3. számú melléklet

Szociális ágazat

Tartalomjegyzék

Kisgyermekgondozó, -nevelő 3

Szociális ápoló és gondozó 201

Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens 440

Diószegi Sámuel Baptista Technikum és Szakképző Iskola

OM 100563

a

SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

Kisgyermekgondozó, -nevelő

5 0922 22 02

SZAKMA

HELYI TANTERVE

2020.

A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális
1.2 A szakma megnevezése: Kisgyermekgondozó, -nevelő
1.3 A szakma azonosító száma: 5 0922 22 02
1.4 A szakma szakmairányai: —
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekint- ve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	1/13.	2/14.
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**442**	**431**	**666**	**1131**	**984**
Munkavállalói ismere-tek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**0**
	Álláskeresés	5					5	
	Munkajogi alapismeretek	5					5	
	Munkaviszony létesítése	5					5	
	Munkanélküliség	3					3	
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11		11
	Önéletrajz és motivációs levél					20		20
	„Small talk” – általános társalgás					11		11
	Állásinterjú					20		20
Szociális ágazati alapképzés	**Szakmai személyiségfejlesztés 90%**	**72**	**72**	**0**	**0**	**0**	**144**	**0**
	Kommunikációs készségfejlesztés	18	26				44	
	Viselkedéskultúra	36					36	
	A reális énkép ismerete	18	28				46	
	Konfliktuskezelés		18				18	
	Pszichológia 50%	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**
	Általános és személyiséglélektani ismere-tek	16+2					16	
	Fejlődéslélektani alapok	12-2	12-3				24	
	Szociálpszichológiai alapismeretek	8	12-3				20	
	Családi mentálhigiéné		12+6				12	

	Egészségügyi ismeretek 50%	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**
	Az emberi test felépítése	26-8					26-2	
	Népegészségtani alapismeretek		12+6				12	
	Gyógyszertani alapok	10+8					10	
	Egészségkultúra		12-3				12	
	Környezetvédelem és fenntarthatóság		12-3				12+2	
	Elsősegélynyújtás alapismeretei 90%	**32+4**	**22-4**	**0**	**0**	**0**	**54**	**0**
	Az elsősegélynyújtás alapjai	4+2	2				6	
	Elsődleges teendők vészhelyzetekben	4+2	2				6	
	A segélyhívás folyamata, újraélesztés	4	2				6	
	Eszméletlen sérült	4	6-2				10	
	Baleseti sérülések	4	2				6	
	Mérgezések	4	2				6	
	Belgyógyászati állapotok és ellátásuk	8	6-2				14	
	Társadalomismeret 20%	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**
	A mai magyar társadalom	18					18	
	Demográfia és népesedés		18				18	
	Család és háztartás		18				18	
	Az emberi szükségletek rendszere	18					18	
	Szociális ismeretek 50%	**22-4**	**122+4**	**0**	**0**	**0**	**144**	**0**
	Szociális ellátórendszer ismerete	12-3					12	
	A szociális segítés etikája		22+4				22	
	Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel		24+4				24	
	Krízis- kitől kérhetek segítséget	10-1					10	
	Függőség - szenvedély		26-4				26	
	Humán szolgáltatások		26				26	
	Szociális gondoskodás		24				24	

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek	**A gyermekek védelmének rendszere 20%**	**0**	**0**	**0**	**36+9**	**62**	**0**	**98-5**
	A gyermekvédelem kezdetei				24+12			24-4
	A gyermekvédelmi törvény jogi alapjai				12-3	5		17-1
	A gyermekek védelmének rendszere					15		15
	Gyermekvédelmi beavatkozást igénylő problémák					12		12
	A gyermekvédelem gyakorlata					15+0,5		15
	Csoportos problémamegoldó workshop					15-0,5		15
	A bölcsődei ellátás szervezési feladatai 50%	**0**	**0**	**0**	**50+4**	**22-6,5**	**50+4**	**22+9**
	A bölcsőde működésének személyi feltételei				12+6		12+2	
	A bölcsődei ellátás tárgyi feltételei				16		16+2	
	A bölcsőde működésének feltételei				22-2		22	
	A bölcsődei szolgáltatások működésének feltételei					22-6,5		22+9
	Otthont nyújtó ellátások 20%	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**51+3**	**21+10**
	Átmeneti gondozás lehetőségei			12			12+2	
	A gyermek nevelésbe vétele			12			12	
	Örökbefogadás			5+1			5+1	
	Az otthont nyújtó ellátások személyi és tárgyi feltételei			43-1			22	21+10

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése	**Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok 70%**	**0**	**0**	**31+5**	**0**	**0**	**31+5**	**0**
	A tanulást befolyásoló külső és belső tényezők			5			5	
	A hatékony tanulás külső és belső tényezői			4			4	
	Tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban			8			8	
	A mai kor tanulási módszerei			5+5			5	
	Saját élményű tanulás, élménypedagógia			4			4+5	

	Szakmai tanulás a terepen, a professzionizmus modellje			5			5	
	A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában 50%	**0**	**0**	**16+2**	**0**	**46+0,5**	**10+8 +18**	**52-5,5**
	A segítő hivatás és hatása a személyiségre			6+3			6	
	Carl Rogers humanisztikus pszichológiája					12-4	0+10	12
	A Gordon módszer alkalmazása a kisgyermeknevelő munkájában					22+9	0+8	22-5,5
	Ericson fejlődésmodellje					12-4,5	0+8	12
	A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe			10-1			4	6
A csecsemő és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata	**Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése 20%**	**0**	**0**	**95+13 +36**	**0**	**13+2,5 +31**	**59-5**	**49+13 +31**
	Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése			8+10		8+23	8	8
	Méhen belüli fejlődés szakaszai és a fejlődést befolyásoló tényezők			5+12			5	
	Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők			8+10		5+10,5	8-2	5+7,5
	A testi fejlődés nyomon követésének és mérésének gyakorlata			20+14			10	10+5,5
	A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése			16+4			8	8
	A csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése			20			10-3	10
	A csecsemő és kisgyermek érzelmi fejlődése			18-1			10	8

	A játéktevékenység fejlődése 30%	**0**	**0**	**0**	**97+ 11+ 18**	**47 -0,5**	**97 +11**	**47- 0,5+ 15,5**
	A játék elméleti megközelítése				12+ 2		12	0+7
	Játékelméletek				22		22	0+8,5
	A játék fejlődése				26	12	26	12
	Nehézségek a játékban				10+ 10		10+5	
	A játékpedagógia elvi alapjai				10		10+5	

	A kisgyermeknevelő feladata a játéktevékenységgel kapcsolatban				12+12		12	
	A szülők bevonása a játékba				5+5	5	5+1	5
	Első lépések a művészetek felé					30-0,5		30-0,5
	A kisgyermek gondozása 50%	**0**	**0**	**0**	**78-6**	**102-9**	**78-6 +36**	**102+ 6,5+ 15,5**
	A gondozás fogalma, célja, feltételei				14		14+36	
	A gondozás, mint tevékenység				26-4	32-4,5	26-4	32+5,5
	A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása				12	22	12	22+10
	Folyamatos napirend a bölcsődében					22-3		22+1,5
	A gondozási tevékenység módszertana				26-2	26-1,5	26-2	26+5
	A kisgyermek táplálása 30%	**0**	**0**	**62+10**	**0**	**0**	**62+10**	**0**
	A táplálék útja			8			8+4	
	A táplálás metodikája, a természetes táplálás			8-2			8	
	A táplálás metodikája, a mesterséges táplálás			8-2			8	
	A kevert táplálás és az elválasztás folyamata			10+4			10	
	A tápanyag összetevői			8			8	
	Az evést is tanulni kell			8			8+6	
	A táplálási tevékenység módszertana			7+5			7	
	A beteg gyermek táplálása			5+5			5	

	Beteg gyermek ápolása a bölcsődében 30%	**0**	**0**	**48+6**	**48+6**	**12+3,5 +31**	**48+6**	**60+2**
	A beteg megfigyelése			12		0+8	12	
	Az ápolás fogalma és folyamata			16+2		0+8	16+2	
	Lázas beteg ellátása, lázcsillapítás			8+4		0+8	8+4	

	Emésztőrendszeri és anyagcsere betegségek				12+6			12+2
	Veleszületett és szerzett betegségek				12			12
	Gyermekkori betegségek				24	0+7		24
	Szűrővizsgálatok és védőoltások					12+3,5		12
	Balesetek gyermekintézményekben			12			12	
Differenciált szakmai ismeretek	**Gyógypedagógiai ismeretek 40%**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	Gyógypedagógiai alapismeretek					20		20
	Gyógypedagógia területei					18-7		18-7
	Specifikus ellátási szükségletek					24+7		24+7
	Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai 80%	**0**	**0**	**0**	**46+8**	**93**	**46+8**	**93**
	A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció				12+6	20-4,5	12+6	20-4,5
	A kisgyermeknevelő szakmai dokumentá-ciós feladatai				12+2	22	12+2	22
	Gyermekotthoni dokumentáció ismeretei					20+4,5		20+4,5
	A kisgyermek megfigyelése				22	31	22	31

	Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában 60%	**0**	**0**	**0**	**58-4**	**37-6**	**23+13**	**72-10**
	A pedagógiai kutatás jellemzői				12-3		12+6	
	A pedagógiai kutatás lépései				12-3	10-1,5	7	15-7,5
	Hogyan készítsek portfóliót?				12+2	7	4+7	15-7
	Szociometria készítésének gyakorlata				22	20-4,5		42+4,5
Családpedagógiai ismeretek	**Pszichológiai és pedagógiai ismeretek 50%**	**0**	**0**	**26-8 +9**	**0**	**46+0,5**	**0**	**72-10**
	A személyiség fejlődéséről tanult alapismeretek összefoglalása			26-8 +9				26+5
	Szociálpszichológiai ismeretek					46+0,5		46-15
	Családi mentálhigiéné 50%	**0**	**0**	**82-10**	**10+8 +18**	**0+31**	**0+18**	**92+1**

	A családról szerzett alapismeretek össze-foglalása			22-4				20
	Családi mentálhigiéné			22-4	0+18		18	20
	A család elégtelen működése			12-2				10+1
	A kisgyermekkori nevelés gyakorlata			26	10+8	0+31		42
	Családközpontú nevelés a bölcsődében 50%	**0**	**0**	**10-1**	**8+1**	**62**	**0**	**80+13 +15,5**
	A nevelés-gondozás alapelvei					20		20+26,5
	A szülői kompetencia támogatása			10-1	8+1	12-1		30+2
	Kapcsolattartási formák					30+1		30
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	200		200	

A táblázatban szereplő tantárgyakhoz és témakörökhöz rendelt óraszámok, ha fekete színnel jelöltek, akkor elméleti órákat jelentenek, ha pirossal, akkor gyakorlatiakat. A szabad órasáv óráit ugyanilyen színnel „+”jelzéssel adtuk az eredeti óraszámokhoz.

9. évfolyam

Elmélet

Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

<table>
<tr><th>Készségek, képességek</th><th>Ismeretek</th><th>Önállóság és felelősség mértéke</th><th>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</th><th>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</th></tr>
<tr><td>Megfogalmazza saját karriercéljait.</td><td>Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.</td><td>Teljesen önállóan</td><td rowspan="3">Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.</td><td></td></tr>
<tr><td>Szakképzési munkaviszonyt létesít.</td><td>Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.</td><td>Instrukció alapján részben önállóan</td><td></td></tr>
<tr><td>Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.</td><td>Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.</td><td>Teljesen önállóan</td><td>Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.</td></tr>
</table>

A tantárgy témakörei

Álláskeresés ***5 óra***
Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere- te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek ***5 óra***
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése ***5 óra***
Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.
A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség ***3 óra***
Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel
Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Pszichológia tantárgy **18 óra**

0,5 óra /hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

<table>
<tr><th>Készségek, képességek</th><th>Ismeretek</th><th>Önállóság és felelősség mértéke</th><th>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</th><th>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</th></tr>
<tr><td>Érzelmeket felismer, értelmez és kezel</td><td>A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.</td><td>Teljesen önállóan</td><td rowspan="3">Elfogadó, a mássságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.</td><td>Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése</td></tr>
<tr><td>Szituációhoz illő cselekvést végez.</td><td>Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői</td><td>Teljesen önállóan</td><td>Videófilmek készítése, azok elemzése.</td></tr>
<tr><td>Érzelmi "életút-térképet" készít.</td><td>A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.</td><td>Instrukció alapján részben önállóan</td><td>Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése</td></tr>
<tr><td>Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.</td><td>A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.</td><td>Teljesen önállóan</td><td></td><td>Infográfika</td></tr>
</table>

Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infográfika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témaköre

Általános és személyiség-lélektani ismeretek ***18 óra***
A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiség-lélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei
A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere
Az érzelmek világa
A cselekvés lélektana
A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői
Személyiségelméletek

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az em- beri test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, il- letve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatásmechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete, használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témaköre

Az emberi test felépítése ***18 óra***

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.
Érzékszervek és az idegrendszer.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra /hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalom- ban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeré- ről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít

Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egymásra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témaköre

A mai magyar társadalom ***18 óra***

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom fogalmi meghatározása
A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek
A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)
A mai magyar társadalom térbeli jellemzői
A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal
Az egyén társadalmi meghatározottsága
A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység szubkultúrája
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **9 óra**
0,25 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan		Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemlé-letben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témaköre

Szociális ellátórendszer ismerete ***9 óra***

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek
A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma,
A szociális háló fogalma

Gyakorlat:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szakmai személyiségfejlesztés gyakorlati tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek

birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmá- nak, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati isme- reteket és készségeket a saját életükben és a segítés területén is hasznosítani tudják. A szemé- lyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejleszté- sével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - énismeret, társismeret. A tanulóknak a család- jukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tré- ningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	**Ismeretek**	**Önállóság és fele-lősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák**
Ismerteti és alkal-mazza a verbális és nonverbális kom-munikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősé-ge, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önpre-zentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megisme-résére, önkifejezés gyakorlására. Al-kalmazza az önis-meretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének tech-nikáit. Együttmű-ködik más szakem-berekkel, betartja	Digitális kommuni-kációs eszközök használata
Ismerteti és alkal-mazza az eredmé-nyes kapcsolatépí-tés, kapcsolattartás szabályait, elvárása-it	A kommunikáció hatékonyságát fo-kozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használa-ta.
Betartja a meta-kommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térkö-zét.	Non-verbális kom-munikáció, meta-kommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi lég-kört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének tech-nikáit.	A személyiségfej-lesztés eszközei, technikái, kongru-encia helyzeti meg-jelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konflik-tusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módsze-reit	Konfliktuselmélе-tek.	Teljesen önállóan		

Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan	szakmai illetékessége határait.	
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés ***18 óra***

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

Viselkedéskultúra ***36 óra***

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben
A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása
Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete ***18óra***

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése

A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **18 óra**
0,5 óra /hét

Fejlődés-lélektani alapok ***10 óra***
A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismere-teket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.
A fejlődés zavarai.
Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.
A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.
A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociálpszichológiai alapismeretek ***8 óra***
A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

Gyógyszertani alapok ***18 óra***
A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa A
gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozásá- ra az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára v natkozó speciális elvárások
Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása téma- kör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Szabad légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan		

Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan	minden más személyt.	
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanu-lás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai ***6 óra***

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalko- zik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben ***6 óra***

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés ***4 óra***

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás techni- káját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:
A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése

Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült ***4 óra***

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Az eszméletlenség okai

Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk

Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek

Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések ***4 óra***

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A sérülések csoportosítása

Sebzés fogalma, típusai

Vérzések típusai

Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás

Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái

Égési, fagyási sérülések ellátása

Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések ***4 óra***

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete

Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek

ABCDE algoritmus alkalmazása

Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk ***8 óra***

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:

Agyi vérellátási zavarok

Mellkasi panaszok

Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása

Rovar-, kullancscsípés ellátása

Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása

Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**

0,5 óra/hét

Az emberi szükségletek rendszere ***18 óra***

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi ele- mekkel:

A szükségletek értelmezése

Hiány-, és növekedésalapú szükségletek

Szükségletek egymásra épülésének elve A
rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **9 óra**
0,25 óra/hét

A tantárgy témaköre

Krízis - kitől kérhetek segítséget ***9 óra***
A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás
Rendszerabuzús
Krízisekezelő intézményrendszer Aktivizáló
szituációs esetfeldolgozások

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 0 óra

10. évfolyam

Elmélet

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Pszichológia tantárgy **18 óra**

0,5 óra /hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássá-got tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkal-	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése

Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan	mazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infógrafika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Fejlődés-lélektani alapok ***9 óra***

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismere-teket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.

A fejlődés zavarai.

Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.

A kötődés és szeparáció.

Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociálpszichológiai alapismeretek ***9 óra***
A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az em- beri test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, il- letve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Modellezi az embe-ri testet.	Az emberi test fel-építése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrend-szerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan		3D atlasz értelme-zése

Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatásmechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete, használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témaköre

Népegészségtani alapismeretek ***18 óra***

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Életmód és betegség.
Népbetegségek – nem fertőző betegségek
Járványtani alapismeretek
Fertőző betegségek

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **36 óra**
1 óra /hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalom- ban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeré- ről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel

rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egymásra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

Demográfia és népesedés ***18 óra***
A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom összetételét mutató adatok

Demográfia, korfa értelmezése
A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra
Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta
Népesedés - népmozgalom - értelmezése
Népszámlálás, mikrocenzus.

Család és háztartás ***18 óra***
A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:
A család fogalmi meghatározásai
A család funkciói
A család szerepe, jelentősége a társadalomban
Család szerkezete, ábrázolása
Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kom- munikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társa-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,

Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	dalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemlé-letben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

A szociális segítés etikája ***26óra***
A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A szociális szakember szerepei, felelőssége
Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén
Az előítéletek hatása a szociális segítésben
Kommunikációs "sorompók".
Akadályok az együttműködésben.

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel ***28 óra***
Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben
Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése
Reflexiók készítése prezentációs formában

Gyakorlat:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szakmai személyiségfejlesztési tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja

a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmá- nak, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati isme- reteket és készségeket a saját életükben és a segítés területén is hasznosítani tudják. A szemé- lyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejleszté- sével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - énismeret, társismeret. A tanulóknak a család- jukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tré- ningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja	Digitális kommunikációs eszközök használata
Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		

Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan	szakmai illetékessége határait.	
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés ***26 óra***

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

A reális énkép ismerete ***28óra***

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Konfliktuskezelés ***18 óra***

A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései A
hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba A
konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **18 óra**
0,5 óra /hét

Családi mentálhigiéné ***18 óra***
A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik. Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A család fejlődési életciklusai
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenciós eszközök és technikák

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

Egészségkultúra ***9 óra***
A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői
Az egészség megőrzését szolgáló területek
Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök
A szenvedélyek világa
Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet
Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság ***9 óra***
Környezetvédelem
Fenntartható fejlődés
A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet
A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere
Globális környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai
Légkörhöz kapcsolódó globális problémák
Vízszennyezés, talajszennyezés
Hulladékgazdálkodás alapelvei
Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)
Hulladékok környezetkárosító hatásai
Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/
Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozásá- ra az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása téma- kör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Szabad légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.

Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan	megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő minden más személyt.	
Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan		
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanu-lás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai ***2 óra***

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben ***2 óra***

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)

Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés ***2 óra***

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:

A szakszerű segítségkérés

Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése

Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült ***4 óra***

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Az eszméletlenség okai

Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk

Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek

Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések ***2 óra***

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A sérülések csoportosítása

Sebzés fogalma, típusai

Vérzések típusai

Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás

Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái

Égési, fagyási sérülések ellátása

Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések ***2 óra***

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete

Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek

ABCDE algoritmus alkalmazása

Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk ***4 óra***

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:

Agyi vérellátási zavarok

Mellkasi panaszok

Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása

Rovar-, kullancscsípés ellátása

Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása

Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

Függőség - szenvedély ***22 óra***
A szenvedélybetegség fogalma, típusa
A függőség felismerése, hatása az egyénre
A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei
Prevenciós lehetőségek
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Humán szolgáltatások ***26 óra***
Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások
Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás ***24 óra***
Az ember szociális szükségletei Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban
A család idősgondozó funkciója és felelőssége
Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz
A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 0 óra

11. évfolyam

Elmélet

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a gyermekek védelemhez kapcsolódó tudások elsajátítására ad lehetőséget. Elmélyíti azokat az ismereteket, amelyek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben alkalmazott munkaformákra, módszerekre, a kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okokra, következményekre világítanak rá. Feltárja és értelmezi a segítő folyamatok feltételrendszerét és működését, különös tekintettel a napközbeni kisgyermekellátásra vonatkozóan.

Otthont nyújtó ellátások tantárgy 54 óra
1,5 óra /hét

A tantárgy tanításának fő célja
A cél, hogy a diák megismerje azokat az intézménytípusokat és feladataikat, amelyek bizonyos munkakörei kisgyermeknevelő, - gondozó képesítéssel betölthetők. Ilyen intézménytípusok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások gyermekek és családok átmeneti gondozását, ill. a gyermekvédelmi szakellátások körébe tartozó ellátásokat továbbá tárgyalja a nevelőszülői hálózat működését és az örökbefogadás rendjét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező pedagógus, legalább 3 év gyakorlattal rendelkező a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakképzettséggel rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret, Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Komplex módon veszi figyelembe a gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyermekek, családjaik meglévő tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az ellátási környezet lehetőségeit, korlátait, problémáit.	A gyermekvédelem elsődleges céljának ismerete. Gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelembe veszi a gyermekek, családjaik aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és a szükségletek felmérése alapján választja meg nevelői attitűdjét. Igyekszik kialakítani az együttműködés igényét, támogató, következetes, határozott, a nevelési stílusát adekvátan	

Felméri a gyermekek, családjaik meglévő állapotát, szükségletét, az eddigi gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat eredményeit, és erre építi szakmai tevékenységét.	Családpedagógia, szociálpszichológia ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	választja meg.	Digitális dokumentáció használata.
A célok meghatározásához figyelembe veszi a szakmai előírásokat, az intézmény Szakmai Programját.	Intézményi működési dokumentáció ismerete. Otthont nyújtó ellátások sajátosságainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Átmeneti gondozás lehetőségei ***12 óra***

A témakör célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyermekvédelmi törvény azon intézkedéseit, melyek az átmenetileg vagy tartósan nehéz helyzetbe került családok és gyermekek támo- gatását szolgálja. Ezekben a témákban tárgyalja:

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
Gyermekjóléti szolgáltatás tartalma
A gyermekvédelmi jelzőrendszer kompetenciái
A védelembevételt megelőző családsegítés módszerei
A védelembevétel elrendelésének jogszabályai, okai, az elhelyezés lehetőségei
Az egyéni gondozási- nevelési terv az esetmenedzser feladatai
Gyermekek átmeneti gondozása (befogadó-, helyettes szülő, gyermekek-, családok átmeneti otthona
A teljes körű ellátás fogalma és összetevői
A családokkal való kapcsolattartás módjai és lehetőségei, a szülői felügyeleti jog kérdései

Az otthont nyújtó ellátások személyi és tárgyi feltételei ***42 óra***

A témakör részletesen kifejti, milyen feltételei vannak a gyermekvédelmi intézmények lét- rehozásának szakmai és fenntartói szempontból. Cél, hogy a tanulók ismerjék meg azt a belső életteret, mely a családjukból kiemelt gyermekek környezetét alkotja. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Otthon létesítése, típusai, fenntartói jogviszonyok.
Működési és elhelyezési feltételek
Tárgyi feltételek, berendezések, személyes életterek kialakítása, saját tulajdonú tárgyak az otthonban
Személyi feltételek az otthonokban
Az otthonok házirendje, a gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális ellátásban
A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon és az ideiglenes befogadó férőhely feltétele

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szakmai készségfejlesztés tanulási terület arra világít rá és arra ad gyakorlatot, hogy a gon-

dozó-nevelő munka tudatosságot, folyamatos önismereti és önfejlesztési munkát igénylő hivatás, mert a bölcsődei ellátásban dolgozó a saját személyiségével támogatja a gyerekek fejlődé- sét, a családok gyermeknevelési attitűdjeit. Segítő kapcsolataiban a saját élményű tanulás- tanítás eszközeit használja. Rendszerszemléletű látásmódjában felismeri az oksági összefüg- géseket, a lényeglátást, a felelősségvállalás és elkötelezettség értelmezését.

Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlatok tantárgy 9 óra 0,25 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló megismerje az elemei tanulási módszerekre épülő hatékony tanulási technikákat, melyek megkönnyítik az ismeretszerzés folyamatát. Segítséget adnak abban, hogy a szövegér- tést, lényeglátást, kreativitást fejlesszék és az ismereteket komplex módon, élményalapú tanu- lási formában sajátítsák el.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam, magyar nyelv és irodalom, amely tudatosítsa a diákokban a nyelv változó, fejlődő rendszerét, mely elengedhetetlen a világról való tudás megszerzéséhez és a hatékony kifejezőképesség fejlesztéséhez.
Alapképzés személyiségfejlesztés, szociális ismeretek tantárgy.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	**Ismeretek**	**Önállóság és fele- lősség mértéke**	**Elvárt viselkedés- módok, attitűdök**	**Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák**
Feldolgozza a tan- anyagot, informáci- ós anyagot	Ismeri és a tanult anyaghoz adekvát módon alkalmazza a különböző tanulá- si technikákat	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit, tanulá- si technikáit folya- matosan fejlessze. Nyitott a személyi- ségfejlesztésre. Szakmailag elhiva- tott, érdeklődik a szakmai irányelvek és gyakorlatok iránt, magatartása sza- bálykövető.	IKT eszközt hasz- nál.
A tanult technikák segítségével kiemeli és rögzíti a lénye- get.	Ismeri a kulcsfo- galmakat	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső oldalakat etikusan használ.
Ismerteti személyes készségeinek, ké- pességeinek és tudásának erőssége- it, gyengeségeit Ezek birtokában kiválasztja a tanulá- si technika legmeg- felelőbb formáját	Önismeret	Instrukció alapján részben önállóan		Szakmai segítség- gel kiválasztja a tananyag vagy in- formációs anyag legmegfele- lőbb elsajátítási formáját.

Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival, a gyermekek szüleivel	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		
Az eltérő szituációkban adekvátan alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket, ismeri a legfontosabb alapfogalmakat, működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet típusait, emellett kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs jegyeket	Instrukció alapján részben önállóan		
Változtat tanulási szokásain és motiváltságán	Ismeri a saját személyiségéhez és a tananyagtartalomhoz alkalmas feldolgozási technikákat	Teljesen önállóan		Az elemei tanulási technikák mellé új technikákat csatol
A digitális eszközök használatával kulcsszavak ismeretében hát-téranyagokat önállóan feltár.	A digitális tér célirányos használatának ismerete.	Teljesen önállóan		Önállóan képes a digitális térben tájékozódni és információt gyűjteni.

A tantárgy témakörei

A tanulást befolyásoló külső és belső tényezők ***5 óra***

A témakör a tanulás definíciójával, a tanulást befolyásoló tényezők pszichikus, oktatási és szociokultúrális összetevőivel foglalkozik. gyermekek védelmének rendszerével foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A tanulást befolyásoló biológiai és pszichikus (kognitív és affektív) tényezők
Oktatási környezet, szociokulturális tényezők
Előfeltételi tudások
Általános intellektuális képességek, teljesítmények és a tanulási technikák összefüggése
A tanuláshoz való viszony, az egyén motívumrendszere
Családi és munkahelyi jellegzetességek befolyásoló hatása

A hatékony tanulás külső és belső tényezői ***4 óra***

A témakör a hatékony tanulási stratégiákra teszi a hangsúlyt annak érdekében, hogy a tanulók önismeretük és képességeik birtokában saját maguk tervezhessék, szervezhessék, szabályozhassák tanulási folyamataikat.

Feldolgozandó témák:

A tanulás külső és belső optimális feltételeinek megteremtése
A tanulással kapcsolatos önértékelések, elképelések, attitűdök
A tanulás motivációja
Önállóság és felelősségérzet
Az egyéni hatékony módszerek és stratégiák
Praktikus, racionális, reflektív szakértelem

Szakmai tanulás a terepen - a bizonytalanság, a tudás, az értékek szerepe
A professzionizmus modellje- a kliensekkel való kapcsolat, a szakmai fejlődés módszere, altruisztikus szakmai törekvések
Középpontban a tapasztalati tanulás

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy 9 óra
0,25 óra / hét
A tantárgy tanításának fő célja
Az alapozó képzésen megtanult önismeret, önismeretfejlesztés megszilárdítása mellett fontos a kisgyermeknevelő-gondozó szakmai énképének, hivatásának, empatikus készségének, segítő kapcsolatainak feltérképezése, a konkrét munkában történő gyakorlati alkalmazás készség szintű elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő és kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapozó képzés
önismeret, önfejlesztés témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Helyesen értelmezi a szakmai énkép, önismeret, önértékelés, önreflexió, önbecsülés fogalmát	Ismeri a témához tartozó területek elméleti hátterét	Instrukció alapján részben önállóan	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja. A családokkal és munkatársaival való kommunikációja során megértést és empátiát tanúsít	Fénykép, videofelvétel elemzés
Különbséget tesz a tények és a személyes vélemény között	Ismeri a problémamegoldás különböző módszereit	Teljesen önállóan		
A nevelést tervszerű tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Megfelelő szaktárgyi tudással rendelkezik. Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, az Alapprogram nevelési elveit.	Teljesen önállóan		

Segítő feladata során hatékonyan használja a megtanult kommunikációs technikákat	Ismeri a klienskö-zpontú terápia módszerét	Teljesen önállóan		

A tantárgy témaköre

A segítő hivatás és hatása a személyiségre ***9 óra***

A téma a szociális segítővel, mint személyiséggel, és más személyekre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A személyes hatékonyság, a hatékony segítő jellemzői, a segítő magatartás összetevői
A segítés kapcsolat külső és belső feltételei, motivációja
Az empátia és a segítés kapcsolata
A segítő magatartás társadalmi megítélése
Professzionális segítő
Segítő foglalkozások, pályaszocializáció, a szocializáció folyamata
A segítők segítése
A segítés folyamata, helyzetfelismerés és helyzetgyakorlatok a kisgyermeknevelői munkában

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az OECD országokban egyre nagyobb politikai figyelem irányul a kisgyermekkori gondozás- ra, nevelésre, tanulásra, mert a gyermek szempontjából az egész életen át tartó tanulás megalapozásának tekintik a korai fejlődési szakaszt. A 3 évesnél fiatalabbak ellátásában konkrét célkitűzés az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása, az értelmi, érzelmi és szociális támo- gatás valamennyi gyermek számára. Ahhoz, hogy a fenti feltételek teljesüljenek, a kisgyermekgondozó, - nevelőnek ismernie kell az emberi fejlődés csecsemő és kisgyermekkori sajátosságait.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy **90 óra**
2,5 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja
A WHO meghatározása szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya. A tantárgy e három terület összefüggésére és megítélésének szempontjaira világít rá a fejlődés összes területének érintésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az egészséges kisgyermek testi fejlődésének állomásait	Ismeri a fejlődés állomásait	Irányítással	A kisgyermekekről való gondoskodás során tapintatosan figyeli a fejlődési ütemüket. Elmaradás esetén felettesével, majd a szülővel konzultál a beavatkozási módokról.	
Felismeri az egészséges fejlődés fogalmán belül az "átlagostól eltérő" fejlődést	Tisztában van az "átlagostól eltérő" kifejezés fogalmával	Irányítással		
Felismeri és értelmezi a megkésett fejlődés tüneteit és okait	Ismeri a fejlődési állomások szakaszait	Irányítással	A kisgyermeknevelő mozgást támogató attitűdjével jó hangulatot teremt, fenntartja a gyerekek érdeklődését, magatartása támogató, megerősítő, ösztönző, indirekt.	
Felismeri és regisztrálja a csecsemők és kisgyermekek testi fejlődését	Ismeri az életkorhoz kötött testi fejlettség jellemzőit és dokumentálásuk módját	Teljesen önállóan		
Értelmezi az egyéni sajátosságokat és különbözőségeket a mozgásfejlődésben	Ismeri a mozgásfejlődés fázisait	Teljesen önállóan		
Felméri a beavatkozás szükségességét az egyéni differenciált fejlődésben.	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Irányítással		
A gyerekek környezetét a szabad mozgásfejlődésnek megfelelően alakítja ki	Ismeri a csoportjába tartozó gyermekek mozgásfejlettségi szintjét	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az életkori sajátosságok fejlesztéséhez szükséges eszközigényt	A csoportszobát a gyerekek életkori fejlettségéhez szükséges eszközökkel rendezi be	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése ***18 óra***

A témakör az "egészség" fogalmi meghatározásával, az átlagos és eltérő fejlődésmenettel és a fejlődést befolyásoló tényezőkkel foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
WHO egészség fogalmának meghatározását
Az egészséges fejlődés megítélésének szempontjait
A lassú fejlődésű, a megkésett fejlődésű, a kóros fejlődésű fogalmakat
A fejlődést befolyásoló tényezőket, mint az öröklés, az érés, a személyi, a tárgyi környezet

Méhen belüli fejlődés szakaszai és a fejlődést befolyásoló tényezők ***17 óra***

A témakör a magzati élet és a születés sajátosságaival foglalkozik. Ezen belül tárgyalja:

A megtermékenyítés
A magzati élet
Biológiai és környezeti tényezők
A születés folyamata

Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők ***18 óra***
A témakör a megszületés pillanatától követi nyomon a testi fejlődés jellemzőit. Ezen belül tárgyalja:
Az érett újszülött jellemzői
A testtömeg fejlődése
A testhossz változása
Testarányok változása
A csontozat (csontok, koponya, fogazat) fejlődése
A testi fejlődés nyomon követése, mérése

A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése ***20 óra***
A beszéd és a nyelvi fejlődés szoros kapcsolatban áll a mozgásfejlődéssel, a mozgás a kommunikáció első formájaként jelenik meg. A csecsemők és kisgyermekek mozgásfejlődését egységes egésznek kell tekinteni, hiszen a mozgás az idegrendszer összetett működésének eredménye, a tanulás eszköze. A harmonikus fejlődéshez minden fázisnak fontos szerepe van, ezért a gyermekeket nevelőnek ismernie kell a fejlődés fázisait és esetleges elakadásait.
A téma felosztása:
Fogalmi meghatározások, kulcsszavak
A mozgásfejlődés menete, szakaszai
Alaphelyzetek, hely-és helyzetváltoztató mozgások
A finommozgások fejlődése az egyes szakaszokban
A mozgásfejlődés összefüggése egyéb fejlődési területekkel
Atipikus mozgásfejlődés
A mozgás és a környezet kapcsolata, tárgyi feltételek
A mozgásfejlődéshez kapcsolódó nevelési kérdések és gyakorlatok

A csecsemő és kisgyermek érzelmi fejlődése ***17 óra***
Az egészséges személyiség alapja az érzelmi kötődés, mely az idegrendszeri fejlődést, a magatartás kialakulását alapvetően meghatározza.
A témakör felosztása:
A korai anya-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentősége
Imprinting kutatások, kötődéselméletek
Kötődési mintázatok
Az érintés fizikai kapcsolati formái
A korai anya-gyerek kapcsolat kommunikációs sémája
A szeretetkapcsolat hiánya
Az apa szerepe az érzelmi fejlődésben
A kompetens csecsemő
A család elsődleges szocializációs szerepe
A proszociális viselkedés fejlődése és fejlesztése kisgyermekkorban
A gyermek érzelmi fejlődésének modellje
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a későbbi fejlődésben

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermek táplálása tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A csecsemő és kisgyermek testi, mozgás, érzelmi és értelmi fejlődésének alapvető feltétele a helyes táplálás. Az anya - gyermek kapcsolat első legfontosabb színtere. De a másodlagos szocializáció során szerzett tapasztalat is kihathat a gyermek későbbi táplálkozási szokásaira, így a kisgyermeknevelő számára rendkívül fontos az étkezés jelentőségének, metodikájának ismerete

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Gyermekorvos, diétetikus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak 9-11 évfolyam
közismerete tárgyak - biológia

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Biztosítja a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezést	Az egészséges táplálkozás alapismeretei	Instrukció alapján részben önállóan	A kisgyermekek étkeztetésére, különösen a beteg gyermekére a segítőkészség, a tapintat, a koncentrált	

Ismerteti, milyen tárgyi feltételek szükségesek a gyermek fejlettségének függvényében az étkezéshez	Kisgyermek gondozása témakör	Instrukció alapján részben önállóan	figyelem és a és az igényekhez való igazodás jellemző	
Figyel a gyermek étvágyára, étkezési technikáira	Kisgyermekgondozási témakör	Instrukció alapján részben önállóan		
Étkezési problémák esetén együttműködik a családdal, a dietetikussal	Szakmai készségfejlesztés	Instrukció alapján részben önállóan		
Az étkezések idejét az egyéni igényekhez igazítja	Fejlődéslélektani ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
A gyermeket a fejlettségi szintjének megfelelően táplálja	Ismeri a testi fejlődés jellemzőit	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A táplálék útja ***8 óra***

Az emberi szervezet felépítése, a táplálék feldolgozása Ezen belül tárgyalja:
Az ember emésztőszerv rendszere, a táplálék haladási iránya, a tápcsatorna felépítése
Rágás, emésztés, fogak és a légzés szerepe, perisztaltikus mozgások, az emésztőnedvek szerepe
Táplálék feldolgozása a szájüregben, a nyál szerepe,
Az enterális idegrendszer
A táplálékfelvétel szabályozása
Táplálkozási piramis
A helyes táplálkozás alappontjai
Táplálkozási arányok, káros hatások a szervezetre
A mai kor táplálkozásának legfőbb problémái
Prezentációk bemutatása, szituációs helyzetek (egymás táplálása),

A táplálás metodikája, a természetes táplálás ***6 óra***

A természetes táplálás a táplálás olyan módja, amikor az anya újszülöttje, csecsemője számára a legideálisabb táplálékot az anyatejet biztosítja szoptatás vagy lefejt anyatej adásával.
A témakör tárgyalja:
A WHO/UNICEF állásfoglalása az anyatejes táplálással kapcsolatban, tíz lépés a sikeres szoptatás érdekében
A szoptatás kiemelt jelentősége a baba és az immunrendszer fejlődése szempontjából
Az anyatej összetétele
A szoptatás és az anyatej előnyei
A szoptatás hosszú távú hatása a baba egészségére
Az első hónapok, meddig szopjon a baba
Szopási, szoptatási akadályok, nehézségek
Higiénés szabályok a szoptatás idején

A táplálás metodikája, a mesterséges táplálás ***6 óra***
Mesterséges táplálásról akkor beszélünk, ha az anya valamilyen oknál fogva nem, vagy nem tud szoptatni, és helyette a csecsemő mesterséges táplálással tápszert kap.
A témakör részletes kifejtése:
A mesterséges táplálás okai és indokai
Anyatejpótló tápszerek alkalmazása, humanizált tápszerek
A tápszerek felosztása
A tehéntejes táplálás hátrányai

A tápanyag összetevői ***8 óra***
A szervezet működéséhez energiára van szükség. A felvett energia mozgásra, izommunkára, növekedésre és az alapvető életfunkciók fenntartására fordítódik.
A témakör részletes kifejtése
A legfontosabb testépítők a fehérjék
A fő energiaszállítók a zsírok
Szénhidrátból származik a leggyorsabban mozgósítható energia
Az élelmi rostok szerepe a táplálkozásban
A folyadékszükséglet
A vitaminok, ásványi anyagok szerepe
Ízesítő és fűszeranyagok
A közétkeztetésre vonatkozó előírások (37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet
Gyakorlati feladatok: prezentációk a táplálékallergiás tünetekről, ételreceptek összeállítása, étlap összeállítás és elemzés (összevetése a közétkeztetésre vonatkozó rendelettel)

Az evést is tanulni kell ***8 óra***
A bölcsődei kisgyermeknevelő feladata a különböző életkorú gyermekek táplálásában
A témakör részletes kifejtése:
Táplálkozási irányelvek, alapelvek (mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, biztonságos, és higiénés követelményeknek megfelelő, megfelelő konyhatechnológiai eljárásokkal készült és élvezhető)
A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere
Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében
A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás
A rágásra tanítás folyamata
A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása, a színvonalas étkezés szabályai
A csecsemőtáplálás szabályai intézményes keretek között.
A tejkonyha működtetése
A korszerű, minőségi étkeztetés követelményei
Étrendtervezés a bölcsődében, az étlapkészítés szabályai
A HACCP rendszer működtetése, az étkeztetés közegészségügyi szabályai
Gyermekközösségben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés
Táplálkozási problémák, gyógyélelmezés

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy **36 óra**
1 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő gondozó alapvetően egészséges gyermekeket gondoz, nevel, de adód-

hatnak olyan körülmények, amikor betegek, sérült gyermek ápolására is sor kerülhet. Az egészségügyi ismeretekkel rendelkező gondozó, ha időben észleli a betegség tüneteit, segítheti a gyógyulást, illetve a szövődmények kialakulását.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Gyermekorvos, védőnő, egészségtanár, vagy más, felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapozó képzés elsősegélynyújtás, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri bizonyos fertőző betegségek tüneteit	Egészségügyi ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	a beteg gyermekkel kapcsolatban fokozott empátiás készséget tanúsít, ellátását a legnagyobb gonddal és odafigyeléssel végzi	internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Sebeket, sérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer	Ismeri az eljárás protokollját, az elsősegélyláda felszerelését	Instrukció alapján részben önállóan		
Ismerteti a fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárásokat	Egészségügyi alapismeretek	Teljesen önállóan		
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés szokásokat betartatja.	Bölcsőde higiénés szabályai	Teljesen önállóan		
Beteg gyermeket ellát	Ismeri az ellátás folyamat szabályozását	Teljesen önállóan		
Lázás, beteg gyermek szüleit értesíti	Bölcsődei alapszabályok ismerete	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A beteg megfigyelése ***12 óra***
A megfigyelés jelentősége abban áll, hogy segít a diagnózis felállításban és a gyógykezelés megítélésben
A témakör részletes kifejtése:
A megfigyelés területei
A tünet
A megfigyelés lehetőségei: általános megfigyelés, testrészenkénti megfigyelés
A fájdalom típusai és jelző értéke
Testtömeg, magatartás, testváladék megfigyelése

Lázas beteg ellátása, lázcsillapítás ***12 óra***
A láz a szervezet védekezőreakciója, gyermekkorban a betegségek gyakori kísérő tünete. A

témakör részletes kifejtése:
A láz szervezetre gyakorolt hatása
A hőmérőzés formái és szabályai
A lázcsillapítás formái és szabályai
A kisgyermeknevelő feladata lázas gyermek esetén, különösen lázas eclamsia esetén
A betegmegfigyelés, betegvizsgálat alatti teendők, lázcsillapítási módok és dokumentációs feladatok gyakorlata

Balesetek gyermekintézményekben ***12 óra***
Gyermekintézményekben a gondozó legnagyobb körültekintése mellett is előfordulhatnak balesetek.
A témakör részletes kifejtése
A baleset fogalma
Sérülések típusai, beavatkozási módok
Balesetek megelőzése
A kisgyermeknevelő feladata a megelőzésben és a baleset bekövetkeztekor
Munkavédelmi feladatok a balesetek megelőzésére
Az orvos értesítése és a mentőhívás szabályai
Környezet kialakítása a balesetek megelőzése érdekében
Dokumentációs feladatok baleset esetén
Szülők értesítésének szabályai és módjai
Gyakorlatok a gyermekbalesetek ellátására, a dokumentációkezelésre, szituációs gyakorlatok az orvos, a mentő és a család értesítésére

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése, annak a hitvallásnak a közvetítése, amelyben a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A család a társadalom legkisebb, meghatározó egysé- ge. A család jelene, értékrendje, viselkedési normái és hagyományai a jövőbeni generáció életének meghatározói. A tanulási terület fókuszában a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja áll. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek ér- telmében nem csak a kisgyermek nevelését - gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A tanulási terület első tantárgya felidézi az alapképzésben tanultakat, ezt köve- tően a családot, mint rendszert tárgyalja, amelyből rávezeti a diákot a felelős kapcsolattartási módszerek alkalmazására.

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy **27 óra**

A tantárgy tanításának fő célja
Az alapképzésben tanult ismeretekre építve bővíteni a diák ismereteit az emberi pszichikum- ról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az alapképzés személyiségfejlesztés viselkedéskultúra témaköre.

Egészségügyi alapismeretek: Egészségkultúra, család és szociálpszichológia témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a személyiség fejlődésének összetevőit, alapvető össze-függéseit a szocializációs hatásokkal.	Személyiségpszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák
A szakmai szerepek és feladatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében megfogalmazza saját szerepvállalását.	A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	Teljesen önállóan	nyitott a környezet visszajelzéseire. A személyiségfejlődés sajátosságainak ismeretében képes olyan nevelési helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.	
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	Társadalompolitikai és szociálpolitikai ismeretek.	Teljesen önállóan		
A szakterülete szempontjából fontos információforrásokat és azok felhasználásának lehetőségeit, etikus alkalmazását végzi.	Szakirodalmi jegyzék használata.	Teljesen önállóan		Online kereső funkciók használata.
Életkori sajátosságok, egyéni képességek figyelembevételével be tudja vonni a gyermeket a mindennapi tevékenységekbe, segíti a pozitív önértékelés fejlődését.	Fejlődéslélektan. A nevelés hatása a gyermek személyiségének fejlődésére.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témaköre

A személyiség fejlődéséről tanult alapismeretek összefoglalása ***27 óra***

A szocializáció fogalma
Az ember életkori fejlődésének szakaszai
Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata
A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete
Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében
A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete
A személyiség fogalma

Személyiségtípusok
A szükségletek rendszere
Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre
A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárscsoport hatására
Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
Személyiségzavarok és a deviáns viselkedés
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családi mentálhigiéné tantárgy **36 óra**
1 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy megismertesse a diákot, a család lelki egészségének alapfogalmaival, megalapozza a mentálhigiénés szemléletmódot.
A család lelki egészségének feltétele, hogy valamennyi – reprodukciós, gazdasági, szocializációs, érzelmi és gondoskodási – funkcióját megfelelően ellássa és lelkileg gazdagító, bizton- ságos fészket biztosítson.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a nevelés elméleti tartalmakhoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.
A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Reális képet alakít ki a gyermekekről és környezetükről.	Kisgyermekkori nevelési ismeretek.	Teljesen önállóan	A szakmai feladatok megoldásában együttműködik a családdal, munkatársaival, szakembe-	
Felismeri a nevelési folyamat pszichológiai, szociológiai, kulturális meghatározottságát, és adaptív módon felhasználja a gyermek fejlődésének támogatásában.	Nevelési ismeretek.	Instrukció alapján részben önállóan		

Tervei készítése során figyelembe veszi a szakmai és az intézményi belső elvárásokat, valamint a nevelési területeket.	Szakmai program tartalma. Napirend módszertani levél.	Instrukció alapján részben önállóan	rekkel. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, szakmai felkészültségével és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz. Szakmai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan végzi. Elhivatott a munkáját meghatározó intézményi dokumentumok megismerésében, alakításában. Munkáját mindig a gyermeki személyiség tisztelete határozza meg.	Szövegszerkesztés, ppt készítése.
Ismerteti a sajátos igényekhez igazodó változatos személyiségfejlesztési módszereket, technikákat.	Nevelési módszerek.	Instrukció alapján részben önállóan		
A szakterületét érintő szakszövegek pontos értelmezése alapján szakmai megbeszélést folytat.	Alapprogram ismerete	Teljesen önállóan		Digitális elérhető szakanyagok felkutatása, használata.
Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a tevékenységek, mind a tanácsadási folyamat során.	Kommunikációs ismeretek	Teljesen önállóan		Online kapcsolattartási formák alkalmazása.

A tantárgy témakörei

A családról szerzett alapismeretek összefoglalása ***18 óra***

A család fogalma
Család típusok, szerepek
A család rendszere
A család reprodukciós funkciója
A család gazdasági funkciója
A család szocializációs funkciója
A család érzelmi támogató funkciója
A család idősgondozó funkciója
A család életciklusai és folyamatai

Családi mentálhigiéné ***18 óra***

A mentálhigiéné fogalma
Házasság, döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál
A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A család lelki egészségének összetevői
Szülővé válás
Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban
Családi kommunikáció, szabályok
A család társadalmi lelki támogatása (családi életre nevelés, várandósgondozás, gyermek nevelését segítő preventív, korrektív ellátások, kríziskezelés)

Gyakorlat:

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

Otthont nyújtó ellátások tantárgy 18 óra
0,5 óra /hét

A gyermek nevelésbe vétele 12 óra
A téma azokat a kérdéskköröket tárja fel, amikor olyan okok állnak fenn, melyek a családból való kiemelést szükségessé teszik a gyermek érdekében.
Ezen belül tárgyalja:
A gyermekvédelem dilemmái a családból való kiemelésre és az ellátási típusokra vonatkozóan
Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat feladata
A gyermek nevelésbe vételének célja
Az otthont nyújtó ellátások formái, szabályai
A speciális otthont nyújtó ellátás értelmezése formái, és feladatai
A szülői felügyeleti jog érintettsége nevelésbe vétel esetén.
A kapcsolattartás lehetőségei, szabályai, korlátozásának feltételei
A gyermek gyámsága és törvényes képviselete a nevelésbe vétel után
Az esetmenedzser feladatai nevelésbe vétel esetén
A nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének, ill. megszüntetésének okai és lehetőségei
Az esetmenedzser feladatai a családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése esetén.
Utógondozói ellátás

Örökbefogadás 6 óra
A téma az örökbefogadás területét az alábbi témakörökben dolgozza fel:
Az örökbefogadás célja
Az örökbefogadás jogi lehetőségei és etikai dilemmái
Az örökbefogadás formái és jellemzői
TEGYESZ feladatai az örökbefogadás folyamatában
Az örökbefogadás előkészítésével és után követésével kapcsolatos feladatok
Családi szerepek az örökbefogadó családba

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlat tantárgy 27 óra
0,75 óra / hét

Tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban 8 óra
A témakör olyan, széles körben elfogadott és használt eljárásokat tár fel, amelyek meg- könnyítik az ismeretszerzés folyamatát. A módszerek elsajátításával együtt a tanulók a gyakorlatok során képességet is szereznek azok használatában.
Az alábbi témák feldolgozása történik:
Elemi tanulási technikák
Kozéki és Entwistle tanulási stratégiái és gyakorlata
Komplex tanulási stratégiák
Tanulási orientációs kérdőívek kitöltése és értelmezése

A mai kor tanulási módszerei 10 óra
A témakör azokat a tanulástechnikai elemeket ismerteti a tanulókkal, mely elsősorban a csoportos tanulás módszerét alkalmazza, ezzel segítve a jobb megértést, elmélyítést, közös

gondolkodást és a véleményalkotást. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:
A MURDER módszer
A Cornell módszer
A PQ4R módszer
Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása
Interaktív tanulási módszerek gyakorlata
Terepmunkán alapuló helyzetelemzések

Saját élményű tanulás, élménypedagógia 4 óra
A témakör a tapasztalati nevelés egyik formáját, az élménypedagógiát dolgozza fel, amely kivezeti a tanulókat a való világba, hogy próbára tegyék értékeiket, tudásukat, képességeiket és kreatív gondolkodásukat. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:
Élményalapú tanulás és formái
Optimalizációs stratégiák
Kooperatív tanulás
Tanítási dráma
Projektmódszer
Interkulturális nevelés

Szakmai tanulás a terepen, a professzionizmus modellje 5 óra
A tanuló a téma feldolgozása során ismerje meg a szociális munkában a szakmai és munkakörrel kapcsolatos kompetenciák sajátosságait, az elmélet és gyakorlat integrációját.
Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:
Jessup szakmai kompetenciáinak meghatározása
A tanulási eredmények használata
Praktikus, racionális, reflektív szakértelem
Szakmai tanulás a terepen - a bizonytalanság, a tudás, az értékek szerepe
A professzionizmus modellje- a kliensekkel való kapcsolat, a szakmai fejlődés módszere, altruisztikus szakmai törekvések
Középpontban a tapasztalati tanulás

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy 9 óra
0,25 óra/hét

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe 9 óra
A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.
A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Családközpontú szemléletű szakember
A családok támogatása, a bevonódás háttértényezői
Professzionális és felelős kommunikáció
Szülői hatékonyság támogatása
A családok bevonódása, a bölcsődei nevelésben való részvételük elősegítése.
Családközpontú gyakorlat a koragyermekkori fejlődésben, nevelésben és gondozásban

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 54 óra

1,5 óra/hét

A testi fejlődés nyomon követésének és mérésének gyakorlata ***34 óra***
A kisgyermeknevelő munka fontos összetevője a gyermek fejlődésének rögzítése.
A téma ezen belül tárgyalja:
A testtömeg mérésére szolgáló eszközöket, a növekedési referencia értékeket és percentilis görbéket, a különböző életkorok testtömeg alakulását
A testmagasság mérésére szolgáló eszközöket, referencia és percentilis értékeket a különböző életkorokban
A testtömeg index referencia átlagának és percentilis értékének alakulását és számítását
A fejkörfogat mérését, referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban
Mellkaskerület mérését és referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban

A csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése ***20 óra***
Az életkori sajátosságok megismerése segíti a kisgyermeknevelőt abban, hogy az elvárásokat, a kognitív képességeket igénylő feladatokat a kisgyerekek életkorából adódó fejlettségi szinthez tudja igazítani.
A témakör felosztása:
A fejlődés meghatározói és jellemzői
Fejlődési szakaszok a különböző elméletekben, kiemelten
Piaget kognitív fejlődéselmélete
Beszédfejlődés; hangadás, beszédészlelés, interakció, fenológiai, szemantikai fejlődés, beszédelmaradások, beszédhibák

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermek táplálása tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A kevert táplálás és az elválasztás folyamata ***14 óra***
A kevert táplálásnál a csecsemő az anyatej mellé más táplálékot is kap. Az elválasztás vagy elválasztódás az anya vagy a csecsemő döntése alapján születik.
A témakör részletes kifejtése
Az elválasztás és az elválasztódás közötti különbség és lélektani hatása az anya és a csecsemő szempontjából
Az anyatejes táplálás és a hozzátáplálás mikéntjei, folyamata az életkor függvényében
Szolidok az anyatejes táplálás mellett (gyümölcsök, cereáliák, főzelékek, komplettáló anyagok)
Tápanyag összetevők, gyarapodási index számolása, értékelése a csecsemő súlyfejlődéséhez viszonyítva

A táplálási tevékenység módszertana ***12 óra***
A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége a gyermekek táplálásában is meg kell, hogy mutatkozzon
A témakör részletes kifejtése:
Az egyéni bánásmód érvényesítése, a fokozatosság megvalósulása, a kisgyermeki személyiség tisztelete alapelvek és a táplálás kapcsolata
A cumisüvegből való táplálás és szabályai
Az ölben etetés módszertana
Pohárból való itatás, az ivás technikájának megtanítása
Kanállal történő táplálás, a kétkanalas módszer
Asztalnál történő táplálás, az önálló étkezésre nevelés, a csoportos étkezés rendje, szabályai
Kultúrhigiénés szokások kialakítása

Az étkezés tárgyi feltételei, az eszközök használata
A táplálkozással kapcsolatos problémák (válogatás, rossz evés, étvágytalanság,) és kezelése
Családokkal való kapcsolattartás az étkezés szintjén
Szituációs helyzetek, filmelemzések, bölcsődei gyakorlati tapasztalatok megvitatása, elemzése, javaslatok megfogalmazása

A beteg gyermek táplálása ***10 óra***
A beteg gyermek táplálása főként a család feladata, de előfordulhat, hogy a megbetegedés az intézményben történik, ilyenkor a kisgyermeknevelő különös gondot kell, hogy fordítson a betegre
A témakör részletes kifejtése
A folyadékpótlás jelentősége és szabályai a betegségtípusok függvényében, a kiszáradás veszélyei
Speciális étrendek
Divatdiéták
Sajátos nevelési igényű gyermekek sajátos táplálása

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

Az ápolás fogalma és folyamata ***18 óra***
Az ápolás feladata az egészség elősegítése, megőrzése és megvédése. Az alapápolás az alapvető szükségletek kielégítésére irányuló tevékenység.
A témakör részletes kifejtése:
Az egészség és a betegség fogalma
Az ápolás fogalma, célja, folyamata
Betegvizsgálat, az ápoló személy feladatai a betegvizsgálat alatt a vizsgálatok függvényében

Családpedagógiai ismeretek tanulási területe

Családi mentálhigiéné tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A család elégtelen működése ***10 óra***
Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása
A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek) hatása a személyiségre
Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás
Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichoszomatikus jelzések
A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei témakör részletes kifejtése
A gyermekvédelmi jelzőrendszer feladatai, működése
A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek
A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái
A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában
A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedése

A kisgyermekkori nevelés gyakorlata ***26 óra***

A nevelés fogalma, célja, feladatai
A nevelési folyamat törvényszerűségei
A nevelési folyamat résztvevői
Nevelési módszerek
Nevelési stílusok és hatásuk a gyermekre
A kettős nevelés fogalma, következménye
A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására
A családi nevelés fontossága és elsődlegessége
Az erkölcs kialakulása, fejlődése.
Az erkölcsi fejlődés szakaszai (Piaget, Kohlberg).
A szabálytudat fejlődése
A szerep szociálpszichológiai elemzése.
Státusz és szerep.
Szerepelvárások és szerepkonfliktusok.
Nemi szerepek és a pszichoszexuális fejlődés
Társkapcsolatok a bölcsődében
Tudatos tervezés és rugalmasság a nevelőmunkában
A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései
A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy 9 óra
0,25 óra/hét

A szülői kompetencia támogatása 9 óra

Partnerség a kisgyermek nevelésében
Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselete
A szakmai tudás és az önismeret szerepe a kisgyermeknevelő hivatásában, kompetenciák
A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
Kapcsolattartás jelentőség
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
A saját kommunikáció kontrolálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
A kapcsolattartás dilemmái: együttműködés elvárása - gyermek érdekeinek képviselete
Szituációs feldolgozás: Szülők és kisgyermeknevelők csoportja érvel egymással a reggeli közben való érkezés dilemmájáról.

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 0 óra

12. évfolyam

Elmélet

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a gyermekek védelemhez kapcsolódó tudások elsajátítására ad lehetőséget. Elmélyíti azokat az ismereteket, amelyek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények- ben alkalmazott munkaformákra, módszerekre, a kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okokra, következményekre világítanak rá. Feltárja és értelmezi a segítő folyamatok feltételrendszerét és működését, különös tekintettel a napközbeni kisgyermekellátásra vonatkozóan.

A gyermekek védelmének rendszere tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A hazai gyermekjóléti ellátások és a gyermekvédelem fejlődési tendenciáinak megismertetése. A gyermekvédelmi törvény és annak gyakorlatának elemzése. Prevenciós lehetőségek, módszerek, eljárások alkalmazása a gyermekvédelem területén. Alapvető információk nyújtása a gyermeki és szülői jogokkal, kötelezettségekkel kapcsolatban. Rendszerszemlélet tudato- sítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
9-10 évfolyam társadalmi és szociális ismeretek tantárgy teljes témakörei.

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felhasználja a gyermekvédelem történetisége alatt felhalmozott tapasztalatok, mában használható értékeit.	A gyermekvédelem történetisége, értékei.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitottság, a gyermeki személyiség tisztelete. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival, családokkal, munkatársakkal. Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi Saját	
Ismerteti a gyermekek és szülők jogait, mely alapján végzi nevelési feladatait.	A gyermekek védelmének rendszerét és az azt meghatározó dokumentumokat ismeri.	Instrukció alapján részben önállóan		Jogtár és szövegszerkesztő használata.

Bemutatja a rendszerben való gondolkodást, szervezést.	Szociális intézmények feladatainak, funkcióinak ismerete.	Teljesen önállóan	szakmai, pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	Az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
Szaktudományos ismereteit munkája során beépíti a tevékenységébe, gondolkodásába)	Szakmódszertani tudás.	Teljesen önállóan		Online fellelhető szakmai anyagok kutatása.
A szakterületéhez tartozó információforrásokat etikusan kezeli.	Ismeri szakterületének információforrásait	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkciók etikus használata.
Szakszerűen alkalmazza a gyermekvédelem fogalomtárát	Ismeri a gyermekvédelem fogalomtárát	Teljesen önállóan		Digitális fogalomtárak használata.
Tisztában van a jelzőrendszeri kötelezettségeit. Felelősségteljesen azonosítja a gyermekvédelmi problémát, és jelzi azt..	A gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Gyermekvédelmi dokumentációs rendszert alkalmaz.
Ismerteti, rendszerezi, bemutatja a rendelkezésére álló szakmai, módszertani anyagokat, eszközöket. Ezeket kritikusan értékeli és megfelelően használja.	Ismeri a szakmai módszertani eszközöket.	Teljesen önállóan		
Megérti a gyermekszegénység okait és hatásait a gyermek fejlődésére. Ismerteti a problémák kezelésének intézményeit, intézkedéseit.	Szociális és társadalompolitikai ismeretek. A szükséglet elméletek.	Teljesen önállóan		Digitális szociális térkép használata.
Átlátja a személyiség fejlődésére befolyásoló hatásokat.	Életinterjú készítésének formai, tartalmi követelményei.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használata

A tantárgy témaköre

A gyermekvédelem kezdetei ***36 óra***

A témakör a gyermekvédelem kialakulásával, történetiségével ismerteti meg a diákot. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Gyermekkép a különböző korokban és napjainkban

A gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői

Gyermekvédelem nemzetközi története

A hazai gyermekvédelem története az első gyermekvédelmi törvénytől napjainkig

A jóléti állam felelőssége és szerepvállalása az Alaptörvény értelmezésében

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekek napközbeni ellátását részletezi. Célja, hogy a tanulók legyenek tisztában a bölcsődei ellátás jogszabályban meghatározott mű- ködési elveivel, szakmai feladataival és az ellátások típusaival. Tudjanak párhuzamot vonni és különbséget tenni a bölcsőde intézményei és a bölcsődei szolgáltatást nyújtók között.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus intézetvezető, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő é s kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret és Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti a települési önkormányzat és az állam bölcsődei ellátás feladatait.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. Továbbképzéseken fejleszti tudását. Követi a jogszabályi, módszertani környezet változásait és annak megfelelően alakítja feladatait. A szakmai közösség munkájában kezdeményező- en és aktívan, együttműködően részt vállal.	Digitális jogtár alkalmazása.
A bölcsőde ellátás formáinak ismeretében határozza meg feladatait, kompetenciáit.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár alkalmazása
Bemutatja, hogy az egyes ellátási formák, milyen személyi és tárgyi feltételekkel működhetnek.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan		Digitális jogtár alkalmazása.
A Szakmai Program céljának és szakmai elveinek megfelelően végzi nevelő -gondozó munkáját.	A bölcsődei nevelés -gondozás országos alapprogramjának ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkció használata.
Ismerteti munkakörének feladatait, jogait és kötelezettségeit.	Kjt. szakmaterületre vonatkozó passzusainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár.
Elektronikus információs rendszert működtet.	KENYSZI ismerete.	Teljesen önállóan		A program felhasználói ismerete.

A tantárgy témaköre

A bölcsőde működésének személyi feltételei ***18 óra***

A tantárgy bemutatja, hogy a kisgyermeknevelő, - gondozó végzettséggel milyen munkakörök tölthetők be és milyen jövőkép rajzolható, az alábbi témakörökben:
A bölcsőde működéséhez szükséges személyi feltételek jogszabályi előírásai
Közalkalmazotti jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
A kisgyermekgondozó, - nevelő tevékenységi köre és munkaköri leírása
A kisgyermeknevelő jogszabályban előírt bérezése és juttatásai
A szakmaterület ismeretében bővülő kompetenciák
A szaktudás fejlesztésének lehetőségei
Pedagógus életpálya a bölcsődében

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus vég- zettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Vizuális kultúra 9-10, művészetek 11-12, ének-zene 9-10. osztály.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez megfelelőeszközöket biztosít	Ismeri a gyermekek életkori sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

A családokkal konzultál a gyermek játéktevékenységéről, esetleges fejlődésbeli elmaradásairól	Ismeri a családkonzultációs módszereket	Irányítással	az elhivatottság és elkötelezettség mellett a játéktevékenység során a kapcsolatteremtő, konfliktusmegoldó, kreatív, ötletgazdag	
A gyakorlatban alkalmazza a gyermekirodalmi ismereteit	Ének-zenei ismeretek	Teljesen önállóan		
Felismeri a különböző életkorok élettani sajátosságait, és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai ismereteket	Teljesen önállóan		internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A játék elméleti megközelítése ***14 óra***

A játék jelentős mértékben támogatja a gyermek fejlődésének minden aspektusát- a játék ablak a világra
A témakör részletes kifejtése
A játék definíciója, funkciója,
A játék alapelvei
A játék alapfogalmai
A játék és "nem játék", mint a kisgyermekkori tanulás egyik legfontosabb színtere

Játékelméletek ***22 óra***

A játék természetét és motivációját illetően szinte a legtöbb elmélet született
A témakör részletes kifejtése
Usinszkij - a játék a valóság tükrözése
Leontyev a játéknak három lényeges vonása: motívum a folyamatban, elsődleges tevékenység, szabályszerűség a játék fejlődésében
Vigotszkij - a társas környezet meghatározó
Nelson forgatókönyv elmélete
Piaget -szimbólumképzés a gyermekkorban

A játék fejlődése ***26 óra***

A játék fejlődése összefügg a mozgással, a kognitív, a literációs fejlődéssel és a társas

kapcsolatok fejlődésével
A témakör részletes kifejtése
Játékfejlődés életkori szakaszonként az első három évben
Manipuláció
Kezdeti konstruálás
Konstruálás, utánzás
Kezdeti szerepjáték, alkotótevékenység
Az önálló, szabad játék jelentősége

A játékpedagógia elvi alapjai ***10 óra***
A felnőtt fejlődést támogató tevékenysége, viselkedése a késztetés- segítés tengelye mentén alakul, több tényező által befolyásoltan
A témakör részletes kifejtése
A kompetenciaalapú nevelés értelmezése
A fejlődés
A felnőtt szerepe, feladata a fejlődés támogatásában
A jóllét és a bevonódás, mint a gyermeki kompetenciák fejlődésének együttes feltétele
A játék tervezése, tervezhetősége
A kisgyermeknevelő játszókompetenciája
Kompetencia térkép rajzolása

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermekek gondozása nem egyszerű technikai tevékenység, hanem a fizikai, érzelmi biztonság, az önállósodás, az önkifejezés, a testséma megismerésének területe. A kisgyermeknevelői munkában többnyire az egyszemélyes bánásmód terepe, ahol bensőséges, interakciós helyzetekben a kapcsolat teremtés lehetőséget ad rendkívül gazdag nevelési feladatok megvalósítására is. Ezért a gondozás-nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.
A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Elvégzi a gondozási munkába épített nevelési feladatait	Ismeri a három év alatti kisgyermek gondozási feladatát	Teljesen önállóan	A gondozási teendőket empátiával, előítélet mentesen, tapintatosan, a gondozás-nevelés szabályainak betartásával végzi	
Kialakítja a kisgyermekek napirendjét	Ismeri a gyermek életkori sajátosságait	Teljesen önállóan		
Megteremti a gondozás feltételeit	Ismeri a bölcsőde tárgyi felszereltségét	Teljesen önállóan		
A gondozási tevékenységet a gyermek fejlettségéhez igazítja	Ismeri az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Figyelembe veszi a gyermek önállósodási törekvéseit	Ismeri a kisgyermek nevelését	Teljesen önállóan		
Elvárásait a gyermek kognitív fejlettségéhez igazítja	Ismeri a egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a szülőt a gyermek önállósodás területén elért eredményeiről	Kommunikációs, kapcsolatépítési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A gondozás fogalma, célja, feltételei ***14 óra***

A témakör a gondozás fogalmát és alapvető célját különböző aspektusokból járja körül, különös tekintettel a neveléssel való kapcsolatára.
Részletesen kifejti:
A gondozás fogalmának komplex megközelítése, a humán gondozás
A gondozás és gondoskodás minőségi vonatkozásai
A test jólétének biztosítása
A gondozás céljai és az alapszükségletek (Maslow piramiselméletével összevetve)
A gondozás egyéni és társadalmi céljai
A gondozás formái a hétköznapi gyakorlatban
A célok elérésének eszközei
A gondozás formái és jellemzői
A gondozás és gondoskodás minőségi vonatkozásai

A gondozás, mint tevékenység ***22 óra***

A gondozás, mint tevékenység a csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteit elégíti ki és meghatározza a gyermek önmagához, a környezetéhez, és másokhoz való viszonyát.
Részletesen kifejti:
Gondozás a családban, gondozás az intézményben
A fürdetés módja, menete
A pelenkázás, tisztába tevés formái és folyamata a különböző életszakaszokban
A szobatisztaság folyamata, érési feltételei
A mosakodás folyamata, a szokásrendszer kialakítása
Az öltöztetés folyamata a különböző életkorokban, az önállósodás feltételeinek megteremtése
Alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási teendők.
Szokáskialakítás, átmeneti tárgyak használata
Levegőztetés, napozás
A gondozás szerepe a mozgásfejlődésben

A csecsemő és kisgyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek használata
Szituációs helyzetek gyakorlása az egyes gondozási műveletekben, különös tekintettel a tapintatos gondozásra és a kommunikációra

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő gondozó alapvetően egészséges gyermekeket gondoz, nevel, de adódhatnak olyan körülmények, amikor betegek, sérült gyermek ápolására is sor kerülhet. Az egészségügyi ismeretekkel rendelkező gondozó, ha időben észleli a betegség tüneteit, segítheti a gyógyulást, illetve a szövődmények kialakulását.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások.
Gyermekorvos, védőnő, egészségtanár, vagy más, felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapozó képzés elsősegélynyújtás, egészségügyi ismeretek.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri bizonyos fertőző betegségek tüneteit	Egészségügyi ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	a beteg gyermekkel kapcsolatban fokozott empátiás készséget tanúsít, ellátását a legnagyobb gonddal és odafigyeléssel végzi	internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Sebeket, sérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer	Ismeri az eljárás protokollját, az elsősegélyláda felszerelését	Instrukció alapján részben önállóan		
Ismerteti a fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárásokat	Egészségügyi alapismeretek	Teljesen önállóan		
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés szokásokat betartatja.	Bölcsőde higiénés szabályai	Teljesen önállóan		
Beteg gyermeket ellát	Ismeri az ellátás folyamat szabályozását	Teljesen önállóan		
Lázás, beteg gyermek szüleit értesíti	Bölcsődei alapszabályok ismerete	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Veleszületett és szerzett betegségek 12 óra
A gyermekbetegségek lehetnek örökletes és környezeti tényezők, szülési sérülések, fejlődési

rendellenességek és szerzett betegségek
A témakör részletes kifejtése
Veleszületett örökletes betegségek és fejlődési rendellenességek
Az idegrendszer fejlődési rendellenességei
Szülési sérülések
Újszülött hemolitikus betegségei
Újszülöttkori fertőzések
Prezentációk, fényképek, filmek bemutatása a fenti betegségek illusztrálására

Gyermekkori betegségek ***24 óra***
A kisgyermeknevelők ismerjék meg a gyermekkori kórképek tüneteit, különös tekintettel a bölcsődében gyakran előforduló felső légúti megbetegedések kísérőjeleit.
A témakör részletes kifejtése
A szív betegségei
A vérképzőrendszer betegségei
A vesék és húgyutak betegségei
Az idegrendszer gyulladásos betegségei
Görccsel járó betegségek
Bőrbetegségek - fertőzéses, nem fertőzéses
Felsőlégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük
Alsólégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük
Tartósan beteg ellátása a bölcsődében.

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális intézmények, köztük kiemelten a bölcsődék, a családok elsődlegességét tisztelve meghatározóak a gyermekek fizikai, érzelmi, társas, erkölcsi, szellemi fejlődésének biztosításában, a környezeti nevelés alapjainak lerakásában. A kisgyermeknevelő differenciált szakmai ismeretekkel kell rendelkezzen a sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátásához, az egyéni bánásmód biztosításához, a dokumentáció vezetéséhez.

Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló képes legyen az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak, és az ellátás minőségét emeljék.
A tantárgy továbbá felkészíti a tanulót, az elméletet gyakorlatban elsajátítható szakmai dokumentáció egyénre lebontott, hiteles vezetésére, digitális kompetenciáinak fejlesztésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni, illetve a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	Adatvédelmi jogszabályok ismerete.	Teljesen önállóan	A gyermeki jogok és a fejlődésbe vetett hit határozza meg a dokumentáció vezetését. Megbízható, rendszeres, tisztában van vele, hogy dokumentációjának minősége részben meghatározza a szakmaiságáról alkotott képet.	Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer rögzítési ismerete.
Rögzíti a gyermek fejlődéséről megfigyelési tapasztalatait	Csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy ismerete. Kutatásmódszertani ismeretek.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Objektívan, tényekre alapozva vezeti a szakmai dokumentációt.	Megfigyelési jegyzőkönyv készítésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Elemzi az intézménye működéséhez szükséges alapvető dokumentumokat.	Intézményi dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		
Átlátja a közalkalmazotti jogviszonynyal kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói dokumentációs feladatokat.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Gyermekotthonban a gyermek élettörténeti könyvének elkészítésében és vezetésében részt vesz.	Élettörténeti könyv vezetésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését	Csecsemő és gyermekfejlődé-se.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű gyakorlati ismerete. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Ismerteti a váratlan helyzetek rögzítésének kötelezettségét és szabályait.	Adekvát jogszabályok ismerete	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete

A gyermek fejlődését az előző megfigyeléseire alapozva elemzi. Kiválasztja a fejlődést támogató egyéni bánásmód szerinti nevelést-gondozást.	Fejlődéslélektan, gyógypedagógia, megfigyelési módszerek ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció 18 óra

A témakör a bölcsőde működését meghatározó dokumentumokat mutatja be. Mintadokumentumok elemzésén keresztül megismerik a diákok a szakmai tartalmak formai és tartalmi követelményeit. A témakört az alábbi témákban tárgyalja:
Az adatvédelem jogi szabályai és alkalmazásuk a bölcsődében Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program Érdekképviseleti Fórum Szabályzata
Házirend

Munkarend
Adatvédelem szabályai
Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések
Fertőző betegségekről kimutatás
Oltásokról kimutatás;
Tetvességi nyilvántartás
Munka és tűzvédelmi napló vezetése
Napi jelenlét nyilvántartásai

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy 18 óra

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy olyan készségek elsajátítását célozza meg, amelyek birtokában a tanulók képessé válhatnak az önmenedzselésre, záró dolgozatok megírására, a csoport kohézió megismerésére, az erre alkalmazott módszerek etikus alkalmazására, az eredmények tényekre alapozott elemzésére, közlésére, továbbá az önálló adatfeldolgozásra, reflexióra.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú szociális vagy pedagógus végzettséggel, valamint bölcsődei gyakorlattal ren- delkező pedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak 9-10. évi
magyar nyelv és irodalom nyelvi tartalmai

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat.	A gyermekellátással kapcsolatos adatok kezelése és a tények rögzítési technikája.	Teljesen önállóan	Nyitott és befogadó a kisgyermeknevelés területének és gyakorlatának új eredményei iránt. Objektíven a tényekre alapozva végez adatelemzést. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait is motiválja, támogatja.	Digitális jogtár használata.
Kutatási tervet készít	Adatforrások ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.
Ismerteti, bemutatja azokat a pedagógiai adat-forrásokat, amelyeket prezentációinak, dolgozatainak készítésekor használhat.	Könyvtárhasználat, digitális forrásoldalak ismerete.	Teljesen önállóan		Kereső szolgáltatások használata.
Portfóliót készít	Informatika	Teljesen önállóan		Digitális képek, prezentáció készítése.
Kérdőívet szerkeszt.	Kérdőív készítésének szempontjai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.

A tantárgy témakörei

A pedagógiai kutatás jellemzői ***9 óra***

A témakör rávilágít a tudatos objektív, tényekre alapozott kutatás jellemzőire, a téves következtetések veszélyére, az alábbi témákon keresztül:
A tudatos és rögtönzött megismerés
Tapasztalati valóság
Konszenzuális valóság
Általánosítás és sztereotípia
Fantázia és realitás szerepe a megfigyelésben
A kutatás etikai vonatkozásai
Érzelmi intelligenciát fejlesztő élménytechnikák (kártyák, filmek)

A pedagógiai kutatás lépései ***9 óra***

A témakör sorra veszi a kutatás lépéseit.
A kutatás céljának meghatározása
Módszerválasztás
Hipotézis a kutatásban
Kutatási terv készítése
Mintavétel, adatvédelem
Forráskutatás
Adatok feldolgozása
Összegzés, reflexió készítésének szempontjai
IKT eszközökkel támogatott könyvtári élményalapú kutatás: A kisgyermeknevelés története témakörben

Családpedagógiai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése, annak a hitvallásnak a közvetítése, amelyben a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A család a társadalom legkisebb, meghatározó egysé- ge. A család jelene, értékrendje, viselkedési normái és hagyományai a jövőbeni generáció életének meghatározói. A tanulási terület fókuszában a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja áll. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek ér- telmében nem csak a kisgyermek nevelését - gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A tanulási terület első tantárgya felidézi az alapképzésben tanultakat, ezt köve- tően a családot, mint rendszert tárgyalja, amelyből rávezeti a diákot a felelős kapcsolattartási módszerek alkalmazására.

Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy 9 óra
0,25 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő nevelői munkája csak akkor lehet eredményes, ha megismeri a családi hátteret, feltérképezi a család erősségeit, gyengeségeit. Munkájában a család erősségeire épít, szükség esetén tapintatosan korrigálja, alakítja a helytelen szokásokat, téves ismereteket. Mindezek megvalósításához ismernie kell a szülői kompetencia támogatásának módszereit, elveit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, családpedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (kommunikáció) a társadalomismeret (család) tartalmaihoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
A csoport sajátos- ságainak ismeretén- ben támogatja a családokat és segíti a gyermekeket a szocializációban.	Szocializáció fo- lyamata, színterei. A családdal történő kapcsolattartás formái	Instrukció alapján részben önállóan	Szakmai tevékeny- sége során biztonságos, elfogadó légkör megteremté- sére törekszik A családok felé egy- más elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet- mentességre vonat-	
Szakszerűen és eredményesen al- kalmazza a konflik- tusok megelőzésé- nek és kezelésének módszereit.	Szociálpszichológia konfliktus témakö- re.	Teljesen önállóan		

A kisgyermekek nevelése, során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt.	Kisgyermekkori nevelés módszerei. Nevelési terv készítése.	Teljesen önállóan	kozó értékeket közvetít A családot partnernek tekinti a nevelésben, a gyermek jogai elsődleges számára. Törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja. Megbeszéléseket tervez, szervez, tudatosan alakít közösséget.	Word szövegszerkesztő és Excel táblázatkezelő használata.
Tevékenységében a kisgyermekek életkorából és ellátási szükségletéből következő fejlődéslélektani jellemzők tudása tükröződik.	Fejlődéslélektan	Teljesen önállóan		
A gyermek szüleinek adott visszajelzései rendszeresek a gyermek személyiségének elfogadását tükrözik.	Kommunikációs ismeretek. Kongruencia, asszertivitás témakör. Kapcsolattartás módszerei, etikája.	Teljesen önállóan		
Tisztában van a fejlődési folyamatok alapelveivel, és képes saját munkamódszereit ezek figyelembevételével végezni.	Alapprogram ismerete.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a szakterületi protokollokat.	Szakterületi protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Felismeri a családok kommunikációs sajátosságait, és ehhez igazodva alakítja ki kommunikációját.	Kommunikáció ismeretei.	Teljesen önállóan		Közösségi kommunikációs oldalak használatá.
Különböző szituációkban nyílt és hiteles kommunikációt folytat, felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit, és ezen a téren önmagát fejleszti.	Kommunikáció ismeretei. Kapcsolatfelvétel formái, szabályai	Teljesen önállóan		
Ismerteti a család megfigyelésének szempontjait	A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témaköre

A szülői kompetencia támogatása ***9 óra***

Partnerség a kisgyermek nevelésében
Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselete
A szakmai tudás és az önismeret szerepe a kisgyermeknevelő hivatásában, kompetenciák
A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
Kapcsolattartás jelentőség
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrolálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
A kapcsolattartás dilemmái: együttműködés elvárása - gyermek érdekeinek képviselete
Szituációs feldolgozás: Szülők és kisgyermeknevelők csoportja érvel egymással a reggeli közben való érkezés dilemmájáról.

Gyakorlat:

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A gyermekek védelmének rendszere tantárgy 9 óra
0,25 óra/ hét

A gyermekvédelmi törvény jogi alapjai 9 óra

A témakör a gyermekvédelmi törvény alapjául szolgáló Alaptörvényben, és más törvényekben megfogalmazott, a személyiséget megillető jogok összességét dolgozza fel az alábbiak szerint.
Az állam fogalma és funkciói
A jogszabályok hierarchiája
Alapvető emberi jogok
A gyermekek jogai és védelme
A szülői jogok és kötelezettségek
A gyermekjogi képviselő feladatai
Gyermekjóléti és a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott szakemberek jogainak védelme
Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai.

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek

A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A bölcsődei ellátás tárgyi feltételei 16 óra
A tantárgy bemutatja az egyes bölcsőde típusok alapvető építészeti előírásaira és tárgyi felszereltségére vonatkozó követelményeket. A tanulók monitorozással ismerjék meg és értelmezzék, milyen azonosságok és eltérések mutatkoznak az egyes ellátási formáknál. A tantárgyon belül ezt, az alábbi témákban dolgozza fel:
A bölcsőde formái, típusai
A kisgyermekellátást szolgáló helyiségek kialakításának feltételei
A csoportszoba, gyermekfürdőszoba, gyermeköltöző berendezése, egészségügyi és pedagógiai szempontjai
Egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi eszközök és előírások
Játszóudvarra, teraszra vonatkozó kialakítási feltételek
Intézménylátogatás

A bölcsőde működésének feltételei 20 óra
A témakör a jogszabályban egységesen bölcsődének nevezett intézményi és szolgáltatást nyújtó gyermekellátási formák működésének feltételeit taglalja. A témák ennek értelmében:
A bölcsőde fogalma, funkciója

Működésének formái: bölcsőde intézményei, bölcsődei szolgáltatást nyújtók
A működés engedélyezésének feltételei a különböző formákban
A Szakmai Program tartalma Bölcsőde működésének finanszírozása
Normatív támogatások, kedvezmények rendszere
Elektronikus információs rendszer működtetése

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy 54 óra
1,5 óra/hét

Nehézségek a játékban 20 óra
A gyerekek, ha nem játszhatnak, jelentős fizikai és pszichés hátrányokat szenvednek
A témakör részletes kifejtése
Fejlődésükben lemaradt gyerekek játéka
Sajátos nevelési igényű gyermekek játéka
Harcias játékok
Játékdepriváció
Játékterápia
Oktatófilmek elemzése

A kisgyermeknevelő feladata a játéktevékenységgel kapcsolatban 24 óra
A felnőttnek fontos szerepe van a feltételek megteremtésében és a tevékenység támogatásában
A témakör részletes kifejtése
A bölcsődei nevelés gondozás országos alapprogramja 10 nevelési elve és a játéktevékenység kapcsolata
A játék feltételeinek megteremtése egészségügyi, pedagógiai, kivitelezési, elrendezési szempontból
Alapjátékok, korcsoportok játékai, a játékkészlet összeválogatása
A gyermek játékának segítése: támogatás és részvétel
A kisgyermeknevelő és a gyermek együtt játszása: kezdeményezés, megerősítés, együtt játszás, segítségnyújtás, ötletadás, információadás, viselkedési szabályok, konfliktusmegoldások
Megfigyelések, elemzések a játékhoz kapcsolódóan adott szempontok alapján

A szülők bevonása a játékba 10 óra
A szülők játékkal kapcsolatos kompetenciájának támogatásában a kisgyermeknevelő sokat tehet
A témakör részletes kifejtése
A szülő játékhoz való viszonyának feltárása
A szülők játék iránti pozitív attitűdjének, játszókedvének erősítése
Fókuszcsoportos beszélgetések a játékról
Egyéni tanácsadás a játékkal kapcsolatban
Szülőcsoportos beszélgetés szituációs gyakorlata

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása 12 óra
A bölcsődei alapelvek szerint a biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megte- remtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvá- nulásainak elismerése fokozza az önállósodás és aktivitás iránti vágyat.
A téma részletesen kifejti:
A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
A bölcsődei nevelés alapelvei - a gyermeki kompetenciafejlődés támogatása- értelmezése
Alapvető és magasabb rendű szükségletek (szándék, kompetenciaigény) keletkezése és ki-elégítése
A gondozás és a szocializáció kapcsolata
A gondozás-nevelés egységének, az egyéni bánásmód, az állandóság, az aktivitás, önállósodás segítése, a pozitívumokra támaszkodás, az egységes nevelőhatások, a rendszeresség és a fokozatosság elvének értelmezése
Nevelési feladatok a bölcsődében
A nevelés, gondozás alapkövetelményei
A gondozás és nevelés egységének megvalósítása feltételrendszere (tárgyi, személyi)
A rossz gondozás következményei
Szituációs helyzetgyakorlatok, a gondozás-nevelés egysége és a kompetenciafejlődés tá-mogatására filmek, fényképek elemzése

A gondozási tevékenység módszertana 24 óra
A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A kisgyermek ebben a védett helyzetben könnyen tanul és alkalmazkodik a családon kívüli élethelyzetekhez.
A téma részletesen tárgyalja:
A napközbeni ellátásban részesülő gyermek tárgyi környezete
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
A saját kisgyermeknevelő rendszer
Gyermekcsoportok szervezése
Szerepjátékok, esetelemzések, szituációs feladatok gyakorlata

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

Szűrővizsgálatok és védőoltások 15,5 óra
Az EMMI módszertani levele minden évben megjelenteti a védőoltásokkal kapcsolatos tájékoztatóját
A témakör részletes kifejtése
Oltásokkal kapcsolatos kontraindikációk
Speciális csoportok egyedi elbírálást igénylő védőoltásai
Külföldi állampolgárságú gyermekek védőoltásai
Évi oltási naptár
Életkorhoz kötött kötelező védőoltások - folyamatos és kampányoltások
Különböző védőoltások adása között betartandó legrövidebb időközök

Életkorhoz kötött gyermekkori szűrővizsgálatok- szülészeti intézményben, alapellátásban, csecsemőkori, kisdedkori, iskoláskori

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs feladatai 14 óra
A dokumentáció szerepe a kisgyermeknevelő munkájában
A dokumentáció vezetésének alapelvei
A dokumentáció vezetésére vonatkozó adatvédelmi szabályok
Csoportnapló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
A bölcsődei gyermek fejlődési dokumentáció egységes rendszere
Bölcsődei törzslap vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
Fejlődési napló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
Családi füzet vezetésének célja, tartalma, formája

Beteg, sérült gyermek állapotának írásbeli rögzítése

Jegyzőkönyv készítés formai és tartalmi szabályai.

Mintadokumentumok készítése

A kisgyermek megfigyelése 22 óra
A témakör a bölcsődei nevelés során az egyéni bánásmódot biztosító módszerét tárgyalja. A gyermekekre lebontott egyéni szintű nevelési tervezés alapja a gyermek megfigyelése és a tények fejlődési naplójában való rögzítése. A témakört az alábbi témákban kerül feldolgozásra:
Tervezés értelmezése a bölcsődei nevelésben
Csoportra irányuló tervezés célja, szereplői, tartalma, rögzítése
Az egyénre irányuló tervezés célja, szereplői
A megfigyelés fogalma
A megfigyelő személye
A megfigyelés technikai eszközei
A megfigyelés, mint az egyéni bánásmód eszköze
A megfigyelés feltételei
A megfigyelést segítő anamnézis felállítására szolgáló módszerek

A szülővel való találkozás során a gyermek megismerését elősegítő kérdések

A család nevelési stílusát, szokásainak megismerését segítő kérdések
A gyermek és a család megismerését nehezítő körülmények
A gyermek megismerését és a kapcsolatfelvételt nehezítő és segítő körülmények
A megfigyelés területei, szempontsora a bölcsőde szakmai dokumentációjának útmutatója alapján
Fejlődési napló vezetése, elemzés, reflexió
Támogató lehetőségek a különböző fejlődési területeken
Csoportbontásokban mintadokumentum készítése egy 8-, 24-, és 36 hónapos gyermekről, amit csoportos módszertani feldolgozás követ.

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy 36 óra
1 óra/hét

Hogyan készítsek portfóliót? 14 óra

A témakör célja megtanítani a diákokat önmaguk képviseletére, erősségeik hangsúlyozására az alábbi témákon keresztül:
A portfólió fogalma, célja
Digitális portfólió
A portfólió lehetséges képi tartalmai
Készítsünk portfóliót! szempontjai:
Önmagamról - bemutatkozás
Céljaim, vágyaim
Büszke vagyok arra…
Tanulmányaimban fontos
Reflexió

Szociometria készítésének gyakorlata ***22 óra***

Mi a szociometria?
Alapelvei
Nyílt és zárt kérdések
Kérdőív összeállításának szempontjai
Csoportszerkezet típusai
Szerepek a csoportban
A népszerűséget meghatározó tényezők
Bölcsődei csoportra jellemző kapcsolatok
Szociometria készítése bölcsődei csoportban

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Családi mentálhigiéné tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A kisgyermekkori nevelés gyakorlata ***18 óra***

A nevelés fogalma, célja, feladatai
A nevelési folyamat törvényszerűségei
A nevelési folyamat résztvevői
Nevelési módszerek
Nevelési stílusok és hatásuk a gyermekre
A kettős nevelés fogalma, következménye
A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására
A családi nevelés fontossága és elsődlegessége
Az erkölcs kialakulása, fejlődése.
Az erkölcsi fejlődés szakaszai (Piaget, Kohlberg).
A szabálytudat fejlődése
A szerep szociálpszichológiai elemzése.
Státusz és szerep. Szerepelvárások és szerepkonfliktusok.
Nemi szerepek és a pszichoszexuális fejlődés
Társkapcsolatok a bölcsődében
Tudatos tervezés és rugalmasság a nevelőmunkában
A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései
A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 200 óra

13. évfolyam

Elmélet

Munkavállalói idegen nyelv tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62 óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetés- re jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják va- lósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcso- latosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, vala- mint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések ***11 óra***

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.). Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél ***20 óra***

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követel- ményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk" – általános társalgás ***11óra***

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés

lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélge- tésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.
Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.
A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során re- ceptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú ***20 óra***
A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.
A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.
A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.
A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.
A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a gyermekek védelemhez kapcsolódó tudások elsajátítására ad lehetőséget. Elmélyíti azokat az ismereteket, amelyek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények- ben alkalmazott munkaformákra, módszerekre, a kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okokra, következményekre világítanak rá. Feltárja és értelmezi a segítő folyamatok feltételrendszerét és működését, különös tekintettel a napközbeni kisgyermekellátásra vonatkozóan.

A gyermekek védelmének rendszere tantárgy **46,5 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A hazai gyermekjóléti ellátások és a gyermekvédelem fejlődési tendenciáinak megismertetése. A gyermekvédelmi törvény és annak gyakorlatának elemzése. Prevenciós lehetőségek, módszerek, eljárások alkalmazása a gyermekvédelem területén. Alapvető információk nyújtása a gyermeki és szülői jogokkal, kötelezettségekkel kapcsolatban. Rendszerszemlélet tudato- sítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
9-10 évfolyam társadalmi és szociális ismeretek tantárgy teljes témakörei.

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felhasználja a gyermekvédelem történetisége alatt felhalmozott tapasztalatok, mában használható értékeit.	A gyermekvédelem történetisége, értékei.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitottság, a gyermeki személyiség tisztelete. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival, családokkal, munkatársakkal. Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi Saját	
Ismerteti a gyermekek és szülők jogait, mely alapján végzi nevelési feladatait.	A gyermekek védelmének rendszerét és az azt meghatározó dokumentumokat ismeri.	Instrukció alapján részben önállóan		Jogtár és szövegszerkesztő használata.
Bemutatja a rendszerben való gondolkodást, szervezést.	Szociális intézmények feladatainak, funkcióinak ismerete.	Teljesen önállóan	szakmai, pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	Az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
Szaktudományos ismereteit munkája során beépíti a tevékenységébe, gondolkodásába)	Szakmódszertani tudás.	Teljesen önállóan		Online fellehető szakmai anyagok kutatása.
A szakterületéhez tartozó információforrásokat etikusan kezeli.	Ismeri szakterületének információforrásait	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkciók etikus használata.
Szakszerűen alkalmazza a gyermekvédelem fogalomtárát	Ismeri a gyermekvédelem fogalomtárát	Teljesen önállóan		Digitális fogalomtárak használata.
Tisztában van a jelzőrendszeri kötelezettségeit. Felelősségteljesen azonosítja a gyermekvédelmi problémát, és jelzi azt..	A gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Gyermekvédelmi dokumentációs rendszert alkalmaz.
Ismerteti, rendszerezi, bemutatja a rendelkezésére álló szakmai, módszertani anyagokat, eszközöket. Ezeket kritikusan értékeli és megfelelően használja.	Ismeri a szakmai módszertani eszközöket.	Teljesen önállóan		

Megérti a gyermekszegénység okait és hatásait a gyermek fejlődésére. Ismerteti a problémák kezelésének intézményeit, intézkedéseit.	Szociális és társadalompolitikai ismeretek. A szükséglet elméletek.	Teljesen önállóan		Digitális szociális térkép használata.
Átlátja a személyiség fejlődésére befolyásoló hatásokat.	Életinterjú készítésének formai, tartalmi követelményei.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használata

A tantárgy témakörei

A gyermekvédelmi törvény jogi alapjai ***5 óra***

A témakör a gyermekvédelmi törvény alapjául szolgáló Alaptörvényben, és más törvényekben megfogalmazott, a személyiséget megillető jogok összességét dolgozza fel az alábbiak szerint.
Az állam fogalma és funkciói
A jogszabályok hierarchiája
Alapvető emberi jogok
A gyermekek jogai és védelme
A szülői jogok és kötelezettségek
A gyermekjogi képviselő feladatai
Gyermekjóléti és a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott szakemberek jogainak védelme
Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai.

A gyermekek védelmének rendszere ***15 óra***

A témakör a gyermekvédelmi törvény felépítését, szereplőit, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások célját és formáit taglalja. Részletezi a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait az alábbiak szerint:
A gyermekvédelmi rendszer célja, működtetői
Pénzbeli és természetbeni ellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
Hatósági intézkedések

Gyermekvédelmi beavatkozást igénylő problémák ***12 óra***

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
Az alapvető szükségletek hiánya
A kielégítetlen szükségletek hatása a gyermek fejlődésére - gyermekszegénység
Elhanyagolás, veszélyeztetettség fogalma, hatása a gyermek személyiségére
Krízisek a családban
A gyermekvédelmi jelzőrendszer működése

Csoportos problémamegoldó workshop ***14,5 óra***

A probléma rendszerszemléletben történő definiálása (kinek a problémája, mi a valódi probléma)
A jelzőrendszer működése, résztvevői
A kisgyermeknevelő szerepei, felelőssége
A különböző szakemberek és intézmények együttműködése és szakmai kompetenciahatáraik ismerete
A segítés és a nevelői partnerség etikai összefüggései

Kommunikáció a folyamatban

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekek napközbeni ellátását részletezi. Célja, hogy a tanulók legyenek tisztában a bölcsődei ellátás jogszabályban meghatározott mű- ködési elveivel, szakmai feladataival és az ellátások típusaival. Tudjanak párhuzamot vonni és különbséget tenni a bölcsőde intézményei és a bölcsődei szolgáltatást nyújtók között.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus intézetvezető, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő é s kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret és Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti a települési önkormányzat és az állam bölcsődei ellátás feladatait.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. Továbbképzéseken fejleszti tudását. Követi a jogszabályi, módszertani környezet változásait és annak megfelelően alakítja feladatait. A szakmai közösség munkájában kezdeményező- en és aktívan, együttműködően részt vállal.	Digitális jogtár alkalmazása.
A bölcsőde ellátás formáinak ismeretében határozza meg feladatait, kompetenciáit.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár alkalmazása
Bemutatja, hogy az egyes ellátási formák, milyen személyi és tárgyi feltételekkel működhetnek.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan		Digitális jogtár alkalmazása.
A Szakmai Program céljának és szakmai elveinek megfelelően végzi nevelő -gondozó munkáját.	A bölcsődei nevelés -gondozás országos alapprogramjának ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkció használata.
Ismerteti munkakörének feladatait, jogait és kötelezettségeit.	Kjt. szakmaterületre vonatkozó passzusainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár.

Elektronikus információs rendszert működtet.	KENYSZI ismerete.	Teljesen önállóan		A program felhasználói ismerete.

A tantárgy témaköre

A bölcsődei szolgáltatások működésének feltételei ***15,5 óra***

Bölcsődei szolgáltatások alatt a családi bölcsődei ellátást, a munkahelyi bölcsődei ellátást, a napközbeni gyermekfelügyeletet és az alternatív napközbeni ellátást értjük. Ennek értelmében a téma foglalkozik:

- a bölcsődei szolgáltatás fogalom meghatározásával, funkciójával
- a bölcsődei szolgáltatás létesítés feltételeivel
- fenntartói típusokkal, köztük a családi bölcsőde hálózattal
- a működési engedély eljárásrendjével
- a finanszírozás rendjével
- a munkaadói és munkavállalói kötelezettségekkel, foglalkoztatási formákkal
- a bölcsőde funkcionális egységeivel
- a nevelőmunkát segítő játék- és eszközkészlettel
- a felnőttek munkavégzését segítő eszközökkel
- egészség és munkavédelmi eszközökkel

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szakmai készségfejlesztés tanulási terület arra világít rá és arra ad gyakorlatot, hogy a gondozó-nevelő munka tudatosságot, folyamatos önismereti és önfejlesztési munkát igénylő hivatás, mert a bölcsődei ellátásban dolgozó a saját személyiségével támogatja a gyerekek fejlődé- sét, a családok gyermeknevelési attitűdjeit. Segítő kapcsolataiban a saját élményű tanulás- tanítás eszközeit használja. Rendszerszemléletű látásmódjában felismeri az oksági összefüg- géseket, a lényeglátást, a felelősségvállalás és elkötelezettség értelmezését.

A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az alapozó képzésen megtanult önismeret, önismeretfejlesztés megszilárdítása mellett fontos a kisgyermeknevelő-gondozó szakmai énképének, hivatásának, empatikus készségének, segítő kapcsolatainak feltérképezése, a konkrét munkában történő gyakorlati alkalmazás készség szintű elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő és kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alapozó képzés önismeret, önfejlesztés témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Helyesen értelmezi a szakmai énkép, önismeret, önértékelés, önreflexió, önbecsülés fogalmát	Ismeri a témához tartozó területek elméleti hátterét	Instrukció alapján részben önállóan	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja. A családokkal és munkatársaival való kommunikációja során megértést és empátiát tanúsít	Fénykép, videofelvétel elemzés
Különbséget tesz a tények és a személyes vélemény között	Ismeri a problémamegoldás különböző módszereit	Teljesen önállóan		
A nevelést tervszerű tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Megfelelő szaktárgyi tudással rendelkezik. Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, az Alapprogram nevelési elveit.	Teljesen önállóan		
Segítő feladata során hatékonyan használja a megtanult kommunikációs technikákat	Ismeri a kliensközpontú terápia módszerét	Teljesen önállóan		

A tantárgy témaköre

Carl Rogers humanisztikus pszichológiája ***8 óra***

A téma kapcsán a tanulók a személyiség humánközpontú megközelítésének értelmezéséről kapnak ismeretet. A tananyag ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A rogersi emberkép, Rogers személyiségelmélete
Rogers központi fogalmai: énfogalom, énideál
A humanisztikus terápiás szemlélet: a kliensközpontú terápia
A segítő kapcsolat alappillérei
A segítő beszélgetések

Ericson fejlődésmodellje ***7,5 óra***

Ericson modelljében a kora gyermekkori anya-gyerek kapcsolat meghatározó az identitás fejlődés szempontjából a későbbi kapcsolati rendszerekben, ezért fontos a kisgyermeknevelő számára a modell ismerete és a szülői kompetencia és a pszichoszociális krízis összevetése.
A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Bizalom vagy bizalmatlanság
Autonómia vagy szégyen, kétely
Kezdeményezés vagy bűntudat
Iparkodás vagy kisebbrendűség
Identitás vagy szerepzavar
Bensőségesség vagy elszigetelődés
Generativitás vagy megrekedés
Énteljesség vagy kétségbeesés

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az OECD országokban egyre nagyobb politikai figyelem irányul a kisgyermekkori gondozás- ra, nevelésre, tanulásra, mert a gyermek szempontjából az egész életen át tartó tanulás megalapozásának tekintik a korai fejlődési szakaszt. A 3 évesnél fiatalabbak ellátásában konkrét célkitűzés az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása, az értelmi, érzelmi és szociális támo- gatás valamennyi gyermek számára. Ahhoz, hogy a fenti feltételek teljesüljenek, a kisgyermekgondozó, - nevelőnek ismernie kell az emberi fejlődés csecsemő és kisgyermekkori sajátosságait.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 31 óra
1 óra / hét

A tantárgy tanításának fő célja
A WHO meghatározása szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya. A tantárgy e három terület összefüggésére és megítélésének szempontjaira világít rá a fejlődés összes területének érintésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja az egészséges kisgyermek testi fejlődésének állomásait	Ismeri a fejlődés állomásait	Irányítással	A kisgyermekekről való gondoskodás során tapintatosan figyeli a fejlődési ütemüket. Elmaradás esetén felettesével, majd a szülővel konzultál a beavatkozási módokról.	
Felismeri az egészséges fejlődés fogalmán belül az "átlagostól eltérő" fejlődést	Tisztában van az "átlagostól eltérő" kifejezés fogalmával	Irányítással		
Felismeri és értelmezi a megkésett fejlődés tüneteit és okait	Ismeri a fejlődési állomások szakaszait	Irányítással	A kisgyermeknevelő mozgást támogató attitűdjével jó hangulatot teremt,	

Felismeri és regisztrálja a csecsemők és kisgyermekek testi fejlődését	Ismeri az életkorhoz kötött testi fejlettség jellemzőit és dokumentálásuk módját	Teljesen önállóan	fenntartja a gyerekek érdeklődését, magatartása támogató, megerősítő, ösztönző, indirekt.	
Értelmezi az egyéni sajátosságokat és különbözőségeket a mozgásfejlődésben	Ismeri a mozgásfejlődés fázisait	Teljesen önállóan		
Felméri a beavatkozás szükségességét az egyéni differenciált fejlődésben.	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Irányítással		
A gyerekek környezetét a szabad mozgásfejlődésnek megfelelően alakítja ki	Ismeri a csoportjába tartozó gyermekek mozgásfejlettségi szintjét	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az életkori sajátosságok fejlesztéséhez szükséges eszközigényt	A csoportszobát a gyerekek életkori fejlettségéhez szükséges eszközökkel rendezi be	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése 31 óra

A témakör az "egészség" fogalmi meghatározásával, az átlagos és eltérő fejlődésmenettel és a fejlődést befolyásoló tényezőkkel foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: WHO egészség fogalmának meghatározását
Az egészséges fejlődés megítélésének szempontjait
A lassú fejlődésű, a megkésett fejlődésű, a kóros fejlődésű fogalmakat
A fejlődést befolyásoló tényezőket, mint az öröklés, az érés, a személyi, a tárgyi környezet

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata megnevezésű tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy 46,5 óra
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus vég- zettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vizuális kultúra 9-10, művészetek 11-12, ének-zene 9-10. osztály.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez megfelelőeszközöket biztosít	Ismeri a gyermekek életkori sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan	az elhivatottság és elkötelezettség mellett a játéktevékenység során a kapcsolatteremtő, konfliktusmegoldó, kreatív, ötletgazdag	
A családokkal konzultál a gyermek játéktevékenységéről, esetleges fejlődésbeli elmaradásairól	Ismeri a családkonzultációs módszereket	Irányítással		
A gyakorlatban alkalmazza a gyermekirodalmi ismereteit	Ének-zenei ismeretek	Teljesen önállóan		
Felismeri a különböző életkorok élettani sajátosságait, és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai ismereteket	Teljesen önállóan		internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A játék fejlődése ***12 óra***

A játék fejlődése összefügg a mozgással, a kognitív, a literációs fejlődéssel és a társas kapcsolatok fejlődésével

A témakör részletes kifejtése

Játékfejlődés életkori szakaszonként az első három évben

Manipuláció

Kezdeti konstruálás

Konstruálás, utánzás
Kezdeti szerepjáték, alkotótevékenység
Az önálló, szabad játék jelentősége

A szülők bevonása a játékba ***5 óra***
A szülők játékkal kapcsolatos kompetenciájának támogatásában a kisgyermeknevelő sokat tehet
A témakör részletes kifejtése
A szülő játékhoz való viszonyának feltárása
A szülők játék iránti pozitív attitűdjének, játszókedvének erősítése
Fókuszcsoportos beszélgetések a játékról
Egyéni tanácsadás a játékkal kapcsolatban
Szülőcsoportos beszélgetés szituációs gyakorlata

Első lépések a művészetek felé ***29,5 óra***
A gyermekirodalom, ének-zene, vizuális nevelés, alkotótevékenység a bölcsődéskorú kisgyermekek mindennapjainak fejlesztő eleme
A témakör részletes kifejtése:
A bölcsődei zenei nevelés története Kodálytól Forrai Katalinig
Milyen készségek szükségesek a kisgyermekkori művészeti neveléshez
Énekhelyzetek a kisgyermeknevelő munkájában
A kisgyermeknevelő daltára - kívánatos és nemkívánatos dalok
Mondóka és daltár készítése a gyakorlatban
A kisgyermeknevelő hangszerismerete – a furulya, mint alaphangszer megismerése
A kisgyermekek személyiségfejlesztése, önkibontakoztatása énekes-zenei tevékenységeken keresztül
A mese és a képeskönyv a legkisebbek életében, fejlődésében
Kapcsolatépítés, fenntartás, információszerzés, élményszerzés, önkifejezés és képességfejlesztés a zene és vizualitás kapcsán
Irodalomközvetítés kisgyermekkorban a kortárs mondókákkal, versekkel
Élmények és tanulás határán - tudástartalmak az alkotó tevékenységekben
Egyszerű, népi gyermekjátékok és saját kreativitás alapján kitaláltak elkészítése
Alkotótevékenységek tervezése és gyakorlati kivitelezése

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy **46,5 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermekek gondozása nem egyszerű technikai tevékenység, hanem a fizikai, érzelmi biztonság, az önállósodás, az önkifejezés, a testséma megismerésének területe. A kisgyermeknevelői munkában többnyire az egyszemélyes bánásmód terepe, ahol bensőséges, interakciós helyzetekben a kapcsolat teremtés lehetőséget ad rendkívül gazdag nevelési feladatok megvalósítására is. Ezért a gondozás-nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Elvégzi a gondozási munkába épített nevelési feladatait	Ismeri a három év alatti kisgyermek gondozási feladatát	Teljesen önállóan	A gondozási teendőket empátiával, előítélet mentesen, tapintatosan, a gondozás-nevelés szabályainak betartásával végzi	
Kialakítja a kisgyermekek napirendjét	Ismeri a gyermek életkori sajátosságait	Teljesen önállóan		
Megteremti a gondozás feltételeit	Ismeri a bölcsőde tárgyi felszereltségét	Teljesen önállóan		
A gondozási tevékenységet a gyermek fejlettségéhez igazítja	Ismeri az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Figyelembe veszi a gyermek önállósodási törekvéseit	Ismeri a kisgyermek nevelését	Teljesen önállóan		
Elvárásait a gyermek kognitív fejlettségéhez igazítja	Ismeri a egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a szülőt a gyermek önállósodás területén elért eredményeiről	Kommunikációs, kapcsolatépítési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása ***22 óra***

A bölcsődei alapelvek szerint a biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megte- remtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvá- nulásainak elismerése fokozza az önállósodás és aktivitás iránti vágyat.

A téma részletesen kifejti:

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A bölcsődei nevelés alapelvei - a gyermeki kompetenciafejlődés támogatása- értelmezése

Alapvető és magasabb rendű szükségletek (szándék, kompetenciaigény) keletkezése és kielégítése

A gondozás és a szocializáció kapcsolata

A gondozás-nevelés egységének, az egyéni bánásmód, az állandóság, az aktivitás, önállósodás segítése, a pozitívumokra támaszkodás, az egységes nevelőhatások, a rendszeresség és a fokozatosság elvének értelmezése

Nevelési feladatok a bölcsődében

A nevelés, gondozás alapkövetelményei

A gondozás és nevelés egységének megvalósítása feltételrendszere (tárgyi, személyi)

A rossz gondozás következményei

Szituációs helyzetgyakorlatok, a gondozás-nevelés egysége és a kompetenciafejlődés támogatására filmek, fényképek elemzése

A gondozási tevékenység módszertana ***24,5 óra***

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A kisgyermek ebben a védett helyzetben könnyen tanul és alkalmazkodik a családon kívüli élethelyzetekhez.

A téma részletesen tárgyalja:

A napközbeni ellátásban részesülő gyermek tárgyi környezete

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A saját kisgyermeknevelő rendszer

Gyermekcsoportok szervezése

Szerepjátékok, esetelemzések, szituációs feladatok gyakorlata

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A kisgyermeknevelő gondozó alapvetően egészséges gyermekeket gondoz, nevel, de adódhatnak olyan körülmények, amikor betegek, sérült gyermek ápolására is sor kerülhet. Az egészségügyi ismeretekkel rendelkező gondozó, ha időben észleli a betegség tüneteit, segítheti a gyógyulást, illetve a szövődmények kialakulását.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Gyermekorvos, védőnő, egészségtanár, vagy más, felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapozó képzés elsősegélynyújtás, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri bizonyos fertőző betegségek tüneteit	Egészségügyi ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	a beteg gyermekkel kapcsolatban fokozott empátiás készséget tanúsít, ellátását a legnagyobb gonddal és odafigyeléssel végzi	internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Sebeket, sérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer	Ismeri az eljárás protokollját, az elsősegélyláda felszerelését	Instrukció alapján részben önállóan		
Ismerteti a fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárásokat	Egészségügyi alapismeretek	Teljesen önállóan		
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés szokásokat betartatja.	Bölcsőde higiénés szabályai	Teljesen önállóan		

Beteg gyermeket ellát	Ismeri az ellátás folyamat szabályozását	Teljesen önállóan		
Lázás, beteg gyermek szüleit értesíti	Bölcsődei alapszabályok ismerete	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A beteg megfigyelése ***8 óra***
A megfigyelés jelentősége abban áll, hogy segít a diagnózis felállításban és a gyógykezelés megítélésben
A témakör részletes kifejtése:
A megfigyelés területei
A tünet
A megfigyelés lehetőségei: általános megfigyelés, testrészenkénti megfigyelés
A fájdalom típusai és jelző értéke
Testtömeg, magatartás, testváladék megfigyelése

Az ápolás fogalma és folyamata ***8 óra***
Az ápolás feladata az egészség elősegítése, megőrzése és megvédése.
Az alapápolás az alapvető szükségletek kielégítésére irányuló tevékenység.
A témakör részletes kifejtése:
Az egészség és a betegség fogalma
Az ápolás fogalma, célja, folyamata
Betegvizsgálat, az ápoló személy feladatai a betegvizsgálat alatt a vizsgálatok függvényében

Lázas beteg ellátása, lázcsillapítás ***8 óra***
A láz a szervezet védekezőreakciója, gyermekkorban a betegségek gyakori kísérő tünete.
A témakör részletes kifejtése:
A láz szervezetre gyakorolt hatása
A hőmérőzés formái és szabályai
A lázcsillapítás formái és szabályai
A kisgyermeknevelő feladata lázas gyermek esetén, különösen lázas eclamsia esetén
A betegmegfigyelés, betegvizsgálat alatti teendők, lázcsillapítási módok és dokumentációs feladatok gyakorlata

Gyermekkori betegségek ***7 óra***
A kisgyermeknevelők ismerjék meg a gyermekkori kórképek tüneteit, különös tekintettel a bölcsődében gyakran előforduló felső légúti megbetegedések kísérőjeleit.
A témakör részletes kifejtése
A szív betegségei
A vérképzőrendszer betegségei
A vesék és húgyutak betegségei
Az idegrendszer gyulladásos betegségei
Görccsel járó betegségek
Bőrbetegségek - fertőzéses, nem fertőzéses
Felsőlégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük
Alsólégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük
Tartósan beteg ellátása a bölcsődében

Differenciált szakmai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális intézmények, köztük kiemelten a bölcsődék, a családok elsődlegességét tisztelve meghatározóak a gyermekek fizikai, érzelmi, társas, erkölcsi, szellemi fejlődésének biztosításában, a környezeti nevelés alapjainak lerakásában. A kisgyermeknevelő differenciált szakmai ismeretekkel kell rendelkezzen a sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátásához, az egyéni bánásmód biztosításához, a dokumentáció vezetéséhez.

Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékosság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.
Ismerjék meg a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit és ebben saját szerepü- ket. Képesek legyenek a kisgyermekek fejlesztése érdekében együttműködni a szülőkkel, szakemberekkel, intézményekkel.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus,

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra
Fejlődéslélektan, a csecsemő és kisgyermek fejlődése
A társadalomismeret, természetismeret műveltségterületek közismereti tartalmai, továbbá a pszichológia tárgyak elméleti tartalmai.

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az inkluzív környezetben nevelődő kisgyermek játéktevékenységéhez az az egyéni képességeknek megfelelő eszközöket biztosít.	A csecsemő és kisgyermek fejlődése. Játékpedagógia.	Teljesen önállóan	Pozitív visszajelzéseivel, személyi állandóságával képes érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítására. Támaszkodik az SNI-s gyermekek erősségeire, a közvetlen megtapasztaláson alapuló isme-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés.
Saját szerepének megfelelően részt vesz a fejlesztési folyamatban	A fejlesztési folyamat ismerete	Teljesen önállóan		

Munkáját az eltérő fejlődésmenetű/ sajátos nevelési igényű kisgyermek szükségleteinek figyelembevételével, a beavatkozás eredményességét szem előtt tartva tervezi meg.	Gyógypedagógiai ismeretek. Kisgyermek gondozása- nevelése. Habilitációs feladatok ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	retszerzési lehetőségeket tudatosan tervezi, biztosítja. Empátia, tolerancia kifejezett elvárás a gyermek és szüleivel szemben. A gyermekek jelzéseit megérti, figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai, érzelmi állapotát.	
Tervező tevékenységében épít a társas helyzetekben rejlő szociális tanulási lehetőségekre.	Szociálpszichológia ismeretei. Társas kapcsolatok formációi és jellemzői bölcsődei csoportban.	Teljesen önállóan		
A fejlesztő szakember útmutatása alapján tervezi meg az egyéni fejlődést segítő helyzeteket.	Az eltérő nevelési igényű gyermeknevelési - gondozási specifikumai.	Instrukció alapján részben önállóan		
A kora gyermekkori intervenció lehetőségeinek figyelembevételével bevonja a gyermekeket a nevelés, gondozás helyzeteibe.	A gyermeki kompetencia támogatásának módjai. Gondozási protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Szakértői véleményekhez, egyéni fejlesztési tervekhez igazodó specifikus fejlesztési módszereket, eljárásokat alkalmaz.	Differenciált nevelési, fejlesztési módszerek.	Teljesen önállóan		IKT eszközök, digitális tartalmak.
Az eltérő fejlődésmenetű/ sajátos nevelési igényű gyermekek szociokulturális hátterére alapján végez gondozást	Család rendszerének ismerete.	Teljesen önállóan		
A gyermekek szükségleteit felismeri, adekvát ellátást választ.	Szükséglet elméletek. Megfigyelés módszere.	Teljesen önállóan		
Felismeri a kisgyermekek fejlődési folyamatában tapasztalható nehézségeket, akadályokat.	Csecsemő és kisgyermek fejlődése. Az eltérő fejlődés jellemzői.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gyógypedagógia alapismeretek ***20 óra***

A gyógypedagógia fogalma, szakemberei
Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak és ezek hatása a magzatra
Öröklött fejlődési rendellenességek

A fejlődés tempójának zavarai
A nagymozgások és finommotorika fejlődése és fejlesztése, a lateralizáció kialakulása és jelentősége
Az SNI fogalma
A szakértői bizottságok feladata
A nevelési terv tartalma: a szakértői bizottsági vélemény ajánlásai, a diagnosztikus mérés tapasztalatai, a pedagógus megfigyelései alapján
A korai intervenciós intézményrendszer
Pedagógiai szakszolgálatok működése
A korai fejlesztés speciális helyzete az ágazaton belül
A bölcsődei korosztály sajátos jogszabályi környezete SNI-
s / tartós beteg gyermek a családban
Az eltérő fejlődésből eredő nehézségek: a gyermek énképe
Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között
A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkájában

Gyógypedagógia területei ***11 óra***
A témakör megismerteti a sérülések típusait, kialakulásuk okait, jellemzőit, az alábbi té-makörökben: Az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
Az ADHD fogalma, okai, jellemzői
A magatartászavar fogalma, okai jellemzői
Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban
A mozgásfejlődés és értelmi fejlődés kapcsolata, az atipikus vagy megkésett mozgásfejlődésben rejlő potenciális veszélyek, és a korrekció lehetőségei Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok
Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás, válsághelyzetek a gyermek életében
A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedészavarai

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy olyan készségek elsajátítását célozza meg, amelyek birtokában a tanulók képessé válhatnak az önmenedzselésre, záródolgozatok megírására, a csoport kohézió megismerésére, az erre alkalmazott módszerek etikus alkalmazására, az eredmények tényekre alapozott elem- zésére, közlésére, továbbá az önálló adatfeldolgozásra, reflexióra.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú szociális vagy pedagógus végzettséggel, valamint bölcsődei gyakorlattal rendelkező pedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak 9-10. évi
magyar nyelv és irodalom nyelvi tartalmai

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat.	A gyermekellátással kapcsolatos adatok kezelése és a tények rögzítési technikája.	Teljesen önállóan	Nyitott és befogadó a kisgyermeknevelés területének és gyakorlatának új eredményei iránt. Objektíven a tényekre alapozva végez adatelemzést. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait is motiválja, támogatja.	Digitális jogtár használata.
Kutatási tervet készít	Adatforrások ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.
Ismerteti, bemutatja azokat a pedagógiai adat-forrásokat, amelyeket prezentációinak, dolgozatainak készítésekor használhat.	Könyvtárhasználat, digitális forrásoldalak ismerete.	Teljesen önállóan		Kereső szolgáltatások használata.
Portfóliót készít	Informatika	Teljesen önállóan		Digitális képek, prezentáció készítése.
Kérdőívet szerkeszt.	Kérdőív készítésének szempontjai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.

A tantárgy témakörei

A pedagógiai kutatás lépései ***8,5 óra***
A témakör sorra veszi a kutatás lépéseit.
A kutatás céljának meghatározása
Módszerválasztás
Hipotézis a kutatásban
Kutatási terv készítése
Mintavétel, adatvédelem
Forráskutatás
Adatok feldolgozása
Összegzés, reflexió készítésének szempontjai
IKT eszközökkel támogatott könyvtári élményalapú kutatás: A kisgyermeknevelés története témakörben

Hogyan készítsek portfóliót ***7 óra***
A témakör célja megtanítani a diákokat önmaguk képviseletére, erősségeik hangsúlyozásá- ra az alábbi témákon keresztül:
A portfólió fogalma, célja
Digitális portfólió

A portfólió lehetséges képi tartalmai
Készítsünk portfóliót! szempontjai:
Önmagamról - bemutatkozás
Céljaim, vágyaim
Büszke vagyok arra…
Tanulmányaimban fontos
Reflexió

Családpedagógiai ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése, annak a hitvallásnak a közvetítése, amelyben a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A család a társadalom legkisebb, meghatározó egysé- ge. A család jelene, értékrendje, viselkedési normái és hagyományai a jövőbeni generáció életének meghatározói. A tanulási terület fókuszában a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja áll. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek ér- telmében nem csak a kisgyermek nevelését - gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A tanulási terület első tantárgya felidézi az alapképzésben tanultakat, ezt köve- tően a családot, mint rendszert tárgyalja, amelyből rávezeti a diákot a felelős kapcsolattartási módszerek alkalmazására.

Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő nevelői munkája csak akkor lehet eredményes, ha megismeri a családi hátteret, feltérképezi a család erősségeit, gyengeségeit. Munkájában a család erősségeire épít, szükség esetén tapintatosan korrigálja, alakítja a helytelen szokásokat, téves ismereteket. Mindezek megvalósításához ismernie kell a szülői kompetencia támogatásának módszereit, elveit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcső- dében dolgozó pedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, családpedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (kommunikáció) a társadalomismeret (család) tartalmaihoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák

A csoport sajátosságainak ismeretében támogatja a családokat és segíti a gyermekeket a szocializációban.	Szocializáció folyamata, színterei. A családdal történő kapcsolattartás formái	Instrukció alapján részben önállóan	Szakmai tevékenysége során biztonságos, elfogadó légkör megteremtésére törekszik A családok felé egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre vonatkozó értékeket közvetít A családot partnernek tekinti a nevelésben, a gyermek jogai elsődleges számára. Törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja. Megbeszéléseket tervez, szervez, tudatosan alakít közösséget.	
Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit.	Szociálpszichológia konfliktus témaköre.	Teljesen önállóan		
A kisgyermekek nevelése, során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt.	Kisgyermekkori nevelés módszerei. Nevelési terv készítése.	Teljesen önállóan		Word szövegszerkesztő és Excel táblázatkezelő használata.
Tevékenységében a kisgyermekek életkorából és ellátási szükségletéből következő fejlődéslélektani jellemzők tudása tükröződik.	Fejlődéslélektan	Teljesen önállóan		
A gyermek szüleinek adott visszajelzései rendszeresek a gyermek személyiségének elfogadását tükrözik.	Kommunikációs ismeretek. Kongruencia, asszertivitás témakör. Kapcsolattartás módszerei, etikája.	Teljesen önállóan		
Tisztában van a fejlődési folyamatok alapelveivel, és képes saját munkamódszereit ezek figyelembevételével végezni.	Alapprogram ismerete.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a szakterületi protokollokat.	Szakterületi protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Felismeri a családok kommunikációs sajátosságait, és ehhez igazodva alakítja ki kommunikációját.	Kommunikáció ismeretei.	Teljesen önállóan		Közösségi kommunikációs oldalak használatá.
Különböző szituációkban nyílt és hiteles kommunikációt folytat, felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit, és ezen a téren önmagát fejleszti.	Kommunikáció ismeretei. Kapcsolatfelvétel formái, szabályai	Teljesen önállóan		
Ismerteti a család megfigyelésének szempontjait	A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A nevelés-gondozás alapelvei ***20 óra***

A témakör a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja alapján tárgyalja a 10 alapelvet és adaptálását a gyakorlatban, az alábbi témakörökben:
Az Alapprogram célja
Az Alapprogram szemlélete
A család rendszerszemléletű megközelítése
A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadás
A családi nevelés elsődleges tisztelete
A kisgyermeki személyiség tisztelete
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
A biztonság és a stabilitás megteremtése
Fokozatosság megvalósítása
Egyéni bánásmód érvényesítése Gondozási
helyzetek kiemelt jelentősége
A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A szülői kompetencia támogatása ***11 óra***

Partnerség a kisgyermek nevelésében
Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselete
A szakmai tudás és az önismeret szerepe a kisgyermeknevelő hivatásában, kompetenciák
A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
Kapcsolattartás jelentőség
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
A saját kommunikáció kontrolálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
A kapcsolattartás dilemmái: együttműködés elvárása - gyermek érdekeinek képviselete
Szituációs feldolgozás: Szülők és kisgyermeknevelők csoportja érvel egymással a reggeli közben való érkezés dilemmájáról.

Gyakorlat:

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A gyermekek védelmének rendszere tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A gyermekvédelem gyakorlata ***15,5 óra***

A témakör célja élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek lelki hatásairól, valamint a kommunikációs technikák alkalmazásáról, a másik emberre való figyelés, meghallgatás képességének kialakításáról.
Az alábbi témákon keresztül kerül feldolgozásra:
Az interjú, mint kutatásmódszertani eszköz
A személyiséget ért hatások befolyásoló szerepe
Az életút interjú készítésének szempontjai
Életút interjú és reflexiójának készítése

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy 31 óra
1óra/hét

A Gordon módszer alkalmazása a kisgyermeknevelő munkájában 31 óra
Valamennyi kapcsolattartási téren, de különösen a gyermekkel és családjukkal foglakozók számára rendkívül fontos az erőszakmentes kommunikációs technikák elsajátítása és alkalmazása. A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Thomas Gordon által kidolgozott módszerek
Sikeres kommunikáció, pozitív kapcsolatok
A gondolat és közlés közötti összhang
Veszteség nélküli konfliktusmegoldások, a vereségmentes kommunikáció
Az elfogadás ereje és nyelve
A hallgatás és meghallgatás művészete

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők 15,5 óra
A témakör a megszületés pillanatától követi nyomon a testi fejlődés jellemzőit. Ezen belül tárgyalja:
Az érett újszülött jellemzői
A testtömeg fejlődése
A testhossz változása
Testarányok változásai
A csontozat (csontok, koponya, fogazat) fejlődése
A testi fejlődés nyomon követése, mérése

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy 46,5 óra
1,5 óra/hét

A gondozás, mint tevékenység 27,5 óra
A gondozás, mint tevékenység a csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteit elégíti ki és meghatározza a gyermek önmagához, a környezetéhez, és másokhoz való viszonyát.
Részletesen kifejti:
Gondozás a családban, gondozás az intézményben
A fürdetés módja, menete

Folyamatos napirend a bölcsődében 19 óra
Az élet biológiai ritmusát követve egy-egy napon belül a szükségletek szabályos rendszerességgel lépnek fel, ezáltal alakul ki a napirend. A helyes ritmusú, szabályos napirend megkönnyíti a gyermek számára az alkalmazkodást, a megszokást, fokozza biztonságérzetét és nyugalmát. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a napirendszervezés szabályait és jelentőségét.
A téma részletesen tárgyalja:
A folyamatos napirend kialakításának általános elveit

A napirend összeállításának gyakorlati szempontjait
A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje és a napirend kapcsolatát
A napirend fajtáit
A folyamatos napirend megvalósítását az egyes korcsoportokban
A házirend és a napirend kapcsolatát
Különböző életkorok és évszakok napirendjének elemzése, gyakorlati összeállítása, értékelése
A pelenkázás, tisztába tevés formái és folyamata a különböző életszakaszokban
A szobatisztaság folyamata, érési feltételei
A mosakodás folyamata, a szokásrendszer kialakítása
Az öltöztetés folyamata a különböző életkorokban, az önállósodás feltételeinek megteremtése
Alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási teendők. Szokáskialakítás, átmeneti tárgyak használata
Levegőztetés, napozás
A gondozás szerepe a mozgásfejlődésben
A csecsemő és kisgyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek használata
Szituációs helyzetek gyakorlása az egyes gondozási műveleteben, különös tekintettel a ta pintatos gondozásra és a kommunikációra

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

Szűrővizsgálatok és védőoltások 15,5 óra
Az EMMI módszertani levele minden évben megjelenteti a védőoltásokkal kapcsolatos tájékoztatóját
A témakör részletes kifejtése
Oltásokkal kapcsolatos kontraindikációk
Speciális csoportok egyedi elbírálást igénylő védőoltásai
Külföldi állampolgárságú gyermekek védőoltásai
Évi oltási naptár
Életkorhoz kötött kötelező védőoltások - folyamatos és kampányoltások
Különböző védőoltások adása között betartandó legrövidebb időközök
Életkorhoz kötött gyermekkori szűrővizsgálatok- szülészeti intézményben, alapellátásban, csecsemőkori, kisdedkori, iskoláskori

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy 31 óra
1 óra/hét

Specifikus ellátási szükségletek 31 óra
A habilitáció, rehabilitáció meghatározása
A habilitációt segítő és akadályozó tényezők
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek fejlesztésének lehetőségei, bölcsődében személyi, tárgyi feltételei
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, speciális eszközei, feltételei
Integráció, inklúzió, a differenciált nevelés fogalma, tartalma
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentáció

A szociális tanulás lehetőségei
Specifikus digitális tartalmak
A külvilággal kapcsolat megteremtését lehetővé tevő infokommunikációs eszközök alkalmazása
Állatterápiák a bölcsődében
Projektfeladatban digitális forráskutatás a magyarországi állatterápia és állatasszisztált terápia témakörben
A gondozási folyamatban elvárt kisgyermeknevelői magatartás, kommunikáció
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Együttműködés a szülőkkel, fejlesztő szakemberekkel, munkatársakkal

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy 93 óra
3 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló képes legyen az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak, és az ellátás minőségét emeljék.
A tantárgy továbbá felkészíti a tanulót, az elméletet gyakorlatban elsajátítható szakmai dokumentáció egyénre lebontott, hiteles vezetésére, digitális kompetenciáinak fejlesztésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni, illetve a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	Adatvédelmi jogszabályok ismerete.	Teljesen önállóan	A gyermeki jogok és a fejlődésbe vetett hit határozza meg a dokumentáció vezetését. Megbízható, rendszeres, tisztában van vele, hogy dokumentációjának minősége részben meghatározza a szakmaiságáról alkotott képet.	Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer rögzítési ismerete.
Rögzíti a gyermek fejlődéséről megfigyelési tapasztalatait	Csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy ismerete. Kutatásmódszertani ismeretek.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Objektívan, tényekre alapozva vezeti a szakmai dokumentációt.	Megfigyelési jegyzőkönyv készítésének ismerete.	Teljesen önállóan		

Elemzi az intézménye működéséhez szükséges alapvető dokumentumokat.	Intézményi dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		
Átlátja a közalkalmazotti jogviszonynyal kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói dokumentációs feladatokat.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Gyermekotthonban a gyermek élettörténeti könyvének elkészítésében és vezetésében részt vesz.	Élettörténeti könyv vezetésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését	Csecsemő és gyermekfejlődé-se.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű gyakorlati ismerete. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Ismerteti a váratlan helyzetek rögzítésének kötelezettségét és szabályait.	Adekvát jogszabályok ismerete	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
A gyermek fejlődését az előző megfigyeléseire alapozva elemzi. Kiválasztja a fejlődést támogató egyéni bánásmód szerinti neveléstgondozást.	Fejlődéslélektan, gyógypedagógia, megfigyelési módszerek ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció 15,5 óra

A témakör a bölcsőde működését meghatározó dokumentumokat mutatja be. Mintadokumentumok elemzésén keresztül megismerik a diákok a szakmai tartalmak formai és tartalmi követelményeit. A témakört az alábbi témákban tárgyalja:

Az adatvédelem jogi szabályai és alkalmazásuk a bölcsődében Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program Érdekképviseleti Fórum Szabályzata

Házirend

Munkarend

Adatvédelem szabályai

Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Fertőző betegségekről kimutatás

Oltásokról kimutatás;

Tetvességi nyilvántartás

Munka és tűzvédelmi napló vezetése

Napi jelenlét nyilvántartásai

A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs feladatai ***22 óra***
A dokumentáció szerepe a kisgyermeknevelő munkájában
A dokumentáció vezetésének alapelvei
A dokumentáció vezetésére vonatkozó adatvédelmi szabályok
Csoportnapló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
A bölcsődei gyermek fejlődési dokumentáció egységes rendszere
Bölcsődei törzslap vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
Fejlődési napló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
Családi füzet vezetésének célja, tartalma, formája
Beteg, sérült gyermek állapotának írásbeli rögzítése
Jegyzőkönyv készítés formai és tartalmi szabályai.
Mintadokumentumok készítése

Gyermekotthoni dokumentáció ismeretei ***24,5 óra***
A gyermekotthon alapdokumentációja, szabályzatai
A gyermek fejlődésének dokumentálása
Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből
Élettörténeti könyv vezetése
Információszerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei
Az eseménynapló vezetésének szabályai
Különleges események jelzése, dokumentálása
A kapcsolattartás dokumentációja
Pénzkezelési dokumentáció a gyermekotthonban
A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai, gyakorlata

A kisgyermek megfigyelése ***31 óra***
A témakör a bölcsődei nevelés során az egyéni bánásmódot biztosító módszerét tárgyalja. A gyermekekre lebontott egyéni szintű nevelési tervezés alapja a gyermek megfigyelése és a tények fejlődési naplójában való rögzítése. A témakört az alábbi témákban kerül feldolgozásra:
Tervezés értelmezése a bölcsődei nevelésben
Csoportra irányuló tervezés célja, szereplői, tartalma, rögzítése
Az egyénre irányuló tervezés célja, szereplői
A megfigyelés fogalma
A megfigyelő személye
A megfigyelés technikai eszközei
A megfigyelés, mint az egyéni bánásmód eszköze
A megfigyelés feltételei
A megfigyelést segítő anamnézis felállítására szolgáló módszerek
A szülővel való találkozás során a gyermek megismerését elősegítő kérdések
A család nevelési stílusát, szokásainak megismerését segítő kérdések
A gyermek és a család megismerését nehezítő körülmények
A gyermek megismerését és a kapcsolatfelvételt nehezítő és segítő körülmények
A megfigyelés területei, szempontsora a bölcsőde szakmai dokumentációjának útmutatója alapján
Fejlődési napló vezetése, elemzés, reflexió
Támogató lehetőségek a különböző fejlődési területeken
Csoportbontásokban mintadokumentum készítése egy 8-, 24-, és 36 hónapos gyermekről, amit csoportos módszertani feldolgozás követ.

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

Szociometria készítésének gyakorlata 15,5 óra

Mi a szociometria?
Alapelvei
Nyílt és zárt kérdések
Kérdőív összeállításának szempontjai
Csoportszerkezet típusai
Szerepek a csoportban
A népszerűséget meghatározó tényezők
Bölcsődei csoportra jellemző kapcsolatok
Szociometria készítése bölcsődei csoportban

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy 46,5 óra

A tantárgy tanításának fő célja
Az alapképzésben tanult ismeretekre építve bővíteni a diák ismereteit az emberi pszichikum- ról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az alapképzés személyiségfejlesztés viselkedéskultúra témaköre.
Egészségügyi alapismeretek: Egészségkultúra, család és szociálpszichológia témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a személyiség fejlődésének összetevőit, alapvető össze-függéseit a szocializációs hatásokkal.	Személyiségpszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A szakmai szerepek és feladatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében megfogalmazza saját szerepvállalását.	A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	Teljesen önállóan	nyitott a környezet visszajelzéseire. A személyiségfejlődés sajátosságainak ismeretében képes olyan nevelési helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.	
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	Társadalompolitikai és szociálpolitikai ismeretek.	Teljesen önállóan		
A szakterülete szempontjából fontos információforrásokat és azok felhasználásának lehetőségeit, etikus alkalmazását végzi.	Szakirodalmi jegyzék használata.	Teljesen önállóan		Online kereső funkciók használata.
Életkori sajátosságok, egyéni képességek figyelembevételével be tudja vonni a gyermeket a mindennapi tevékenységekbe, segíti a pozitív önértékelés fejlődését.	Fejlődéslélektan. A nevelés hatása a gyermek személyiségének fejlődésére.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szociálpszichológiai ismeretek ***46,5 óra***

A szociálpszichológia témaköre a diák számára egy felismerése annak, hogy a körülmé- nyeknek és főleg a társas tényezőknek meghatározó szerepük van az ember fejlődésében, viselkedésében.
Az alábbi témákon keresztül kerül feldolgozásra:
A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
A csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Élménypedagógia játszmaelemzés: Eric Berne: Emberi játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
Az egyéniség elvesztése a csoportban
Társas kölcsönhatás és befolyásolás lélektani folyamatai
Az attitűd fogalma, funkciói.
A kognitív disszonancia elmélete (Festinger).
Elhárító mechanizmusok (S. Freud és Anna Freud).
Az egyéni bánásmód jelentősége a nevelésben

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családi mentálhigiéné tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy megismertesse a diákot, a család lelki egészségének alapfogalmaival, megalapozza a mentálhigiénés szemléletmódot.
A család lelki egészségének feltétele, hogy valamennyi – reprodukciós, gazdasági, szocializációs, érzelmi és gondoskodási – funkcióját megfelelően ellássa és lelkileg gazdagító, bizton- ságos fészket biztosítson.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a nevelés elméleti tartalmakhoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Reális képet alakít ki a gyermekekről és környezetükről.	Kisgyermekkori nevelési ismeretek.	Teljesen önállóan	A szakmai feladatok megoldásában együttműködik a családdal, munkatársaival, szakemberekkel. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, szakmai felkészültségével és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz. Szakmai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan végzi. Elhivatott a munkáját meghatározó intézményi	
Felismeri a nevelési folyamat pszichológiai, szociológiai, kulturális meghatározottságát, és adaptív módon felhasználja a gyermek fejlődésének támogatásában.	Nevelési ismeretek.	Instrukció alapján részben önállóan		
Tervei készítése során figyelembe veszi a szakmai és az intézményi belső elvárásokat, valamint a nevelési területeket.	Szakmai program tartalma. Napirend módszertani levél.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztés, ppt készítése.
Ismerteti a sajátos igényekhez igazodó változatos személyiségfejlesztési módszereket, technikákat.	Nevelési módszerek.	Instrukció alapján részben önállóan		

A szakterületét érintő szakszövegek pontos értelmezése alapján szakmai megbeszélést folytat.	Alapprogram ismerete	Teljesen önállóan	dokumentumok megismerésében, alakításában. Munkáját mindig a gyermeki személyiség tisztelete határozza meg.	Digitális elérhető szakanyagok felkutatása, használata.
Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a tevékenységek, mind a tanácsadási folyamat során.	Kommunikációs ismeretek	Teljesen önállóan		Online kapcsolattartási formák alkalmazása.

A tantárgy témakörei

A kisgyermekkori nevelés gyakorlata ***31 óra***

A nevelés fogalma, célja, feladatai
A nevelési folyamat törvényszerűségei
A nevelési folyamat résztvevői
Nevelési módszerek
Nevelési stílusok és hatásuk a gyermekre
A kettős nevelés fogalma, következménye
A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására
A családi nevelés fontossága és elsődlegessége
Az erkölcs kialakulása, fejlődése.
Az erkölcsi fejlődés szakaszai (Piaget, Kohlberg).
A szabálytudat fejlődése
A szerep szociálpszichológiai elemzése.
Státusz és szerep.
Szerepelvárások és szerepkonfliktusok.
Nemi szerepek és a pszichoszexuális fejlődés
Társkapcsolatok a bölcsődében
Tudatos tervezés és rugalmasság a nevelőmunkában
A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései
A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy **31 óra**

1 óra/hét

Kapcsolattartási formák ***31 óra***

A témakör a bölcsődei módszertani levelekben és a standardban leírt szülőkkel történő kapcsolati formációkat tárgyalja, az alábbi témakörökben:
A gyermek jogai a bölcsődei nevelésben
A szülő jogai és kötelessége - az együttműködés lélektana
Első találkozás a bölcsődében
Szülői értekezlet a bölcsődében
Családlátogatás
Szülővel történő beszoktatás
Napi találkozások
Szülőcsoportos beszélgetés

Egyéni beszélgetés
Közös programok a családokkal
Családi füzet vezetése
Tájékoztatás és információadás formái, kisgyermeknevelő kompetenciája
A gyermekek ellátásában kompetens dolgozók összehangolt munkájának jelentősége
A modern technikai eszközök használatának előnyei
IKT eszközök etikus használata a kapcsolattartásban
A szülői érdekképviseleti fórum működése

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 0 óra

1/13. évfolyam

Elmélet:

Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az eh- hez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkaválla- láshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

A tantárgy témakörei

Álláskeresés ***5 óra***
Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere- te,

mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsola- tok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek ***5 óra***
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése ***5 óra***
Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma. A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség ***3 óra***
Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel
Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérze- te, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Pszichológia tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika

Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Általános és személyiség-lélektani ismeretek ***16 óra***
A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiség-lélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei
A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere
Az érzelmek világa
A cselekvés lélektana
A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői
Személyiségelméletek

Szociálpszichológiai alapismeretek ***20 óra***
A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az em- beri test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, il- letve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatásmechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete, használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Az emberi test felépítése ***24 óra***

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.
Érzékszervek és az idegrendszer.

Népegészségtani alapismeretek ***12 óra***
A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Életmód és betegség.
Népbetegségek – nem fertőző betegségek
Járványtani alapismeretek
Fertőző betegségek

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalom- ban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeré- ről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törek-	Internet böngésző, digitális könyvek használata

Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan	szik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egymásra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

A mai magyar társadalom ***18 óra***

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom fogalmi meghatározása
A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek
A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)
A mai magyar társadalom térbeli jellemzői
A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal
Az egyén társadalmi meghatározottsága
A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység szubkultúrája
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Demográfia és népesedés ***18 óra***

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom összetételét mutató adatok
Demográfia, korfa értelmezése
A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra
Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta

Népesedés - népmozgalom - értelmezése
Népszámlálás, mikrocenzus.

Család és háztartás ***18 óra***
A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:
A család fogalmi meghatározásai
A család funkciói
A család szerepe, jelentősége a társadalomban
Család szerkezete, ábrázolása
Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társa-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,

Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	dalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállal-jon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügy-feleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rend-szerszemlé-letben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány fel-dolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogsza-bályoknak az isme-rete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Fel-használói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai mun-kaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készíté-se.

A tantárgy témakörei

A szociális segítés etikája ***22 óra***

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A szociális szakember szerepei, felelőssége
Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén
Az előítéletek hatása a szociális segítésben
Kommunikációs "sorompók".
Akadályok az együttműködésben.

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel ***24 óra***

Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben
Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése
Reflexiók készítése prezentációs formában
Rendszerabuzús
Kríziskezelő intézményrendszer
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Függőség - szenvedély ***26 óra***

A szenvedélybetegség fogalma, típusa
A függőség felismerése, hatása az egyénre
A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei
Prevenciós lehetőségek
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a gyermekek védelemhez kapcsolódó tudások elsajátítására ad lehetőséget. Elmélyíti azokat az ismereteket, amelyek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben alkalmazott munkaformákra, módszerekre, a kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okokra, következményekre világítanak rá. Feltárja és értelmezi a segítő folyamatok feltételrendszerét és működését, különös tekintettel a napközbeni kisgyermekellátásra vonatkozóan.

A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekek napközbeni ellátását részletezi. Célja, hogy a tanulók legyenek tisztában a bölcsődei ellátás jogszabályban meghatározott mű- ködési elveivel, szakmai feladataival és az ellátások típusaival. Tudjanak párhuzamot vonni és különbséget tenni a bölcsőde intézményei és a bölcsődei szolgáltatást nyújtók között.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus intézetvezető, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő é s kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret és Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a települési önkormányzat és az állam bölcsődei ellátás feladatait.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. Továbbképzéseken fejleszti tudását. Követi a jogszabályi, módszertani környezet változásait és annak megfelelően alakítja fel-	Digitális jogtár alkalmazása.
A bölcsőde ellátás formáinak ismeretében határozza meg feladatait, kompetenciáit.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár alkalmazása
Bemutatja, hogy az egyes ellátási formák, milyen személyi és tárgyi feltételekkel működhetnek.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan		Digitális jogtár alkalmazása.

A Szakmai Program céljának és szakmai elveinek megfelelően végzi nevelő -gondozó munkáját.	A bölcsődei nevelés -gondozás országos alapprogramjának ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	adatait. A szakmai közösség munkájában kezdeményező-en és aktívan, együttműködően részt vállal.	Kereső funkció használata.
Ismerteti munkakörének feladatait, jogait és kötelezettségeit.	Kjt. szakmaterületre vonatkozó passzusainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár.
Elektronikus információs rendszert működtet.	KENYSZI ismerete.	Teljesen önállóan		A program felhasználói ismerete.

A tantárgy témakörei

A bölcsőde működésének személyi feltételei ***14 óra***

A tantárgy bemutatja, hogy a kisgyermeknevelő, - gondozó végzettséggel milyen munkakörök tölthetők be és milyen jövőkép rajzolható, az alábbi témakörökben:
A bölcsőde működéséhez szükséges személyi feltételek jogszabályi előírásai
Közalkalmazotti jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése
A kisgyermekgondozó, - nevelő tevékenységi köre és munkaköri leírása
A kisgyermeknevelő jogszabályban előírt bérezése és juttatásai
A szakmaterület ismeretében bővülő kompetenciák
A szaktudás fejlesztésének lehetőségei
Pedagógus életpálya a bölcsődében

A bölcsőde működésének feltételei ***22 óra***

A témakör a jogszabályban egységesen bölcsődének nevezett intézményi és szolgáltatást nyújtó gyermekellátási formák működésének feltételeit taglalja. A témák ennek értelmében:
A bölcsőde fogalma, funkciója
Működésének formái: bölcsőde intézményei, bölcsődei szolgáltatást nyújtók
A működés engedélyezésének feltételei a különböző formákban
A Szakmai Program tartalma Bölcsőde
működésének finanszírozása
Normatív támogatások, kedvezmények rendszere
Elektronikus információs rendszer működtetése

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

Otthont nyújtó ellátások tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A cél, hogy a diák megismerje azokat az intézménytípusokat és feladataikat, amelyek bizonyos munkakörei kisgyermeknevelő, - gondozó képesítéssel betölthetők. Ilyen intézménytípusok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások gyermekek és családok átmeneti gondozását, ill. a gyermekvédelmi szakellátások körébe tartozó ellátásokat továbbá tárgyalja a nevelőszülői hálózat működését és az örökbefogadás rendjét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező pedagógus, legalább 3 év gyakorlattal rendelkező a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakképzettséggel rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret, Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Komplex módon veszi figyelembe a gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyermekek, családjaik meglévő tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az ellátási környezet lehetőségeit, korlátait, problémáit.	A gyermekvédelem elsődleges céljának ismerete. Gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelembe veszi a gyermekek, családjaik aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és a szükségletek felmérése alapján választja meg nevelői attitűdjét. Igyekszik kialakítani az együttműködés igényét, támogató, következetes, határozott, a nevelési stílusát adekvátan	
Felméri a gyermekek, családjaik meglévő állapotát, szükségletét, az eddigi gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat eredményeit, és erre építi szakmai tevékenységét.	Családpedagógia, szociálpszichológia ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	választja meg.	Digitális dokumentáció használata.
A célok meghatározásához figyelembe veszi a szakmai előírásokat, az intézmény Szakmai Programját.	Intézményi működési dokumentáció ismerete. Otthont nyújtó ellátások sajátosságainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Átmeneti gondozás lehetőségei ***14 óra***

A témakör célja, hogy a tanuló ismerje meg a gyermekvédelmi törvény azon intézkedéseit, melyek az átmenetileg vagy tartósan nehéz helyzetbe került családok és gyermekek támo- gatását szolgálja. Ezekben a témákban tárgyalja:
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
Gyermekjóléti szolgáltatás tartalma
A gyermekvédelmi jelzőrendszer kompetenciái

A védelembevételt megelőző családsegítés módszerei
A védelembevétel elrendelésének jogszabályai, okai, az elhelyezés lehetőségei
Az egyéni gondozási- nevelési terv az esetmenedzser feladatai
Gyermekek átmeneti gondozása (befogadó-, helyettes szülő, gyermekek-, családok átmeneti otthona
A teljes körű ellátás fogalma és összetevői
A családokkal való kapcsolattartás módjai és lehetőségei, a szülői felügyeleti jog kérdései

Az otthont nyújtó ellátások személyi és tárgyi feltételei 22 óra
A témakör részletesen kifejti, milyen feltételei vannak a gyermekvédelmi intézmények létrehozásának szakmai és fenntartói szempontból. Cél, hogy a tanulók ismerjék meg azt a belső életteret, mely a családjukból kiemelt gyermekek környezetét alkotja. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Otthon létesítése, típusai, fenntartói jogviszonyok.
Működési és elhelyezési feltételek
Tárgyi feltételek, berendezések, személyes életterek kialakítása, saját tulajdonú tárgyak az otthonban
Személyi feltételek az otthonokban
Az otthonok házirendje, a gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális ellátásban
A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon és az ideiglenes befogadó férőhely feltételei

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szakmai készségfejlesztés tanulási terület arra világít rá és arra ad gyakorlatot, hogy a gondozó-nevelő munka tudatosságot, folyamatos önismereti és önfejlesztési munkát igénylő hivatás, mert a bölcsődei ellátásban dolgozó a saját személyiségével támogatja a gyerekek fejlődé- sét, a családok gyermeknevelési attitűdjeit. Segítő kapcsolataiban a saját élményű tanulás- tanítás eszközeit használja. Rendszerszemléletű látásmódjában felismeri az oksági összefüg- géseket, a lényeglátást, a felelősségvállalás és elkötelezettség értelmezését.

Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlat tantárgy 9 óra
0,25 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló megismerje az elemei tanulási módszerekre épülő hatékony tanulási technikákat, melyek megkönnyítik az ismeretszerzés folyamatát. Segítséget adnak abban, hogy a szövegér- tést, lényeglátást, kreativitást fejlesszék és az ismereteket komplex módon, élményalapú tanu- lási formában sajátítsák el.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam, magyar nyelv és irodalom, amely tudatosítsa a diákokban a nyelv

változó, fejlődő rendszerét, mely elengedhetetlen a világról való tudás megszerzéséhez és a hatékony kifejezőképesség fejlesztéséhez.
Alapképzés személyiségfejlesztés, szociális ismeretek tantárgy.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Feldolgozza a tananyagot, információs anyagot	Ismeri és a tanult anyaghoz adekvát módon alkalmazza a különböző tanulási technikákat	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitott arra, hogy kommunikációs képességeit, tanulási technikáit folyamatosan fejlessze. Nyitott a személyiségfejlesztésre. Szakmailag elhivatott, érdeklődik a szakmai irányelvek és gyakorlatok iránt, magatartása szabálykövető.	IKT eszközt használ.
A tanult technikák segítségével kiemeli és rögzíti a lényeget.	Ismeri a kulcsfogalmakat	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső oldalakat etikusan használ.
Ismerteti személyes készségeinek, képességeinek és tudásának erősségeit, gyengeségeit Ezek birtokában kiválasztja a tanulási technika legmegfelelőbb formáját	Önismeret	Instrukció alapján részben önállóan		Szakmai segítséggel kiválasztja a tananyag vagy információs anyag legmegfelelőbb elsajátítási formáját.
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival, a gyermekek szüleivel	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		
Az eltérő szituációkban adekvátan alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	Ismeri a kommunikációs alapelveket, ismeri a legfontosabb alapfogalmakat, működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet típusait, emellett kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs jegyeket	Instrukció alapján részben önállóan		
Változtat tanulási szokásain és motiváltságán	Ismeri a saját személyiségéhez és a tananyagtartalomhoz alkalmas feldolgozási technikákat	Teljesen önállóan		Az elemei tanulási technikák mellé új technikákat csatol

A digitális eszközök használatával kulcs-szavak ismeretében hát-téranyagokat önállóan feltár.	A digitális tér cél-irányos használatá-nak ismerete.	Teljesen önállóan		Önállóan képes a digitális térben tájékozódni és in-formációt gyűjteni.

A tantárgy témakörei

A tanulást befolyásoló külső és belső tényezők 5 óra

A témakör a tanulás definíciójával, a tanulást befolyásoló tényezők pszichikus, oktatási és szociokultúrális összetevőivel foglalkozik. gyermekek védelmének rendszerével foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A tanulást befolyásoló biológiai és pszichikus (kognitív és affektív) tényezők
Oktatási környezet, szociokulturális tényezők
Előfeltételi tudások
Általános intellektuális képességek, teljesítmények és a tanulási technikák összefüggése
A tanuláshoz való viszony, az egyén motívumrendszere
Családi és munkahelyi jellegzetességek befolyásoló hatása

A hatékony tanulás külső és belső tényezői 4 óra

A témakör a hatékony tanulási stratégiákra teszi a hangsúlyt annak érdekében, hogy a tanulók önismeretük és képességeik birtokában saját maguk tervezhessék, szervezhessék, szabályozhassák tanulási folyamataikat.
Feldolgozandó témák:
A tanulás külső és belső optimális feltételeinek megteremtése
A tanulással kapcsolatos önértékelések, elképelések, attitűdök
A tanulás motivációja
Önállóság és felelősségérzet
Az egyéni hatékony módszerek és stratégiák

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az alapozó képzésen megtanult önismeret, önismeretfejlesztés megszilárdítása mellett fontos a kisgyermeknevelő-gondozó szakmai énképének, hivatásának, empatikus készségének, segítő kapcsolatainak feltérképezése, a konkrét munkában történő gyakorlati alkalmazás készség szintű elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő és kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapozó képzés önismeret, önfejlesztés témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Helyesen értelmezi a szakmai énkép, önismeret, önértékelés, önreflexió, önbecsülés fogalmát	Ismeri a témához tartozó területek elméleti hátterét	Instrukció alapján részben önállóan	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja. A családokkal és munkatársaival való kommunikációja során megértést és empátiát tanúsít	Fénykép, videofelvétel elemzés
Különbséget tesz a tények és a személyes vélemény között	Ismeri a problémamegoldás különböző módszereit	Teljesen önállóan		
A nevelést tervszerű tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Megfelelő szaktárgyi tudással rendelkezik. Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, az Alapprogram nevelési elveit.	Teljesen önállóan		
Segítő feladata során hatékonyan használja a megtanult kommunikációs technikákat	Ismeri a kliensközpontú terápia módszerét	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A segítő hivatás és hatása a személyiségre ***6 óra***

A téma a szociális segítővel, mint személyiséggel, és más személyekre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A személyes hatékonyság, a hatékony segítő jellemzői, a segítő magatartás összetevői
A segítés kapcsolat külső és belső feltételei, motivációja
Az empátia és a segítés kapcsolata
A segítő magatartás társadalmi megítélése
Professzionális segítő
Segítő foglalkozások, pályaszocializáció, a szocializáció folyamata
A segítők segítése
A segítés folyamata, helyzetfelismerés és helyzetgyakorlatok a kisgyermeknevelői munkában

Carl Rogers humanisztikus pszichológiája ***10 óra***

A téma kapcsán a tanulók a személyiség humánközpontú megközelítésének értelmezéséről kapnak ismeretet.
A tananyag ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A rogersi emberkép, Rogers személyiségelmélete
Rogers központi fogalmai: énfogalom, énideál
A humanisztikus terápiás szemlélet: a kliensközpontú terápia
A segítő kapcsolat alappillérei

A segítő beszélgetések

A Gordon módszer alkalmazása a kisgyermeknevelő munkájában 8 óra

Valamennyi kapcsolattartási téren, de különösen a gyermekkel és családjukkal foglakozók számára rendkívül fontos az erőszakmentes kommunikációs technikák elsajátítása és alkalmazása. A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Thomas Gordon által kidolgozott módszerek
Sikeres kommunikáció, pozitív kapcsolatok
A gondolat és közlés közötti összhang
Veszteség nélküli konfliktusmegoldások, a vereségmentes kommunikáció
Az elfogadás ereje és nyelve
A hallgatás és meghallgatás művészete

Ericson fejlődésmodellje 8 óra

Ericson modelljében a kora gyermekkori anya-gyerek kapcsolat meghatározó az identitás fejlődés szempontjából a későbbi kapcsolati rendszerekben, ezért fontos a kisgyermeknevelő számára a modell ismerete és a szülői kompetencia és a pszichoszociális krízis összevetése.
A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Bizalom vagy bizalmatlanság
Autonómia vagy szégyen, kétely
Kezdeményezés vagy bűntudat
Iparkodás vagy kisebbrendűség
Identitás vagy szerepzavar
Bensőségesség vagy elszigetelődés
Generativitás vagy megrekedés
Énteljesség vagy kétségbeesés

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe 4 óra

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.
A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Családközpontú szemléletű szakember
A családok támogatása, a bevonódás háttértényezői
Professzionális és felelős kommunikáció
Szülői hatékonyság támogatása
A családok bevonódása, a bölcsődei nevelésben való részvételük elősegítése.
Családközpontú gyakorlat a koragyermekkori fejlődésben, nevelésben és gondozásban

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az OECD országokban egyre nagyobb politikai figyelem irányul a kisgyermekkori gondozás- ra, nevelésre, tanulásra, mert a gyermek szempontjából az egész életen át tartó tanulás megalapozásának tekintik a korai fejlődési szakaszt. A 3 évesnél fiatalabbak ellátásában konkrét célkitűzés az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása, az értelmi, érzelmi és szociális támo- gatás valamennyi gyermek számára. Ahhoz, hogy a fenti feltételek teljesüljenek, a kisgyermekgondozó, - nevelőnek ismernie kell az emberi fejlődés csecsemő és kisgyermekkori sajátosságait.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A WHO meghatározása szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya. A tantárgy e három terület összefüggésére és megítélésének szempontjaira világít rá a fejlődés összes területének érintésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bemutatja az egészséges kisgyermek testi fejlődésének állomásait	Ismeri a fejlődés állomásait	Irányítással	A kisgyermekekről való gondoskodás során tapintatosan figyeli a fejlődési ütemüket. Elmaradás esetén felettesével, majd a szülővel konzultál a beavatkozási módokról.	
Felismeri az egészséges fejlődés fogalmán belül az "átlagostól eltérő" fejlődést	Tisztában van az "átlagostól eltérő" kifejezés fogalmával	Irányítással		
Felismeri és értelmezi a megkésett fejlődés tüneteit és okait	Ismeri a fejlődési állomások szakaszait	Irányítással	A kisgyermeknevelő mozgást támogató attitűdjével jó hangulatot teremt, fenntartja a gyerekek érdeklődését, magatartása támogató, megerősítő, ösztönző, indirekt.	
Felismeri és regisztrálja a csecsemők és kisgyermekek testi fejlődését	Ismeri az életkorhoz kötött testi fejlettség jellemzőit és dokumentálásuk módját	Teljesen önállóan		
Értelmezi az egyéni sajátosságokat és különbözőségeket a mozgásfejlődésben	Ismeri a mozgásfejlődés fázisait	Teljesen önállóan		
Felméri a beavatkozás szükségességét az egyéni differenciált fejlődésben.	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Irányítással		

A gyerekek környezetét a szabad mozgásfejlődésnek megfelelően alakítja ki	Ismeri a csoportjába tartozó gyermekek mozgásfejlettségi szintjét	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az életkori sajátosságok fejlesztéséhez szükséges eszközigényt	A csoportszobát a gyerekek életkori fejlettségéhez szükséges eszközökkel rendezi be	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése ***8 óra***
A témakör az "egészség" fogalmi meghatározásával, az átlagos és eltérő fejlődésmenettel és a fejlődést befolyásoló tényezőkkel foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
WHO egészség fogalmának meghatározását
Az egészséges fejlődés megítélésének szempontjait
A lassú fejlődésű, a megkésett fejlődésű, a kóros fejlődésű fogalmakat
A fejlődést befolyásoló tényezőket, mint az öröklés, az érés, a személyi, a tárgyi környezet

Méhen belüli fejlődés szakaszai és a fejlődést befolyásoló tényezők ***5 óra***
A témakör a magzati élet és a születés sajátosságaival foglalkozik.
Ezen belül tárgyalja: A megtermékenyítés
A magzati élet
Biológiai és környezeti tényezők
A születés folyamata

Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők ***6 óra***
A témakör a megszületés pillanatától követi nyomon a testi fejlődés jellemzőit.
Ezen belül tárgyalja:
Az érett újszülött jellemzői
A testtömeg fejlődése
A testhossz változása
Testarányok változásai
A csontozat (csontok, koponya, fogazat) fejlődése
A testi fejlődés nyomon követése, mérése

A csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése ***7 óra***
Az életkori sajátosságok megismerése segíti a kisgyermeknevelőt abban, hogy az elvárásokat, a kognitív képességeket igénylő feladatokat a kisgyerekek életkorából adódó fejlettségi szinthez tudja igazítani.
A témakör felosztása:
A fejlődés meghatározói és jellemzői
Fejlődési szakaszok a különböző elméletekben, kiemelten
Piaget kognitív fejlődéselmélete Beszédfejlődés; hangadás, beszédészlelés, interakció, fenológiai, szemantikai fejlődés, be- szédelmaradások, beszédhibák

A csecsemő és kisgyermek érzelmi fejlődése ***10 óra***
Az egészséges személyiség alapja az érzelmi kötődés, mely az idegrendszeri fejlődést, a magatartás kialakulását alapvetően meghatározza.
A témakör felosztása:

A korai anya-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentősége
Imprinting kutatások, kötődéselméletek
Kötődési mintázatok
Az érintés fizikai kapcsolati formái
A korai anya-gyerek kapcsolat kommunikációs sémája
A szeretetkapcsolat hiánya
Az apa szerepe az érzelmi fejlődésben
A kompetens csecsemő
A család elsődleges szocializációs szerepe
A proszociális viselkedés fejlődése és fejlesztése kisgyermekkorban
A gyermek érzelmi fejlődésének modellje
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a későbbi fejlődésben

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy 90 óra
2,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus vég- zettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Vizuális kultúra 9-10, művészetek 11-12, ének-zene 9-10. osztály.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez megfelelőeszközöket biztosít	Ismeri a gyermekek életkori sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

A családokkal konzultál a gyermek játéktevékenységéről, esetleges fejlődésbeli elmaradásairól	Ismeri a családkonzultációs módszereket	Irányítással	az elhivatottság és elkötelezettség mellett a játéktevékenység során a kapcsolatteremtő, konfliktusmegoldó, kreatív, ötletgazdag	
A gyakorlatban alkalmazza a gyermekirodalmi ismereteit	Ének-zenei ismeretek	Teljesen önállóan		
Felismeri a különböző életkorok élettani sajátosságait, és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai ismereteket	Teljesen önállóan		internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A játék elméleti megközelítése ***12 óra***

A játék jelentős mértékben támogatja a gyermek fejlődésének minden aspektusát- a játék ablak a világra
A témakör részletes kifejtése
A játék definíciója, funkciója,
A játék alapelvei
A játék alapfogalmai
A játék és "nem játék", mint a kisgyermekkori tanulás egyik legfontosabb színtere

Játékelméletek ***22 óra***

A játék természetét és motivációját illetően szinte a legtöbb elmélet született
A témakör részletes kifejtése
Usinszkij - a játék a valóság tükrözése
Leontyev a játéknak három lényeges vonása: motívum a folyamatban, elsődleges tevékenység, szabályszerűség a játék fejlődésében
Vigotszkij - a társas környezet meghatározó
Nelson forgatókönyv elmélete
Piaget -szimbólumképzés a gyermekkorban

A játék fejlődése ***26 óra***
A játék fejlődése összefügg a mozgással, a kognitív, a literációs fejlődéssel és a társas kapcsolatok fejlődésével
A témakör részletes kifejtése
Játékfejlődés életkori szakaszonként az első három évben
Manipuláció
Kezdeti konstruálás
Konstruálás, utánzás
Kezdeti szerepjáték, alkotótevékenység
Az önálló, szabad játék jelentősége

Nehézségek a játékban ***15 óra***
A gyerekek, ha nem játszhatnak, jelentős fizikai és pszichés hátrányokat szenvednek
A témakör részletes kifejtése
Fejlődésükben lemaradt gyerekek játéka
Sajátos nevelési igényű gyermekek játéka
Harcias játékok
Játékdepriváció
Játékterápia
Oktatófilmek elemzése

A játékpedagógia elvi alapjai ***15 óra***
A felnőtt fejlődést támogató tevékenysége, viselkedése a késztetés- segítés tengelye mentén alakul, több tényező által befolyásoltan
A témakör részletes kifejtése
A kompetenciaalapú nevelés értelmezése
A fejlődés
A felnőtt szerepe, feladata a fejlődés támogatásában
A jóllét és a bevonódás, mint a gyermeki kompetenciák fejlődésének együttes feltétele
A játék tervezése, tervezhetősége
A kisgyermeknevelő játszókompetenciája
Kompetencia térkép rajzolása

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermekek gondozása nem egyszerű technikai tevékenység, hanem a fizikai, érzelmi biztonság, az önállósodás, az önkifejezés, a testséma megismerésének területe. A kisgyermeknevelői munkában többnyire az egyszemélyes bánásmód terepe, ahol bensőséges, interakciós helyzetekben a kapcsolat teremtés lehetőséget ad rendkívül gazdag nevelési feladatok megvalósítására is. Ezért a gondozás-nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a gondozási munkába épített nevelési feladatait	Ismeri a három év alatti kisgyermek gondozási feladatát	Teljesen önállóan	A gondozási teendőket empátiával, előítélet mentesen, tapintatosan, a gondozás-nevelés szabályainak betartásával végzi	
Kialakítja a kisgyermekek napirendjét	Ismeri a gyermek életkori sajátosságait	Teljesen önállóan		
Megteremti a gondozás feltételeit	Ismeri a bölcsőde tárgyi felszereltségét	Teljesen önállóan		
A gondozási tevékenységet a gyermek fejlettségéhez igazítja	Ismeri az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Figyelembe veszi a gyermek önállósodási törekvéseit	Ismeri a kisgyermek nevelését	Teljesen önállóan		
Elvárásait a gyermek kognitív fejlettségéhez igazítja	Ismeri a egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a szülőt a gyermek önállósodás területén elért eredményeiről	Kommunikációs, kapcsolatépítési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A gondozás fogalma, célja, feltételei ***50 óra***
A témakör a gondozás fogalmát és alapvető célját különböző aspektusokból járja körül, különös tekintettel a neveléssel való kapcsolatára.
Részletesen kifejti:
A gondozás fogalmának komplex megközelítése, a humán gondozás
A gondozás és gondoskodás minőségi vonatkozásai
A test jólétének biztosítása
A gondozás céljai és az alapszükségletek (Maslow piramiselméletével összevetve)
A gondozás egyéni és társadalmi céljai
A gondozás formái a hétköznapi gyakorlatban
A célok elérésének eszközei
A gondozás formái és jellemzői
A gondozás és gondoskodás minőségi vonatkozásai

A gondozás, mint tevékenység ***22 óra***
A gondozás, mint tevékenység a csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteit elégíti ki és

meghatározza a gyermek önmagához, a környezetéhez, és másokhoz való viszonyát.
Részletesen kifejti:
Gondozás a családban, gondozás az intézményben
A fürdetés módja, menete
A pelenkázás, tisztába tevés formái és folyamata a különböző életszakaszokban
A szobatisztaság folyamata, érési feltételei
A mosakodás folyamata, a szokásrendszer kialakítása
Az öltöztetés folyamata a különböző életkorokban, az önállósodás feltételeinek megteremtése
Alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási teendők.
Szokáskialakítás, átmeneti tárgyak használata
Levegőztetés, napozás
A gondozás szerepe a mozgásfejlődésben
A csecsemő és kisgyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek használata
Szituációs helyzetek gyakorlása az egyes gondozási műveleteben, különös tekintettel a tapintatos gondozásra és a kommunikációra

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermek táplálása tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A csecsemő és kisgyermek testi, mozgás, érzelmi és értelmi fejlődésének alapvető feltétele a helyes táplálás. Az anya - gyermek kapcsolat első legfontosabb színtere. De a másodlagos szocializáció során szerzett tapasztalat is kihathat a gyermek későbbi táplálkozási szokásaira, így a kisgyermeknevelő számára rendkívül fontos az étkezés jelentőségének, metodikájának ismerete

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Gyermekorvos, diétetikus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak 9-11 évfolyam közismerete tárgyak - biológia

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Biztosítja a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezést	Az egészséges táplálkozás alapismeretei	Instrukció alapján részben önállóan	A kisgyermekek étkeztetésére, különösen a beteg gyermekére a segítőkészség, a tapintat, a koncentrált	

Ismerteti, milyen tárgyi feltételek szükségesek a gyermek fejlettségének függvényében az étkezéshez	Kisgyermek gondozása témakör	Instrukció alapján részben önállóan	figyelem és a és az igényekhez való igazodás jellemző	
Figyel a gyermek étvágyára, étkezési technikáira	Kisgyermekgondozási témakör	Instrukció alapján részben önállóan		
Étkezési problémák esetén együttműködik a családdal, a dietetikussal	Szakmai készségfejlesztés	Instrukció alapján részben önállóan		
Az étkezések idejét az egyéni igényekhez igazítja	Fejlődéslélektani ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
A gyermeket a fejlettségi szintjének megfelelően táplálja	Ismeri a testi fejlődés jellemzőit	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A táplálék útja ***12 óra***

Az emberi szervezet felépítése, a táplálék feldolgozása
Ezen belül tárgyalja:
Az ember emésztőszerv rendszere, a táplálék haladási iránya, a tápcsatorna felépítése
Rágás, emésztés, fogak és a légzés szerepe, perisztaltikus mozgások, az emésztőnedvek szerepe
Táplálék feldolgozása a szájüregben, a nyál szerepe,
Az enterális idegrendszer
A táplálékfelvétel szabályozása
Táplálkozási piramis
A helyes táplálkozás alappontjai
Táplálkozási arányok, káros hatások a szervezetre
A mai kor táplálkozásának legfőbb problémái
Prezentációk bemutatása, szituációs helyzetek (egymás táplálása),

A táplálás metodikája, a természetes táplálás ***8 óra***

A természetes táplálás a táplálás olyan módja, amikor az anya újszülöttje, csecsemője számára a legideálisabb táplálékot az anyatejet biztosítja szoptatás vagy lefejt anyatej adásával.
A témakör tárgyalja:
A WHO/UNICEF állásfoglalása az anyatejes táplálással kapcsolatban, tíz lépés a sikeres szoptatás érdekében
A szoptatás kiemelt jelentősége a baba és az immunrendszer fejlődése szempontjából
Az anyatej összetétele
A szoptatás és az anyatej előnyei
A szoptatás hosszú távú hatása a baba egészségére Az első hónapok, meddig szopjon a baba
Szopási, szoptatási akadályok, nehézségek Higiénés szabályok a szoptatás idején

A táplálás metodikája, a mesterséges táplálás ***8 óra***

Mesterséges táplálásról akkor beszélünk, ha az anya valamilyen oknál fogva nem, vagy nem tud szoptatni, és helyette a csecsemő mesterséges táplálással tápszert kap.
A témakör részletes kifejtése:
A mesterséges táplálás okai és indokai

Anyatejpótló tápszerek alkalmazása, humanizált tápszerek
A tápszerek felosztása
A tehéntejes táplálás hátrányai

A tápanyag összetevői ***8 óra***
A szervezet működéséhez energiára van szükség. A felvett energia, mozgásra, izommunkára, növekedésre és az alapvető életfunkciók fenntartására fordítódik.
A témakör részletes kifejtése
A legfontosabb testépítők a fehérjék
A fő energiaszállítók a zsírok
Szénhidrátból származik a leggyorsabban mozgósítható energia
Az élelmi rostok szerepe a táplálkozásban
A folyadékszükséglet
A vitaminok, ásványi anyagok szerepe
Ízesítő és fűszeranyagok
A közétkeztetésre vonatkozó előírások (37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet
Gyakorlati feladatok: prezentációk a táplálékallergiás tünetekről, ételreceptek összeállítása, étlap összeállítás és elemzés (összevetése a közétkeztetésre vonatkozó rendelettel)

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő gondozó alapvetően egészséges gyermekeket gondoz, nevel, de adódhatnak olyan körülmények, amikor betegek, sérült gyermek ápolására is sor kerülhet. Az egészségügyi ismeretekkel rendelkező gondozó, ha időben észleli a betegség tüneteit, segítheti a gyógyulást, illetve a szövődmények kialakulását.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Gyermekorvos, védőnő, egészségtanár, vagy más, felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember,
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Alapozó képzés elsősegélynyújtás, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri bizonyos fertőző betegségek tüneteit	Egészségügyi ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Sebeket, sérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer	Ismeri az eljárás protokollját, az elsősegélyláda felszerelését	Instrukció alapján részben önállóan		

Ismerteti a fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárásokat	Egészségügyi alapismeretek	Teljesen önállóan	a beteg gyermekkel kapcsolatban fokozott empátiás készséget tanúsít, ellátását a legnagyobb gonddal és odafigyeléssel végzi	
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés szokásokat betartatja.	Bölcsőde higiénés szabályai	Teljesen önállóan		
Beteg gyermeket ellát	Ismeri az ellátás folyamat szabályozását	Teljesen önállóan		
Lázás, beteg gyermek szüleit értesíti	Bölcsődei alapszabályok ismerete	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az ápolás fogalma és folyamata ***18 óra***

Az ápolás feladata az egészség elősegítése, megőrzése és megvédése.
Az alapápolás az alapvető szükségletek kielégítésére irányuló tevékenység.
A témakör részletes kifejtése:
Az egészség és a betegség fogalma
Az ápolás fogalma, célja, folyamata
Betegvizsgálat, az ápoló személy feladatai a betegvizsgálat alatt a vizsgálatok függvényében

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális intézmények, köztük kiemelten a bölcsődék, a családok elsődlegességét tisztelve meghatározóak a gyermekek fizikai, érzelmi, társas, erkölcsi, szellemi fejlődésének biztosításában, a környezeti nevelés alapjainak lerakásában. A kisgyermeknevelő differenciált szakmai ismeretekkel kell rendelkezzen a sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátásához, az egyéni bánásmód biztosításához, a dokumentáció vezetéséhez.

Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló képes legyen az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak, és az ellátás minőségét emeljék.
A tantárgy továbbá felkészíti a tanulót, az elméletet gyakorlatban elsajátítható szakmai dokumentáció egyénre lebontott, hiteles vezetésére, digitális kompetenciáinak fejlesztésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni, illetve a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	Adatvédelmi jogszabályok ismerete.	Teljesen önállóan	A gyermeki jogok és a fejlődésbe vetett hit határozza meg a dokumentáció vezetését. Megbízható, rendszeres, tisztában van vele, hogy dokumentációjának minősége részben meghatározza a szakmaiságáról alkotott képet.	Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer rögzítési ismerete.
Rögzíti a gyermek fejlődéséről megfigyelési tapasztalatait	Csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy ismerete. Kutatásmódszertani ismeretek.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Objektívan, tényekre alapozva vezeti a szakmai dokumentációt.	Megfigyelési jegyzőkönyv készítésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Elemzi az intézménye működéséhez szükséges alapvető dokumentumokat.	Intézményi dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		
Átlátja a közalkalmazotti jogviszonynyal kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói dokumentációs feladatokat.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Gyermekotthonban a gyermek élettörténeti könyvének elkészítésében és vezetésében részt vesz.	Élettörténeti könyv vezetésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését	Csecsemő és gyermekfejlődé-se.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű gyakorlati ismerete. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Ismerteti a váratlan helyzetek rögzítésének kötelezettségét és szabályait.	Adekvát jogszabályok ismerete	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete

A gyermek fejlődését az előző megfigyeléseire alapozva elemzi. Kiválasztja a fejlődést támogató egyéni bánásmód szerinti nevelést-gondozást.	Fejlődéslélektan, gyógypedagógia, megfigyelési módszerek ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció 18 óra

A témakör a bölcsőde működését meghatározó dokumentumokat mutatja be. Mintadokumentumok elemzésén keresztül megismerik a diákok a szakmai tartalmak formai és tartalmi követelményeit. A témakört az alábbi témákban tárgyalja:

Az adatvédelem jogi szabályai és alkalmazásuk a bölcsődében Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program Érdekképviseleti Fórum Szabályzata

Házirend

Munkarend

Adatvédelem szabályai

Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Fertőző betegségekről kimutatás

Oltásokról kimutatás;

Tetvességi nyilvántartás

Munka és tűzvédelmi napló vezetése

Napi jelenlét nyilvántartásai

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy olyan készségek elsajátítását célozza meg, amelyek birtokában a tanulók képessé válhatnak az önmenedzselésre, záródolgozatok megírására, a csoport kohézió megismerésére, az erre alkalmazott módszerek etikus alkalmazására, az eredmények tényekre alapozott elem- zésére, közlésére, továbbá az önálló adatfeldolgozásra, reflexióra.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú szociális vagy pedagógus végzettséggel, valamint bölcsődei gyakorlattal rendelkező pedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak 9-10. évi magyar nyelv és irodalom nyelvi tartalmai

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat.	A gyermekellátással kapcsolatos adatok kezelése és a tények rögzítési technikája.	Teljesen önállóan	Nyitott és befogadó a kisgyermeknevelés területének és gyakorlatának új eredményei iránt. Objektíven a tényekre alapozva végez adatelemzést. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait is motiválja, támogatja.	Digitális jogtár használata.
Kutatási tervet készít	Adatforrások ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.
Ismerteti, bemutatja azokat a pedagógiai adat-forrásokat, amelyeket prezentációinak, dolgozatainak készítésekor használhat.	Könyvtárhasználat, digitális forrásoldalak ismerete.	Teljesen önállóan		Kereső szolgáltatások használata.
Portfóliót készít	Informatika	Teljesen önállóan		Digitális képek, prezentáció készítése.
Kérdőívet szerkeszt.	Kérdőív készítésének szempontjai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.

A tantárgy témakörei

A pedagógiai kutatás jellemzői ***18 óra***

A témakör rávilágít a tudatos objektív, tényekre alapozott kutatás jellemzőire, a téves következtetések veszélyére, az alábbi témákon keresztül:
A tudatos és rögtönzött megismerés
Tapasztalati valóság
Konszenzuális valóság
Általánosítás és sztereotípia
Fantázia és realitás szerepe a megfigyelésben
A kutatás etikai vonatkozásai
Érzelmi intelligenciát fejlesztő élménytechnikák (kártyák, filmek)

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése, annak a hitvallásnak a közvetítése, amelyben a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A család a társadalom legkisebb, meghatározó egysége. A család jelene, értékrendje, viselkedési normái és hagyományai a jövőbeni generáció életének meghatározói. A tanulási terület fókuszában a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja áll. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését - gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A tanulási terület első tantárgya felidézi az alapképzésben tanultakat, ezt köve- tően a családot, mint rendszert tárgyalja, amelyből rávezeti a diákot a felelős kapcsolattartási

módszerek alkalmazására.

Családi mentálhigiéné tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy megismertesse a diákot, a család lelki egészségének alapfogalmaival, megalapozza a mentálhigiénés szemléletmódot.
A család lelki egészségének feltétele, hogy valamennyi – reprodukciós, gazdasági, szocializációs, érzelmi és gondoskodási – funkcióját megfelelően ellássa és lelkileg gazdagító, bizton- ságos fészket biztosítson.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a nevelés elméleti tartalmakhoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Reális képet alakít ki a gyermekekről és környezetükről.	Kisgyermekkori nevelési ismeretek.	Teljesen önállóan	A szakmai feladatok megoldásában együttműködik a családdal, munkatársaival, szakemberekkel. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, szakmai felkészültségével és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz. Szakmai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan végzi. Elhivatott a munkáját meghatározó intézményi	
Felismeri a nevelési folyamat pszichológiai, szociológiai, kulturális meghatározottságát, és adaptív módon felhasználja a gyermek fejlődésének támogatásában.	Nevelési ismeretek.	Instrukció alapján részben önállóan		
Tervei készítése során figyelembe veszi a szakmai és az intézményi belső elvárásokat, valamint a nevelési területeket.	Szakmai program tartalma. Napirend módszertani levél.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztés, ppt készítése.
Ismerteti a sajátos igényekhez igazodó változatos személyiségfejlesztési módszereket, technikákat.	Nevelési módszerek.	Instrukció alapján részben önállóan		

A szakterületét érintő szakszövegek pontos értelmezése alapján szakmai megbeszélést folytat.	Alapprogram ismerete	Teljesen önállóan	dokumentumok megismerésében, alakításában. Munkáját mindig a gyermeki személyiség tisztelete határozza meg.	Digitális elérhető szakanyagok felkutatása, használata.
Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a tevékenységek, mind a tanácsadási folyamat során.	Kommunikációs ismeretek	Teljesen önállóan		Online kapcsolattartási formák alkalmazása.

A tantárgy témakörei

Családi mentálhigiéné ***18 óra***

A mentálhigiéné fogalma
Házasság, döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál
A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A család lelki egészségének összetevői
Szülővé válás
Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban
Családi kommunikáció, szabályok
A család társadalmi lelki támogatása (családi életre nevelés, várandósgondozás, gyermek nevelését segítő preventív, korrektív ellátások, kríziskezelés)

Gyakorlat:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy **144 óra**
4 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmá- nak, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati isme- reteket és készségeket a saját életükben és a segítés területén is hasznosítani tudják. A szemé- lyiségfejlesztő

foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejleszté- sével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - énismeret, társismeret. A tanulóknak a család- jukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tré- ningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	**Ismeretek**	**Önállóság és fele-lősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák**
Ismerteti és alkal-mazza a verbális és nonverbális kom-munikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősé-ge, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önpre-zentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megisme-résére, önkifejezés gyakorlására. Al-kalmazza az önis-meretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének tech-nikáit. Együttmű-ködik más szakem-berekkel, betartja	Digitális kommuni-kációs eszközök használata
Ismerteti és alkal-mazza az eredmé-nyes kapcsolatépí-tés, kapcsolattartás szabályait, elvárása-it	A kommunikáció hatékonyságát fo-kozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használa-ta.
Betartja a meta-kommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térkö-zét.	Non-verbális kom-munikáció, meta-kommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi lég-kört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének tech-nikáit.	A személyiségfej-lesztés eszközei, technikái, kongru-encia helyzeti meg-jelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konflik-tusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módsze-reit	Konfliktuselmélé-tek.	Teljesen önállóan		

Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan	szakmai illetékessége határait.	
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés ***44 óra***

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

Viselkedéskultúra ***36 óra***

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben
A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása
Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete ***46 óra***

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése

A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Konfliktuskezelés ***18 óra***
A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései
A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba
A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy témakörei

Fejlődés-lélektani alapok ***24 óra***
A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismere-teket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.
A fejlődés zavarai.
Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.
A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.
A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Családi mentálhigiéné ***12 óra***
A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik. Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A család fejlődési életciklusai
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenciós eszközök és technikák

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

Gyógyszertani alapok ***10 óra***
A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa
A gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

Egészségkultúra ***12 óra***
A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői
Az egészség megőrzését szolgáló területek
Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök
A szenvedélyek világa
Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet
Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság ***14 óra***
Környezetvédelem
Fenntartható fejlődés
A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet
A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere
Globális környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai
Légkörhöz kapcsolódó globális problémák
Vízszennyezés, talajszennyezés
Hulladékgazdálkodás alapelvei
Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)
Hulladékok környezetkárosító hatásai
Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/
Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozásá- ra

az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Szabad légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan		

Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan	minden más személyt.	
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanu-lás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai ***6 óra***

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben ***6 óra***

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése.
Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés ***6 óra***

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:

A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése
Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült ***10 óra***
A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Az eszméletlenség okai
Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk
Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek
Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések ***6 óra***
A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A sérülések csoportosítása
Sebzés fogalma, típusai
Vérzések típusai
Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás
Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái
Égési, fagyási sérülések ellátása
Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések ***6 óra***
A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete
Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek
ABCDE algoritmus alkalmazása
Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk ***14 óra***
A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:
Agyi vérellátási zavarok
Mellkasi panaszok
Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása
Rovar-, kullancscsípés ellátása
Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása
Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy témakörei

Az emberi szükségletek rendszere ***18 óra***
A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi ele- mekkel:
A szükségletek értelmezése
Hiány-, és növekedésalapú szükségletek
Szükségletek egymásra épülésének elve
A rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy témakörei

Szociális ellátórendszer ismerete ***12 óra***
Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek
A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma,
A szociális háló fogalma

Krízis - kitől kérhetek segítséget ***10 óra***
A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás
Rendszerabuzús
Krízisekezelő intézményrendszer
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Humán szolgáltatások ***26 óra***
Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások
Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás ***24 óra***
Az ember szociális szükségletei
Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban
A család idősgondozó funkciója és felelőssége
Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz
A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy témakörei

A bölcsődei ellátás tárgyi feltételei 18 óra
A tantárgy bemutatja az egyes bölcsőde típusok alapvető építészeti előírásaira és tárgyi felszereltségére vonatkozó követelményeket. A tanulók monitorozással ismerjék meg és értelmezzék, milyen azonosságok és eltérések mutatkoznak az egyes ellátási formáknál. A tantárgyon belül ezt, az alábbi témákban dolgozza fel:
A bölcsőde formái, típusai
A kisgyermekellátást szolgáló helyiségek kialakításának feltételei
A csoportszoba, gyermekfürdőszoba, gyermeköltöző berendezése, egészségügyi és pedagógiai szempontjai
Egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi eszközök és előírások
Játszóudvarra, teraszra vonatkozó kialakítási feltételek
Intézménylátogatás

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

Otthont nyújtó ellátások tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A gyermek nevelésbe vétele 12 óra
A téma azokat a kérdésköröket tárja fel, amikor olyan okok állnak fenn, melyek a családból való kiemelést szükségessé teszik a gyermek érdekében.
Ezen belül tárgyalja:
A gyermekvédelem dilemmái a családból való kiemelésre és az ellátási típusokra vonatkozóan
Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat feladata
A gyermek nevelésbe vételének célja
Az otthont nyújtó ellátások formái, szabályai
A speciális otthont nyújtó ellátás értelmezése formái, és feladatai
A szülői felügyeleti jog érintettsége nevelésbe vétel esetén.
A kapcsolattartás lehetőségei, szabályai, korlátozásának feltételei
A gyermek gyámsága és törvényes képviselete a nevelésbe vétel után
Az esetmenedzser feladatai nevelésbe vétel esetén
A nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének, ill. megszüntetésének okai és lehetőségei
Az esetmenedzser feladatai a családból kiemelt gyermek visszahelyezése, családba fogadásának elősegítése esetén.
Utógondozói ellátás

Örökbefogadás 6 óra
A téma az örökbefogadás területét az alábbi témakörökben dolgozza fel:
Az örökbefogadás célja
Az örökbefogadás jogi lehetőségei és etikai dilemmái
Az örökbefogadás formái és jellemzői
TEGYESZ feladatai az örökbefogadás folyamatában
Az örökbefogadás előkészítésével és utánkövetésével kapcsolatos feladatok

Családi szerepek az örökbefogadó családba

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

Tanulástechnikai módszerek, tanulástechnikai gyakorlat tantárgy 27 óra
0,75 óra/hét

A tantárgy témakörei

Tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban 8 óra
A témakör olyan, széles körben elfogadott és használt eljárásokat tár fel, amelyek meg- könnyítik az ismeretszerzés folyamatát. A módszerek elsajátításával együtt a tanulók a gyakorlatok során képességet is szereznek azok használatában.
Az alábbi témák feldolgozása történik:
Elemi tanulási technikák
Kozéki és Entwistle tanulási stratégiái és gyakorlata
Komplex tanulási stratégiák
Tanulási orientációs kérdőívek kitöltése és értelmezése

A mai kor tanulási módszerei 5 óra
A témakör azokat a tanulástechnikai elemeket ismerteti a tanulókkal, mely elsősorban a csoportos tanulás módszerét alkalmazza, ezzel segítve a jobb megértést, elmélyítést, közös gondolkodást és a véleményalkotást. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:
A MURDER módszer
A Cornell módszer
A PQ4R módszer
Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása
Interaktív tanulási módszerek gyakorlata
Terepmunkán alapuló helyzetelemzések

Saját élményű tanulás, élménypedagógia 9 óra
A témakör a tapasztalati nevelés egyik formáját, az élménypedagógiát dolgozza fel, amely kivezeti a tanulókat a való világba, hogy próbára tegyék értékeiket, tudásukat, képességeiket és kreatív gondolkodásukat. Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:
Élményalapú tanulás és formái
Optimalizációs stratégiák
Kooperatív tanulás
Tanítási dráma
Projektmódszer
Interkulturális nevelés

Szakmai tanulás a terepen, a professzionizmus modellje 5 óra
A tanuló a téma feldolgozása során ismerje meg a szociális munkában a szakmai és munkakörrel kapcsolatos kompetenciák sajátosságait, az elmélet és gyakorlat integrációját.
Az alábbi témák feldolgozása és gyakorlása történik:
Jessup szakmai kompetenciáinak meghatározása
A tanulási eredmények használata
Praktikus, racionális, reflektív szakértelem
Szakmai tanulás a terepen - a bizonytalanság, a tudás, az értékek szerepe
A professzionizmus modellje- a kliensekkel való kapcsolat, a szakmai fejlődés módszere, altruisztikus szakmai törekvések

Középpontban a tapasztalati tanulás

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy témakörei

A testi fejlődés nyomon követésének és mérésének gyakorlata 10 óra
A kisgyermeknevelő munka fontos összetevője a gyermek fejlődésének rögzítése. A téma ezen belül tárgyalja:
A testtömeg mérésére szolgáló eszközöket, a növekedési referencia értékeket és percentilis görbéket, a különböző életkorok testtömeg alakulását
A testmagasság mérésére szolgáló eszközöket, referencia és percentilis értékeket a különböző életkorokban
A testtömeg index referencia átlagának és percentilis értékének alakulását és számítását
A fejkörfogat mérését, referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban
Mellkaskerület mérését és referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban

A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése 8 óra
A beszéd és a nyelvi fejlődés szoros kapcsolatban áll a mozgásfejlődéssel, a mozgás a kommunikáció első formájaként jelenik meg. A csecsemők és kisgyermekek mozgásfejlődését egységes egésznek kell tekinteni, hiszen a mozgás az idegrendszer összetett működésének eredménye, a tanulás eszköze. A harmonikus fejlődéshez minden fázisnak fontos szerepe van, ezért a gyermekeket nevelőnek ismernie kell a fejlődés fázisait és esetleges elakadásait.
A téma felosztása:
Fogalmi meghatározások, kulcsszavak
A mozgásfejlődés menete, szakaszai
Alaphelyzetek, hely-és helyzetváltoztató mozgások
A finommozgások fejlődése az egyes szakaszokban
A mozgásfejlődés összefüggése egyéb fejlődési területekkel
Atipikus mozgásfejlődés
A mozgás és a környezet kapcsolata, tárgyi feltételek
A mozgásfejlődéshez kapcsolódó nevelési kérdések és gyakorlatok

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy témakörei

A kisgyermeknevelő feladata a játéktevékenységgel kapcsolatban 12 óra
A felnőttnek fontos szerepe van a feltételek megteremtésében és a tevékenység támogatásában
A témakör részletes kifejtése
A bölcsődei nevelés gondozás országos alapprogramja 10 nevelési elve és a játéktevékenység kapcsolata
A játék feltételeinek megteremtése egészségügyi, pedagógiai, kivitelezési, elrendezési szempontból

Alapjátékok, korcsoportok játékai, a játékkészlet összeválogatása
A gyermek játékának segítése: támogatás és részvétel
A kisgyermeknevelő és a gyermek együtt játszása: kezdeményezés, megerősítés, együtt játszás, segítségnyújtás, ötletadás, információadás, viselkedési szabályok, konfliktusmegoldások
Megfigyelések, elemzések a játékhoz kapcsolódóan adott szempontok alapján

A szülők bevonása a játékba ***6 óra***
A szülők játékkal kapcsolatos kompetenciájának támogatásában a kisgyermeknevelő sokat tehet
A témakör részletes kifejtése
A szülő játékhoz való viszonyának feltárása
A szülők játék iránti pozitív attitűdjének, játszókedvének erősítése
Fókuszcsoportos beszélgetések a játékról
Egyéni tanácsadás a játékkal kapcsolatban
Szülőcsoportos beszélgetés szituációs gyakorlata

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása ***12 óra***
A bölcsődei alapelvek szerint a biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerése fokozza az önállósodás és aktivitás iránti vágyat.
A téma részletesen kifejti:
A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
A bölcsődei nevelés alapelvei - a gyermeki kompetenciafejlődés támogatása- értelmezése
Alapvető és magasabb rendű szükségletek (szándék, kompetenciaigény) keletkezése és kielégítése
A gondozás és a szocializáció kapcsolata
A gondozás-nevelés egységének, az egyéni bánásmód, az állandóság, az aktivitás, önállósodás segítése, a pozitívumokra támaszkodás, az egységes nevelőhatások, a rendszeresség és a fokozatosság elvének értelmezése
Nevelési feladatok a bölcsődében
A nevelés, gondozás alapkövetelményei
A gondozás és nevelés egységének megvalósítása feltételrendszere (tárgyi, személyi)
A rossz gondozás következményei
Szituációs helyzetgyakorlatok, a gondozás-nevelés egysége és a kompetenciafejlődés támogatására filmek, fényképek elemzése

A gondozási tevékenység módszertana ***24 óra***
A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A kisgyermek ebben a védett helyzetben könnyen tanul és alkalmazkodik a családon kívüli élethelyzetekhez.
A téma részletesen tárgyalja:
A napközbeni ellátásban részesülő gyermek tárgyi környezete
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
A saját kisgyermeknevelő rendszer
Gyermekcsoportok szervezése
Szerepjátékok, esetelemzések, szituációs feladatok gyakorlata

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermek táplálása tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

A kevert táplálás és az elválasztás folyamata 10 óra
A kevert táplálásnál a csecsemő az anyatej mellé más táplálékot is kap. Az elválasztás vagy elválasztódás az anya vagy a csecsemő döntése alapján születik.
A témakör részletes kifejtése
Az elválasztás és az elválasztódás közötti különbség és lélektani hatása az anya és a csecsemő szempontjából
Az anyatejes táplálás és a hozzátáplálás mikéntjei, folyamata az életkor függvényében
Szolidok az anyatejes táplálás mellett (gyümölcsök, cereáliák, főzelékek, komplettáló anyagok)
Tápanyag összetevők, gyarapodási index számolása, értékelése a csecsemő súlyfejlődéséhez viszonyítva

Az evést is tanulni kell 14 óra
A bölcsődei kisgyermeknevelő feladata a különböző életkorú gyermekek táplálásában
A témakör részletes kifejtése:
Táplálkozási irányelvek, alapelvek (mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű, biztonságos, és higiénés követelményeknek megfelelő, megfelelő konyhatechnológiai eljárásokkal készült és élvezhető)
A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere
Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében
A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás
A rágásra tanítás folyamata
A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása, a színvonalas étkezés szabályai
A csecsemőtáplálás szabályai intézményes keretek között.
A tejkonyha működtetése
A korszerű, minőségi étkeztetés követelményei
Étrendtervezés a bölcsődében, az étlapkészítés szabályai
A HACCP rendszer működtetése, az étkeztetés közegészségügyi szabályai
Gyermekközösségben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés
Táplálkozási problémák, gyógyélelmezés

A táplálási tevékenység módszertana 7 óra
A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége a gyermekek táplálásában is meg kell, hogy mutatkozzon
A témakör részletes kifejtése:
Az egyéni bánásmód érvényesítése, a fokozatosság megvalósulása, a kisgyermeki személyiség tisztelete alapelvek és a táplálás kapcsolata
A cumisüvegből való táplálás és szabályai

Az ölben etetés módszertana
Pohárból való itatás, az ivás technikájának megtanítása
Kanállal történő táplálás, a kétkanalas módszer
Asztalnál történő táplálás, az önálló étkezésre nevelés, a csoportos étkezés rendje, szabályai
Kultúrhigiénés szokások kialakítása
Az étkezés tárgyi feltételei, az eszközök használata
A táplálkozással kapcsolatos problémák (válogatás, rossz evés, étvágytalanság,) és kezelése
Családokkal való kapcsolattartás az étkezés szintjén
Szituációs helyzetek, filmelemzések, bölcsődei gyakorlati tapasztalatok megvitatása, elemzése, javaslatok megfogalmazása

A beteg gyermek táplálása ***5 óra***
A beteg gyermek táplálása főként a család feladata, de előfordulhat, hogy a megbetegedés az intézményben történik, ilyenkor a kisgyermeknevelő különös gondot kell, hogy fordítson a betegre
A témakör részletes kifejtése
A folyadékpótlás jelentősége és szabályai a betegségtípusok függvényében, a kiszáradás veszélyei
Speciális étrendek
Divatdiéták
Sajátos nevelési igényű gyermekek sajátos táplálása

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

A beteg megfigyelése ***12 óra***
A megfigyelés jelentősége abban áll, hogy segít a diagnózis felállításban és a gyógykezelés megítélésben
A témakör részletes kifejtése:
A megfigyelés területei
A tünet
A megfigyelés lehetőségei: általános megfigyelés, testrészenkénti megfigyelés
A fájdalom típusai és jelző értéke
Testtömeg, magatartás, testváladék megfigyelése

Lázas beteg ellátása, lázcsillapítás ***12 óra***
A láz a szervezet védekezőreakciója, gyermekkorban a betegségek gyakori kísérő tünete.
A témakör részletes kifejtése:
A láz szervezetre gyakorolt hatása
A hőmérőzés formái és szabályai
A lázcsillapítás formái és szabályai
A kisgyermeknevelő feladata lázas gyermek esetén, különösen lázas eclamsia esetén
A betegmegfigyelés, betegvizsgálat alatti teendők, lázcsillapítási módok és dokumentációs feladatok gyakorlata

Balesetek gyermekintézményekben ***12 óra***
Gyermekintézményekben a gondozó legnagyobb körültekintése mellett is előfordulhatnak balesetek.

A témakör részletes kifejtése
A baleset fogalma
Sérülések típusai, beavatkozási módok
Balesetek megelőzése
A kisgyermeknevelő feladata a megelőzésben és a baleset bekövetkeztekor
Munkavédelmi feladatok a balesetek megelőzésére
Az orvos értesítése és a mentőhívás szabályai
Környezet kialakítása a balesetek megelőzése érdekében
Dokumentációs feladatok baleset esetén
Szülők értesítésének szabályai és módjai
Gyakorlatok a gyermekbalesetek ellátására, a dokumentációkezelésre, szituációs gyakorlatok az orvos, a mentő és a család értesítésére

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs feladatai 14 óra
A dokumentáció szerepe a kisgyermeknevelő munkájában
A dokumentáció vezetésének alapelvei
A dokumentáció vezetésére vonatkozó adatvédelmi szabályok
Csoportnapló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
A bölcsődei gyermek fejlődési dokumentáció egységes rendszere
Bölcsődei törzslap vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
Fejlődési napló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája
Családi füzet vezetésének célja, tartalma, formája
Beteg, sérült gyermek állapotának írásbeli rögzítése
Jegyzőkönyv készítés formai és tartalmi szabályai.
Mintadokumentumok készítése

A kisgyermek megfigyelése 22 óra
A témakör a bölcsődei nevelés során az egyéni bánásmódot biztosító módszerét tárgyalja. A gyermekekre lebontott egyéni szintű nevelési tervezés alapja a gyermek megfigyelése és a tények fejlődési naplójában való rögzítése. A témakört az alábbi témákban kerül feldolgozásra:
Tervezés értelmezése a bölcsődei nevelésben
Csoportra irányuló tervezés célja, szereplői, tartalma, rögzítése Az egyénre irányuló tervezés célja, szereplői
A megfigyelés fogalma
A megfigyelő személye
A megfigyelés technikai eszközei
A megfigyelés, mint az egyéni bánásmód eszköze
A megfigyelés feltételei
A megfigyelést segítő anamnézis felállítására szolgáló módszerek
A szülővel való találkozás során a gyermek megismerését elősegítő kérdések
A család nevelési stílusát, szokásainak megismerését segítő kérdések
A gyermek és a család megismerését nehezítő körülmények
A gyermek megismerését és a kapcsolatfelvételt nehezítő és segítő körülmények
A megfigyelés területei, szempontsora a bölcsőde szakmai dokumentációjának útmutatója

alapján
Fejlődési napló vezetése, elemzés, reflexió
Támogató lehetőségek a különböző fejlődési területeken
Csoportbontásokban mintadokumentum készítése egy 8-, 24-, és 36 hónapos gyermekről, amit csoportos módszertani feldolgozás követ.

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy témakörei

A pedagógiai kutatás lépései ***7 óra***
A témakör sorra veszi a kutatás lépéseit.
A kutatás céljának meghatározása
Módszerválasztás
Hipotézis a kutatásban
Kutatási terv készítése
Mintavétel, adatvédelem
Forráskutatás
Adatok feldolgozása
Összegzés, reflexió készítésének szempontjai
IKT eszközökkel támogatott könyvtári élményalapú kutatás:
A kisgyermeknevelés története témakörben

Hogyan készítsek portfóliót ***11 óra***
A témakör célja megtanítani a diákokat önmaguk képviseletére, erősségeik hangsúlyozására az alábbi témákon keresztül:
A portfólió fogalma, célja
Digitális portfólió
A portfólió lehetséges képi tartalmai
Készítsünk portfóliót! szempontjai:
Önmagamról - bemutatkozás
Céljaim, vágyaim
Büszke vagyok arra…
Tanulmányaimban fontos
Reflexió

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 200 óra

2/14. évfolyam

Elmélet:

Munkavállalói idegen nyelv tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62 óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetés- re jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják va- lósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcso- latosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, vala- mint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések ***11 óra***

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.). Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél ***20 óra***

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követel- ményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk" – általános társalgás ***11 óra***

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélge- tésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.
Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.
A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú ***20 óra***

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.
A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.
A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.
A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.
A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a gyermekek védelemhez kapcsolódó tudások elsajátítására ad lehetőséget. Elmélyíti azokat az ismereteket, amelyek a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben alkalmazott munkaformákra, módszerekre, a kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okokra, következményekre világítanak rá. Feltárja és értelmezi a segítő folyamatok feltételrendszerét és működését, különös tekintettel a napközbeni kisgyermekellátásra vonatkozóan.

A gyermekek védelmének rendszere tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A hazai gyermekjóléti ellátások és a gyermekvédelem fejlődési tendenciáinak megismertetése. A gyermekvédelmi törvény és annak gyakorlatának elemzése. Prevenciós lehetőségek, módszerek, eljárások alkalmazása a gyermekvédelem területén. Alapvető információk nyújtása a gyermeki és szülői jogokkal, kötelezettségekkel kapcsolatban. Rendszerszemlélet tudatosítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
9-10 évfolyam társadalmi és szociális ismeretek tantárgy teljes témakörei.

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felhasználja a gyermekvédelem történetisége alatt felhalmozott tapasztalatok, mában használható értékeit.	A gyermekvédelem történetisége, értékei.	Instrukció alapján részben önállóan	Nyitottság, a gyermeki személyiség tisztelete. Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival, családokkal, munkatársakkal. Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi Saját szakmai, pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	
Ismerteti a gyermekek és szülők jogait, mely alapján végzi nevelési feladatait.	A gyermekek védelmének rendszerét és az azt meghatározó dokumentumokat ismeri.	Instrukció alapján részben önállóan		Jogtár és szövegszerkesztő használata.
Bemutatja a rendszerben való gondolkodást, szervezést.	Szociális intézmények feladatainak, funkcióinak ismerete.	Teljesen önállóan		Az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.
Szaktudományos ismereteit munkája során beépíti a tevékenységébe, gondolkodásába)	Szakmódszertani tudás.	Teljesen önállóan		Online fellehető szakmai anyagok kutatása.
A szakterületéhez tartozó információforrásokat etikusan kezeli.	Ismeri szakterületének információforrásait	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkciók etikus használata.
Szakszerűen alkalmazza a gyermekvédelem fogalomtárát	Ismeri a gyermekvédelem fogalomtárát	Teljesen önállóan		Digitális fogalomtárak használata.
Tisztában van a jelzőrendszeri kötelezettségeit. Felelősségteljesen azonosítja a gyermekvédelmi problémát, és jelzi azt..	A gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Gyermekvédelmi dokumentációs rendszert alkalmaz.

Ismerteti, rendszerezi, bemutatja a rendelkezésére álló szakmai, módszertani anyagokat, eszközöket. Ezeket kritikusan értékeli és megfelelően használja.	Ismeri a szakmai módszertani eszközöket.	Teljesen önállóan		
Megérti a gyermekszegénység okait és hatásait a gyermek fejlődésére. Ismerteti a problémák kezelésének intézményeit, intézkedéseit.	Szociális és társadalompolitikai ismeretek. A szükséglet elméletek.	Teljesen önállóan		Digitális szociális térkép használata.
Átlátja a személyiség fejlődésére befolyásoló hatásokat.	Életinterjú készítésének formai, tartalmi követelményei.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használata

A tantárgy témakörei

A gyermekvédelem kezdetei ***20 óra***

A témakör a gyermekvédelem kialakulásával, történetiségével ismerteti meg a diákot.
Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Gyermekkép a különböző korokban és napjainkban
A gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői
Gyermekvédelem nemzetközi története
A hazai gyermekvédelem története az első gyermekvédelmi törvénytől napjainkig
A jóléti állam felelőssége és szerepvállalása az Alaptörvény értelmezésében

A gyermekek védelmének rendszere ***15 óra***

A témakör a gyermekvédelmi törvény felépítését, szereplőit, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások célját és formáit taglalja. Részletezi a gyermekek esélynövelő szolgáltatásait az alábbiak szerint:
A gyermekvédelmi rendszer célja, működtetői
Pénzbeli és természetbeni ellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
Hatósági intézkedések

Gyermekvédelmi beavatkozást igénylő problémák ***12 óra***

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
Az alapvető szükségletek hiánya
A kielégítetlen szükségletek hatása a gyermek fejlődésére - gyermekszegénység
Elhanyagolás, veszélyeztetettség fogalma, hatása a gyermek személyiségére
Krízisek a családban
A gyermekvédelmi jelzőrendszer működése

Csoportos problémamegoldó workshop ***15 óra***

A probléma rendszerszemléletben történő definiálása (kinek a problémája, mi a valódi probléma)
A jelzőrendszer működése, résztvevői
A kisgyermeknevelő szerepei, felelőssége
A különböző szakemberek és intézmények együttműködése és szakmai kompetenciahatáraik

ismerete
A segítés és a nevelői partnerség etikai összefüggései
Kommunikáció a folyamatban

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

Otthont nyújtó ellátások tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A cél, hogy a diák megismerje azokat az intézménytípusokat és feladataikat, amelyek bizonyos munkakörei kisgyermeknevelő, - gondozó képesítéssel betölthetők. Ilyen intézménytípusok a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások gyermekek és családok átmeneti gondozását, ill. a gyermekvédelmi szakellátások körébe tartozó ellátásokat továbbá tárgyalja a nevelőszülői hálózat működését és az örökbefogadás rendjét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú szociális szakképzettséggel rendelkező pedagógus, legalább 3 év gyakorlattal rendelkező a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakképzettséggel rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret, Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Komplex módon veszi figyelembe a gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyermekek, családjaik meglévő tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az ellátási környezet lehetőségeit, korlátait, problémáit.	A gyermekvédelem elsődleges céljának ismerete. Gyermekvédelmi törvény ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	Figyelembe veszi a gyermekek, családjaik aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és a szükségletek felmérése alapján választja meg nevelői attitűdjét. Igyekszik kialakítani az együttműködés igényét, támogató, következetes, határozott, a nevelési stílusát adekvátan	

Felméri a gyermekek, családjaik meglévő állapotát, szükségletét, az eddigi gondozási, nevelési, fejlesztési folyamat eredményeit, és erre építi szakmai tevékenységét.	Családpedagógia, szociálpszichológia ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	választja meg.	Digitális dokumentáció használata.
A célok meghatározásához figyelembe veszi a szakmai előírásokat, az intézmény Szakmai Programját.	Intézményi működési dokumentáció ismerete. Otthont nyújtó ellátások sajátosságainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témaköre

Az otthont nyújtó ellátások személyi és tárgyi feltételei 31 óra

A témakör részletesen kifejti, milyen feltételei vannak a gyermekvédelmi intézmények létrehozásának szakmai és fenntartói szempontból. Cél, hogy a tanulók ismerjék meg azt a belső életteret, mely a családjukból kiemelt gyermekek környezetét alkotja. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Otthon létesítése, típusai, fenntartói jogviszonyok.

Működési és elhelyezési feltételek

Tárgyi feltételek, berendezések, személyes életterek kialakítása, saját tulajdonú tárgyak az otthonban

Személyi feltételek az otthonokban

Az otthonok házirendje, a gyermek személyes szabadságának korlátozása a speciális ellátásban

A kizárólag menekültként el nem ismert, kísérő nélküli kiskorúakat ellátó gyermekotthon és az ideiglenes befogadó férőhely feltételei

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az OECD országokban egyre nagyobb politikai figyelem irányul a kisgyermekkori gondozás- ra, nevelésre, tanulásra, mert a gyermek szempontjából az egész életen át tartó tanulás megalapozásának tekintik a korai fejlődési szakaszt. A 3 évesnél fiatalabbak ellátásában konkrét célkitűzés az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása, az értelmi, érzelmi és szociális támo- gatás valamennyi gyermek számára. Ahhoz, hogy a fenti feltételek teljesüljenek, a kisgyermekgondozó, - nevelőnek ismernie kell az emberi fejlődés csecsemő és kisgyermekkori sajátosságait.

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 46,5 óra
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A WHO meghatározása szerint az egészség a teljes testi, lelki és szociális jóllét állapota és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya. A tantárgy e három terület összefüggésére és megítélésének szempontjaira világít rá a fejlődés összes területének érintésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális

elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bemutatja az egészséges kisgyermek testi fejlődésének állomásait	Ismeri a fejlődés állomásait	Irányítással	A kisgyermekekről való gondoskodás során tapintatosan figyeli a fejlődési ütemüket. Elmaradás esetén felettesével, majd a szülővel konzultál a beavatkozási módokról.	
Felismeri az egészséges fejlődés fogalmán belül az "átlagostól eltérő" fejlődést	Tisztában van az "átlagostól eltérő" kifejezés fogalmával	Irányítással		
Felismeri és értelmezi a megkésett fejlődés tüneteit és okait	Ismeri a fejlődési állomások szakaszait	Irányítással	A kisgyermeknevelő mozgást támogató attitűdjével jó hangulatot teremt, fenntartja a gyerekek érdeklődését, magatartása támogató, megerősítő, ösztönző, indirekt.	
Felismeri és regisztrálja a csecsemők és kisgyermekek testi fejlődését	Ismeri az életkorhoz kötött testi fejlettség jellemzőit és dokumentálásuk módját	Teljesen önállóan		
Értelmezi az egyéni sajátosságokat és különbözőségeket a mozgásfejlődésben	Ismeri a mozgásfejlődés fázisait	Teljesen önállóan		
Felméri a beavatkozás szükségességét az egyéni differenciált fejlődésben.	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Irányítással		
A gyerekek környezetét a szabad mozgásfejlődésnek megfelelően alakítja ki	Ismeri a csoportjába tartozó gyermekek mozgásfejlettségi szintjét	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az életkori sajátosságok fejlesztéséhez szükséges eszközigényt	A csoportszobát a gyerekek életkori fejlettségéhez szükséges eszközökkel rendezi be	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Az egészséges és átlagostól eltérő fejlődés megítélése ***8 óra***

A témakör az "egészség" fogalmi meghatározásával, az átlagos és eltérő fejlődésmenettel és a fejlődést befolyásoló tényezőkkel foglalkozik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
WHO egészség fogalmának meghatározását
Az egészséges fejlődés megítélésének szempontjait
A lassú fejlődésű, a megkésett fejlődésű, a kóros fejlődésű fogalmakat
A fejlődést befolyásoló tényezőket, mint az öröklés, az érés, a személyi, a tárgyi környezet

Méhen kívüli fejlődést befolyásoló tényezők 12,5 óra
A témakör a megszületés pillanatától követi nyomon a testi fejlődés jellemzőit. Ezen belül tárgyalja:
Az érett újszülött jellemzői
A testtömeg fejlődése
A testhossz változása
Testarányok változásai
A csontozat (csontok, koponya, fogazat) fejlődése
A testi fejlődés nyomon követése, mérése

A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése 8 óra
A beszéd és a nyelvi fejlődés szoros kapcsolatban áll a mozgásfejlődéssel, a mozgás a kommunikáció első formájaként jelenik meg. A csecsemők és kisgyermekek mozgásfejlődését egységes egésznek kell tekinteni, hiszen a mozgás az idegrendszer összetett működésének eredménye, a tanulás eszköze. A harmonikus fejlődéshez minden fázisnak fontos szerepe van, ezért a gyermekeket nevelőnek ismernie kell a fejlődés fázisait és esetleges elakadásait.
A téma felosztása:
Fogalmi meghatározások, kulcsszavak
A mozgásfejlődés menete, szakaszai
Alaphelyzetek, hely-és helyzetváltoztató mozgások
A finommozgások fejlődése az egyes szakaszokban
A mozgásfejlődés összefüggése egyéb fejlődési területekkel
Atipikus mozgásfejlődés
A mozgás és a környezet kapcsolata, tárgyi feltételek
A mozgásfejlődéshez kapcsolódó nevelési kérdések és gyakorlatok

A csecsemő és kisgyermek kognitív fejlődése 10 óra
Az életkori sajátosságok megismerése segíti a kisgyermeknevelőt abban, hogy az elvárásokat, a kognitív képességeket igénylő feladatokat a kisgyerekek életkorából adódó fejlettségi szinthez tudja igazítani.
A témakör felosztása:
A fejlődés meghatározói és jellemzői
Fejlődési szakaszok a különböző elméletekben, kiemelten Piaget kognitív fejlődéselmélete
Beszédfejlődés; hangadás, beszédészlelés, interakció, fenológiai, szemantikai fejlődés, beszédelmaradások, beszédhibák

A csecsemő és kisgyermek érzelmi fejlődése 8 óra
Az egészséges személyiség alapja az érzelmi kötődés, mely az idegrendszeri fejlődést, a magatartás kialakulását alapvetően meghatározza.
A témakör felosztása:
A korai anya-gyermek kapcsolat és a kötődés jelentősége
Imprinting kutatások, kötődéselméletek
Kötődési mintázatok
Az érintés fizikai kapcsolati formái
A korai anya-gyerek kapcsolat kommunikációs sémája

A szeretetkapcsolat hiánya
Az apa szerepe az érzelmi fejlődésben
A kompetens csecsemő
A család elsődleges szocializációs szerepe
A proszociális viselkedés fejlődése és fejlesztése kisgyermekkorban
A gyermek érzelmi fejlődésének modellje
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége a későbbi fejlődésben

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, pedagógus vég- zettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Vizuális kultúra 9-10, művészetek 11-12, ének-zene 9-10. osztály.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez megfelelőeszközöket biztosít	Ismeri a gyermekek életkori sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan	az elhivatottság és elkötelezettség mellett a játéktevékenység során a kapcsolatteremtő, konfliktusmegoldó, kreatív, ötletgazdag	
A családokkal konzultál a gyermek játéktevékenységéről, esetleges fejlődésbeli elmaradásairól	Ismeri a családkonzultációs módszereket	Irányítással		
A gyakorlatban alkalmazza a gyermekirodalmi ismereteit	Ének-zenei ismeretek	Teljesen önállóan		

Felismeri a különböző életkorok élettani sajátosságait, és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat	Ismeri a különböző életkorok élettani jellemzőit, rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Teljesen önállóan		
Az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, alkotó tevékenységéhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket készít, előkészít és használ.	Ismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez felhasználható (szemléltető, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai ismereteket	Teljesen önállóan		internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Értő módon kommunikálja a kreatív javaslatait, az ellátás / gondozás kapcsán, ötleteit megosztja munkatársaival.	Ismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A játék elméleti megközelítése ***7 óra***

A játék jelentős mértékben támogatja a gyermek fejlődésének minden aspektusát- a játék ablak a világra
A témakör részletes kifejtése
A játék definíciója, funkciója,
A játék alapelvei
A játék alapfogalmai
A játék és "nem játék", mint a kisgyermekkori tanulás egyik legfontosabb színtere

Játékelméletek ***8,5 óra***

A játék természetét és motivációját illetően szinte a legtöbb elmélet született
A témakör részletes kifejtése
Usinszkij - a játék a valóság tükrözése
Leontyev a játéknak három lényeges vonása: motívum a folyamatban, elsődleges tevékenység, szabályszerűség a játék fejlődésében
Vigotszkij - a társas környezet meghatározó
Nelson forgatókönyv elmélete
Piaget -szimbólumképzés a gyermekkorban

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermekek gondozása nem egyszerű technikai tevékenység, hanem a fizikai, érzelmi biztonság, az önállósodás, az önkifejezés, a testséma megismerésének területe. A kisgyermeknevelői munkában többnyire az egyszemélyes bánásmód terepe, ahol bensőséges, interak-

ciós helyzetekben a kapcsolat teremtés lehetőséget ad rendkívül gazdag nevelési feladatok megvalósítására is. Ezért a gondozás-nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a gondozási munkába épített nevelési feladatait	Ismeri a három év alatti kisgyermek gondozási feladatát	Teljesen önállóan	A gondozási teendőket empátiával, előítélet mentesen, tapintatosan, a gondozás-nevelés szabályainak betartásával végzi	
Kialakítja a kisgyermekek napirendjét	Ismeri a gyermek életkori sajátosságait	Teljesen önállóan		
Megteremti a gondozás feltételeit	Ismeri a bölcsőde tárgyi felszereltségét	Teljesen önállóan		
A gondozási tevékenységet a gyermek fejlettségéhez igazítja	Ismeri az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Figyelembe veszi a gyermek önállósodási törekvéseit	Ismeri a kisgyermek nevelését	Teljesen önállóan		
Elvárásait a gyermek kognitív fejlettségéhez igazítja	Ismeri a egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a szülőt a gyermek önállósodás területén elért eredményeiről	Kommunikációs, kapcsolatépítési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témaköre

A gondozási tevékenység módszertana ***31 óra***
A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A kisgyermek ebben a védett helyzetben könnyen tanul és alkalmazkodik a családon kívüli élethelyzetekhez.
A téma részletesen tárgyalja:
A napközbeni ellátásban részesülő gyermek tárgyi környezete

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása
Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése
A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
A saját kisgyermeknevelő rendszer
Gyermekcsoportok szervezése
Szerepjátékok, esetelemzések, szituációs feladatok gyakorlata

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Beteg gyermek ápolása a bölcsődében tantárgy 62 óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő gondozó alapvetően egészséges gyermekeket gondoz, nevel, de adódhatnak olyan körülmények, amikor betegek, sérült gyermek ápolására is sor kerülhet. Az egészségügyi ismeretekkel rendelkező gondozó, ha időben észleli a betegség tüneteit, segítheti a gyógyulást, illetve a szövődmények kialakulását.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Gyermekorvos, védőnő, egészségtanár, vagy más, felsőfokú egészségügyi végzettséggel rendelkező szakember,
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapozó képzés elsősegélynyújtás, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri bizonyos fertőző betegségek tüneteit	Egészségügyi ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	a beteg gyermekkel kapcsolatban fokozott empátiás készséget tanúsít, ellátását a legnagyobb gonddal és odafigyeléssel végzi	internetes lehetőségek alkalmazása, információgyűjtés
Sebeket, sérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer	Ismeri az eljárás protokollját, az elsősegélyláda felszerelését	Instrukció alapján részben önállóan		
Ismerteti a fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárásokat	Egészségügyi alapismeretek	Teljesen önállóan		
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés szokásokat betartatja.	Bölcsőde higiénés szabályai	Teljesen önállóan		
Beteg gyermeket ellát	Ismeri az ellátás folyamat szabályozását	Teljesen önállóan		
Lázás, beteg gyermek szüleit értesíti	Bölcsődei alapszabályok ismerete	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Emésztőrendszeri és anyagcsere betegségek ***14 óra***
Az emésztőrendszeri és anyagcsere betegségek lehetnek veleszületett vagy szerzett rendellenességek
A téma részletes kifejtése:
A tápcsatorna vele született rendellenességei
A bélrendszer fejlődési rendellenességei
Anyagcsere betegségek - enzimopathiák, PKU, galactosaemia, pajzsmirigy hormon hiány, felszívódási zavarok, diabetes, tehéntej allergia, coeliakia, mucoviscidosis, anafilaxia
A táplálkozással kapcsolatos problémák (elhízás, alultápláltság, kóros soványság, fogszuvasodás, hasmenés, székrekedés, hányás, táplálékallergiák)
Tüneti felismerések gyakorlata, szituációs helyzetek (pl. beteg kikérdezése és diagnózis felállítása)

Veleszületett és szerzett betegségek ***12 óra***
A gyermekbetegségek lehetnek örökletes és környezeti tényezők, szülési sérülések, fejlődési rendellenességek és szerzett betegségek
A témakör részletes kifejtése
Veleszületett örökletes betegségek és fejlődési rendellenességek
Az idegrendszer fejlődési rendellenességei
Szülési sérülések
Újszülött hemolitikus betegségei
Újszülöttkori fertőzések
Prezentációk, fényképek, filmek bemutatása a fenti betegségek illusztrálására

Gyermekkori betegségek ***24 óra***
A kisgyermeknevelők ismerjék meg a gyermekkori kórképek tüneteit, különös tekintettel a bölcsődében gyakran előforduló felső légúti megbetegedések kísérőjeleit.
A témakör részletes kifejtése
A szív betegségei
A vérképzőrendszer betegségei
A vesék és húgyutak betegségei
Az idegrendszer gyulladásos betegségei
Görccsel járó betegségek
Bőrbetegségek - fertőzéses, nem fertőzéses
Felsőlégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük
Alsólégúti betegségek formái, tünetei, kezelésük
Tartósan beteg ellátása a bölcsődében

Szűrővizsgálatok és védőoltások ***12 óra***
Az EMMI módszertani levele minden évben megjelenteti a védőoltásokkal kapcsolatos tájékoztatóját
A témakör részletes kifejtése
Oltásokkal kapcsolatos kontraindikációk
Speciális csoportok egyedi elbírálást igénylő védőoltásai
Külföldi állampolgárságú gyermekek védőoltásai
Évi oltási naptár
Életkorhoz kötött kötelező védőoltások - folyamatos és kampányoltások
Különböző védőoltások adása között betartandó legrövidebb időközök
Életkorhoz kötött gyermekkori szűrővizsgálatok- szülészeti intézményben, alapellátásban, csecsemőkori, kisdedkori, iskoláskori

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális intézmények, köztük kiemelten a bölcsődék, a családok elsődlegességét tisztelve meghatározóak a gyermekek fizikai, érzelmi, társas, erkölcsi, szellemi fejlődésének biztosításában, a környezeti nevelés alapjainak lerakásában. A kisgyermeknevelő differenciált szakmai ismeretekkel kell rendelkezzen a sajátos nevelési igényű kisgyermekek ellátásához, az egyéni bánásmód biztosításához, a dokumentáció vezetéséhez.

Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékosság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.
Ismerjék meg a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit és ebben saját szerepü- ket. Képesek legyenek a kisgyermekek fejlesztése érdekében együttműködni a szülőkkel, szakemberekkel, intézményekkel.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus,

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra
Fejlődéslélektan, a csecsemő és kisgyermek fejlődése
A társadalomismeret, természetismeret műveltségterületek közismereti tartalmai, továbbá a pszichológia tárgyak elméleti tartalmai.

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az inkluzív környezetben nevelődő kisgyermek játéktevékenységéhez az az egyéni képességeknek megfelelő eszközöket biztosít.	A csecsemő és kisgyermek fejlődése. Játékpedagógia.	Teljesen önállóan	Pozitív visszajelzéseivel, személyi állandóságával képes érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítására. Támaszkodik az SNI-s gyermekek erősségeire, a közvetlen megtapasztaláson alapuló isme-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés.
Saját szerepének megfelelően részt vesz a fejlesztési folyamatban	A fejlesztési folyamat ismerete	Teljesen önállóan		

Munkáját az eltérő fejlődésmenetű/ sajátos nevelési igényű kisgyermek szükségleteinek figyelembevételével, a beavatkozás eredményességét szem előtt tartva tervezi meg.	Gyógypedagógiai ismeretek. Kisgyermek gondozása- nevelése. Habilitációs feladatok ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan	retszerzési lehetőségeket tudatosan tervezi, biztosítja. Empátia, tolerancia kifejezett elvárás a gyermek és szüleivel szemben. A gyermekek jelzéseit megérti, figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai, érzelmi állapotát.	
Tervező tevékenységében épít a társas helyzetekben rejlő szociális tanulási lehetőségekre.	Szociálpszichológia ismeretei. Társas kapcsolatok formációi és jellemzői bölcsődei csoportban.	Teljesen önállóan		
A fejlesztő szakember útmutatása alapján tervezi meg az egyéni fejlődést segítő helyzeteket.	Az eltérő nevelési igényű gyermeknevelési - gondozási specifikumai.	Instrukció alapján részben önállóan		
A kora gyermekkori intervenció lehetőségeinek figyelembevételével bevonja a gyermekeket a nevelés, gondozás helyzeteibe.	A gyermeki kompetencia támogatásának módjai. Gondozási protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Szakértői véleményekhez, egyéni fejlesztési tervekhez igazodó specifikus fejlesztési módszereket, eljárásokat alkalmaz.	Differenciált nevelési, fejlesztési módszerek.	Teljesen önállóan		IKT eszközök, digitális tartalmak.
Az eltérő fejlődésmenetű/ sajátos nevelési igényű gyermekek szociokulturális hátterére alapján végez gondozást	Család rendszerének ismerete.	Teljesen önállóan		
A gyermekek szükségleteit felismeri, adekvát ellátást választ.	Szükséglet elméletek. Megfigyelés módszere.	Teljesen önállóan		
Felismeri a kisgyermekek fejlődési folyamatában tapasztalható nehézségeket, akadályokat.	Csecsemő és kisgyermek fejlődése. Az eltérő fejlődés jellemzői.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gyógypedagógia alapismeretek ***20 óra***
A gyógypedagógia fogalma, szakemberei
Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak és ezek hatása a magzatra
Öröklött fejlődési rendellenességek
A fejlődés tempójának zavarai
A nagymozgások és finommotorika fejlődése és fejlesztése, a lateralizáció kialakulása és jelentősége
Az SNI fogalma
A szakértői bizottságok feladata
A nevelési terv tartalma: a szakértői bizottsági vélemény ajánlásai, a diagnosztikus mérés tapasztalatai, a pedagógus megfigyelései alapján
A korai intervenciós intézményrendszer
Pedagógiai szakszolgálatok működése
A korai fejlesztés speciális helyzete az ágazaton belül
A bölcsődei korosztály sajátos jogszabályi környezete SNI-s /
tartós beteg gyermek a családban
Az eltérő fejlődésből eredő nehézségek: a gyermek énképe
Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között
A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkájában

Gyógypedagógia területei ***11 óra***
A témakör megismerteti a sérülések típusait, kialakulásuk okait, jellemzőit, az alábbi témakörökben:
Az értelmi akadályozottság fogalma, okai, jellemzői
A látásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A hallásfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
A mozgáskorlátozottság fogalma, okai, jellemzői
A beszédfogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
Az autizmus spektrumzavar fogalma, okai, jellemzői
A súlyos halmozott fogyatékosság fogalma, okai, jellemzői
Az ADHD fogalma, okai, jellemzői
A magatartászavar fogalma, okai jellemzői
Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban
A mozgásfejlődés és értelmi fejlődés kapcsolata, az atipikus vagy megkésett mozgásfejlődésben rejlő potenciális veszélyek, és a korrekció lehetőségei
Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok
Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás, válsághelyzetek a gyermek életében
A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedészavarai

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy olyan készségek elsajátítását célozza meg, amelyek birtokában a tanulók képessé válhatnak az önmenedzselésre, záródolgozatok megírására, a csoport kohézió megismerésére, az erre alkalmazott módszerek etikus alkalmazására, az eredmények tényekre alapozott elem- zésére, közlésére, továbbá az önálló adatfeldolgozásra, reflexióra.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú szociális vagy pedagógus végzettséggel, valamint bölcsődei gyakorlattal rendelkező pedagógus, pszichológus, fejlesztő pedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak 9-10. évi magyar nyelv és irodalom nyelvi tartalmai

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat.	A gyermekellátással kapcsolatos adatok kezelése és a tények rögzítési technikája.	Teljesen önállóan	Nyitott és befogadó a kisgyermeknevelés területének és gyakorlatának új eredményei iránt. Objektíven a tényekre alapozva végez adatelemzést. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait is motiválja, támogatja.	Digitális jogtár használata.
Kutatási tervet készít	Adatforrások ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.
Ismerteti, bemutatja azokat a pedagógiai adat-forrásokat, amelyeket prezentációinak, dolgozatainak készítésekor használhat.	Könyvtárhasználat, digitális forrásoldalak ismerete.	Teljesen önállóan		Kereső szolgáltatások használata.
Portfóliót készít	Informatika	Teljesen önállóan		Digitális képek, prezentáció készítése.
Kérdőívet szerkeszt.	Kérdőív készítésének szempontjai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, Excel táblázatkezelő használata.

A tantárgy témakörei

A pedagógiai kutatás lépései ***7,5 óra***
A témakör sorra veszi a kutatás lépéseit.
A kutatás céljának meghatározása
Módszerválasztás
Hipotézis a kutatásban Kutatási
terv készítése Mintavétel,
adatvédelem Forráskutatás
Adatok feldolgozása
Összegzés, reflexió készítésének szempontjai
IKT eszközökkel támogatott könyvtári élményalapú kutatás:
A kisgyermeknevelés története témakörben

Hogyan készítsek portfóliót ***8 óra***

A témakör célja megtanítani a diákokat önmaguk képviseletére, erősségeik hangsúlyozására az alábbi témákon keresztül:
A portfólió fogalma, célja
Digitális portfólió
A portfólió lehetséges képi tartalmai
Készítsünk portfóliót! szempontjai:
Önmagamról - bemutatkozás
Céljaim, vágyaim
Büszke vagyok arra…
Tanulmányaimban fontos
Reflexió

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése, annak a hitvallásnak a közvetítése, amelyben a bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A család a társadalom legkisebb, meghatározó egysé- ge. A család jelene, értékrendje, viselkedési normái és hagyományai a jövőbeni generáció életének meghatározói. A tanulási terület fókuszában a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja áll. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek ér- telmében nem csak a kisgyermek nevelését - gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. A tanulási terület első tantárgya felidézi az alapképzésben tanultakat, ezt köve- tően a családot, mint rendszert tárgyalja, amelyből rávezeti a diákot a felelős kapcsolattartási módszerek alkalmazására.

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az alapképzésben tanult ismeretekre építve bővíteni a diák ismereteit az emberi pszichikum- ról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az alapképzés személyiségfejlesztés viselkedéskultúra témaköre.
Egészségügyi alapismeretek: Egészségkultúra, család és szociálpszichológia témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák

Bemutatja a személyiség fejlődésének összetevőit, alapvető össze-függéseit a szocializációs hatásokkal.	Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, lelki egészségének megőrzésére, és ehhez	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák
A szakmai szerepek és feladatok, jogszabályok és etikai normák ismeretében megfogalmazza saját szerepvállalását.	A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	Teljesen önállóan	nyitott a környezet visszajelzéseire. A személyiségfejlődés sajátosságainak ismeretében képes olyan nevelési helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi fejlődését.	
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	Társadalompolitikai és szociálpolitikai ismeretek.	Teljesen önállóan		
A szakterülete szempontjából fontos információforrásokat és azok felhasználásának lehetőségeit, etikus alkalmazását végzi.	Szakirodalmi jegyzék használata.	Teljesen önállóan		Online kereső funkciók használata.
Életkori sajátosságok, egyéni képességek figyelembevételével be tudja vonni a gyermeket a mindennapi tevékenységekbe, segíti a pozitív önértékelés fejlődését.	Fejlődéslélektan. A nevelés hatása a gyermek személyiségének fejlődésére.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témaköre

Szociálpszichológiai ismeretek ***31 óra***

A szociálpszichológia témaköre a diák számára egy felismerése annak, hogy a körülmé- nyeknek és főleg a társas tényezőknek meghatározó szerepük van az ember fejlődésében, viselkedésében. Az alábbi témákon keresztül kerül feldolgozásra:

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre

A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása

A csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban

Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok

Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás

A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák

Élménypedagógia játszmaelemzés: Eric Berne: Emberi játszmák

Az előítélet kialakulása és okai

Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása

Az egyéniség elvesztése a csoportban

Társas kölcsönhatás és befolyásolás lélektani folyamatai

Az attitűd fogalma, funkciói.

A kognitív disszonancia elmélete (Festinger).

Elhárító mechanizmusok (S. Freud és Anna Freud).
Az egyéni bánásmód jelentősége a nevelésben

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családi mentálhigiéné tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy célja, hogy megismertesse a diákot, a család lelki egészségének alapfogalmaival, megalapozza a mentálhigiénés szemléletmódot.
A család lelki egészségének feltétele, hogy valamennyi – reprodukciós, gazdasági, szocializá- ciós, érzelmi és gondoskodási – funkcióját megfelelően ellássa és lelkileg gazdagító, bizton- ságos fészket biztosítson.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, felsőfokú végzettséggel rendelkező mentálhigiénés szakember, családpedagógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tar- talmaihoz, továbbá a pszichológia és a nevelés elméleti tartalmakhoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	**Ismeretek**	**Önállóság és fele- lősség mértéke**	**Elvárt viselkedés- módok, attitűdök**	**Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák**
Reális képet alakít ki a gyermekekről és környezetükről.	Kisgyermekkori nevelési ismeretek.	Teljesen önállóan	A szakmai feladatok megoldásában együttműködik a családdal, munkatársaival, szakemberekkel. Tisztában van személyiségének sajátosságaival, szakmai felkészültségével és alkalmazkodik a szerepelvárásokhoz.	
Felismeri a nevelési folyamat pszichológiai, szociológiai, kulturális meghatározottságát, és adaptív módon felhasználja a gyermek fejlődésének támogatásában.	Nevelési ismeretek.	Instrukció alapján részben önállóan		
Tervei készítése során figyelembe veszi a szakmai és az intézményi belső elvárásokat, valamint a nevelési területeket.	Szakmai program tartalma. Napirend módszertani levél.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztés, ppt készítése.

Ismerteti a sajátos igényekhez igazodó változatos személyiségfejlesztési módszereket, technikákat.	Nevelési módszerek.	Instrukció alapján részben önállóan	Szakmai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan végzi. Elhivatott a munkáját meghatározó intézményi dokumentumok megismerésében, alakításában. Munkáját mindig a gyermeki személyiség tisztelete határozza meg.	
A szakterületét érintő szakszövegek pontos értelmezése alapján szakmai megbeszélést folytat.	Alapprogram ismerete	Teljesen önállóan		Digitális elérhető szakanyagok felkutatása, használata.
Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a tevékenységek, mind a tanácsadási folyamat során.	Kommunikációs ismeretek	Teljesen önállóan		Online kapcsolattartási formák alkalmazása.

A tantárgy témakörei

A családról szerzett alapismeretek összefoglalása ***20 óra***

A család fogalma
Család típusok, szerepek
A család rendszere
A család reprodukciós funkciója
A család gazdasági funkciója
A család szocializációs funkciója
A család érzelmi támogató funkciója
A család idősgondozó funkciója
A család életciklusai és folyamatai

A család elégtelen működése ***11 óra***

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása
A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek) hatása a személyiségre
Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás
Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichoszomatikus jelzések
A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei témakör részletes kifejtése
A gyermekvédelmi jelzőrendszer feladatai, működése
A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek
A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái
A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában
A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedése

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy **46,5 óra**

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermeknevelő nevelői munkája csak akkor lehet eredményes, ha megismeri a családi hátteret, feltérképezi a család erősségeit, gyengeségeit. Munkájában a család erősségeire épít, szükség esetén tapintatosan korrigálja, alakítja a helytelen szokásokat, téves ismereteket. Mindezek megvalósításához ismernie kell a szülői kompetencia támogatásának módszereit, elveit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Felsőfokú végzettséggel és legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szakvizsgázott bölcsődében dolgozó pedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, családpedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (kommunikáció) a társadalomismeret (család) tartalmaihoz.

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A csoport sajátosságainak ismeretében támogatja a családokat és segíti a gyermekeket a szocializációban.	Szocializáció folyamata, színterei. A családdal történő kapcsolattartás formái	Instrukció alapján részben önállóan	Szakmai tevékenysége során biztonságos, elfogadó légkör megteremtésére törekszik A családok felé egymás elfogadására, tiszteletére, kölcsönös támogatására, előítélet-mentességre vonatkozó értékeket közvetít A családot partnernek tekinti a nevelésben, a gyermek jogai elsődleges számára. Törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja. Megbeszéléseket tervez, szervez, tudatosan alakít közösséget.	
Szakszerűen és eredményesen alkalmazza a konfliktusok megelőzésének és kezelésének módszereit.	Szociálpszichológia konfliktus témaköre.	Teljesen önállóan		
A kisgyermekek nevelése, során a közösség iránti szerepvállalást erősítő pedagógiai helyzeteket teremt.	Kisgyermekkori nevelés módszerei. Nevelési terv készítése.	Teljesen önállóan		Word szövegszerkesztő és Excel táblázatkezelő használata.
Tevékenységében a kisgyermekek életkorából és ellátási szükségletéből következő fejlődéslélektani jellemzők tudása tükröződik.	Fejlődéslélektan	Teljesen önállóan		
A gyermek szüleinek adott visszajelzései rendszeresek a gyermek személyiségének elfogadását tükrözik.	Kommunikációs ismeretek. Kongruencia, asszertivitás témakör. Kapcsolattartás módszerei, etikája.	Teljesen önállóan		

Tisztában van a fejlődési folyamatok alapelveivel, és képes saját munkamódszereit ezek figyelembevételével végezni.	Alapprogram ismerete.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a szakterületi protokollokat.	Szakterületi protokollok ismerete.	Teljesen önállóan		
Felismeri a családok kommunikációs sajátosságait, és ehhez igazodva alakítja ki kommunikációját.	Kommunikáció ismeretei.	Teljesen önállóan		Közösségi kommunikációs oldalak használatá.
Különböző szituációkban nyílt és hiteles kommunikációt folytat, felismeri és értelmezi kommunikációs nehézségeit, és ezen a téren önmagát fejleszti.	Kommunikáció ismeretei. Kapcsolatfelvétel formái, szabályai	Teljesen önállóan		
Ismerteti a család megfigyelésének szempontjait	A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témaköre

A nevelés-gondozás alapelvei ***46,5 óra***

A témakör a Bölcsődei nevelés - gondozás országos alapprogramja alapján tárgyalja a 10 alapelvet és adaptálását a gyakorlatban, az alábbi témakörökben:

Az Alapprogram célja
Az Alapprogram szemlélete
A család rendszerszemléletű megközelítése
A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadás
A családi nevelés elsődleges tisztelete
A kisgyermeki személyiség tisztelete
A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
A biztonság és a stabilitás megteremtése
Fokozatosság megvalósítása
Egyéni bánásmód érvényesítése
Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Gyakorlat:

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A gyermekek védelmének rendszere tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

A gyermekvédelmi törvény jogi alapjai ***16 óra***
A témakör a gyermekvédelmi törvény alapjául szolgáló Alaptörvényben, és más törvényekben megfogalmazott, a személyiséget megillető jogok összességét dolgozza fel az alábbiak szerint.
Az állam fogalma és funkciói
A jogszabályok hierarchiája
Alapvető emberi jogok
A gyermekek jogai és védelme
A szülői jogok és kötelezettségek
A gyermekjogi képviselő feladatai
Gyermekjóléti és a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott szakemberek jogainak védelme
Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai.

A gyermekvédelem gyakorlata ***15 óra***
A témakör célja élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek lelki hatásairól, valamint a kommunikációs technikák alkalmazásáról, a másik emberre való figyelés, meghallgatás képességének kialakításáról.
Az alábbi témákon keresztül kerül feldolgozásra:
Az interjú, mint kutatásmódszertani eszköz
A személyiséget ért hatások befolyásoló szerepe
Az életút interjú készítésének szempontjai
Életút interjú és reflexiójának készítése

Gyermekjóléti és gyermekvédelmi ismeretek tanulási terület

A bölcsődei ellátás szervezési feladatai tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy a gyermekjóléti alapellátások közül a gyermekek napközbeni ellátását részletezi. Célja, hogy a tanulók legyenek tisztában a bölcsődei ellátás jogszabályban meghatározott mű- ködési elveivel, szakmai feladataival és az ellátások típusaival. Tudjanak párhuzamot vonni és különbséget tenni a bölcsőde intézményei és a bölcsődei szolgáltatást nyújtók között.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus intézetvezető, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő é s kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret és Szociális ismeretek tantárgy vonatkozó tartalmai

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a települési önkormányzat és az állam bölcsődei ellátás feladatait.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. Továbbképzéseken fejleszti tudását. Követi a jogszabályi, módszertani környezet változásait és annak megfelelően alakítja feladatait. A szakmai közösség munkájában kezdeményező-en és aktívan, együttműködően részt vállal.	Digitális jogtár alkalmazása.
A bölcsőde ellátás formáinak ismeretében határozza meg feladatait, kompetenciáit.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár alkalmazása
Bemutatja, hogy az egyes ellátási formák, milyen személyi és tárgyi feltételekkel működhetnek.	Gyvt. és a 15/1998 (IV.30.) ide vonatkozó paragrafusai	Teljesen önállóan		Digitális jogtár alkalmazása.
A Szakmai Program céljának és szakmai elveinek megfelelően végzi nevelő -gondozó munkáját.	A bölcsődei nevelés -gondozás országos alapprogramjának ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Kereső funkció használata.
Ismerteti munkakörének feladatait, jogait és kötelezettségeit.	Kjt. szakmaterületre vonatkozó passzusainak ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális jogtár.
Elektronikus információs rendszert működtet.	KENYSZI ismerete.	Teljesen önállóan		A program felhasználói ismerete.

A tantárgy témakörei

A bölcsődei szolgáltatások működésének feltételei ***31 óra***

Bölcsődei szolgáltatások alatt a családi bölcsődei ellátást, a munkahelyi bölcsődei ellátást, a napközbeni gyermekfelügyeletet és az alternatív napközbeni ellátást értjük. Ennek értelmében a téma foglalkozik: a bölcsődei szolgáltatás fogalom meghatározásával, funkciójával

- a bölcsődei szolgáltatás létesítés feltételeivel
- fenntartói típusokkal, köztük a családi bölcsőde hálózattal
- a működési engedély eljárásrendjével
- a finanszírozás rendjével
- a munkaadói és munkavállalói kötelezettségekkel, foglalkoztatási formákkal
- a bölcsőde funkcionális egységeivel
- a nevelőmunkát segítő játék- és eszközkészlettel
- a felnőttek munkavégzését segítő eszközökkel
- egészség és munkavédelmi eszközökkel

Szakmai készségfejlesztés és a kommunikáció gyakorlati megközelítése tanulási terület

A segítő hivatás, segítő kapcsolatok a nevelőmunkában tantárgy **46,5 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az alapozó képzésen megtanult önismeret, önismeretfejlesztés megszilárdítása mellett fontos a kisgyermeknevelő-gondozó szakmai énképének, hivatásának, empatikus készségének, segítő kapcsolatainak feltérképezése, a konkrét munkában történő gyakorlati alkalmazás készség szintű elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás rendszerében legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, szakoktató, felsőfokú szociális vagy pedagógus szakképzettségű személy (csecsemő és kisgyermeknevelő BA szak)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapozó képzés önismeret, önfejlesztés témaköre

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Helyesen értelmezi a szakmai énkép, önismeret, önértékelés, önreflexió, önbecsülés fogalmát	Ismeri a témához tartozó területek elméleti hátterét	Instrukció alapján részben önállóan	Nevelői magatartásával a rábízott kisgyermekek önállóságát, pozitív énképét felelősen alakítja. A családokkal és munkatársaival való kommunikációja során megértést és empátiát tanúsít	Fénykép, videofelvétel elemzés
Különbséget tesz a tények és a személyes vélemény között	Ismeri a problémamegoldás különböző módszereit	Teljesen önállóan		
A nevelést tervszerű tudatos tevékenységnek tekinti, és mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.	Megfelelő szaktárgyi tudással rendelkezik. Ismeri a gyermekek fejlődéslélektani folyamatait, az Alapprogram nevelési elveit.	Teljesen önállóan		
Segítő feladata során hatékonyan használja a megtanult kommunikációs technikákat	Ismeri a kliensközpontú terápia módszerét	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Carl Rogers humanisztikus pszichológiája ***12 óra***
A téma kapcsán a tanulók a személyiség humánközpontú megközelítésének értelmezéséről kapnak ismeretet. A tananyag ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A rogersi emberkép, Rogers személyiségelmélete Rogers
központi fogalmai: énfogalom, énideál

A humanisztikus terápiás szemlélet: a kliensközpontú terápia
A segítő kapcsolat alappillérei
A segítő beszélgetések

A Gordon módszer alkalmazása a kisgyermeknevelő munkájában 16,5 óra
Valamennyi kapcsolattartási téren, de különösen a gyermekkel és családjukkal foglakozók számára rendkívül fontos az erőszakmentes kommunikációs technikák elsajátítása és al- kalmazása. A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Thomas Gordon által kidolgozott módszerek
Sikeres kommunikáció, pozitív kapcsolatok
A gondolat és közlés közötti összhang
Veszteség nélküli konfliktusmegoldások, a vereségmentes kommunikáció
Az elfogadás ereje és nyelve
A hallgatás és meghallgatás művészete

Ericson fejlődésmodellje 12 óra
Ericson modelljében a kora gyermekkori anya-gyerek kapcsolat meghatározó az identitás fejlődés szempontjából a későbbi kapcsolati rendszerekben, ezért fontos a kisgyermeknevelő számára a modell ismerete és a szülői kompetencia és a pszichoszociális krízis összevetése.
A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Bizalom vagy bizalmatlanság
Autonómia vagy szégyen, kétely
Kezdeményezés vagy bűntudat

Iparkodás vagy kisebbrendűség Identitás
vagy szerepzavar Bensőségesség vagy
elszigetelődés Generativitás vagy
megrekedés
Énteljesség vagy kétségbeesés

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe 6 óra
A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kis-gyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes.
A tananyag az alábbi témákat dolgozza fel:
Családközpontú szemléletű szakember
A családok támogatása, a bevonódás háttértényezői
Professzionális és felelős kommunikáció
Szülői hatékonyság támogatása
A családok bevonódása, a bölcsődei nevelésben való részvételük elősegítése.
Családközpontú gyakorlat a koragyermekkori fejlődésben, nevelésben és gondozásban

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy témaköre

A testi fejlődés nyomon követésének és mérésének gyakorlata 15,5 óra

A kisgyermeknevelő munka fontos összetevője a gyermek fejlődésének rögzítése. A téma ezen belül tárgyalja:
A testtömeg mérésére szolgáló eszközöket, a növekedési referencia értékeket és percentilis görbéket, a különböző életkorok testtömeg alakulását
A testmagasság mérésére szolgáló eszközöket, referencia és percentilis értékeket a különböző életkorokban
A testtömeg index referencia átlagának és percentilis értékének alakulását és számítását
A fejkörfogat mérését, referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban
Mellkaskerület mérését és referencia és percentilis átlagok alakulását különböző életkorokban

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A játéktevékenység fejlődése tantárgy 46,5 óra
1,5 óra/hét

A tantárgy témakörei

A játék fejlődése 12 óra
A játék fejlődése összefügg a mozgással, a kognitív, a literációs fejlődéssel és a társas kapcsolatok fejlődésével
A témakör részletes kifejtése
Játékfejlődés életkori szakaszonként az első három évben
Manipuláció
Kezdeti konstruálás
Konstruálás, utánzás
Kezdeti szerepjáték, alkotótevékenység
Az önálló, szabad játék jelentősége

A szülők bevonása a játékba 5 óra
A szülők játékkal kapcsolatos kompetenciájának támogatásában a kisgyermeknevelő sokat tehet
A témakör részletes kifejtése
A szülő játékhoz való viszonyának feltárása
A szülők játék iránti pozitív attitűdjének, játszókedvének erősítése
Fókuszcsoportos beszélgetések a játékról
Egyéni tanácsadás a játékkal kapcsolatban
Szülőcsoportos beszélgetés szituációs gyakorlata

Első lépések a művészetek felé 29,5 óra
A gyermekirodalom, ének-zene, vizuális nevelés, alkotótevékenység a bölcsődéskorú kis- gyermekek mindennapjainak fejlesztő eleme
A témakör részletes kifejtése:
A bölcsődei zenei nevelés története Kodálytól Forrai Katalinig
Milyen készségek szükségesek a kisgyermekkori művészeti neveléshez
Énekhelyzetek a kisgyermeknevelő munkájában
A kisgyermeknevelő daltára - kívánatos és nemkívánatos dalok
Mondóka és daltár készítése a gyakorlatban
A kisgyermeknevelő hangszerismerete – a furulya, mint alaphangszer megismerése
A kisgyermekek személyiségfejlesztése, önkibontakoztatása énekes-zenei tevékenységeken keresztül

A mese és a képeskönyv a legkisebbek életében, fejlődésében
Kapcsolatépítés, fenntartás, információszerzés, élményszerzés, önkifejezés és képességfejlesztés a zene és vizualitás kapcsán
Irodalomközvetítés kisgyermekkorban a kortárs mondókákkal, versekkel
Élmények és tanulás határán - tudástartalmak az alkotó tevékenységekben
Egyszerű, népi gyermekjátékok és saját kreativitás alapján kitaláltak elkészítése
Alkotótevékenységek tervezése és gyakorlati kivitelezése

A csecsemő- és kisgyermekellátás ismerete és gyakorlata tanulási terület

A kisgyermekek gondozása tantárgy 93 óra
3 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A kisgyermekek gondozása nem egyszerű technikai tevékenység, hanem a fizikai, érzelmi biztonság, az önállósodás, az önkifejezés, a testséma megismerésének területe. A kisgyermeknevelői munkában többnyire az egyszemélyes bánásmód terepe, ahol bensőséges, interak- ciós helyzetekben a kapcsolat teremtés lehetőséget ad rendkívül gazdag nevelési feladatok megvalósítására is. Ezért a gondozás-nevelés elválaszthatatlan egységet alkot.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
A napközbeni kisgyermekellátás területén legalább 3 éves gyakorlattal rendelkező szociálpedagógus, felsőfokú végzettséggel rendelkező szociális szakember, védőnő, pedagógus végzettséggel és szakképesítéssel rendelkező, vagy pedagógus szakképzettségű személy

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Középiskola 9-11 évfolyam biológia - egészségtan, testi, lelki és egészségre nevelés témakörei és az alapképzés egészségügyi ismeretek tanulási területe

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Elvégzi a gondozási munkába épített nevelési feladatait	Ismeri a három év alatti kisgyermek gondozási feladatát	Teljesen önállóan	A gondozási teendőket empátiával, előítélet mentesen, tapintatosan, a gondozás-nevelés szabályainak betartásával végzi	
Kialakítja a kisgyermekek napirendjét	Ismeri a gyermek életkori sajátosságait	Teljesen önállóan		
Megteremti a gondozás feltételeit	Ismeri a bölcsőde tárgyi felszereltségét	Teljesen önállóan		
A gondozási tevékenységet a gyermek fejlettségéhez igazítja	Ismeri az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Figyelembe veszi a gyermek önállósodási törekvéseit	Ismeri a kisgyermek nevelését	Teljesen önállóan		

Elvárásait a gyermek kognitív fejlettségéhez igazítja	Ismeri a egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődését	Teljesen önállóan		
Tájékoztatja a szülőt a gyermek önállósodás területén elért eredményeiről	Kommunikációs, kapcsolatépítési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A gondozás, mint tevékenység ***37,5 óra***

A gondozás, mint tevékenység a csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteit elégíti ki és meghatározza a gyermek önmagához, a környezetéhez, és másokhoz való viszonyát.
Részletesen kifejti:
Gondozás a családban, gondozás az intézményben
A fürdetés módja, menete
A pelenkázás, tisztába tevés formái és folyamata a különböző életszakaszokban
A szobatisztaság folyamata, érési feltételei
A mosakodás folyamata, a szokásrendszer kialakítása
Az öltöztetés folyamata a különböző életkorokban, az önállósodás feltételeinek megteremtése
Alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási teendők.
Szokáskialakítás, átmeneti tárgyak használata
Levegőztetés, napozás
A gondozás szerepe a mozgásfejlődésben
A csecsemő és kisgyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek használata
Szituációs helyzetek gyakorlása az egyes gondozási műveleteben, különös tekintettel a tapintatos gondozásra és a kommunikációra

A gyermeki kompetenciafejlődés támogatása ***32 óra***

A bölcsődei alapelvek szerint a biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megte- remtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvá- nulásainak elismerése fokozza az önállósodás és aktivitás iránti vágyat.
A téma részletesen kifejti:
A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
A bölcsődei nevelés alapelvei - a gyermeki kompetenciafejlődés támogatása- értelmezése Alapvető és magasabb rendű szükségletek (szándék, kompetenciaigény) keletkezése és ki- elégítése
A gondozás és a szocializáció kapcsolata
A gondozás-nevelés egységének, az egyéni bánásmód, az állandóság, az aktivitás, önállósodás segítése, a pozitívumokra támaszkodás, az egységes nevelőhatások, a rendszeresség és a fokozatosság elvének értelmezése
Nevelési feladatok a bölcsődében
A nevelés, gondozás alapkövetelményei
A gondozás és nevelés egységének megvalósítása feltételrendszere (tárgyi, személyi)
A rossz gondozás következményei
Szituációs helyzetgyakorlatok, a gondozás-nevelés egysége és a kompetenciafejlődés tá- mogatására filmek, fényképek elemzése

Folyamatos napirend a bölcsődében ***23,5 óra***

Az élet biológiai ritmusát követve egy-egy napon belül a szükségletek szabályos rendsze- rességgel lépnek fel, ezáltal alakul ki a napirend. A helyes ritmusú, szabályos napirend megkönnyíti a gyermek számára az alkalmazkodást, a megszokást, fokozza biztonságérzetét és nyugalmát. A

kisgyermeknevelőnek ismernie kell a napirendszervezés szabályait és jelentőségét.
A téma részletesen tárgyalja:
A folyamatos napirend kialakításának általános elveit
A napirend összeállításának gyakorlati szempontjait
A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje és a napirend kapcsolatát
A napirend fajtáit
A folyamatos napirend megvalósítását az egyes korcsoportokban
A házirend és a napirend kapcsolatát
Különböző életkorok és évszakok napirendjének elemzése, gyakorlati összeállítása, értékelése

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Gyógypedagógiai ismeretek tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

Specifikus ellátási szükségletek 31 óra
A habilitáció, rehabilitáció meghatározása
A habilitációt segítő és akadályozó tényezők
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek fej- lesztésének lehetőségei, bölcsődében személyi, tárgyi feltételei
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, speciális eszközei, feltételei
Integráció, inklúzió, a differenciált nevelés fogalma, tartalma
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentáció
A szociális tanulás lehetőségei
Specifikus digitális tartalmak
A külvilággal kapcsolat megteremtését lehetővé tevő infokommunikációs eszközök alkalmazása
Állatterápiák a bölcsődében
Projektfeladatban digitális forráskutatás a magyarországi állatterápia és állatasszisztált terápia témakörben
A gondozási folyamatban elvárt kisgyermeknevelői magatartás, kommunikáció
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Együttműködés a szülőkkel, fejlesztő szakemberekkel, munkatársakkal

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kisgyermeknevelő dokumentációs feladatai tantárgy 93 óra
3 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló képes legyen az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak, és az ellátás minőségét emeljék.
A tantárgy továbbá felkészíti a tanulót, az elméletet gyakorlatban elsajátítható szakmai dokumentáció egyénre lebontott, hiteles vezetésére, digitális kompetenciáinak fejlesztésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális

elvárások
A napközbeni, illetve a szakellátásban dolgozó felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	Adatvédelmi jogszabályok ismerete.	Teljesen önállóan	A gyermeki jogok és a fejlődésbe vetett hit határozza meg a dokumentáció vezetését. Megbízható, rendszeres, tisztában van vele, hogy dokumentációjának minősége részben meghatározza a szakmaiságáról alkotott képet.	Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer rögzítési ismerete.
Rögzíti a gyermek fejlődéséről megfigyelési tapasztalatait	Csecsemő és kisgyermek fejlődése tantárgy ismerete. Kutatásmódszertani ismeretek.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Objektívan, tényekre alapozva vezeti a szakmai dokumentációt.	Megfigyelési jegyzőkönyv készítésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Elemzi az intézménye működéséhez szükséges alapvető dokumentumokat.	Intézményi dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		
Átlátja a közalkalmazotti jogviszonynyal kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói dokumentációs feladatokat.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Gyermekotthonban a gyermek élettörténeti könyvének elkészítésében és vezetésében részt vesz.	Élettörténeti könyv vezetésének ismerete.	Teljesen önállóan		
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről.	A munkakörhöz kötött dokumentáció ismerete.	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete

Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését	Csecsemő és gyermekfejlődé-se.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű gyakorlati ismerete. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
Ismerteti a váratlan helyzetek rögzítésének kötelezettségét és szabályait.	Adekvát jogszabályok ismerete	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő felhasználói szintű használata. Dokumentációs rendszer kezelési ismerete
A gyermek fejlődését az előző megfigyeléseire alapozva elemzi. Kiválasztja a fejlődést támogató egyéni bánásmód szerinti nevelést-gondozást.	Fejlődéslélektan, gyógypedagógia, megfigyelési módszerek ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A bölcsőde működésével kapcsolatos dokumentáció ***15,5 óra***

A témakör a bölcsőde működését meghatározó dokumentumokat mutatja be. Mintadoku- mentumok elemzésén keresztül megismerik a diákok a szakmai tartalmak formai és tartalmi követelményeit. A témakört az alábbi témákban tárgyalja:

Az adatvédelem jogi szabályai és alkalmazásuk a bölcsődében Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program, Érdekképviseleti Fórum Szabályzata, Házirend, Munkarend

Adatvédelem szabályai

Kisgyermeknevelők továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Fertőző betegségekről kimutatás

Oltásokról kimutatás;

Tetvességi nyilvántartás

Munka és tűzvédelmi napló vezetése Napi

jelenlét nyilvántartásai

A kisgyermeknevelő szakmai dokumentációs feladatai ***22 óra***

A dokumentáció szerepe a kisgyermeknevelő munkájában

A dokumentáció vezetésének alapelvei

A dokumentáció vezetésére vonatkozó adatvédelmi szabályok

Csoportnapló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája

A bölcsődei gyermek fejlődési dokumentáció egységes rendszere

Bölcsődei törzslap vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája

Fejlődési napló vezetésének célja, tartalma, nyomtatványi formája

Családi füzet vezetésének célja, tartalma, formája

Beteg, sérült gyermek állapotának írásbeli rögzítése

Jegyzőkönyv készítés formai és tartalmi szabályai.

Mintadokumentumok készítése

Gyermekotthoni dokumentáció ismeretei ***24,5 óra***

A gyermekotthon alapdokumentációja, szabályzatai

A gyermek fejlődésének dokumentálása

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből
Élettörténeti könyv vezetése
Információszerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei
Az eseménynapló vezetésének szabályai
Különleges események jelzése, dokumentálása
A kapcsolattartás dokumentációja
Pénzkezelési dokumentáció a gyermekotthonban
A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai, gyakorlata

A kisgyermek megfigyelése ***31 óra***

A témakör a bölcsődei nevelés során az egyéni bánásmódot biztosító módszerét tárgyalja. A gyermekekre lebontott egyéni szintű nevelési tervezés alapja a gyermek megfigyelése és a tények fejlődési naplójában való rögzítése. A témakört az alábbi témákban kerül feldolgozásra:
Tervezés értelmezése a bölcsődei nevelésben
Csoportra irányuló tervezés célja, szereplői, tartalma, rögzítése
Az egyénre irányuló tervezés célja, szereplői
A megfigyelés fogalma
A megfigyelő személye
A megfigyelés technikai eszközei
A megfigyelés, mint az egyéni bánásmód eszköze
A megfigyelés feltételei
A megfigyelést segítő anamnézis felállítására szolgáló módszerek
A szülővel való találkozás során a gyermek megismerését elősegítő kérdések
A család nevelési stílusát, szokásainak megismerését segítő kérdések
A gyermek és a család megismerését nehezítő körülmények
A gyermek megismerését és a kapcsolatfelvételt nehezítő és segítő körülmények
A megfigyelés területei, szempontsora a bölcsőde szakmai dokumentációjának útmutatója alapján
Fejlődési napló vezetése, elemzés, reflexió
Támogató lehetőségek a különböző fejlődési területeken
Csoportbontásokban mintadokumentum készítése egy 8-, 24-, és 36 hónapos gyermekről, amit csoportos módszertani feldolgozás követ.

Differenciált szakmai ismeretek tanulási terület

Kutatási módszerek a kisgyermeknevelés gyakorlatában tantárgy **46,5 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy témaköre

Szociometria készítésének gyakorlata ***46,5 óra***

Mi a szociometria?
Alapelvei
Nyílt és zárt kérdések
Kérdőív összeállításának szempontjai
Csoportszerkezet típusai
Szerepek a csoportban
A népszerűséget meghatározó tényezők Bölcsődei
csoportra jellemző kapcsolatok Szociometria
készítése bölcsődei csoportban

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy témakörei

A személyiség fejlődéséről tanult alapismeretek összefoglalása ***31 óra***
A szocializáció fogalma
Az ember életkori fejlődésének szakaszai
Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata
A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete
Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében
A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete
A személyiség fogalma
Személyiségtípusok
A szükségletek rendszere
Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre
A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárscsoport hatására Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
Személyiségzavarok és a deviáns viselkedés
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családi mentálhigiéné tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy témakörei

Családi mentálhigiéné ***20 óra***
A mentálhigiéné fogalma
Házasság, döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál
A család, mint a mentálhigiéné tárgya
A család lelki egészségének összetevői
Szülővé válás
Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban
Családi kommunikáció, szabályok
A család társadalmi lelki támogatása (családi életre nevelés, várandósgondozás, gyermek nevelését segítő preventív, korrektív ellátások, kríziskezelés)

A kisgyermekkori nevelés gyakorlata ***42 óra***
A nevelés fogalma, célja, feladatai
A nevelési folyamat törvényszerűségei
A nevelési folyamat résztvevői
Nevelési módszerek
Nevelési stílusok és hatásuk a gyermekre
A kettős nevelés fogalma, következménye

A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására
A családi nevelés fontossága és elsődlegessége
Az erkölcs kialakulása, fejlődése.
Az erkölcsi fejlődés szakaszai (Piaget, Kohlberg).
A szabálytudat fejlődése
A szerep szociálpszichológiai elemzése.
Státusz és szerep.
Szerepelvárások és szerepkonfliktusok.
Nemi szerepek és a pszichoszexuális fejlődés
Társkapcsolatok a bölcsődében
Tudatos tervezés és rugalmasság a nevelőmunkában
A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései
A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya

Családpedagógiai ismeretek tanulási terület

Családközpontú nevelés a bölcsődében tantárgy 62 óra
2 óra/hét

A tantárgy témakörei

A szülői kompetencia támogatása 32 óra

Partnerség a kisgyermek nevelésében
Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselete
A szakmai tudás és az önismeret szerepe a kisgyermeknevelő hivatásában, kompetenciák
A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
Kapcsolattartás jelentőség
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
A saját kommunikáció kontrolálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
A kapcsolattartás dilemmái: együttműködés elvárása - gyermek érdekeinek képviselete
Szituációs feldolgozás: Szülők és kisgyermeknevelők csoportja érvel egymással a reggeli közben való érkezés dilemmájáról.

Kapcsolattartási formák 30 óra

A témakör a bölcsődei módszertani levelekben és a standardban leírt szülőkkel történő kapcsolati formációkat tárgyalja, az alábbi témakörökben:
A gyermek jogai a bölcsődei nevelésben
A szülő jogai és kötelessége - az együttműködés lélektana
Első találkozás a bölcsődében
Szülői értekezlet a bölcsődében
Családlátogatás
Szülővel történő beszoktatás Napi
találkozások
Szülőcsoportos beszélgetés Egyéni
beszélgetés
Közös programok a családokkal

Családi füzet vezetése
Tájékoztatás és információadás formái, kisgyermeknevelő kompetenciája
A gyermekek ellátásában kompetens dolgozók összehangolt munkájának jelentősége
A modern technikai eszközök használatának előnyei
IKT eszközök etikus használata a kapcsolattartásban
A szülői érdekképviseleti fórum működése

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 0 óra

Diószegi Sámuel Baptista Technikum és Szakképző Iskola

OM 100563

a

SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

Szociális ápoló és gondozó

4 0923 22 03

SZAKMA

HELYI TANTERVE

2020.

A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális
1.2 A szakma megnevezése: Szociális ápoló és gondozó
1.3 A szakma azonosító száma: 4 0923 22 03
1.4 A szakma szakmairányai: —
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: Segédgondozó

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra sza- badon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekint- ve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanmű- helyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gya- korlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfo- lyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tan- tárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	1/9.	2/10.	3/11.	1. évfo-lyam	2. évfo-lyam
	Évfolyam összes óraszáma	**576**	**720+ 180**	**710+ 65**	**1062 +198**	**944+ 141**
Munkavállalói ismere-tek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**18**	**0**
	Álláskeresés	5			5	
	Munkajogi alapismeretek	5			5	
	Munkaviszony létesítése	5			5	
	Munkanélküliség	3			3	
Munkavállalói idegen nyelv	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések			11		11
	Önéletrajz és motivációs levél			20		20
	„Small talk” – általános társalgás			11		11
	Állásinterjú			20		20
Szociális ágazati alapképzés	**Szakmai személyiségfejlesztés**	**144**	**0**	**0**	**144**	**0**
	Kommunikációs készségfejlesztés	36			36	
	Viselkedéskultúra	36			36	
	A reális énkép ismerete	36			36	
	Konfliktuskezelés	36			36	
	Pszichológia	**72**	**0**	**0**	**72 +36**	**0**
	Általános és személyiséglélektani ismere-tek	18			18+9	
	Fejlődéslélektani alapok	18			18+9	
	Szociálpszichológiai alapismeretek	18			18+9	

	Családi mentálhigiéné	18			18+9	
	Egészségügyi ismeretek	**72**	**0**	**0**	**72**	**0**
	Az emberi test felépítése	26			26	
	Népegészségtani alapismeretek	12			12	
	Gyógyszertani alapok	10			10	
	Egészségkultúra	12			12	
	Környezetvédelem és fenntarthatóság	12			12	
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	**54**	**0**	**0**	**54+18**	**0**
	Az elsősegélynyújtás alapjai	10			10+2	
	Elsődleges teendő vészhelyzetben	10			10+2	
	A segélyhívás folyamata, újraélesztés	6			6+3	
	Eszméletlen sérült	6			6+3	
	Baleseti sérülések	6			6+3	
	Mérgezések	6			6+3	
	Belgyógyászati állapotok és ellátásuk	10			10+2	
	Társadalomismeret	**72**	**0**	**0**	**72**	**0**
	A mai magyar társadalom	18			18	
	Demográfia és népesedés	18			18	
	Család és háztartás	18			18	
	Az emberi szükségletek rendszere	18			18	
	Szociális ismeretek	**144**	**0**	**0**	**144**	**0**
	Szociális ellátórendszer ismerete	24			24	
	A szociális segítés etikája	24			24	
	Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel	24			24	
	Krízis - kitől kérhetek segítséget	14			14	
	Függőség - szenvedély	14			14	

	Humán szolgáltatások	24			24	
	Szociális gondoskodás	20			20	

Lelki egészségvédelem	**Mentálhigiéné**	**0**	**54+36**	**0**	**54+36**	**0**
	Mentálhigiéné alapismeretei		12+4		12+4	
	Életkorok mentálhigiénéje		8+4		8+4	
	Közösségi mentálhigiéné alapjai		8+5		8+5	
	Félelem, szorongás, stressz és kezelésük		8+5		8+5	
	Krízis, krízisintervenció		6+6		6+6	
	Veszteségek, gyász, gyászolás		6+6		6+6	
	Kiégés, Burnout és a Helfer szindróma		6+6		6+6	
	Szakmai kommunikáció-, és készségfej-lesztés	**0**	**56+16**	**52 +10**	**34+2**	**74+ 3,5**
	Énkép, önismeret, társismeret		12+6	12+3 ,5	12+6	12
	Erőszak- és akadálymentes kommunikáció		10+3	8+2	10+2	8+3,5
	Kapcsolatok és tárgyalástechnika		10+3	8+2		18
	Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés		12+2	12+1 ,5		24
	Szakmai identitás, pályatükör		12+2	12+1	12-6	12
	Esetmegbeszélés és szupervízió	**0**	**0**	**36 +10, 5**	**0**	**36+ 26**
	Esetmegbeszélés alapismeretei, szerepe, jelentősége a szociális munkában			18+5		18+ 13
	A szupervízió helye és szerepe a szociális munkában			18+5 ,5		18+ 13

Szociális	**Szociálpolitika**	**0**	**36+18**	**36+10,5**	**0**	**72+ 5,5**
	Szociálpolitikai alapismeretek		18+3			18- 2,5
	A jóléti rendszerek		10+5			10+ 8
	Közigazgatási ismeretek			10+5		10
	A szociálpolitika intézményrendszere		8+10	14+1 ,5		22
	A társadalmi helyzet és az egészség			12+4		12

	Jogi ismeretek	**0**	**36**	**0**	**36**	**0**
	Általános jog		12		12	
	Az állam		12		12	
	Jogok, jogszabályok		12		12	
	Társadalomismeret	**0**	**56+16**	**0**	**36**	**20+ 11**
	Mai magyar társadalom		20+7		20-2	
	Hátrányos helyzetű csoportok a társadalomban		16+2		16+2	
	A szociológia alapfogalmai és tevékenységi területe		20+7			20+ 11
	Szociális munka	**0**	**0**	**70 +7,5**	**0**	**70+ 38,5**
	Általános szociális munka			12+4		12+ 12
	Alkalmazott módszerek a szociális munkában			12+3		12+ 10,5
	Családokkal végzett szociális munka			12		12
	Szociális munka csoportokkal			12		12+ 5
	Közösségi szociális munka			12		12+ 5
	Szociális adminisztráció			10+0 ,5		10+ 6
	Gondozási alapismeretek	**0**	**48 +24**	**0**	**48 +24**	**0**
	Gondozás fogalma, történetisége, jellemzői		12+6		12+6	
	Komplex gondozás		12+6		12+6	
	ségletek		12+6		12+6	
	A gondozás tervezése		12+6		12+6	
	Gondozási szükségletek felmérése	**0**	**36**	**0**	**36+3 6**	**0**
	Szükségletek		12+6		12+2 4	

	Szükségletek felmérése és módszerei		12-6		12+6	
	Szükségletek és erőforrások		12		12+6	
	Gondozás az alapellátásban	**0**	**36 +18**	**36 +10,5**	**24 +12**	**48-1,5**
	Az alapellátás intézményrendszere		22+9		24 +12	
	Gondozási feladatok az alapellátásban		14+9	18-2,5		32-1
	Háztartási ismeretek			18 +13		16-0,5
	Gondozás a szakosított ellátásban	**0**	**36**	**36+10,5**	**24+12**	**48-1,5**
	A szakosított ellátás intézményrendszere		24		24 +12	
	Gondozási feladatok a szakosított ellátásban		12	36 +10,5		48-1,5
	Szociális gondozás adminisztrációja	**0**	**0**	**54+8**	**0**	**54+8**
	Dokumentációs alapismeretek			10		10
	Intézményi adminisztráció			12		12
	Minőségbiztosítás			8+1		8+1
	Adminisztráció az alapellátásban			12+3		12+3
	Adminisztráció a szakellátásban			12+4		12+4

	Akadályozottság és a segédeszközök	**0**	**0**	**54+8**	**0**	**54+8**
	Fogalmi meghatározások és az akadályozottság formái			12+3		12+3
	Segédeszközök			14		14
	Rehabilitáció			16		16
	Segédeszközök és a gondozói munka			12+5		12+5
Fejlesztő foglalkozások	**Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia**	**0**	**36**	**72+5,5**	**0**	**108+0,5**

	Foglalkoztatásterápia		18	18-2,5		36
	Rekreációs foglalkozások		18	18+3		36
	Programszervezés			18+3		18+3
	Munkaterápia			18+2		18-2,5
Ápolástan	**Ápolási alapismeretek**	**0**	**70+2**	**0**	**70+2**	**0**
	Általános ápolási ismeretek		14+4		14+4	
	Aktivitás, pihenés		12-2		12-2	
	Személyi higiéné biztosítása		12		12	
	Tápanyag biztosítás		12		12	
	Speciális ápolási igények		12		12	
	Az ápoló személyisége		8		8	
	Betegmegfigyelés	**0**	**40+14**	**0**	**40+14**	**0**
	A megfigyelés alapismeretei		8+3		8+3	
	Általános tünettan		8+3		8+3	
	A beteg általános megtekintése		8+3		8+3	
	A beteg testtájankénti megtekintése		8+3		8+3	
	Élettani funkciók megfigyelése		8+2		8+2	

	Szakápolási ismeretek	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	Sebgondozás			16		16
	Folyadékpótlás, injekciózás, vérvétel, oxigénellátás			18		18-5,5
	Mesterséges táplálás, ürítés- és váladék-kezelés			18-5,5		18
	Egészségnevelés, felvilágosítás			10+5,5		10+5,5
	Ápolási adminisztráció	**0**	**0**	**36-5**	**0**	**36-5**
	Az ápolói munka általános dokumentálása			9-1		9-1
	Anaemnésis és terápia adminisztrációja			9-1		9-1

	Az életfunkciókra vonatkozó adatok adminisztrálása			9-1		9-1
	Az ápolói tevékenységhez kapcsolódó egyéb adminisztráció			9-2		9-2
Klinikumi ismeretek	**Belgyógyászati ismeretek**	**0**	**72+36**	**36-5**	**36**	**72+ 5,5**
	A keringés és vérképző rendszer megbetegedései		36		36	
	Légzőszervek megbetegedései		24+18			24
	Emésztőrendszer és az anyagcsere betegségei		12+18	12-2		24
	Vizeletkiválasztás és szerveinek betegségei			12-2		12+ 2
	Reumatológiai és daganatos betegségek			12-1		12+ 3,5
	Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések	**0**	**36**	**36-5**	**0**	**72+ 5,5**
	Neurológiai betegségek		36			36+ 10,5
	Pszichiátriai betegségek			36-5		36-5

	Kisklinikumi ismeretek	**0**	**0**	**32-1**	**0**	**32+ 30**
	Szemészeti betegségek			8		8+8
	Fül-, orr-, gégészeti megbetegedések			8-0,5		8+7
	Bőrgyógyászati betegségek			8-0,5		8+7
	Fertőző betegségek, járványok			8		8+8
	Gerontológia, geriátria	**0**	**72**	**0**	**48+6**	**24+ 7**
	Időskorral járó változások		24-6		24+3	
	Időskorban előforduló problémák kezelése és támogatás		24+3		24+3	
	Időskori rehabilitáció folyamata, feladatai		24+3			24+ 7
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	140		160	

A táblázatban szereplő tantárgyakhoz és témakörökhöz rendelt óraszámok, ha fekete színnel jelöltek, akkor elméleti órákat jelentenek, ha pirossal, akkor gyakorlatiakat. A szabad órasáv óráit ugyanilyen színnel „+”jelzéssel adtuk az eredeti óraszámokhoz.

9. ÉVFOLYAM

ELMÉLET

Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra 0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: —

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

A tantárgy témakörei

Álláskeresés 5 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismere-

te, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek 5 óra
Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése 5 óra
Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.
A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség 3 óra
Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel
Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pszichopedagógus, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret. Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása

Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Általános és személyiséglélektani ismeretek 18 óra

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiséglélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei
A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere
Az érzelmek világa
A cselekvés lélektana
A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői
Személyiségelméletek

Fejlődéslélektani alapok 18 óra

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismere-teket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.
A fejlődés zavarai.
Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.
A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.
A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése ésműködése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezet-	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa,adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.

Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alap-elvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan	tudatos magatartás.	internetes kereső-programokat és böngészőket alkal-maz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Az emberi test felépítése 26 óra

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.
Érzékszervek és az idegrendszer

Gyógyszertani alapok 10 óra

A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa
A gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy 54 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a szociális és/vagy a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú (Bsc, Msc) végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945-től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségévelértékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete,korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan		KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

A mai magyar társadalom 18 óra

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A társadalom fogalmi meghatározása

A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek

A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)

A mai magyar társadalom térbeli jellemzői

A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal
Az egyén társadalmi meghatározottsága
A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység szubkultúrája
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Demográfia és népesedés 18 óra

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom összetételét mutató adatok
Demográfia, korfa értelmezése
A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra
Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta
Népesedés - népmozgalom - értelmezése
Népszámlálás, mikrocenzus.

Család és háztartás 18 óra

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:
A család fogalmi meghatározásai
A család funkciói
A család szerepe, jelentősége a társadalomban
Család szerkezete, ábrázolása
Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy 72 óra
2óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociális problémá kat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartartást mutat. Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat,meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan		Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

Szociális ellátórendszer ismerete 24 óra

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek
A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma,
A szociális háló fogalma

A szociális segítés etikája 24 óra

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A szociális szakember szerepei, felelőssége
Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén
Az előítéletek hatása a szociális segítésben
Kommunikációs "sorompók". Akadályok az együttműködésben

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel 24 óra
Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben
Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése
Reflexiók készítése prezentációs formában

9. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy 144 óra
4óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és a segítés területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - énismeret, társismeret. A tanulóknak a családjukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait.	Digitális kommunikációs eszközök használata
Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés 36 óra

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái

A verbális kommunikáció

A nem verbális kommunikáció

Metakommunikációs jelek

Kongruencia a kommunikációban

Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

Viselkedéskultúra 36 óra

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben
A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása
Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete 36 óra

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Konfliktuskezelés 36 óra

A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései
A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba
A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **36 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pszichopedagógus, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássá-got tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése

Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infógrafika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Szociálpszichológiai alapismeretek 18 óra

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Családi mentálhigiéné 18 óra

A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik.
Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A család fejlődési életciklusai
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenciós eszközök és technikák

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség-betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.

Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alap-elvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes kereső-programokat és böngészőket alkal-maz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Népegészségtani alapismeretek 12 óra

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az élet-mód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Életmód és betegség.
Népbetegségek – nem fertőző betegségek
Járványtani alapismeretek
Fertőző betegségek

Egészségkultúra 12 óra

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői
Az egészség megőrzését szolgáló területek
Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök
A szenvedélyek világa
Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet
Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság 12 óra

Környezetvédelem
Fenntartható fejlődés
A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet
A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere
Globális környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai
Légkörhöz kapcsolódó globális problémák
Vízszennyezés, talajszennyezés
Hulladékgazdálkodás alapelvei
Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)
Hulladékok környezetkárosító hatásai
Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/
Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy 54 óra

1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a be-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.

Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan	teg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő minden más személyt.	
Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan		
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai 10 óra

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete

Motiváló és gátló tényezők

Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc

Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben 10 óra

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak

elsődleges felmérése
Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés 6 óra

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:
A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése
Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült 6 óra

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Az eszméletlenség okai
Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk
Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek
Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések 6 óra

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A sérülések csoportosítása
Sebzés fogalma, típusai
Vérzések típusai
Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás
Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái
Égési, fagyási sérülések ellátása
Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések 6 óra

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete
Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek
ABCDE algoritmus alkalmazása
Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk 10 óra

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:
Agyi vérellátási zavarok
Mellkasi panaszok
Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása
Rovar-, kullancscsípés ellátása

Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása
Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a szociális és/vagy a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú (Bsc, Msc) végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945-től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli.	KSH oldalak kezelése

Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan	Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

Az emberi szükségletek rendszere 18 óra

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A szükségletek értelmezése
Hiány-, és növekedésalapú szükségletek
Szükségletek egymásra épülésének elve
A rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy 72óra
2óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan		Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

Krízis - kitől kérhetek segítséget 14 óra

A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás
Rendszerabuzús
Krízisekezelő intézményrendszer
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Függőség - szenvedély 14 óra

A szenvedélybetegség fogalma, típusa
A függőség felismerése, hatása az egyénre
A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei
Prevenciós lehetőségek
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Humán szolgáltatások 24 óra

Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás 20 óra
Az ember szociális szükségletei
Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban A család idősgondozó funkciója és felelőssége Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz
A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

10. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Lelki egészségvédelem tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A lelki egészségvédelem tanulási terület elsődleges feladata a szemléletformálás, a pozitív életszemlélet és a nehézségek legyűrése a személyiség védelme mellett. Az életkorok mentálhigiénés jellemzőinek és az egyéni élethelyzetek megismerésével, a mindennapi életben keletkező problémák hatékony kezelését sajátítja el. Az elsajátított kommunikációs technikákkal képessé válik a segítő kapcsolat kialakítására és a kliensek érzelmi igényeinek, szükségleteinek észlelésére, azok kielégítésére. Felismeri a mentálhigiénés támaszokat, feltárja a belső erőforrásokat és azok mozgósításának lehetőségeit. Szakmai munkája során felmerülő problémák esetén esetmegbeszélő csoport-, egyéni elakadásainak esetén szupervízori segítséget kér.

Mentálhigiéné tantárgy 54 óra
1,5/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egyéni és közösségi mentálhigiéné alapvető ismereteinek elsajátítása, a lelki egészségvédelem kialakításának és megtartásának eszközrendszereinek birtokában a lelki harmónia kialakítása. Félelem és szorongásoldó technikák ismerete és alkalmazása. Krízishelyzeteket felismerése, kezelése, pszichés válsághelyzetben azonnali segítségnyújtás. Énvédő-, rekreációs technikák alkalmazásával, rendszeres önvizsgálattal lelki egyensúlyának megtartása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret: család és közösség témakör, fejlődéspszichológia: életkori szakaszok jellemzői, informatika, digitális kommunikáció, közösségi terek.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Mentálhigiénés eszközrendszerét folyamatosan fejleszti, önfejlesztést, önképzést végez.	A mentálhigéné fogalmi rendszere, alapvető ismeretei. Ismeret-készség, jártasság. Mentálhigiéné eszközrendszere.	Teljesen önállóan	Érzelmi intelligencia. Kapcsolatteremtő képesség, figyelmes, tapintatos. Érzelmi igényekre érzékeny. Türelmes magával	word ismerete, levelező programok kezelése
Segítő tevékenységét a pszichológiai kulturáltság eszközeivel végzi.	A pszichológiai kulturáltság fogalma, elemei: rezonantia, empátia, szakmai tudás, humanizmus.	Teljesen önállóan	és másokkal szemben. Problémaérzékeny, a problémákra azonnal reagál, segítséget nyújt. Képes egy csoport tagjaként hatékonyan dolgoznia a cél elérése érdekében.	
Az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőit ismeri, a változásokat észleli.	Életkorok pszichés és mentális jellemzői, életszakaszok: csecsemő-, kisded-, óvodás-, kisiskolás, serdülő-, fiatal felnőtt-, felnőtt és időskor.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, filmeket ismer és elemez
Társas környezetéhez a helyzetnek megfelelően alkalmazkodik.	Közösségi mentálhigiéné alapismeretei, a közösség egyénre gyakorolt hatásai.	Teljesen önállóan		
Félelmeit és szorongásait ismeri, azokat megfelelően kezeli.	Félelem és szorongás fogalma, fajtái, személyiségre gyakorolt hatásai. Testi-, lelki és viselkedésbeli jellemzői. Félelem és szorongásoldó technikák.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, zenei darabokat keres, ismer és alkalmaz érzelmeinek kezelésére
Krízisben lévő egyéneknek, családoknak saját kompetenciáján belül segítséget nyújt.	Krízis fogalma, fajtái, okai. A krízis folyamat szakaszai, kimeneteli lehetőségei. A segítés útjai. Krízisintervenció.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
A gyászolás folyamatában pszichés vezetést nyújt, segítő beszélgetést folytat.	A veszteség, a gyász, gyászolás alapfogalmai, alapismeretei. A segítés technikái, módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		Filmek elemzése, feldolgozása, digitális eszközöket alkalmaz.

A tantárgy témakörei

A mentálhigiéné alapismeretei 16 óra

A témakör a mentálhigiéné fogalomrendszerével, jellemzőivel foglalkozik.

A mentálhigiéné fogalma, jellemzői, paradigmák

Magyarország mentálhigiénés jellemzői
A mentálhigiéné feladatköre: promóció, prevenció, rehabilitáció
A mentálhigiéné eszközrendszere: coping, énvédő technikák, érzelmi intelligencia, pszichológiai kulturáltság.

Életkorok mentálhigiénéje 12 óra

A témakör az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőivel, azokat befolyásoló hatásokkal foglalkozik.
A mentálhigiéné aranykora: a csecsemő és kisded kor
Óvodás- és kisiskoláskor
Serdülőkor
Ifjúkor, fiatal felnőttkor
Felnőttkor
Időskor mentálhigiénéje

Közösségi mentálhigiéné alapjai 13 óra

A témakör a társas együttélés-, a másodlagos szocializációs színterek egyénre gyakorolt hatásával foglalkozik.
A közösségi mentálhigiéné fogalma, szemlélete
Iskolai mentálhigiéné
Munkahelyi mentálhigiéné
Az önsegítés fogalomköre
Szociális munka és a mentálhigiéné kapcsolata

Félelem, szorongás, stressz és kezelésük 13 óra

A témakör az egyén életében keletkező feszült, érzelmi állapotokkal és azok kezelésével, eszközeivel foglalkozik.
A félelem fogalma, szerepe a mindennapi életben, személyiségre gyakorolt hatásai
A félelem formái, alaptípusai, félelemoldás
A szorongás fogalma, szerepe és a személyiségre gyakorolt hatása
A szorongás csoportosítása, F. Riemann szorongástípusai, szorongásoldó technikák
A stressz fogalma, típusai, hatása az emberi szervezetre
Stresszkezelés.

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy 18 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes szabadság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Énkép, önismeret, társismeret 18 óra

A témakör saját belső világunk megismerésével, az önismereti tükörrel foglalkozik, az alábbi területek segítségével.
Az én, az énképfogalma, dimenziói és síkjai.
Önmagunkra vonatkozó információk csatornái. Érzelmi kongruencia.
Önismeret fogalma, szintjei, a JoHari ablak. Az önismeret elsajátításának folyamata. Az önismereti kerék.
Az énfejlődés és szakaszai. Loevinger és Eric Erikson.
Személyes adottságaink és képességeink.
Önértékelés, önelfogadás, önbizalom.
Társas észlelés, társismeret, szociális tükör, visszajelzések, reflektivitás. Alkalmazkodás és elfogadás

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismereteivel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítés, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Szociálpolitika tantárgy **36 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszer területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, államformák, pszichológia: Maslow szükségletrendszere, etika, - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, türelmes társas környezetéhez. Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák megoldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászorulónak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	
Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		ppt, keresőprogramok ismerete
Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan		
Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása
Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása
Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan		Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák

A tantárgy témakörei

Szociálpolitikai alapismeretek 21 óra

Társadalompolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma.
A szociálpolitika feladata, intézményrendszere. A szociálpolitika célja, technikái - alapelvei.
Társadalmi integrációt veszélyeztető folyamatok. Szociálpolitika értékei. Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei.
A szükségletek rendszere és a szükséglet kielégítés módja.
Szociálpolitikai alapfogalmak: diszkrimináció, egyenlőtlenség, hátrányos helyzet, depriváció, szegénység, érdemes-érdemtelen kategóriák.

A jóléti rendszerek 15 óra

A szociális ellátás átfogó rendszerei, a jóléti védelem formái.
Családtámogatások.
Foglalkoztatással kapcsolatos ellátások.
Szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások. A nyugdíjrendszer működése.

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Jogi ismeretek tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A jogi alapismeretek, alapfogalmak megismerése segítséget nyújt a jogszabályok értelmezésében, a munkája során alkalmazza ismereteit az ellátottak, kliensek érdekeinek érvényesülése érdekében. Tudást szerez a munkavállalói, ellátotti-, és gyermek jogokról., azok érvényesülésének módjáról, lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
jogász, szociálpolitikus, szociális munkás

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakmai munkáját az emberi jogok mentén végzi.	Alapvető emberi és állampolgári jogok.	Teljesen önállóan	Felelősségteljes, következetes, mun-	elektronikus jogforrások, kezelése
Azonosítja a cselekvőképesség megváltozását és kezdeményezi a cselekvőképesség korlátozását.	Jogképesség, cselekvőképesség.	Instrukció alapján részben önállóan		

Különbséget tesz a különböző szintű jogszabályok között.	Jogforrások hierarchiája	Teljesen önállóan	kájában körültekintő. Az emberi jogok maximális tisztelete övezi munkáját. Pontos, precíz, határidőre elkészíti a szükséges iratokat, nyilvántartásokat. Segítőkész, szakmai kommunikációt folytat. Rendszerszemlélet, helyzeteket jól értelmez és kezel.	
Segítséget nyújt jogorvoslat igénybevétele esetén.	Jogorvoslati lehetőségek. Alapvető jogok biztosa és hatásköre, Alkotmánybíróság feladata és hatásköre.	Teljesen önállóan		elektronikus űrlapok kitöltése, továbbítása, internetes felületek kezelése
Ismerteti az adatvédelem szabályait, munkája során kötelezően alkalmazza.	Adatvédelem, adatvédelmi törvény	Teljesen önállóan		elektronikus jogforrások kezelése
Tájékoztatja az ellátottakat az általános és speciális jogaikról.	Szociális törvény, általános és speciális jogok	Teljesen önállóan		word, internetes kommunikációs felületek alkalmazása

A tantárgy témakörei

Általános jog 12 óra

Jog, jogforrás fogalma.
Alapvető emberi-, és állampolgári jogok.
Alapvető állampolgári kötelezettségek.
Jogképesség, cselekvőképesség

Az állam 12 óra

Az állam fogalma és funkciói, szervezeti felépítése.
A hatalmi ágak megoszlása, a jogszabályok hierarchiája.
Az emberi és polgári jogok védelme, nemzetközi és hazai szabályozása, nemzetközi egyezmények.
A jogszabályok hierarchiája.
Az Alkotmánybíróság feladata és hatásköre.
Az alapvető jogok biztosa feladata és hatásköre.
Jogorvoslati lehetőség rendszere.

Jogok, jogszabályok 12 óra

Alaptörvény szerepe a jogok érvényesítésében.
Szociális jogok és szociális minimumok szabályozása.
A személyiségi jogok védelmének szabályozása, adatvédelem.
Munkavállaláshoz kapcsolódó jogok. Mt.
Ellátottjogi és gyermekjogi képviselők feladatai és jogosultságuk

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segítséget nyújtani.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 után, társadalomföldrajz - kultúrák elhelyezkedése, rétegek helyzete,

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Népesedési adatok gyűjt és elemez.	Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése	Teljesen önállóan	Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi munkáját. A másságot tisztelő, segítőkész. Precíz, pontos munkavégzés. Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulónak tanácsot ad, ügyeket kezel.	internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol
Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.	Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájutás- egyenlőtlenségek ismerete.	Teljesen önállóan		excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata
Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelvét alkalmazza.	Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.	Teljesen önállóan		
Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.	Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichés-érzelmi-, fizikai szegénység.	Teljesen önállóan		

Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére.	Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete.	Teljesen önállóan		excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés
Interjút készít, családi kapcsolatrendszert ábrázol, elemez.	Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.	Teljesen önállóan		kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével
Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.	Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.	Teljesen önállóan		excel táblázat kezelés

A tantárgy témakörei

Mai magyar társadalom 27 óra

A mai magyar társadalom szerkezete, osztályok, réteg, demográfiai mutatók, jövedelem viszonyok, iskolázottság, etnikai adatok. Területi egyenlőtlenségek okai és következményei.
Társadalmi integráció helyzete Magyarországon, dezintegráció okai.
Egyházi, civil, állami szerepvállalás az integrációs törekvésekben.
Nemzetközi folyamatok hatása a mai magyar társadalomra.
Társadalmi mobilitás Magyarországon.
Szegregáció és deviancia okai a társadalomban.
Előítéletek a mai magyar társadalomban és következményei a társadalmi integrációra

A szociológia alapfogalmai és tevékenységi területe 27 óra

Társadalom struktúra, társadalmi státusz, társadalmi mobilitás, migráció, szegénység, anómia, norma, érték, kultúra, szubkultúra
Társadalmi és egyéni szükségletek. Társadalmi csoportok különböző szükségletei.

A szociológiai adatfelvétel módszerei, megfigyelés, dokumentum elemzés, adatgyűjtés és elemzés, interjú.
A társadalom összetételének és a társadalmi folyamatok elemzése, az adatok értelmezésének módszere és ábrázolása.
Statisztikák készítése és célja.
A helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái.
A szociológiai adatok, tanulmányok felhasználása a társadalompolitika alakításában, hatásuk a szociálpolitikára, a szociális munkára, képzésre, a jogalkotásra, a gazdaságra.

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a

szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozási alapismeretek tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A gondozás folyamatának, komplexitásának, rendszerszemléletének elsajátítása. Az egyénre szabott bánásmód mellett a gondozás elemeinek gyakorlatban történő alkalmazása, és az igényekhez igazított segítségnyújtás a mindennapokban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia:
Egészséges ember gondozása

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A holisztikus szemléletű gondozást végez.	A gondozás történeti áttekintése és jelene. Gondoskodás, gondozás, egészség, betegség, ápolás fogalma.	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó empatikus humánus magatartás. Munkájában pontos, következetes. Döntéseiért, tevékenységéért felelősséget vállal. Toleráns és elfogadó a mássággal szemben. Kreatív, figyelme megosztható.	Információ gyűjtés, internet és számítógépes programok segítségével, böngésző programok alkalmazása
Az egyedi igényekhez igazodó segítséget nyújt.	A gondozás jellemzői, alul-, túlgondozás, időbelisége, terjedelme.	Teljesen önállóan		
Alapvető szükségleteket elégít ki.	A gondozás elemei: fizikai-, egészségügyi-, psziché-, foglalkoztatás, előgondozás, érdekvédelem)	Teljesen önállóan		
Foglalkoztatásokat-programokat szervez és kivitelez.	Mentálhigiénés ellátás	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. alkalmazása, infografika, Word alkalmazása
Alapvető érdekeket képvisel és segít érvényre juttatni.	Érdekvédelem.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gondozási tervet készít	A gondozás folyamata, szakaszai. Gondozási tervek típusai, elemei.	Teljesen önállóan		Excell, Word ismerete, alkalmazása

A tantárgy témakörei

Gondozás fogalma, történetisége, jellemzői 18 óra

A gondoskodás-, gondozás-, és ápolás fogalmi értelmezése.
A gondozás története.
A gondozás jellemzői, színterei, célcsoportjai.
A gondozó kompetenciái, szerepei.
Szociális ápoló gondozó helye és szerepe a szociális munkában.
A gondozói munka etikai szabályai, dilemmák.

A komplex gondozás 18 óra

Előgondozás feladatai.
Fizikai gondozás, környezeti és személyi higiéné.
Egészségügyi gondozás.
Mentálhigiénés gondozás: pszichés gondozás és foglalkoztatás.
Érdekvédelem a szociális intézményekben.

Gondozás tanulási terület

Gondozási szükségletek felmérése tantárgy 18 óra

0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szükségletfelmérés módszereinek, eszközeinek a megismerése és tudatos alkalmazása a gondozói munka során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia: Maslow piramis, kognitív folyamatok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adatokat gyűjt és rendszerez.	A szükségletfelmérés fogalma, szerepe, jelentősége a gondozási folyamatban.	Instrukció alapján részben önállóan	Támogató, motiváló magatartás. Empatikus, másságot	Excel táblázat
Dokumentumokat elemez	Állapotfelmérés, egészségi állapot,	Instrukció alapján részben önállóan		digitális anyagok, dokumentációk elemzése, értelmezése

Vizsgálatokat végez	Betegmegfigyelés szempontjai, elemei, lépései, A megtekintés és a vizsgálat menete	Teljesen önállóan	elfogad, tisztelettudó, problémamegoldó hozzáállás. A bizalom elnyerésének képessége, megbízhatóság. Feladat és problémaorientáltság. Együttműködő, kommunikációja hiteles, akadály-, és erőszakmentes. Munkájában precíz, pontos.	
Felméréseket készít, a kapott eredményeke rögzíti és értékeli.	Fizikai, pszichés-, mentális állapotfelmérés eszközei, technikái.	Teljesen önállóan		kérdőívek, tesztek online készítése, excell táblázatban kiértékelést végez
Megváltozott helyzeteket felismer, problémát észlel	Az emberi szervezet működése, normál és kóros állapotok, elváltozások	Teljesen önállóan		
Genogramot-, ecomapot készít és értelmez	Szociális állapot felmérésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		grafikai programok használata
Erőforrásokat felismeri és mozgósítja	Külső és belső erőforrások, természetes támaszok	Teljesen önállóan		ábrák, diagramok készítése

A tantárgy témakörei

Szükségletek 18 óra

A szükségletek fogalma, hierarchiája, rendszere.
A szükségletek kielégítésének szerepe az életminőségben.
Az emberi szükségletek és jelentősége a gondozás szempontjából.
A szükségletek változása a különböző életkorban.
A társadalmi, kulturális, szociális helyzet hatása a szükségletekre.

Ápolástan tanulási terüle

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

Ápolási alapismeretek tantárgy 18 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolás alapismereteinek elsajátítása mellett az ápolási igények felmérése, az ápolás prevenció-rehabilitáció szemléletű kivitelezése, a betegek testi-lelki komfortjának biztosítása. Az ápolói team tagjaként a gyógyulás érdekében együttműködő és önálló feladatok szakszerű elvégzése. Alázat-, és szolgálatkész ápolói munkavégzés.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg ápolási szükségleteit és saját kompetenciáján belül elvégzi az ápolási feladatokat	Az ápolás fogalma, célja, ápolói tevékenységek, az ápolás folyamata és szakaszai. V. Henderson 14. alapvető szükséglete	Teljesen önállóan	Hiteles, erőszak- és akadálymentes kommunikáció. A betegek igényeire épülő ápolói tevékenység. Speciális szükségletek felismerése, és segítése a gyógyulás érdekében. Empatikus, tisztelettudó. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Hatékonyan segíti elő,- ápolói team tagjaként, - a gyógyulást.	folyamatábra tervezése, adatok gyűjtéséhez excel ismeret
A beteg komfortérzetét biztosítja, a szükséges kényelmi eszközöket alkalmazza.	A kényelemérzet, a fájdalom természete, élettana. A fájdalom legyűrésének módja. A jó körérzet elősegítése. A kényelmi eszközök fogalma típusai, használatuknak elvei.	Teljesen önállóan		google űrlapok, felmérések, tesztek, skálák készítése, böngészők
Gondoskodik a beteg biztonságos tárgyi feltételeiről, akadálymentes környezetet alakít ki.	Biztonság, védelem, környezet fogalma. Veszélyforrások, tisztaság fogalma, formái. Az egyén biztonságát veszélyeztető tényezők.	Teljesen önállóan		digitalis tervezőprogramok
Rendszeres betegmozgatást végez a prevenció érdekében.	Hely-, helyzetváltoztatás. Mobilitás, aktivitás. Járás. A mozgás, torna jelentősége, élettani hatásai. ROM gyakorlatok fogalma, formái. Prevenció fogalma, formái, eszközei.	Teljesen önállóan		videofilmek készítése, szerkesztése
Előírásoknak megfelelő fizikális és természeti gyógymódokat alkalmaz	Gyógyító eljárások fogalma, típusa. Természetes gyógymódok. fizikális technikák (masszázsok, manuális kezelések, hő és hideg terápiák, víz, föld, levegő kezelések, természetes eszközökkel végzett eljárások	Teljesen önállóan		ppt, oktatófilmek keresése, letöltése

Állapotoknak, betegségeknek megfelelő speciális ápolói feladatokat lát el.	Sebgyógyulás folyamata, sebgyógyulás szövődményei, sebellátás formái, eszközei, előírásai. Légzés és ápolás. Ápolási folyamat és az oxigénellátás. Puzus-oximetria. Leszívás, Infúzió. Sztómakezelések.	Jelöljön ki egy elemet.		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése
Segítséget nyújt a beteg személyi higiénéjében, a tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.	A higiénés ápolás fogalma, típusai. Bőrápolás, bőr épségének zavarát elősegítő kockázati tényezők. Gyakori bőrproblémák. A fürdetés célja, terápiás fürdetések. Szájhigiéné. Haj és szőrzet ápolása. Szem-, fül-, orr ápolása. Körmök tisztántartása.	Teljesen önállóan		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése
Előkészít az ágyazáshoz és szakszerűen kivitelezi. Állapotoknak megfelelő fektetési módokat alkalmaz.	Betegszoba rendben tartása, a kórtermi környezet. Speciális szobaberendezési tárgyak. Gyakori ágyhelyzetek, az ágy rendben tartása, az ágynemű. Az ágyazás szabályai.	Teljesen önállóan		keresőprogramok, oktató kisfilmek letöltése
Folyamatosan figyelemmel kíséri a folyadék-, és táplálék felvételt, ürítési szükségletek kielégítésében nyújt segítséget.	A táplálás elvei, a tápanyagok fogalma, formái, jellegzetességei. Vitaminok, ásványi anyagok. A megfelelő étrend megtervezése. A táplálás változása a fejlődés folyamán. A táplálás és ápolás. Vizeletkiválasztást befolyásoló tényezők. Gyakori vizeletürítési problémák.	Teljesen önállóan		ppt, fénykép nézegető programok
Előítéletmentes, szaknyelvi kommunikációt folytat.	Kommunikáció fogalma, fajtái, típusai. A kommunikációs akadályok, kommunikációs zavarok. Szaknyelvi kommunikáció.	Teljesen önállóan		levelezés,

A tantárgy témakörei

Általános ápolási ismeretek 18 óra

A témakör az ápolás folyamatával, az ápolói tevékenységekkel foglalkozik az alábbi tananyagegységekkel:
Az ápolás meghatározása, célja, az ápoló funkciói,
Az ápolás folyamata, az ápolói tevékenységek.
A beteg szükségleteinek kielégítése az ápolás eszközeivel.

- A beteg élettere, személyi és tárgyi környezete.
- A betegszoba felszerelése, elkülönítő betegszoba funkciója, felszerelése.
- Betegágyak és típusa, felszerelései.
- Kényelmi eszközök típusai, használatuk.
- Az ápolási munkát és betegmozgatást könnyítő eszközök.
- Fizikális és természetes gyógymódok ismerete, alkalmazása
- Betegjogi képviselő hatásköre és jogosultságai.
- Együttműködés az ápoló teamben
- Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésére, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

Belgyógyászati ismeretek tantárgy 72 óra
2óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. Kommunikációja tisztelettel-jes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és felelősségteljes.	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete
Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segédkezik.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felettesének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.	Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknél.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Légzőszervek megbetegedései 42 óra

Panaszok és tünetek légzőszervi betegségekben
Vizsgálatok légzőszervi betegségekben
A felsőlégutak gyulladásos betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
A tüdő betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
A mellhártya betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
A légutak allergiás megbetegedése, asthma.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Emésztőrendszer és az anyagcsere betegségei 30 óra

Panaszok és tünetek

Vizsgálatok az emésztőszervi betegségekben

A szájüreg, a nyelőcső, a gyomor és a belek betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia), obstipáció.

A máj és epeutak betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A hasnyálmirigy betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

Emésztőrendszer fertőző betegségei.

Gondozási és alapápolási feladatok.

Diabetes, elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek.

A betegségek szövődményei.

Az anyagcsere betegségek okai, hajlamosító tényezői, öröklés, életmód, táplálkozás.

A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia.

Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Gerontológia-geriátria tantárgy 18 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az időskorral járó változások megismerése, az időskor problémáinak kezelése és támogatása, a geriátria tárgykörébe tartozó betegségek ismerete, ápoló-gondozó munka hatékony végzése. Az időskori rehabilitáció folyamatának, színtereinek, lépéseinek ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves idősellátásban eltöltött szakmai gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az időskor testi-lelki változásait felismeri, azonosítja.	Az időskor jellemzői. Érzékszervi, testi-szervi változásai. Az időskor lelki, és mentális változásai. Multimorboditás-, polymorbiditás, az időskor leggyakrabban előforduló betegségei.	Teljesen önállóan	Az időseket elfogadó, tisztelő magatartást. Türelmes, nyugodt munkavégzés. Hangos, érthető-, helyzethez illő kommunikáció. Kreatív, innovatív-, jó szervezőkészséggel rendelkezik. Együttműködő, könnyen és jól alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Figyelmes, empatikus.	ppt. ismerete, alkalmazása
Pszichés támogatást nyújt a veszteségekkel küzdő idős embereknek.	Gerontopszichológia alapismeretei, az időskor lelki válságai, a veszteségek és azok feldolgozásának eszközei. A támogatás formái.	Teljesen önállóan		word ismerete, filmek keresése, közös filmnézés és feldolgozás
A segítséget igénylő idős személy megváltozott igényeinek, szükségleteinek kielégítésében segítséget nyújt.	Az időskor jellegzetes változása, az 5 "I" ismerete. A megváltozott szükségletek listája, azok ismerete és alkalmazása munkája során. Személyi és tárgyi környezete, azok szerepe és funkciói.	Teljesen önállóan		
Fokozott figyelemmel kíséri és végzi az idősek gyógyszerelését.	Az időskorban leggyakrabban használt gyógyszerek, gyógyszercsoportok, azok hatásai, mechanizmusai, ápolói feladatok a gyógyszerekkel való ellátás során	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete, digitális kommunikációs eszközök
Demens betegeket életvitelében segítséget nyújt, foglalkozásokat szervez	Az aktivitás, a napi ritmus. Motiválás és sikerek szerepe az idősek életében. Demens betegek foglalkoztatásának formái, lehetőségei, eszközei.	Teljesen önállóan		digitális játékok, képkeresők, memóriafejlesztő, kognitív képességeket fejlesztő játékok, programok
A segédeszközök használatát, azok higiénés tisztántartásukat megtanítja az idős embereknek.	A segédeszközök fogalma, fajtái, típusai. A segédeszközökkel szembeni elvárások, higiénés követelményei. Beszerzésük, tárolásuk.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata, képek, oktató kisfilmek, word használata

A tantárgy témakörei

Időskorral járó változások 18 óra

Geriátria és gerontológia fogalma.
Kronológiai kor és biológiai kor.
Jellegzetes testi változások idős korban.
A bőr jellegzetes változásai, a testtartás, járás változásai idős korban
Az érzékszervek állapot változásai. Hallás látás szaglás. ízlelés változása
A belső szervek állapotváltozásai. A keringés betegségei időskorban
Légzés és emésztés jellegzetes zavarai idős korban.
Kiválasztási rendszer működésének problémái idős korban.
Lelki változások időskorban. Az időskor súlyos lelki problémái

10. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Lelki egészségvédelem tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A lelki egészségvédelem tanulási terület elsődleges feladata a szemléletformálás, a pozitív életszemlélet és a nehézségek legyűrése a személyiség védelme mellett. Az életkorok mentálhigiénés jellemzőinek és az egyéni élethelyzetek megismerésével, a mindennapi életben keletkező problémák hatékony kezelését sajátítja el. Az elsajátított kommunikációs technikákkal képessé válik a segítő kapcsolat kialakítására és a kliensek érzelmi igényeinek, szükségleteinek észlelésére, azok kielégítésére. Felismeri a mentálhigiénés támaszokat, feltárja a belső erőforrásokat és azok mozgósításának lehetőségeit. Szakmai munkája során felmerülő problémák esetén esetmegbeszélő csoport-, egyéni elakadásainak esetén szupervízori segítséget kér.

Mentálhigiéné tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egyéni és közösségi mentálhigiéné alapvető ismereteinek elsajátítása, a lelki egészségvédelem kialakításának és megtartásának eszközrendszereinek birtokában a lelki harmónia kialakítása. Félelem és szorongásoldó technikák ismerete és alkalmazása. Krízishelyzeteket felismerése, kezelése, pszichés válsághelyzetben azonnali segítségnyújtás. Énvédő-, rekreációs technikák alkalmazásával, rendszeres önvizsgálattal lelki egyensúlyának megtartása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret: család és közösség témakör, fejlődéspszichológia: életkori szakaszok

jellemzői, informatika, digitális kommunikáció, közösségi terek.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Mentálhigiénés eszközrendszerét folyamatosan fejleszti, önfejlesztést, önképzést végez.	A mentálhigéné fogalmi rendszere, alapvető ismeretei. Ismeret-készség, jártasság. Mentálhigiéné eszközrendszere.	Teljesen önállóan	Érzelmi intelligencia. Kapcsolatteremtő képesség, figyelmes, tapintatos. Érzelmi igényekre érzékeny. Türelmes magával	word ismerete, levelező programok kezelése
Segítő tevékenységét a pszichológiai kulturáltság eszközeivel végzi.	A pszichológiai kulturáltság fogalma, elemei: rezonantia, empátia, szakmai tudás, humanizmus.	Teljesen önállóan	és másokkal szemben. Problémaérzékeny, a problémákra azonnal reagál, segítséget nyújt. Képes egy csoport tagjaként hatékonyan dolgoznia a cél elérése érdekében.	
Az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőit ismeri, a változásokat észleli.	Életkorok pszichés és mentális jellemzői, életszakaszok: csecsemő-, kisded-, óvodás-, kisiskolás, serdülő-, fiatal felnőtt-, felnőtt és időskor.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, filmeket ismer és elemez
Társas környezetéhez a helyzetnek megfelelően alkalmazkodik.	Közösségi mentálhigiéné alapismeretei, a közösség egyénre gyakorolt hatásai.	Teljesen önállóan		
Félelmeit és szorongásait ismeri, azokat megfelelően kezeli.	Félelem és szorongás fogalma, fajtái, személyiségre gyakorolt hatásai. Testi-, lelki és viselkedésbeli jellemzői. Félelem és szorongásoldó technikák.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, zenei darabokat keres, ismer és alkalmaz érzelmeinek kezelésére
Krízisben lévő egyéneknek, családoknak saját kompetenciáján belül segítséget nyújt.	Krízis fogalma, fajtái, okai. A krízis folyamat szakaszai, kimeneteli lehetőségei. A segítés útjai. Krízisintervenció.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
A gyászolás folyamatában pszichés vezetést nyújt, segítő beszélgetést folytat.	A veszteség, a gyász, gyászolás alapfogalmai, alapismeretei. A segítés technikái, módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		Filmek elemzése, feldolgozása, digitális eszközöket alkalmaz.

A tantárgy témakörei

Krízis, krízisintervenció 12 óra

A témakör a lélektanilag kritikus helyzetekkel és azok oldásával foglalkozik.
A krízis fogalma, a lélektanilag kritikus állapot jellemzői
A krízisek fajtái: normatív, paranormatív krízisek
A krízisre adott reakciók, a személyiségre gyakorolt hatásai
A krízis szakaszai, kimeneteli lehetőségei
Krízishelyzetek, társadalmi-, és egyéni élethelyzetek
Krízisintervenció

Veszteségek, gyász, gyászolás 12 óra

A témakör az egyéni és társas veszteségélményekkel és a veszteségek feldolgozásának módszereivel foglalkozik.
Veszteségek fogalma, típusai, lélektani jellemzői
Egyéni és társadalmi veszteségek, elsődleges- másodlagos veszteségek
Gyász, gyászolás, a gyászfolyamat és szakaszai
A veszteség és gyász személyiségre gyakorolt hatása, társadalmi jellemzői, kulturális meghatározottságuk.
A normális és a kórós gyászfolyamat.
Támogató attitűd gyász esetén, a hozzátartozók vezetése.

Kiégés, Burnout és a Helfer szindróma 12 óra

A témakör a segítő hivatásban megjelenő veszélyeztető tényezőkkel, jelenségekkel foglalkozik.
Kiégés fogalma, a kiégés szindróma, kialakulásának okai, rizikófaktorai
Kiégés folyamata, szakaszai,
Kiégés prevenció, kiégés teszt, öndiagnózis, a kiégés kezelése
Altruizmus, Helfer szindróma fogalma, jellemzői, kialakulásuk okai, megoldási lehetőségek

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy 54 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes szabadság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Erőszak- és akadálymentes kommunikáció 13 óra

A témakör a segítő-, bántás nélküli kommunikáció témájával foglalkozik.
Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben és a segítő szakma világban.
Az érzelmek azonosítása és szabad kifejezése a kommunikációban.
Az érzelmek elfojtása a kommunikáció folyamatában.
Kérés és követelés a kommunikációban. A kérések kifejezése, a cél ás a folyamat kapcso-

lata.
Közlési sorompók és akadályok. Jelzések fogadása, értelmezése.
Empátia szerepe a kommunikációban, empátiás kapcsolódás.
Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.
Kölcsönös kapcsolatok, partneri viszonyok a kommunikációban.

Kapcsolatok és tárgyalástechnika 13 óra

A témakör a kapcsolatok és a tárgyalási hatékonyság növelése, a tárgyalástechnikai módszerválasztás tudatossá tételével foglalkozik.
A kapcsolatok fogalma, létrejöttének indítékai. A társas mező. Csereelméletek.
A kapcsolatok fajtái, fejlődése.
Interakció és kommunikáció.
Társas készségek, interakciós függőségek.
A tárgyalási helyzetek, a tárgyalás különböző típusai
Az eredményes tárgyalás külső-belső feltételei
A tárgyalás előkészítése
A tárgyalás különböző fázisai
A tárgyalási stratégia, tárgyalási taktikák
Nehéz tárgyalási szituációk megoldása

Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés 14 óra

A témakör a kliensek érzelmi problémáinak megoldásához nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A segítő kapcsolat fogalma, a segítés szintjei és formái.
A szükségletek megjelenési formái.
A konzultáció, mint a segítő kapcsolat egyik formája. A konzultáció formái.
A segítő beszélgetés fogalma és feltételei. Kongruencia.
A rogersi terápia elvei.
A tanácsadás fogalma, módszere, kulcselemei.
A tanácsadóval szembeni elvárások.
A pszichoterápia meghatározása, technikái.

Szakmai identitás, pályatükör 14 óra

A témakör a szakmai pálya kezdeti lépéseihez, a hivatáshoz vezető út eléréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A szakmai identitás fogalma, kialakulásának lépései.
Identitáskérdések a szociális munkában.
A szociális munkások identifikációjának jellemzői. Identitas bizonytalanságok.
Profilok és segítők. Tipológiák.
Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, szerepe, jelentősége.
Portfólió fogalma, szükségessége, helye a szakmai életpályában.
A portfólió típusai.
Szakma portfólió elemei, készítésének lépései.
A portfólió készítésének gyakorlata.

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tu-

dományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismereteivel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítés, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Szociálpolitika tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszer területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, államformák, pszichológia: Maslow szükségletrendszere, etika, - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, türelmes társas környezetéhez. Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák megoldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászorulónak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	
Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		ppt, keresőprogramok ismerete
Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan		
Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan		

Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása
Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása
Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan		Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák

A tantárgy témakörei

A szociálpolitika intézményrendszere 18 óra

Az állami, önkormányzati, egyházi-, magán és civil szféra intézményei, működésük sajátosságai.

Önkormányzati szociális ellátások, támogatások formái, a jogosultság megszerzésének feltételei.

A segítő szakember szerepe a rendszer működésében, az ellátáshoz való hozzájutás elősegítésében.

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy 18 óra

0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segít-

séget nyújtani.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 után, társadalomföldrajz - kultúrák elhelyezkedése, rétegek helyzete,

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Népesedési adatok gyűjt és elemez.	Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése	Teljesen önállóan	Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi munkáját. A másságot tisztelő, segítőkész. Precíz, pontos munkavégzés. Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulónak tanácsot ad, ügyeket kezel.	internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol
Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.	Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájutás- egyenlőtlenségek ismerete.	Teljesen önállóan		excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata
Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelvét alkalmazza.	Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.	Teljesen önállóan		
Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.	Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichés-érzelmi-, fizikai szegénység.	Teljesen önállóan		
Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére.	Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete.	Teljesen önállóan		excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés
Interjút készít, családi kapcsolatrendszert ábrázol, elemez.	Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.	Teljesen önállóan		kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével

Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.	Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.	Teljesen önállóan		excel táblázat kezelés

A tantárgy témakörei

Hátrányos helyzetű csoportok a társadalomban 18 óra

A cigányság helyzete és megítélése a magyar társadalomban.
Hajléktalanság, társadalmi, jogi, erkölcs szociálpolitikai megítélése.
Pszichiátriai és mentális betegséggel élők társadalmi helyzete.
Fogyatékkal élők társadalmi helyzete.
Szegénység társadalmi megítélése és kezelése Magyarországon.
Szegénység, devianciák, bűnözés összefüggései.
Öröklött szegénység.
Idősek helyzete a mai magyar társadalomban.

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozási alapismeretek tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A gondozás folyamatának, komplexitásának, rendszerszemléletének elsajátítása. Az egyénre szabott bánásmód mellett a gondozás elemeinek gyakorlatban történő alkalmazása, és az igényekhez igazított segítségnyújtás a mindennapokban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia:
Egészséges ember gondozása

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

A holisztikus szemléletű gondozást végez.	A gondozás történeti áttekintése és jelene. Gondoskodás, gondozás, egészség, betegség, ápolás fogalma.	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó empatikus humánus magatartás. Munkájában pontos, következetes. Döntéseiért, tevékenységéért felelősséget vállal. Toleráns és elfogadó a mássággal szemben. Kreatív, figyelme megosztható.	Információ gyűjtés, internet és számítógépes programok segítségével, böngésző programok alkalmazása
Az egyedi igényekhez igazodó segítséget nyújt.	A gondozás jellemzői, alul-, túlgondozás, időbelisége, terjedelme.	Teljesen önállóan		
Alapvető szükségleteket elégít ki.	A gondozás elemei: fizikai-, egészségügyi-, psziché-, foglalkoztatás, előgondozás, érdekvédelem)	Teljesen önállóan		
Foglalkoztatásokat-programokat szervez és kivitelez.	Mentálhigiénés ellátás	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. alkalmazása, infografika, Word alkalmazása
Alapvető érdekeket képvisel és segít érvényre juttatni.	Érdekvédelem.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gondozási tervet készít	A gondozás folyamata, szakaszai. Gondozási tervek típusai, elemei.	Teljesen önállóan		Excell, Word ismerete, alkalmazása

A tantárgy témakörei

Sajátos gondozási szükségletek 18 óra

Csecsemők és kisgyermekek gondozása.
Időskorúak gondozása.
Fogyatékkal élők gondozása.
Pszichiátriai betegek gondozása.
Szenvedélybetegek gondozása.
Demenciával élők gondozása
Gyógyíthatatlan betegek gondozása.
Haldoklók gondozása.

A gondozás tervezése 18 óra

Szükségleteken alapuló gondozás tervezése.
Gondozási terv készítésére vonatkozó szabályok.
Gondozási tervek fajtái, tartalmi elemei.
Szociális ápoló gondozó szerepe a gondozási tervek készítésében.
Szolgáltatást igénybe vevők bevonása a gondozási tervek megvalósításában.
A gondozási terv megvalósításában résztvevő team tagjai és szerepük.
Gondozási tervek megvalósítása, felülvizsgálatuk.

Gondozás tanulási terület

Gondozási szükségletek felmérése tantárgy 18 óra

0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szükségletfelmérés módszereinek, eszközeinek a megismerése és tudatos alkalmazása a gondozói munka során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia: Maslow piramis, kognitív folyamatok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Adatokat gyűjt és rendszerez.	A szükségletfelmérés fogalma, szerepe, jelentősége a gondozási folyamatban.	Instrukció alapján részben önállóan	Támogató, motiváló magatartás. Empatikus, másságot elfogad, tisztelettudó, problémamegoldó hozzáállás. A bizalom elnyerésének képessége, megbízhatóság. Feladat és problémaorientáltság. Együttműködő, kommunikációja hiteles, akadály-, és erőszakmentes. Munkájában precíz, pontos.	Excel táblázat
Dokumentumokat elemez	Állapotfelmérés, egészségi állapot,	Instrukció alapján részben önállóan		digitális anyagok, dokumentációk elemzése, értelmezése
Vizsgálatokat végez	Betegmegfigyelés szempontjai, elemei, lépései, A megtekintés és a vizsgálat menete	Teljesen önállóan		
Felméréseket készít, a kapott eredményeke rögzíti és értékeli.	Fizikai, pszichés-, mentális állapotfelmérés eszközei, technikái.	Teljesen önállóan		kérdőívek, tesztek online készítése, excell táblázatban kiértékelést végez
Megváltozott helyzeteket felismer, problémát észlel	Az emberi szervezet működése, normál és kóros állapotok, elváltozások	Teljesen önállóan		
Genogramot-, ecomapot készít és értelmez	Szociális állapot felmérésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		grafikai programok használata
Erőforrásokat felismeri és mozgósítja	Külső és belső erőforrások, természetes támaszok	Teljesen önállóan		ábrák, diagramok készítése

A tantárgy témakörei

Szükségletek felmérése és módszerei 6 óra
Fizikai-, egészségi-, pszichés-mentális-, szociális állapotok felmérése.
Felmérő tesztek, kérdőívek, skálák ismerete és alkalmazása.
Információszerzés, adatgyűjtés módszerei: megfigyelés, vizsgálat, tesztek, kérdőívek kitöl-

tése, gyakorlása, egyéni beszélgetés, környezettanulmány, előgondozás, szükségletlista, dokumentum elemzés.
Adatgyűjtés eszközei. Az adatok feldolgozásának módszerei és értékelése.
Team munka a szükségletek felmérésében.

Szükségletek és erőforrások 12 óra
Társadalmi erőforrások.
Intézményi erőforrások a szociális gondozásban.
Az egyén erőforrásainak feltérképezésének módszerei, genogram, ecomap alkalmazása, interjú készítése.
Szociális ápoló gondozó erőforrásai.
Az erőforrások bevonása a kliens szükségleteinek kielégítésébe.
Az erőforrások felhasználása a gondozási munka támogatására.

Gondozás tanulási terület

Gondozás az alapellátásban tantárgy 54 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociálpolitika: humán intézményrendszerek, igénybevétel módja

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan		internetes keresőprogramokat használ,
Tájékoztatást ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete

Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan	Segítőkész, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,
Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében.	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitas	Teljesen önállóan		
Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan		online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan		google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tantárgy témakörei

Az alapellátás intézményrendszere 31 óra

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere, az ellátás feladata, nyújtott szolgáltatások:
Falu és tanyagondnoki ellátás
Étkeztetés
Házi segítségnyújtás
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
Családsegítés, gyermekvédelem
Közösségi ellátások
Támogató szolgálat
Utcai szociális munka
Nappali ellátás

Gondozási feladatok az alapellátásban 23 óra

Szociális ápoló gondozó feladatai a szociális étkeztetésben.
Szociális ápoló gondozó feladatai a házi segítségnyújtásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a jelzőrendszeres házi segítség-nyújtásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a nappali ellátásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a támogató szolgáltatásnál és a közösségi ellátásoknál.

Gondozás tanulási terület

Gondozás a szakosított ellátásban tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismeretszerzés a szociális szakosított ellátások formáiról, szakmai munkájáról. A komplex, teljeskörű gondozás ismereteinek birtokában, egyénre szabott bánásmód elveinek alkalmazásával, mindennapi segítő tevékenység kivitelezése, ápoló-gondozó team tagjakén. Szociális ellátórendszer célcsoportjainak megismerése, fejlesztésük és rehabilitációjuk cél- és eszközrendszerének ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesités és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociálpolitika: humán ellátórendszer intézményei, szocio-, foglalkoztatóterápiák, rehabilitáció

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tájékoztatást nyújt a szakosított ellátásokról, szolgáltatásokról	A szakosított intézmények formái, szolgáltatásai, az igénybevétel feltételei	Instrukció alapján részben önállóan	Tisztelettelteljes, elfogadó magatartást tanúsít. Képes az együttműködésre, team tagjaként eredményesen dolgozni. Munkájával szemben felelősségteljes, következetes. Hitelesen és őszintén kommunikál. Nem erőszakos, indulatait, érzelmeit kezelni tudja. Felismeri mások érzelmi igényeit.	böngésző é keresőprogramokat használ
Szükségleteket mér fel, megtervezi gondozási munkáját.	Szociális ellátás célcsoportjai: idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek, hajléktalanok	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata
Ápoló-gondozó team tagjaként egyénre szabott gondozást nyújt.	A gondozás folyamata, a komplex gondozás, egyéni bánásmód, a gondozói team	Teljesen önállóan		
Ápoló-gondozó munkája során rehabilitációs- és prevenciós tevékenységet végez.	Ápolás-gondozás -nevelés- rehabilitáció és a prevenció egysége, egymás mellettisége, egymásra épülése.	Teljesen önállóan		infografika, ppt. ismerete és alkalmazása

Szakmai munkáját rendszeresen értékeli és fejleszti.	Ellenőrzés, értékelés fogalma, célja, módjai és eszközei. A fejlesztés-, a fejlődés lehetőségei és szükségessége.	Teljesen önállóan	Titoktartási kötelezettséggel dolgozik. Megbízható, igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre	adatok elemzése, értékelése, excel, táblázatok és diagramok ismerete
Munkáját, tevékenységét határidőre, pontosan dokumentálja.	Munkája során kötelezően használt dokumentációk, adminisztrációs feladatok ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A szakosított ellátás intézményrendszere 24 óra

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere:
Ápolást gondozást nyújtó intézmények
Rehabilitációs intézmények.
Lakóotthonok.
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények.
Támogatott lakhatás.

Gondozási feladatok a szakosított ellátásokban 12 óra

A szociális ellátás célcsoportjai.
Szociális ápoló gondozó feladatai az idősek otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai a fogyatékos személyek otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai pszichiátriai-, szenvedélybetegek otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai a hajléktalanok otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai a rehabilitációs otthonokban.

Fejlesztő foglalkozások tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértékelésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifejezésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénés szakember, játékpedagógus, szabadidőszervező, egészségfejlesztő- rekreációs szakember, szociális munkás, népművelő humán szakos diplomával

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Ének-zene: hangszerismeret, zenei műfajok, Vizuális nevelés: rajzolás, festés, ábrarajzolás, Testnevelés: gimnasztika, technika - kézműves foglalkozások

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Egyéni és közösségi igényfelmérést végez	Egyéni és közösségi igények felmérésének módszerei és eszközei, motívumok rendszere	Teljesen önállóan	Önállóság, szervezési készség, kézügyesség, együttműködés, körültekintő, felelősségteljes, bizalom elérésére és megtartására	google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel
Az igényfelmérésnek megfelelően csoportokat alakít ki	Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás ismérvei	Teljesen önállóan		

Foglakoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat	A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái, működésük alapelvei	Teljesen önállóan	törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés, folyamatos önfejlesztés, példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának képessége, a folyamatok nyomon követése, kapcsolatteremtési és fenntartási képesség	
Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket	A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete	Teljesen önállóan		ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása
Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében	A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítés formái	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,
Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban	Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez
A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez	szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete és használata
A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi	Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői,	Teljesen önállóan		
Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.	A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer

A tantárgy témakörei

Foglalkoztatásterápia 18 óra

Szocioterápia fogalma, célja, fajtái, színterei
Szocioterápia, mint közösségfejlesztő
Foglalkoztatásterápia fogalma, módszerei, hatása , a terápiába bevonás kritériumai
Kognitív terápiák: a kognitív képességek rendszere, kognitív fejlesztő foglalkozások
Zeneterápia: érzelemfeldolgozás, intra-, és interperszonális integráció
Bibilioterápia: az irodalom gyógyító hatása
Színjátszás terápiája, önkifejezés formája, komplex művészetterápia
Kreatív és művészetterápiák: az alkotás művészete és szabadsága

Rekreációs foglalkozások 18 óra

Rekreáció fogalma és jelentősége
Sportjellegű foglalkozások
Mozgásterápia, mint kifejezőterápia, a mozgás és érzelmek kapcsolata, test és lélek harmóniája
Táncterápia, mint az élményalkotás, érzelemkifejezés eszköze, az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása
Játékterápia, a játék "öngyógyító" szerepe, a személyiségre és a közösségre gyakorolt hatásai

Ápolástan tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

Ápolási alapismeretek tantárgy 54 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az ápolás alapismereteinek elsajátítása mellett az ápolási igények felmérése, az ápolás prevenció-rehabilitáció szemléletű kivitelezése, a betegek testi-lelki komfortjának biztosítása. Az ápolói team tagjaként a gyógyulás érdekében együttműködő és önálló feladatok szakszerű elvégzése. Alázat-, és szolgálatkész ápolói munkavégzés.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg	Az ápolás fogalma,		Hiteles, erőszak- és	

ápolási szükségleteit és saját kompetenciáján belül elvégzi az ápolási feladatokat	célja, ápolói tevékenységek, az ápolás folyamata és szakaszai. V. Henderson 14. alapvető szükséglete	Teljesen önállóan	akadálymentes kommunikáció. A betegek igényeire épülő ápolói tevékenység. Speciális szükségletek felismerése, és segítése a gyógyulás érdekében. Empatikus, tisztelettudó. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Hatékonyan segíti elő,- ápolói team tagjaként, - a gyógyulást.	folyamatábra tervezése, adatok gyűjtéséhez excel ismeret
A beteg komfortérzetét biztosítja, a szükséges kényelmi eszközöket alkalmazza.	A kényelemérzet, a fájdalom természete, élettana. A fájdalom legyűrésének módja. A jó körérzet elősegítése. A kényelmi eszközök fogalma típusai, használatuknak elvei.	Teljesen önállóan		google űrlapok, felmérések, tesztek, skálák készítése, böngészők
Gondoskodik a beteg biztonságos tárgyi feltételeiről, akadálymentes környezetet alakít ki.	Biztonság, védelem, környezet fogalma. Veszélyforrások, tisztaság fogalma, formái. Az egyén biztonságát veszélyeztető tényezők.	Teljesen önállóan		digitalis tervezőprogramok
Rendszeres betegmozgatást végez a prevenció érdekében.	Hely-, helyzetváltoztatás. Mobilitás, aktivitás. Járás. A mozgás, torna jelentősége, élettani hatásai. ROM gyakorlatok fogalma, formái. Prevenció fogalma, formái, eszközei.	Teljesen önállóan		videofilmek készítése, szerkesztése
Előírásoknak megfelelő fizikális és természeti gyógymódokat alkalmaz	Gyógyító eljárások fogalma, típusa. Természetes gyógymódok. fizikális technikák (masszázsok, manuális kezelések, hő és hideg terápiák, víz, föld, levegő kezelések, természetes eszközökkel végzett eljárások	Teljesen önállóan		ppt, oktatófilmek keresése, letöltése
Állapotoknak, betegségeknek megfelelő speciális ápolói feladatokat lát el.	Sebgyógyulás folyamata, sebgyógyulás szövődményei, sebellátás formái, eszközei, előírásai. Légzés és ápolás. Ápolási folyamat és az oxigénellátás. Puzus-oximetria. Leszívás, Infúzió. Sztómakezelések.	Jelöljön ki egy elemet.		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése

Segítséget nyújt a beteg személyi higiénéjében, a tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.	A higiénés ápolás fogalma, típusai. Bőrápolás, bőr épségének zavarát elősegítő kockázati tényezők. Gyakori bőrproblémák. A fürdetés célja, terápiás fürdetések. Szájhigiéné. Haj és szőrzet ápolása. Szem-, fül-, orr ápolása. Körmök tisztántartása.	Teljesen önállóan		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése
Előkészít az ágyazáshoz és szakszerűen kivitelezi. Állapotoknak megfelelő fektetési módokat alkalmaz.	Betegszoba rendben tartása, a kórtermi környezet. Speciális szobaberendezési tárgyak. Gyakori ágyhelyzetek, az ágy rendben tartása, az ágynemű. Az ágyazás szabályai.	Teljesen önállóan		keresőprogramok, oktató kisfilmek letöltése
Folyamatosan figyelemmel kíséri a folyadék-, és táplálék felvételt, ürítési szükségletek kielégítésében nyújt segítséget.	A táplálás elvei, a tápanyagok fogalma, formái, jellegzetességei. Vitaminok, ásványi anyagok. A megfelelő étrend megtervezése. A táplálás változása a fejlődés folyamán. A táplálás és ápolás. Vizeletkiválasztást befolyásoló tényezők. Gyakori vizeletürítési problémák.	Teljesen önállóan		ppt, fénykép nézegető programok
Előítéletmentes, szaknyelvi kommunikációt folytat.	Kommunikáció fogalma, fajtái, típusai. A kommunikációs akadályok, kommunikációs zavarok. Szaknyelvi kommunikáció.	Teljesen önállóan		levelezés,

A tantárgy témakörei

Aktivitás, pihenés 10 óra

A témakör a beteg komfortérzetének biztosításával foglalkozik:

A pihenés fogalma, a pihenési igény változása életkoronként.

- Az egyén komfortjának biztosítása különböző életszakszokban, élethelyzetekben
- Biztonság szükségletének kielégítése
- Az ágyazás szabályai és formái.
- Ágyazás előkészítése, eszközei.
- Fektetési módok és kivitelezése
- A pihenés, mozgás, aktivitás szerepe a gyógyulásban.
- Aktív, passzív mozgás, és helyzetváltoztatás

- A beteg mobilizálásának szabályai
- Torna, gyógytorna feladata, szerepe a gyógyulásban
- A tartós fekvés szövődményei
- Felfekvés megelőzése

Személyi higiéné biztosítása 12 óra

A témakör a beteg személyi higiéné témakörébe tartozó ápolói tevékenységet öleli fel.
A személyi higiéné fogalma, szerepe a gyógyulásban

- Az ápoló személyi higiénéje az ápolás során
- Az ellátott testének tisztántartása
- Szájhigiéné
- A menstruáció higiénéje
- Az inkontinens beteg higiénéje
- Inkontinencia termékek és használatuk
- A tisztálkodás eszközei
- Mosdatás, fürdetés előkészítése, kivitelezése
- Gyermekek mosdatása, fürdetése

Tápanyag-biztosítás 12 óra

A témakör az táplálkozás és ürítési szükségletek ápolói feladatait tartalmazza.
Táplálkozás-élettani alapfogalmak

- A táplálék és folyadékellátás módjai.
- A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban
- Az egészséges táplálkozás alapelvei
- A diéta fogalma, fajtái, jelentőségük a gyógyulásban
- A folyadékszükséglet, és folyadékpótlás módjai
- Az étkezés és étkeztetés tárgyi feltételei
- Az étkeztetés személyi feltételei HACCP alapismeretek
- Előkészítés étkeztetéshez
- Az ürítés szükségletének biztosítása
- Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők, és eszközök
- Az ürítés életkorral, betegséggel együtt járó problémái

Speciális ápolási igények 12 óra

A témakör a speciális igényű betegek szakápolási ismereteit tartalmazza.
Cukorbeteg ápolása, vércukorszint mérése

- Magasvérnyomásos beteg gondozása, vérnyomás mérés
- Demenciával élő idősek ápolása
- Fogyatékkal élő emberek ápolása
- Pszichiátriai betegek ápolása
- Gyermekek ápolása
- Addiktológiai betegek ápolása
- Krónikus, gyógyíthatatlan betegek ápolása
- Haldokló betegek ápolása
- Fertőző betegek ápolása

Az ápoló személyisége 8 óra

A témakör az ápolás folyamatában, és az ápolási folyamatban résztvevők közötti kommunikáció formáival, elemeivel, szabályszerűségével foglalkozik.
Ápoló és beteg közötti kommunikáció

- Hiteles és szaknyelven való kommunikáció

- Kommunikációs képesség a látás, hallás-, beszédsérült emberrel
- Konfliktuskezelés, önsegítő technikák alkalmazása
- Kulturális különbségből adódó szokások tiszteletben tartása
- Titoktartási kötelezettség
- Az ápoló személyi higiénéje

Ápoló kommunikációja a beteg hozzátartozóival

- Személyiségi jogok és adatvédelem az ápolási munka során
- Az ápolás etikai szabályai
- Ápolói kompetenciák
- Biztonság, és bizalom szerepe a beteg és az ápoló kapcsolatában
- Az emberi kapcsolatok szerepe a gyógyulásban
- Az esztétikai szükséglet az ápolási munkában
- Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete az ápolói munkában
- Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

Ápolástan tanulási terület

Betegmegfigyelés tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a betegmegfigyelés elméleti ismereteinek birtokában képes legyen a beteg megtekintésére, megfigyelésére, a betegvizsgálatok előkészítésére, kivitelezése, az elváltozások észlelésére és jelzésére. Az elváltozások pontos és szakszerű dokumentálására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A megadott szempontoknak megfelelően betegmegfigyelést végez.	A tünetekről általában, tünetcsoport fogalma, ismérvei. Objektív, szubjektív tünetek, Általános, helyi-, és speciális tünetek.	Teljesen önállóan		

A betegmegfigyelés során észlelt elváltozásokat az észlelés pillanatában jelzi.	A jelzés fontossága, időfaktorok, a jelzés módja, az információk pontossága, szakszerűsége	Teljesen önállóan	Önálló munkavégzésre képes. Ismeri a normális élettani funkciókat, felismeri a változásokat. Problémaérzékeny, könnyen alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Gyors döntéshozási képességgel rendelkezik. Szakszerűen kommunikál, segítségkérés,	digitális kommunikációs eszközök használata
A betegvizsgálathoz szükséges eszközöket, dokumentációkat előkészíti.	A méréshez szükséges eszközök ismerete, a hőmérők, vérnyomásmérők típusai, formái. Az előkészítés menete.	Teljesen önállóan		
Vitális paramétereket mér,- pulzus, vérnyomás, légzés, hőmérséklet- és dokumentál.	A vérnyomás, a pulzus, a hőmérséklet és légzés fogalma, mérésének módjai. A vitális paraméterek normális értéke,	Teljesen önállóan		digitális diagnosztikus eszközök használata, értékek elemzése
Testváladékokat megfigyel, a higiénés előírásoknak megfelelően tárolja, kezeli és vizsgálatra küldi.	Vizelet, a hányadék, a széklet, a köpet és egyéb váladékok megfigyelésének szempontjai: menynyisége, minősége, kóros elváltozásai. A váladékfelfogó edények ismerete, alkalmazása.	Teljesen önállóan		
Egyszerű allergiás próbát - bőrpróbavégez, annak eredményét dokumentálja.	A gyógyszerek beadásának elvei, a gyógyszerérzékenység fogalma, típusai, megelőző tevékenységek, a bőrpróba menete, ismerete, allergiás reakciók,	Instrukció alapján részben önállóan		digitalizált oktató kisfilmek letöltése

A tantárgy témakörei

A megfigyelés alapismeretei 11 óra

A témakör a beteg megfigyelésével és annak szempontjaival, eszközeivel és módszereivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

A betegmegfigyelés szerepe az ápolásban

- A betegmegfigyelés szempontjai, eszközei
- Az ápoló szerepe, tevékenysége a betegmegfigyelésben
- A megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése
- A betegmegfigyelés dokumentálása, megfigyelőlapok fajtái, vezetésének szabályai

Általános tünettan 11 óra

A témakör a tünetek alapismeretivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

Figyelemfelhívó panaszok/tünetek ismerete

- A beteg általános megfigyelése
- Objektív-, szubjektív tünetek
- Általános-, és helyi-, speciális tünetek,
- A tünetcsoport - szimptómák

A beteg általános megtekintése 11 óra

A témakör az általános megfigyelés elemeivel foglalkozik.
A bőr és elváltozásainak megfigyelése

- A testtartás, járás, mozgás megfigyelése
- A beszéd, hallás megfigyelése
- A viselkedés, pszichés állapot megfigyelése

A beteg testtájankénti megtekintése 11 óra

A témakör az emberi felépítés és testrészeinek a megfigyelésével foglalkozik.
Fej, arc, arckifejezés megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése

- Szem, nyak, mellkas megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése
- Gerincoszlop, has, végtagok megtekintése, elváltozások észlelése és jelentése

Élettani funkciók megfigyelése 10 óra

A témakör az életfontosságú funkciók megfigyelésével, és az elváltozások időbeni jelzésével foglalkozik.
Vitális paraméterek: légzés, pulzus, vérnyomás, hőmérséklet
A beteg tudatállapota

- Alvás megfigyelése
- Testváladékok megfigyelése
- Allergiás reakciók megfigyelése

Klinikumi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésére, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

Belgyógyászati ismeretek tantárgy 36 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. Kommunikációja tiszteletteljes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és felelősségteljes.	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete
Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segédkezik.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felettesének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.	Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknél.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A keringés és vérképző rendszer megbetegedései 36 óra

Panaszok és tünetek a vérkeringési szervek betegségeiben

Vizsgálatok a vérkeringés szervek betegségeiben (Fizikális-, és eszközös)

Keringési elégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A szív gyulladásos szívbetegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
A szív vérellátási zavarai. Az ingerképzés és ingervezetés zavarai.
Az érrendszer betegségei. Anaemiák, vérzékenység.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tantárgy 36 óra 1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A neurológia és a pszichiátria körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves szakmai gyakorlat, a pszichiátria, a neurológia területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri, észleli a betegségek tüneteit.	Neurológia és a pszichiátriai betegségek tünettana. Panaszok, kóros elváltozások.	Teljesen önállóan	Gyors döntésképesség, határozott fellépés, azonnali cselekvés képessége, a változás felismerésének képessége, együttműködés a szakmai teammel. Hatékony, eredményes, kapcsolatteremtés és	képek, kisfilmek készítése, használata, kezelése
Életet veszélyeztető helyzetekben azonnal cselekszik, mentőt-, segítséget hív.	Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű kórképek. Idegrendszer gyulladásos betegségei. Agydaganatok. Traumás sérülések. Epilepszia.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket használ,

Diagnosztikus eszközös vizsgálathoz előkészít, segít a kivitelezésben.	Diagnosztikus eszközök fogalma, fajtái, funkciói, működésük alapelvei. Vizsgálatelőkészítési ismeretek. CT, MRI, RTG, EEG, ENG, EMG, LP	Instrukció alapján részben önállóan	kapcsolattartás. Környezet ártalmainak kiküszöbölése, megértő, elfogadó, empatikus, nyugodt és higgadt hozzáállás a betegekhez.	diagnosztikus eszközök ismerte, használata,
Ápoló-gondozó feladatát a prevenció és rehabilitáció elveinek figyelembevételével végzi.	A neurológiai-, és pszichiátria betegeknél megjelenő ápoló-gondozói feladatok, tevékenységek. Prevenció és rehabilitáció jelentősége és szükségszerűsége a neurológiában és a pszichiátriában.	Teljesen önállóan		oktató-kisfilmek, képek, fényképek, szkennelés, fotókészítés
Pszichés-mentális vezetést végez, terápiás miliőt biztosít, támogatást nyújt.	A neurológiai és pszichiátriai betegségek személyiségre gyakorolt hatása. Betegségélmény, betegségfeldolgozás.	Teljesen önállóan		
A családtagok és a környezet felvilágosítása, betegségedukáció - kompetenciájának megfelelően.	A családdal való kommunikáció szintjei, formái, tartalmi elemei, ideje. Elérhetőség biztosítása,	Teljesen önállóan		levelezőprogramok, digitális tájékoztató készítése, felvilágosítás, információ átadás digitalizált térben

A tantárgy témakörei

Neurológiai betegségek 36 óra

Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű CVB
Gyulladásos betegségek: Encephalitis, Meningitis, Myelitis, Lyme kór, Guillain –Barré szindróma
Sclerosis multiplex, Myasthenia gravis
Parkinson-kór, Epilepszia
Agydaganatok, traumás idegrendszeri sérülések
A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Gerontológia-geriátria tantárgy 54 óra 1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az időskorral járó változások megismerése, az időskor problémáinak kezelése és támogatása, a geriátria tárgykörébe tartozó betegségek ismerete, ápoló-gondozó munka hatékony végzése. Az időskori rehabilitáció folyamatának, színtereinek, lépéseinek ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves idősellátásban eltöltött szakmai gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az időskor testi-lelki változásait felismeri, azonosítja.	Az időskor jellemzői. Érzékszervi, testi-szervi változásai. Az időskor lelki, és mentális változásai. Multimorboditás-, polymorbiditás, az időskor leggyakrabban előforduló betegségei.	Teljesen önállóan	Az időseket elfogadó, tisztelő magatartást. Türelmes, nyugodt munkavégzés. Hangos, érthető-, helyzethez illő kommunikáció. Kreatív, innovatív-, jó szervezőkészséggel rendelkezik. Együttműködő, könnyen és jól alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Figyelmes, empatikus.	ppt. ismerete, alkalmazása
Pszichés támogatást nyújt a veszteségekkel küzdő idős embereknek.	Gerontopszichológia alapismeretei, az időskor lelki válságai, a veszteségek és azok feldolgozásának eszközei. A támogatás formái.	Teljesen önállóan		word ismerete, filmek keresése, közös filmnézés és feldolgozás
A segítséget igénylő idős személy megváltozott igényeinek, szükségleteinek kielégítésében segítséget nyújt.	Az időskor jellegzetes változása, az 5 "I" ismerete. A megváltozott szükségletek listája, azok ismerete és alkalmazása munkája során. Személyi és tárgyi környezete, azok szerepe és funkciói.	Teljesen önállóan		
Fokozott figyelemmel kíséri és végzi az idősek gyógyszerelését.	Az időskorban leggyakrabban használt gyógyszerek, gyógyszercsoportok, azok hatásai, mechanizmusai, ápolói feladatok a gyógyszerekkel való ellátás során	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete, digitális kommunikációs eszközök

Demens betegeket életvitelében segítséget nyújt, foglalkozásokat szervez	Az aktivitás, a napi ritmus. Motiválás és sikerek szerepe az idősek életében. Demens betegek foglalkoztatásának formái, lehetőségei, eszközei.	Teljesen önállóan		digitális játékok, képkeresők, memóriafejlesztő, kognitív képességeket fejlesztő játékok, programok
A segédeszközök használatát, azok higiénés tisztántartásukat megtanítja az idős embereknek.	A segédeszközök fogalma, fajtái, típusai. A segédeszközökkel szembeni elvárások, higiénés követelményei. Beszerzésük, tárolásuk.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata, képek, oktató kisfilmek, word használata

A tantárgy témakörei

Időskorban előforduló problémák kezelése és támogatás 27 óra

„5 i" immobilitás, inkontinencia, instabilitás, intellektuális hanyatlás, iatrogenia.
Alvásproblémák, átalvási problémák, álmatlanság, aluszékonyság
Kedélyállapot változásai
Jellegzetes viselkedésváltozások,
Diagnosztikai nehézségek időskorban.
Leggyakrabban használt gyógyszerek idős korban, gyógyszerszedési szokások.
Gyógyszerek felszívódásának zavarai időskorban
Idős ember segítése gyógyszerszedéskor
Szocio-pszichológiai kezelések lehetőségei demenciával élőknél:
Kognitív stimuláció realitás-orientációs terápia, viselkedési intervenció

Időskori rehabilitáció folyamata, feladata 27 óra

Az elsődleges problémák stabilizálása.
A másodlagos komplikációk megelőzése.
Az elvesztett működések helyreállítása (látás, hallás, mozgás).
Az egyén környezetéhez való alkalmazkodásának elősegítése.
A tárgyi környezet kialakítása, az idős/demens egyénhez igazítása.
Az idős/demenciával élő ember családban maradásának elősegítése.
Az idős/demens betegek gyógyszerellátás és speciális orvosi szolgáltatások.
A biztonságos közlekedés lehetőségének megteremtése idős/demens beteg esetén, baleset-megelőzés.
Gyógyulást és rehabilitációt nehezítő tényezők idős/demens betegnél.
Kórházi elbocsátások problémái.
Fájdalom megfigyelése és a szenvedés csökkentésének lehetőségei demens betegnél.
Az intézményes és szociális szolgáltatások és az otthon változtatás kérdései, tanácsadás

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 140 óra

11. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Munkavállalói idegen nyelv tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során megfelelő idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62 óra
2óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket egyszerű mondatokkal meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések 11 óra

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél 20 óra

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, a szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogy tipikus szófordulatok és nyelvi panelek segítségével hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” – általános társalgás 11 óra

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. az időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a megfelelő kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Állásinterjú 20 óra

A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy 15,5 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes szabadság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyama-	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése

Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan	tos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Énkép, önismeret, társismeret 15,5 óra

A témakör saját belső világunk megismerésével, az önismereti tükörrel foglalkozik, az alábbi területek segítségével.

Az én, az énképfogalma, dimenziói és síkjai.

Önmagunkra vonatkozó információk csatornái. Érzelmi kongruencia.

Önismeret fogalma, szintjei, a JoHari ablak. Az önismeret elsajátításának folyamata. Az önismereti kerék.

Az énfejlődés és szakaszai. Loevinger és Eric Erikson.

Személyes adottságaink és képességeink.

Önértékelés, önelfogadás, önbizalom.

Társas észlelés, társismeret, szociális tükör, visszajelzések, reflektivitás. Alkalmazkodás és elfogadás

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismereteivel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítés, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Szociálpolitika tantárgy **31 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszer területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, államformák, pszichológia: Maslow szükségletrendszere, etika, - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, türelmes társas környezetéhez. Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák megoldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászorulónak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	
Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		ppt, keresőprogramok ismerete
Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan		
Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása

Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása
Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan		Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák

A tantárgy témakörei

Közigazgatási ismeretek 15 óra

Az állam és az önkormányzatok felépítése.
Önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere.
A magyar közigazgatási rendszer struktúrája: kormány, kormányhivatalok feladata és hatásköre.

A társadalmi helyzet és az egészség 16 óra

Az ártó-védő társadalom
A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel.
A szegénység és a betegség összefüggései.
Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei.
Adatok tanulmányozása, nemzetközi összehasonlító elemzése a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok alapján.

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Szociális munka tantárgy 46,5 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Gyakorlati szakmai munka végzésének elméleti megalapozása, a szociális munka alapvető ismeretinek elsajátításával. A segítségnyújtás alapját képező gyakorlat vezérelt értékek és az egyén természetes támaszainak az igénybe vevő erőforrásainak a megismerése Ismereteket szerez az egyéni esetkezelés, a családokkal és csoportokkal végzett való szociális munka eszközrendszeréről, a problémák megoldásának lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser végzettség mi-

nimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszeren belül.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A szociális munka gyakorlati értékei mentén végzi munkáját.	A társadalompolitika, szociálpolitikai értékei (egyenlőség, szabadság, tolerancia, igazságosság)	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, előítéletmentes attitűd, Kompetenciáján belül önálló munkavégzés. Pontos, precíz, szakszerű kivitelezés, Döntésképesség, helyzetfelismerés, Helyzethez illő viselkedés, adekvát, szakszerű kommunikáció, szervezői képesség, kapcsolattartás a szakemberekkel, titoktartás	
Azonosítja a döntéshelyzeteket és szakmai kompetenciájában hozza meg a döntését.	Szociális munka dilemmáinak ismerete	Teljesen önállóan		
Feltárja az egyén természetes erőforrásait és ennek irányában motiválttá teszi.	Humánökorendszer.	Teljesen önállóan		
Szerepeit letisztultan alkalmazza.	Szociális szakember szerepkészlete.	Teljesen önállóan		
Azonosítja az egyéni problémákat, közvetít és tanácsot ad.	Problémamegoldó folyamatok ismerete, egyéni esetkezelés	Teljesen önállóan	mellett végzi munkáját.	
Kliense kapcsán komplex módon megsegíti annak családját.	Családokkal végzett szociális munkaforma: családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia	Instrukció alapján részben önállóan		
Kompetenciájába tartozó csoportmunkát végez (igényfelmérés, szervezés, kivitelezés)	Szociális csoportmunka technikái, ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		programszervezés, tájékoztatók készítése, - internetes felületek kezelése
Ismerteti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat és azokat előírás szerűen vezeti.	Munkavégzéséhez kacsolódó adminisztrációs alapismeretek,	Teljesen önállóan		elektronikus dokumentációk ismerete, kezelésük, továbbításuk és tárolásuk
Szakmai beszámolót készít a fenntartó részére.	Adatgyűjtés, adatelemzés, saját munkaterületén	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata, levelező program ismerete

A tantárgy témakörei

Családokkal végzett szociális munka 12 óra

Családstruktúra, családi alrendszerek, hierarchia.
Családi életciklusok és a hozzájuk kapcsolódó krízisek.
Szociális munka családokkal: Családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia
családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások intézményi háttere.
Iskolai és óvodai szociális munka jelentősége.

Szociális munka csoportokkal 12 óra

A csoport fogalma, a csoportokkal végzett szociális munka jelentősége a szociális munkában.
Csoportok formái, típusai, létrejöttének okai. Csoport identitás.
A szociális csoportmunka folyamata.
A csoport fejlődésének szakaszai. Szerepek és a szerepek változása a csoportban.
Csoport kultúra, csoportnorma, csoportkohézió kialakulása. Kommunikációs és interakciós minták a csoportban.
Szociális csoportmunka modellek.

Közösségi szociális munka 12 óra

A közösségfejlesztés meghatározása, szemlélete. A közösségfejlesztés célja.
A közösségi szociális munka társadalmi jelentősége.
A közösségi szociális munka formái, folyamatai.
Közösségszervezés, közösségfejlesztés, szociális fejlesztés a szociális munka módszereivel.
A közösségszervező szerepei.
Innováció a közösségi szociális munkában.

Szociális adminisztráció 10,5 óra

A szociális adminisztráció célja szerepe a szociális segítő tevékenységében.
A szociális adminisztráció jogszabályi háttere.
Dokumentációk fajtái.
Esettanulmány, gondozási tervek, munkatervek, beszámolók, esetnapló, forgalmi napló, látogatási és eseménynapló, igénybevételi napló, feljegyzések, megállapodások, jelentések.
Hivatalos levelezés, jelzés.

Gondozás tanulási terület

Gondozás az alapellátásban tantárgy 15,5 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociálpolitika: humán intézményrendszerek, igénybevétel módja

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan	Segítőkész, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	internetes kereső-programokat használ,
Tájékoztatást ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete
Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan		online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,
Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében.	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitas	Teljesen önállóan		
Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan		online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan		google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tantárgy témakörei

Gondozási feladatok az alapellátásban 15,5 óra

Szociális ápoló gondozó feladatai a szociális étkeztetésben.
Szociális ápoló gondozó feladatai a házi segítségnyújtásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a jelzőrendszeres házi segítség-nyújtásban.

Szociális ápoló gondozó feladatai a nappali ellátásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a támogató szolgáltatásnál és a közösségi ellátásoknál.

Gondozás tanulási terület

Szociális gondozás adminisztrációja tantárgy 31 óra 1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét, a szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódó adminisztrációt. Alkalmazni tudja a gondozói munka különböző formájához kapcsolódó kötelező adminisztrációt. Rendelkezzen egyfajta digitális kultúrával a munkájához kapcsolódóan.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Informatika tantárgy: word, excel, szociálpolitika: intézmények működésének feltételei

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Dokumentumokat értelmez	Intézményi dokumentumok ismerete: SZMSZ, Szakmai program, a nyilvántartás és működésdokumentációi,	Instrukció alapján részben önállóan	Információk szabályszerű kezelése, titoktartási kötelezettség. Precíz, pontos munkavégzés. Hatékony kommunikáció. Digitális kulturáltság. Minőségi munkavégzés. Változások folyamatos észlelése, követése és jelzése.	word, szkennelés, digitális fényképek kezelése
Nyilvántartásokat, iratokat és adatokat kezel	Iratok, okiratok, dokumentumok fogalma, típusai, kitöltésük szabályai. Adatvédelem, titoktartás.	Instrukció alapján részben önállóan		Excell táblázatkezelés, word és levelezőprogram
Kommunikációs eszközöket használ	Az információ átadás formái, módjai, szerepe a gondozás folyamatában.	Teljesen önállóan		közösségi oldalak ismerete, kapcsolattartás digitális formái
Javaslatokat tesz a protokollok módosítására	Protokoll, minőség fogalma, formái, lépései. A protokoll szerepe a minőségbiztosításban	Teljesen önállóan		

Organogramot készít.	A szervezet felépítése, struktúrája. Kapcsolatok rendszere, alá és fölérendeltségi viszonyok.	Instrukció alapján részben önállóan		excel-, word ismerete,
Statisztikák készítéséhez adatokat szolgáltat.	Intézmény adatszolgáltatási kötelezettségei. Statisztikák, felmérések, beszámolók.	Teljesen önállóan		excel kezelése, levelezőprogramok ismerete

A tantárgy témakörei

Dokumentációs alapismeretek 10 óra

Szociális adminisztráció fogalma, célja.

- Irat, okirat, dokumentum fogalma, jellemzői, fajtái.
- Iratok kezelése, nyilvántartása, iktatása tárolása, selejtezése.
- Formai, tartalmi követelmények.
- Hivatalos irat létrehozásának szabályai.
- Az intézményi adminisztrációval foglalkozó munkacsoportok.
- Adatvédelem az adminisztrációs tevékenységben.
- Az intézmény adminisztrációs tevékenységéhez használt eszközök.
- Számítógépes programok az adminisztrációban.

Intézményi adminisztráció 12 óra

Szervezeti Működési Szabályzat célja és kötelező tartalma

- Szakmai program célja kötelező tartalma, mellékletei.
- Házirend kötelező tartalmi elemei,
- Kötelező szabályzatok
- Utasítások
- Organogram

Minőségbiztosítás 9 óra

Minőségbiztosítás lehetőségei a szociális intézményekben.

- Adminisztráció szerepe a minőségbiztosításban.
  - Felmérések, statisztikák, kérdőívek készítése, szerepük a gondozási tevékenységben.
  - Szakmai protokoll, mint a minőségbiztosítás eszköze.
  - A szakmai protokoll szerepe az ápolásban, gondozásban.
  - Protokollok készítése, fejlesztése. .

Gondozás tanulási terület

Akadályozottság és a segédeszközök tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Ismerje fel a társadalmi különbözőséget, azonosítsa a másságot és rendelkezzen megfelelő mennyiségű információval az életvitelükben akadályozott emberekről, a segítségnyújtás for-

máiról, módjairól. Ismereteit a mindennapi munkája során alkalmazza, mely által enyhíteni tudja az ellátottak akadályozottságából eredő hátrányait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés, rehabilitációs szakember (Bsc, Msc) és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Ápolás: prevenció, rehabilitáció tananyag, kommunikáció: speciális kommunikáció, kommunikáció formái

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Megkülönböztetés nélkül végzi gondozói munkáját.	Károsodás, fogyatékosság, rokkantság fogalma. A másság értelmezése. Fogyatékossági típusok.	Teljesen önállóan	Másságot elfogadó magatartás, tisztelet a mássággal szemben. Előítéletmentes munkavégzés. Fokozott érzékenység a segítséggel szemben. Hatékonyan kommunikál. Együttműködő. Problémaérzékeny.	fényképnézegető programok
Tájékoztatást nyújt a társadalmi segítség formáiról.	A rehabilitáció színterei, intézményei, a segítségnyújtás lehetőségei, szakemberei.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt, infografika ismerete és használata
Speciális igényeket észlel, értelmez és ennek megfelelő gondozói munkát végez.	A sérült emberek személyiségjegyei, speciális gondozási igényei, annak észlelése és kielégítése.	Teljesen önállóan		
Akadálymentesen kommunikál.	Életvitelükben akadályozottak kommunikációja, a kapcsolatteremtés és fenntartás módjai és lehetőségei. A speciális kommunikációs eszközök.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket ismer és használ
Megtanítja az ellátottakat a segédeszközök használatára.	Segédeszközök fogalma, típusai, szerepük a mindennapi életvitelben. Biztonságos környezet.	Teljesen önállóan		
Felügyeli a segédeszközök biztonságos használatát és gondoskodik tisztántartásukról.	A segédeszközökkel szembeni elvárások, a biztonságos környezeti-, és személyi feltételek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Fogalmi meghatározások és az akadályozottság formái 15 óra

Károsodás, fogyatékosság, rokkantság, meghatározása.
A sérülések okai, a sérült személyiség jegyei.
Az életvitelükben akadályozottak színterei.
Érzékszervi akadályozottak.
Értelmileg akadályozottak.
Mozgásukban akadályozottak.
Érzelmi-, akarati sérültek.
Kommunikációs képességükben akadályozottak.
Tanulásukban akadályozottak.

Rehabilitáció 16 óra

Rehabilitáció értelmezése, a komplex rehabilitáció.
A rehabilitációt igénylők köre.
A rehabilitáció színterei.
A rehabilitáció módszerei.
A rehabilitáció sajátos területei.
Prevenció fogalma, fajtái és eszközrendszere

Fejlesztő foglalkozások tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértékelésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tantárgy 15,5 óra 0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifejezésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénés szakember, játékpedagógus, szabadidőszervező, egészségfejlesztő- rekreációs szakember, szociális munkás, népművelő humán szakos diplomával

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Ének-zene: hangszerismeret, zenei műfajok, Vizuális nevelés: rajzolás, festés, ábrarajzolás, Testnevelés: gimnasztika, technika - kézműves foglalkozások

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egyéni és közösségi igényfelmérést végez	Egyéni és közösségi igények felmérésének módszerei és eszközei, motívumok rendszere	Teljesen önállóan	Önállóság, szervezési készség, kézügyesség, együttműködés, körültekintő, felelősségteljes, bizalom elérésére és megtartására	google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel
Az igényfelmérésnek megfelelően csoportokat alakít ki	Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás ismérvei	Teljesen önállóan		
Foglakoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat	A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái, működésük alapelvei	Teljesen önállóan	törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés, folyamatos önfejlesztés, példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának képessége, a folyamatok nyomon követése, kapcsolatteremtési és fenntartási képesség	
Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket	A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete	Teljesen önállóan		ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása
Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében	A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítés formái	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,
Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban	Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez
A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez	szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete és használata
A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi	Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői,	Teljesen önállóan		
Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.	A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer

A tantárgy témakörei

Foglalkoztatásterápia 15,5 óra

Szocioterápia fogalma, célja, fajtái, színterei
Szocioterápia, mint közösségfejlesztő
Foglalkoztatásterápia fogalma, módszerei, hatása , a terápiába bevonás kritériumai
Kognitív terápiák: a kognitív képességek rendszere, kognitív fejlesztő foglalkozások
Zeneterápia: érzelemfeldolgozás, intra-, és interperszonális integráció
Bibilioterápia: az irodalom gyógyító hatása
Színjátszás terápiája, önkifejezés formája, komplex művészetterápia
Kreatív és művészetterápiák: az alkotás művészete és szabadsága

Ápolástan tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

Szakápolási ismeretek tantárgy 15,5 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szociális ellátórendszeren belül, az ápoló-gondozó intézményekben megjelenő szakápolási feladatok ismerete, ápolói team tagjaként egyes részfeladatok önálló kivitelezése. A gyógyszerelés, sebkezelés, folyadékpótlás, parenterális táplálás, ürítési zavarok, a haldokló beteg ápolói tevékenységének szakmai ismerete és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Utasításoknak megfelelően sebet kezel.	A sebek felosztása, a sebgyógyulás folyamat, szövődményei. A kötések típusai, a sebtisztító szerek.	Instrukció alapján részben önállóan		

A veszélyes hulladékokat szakszerűen tárol.	A veszélyes hulladék fogalma, fajtái, típusai. Tárolásuk előírásai.	Teljesen önállóan	Orvosi utasításoknak, előírásoknak megfelelő ápolói tevékenységet végez. Munkáját alázattal, felelősségteljesen és következetesen végzi. Vizsgálatok előkészítésében körültekintő. Méltóságteljes, empatikus minden beteggel szemben. Tapintatos, betegcentrikus hozzáállás jellemzi munkáját.	
Orvosi utasításoknak megfelelően - saját kompetenciáján belül - injekciót ad be.	Fecskendők, tűk, eldobható injekciós egységek ismerete. Injekció felszívás ampullából. Az injekció beadása. (sc.im.)	Instrukció alapján részben önállóan		
Vérvételhez előkészít, vizeletmintát vesz.	A vérvétel célja, funkciója, a vérvételhez szükséges eszközök, a kivitelezés lépései. A vizelet laboratóriumi vizsgálata, mintagyűjtés. Általános vizeletpróbák.	Instrukció alapján részben önállóan		
Katéterezéshez előkészít, segít a kivitelezésben.	A katéterek fajtái és részei. A katéterezés általános szabályai. A nő-, és a férfi katéterezés. A katéterezés kivitelezésének menete. Veszélyei, állandó katéter.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló beteget kísér, testi -lelki komfortérzetét biztosítja.	A haldoklás szakaszai, ápolói tevékenységek a szakaszok tükrében. A haldokló beteg testi-lelki ápolása.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egészségnevelés, felvilágosítás 15,5 óra

A témakör az ápolói tevékenység során megjelenő egészségnevelő feladatokat foglalja magában.

Részvétel az elsődleges prevenciós tevékenységben

- Tájékoztatást ad az egészséges életmódról.
- Közreműködés a rehabilitációs team munkájában
-

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tantárgy 31 óra 1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A neurológia és a pszichiátria körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves szakmai gyakorlat, a pszichiátria, a neurológia területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri, észleli a betegségek tüneteit.	Neurológia és a pszichiátriai betegségek tünettana. Panaszok, kóros elváltozások.	Teljesen önállóan	Gyors döntésképesség, határozott fellépés, azonnali cselekvés képessége, a változás felismerésének képessége, együttműködés a szakmai teammel. Hatékony, eredményes, kapcsolatteremtés és kapcsolattartás. Környezet ártalmainak kiküszöbölése, megértő, elfogadó, empatikus, nyugodt és higgadt hozzáállás a betegekhez.	képek, kisfilmek készítése, használata, kezelése
Életet veszélyeztető helyzetekben azonnal cselekszik, mentőt-, segítséget hív.	Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű kórképek. Idegrendszer gyulladásos betegségei. Agydaganatok. Traumás sérülések. Epilepszia.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket használ,
Diagnosztikus eszközös vizsgálathoz előkészít, segít a kivitelezésben.	Diagnosztikus eszközök fogalma, fajtái, funkciói, működésük alapelvei. Vizsgálatelőkészítési ismeretek. CT, MRI, RTG, EEG, ENG, EMG, LP	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus eszközök ismerte, használata,
Ápoló-gondozó feladatát a prevenció és rehabilitáció elveinek figyelembevételével végzi.	A neurológiai-, és pszichiátria betegeknél megjelenő ápoló-gondozói feladatok, tevékenységek. Prevenció és rehabilitáció jelentősége és szükségszerűsége a neurológiában és a pszichiátriában.	Teljesen önállóan		oktató-kisfilmek, képek, fényképek, szkennelés, fotókészítés
Pszichés-mentális vezetést végez, terápiás miliőt biztosít, támogatást nyújt.	A neurológiai és pszichiátriai betegségek személyiségre gyakorolt hatása. Betegségélmény, betegségfeldolgozás.	Teljesen önállóan		

A családtagok és a környezet felvilágosítása, betegségedukáció - kompetenciájának megfelelően.	A családdal való kommunikáció szintjei, formái, tartalmi elemei, ideje. Elérhetőség biztosítása,	Teljesen önállóan		levelezőprogramok, digitális tájékoztató készítése, felvilágosítás, információ átadás digitalizált térben

A tantárgy témakörei

Pszichiátriai betegségek 31 óra

A pszichiátriai betegségek közé tartozó kórképek.
A betegségek okai, hajlamosító tényezők.
„4 D" Deviancia, Distressz, Diszfunkcionális, Veszélyes (Dangerous)
Előítéletek a pszichiátriai betegekkel szemben.
Pszichiátriai betegek gyógykezelése Magyarországon.
Szorongásos zavarok - neurósis
Pszichózisok
Hangulatzavarok
Személyiségzavarok
Demenciák
A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Kisklinikumi ismeretek tantárgy 15,5 óra 0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szemészet, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gége és a fertőző betegségek körébe tartozó szakmai ismeretek, valamint a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatban történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tüneteket, elváltozásokat észlel, melyeket jelez szakmai felettesének.	A szemészet, a fül-orr-gége, a bőrgyógyászat tárgykörébe tartozó betegségek, tünetei, kórmechanizmusai.	Teljesen önállóan	Hatékony és felelősségteljes munkát végez. Vigyázz saját maga és a betegek testi épségére. Szakszerű tudásával megakadályozza a fertőzések kialakulásukat és tovaterjedésüket. Eredményes problémamegoldás, változások azonnali észlelése. Szakszerű információátadás. Preventív szemléletű feladatvégzés. Együttműködő, jó helyzetfelismerés jellemzi.	digitális kommunikációs eszközöket használ
Vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében együttműködő funkciót lát el.	Szemészeti vizsgálatok, visus, térlátás, szemfenék-, szemnyomás vizsgálatok, hallásvizsgálatok és azok lépései, menete, eszközei bőrgyógyászati vizsgálatok és eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		digitális-, diagnosztikus eszközök ismerete és használata
A kisklinikum tárgyköréhez tartozó betegségek esetén a betegségnek megfelelő ápológondozó tevékenységet végez.	Szemészeti, fül-orr-gégei, bőrgyógyászati betegségek terápiája, sajátos ápolói-gondozói tevékenységei,	Teljesen önállóan		
Fertőző betegségeket felismer, terjedésüket saját kompetenciáján belül megakadályozza.	A fertőző betegségek fogalma, terjedésük módja, a fertőző forrás meghatározása, a fertőzés terjedésének útja és módja.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata: fertőző betegségekről szóló kisfilmek
Védőeszközöket használ	A védőeszközök fogalma, fajtái, használatuk jelentősége, előírásai.	Teljesen önállóan		kisfilmek keresése, tájékozódás a digitális térben
Fertőtlenítő eljárásokat végez	A fertőtlenítés fogalma, fajtái, kivitelezésük módjai. A fertőtlenítő eszközök, anyagok ismerete. A fertőtlenítőszerek hatásának ideje, az időszakos és a rendszeres fertőtlenítés.	Teljesen önállóan		Digitális felületen veszélyes anyagok jelzésének keresése, tájékoztatók készítése, ismerete, digitális térben való tájékozódás.

A tantárgy témakörei

Szemészeti betegségek 8 óra

Szemészeti megbetegedésekre hajlamosító tényezők.
Látás és fénytörési hibák, tünetei, diagnosztikája és kezelés.
Szürkehályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövődménye és terápia.
Zöldhályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövődménye és terápia.

A szem gyulladásos és daganatos betegségei, okai, tünetei és terápia.
Gondozási és alapápolási feladatok szembetegségek esetén

Fül-, orr-, gégészeti megbetegedések 7,5

A fül betegségei: gyulladások, sérülések, idegen test.
Halláskárosodások és a hallássérülés mértéke, a károsodás okai, terápia. Öregkori nagyothallás.
Az orrbetegségek: csonttörések, gyulladások, fejlődési rendellenességek, alaki elváltozások, az orr melléküregeinek betegsége
Nyelv, szájüreg, szájfenék betegségei.
A torok, a mandula, a gége és a garat betegségei.
A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció.
Gondozási és alapápolási feladatok.

11. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy 46,5 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes szabadság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segít-	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér

Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan	ségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Erőszak- és akadálymentes kommunikáció 10 óra

A témakör a segítő-, bántás nélküli kommunikáció témájával foglalkozik.
Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben és a segítő szakma világban.
Az érzelmek azonosítása és szabad kifejezése a kommunikációban.
Az érzelmek elfojtása a kommunikáció folyamatában.
Kérés és követelés a kommunikációban. A kérések kifejezése, a cél ás a folyamat kapcsolata.
Közlési sorompók és akadályok. Jelzések fogadása, értelmezése.
Empátia szerepe a kommunikációban, empátiás kapcsolódás.
Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.
Kölcsönös kapcsolatok, partneri viszonyok a kommunikációban.

Kapcsolatok és tárgyalástechnika 10 óra

A témakör a kapcsolatok és a tárgyalási hatékonyság növelése, a tárgyalástechnikai módszerválasztás tudatossá tételével foglalkozik.
A kapcsolatok fogalma, létrejöttének indítékai. A társas mező. Csereelméletek.
A kapcsolatok fajtái, fejlődése.
Interakció és kommunikáció.
Társas készségek, interakciós függőségek.
A tárgyalási helyzetek, a tárgyalás különböző típusai
Az eredményes tárgyalás külső-belső feltételei
A tárgyalás előkészítése
A tárgyalás különböző fázisai
A tárgyalási stratégia, tárgyalási taktikák
Nehéz tárgyalási szituációk megoldása

Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés 13,5 óra

A témakör a kliensek érzelmi problémáinak megoldásához nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.

A segítő kapcsolat fogalma, a segítés szintjei és formái.
A szükségletek megjelenési formái.
A konzultáció, mint a segítő kapcsolat egyik formája. A konzultáció formái.
A segítő beszélgetés fogalma és feltételei. Kongruencia.
A rogersi terápia elvei.
A tanácsadás fogalma, módszere, kulcselemei.
A tanácsadóval szembeni elvárások.
A pszichoterápia meghatározása, technikái.

Szakmai identitás, pályatükör 13 óra

A témakör a szakmai pálya kezdeti lépéseihez, a hivatáshoz vezető út eléréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A szakmai identitás fogalma, kialakulásának lépései.
Identitáskérdések a szociális munkában.
A szociális munkások identifikációjának jellemzői. Identitas bizonytalanságok.
Profilok és segítők. Tipológiák.
Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, szerepe, jelentősége.
Portfólió fogalma, szükségessége, helye a szakmai életpályában.
A portfólió típusai.
Szakma portfólió elemei, készítésének lépései.
A portfólió készítésének gyakorlata.

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Esetmegbeszélés és szupervízió tantárgy 46,5 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló képes legyen a szakmai munkája során az esetmegbeszélést, mint segítő módszert alkalmazni, eseteket ismertetni, a szakmai team csapatában aktívan részt venni. Tudja jelezni elakadásait és megfelelő időben segítséget kérni munkájához.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és azonosítja a szakmai munkája során felmerülő problémákat.	A probléma meghatározása, észlelésének formái.	Teljesen önállóan	Önmagát elfogadó attitűd. Képességeinek, erősségeinek és gyengeségeinek ismerete. Együttműködő team tagjaként hatékony munkavégzésre képes. Problémaérzékenység, problémamegoldó konfliktuskezelés. Hiteles, őszinte kommunikáció. Érzelmi intelligencia. Kompromisszumkészség a csapatmunkában. Felelősségvállalás, célorientáltság.	nem releváns
A problémák megoldása érdekében szakmai segítséget kér.	A segítségkérés formái, időbelisége. A segítségkérés kommunikációs szabályai.	Teljesen önállóan		nem releváns
Esetmegbeszélő csoportokon vesz részt, esetismertetést végez.	Esetmegbeszélés-, ismertetés fogalma, szerepe, jelentősége. Az esetmegbeszélés keretei, elvei és lépései.	Teljesen önállóan		nem releváns
Problémaközpontú, hiteles kommunikációt végez.	Kommunikációs alapismeretek, a közlés technikái.	Teljesen önállóan		nem releváns

A tantárgy témakörei

Esetmegbeszélés alapismeretei, szerepe, jelentősége a szociális munkában 23 óra
A témakör a szakmai munka során felmerülő problémák többszempontú megközelítésével foglalkozik.
Az esetmegbeszélés fogalma, formái
Az esetmegbeszélés keretei, elvei, lépései
Esetismertetés, esetvezetés, esetkezelés a mindennapi gyakorlatban

A szupervízió helye, szerepe a szociális munkában 23,5óra
A témakör a szakmai pályán történő elakadásokhoz nyújt segítséget, elősegítve a kiégés megelőzését.
A szupervízió definíciója, alapfogalmai, kialakulása, nemzetközi kitekintés
A szupervízió módszertana: egyéni-, csoportos-, teamszupervízió
A szupervizor személyisége, kompetenciája

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismeretei-

vel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítés, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Szociálpolitika tantárgy 15,5 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszer területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, államformák, pszichológia: Maslow szükségletrendszere, etika, - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, türelmes társas környezetéhez. Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák megoldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászorulónak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	
Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		ppt, keresőprogramok ismerete
Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan		
Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan		

Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása
Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása
Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan		Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák

A tantárgy témakörei

A szociálpolitika intézményrendszere 15,5 óra

Az állami, önkormányzati, egyházi-, magán és civil szféra intézményei, működésük sajátosságai.

Önkormányzati szociális ellátások, támogatások formái, a jogosultság megszerzésének feltételei.

A segítő szakember szerepe a rendszer működésében, az ellátáshoz való hozzájutás elősegítésében.

Szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Szociális munka tantárgy 31 óra

1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Gyakorlati szakmai munka végzésének elméleti megalapozása, a szociális munka alapvető ismeretinek elsajátításával. A segítségnyújtás alapját képező gyakorlat vezérelt értékek és az egyén természetes támaszainak az igénybe vevő erőforrásainak a megismerése Ismereteket szerez az egyéni esetkezelés, a családokkal és csoportokkal végzett való szociális munka esz-

közrendszeréről, a problémák megoldásának lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser végzettség minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszeren belül.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A szociális munka gyakorlati értékei mentén végzi munkáját.	A társadalompolitika, szociálpolitikai értékei (egyenlőség, szabadság, tolerancia, igazságosság)	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, előítéletmentes attitűd, Kompetenciáján belül önálló munkavégzés. Pontos, precíz, szakszerű kivitelezés, Döntésképesség, helyzetfelismerés, Helyzethez illó viselkedés, adekvát, szakszerű kommunikáció, szervezői képesség, kapcsolattartás a szakemberekkel, titoktartás	
Azonosítja a döntéshelyzeteket és szakmai kompetenciájában hozza meg a döntését.	Szociális munka dilemmáinak ismerete	Teljesen önállóan		
Feltárja az egyén természetes erőforrásait és ennek irányában motiválttá teszi.	Humánökorendszer.	Teljesen önállóan		
Szerepeit letisztultan alkalmazza.	Szociális szakember szerepkészlete.	Teljesen önállóan		
Azonosítja az egyéni problémákat, közvetít és tanácsot ad.	Problémamegoldó folyamatok ismerete, egyéni esetkezelés	Teljesen önállóan	mellett végzi munkáját.	
Kliense kapcsán komplex módon megsegíti annak családját.	Családokkal végzett szociális munkaforma: családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia	Instrukció alapján részben önállóan		
Kompetenciájába tartozó csoportmunkát végez (igényfelmérés, szervezés, kivitelezés)	Szociális csoportmunka technikái, ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		programszervezés, tájékoztatók készítése, - internetes felületek kezelése
Ismerteti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat és azokat előírás szerűen vezeti.	Munkavégzéséhez kacsolódó adminisztrációs alapismeretek,	Teljesen önállóan		elektronikus dokumentációk ismerete, kezelésük, továbbításuk és tárolásuk

Szakmai beszámolót készít a fenntartó részére.	Adatgyűjtés, adatelemzés, saját munkaterületén	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata, levelező program ismerete

A tantárgy témakörei

Általános szociális munka 16 óra

A szociális munka elhelyezése a társadalomtudományokban.
A szociális munka jellemzői, célja.
A szociális munka értékei.
Etikai dilemmák a szociális munkában, dilemmák kezelése és feloldása.
A szociális munkás tevékenységi területei.
A szociális munka színterei, humán ökorendszer.
Szakmai kompetenciahatárok a szociális munkában.
A szociális munkás szerepei, készségei.

Alkalmazott módszerek a szociális munkában 15 óra

Esetkezelés - kapcsolatfelvétel a klienssel. Interjú típusai, készítésének szabályai.
Megfigyelés, családlátogatás.
Gondozás, családgondozás.
Személyi segítés.
Tanácsadás, intervenció, krízisintervenció.
Tárgyalás, közvetítés.
Közreműködés, szervezés.
Team munka.

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozás az alapellátásban tantárgy 31 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociálpolitika: humán intézményrendszerek, igénybevétel módja

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan	Segítőkész, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	internetes kereső-programokat használ,
Tájékoztatást ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete
Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan		online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,
Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében.	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitas	Teljesen önállóan		
Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan		online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan		google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tantárgy témakörei

Háztartási ismeretek 31 óra

Háztartás fogalma.

Háztartás vezetés tervezése, szervezése, irányítása, rendszerezése, a speciális igények figyelembevételével.

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások kiszűrése, azok elhárítása.

A háztartásban alkalmazott gépek berendezések, használata, tisztítása.

A biztonságos környezet megteremtése, alapvető munka és balesetvédelemi szempontok a háztartásban.

Háztartásgazdálkodás: családi költségvetés tervezése, adósságkezelés

Gondozás tanulási terület

Gondozás a szakosított ellátásban tantárgy 46,5 óra 1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Ismeretszerzés a szociális szakosított ellátások formáiról, szakmai munkájáról. A komplex, teljeskörű gondozás ismereteinek birtokában, egyénre szabott bánásmód elveinek alkalmazásával, mindennapi segítő tevékenység kivitelezése, ápoló-gondozó team tagjakén. Szociális ellátórendszer célcsoportjainak megismerése, fejlesztésük és rehabilitációjuk cél- és eszközrendszerének ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesités és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szociálpolitika: humán ellátórendszer intézményei, szocio-, foglalkoztatóterápiák, rehabilitáció

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Tájékoztatást nyújt a szakosított ellátásokról, szolgáltatásokról	A szakosított intézmények formái, szolgáltatásai, az igénybevétel feltételei	Instrukció alapján részben önállóan	Tiszteletteljes, elfogadó magatartást tanúsít. Képes az együttműködésre, team tagjaként eredményesen dolgozni. Munkájával szemben felelősségteljes, következetes. Hitelesen és őszintén kommunikál. Nem erőszakos, indulatait, érzelmeit kezelni tudja. Felismeri mások érzelmi igényeit.	böngésző é keresőprogramokat használ
Szükségleteket mér fel, megtervezi gondozási munkáját.	Szociális ellátás célcsoportjai: idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek, hajléktalanok	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata
Ápoló-gondozó team tagjaként egyénre szabott gondozást nyújt.	A gondozás folyamata, a komplex gondozás, egyéni bánásmód, a gondozói team	Teljesen önállóan		
Ápoló-gondozó munkája során rehabilitációs- és prevenciós tevékenységet végez.	Ápolás-gondozás -nevelés- rehabilitáció és a prevenció egysége, egymás mellettisége, egymásra épülése.	Teljesen önállóan		infografika, ppt. ismerete és alkalmazása

Szakmai munkáját rendszeresen értékeli és fejleszti.	Ellenőrzés, értékelés fogalma, célja, módjai és eszközei. A fejlesztés-, a fejlődés lehetőségei és szükségessége.	Teljesen önállóan	Titoktartási kötelezettséggel dolgozik. Megbízható, igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre	adatok elemzése, értékelése, excel, táblázatok és diagramok ismerete
Munkáját, tevékenységét határidőre, pontosan dokumentálja.	Munkája során kötelezően használt dokumentációk, adminisztrációs feladatok ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gondozási feladatok a szakosított ellátásokban 46,5 óra

A szociális ellátás célcsoportjai.
Szociális ápoló gondozó feladatai az idősek otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai a fogyatékos személyek otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai pszichiátriai-, szenvedélybetegek otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai a hajléktalanok otthonában.
Szociális ápoló gondozó feladatai a rehabilitációs otthonokban.

Gondozás tanulási terület

Szociális gondozás adminisztrációja tantárgy 31 óra 1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét, a szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódó adminisztrációt. Alkalmazni tudja a gondozói munka különböző formájához kapcsolódó kötelező adminisztrációt. Rendelkezzen egyfajta digitális kultúrával a munkájához kapcsolódóan.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Informatika tantárgy: word, excel, szociálpolitika: intézmények működésének feltételei

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Dokumentumokat értelmez	Intézményi dokumentumok ismerete: SZMSZ, Szakmai program, a nyilvántartás és működés-dokumentációi,	Instrukció alapján részben önállóan	Információk szabályszerű kezelése, titoktartási kötelezettség. Precíz, pontos munkavégzés. Hatékony kommunikáció. Digitális kulturáltság. Minőségi munkavégzés. Változások folyamatos észlelése, követése és jelzése.	word, szkennelés, digitális fényképek kezelése
Nyilvántartásokat, iratokat és adatokat kezel	Iratok, okiratok, dokumentumok fogalma, típusai, kitöltésük szabályai. Adatvédelem, titoktartás.	Instrukció alapján részben önállóan		Excell táblázatkezelés, word és levelezőprogram
Kommunikációs eszközöket használ	Az információ átadás formái, módjai, szerepe a gondozás folyamatában.	Teljesen önállóan		közösségi oldalak ismerete, kapcsolattartás digitális formái
Javaslatokat tesz a protokollok módosítására	Protokoll, minőség fogalma, formái, lépései. A protokoll szerepe a minőségbiztosításban	Teljesen önállóan		
Organogramot készít.	A szervezet felépítése, struktúrája. Kapcsolatok rendszere, alá és fölérendeltségi viszonyok.	Instrukció alapján részben önállóan		excel-, word ismerete,
Statisztikák készítéséhez adatokat szolgáltat.	Intézmény adatszolgáltatási kötelezettségei. Statisztikák, felmérések, beszámolók.	Teljesen önállóan		excel kezelése, levelezőprogramok ismerete

A tantárgy témakörei

Az igénybevétel feltételei. 15 óra

A jogosultság megállapításának adminisztrációs eszközei.
A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok.
A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai az alapellátás szolgáltatásainál

Adminisztráció a szakellátásban 16 óra

Az igénybevétel feltételei.
A jogosultság megállapításának eszközei.
A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok.
A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai a szakellátás szolgáltatásainál.

Gondozás tanulási terület

Akadályozottság és a segédeszközök tantárgy 31 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismerje fel a társadalmi különbözőséget, azonosítsa a másságot és rendelkezzen megfelelő mennyiségű információval az életvitelükben akadályozott emberekről, a segítségnyújtás formáiról, módjairól. Ismereteit a mindennapi munkája során alkalmazza, mely által enyhíteni tudja az ellátottak akadályozottságából eredő hátrányait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés, rehabilitációs szakember (Bsc, Msc) és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Ápolás: prevenció, rehabilitáció tananyag, kommunikáció: speciális kommunikáció, kommunikáció formái

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Megkülönböztetés nélkül végzi gondozói munkáját.	Károsodás, fogyatékosság, rokkantság fogalma. A másság értelmezése. Fogyatékossági típusok.	Teljesen önállóan	Másságot elfogadó magatartás, tisztelet a mással szemben. Előítéletmentes munkavégzés. Fokozott érzékenység a segítséggel szemben. Hatékonyan kommunikál. Együttműködő. Problémaérzékeny.	fényképnézegető programok
Tájékoztatást nyújt a társadalmi segítség formáiról.	A rehabilitáció színterei, intézményei, a segítségnyújtás lehetőségei, szakemberei.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt, infografika ismerete és használata
Speciális igényeket észlel, értelmez és ennek megfelelő gondozói munkát végez.	A sérült emberek személyiségjegyei, speciális gondozási igényei, annak észlelése és kielégítése.	Teljesen önállóan		
Akadálymentesen kommunikál.	Életvitelükben akadályozottak kommunikációja, a kapcsolatteremtés és fenntartás módjai és lehetőségei. A speciális kommunikációs eszközök.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket ismer és használ

Megtanítja az ellátottakat a segédeszközök használatára.	Segédeszközök fogalma, típusai, szerepük a mindennapi életvitelben. Biztonságos környezet.	Teljesen önállóan		
Felügyeli a segédeszközök biztonságos használatát és gondoskodik tisztántartásukról.	A segédeszközökkel szembeni elvárások, a biztonságos környezeti-, és személyi feltételek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Segédeszközök 14 óra

A segédeszközök fogalma, osztályozása.
A segédeszközökkel szembeni elvárások.
Gyógyászati segédeszközök fogalma, típusai.
Rehabilitációs-, technikai eszközök fogalma, típusai.
Segédeszközök-ellátási rendszerek.

Segédeszközök és a gondozói munka 17 óra

Segédeszközök a mindennapokban.
Segédeszközök helye és szerepe a gondozói munkában.
Szociális ápoló és gondozó feladata a segédeszközöket használó ellátottaknál.

Fejlesztő foglalkozások tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértékelésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tantárgy 62 óra
2óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifejezésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénés szakember, játékpedagógus, szabadidőszervező, egészségfejlesztő- rekreációs szakember, szociális munkás, népművelő humán szakos diplomával

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Ének-zene: hangszerismeret, zenei műfajok, Vizuális nevelés: rajzolás, festés, ábrarajzo-

lás, Testnevelés: gimnasztika, technika - kézműves foglalkozások

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Egyéni és közösségi igényfelmérést végez	Egyéni és közösségi igények felmérésének módszerei és eszközei, motívumok rendszere	Teljesen önállóan	Önállóság, szervezési készség, kézügyesség, együttműködés, körültekintő, felelősségteljes, bizalom elérésére és megtartására	google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel
Az igényfelmérésnek megfelelően csoportokat alakít ki	Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás ismérvei	Teljesen önállóan		
Foglakoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat	A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái, működésük alapelvei	Teljesen önállóan	törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés, folyamatos önfejlesztés, példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának képessége, a folyamatok nyomon követése, kapcsolatteremtési és fenntartási képesség	
Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket	A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete	Teljesen önállóan		ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása
Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében	A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítés formái	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,
Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban	Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez
A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez	szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete és használata
A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi	Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői,	Teljesen önállóan		

Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.	A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer

A tantárgy témakörei

Rekreációs foglalkozások 21 óra

Rekreáció fogalma és jelentősége
Sportjellegű foglalkozások
Mozgásterápia, mint kifejezőterápia, a mozgás és érzelmek kapcsolata, test és lélek harmóniája
Táncterápia, mint az élményalkotás, érzelemkifejezés eszköze, az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása
Játékterápia, a játék "öngyógyító" szerepe, a személyiségre és a közösségre gyakorolt hatásai

Programszervezés 21 óra

Ünnepélyek, megemlékezések
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a szociális intézményekkel
Kulturális programok a szociális intézményekben
Kirándulások, szabadidős programok szervezése

Munkaterápia 20 óra

A munkaterápia fogalma, jelentősége
A munkaterápia fokozatai, fajtái, szerepe a szociális intézményekben
A munka és a személyiségfejlődés,
Terápiák helye a rehabilitációban

Ápolástan tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

Szakápolási ismeretek tantárgy 46,5 óra
1,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ellátórendszeren belül, az ápoló-gondozó intézményekben megjelenő szakápolási feladatok ismerete, ápolói team tagjaként egyes részfeladatok önálló kivitelezése. A gyógyszerelés, sebkezelés, folyadékpótlás, parenterális táplálás, ürítési zavarok, a haldokló beteg ápolói tevékenységének szakmai ismerete és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások

okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Utasításoknak megfelelően sebet kezel.	A sebek felosztása, a sebgyógyulás folyamat, szövődményei. A kötések típusai, a sebtisztító szerek.	Instrukció alapján részben önállóan	Orvosi utasításoknak, előírásoknak megfelelő ápolói tevékenységet végez. Munkáját alázattal, felelősségteljesen és következetesen végzi. Vizsgálatok előkészítésében körültekintő. Méltóságteljes, empatikus minden beteggel szemben. Tapintatos, betegcentrikus hozzáállás jellemzi munkáját.	
A veszélyes hulladékokat szakszerűen tárol.	A veszélyes hulladék fogalma, fajtái, típusai. Tárolásuk előírásai.	Teljesen önállóan		
Orvosi utasításoknak megfelelően - saját kompetenciáján belül - injekciót ad be.	Fecskendők, tűk, eldobható injekciós egységek ismerete. Injekció felszívás ampullából. Az injekció beadása. (sc.im.)	Instrukció alapján részben önállóan		
Vérvételhez előkészít, vizeletmintát vesz.	A vérvétel célja, funkciója, a vérvételhez szükséges eszközök, a kivitelezés lépései. A vizelet laboratóriumi vizsgálata, mintagyűjtés. Általános vizeletpróbák.	Instrukció alapján részben önállóan		
Katéterezéshez előkészít, segít a kivitelezésben.	A katéterek fajtái és részei. A katéterezés általános szabályai. A nő-, és a férfi katéterezés. A katéterezés kivitelezésének menete. Veszélyei, állandó katéter.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló beteget kísér, testi -lelki komfortérzetét biztosítja.	A haldoklás szakaszai, ápolói tevékenységek a szakaszok tükrében. A haldokló beteg testi-lelki ápolása.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Sebgondozás 16 óra

A témakör sebellátás, sebgondozás speciális ápolói tevékenységeivel foglalkozik.
Sebek fajtái, jellemzői.

- Decubitus tünetei, fokozatai, megelőzése, sebellátás.
- Krónikus sebek kötözése, megfigyelése, előkészítés sebkezeléshez.
- Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása

Folyadékpótlás, injekciózás, vérvétel, oxigénellátás 18 óra

A témakör az invazív beavatkozások ápolói tevékenységével foglalkozik.
Subcután injekció beadásának előkészítése, beadása.

- Intramusculáris injekciózás előkészítése, injekció beadása
- Infúziós folyadékbevitelnél beteg felügyelete, megfigyelése.
- Vérvétel előkészítése, beteg előkészítése vérvételhez, éhgyomor biztosítása, vizeletminta vétele. Kar rögzítése, beteg megfigyelése.
- Oxigén kezelés orrszondával, vagy oxigénmaszkkal

Mesterséges táplálás, ürítés és váladék kezelés 12,5 óra

A témakör megváltozott táplálkozási és ürítési szükséglettel rendelkező beteg ápolói tevékenységét foglalja megában.
Katéteres beteg gondozása, előkészítés katéterezéshez, segédkezés katéterezésnél, katéteres beteg megfigyelése, katéter ellenőrzése, tisztántartása

- Stoma ellátása, bőr gondozása, stoma tisztántartása, stomazsák cseréje, stomazsák cseréjének betanítása
- Gasztrostomán történő táplálás és folyadékbevitel. Tápszer adagolása, szonda átmosása, szerelék tisztántartása, szájápolás.
- Tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, bőrvédelem, szövődmények felismerése
- Beöntés formái, előkészítés beöntéshez, segédkezés beöntés kivitelezésénél
- Mintavétel vizeletből, székletből, köpetből, seb és egyéb váladékokból, minták tárolása.

Ápolástan tanulási terület

Ápolási adminisztráció tantárgy 31 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolásban alkalmazott dokumentumok, programok megismerése és gyakorlati használatának elsajátítása. Az ápolási munka szakszerű, hiteles adminisztrálása. Az eredményes ápolás támogatása az adminisztráció eszközeivel. Az adminisztráció különböző formáinak alkalmazása, az ápolást végző szakemberek közötti kommunikációban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
szakmai kommunikációs ismeretek, szövegértés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ápolási tevékenységét szakszerűen dokumentálja	Az ápolási dokumentációk fogalma, típusai, előírásai,	Instrukció alapján részben önállóan	Pontos, precíz, felelősségteljes munkát végez. Tudomására jutott adatokat a titoktartás mellett szakszerűen kommunikálja. Az ápolási folyamat kötelezően előírt dokumentációit szakszerűen vezeti. A gyógyító team tagjaival folyamatosan kommunikál. Együttműködő. Önálló munkavégzésre képes, betartva kompetenciahatárát.	elektronikus adattárolás
Munkája során folyamatos kommunikációt végez.	Az információátadás szerepe, jelentősége, annak módjai.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök ismerete
Alkalmazza a gyógyító munka során elvárt szaknyelvezetet.	Az orvosi latin nyelv ismerete, alkalmazása.	Teljesen önállóan		
Adatokat vesz fel és azokat a gyógyítás érdekében kezeli.	Adatok fogalma, típusai, azok kezelésének szabályai.	Teljesen önállóan		excel - táblázatkezelés
Vizsgálatra küldött anyagokhoz kísérőlapokat tölt ki. Munkája során kezelőlapokat használ, értelmez.	Az adatlapok, kezelőlapok formái, tartalmi elemei, kitöltésének előírásai.	Instrukció alapján részben önállóan		táblázatok, űrlapok kezelése, továbbítása, levelezés
Leltárt készít.	A leltár fogalma, szerepe, típusai. A leltárkészítésének elvárásai, szabályai. A leltár tárolásának módja.	Teljesen önállóan		excel táblázatkezelés és adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Az ápolói munka általános dokumentálása 8 óra

A témakör az ápolási folyamat során megjelenő kötelező dokumentációk formáival és szabályszerűségével foglalkozik.

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése papír alapon és számítógépen.

- Ápolási lap vezetése.
- Szakmai nyelv használata a dokumentációban.
- Betegadatok felvétele, adatkezelés
- Vizsgálati anyagok, dokumentációk tárolása és kezelése számítógépen.

Anamnézis és terápia adminisztrációja 8 óra

A témakör a betegek állapotfelvételénél és a terápiás feladatok kivitelezésében megjelenő dokumentációkkal foglalkozik.

Ápolási anamnézis felvételének dokumentumai, típusai, vezetésük, szerepük az ápolásban.

- Az ápolási anamnézist alátámasztó dokumentumok, források.
- Kezelőlapok fajtái, vezetésükre vonatkozó szabályok, kompetenciák.
- Gyógyszerelési lap, gyógyszernyilvántartás vezetése.
- Mérgek, kábító-fájdalomcsillapító szerek adminisztrációja.

Az életfunkciókra vonatkozó adatok adminisztrálása 8 óra

A témakör a vitális paraméterek rögzítésére szolgáló nyomtatványokkal, dokumentációkkal, azok szakszerű kitöltésével és vezetésével foglalkozik.

Vérnyomás, pulzus megfigyelő lap vezetése, az értékek helyes rögzítése.

- Légzés, hőmérséklet – lázlapok - megfigyelő lap vezetése, a megfigyelés helyes rögzítése.
- Vizelet, széklet, váladékürítésére szolgáló megfigyelő lapok vezetése, megfigyelések helyes rögzítése.
- Tudatállapotot felmérő lapok vezetése, eredmények rögzítése.

Az ápolói tevékenységhez kapcsolódó egyéb adminisztráció 7 óra

A témakör az ápolói tevékenység megelőző és követő dokumentációk típusait, és kitöltési szabályait foglalja magában.

Leltár felvétele a személyes tárgyakról, értékmegőrzés.

- Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs kötelezettségek.
- Veszélyes hulladék

Klinikumi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésére, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

Belgyógyászati ismeretek tantárgy 31 óra
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. Kommunikációja tisztelettel-jes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és felelősségteljes.	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete
Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segédkezik.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felettesének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.	Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknél.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Emésztőrendszer és az anyagcsere betegségei 10 óra

Panaszok és tünetek

Vizsgálatok az emésztőszervi betegségekben

A szájüreg, a nyelőcső, a gyomor és a belek betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia), obstipáció.

A máj és epeutak betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A hasnyálmirigy betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

Emésztőrendszer fertőző betegségei.
Gondozási és alapápolási feladatok.
Diabetes, elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek.
A betegségek szövődményei.
Az anyagcsere betegségek okai, hajlamosító tényezői, öröklés, életmód, táplálkozás.
A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Vizeletkiválasztás és szerveinek betegségei 10 óra

Panaszok és tünetek vesebetegségekben
Vizsgálatok vesebetegségekben
A vese betegségei, a vese fertőzéses megbetegedései, a vese érrendszeri zavarai, vesekövesség, vesedaganatok, veseelégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
Gondozási és ápolási feladatok.

Reumatológiai és daganatos betegségek 11 óra

Az ízületek gyulladásos betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
Az ízületek degeneratív betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
Gondozási és alapápolási feladatok.
A daganatos megbetegedések rizikófaktorok, öröklés, életmód.
Daganatos betegségek diagnosztikai lehetőségei, rák megelőző állapotok felismerése.
A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia.
Gondozási és alapápolási feladatok.
Hospice és palliatív szemléletű ápolás, gondozás

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Kisklinikumi ismeretek tantárgy 15,5 óra
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szemészet, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gége és a fertőző betegségek körébe tartozó szakmai ismeretek, valamint a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatban történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tüneteket, elváltozásokat észlel, melyeket jelez szakmai felettesének.	A szemészet, a fül-orr-gége, a bőrgyógyászat tárgykörébe tartozó betegségek, tünetei, kórmechanizmusai.	Teljesen önállóan	Hatékony és felelősségteljes munkát végez. Vigyázz saját maga és a betegek testi épségére. Szakszerű tudásával megakadályozza a fertőzések kialakulásukat és tovaterjedésüket. Eredményes problémamegoldás, változások azonnali észlelése. Szakszerű információátadás. Preventív szemléletű feladatvégzés. Együttműködő, jó helyzetfelismerés jellemzi.	digitális kommunikációs eszközöket használ
Vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében együttműködő funkciót lát el.	Szemészeti vizsgálatok, visus, térlátás, szemfenék-, szemnyomás vizsgálatok, hallásvizsgálatok és azok lépései, menete, eszközei bőrgyógyászati vizsgálatok és eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		digitális-, diagnosztikus eszközök ismerete és használata
A kisklinikum tárgyköréhez tartozó betegségek esetén a betegségnek megfelelő ápoló-gondozó tevékenységet végez.	Szemészeti, fül-orr-gégei, bőrgyógyászati betegségek terápiája, sajátos ápolói-gondozói tevékenységei,	Teljesen önállóan		
Fertőző betegségeket felismer, terjedésüket saját kompetenciáján belül megakadályozza.	A fertőző betegségek fogalma, terjedésük módja, a fertőző forrás meghatározása, a fertőzés terjedésének útja és módja.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata: fertőző betegségekről szóló kisfilmek
Védőeszközöket használ	A védőeszközök fogalma, fajtái, használatuk jelentősége, előírásai.	Teljesen önállóan		kisfilmek keresése, tájékozódás a digitális térben
Fertőtlenítő eljárásokat végez	A fertőtlenítés fogalma, fajtái, kivitelezésük módjai. A fertőtlenítő eszközök, anyagok ismerete. A fertőtlenítőszerek hatásának ideje, az időszakos és a rendszeres fertőtlenítés.	Teljesen önállóan		Digitális felületen veszélyes anyagok jelzésének keresése, tájékoztatók készítése, ismerete, digitális térben való tájékozódás.

A tantárgy témakörei

Bőrgyógyászati betegségek 7,5 óra

A bőr elváltozásainak elsődleges és másodlagos elemi jelenségei. Az elváltozás fajtái, jel-

lemzői, terápia.
A bőr gyulladásos megbetegedései: furunculus, carbunculus, ótvar, orbánc, okai, tünetei, terápia.
Gombák által okozott betegségek, bőr és körömgomba okai, tünetei, terápia.
Állati élősködők által okozott bőrbetegségek: rühösség, fejtetű, lapostetű, ruhatetű, ágyipoloska tünetei, terápia.
Pikkelysömör és a bőr allergiás megbetegedéseinek okai, tünetei, terápia.

Bőrbetegek vizsgálatának speciális ápolói szempontjai.
Gondozási és alapápolási feladatok a bőr betegségei esetén.

Fertőző betegségek, járványok 8 óra

Fertőző betegségek lefolyása, fázisai.
Járvány fogalmi meghatározása,
Fertőző forrás fogalma, a fertőzés terjedésének módjai.
A védőoltások szerepe a járványok megfékezésében.
Jelentésköteles fertőző betegségek.
Influenza és influenza szerű megbetegedések okai, tünetei, terápia.
Enterális fertőzések: Salmonella, Hepatitis A, fertőzés tünetei, oka, terápiája.
Aerogén fertőzések: TBC, Influenza és influenza szerű megbetegedések okai, tünetei, terápia.
Haematogén fertőzések: Hepatitis B,
Ételfertőzések okai, tünetei, terápia.

1. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Munkavállalói ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra 0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

A tantárgy témakörei

Álláskeresés 5 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek 5 óra

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése 5 óra

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.
A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség **3 óra**

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel
Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo-

natkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pszichopedagógus, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret. Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életúttérképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika

Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Általános és személyiséglélektani ismeretek **27 óra**

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiséglélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei
A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere
Az érzelmek világa
A cselekvés lélektana
A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői
Személyiségelméletek

Fejlődéslélektani alapok **27 óra**

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismere-teket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.
A fejlődés zavarai.
Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.
A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.
A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek ha-tás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.

Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan	egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Az emberi test felépítése **26 óra**

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.
Érzékszervek és az idegrendszer.

Gyógyszertani alapok **10 óra**

A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa
A gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a szociális és/vagy a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú (Bsc, Msc) végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945-től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

A mai magyar társadalom **18 óra**

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom fogalmi meghatározása
A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek
A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)
A mai magyar társadalom térbeli jellemzői
A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal
Az egyén társadalmi meghatározottsága
A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység szubkultúrája
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Demográfia és népesedés **18 óra**

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom összetételét mutató adatok
Demográfia, korfa értelmezése
A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra
Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta
Népesedés - népmozgalom - értelmezése
Népszámlálás, mikrocenzus.

Család és háztartás **18 óra**

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:
A család fogalmi meghatározásai
A család funkciói
A család szerepe, jelentősége a társadalomban
Család szerkezete, ábrázolása
Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **72 óra**
2óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan		Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemlé-letben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

Szociális ellátórendszer ismerete **24 óra**

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma,
A szociális háló fogalma

A szociális segítés etikája **24 óra**

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A szociális szakember szerepei, felelőssége
Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén
Az előítéletek hatása a szociális segítésben
Kommunikációs "sorompók". Akadályok az együttműködésben.

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel **24 óra**

Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése
Reflexiók készítése prezentációs formában

Lelki egészségvédelem tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A lelki egészségvédelem tanulási terület elsődleges feladata a szemléletformálás, a pozitív életszemlélet és a nehézségek legyűrése a személyiség védelme mellett. Az életkorok mentálhigiénés jellemzőinek és az egyéni élethelyzetek megismerésével, a mindennapi életben keletkező problémák hatékony kezelését sajátítja el. Az elsajátított kommunikációs technikákkal képessé válik a segítő kapcsolat kialakítására és a kliensek érzelmi igényeinek, szükségleteinek észlelésére, azok kielégítésére. Felismeri a mentálhigiénés támaszokat, feltárja a belső erőforrásokat és azok mozgósításának lehetőségeit. Szakmai munkája során felmerülő problémák esetén esetmegbeszélő csoport-, egyéni elakadásainak esetén szupervízori segítséget kér.

Mentálhigiéné tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egyéni és közösségi mentálhigiéné alapvető ismereteinek elsajátítása, a lelki egészségvédelem kialakításának és megtartásának eszközrendszereinek birtokában a lelki harmónia kialakítása. Félelem és szorongásoldó technikák ismerete és alkalmazása. Krízishelyzeteket felismerése, kezelése, pszichés válsághelyzetben azonnali segítségnyújtás. Énvédő-, rekreációs technikák alkalmazásával, rendszeres önvizsgálattal lelki egyensúlyának megtartása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások
mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret: család és közösség témakör, fejlődéspszichológia: életkori szakaszok jellemzői, informatika, digitális kommunikáció, közösségi terek.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Mentálhigiénés eszközrendszerét folyamatosan fejleszti, önfejlesztést, önképzést végez.	A mentálhigéné fogalmi rendszere, alapvető ismeretei. Ismeret-készség, jártasság. Mentálhigiéné eszközrendszere.	Teljesen önállóan	Érzelmi intelligencia. Kapcsolatteremtő képesség, figyelmes, tapintatos. Érzelmi igényekre érzékeny. Türelmes magával	word ismerete, levelező programok kezelése
Segítő tevékenységét a pszichológiai kulturáltság eszközeivel végzi.	A pszichológiai kulturáltság fogalma, elemei: rezonantia, empátia, szakmai tudás, humanizmus.	Teljesen önállóan	és másokkal szemben. Problémaérzékeny, a problémákra azonnal reagál, segítséget nyújt. Képes egy csoport tagjaként hatékonyan dolgoznia a cél elérése érdekében.	
Az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőit ismeri, a változásokat észleli.	Életkorok pszichés és mentális jellemzői, életszakaszok: csecsemő-, kisded-, óvodás-, kisiskolás, serdülő-, fiatal felnőtt-, felnőtt és időskor.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, filmeket ismer és elemez
Társas környezetéhez a helyzetnek megfelelően alkalmazkodik.	Közösségi mentálhigiéné alapismeretei, a közösség egyénre gyakorolt hatásai.	Teljesen önállóan		
Félelmeit és szorongásait ismeri, azokat megfelelően kezeli.	Félelem és szorongás fogalma, fajtái, személyiségre gyakorolt hatásai. Testi-, lelki és viselkedésbeli jellemzői. Félelem és szorongásoldó technikák.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, zenei darabokat keres, ismer és alkalmaz érzelmeinek kezelésére
Krízisben lévő egyéneknek, családoknak saját kompetenciáján belül segítséget nyújt.	Krízis fogalma, fajtái, okai. A krízis folyamat szakaszai, kimeneteli lehetőségei. A segítés útjai. Krízisintervenció.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
A gyászolás folyamatában pszichés vezetést nyújt, segítő beszélgetést folytat.	A veszteség, a gyász, gyászolás alapfogalmai, alapismeretei. A segítés technikái, módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		Filmek elemzése, feldolgozása, digitális eszközöket alkalmaz.

A tantárgy témakörei

A mentálhigiéné alapismeretei **16 óra**

A témakör a mentálhigiéné fogalomrendszerével, jellemzőivel foglalkozik.
A mentálhigiéné fogalma, jellemzői, paradigmák
Magyarország mentálhigiénés jellemzői
A mentálhigiéné feladatköre: promóció, prevenció, rehabilitáció

A mentálhigiéné eszközrendszere: coping, énvédő technikák, érzelmi intelligencia, pszichológiai kulturáltság.

Életkorok mentálhigiénéje **12 óra**

A témakör az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőivel, azokat befolyásoló hatásokkal foglalkozik.
A mentálhigiéné aranykora: a csecsemő és kisded kor
Óvodás- és kisiskoláskor
Serdülőkor
Ifjúkor, fiatal felnőttkor
Felnőttkor
Időskor mentálhigiénéje

Közösségi mentálhigiéné alapjai **13 óra**

A témakör a társas együttélés-, a másodlagos szocializációs színterek egyénre gyakorolt hatásával foglalkozik.
A közösségi mentálhigiéné fogalma, szemlélete
Iskolai mentálhigiéné
Munkahelyi mentálhigiéné
Az önsegítés fogalomköre
Szociális munka és a mentálhigiéné kapcsolata

Félelem, szorongás, stressz és kezelésük **13 óra**

A témakör az egyén életében keletkező feszült, érzelmi állapotokkal és azok kezelésével, eszközeivel foglalkozik.
A félelem fogalma, szerepe a mindennapi életben, személyiségre gyakorolt hatásai
A félelem formái, alaptípusai, félelemoldás
A szorongás fogalma, szerepe és a személyiségre gyakorolt hatása
A szorongás csoportosítása, F. Riemann szorongástípusai, szorongásoldó technikák
A stressz fogalma, típusai, hatása az emberi szervezetre
Stresszkezelés.

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy **18 óra**
0,5óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes szabadság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Énkép, önismeret, társismeret **18 óra**
A témakör saját belső világunk megismerésével, az önismereti tükörrel foglalkozik, az alábbi területek segítségével.

Az én, az énképfogalma, dimenziói és síkjai.
Önmagunkra vonatkozó információk csatornái. Érzelmi kongruencia.
Önismeret fogalma, szintjei, a JoHari ablak. Az önismeret elsajátításának folyamata. Az önismereti kerék.
Az énfejlődés és szakaszai. Loevinger és Eric Erikson.
Személyes adottságaink és képességeink.
Önértékelés, önelfogadás, önbizalom.
Társas észlelés, társismeret, szociális tükör, visszajelzések, reflektivitás. Alkalmazkodás és elfogadás.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Jogi ismeretek tantárgy **36 óra**
1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A jogi alapismeretek, alapfogalmak megismerése segítséget nyújt a jogszabályok értelmezésében, a munkája során alkalmazza ismereteit az ellátottak, kliensek érdekeinek érvényesülése érdekében. Tudást szerez a munkavállalói, ellátotti-, és gyermek jogokról., azok érvényesülésének módjáról, lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások , jogász, szociálpolitikus, szociális munkás

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakmai munkáját az emberi jogok mentén végzi.	Alapvető emberi és állampolgári jogok.	Teljesen önállóan	Felelősségteljes, következetes, munkájában körültekintő. Az emberi jogok maximális tisztelete övezi munkáját.	elektronikus jogforrások, kezelése
Azonosítja a cselekvőképesség megváltozását és kezdeményezi a cselekvőképesség korlátozását.	Jogképesség, cselekvőképesség.	Instrukció alapján részben önállóan		
Különbséget tesz a különböző szintű jogszabályok között.	Jogforrások hierarchiája	Teljesen önállóan		

Segítséget nyújt jogorvoslat igénybevétele esetén.	Jogorvoslati lehetőségek. Alapvető jogok biztosa és hatásköre, Alkotmánybíróság feladata és hatásköre.	Teljesen önállóan	Pontos, precíz, határidőre elkészíti a szükséges iratokat, nyilvántartásokat. Segítőkész, szakmai kommunikációt folytat. Rendszerszemlélet, helyzeteket jól értelmez és kezel.	elektronikus űrlapok kitöltése, továbbítása, internetes felületek kezelése
Ismerteti az adatvédelem szabályait, munkája során kötelezően alkalmazza.	Adatvédelem, adatvédelmi törvény	Teljesen önállóan		elektronikus jogforrások kezelése
Tájékoztatja az ellátottakat az általános és speciális jogaikról.	Szociális törvény, általános és speciális jogok	Teljesen önállóan		word, internetes kommunikációs felületek alkalmazása

A tantárgy témakörei

Általános jog Jog, jogforrás fogalma. **12 óra**

Alapvető emberi-, és állampolgári jogok.
Alapvető állampolgári kötelezettségek.
Jogképesség, cselekvőképesség

Az állam **12 óra**

Az állam fogalma és funkciói, szervezeti felépítése.
A hatalmi ágak megoszlása, a jogszabályok hierarchiája.
Az emberi és polgári jogok védelme, nemzetközi és hazai szabályozása, nemzetközi egyezmények.
A jogszabályok hierarchiája.
Az Alkotmánybíróság feladata és hatásköre.
Az alapvető jogok biztosa feladata és hatásköre.
Jogorvoslati lehetőség rendszere.

Jogok, jogszabályok **12 óra**

Alaptörvény szerepe a jogok érvényesítésében.
Szociális jogok és szociális minimumok szabályozása.
A személyiségi jogok védelmének szabályozása, adatvédelem.
Munkavállaláshoz kapcsolódó jogok. Mt.
Ellátottjogi és gyermekjogi képviselők feladatai és jogosultságuk.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoporto-

kat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segítséget nyújtani.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 után, társadalomföldrajz - kultúrák elhelyezkedése, rétegek helyzete,

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Népesedési adatok gyűjt és elemez.	Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése	Teljesen önállóan	Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi munkáját. A másságot tisztelő, segítőkész. Precíz, pontos munkavégzés. Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulónak tanácsot ad, ügyeket kezel.	internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol
Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.	Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájutás- egyenlőtlenségek ismerete.	Teljesen önállóan		excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata
Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelvét alkalmazza.	Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.	Teljesen önállóan		
Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.	Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichés-érzelmi-, fizikai szegénység.	Teljesen önállóan		
Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére.	Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete.	Teljesen önállóan		excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés
Interjút készít, családi kapcsolatrendszert ábrázol, elemez.	Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.	Teljesen önállóan		kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével

Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.	Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.	Teljesen önállóan		excel táblázat kezelés

A tantárgy témakörei

Mai magyar társadalom **18 óra**

A mai magyar társadalom szerkezete, osztályok, réteg, demográfiai mutatók, jövedelem viszonyok, iskolázottság, etnikai adatok. Területi egyenlőtlenségek okai és következményei.
Társadalmi integráció helyzete Magyarországon, dezintegráció okai.
Egyházi, civil, állami szerepvállalás az integrációs törekvésekben.
Nemzetközi folyamatok hatása a mai magyar társadalomra.
Társadalmi mobilitás Magyarországon.
Szegregáció és deviancia okai a társadalomban.
Előítéletek a mai magyar társadalomban és következményei a társadalmi integrációra

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozási alapismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A gondozás folyamatának, komplexitásának, rendszerszemléletének elsajátítása. Az egyénre szabott bánásmód mellett a gondozás elemeinek gyakorlatban történő alkalmazása, és az igényekhez igazított segítségnyújtás a mindennapokban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia:
Egészséges ember gondozása

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A holisztikus szemléletű gondozást végez.	A gondozás történeti áttekintése és jelene. Gondoskodás, gondozás, egészség, betegség, ápolás fogalma.	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó empatikus humánus magatartás. Munkájában pontos, következetes. Döntéseiért, tevékenységéért felelősséget vállal. Toleráns és elfogadó a mássággal szemben. Kreatív, figyelme megosztható.	Információ gyűjtés, internet és számítógépes programok segítségével, böngésző programok alkalmazása
Az egyedi igényekhez igazodó segítséget nyújt.	A gondozás jellemzői, alul-, túlgondozás, időbelisége, terjedelme.	Teljesen önállóan		
Alapvető szükségleteket elégít ki.	A gondozás elemei: fizikai-, egészségügyi-, psziché-, foglalkoztatás, előgondozás, érdekvédelem)	Teljesen önállóan		
Foglalkoztatásokat-programokat szervez és kivitelez.	Mentálhigiénés ellátás	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. alkalmazása, infografika, Word alkalmazása
Alapvető érdekeket képvisel és segít érvényre juttatni.	Érdekvédelem.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gondozási tervet készít	A gondozás folyamata, szakaszai. Gondozási tervek típusai, elemei.	Teljesen önállóan		Excell, Word ismerete, alkalmazása

A tantárgy témakörei

Gondozás fogalma, történetisége, jellemzői **18 óra**

A gondoskodás-, gondozás-, és ápolás fogalmi értelmezése.
A gondozás története.
A gondozás jellemzői, színterei, célcsoportjai.
A gondozó kompetenciái, szerepei.
Szociális ápoló gondozó helye és szerepe a szociális munkában.
A gondozói munka etikai szabályai, dilemmák.

A komplex gondozás **18 óra**

Előgondozás feladatai.
Fizikai gondozás, környezeti és személyi higiéné.
Egészségügyi gondozás.
Mentálhigiénés gondozás: pszichés gondozás és foglalkoztatás.
Érdekvédelem a szociális intézményekben.

Gondozás tanulási terület

Gondozási szükségletek felmérése tantárgy 36 óra 1óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szükségletfelmérés módszereinek, eszközeinek a megismerése és tudatos alkalmazása a gondozói munka során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Pszichológia: Maslow piramis, kognitív folyamatok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adatokat gyűjt és rendszerez.	A szükségletfelmérés fogalma, szerepe, jelentősége a gondozási folyamatban.	Instrukció alapján részben önállóan	Támogató, motiváló magatartás. Empatikus, másságot elfogad, tisztelettudó, problémamegoldó hozzáállás. A bizalom elnyerésének képessége, megbízhatóság. Feladat és problémaorientáltság. Együttműködő, kommunikációja hiteles, akadály-, és erőszakmentes. Munkájában precíz, pontos.	Excel táblázat
Dokumentumokat elemez	Állapotfelmérés, egészségi állapot,	Instrukció alapján részben önállóan		digitális anyagok, dokumentációk elemzése, értelmezése
Vizsgálatokat végez	Betegmegfigyelés szempontjai, elemei, lépései, A megtekintés és a vizsgálat menete	Teljesen önállóan		
Felméréseket készít, a kapott eredményeke rögzíti és értékeli.	Fizikai, pszichés-, mentális állapotfelmérés eszközei, technikái.	Teljesen önállóan		kérdőívek, tesztek online készítése, excell táblázatban kiértékelést végez
Megváltozott helyzeteket felismer, problémát észlel	Az emberi szervezet működése, normál és kóros állapotok, elváltozások	Teljesen önállóan		
Genogramot-, ecomapot készít és értelmez	Szociális állapot felmérésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		grafikai programok használata
Erőforrásokat felismeri és mozgósítja	Külső és belső erőforrások, természetes támaszok	Teljesen önállóan		ábrák, diagramok készítése

A tantárgy témakörei

Szükségletek **36 óra**

A szükségletek fogalma, hierarchiája, rendszere.
A szükségletek kielégítésének szerepe az életminőségben.
Az emberi szükségletek és jelentősége a gondozás szempontjából.
A szükségletek változása a különböző életkorban.
A társadalmi, kulturális, szociális helyzet hatása a szükségletekre.

Ápolástan tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

Ápolási alapismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolás alapismereteinek elsajátítása mellett az ápolási igények felmérése, az ápolás prevenció-rehabilitáció szemléletű kivitelezése, a betegek testi-lelki komfortjának biztosítása. Az ápolói team tagjaként a gyógyulás érdekében együttműködő és önálló feladatok szakszerű elvégzése. Alázat-, és szolgálatkész ápolói munkavégzés.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg ápolási szükségleteit és saját kompetenciáján belül elvégzi az ápolási feladatokat	Az ápolás fogalma, célja, ápolói tevékenységek, az ápolás folyamata és szakaszai. V. Henderson 14. alapvető szükséglete	Teljesen önállóan	Hiteles, erőszak- és akadálymentes kommunikáció. A betegek igényeire épülő ápolói tevékenység. Speciális szükségletek felismerése, és segítése	folyamatábra tervezése, adatok gyűjtéséhez excel ismeret
	A kényelemérzet, a			

A beteg komfortérzetét biztosítja, a szükséges kényelmi eszközöket alkalmazza.	fájdalom természete, élettana. A fájdalom legyűrésének módja. A jó körérzet elősegítése. A kényelmi eszközök fogalma típusai, használatuknak elvei.	Teljesen önállóan	a gyógyulás érdekében. Empatikus, tisztelettudó. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Hatékonyan segíti elő,- ápolói team tagjaként, - a gyógyulást.	google űrlapok, felmérések, tesztek, skálák készítése, böngészők
Gondoskodik a beteg biztonságos tárgyi feltételeiről, akadálymentes környezetet alakít ki.	Biztonság, védelem, környezet fogalma. Veszélyforrások, tisztaság fogalma, formái. Az egyén biztonságát veszélyeztető tényezők.	Teljesen önállóan		digitalis tervező-programok
Rendszeres betegmozgatást végez a prevenció érdekében.	Hely-, helyzetváltoztatás. Mobilitás, aktivitás. Járás. A mozgás, torna jelentősége, élettani hatásai. ROM gyakorlatok fogalma, formái. Prevenció fogalma, formái, eszközei.	Teljesen önállóan		videofilmek készítése, szerkesztése
Előírásoknak megfelelő fizikális és természeti gyógymódokat alkalmaz	Gyógyító eljárások fogalma, típusa. Természetes gyógymódok. fizikális technikák (masszázsok, manuális kezelések, hő és hideg terápiák, víz, föld, levegő kezelések, természetes eszközökkel végzett eljárások	Teljesen önállóan		ppt, oktatófilmek keresése, letöltése
Állapotoknak, betegségeknek megfelelő speciális ápolói feladatokat lát el.	Sebgyógyulás folyamata, sebgyógyulás szövődményei, sebellátás formái, eszközei, előírásai. Légzés és ápolás. Ápolási folyamat és az oxigénellátás. Puzus-oximetria. Leszívás, Infúzió. Sztómakezelések.	Jelöljön ki egy elemet.		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése

Segítséget nyújt a beteg személyi higiénéjében, a tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.	A higiénés ápolás fogalma, típusai. Bőrápolás, bőr épségének zavarát elősegítő kockázati tényezők. Gyakori bőrproblémák. A fürdetés célja, terápiás fürdetések. Szájhigiéné. Haj és szőrzet ápolása. Szem-, fül-, orr ápolása. Körmök tisztántartása.	Teljesen önállóan		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése
Előkészít az ágyazáshoz és szakszerűen kivitelezi. Állapotoknak megfelelő fektetési módokat alkalmaz.	Betegszoba rendben tartása, a kórtermi környezet. Speciális szobaberendezési tárgyak. Gyakori ágyhelyzetek, az ágy rendben tartása, az ágynemű. Az ágyazás szabályai.	Teljesen önállóan		keresőprogramok, oktató kisfilmek letöltése
Folyamatosan figyelemmel kíséri a folyadék-, és táplálék felvételt, ürítési szükségletek kielégítésében nyújt segítséget.	A táplálás elvei, a tápanyagok fogalma, formái, jellegzetességei. Vitaminok, ásványi anyagok. A megfelelő étrend megtervezése. A táplálás változása a fejlődés folyamán. A táplálás és ápolás. Vizeletkiválasztást befolyásoló tényezők. Gyakori vizeletürítési problémák.	Teljesen önállóan		ppt, fénykép nézegető programok
Előítéletmentes, szaknyelvi kommunikációt folytat.	Kommunikáció fogalma, fajtái, típusai. A kommunikációs akadályok, kommunikációs zavarok. Szaknyelvi kommunikáció.	Teljesen önállóan		levelezés,

A tantárgy témakörei

Általános ápolási ismeretek **18 óra**

A témakör az ápolás folyamatával, az ápolói tevékenységekkel foglalkozik az alábbi tananyagegységekkel:

Az ápolás meghatározása, célja, az ápoló funkciói,

Az ápolás folyamata, az ápolói tevékenységek.

A beteg szükségleteinek kielégítése az ápolás eszközeivel.

- A beteg élettere, személyi és tárgyi környezete.
- A betegszoba felszerelése, elkülönítő betegszoba funkciója, felszerelése.
- Betegágyak és típusa, felszerelései.
- Kényelmi eszközök típusai, használatuk.

- Az ápolási munkát és betegmozgatást könnyítő eszközök.
- Fizikális és természetes gyógymódok ismerete, alkalmazása
- Betegjogi képviselő hatásköre és jogosultságai.
- Együttműködés az ápoló teamben
- Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Belgyógyászati ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenci-	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete

Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segédkezik.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan	ál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. Kommunikációja tiszteletteljes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és	diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felettesének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan	felelősségteljes.	digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.	Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknél.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A keringés és vérképző rendszer megbetegedései **36 óra**

Panaszok és tünetek a vérkeringési szervek betegségeiben
Vizsgálatok a vérkeringés szervek betegségeiben (Fizikális-, és eszközös)
Keringési elégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
A szív gyulladásos szívbetegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
A szív vérellátási zavarai. Az ingerképzés és ingervezetés zavarai.
Az érrendszer betegségei. Anaemiák, vérzékenység.
Gondozási és alapápolási feladatok.

GYAKORLAT:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy 144 óra
4 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és a segítés területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - énismeret, társismeret. A tanulóknak a családjukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs eszközök használata
Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan	Vállalja az önpre-	

Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan	zentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait.	
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés **36 óra**

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

Viselkedéskultúra **36 óra**

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben
A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása
Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete **36 óra**

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Konfliktuskezelés **36 óra**

A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései
A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba
A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pszichopedagógus, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem

stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómód-szerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infográfika

Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Szociálpszichológiai alapismeretek **27 óra**

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Családi mentálhigiéné **27 óra**

A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik. Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A család fejlődési életciklusai
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenciós eszközök és technikák

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek ha-tás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Népegészségtani alapismeretek **12 óra**

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:

Életmód és betegség.
Népbetegségek – nem fertőző betegségek
Járványtani alapismeretek
Fertőző betegségek

Egészségkultúra **12 óra**

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői
Az egészség megőrzését szolgáló területek
Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök
A szenvedélyek világa
Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet
Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság **12 óra**

Környezetvédelem
Fenntartható fejlődés
A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet
A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere
Globális környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai
Légkörhöz kapcsolódó globális problémák
Vízszennyezés, talajszennyezés
Hulladékgazdálkodás alapelvei
Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)
Hulladékok környezetkárosító hatásai
Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/
Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő minden más személyt.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan		
Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan		

Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai **12 óra**

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben **12 óra**

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés **9 óra**

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:
A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése
Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült **9 óra**

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azo-

nosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Az eszméletlenség okai
Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk
Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek
Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések **9 óra**

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A sérülések csoportosítása
Sebzés fogalma, típusai
Vérzések típusai
Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás
Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái
Égési, fagyási sérülések ellátása
Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések **9 óra**

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete
Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek
ABCDE algoritmus alkalmazása
Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk **12 óra**

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:
Agyi vérellátási zavarok
Mellkasi panaszok
Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása
Rovar-, kullancscsípés ellátása
Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása
Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeré-

ről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a szociális és/vagy a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú (Bsc, Msc) végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945-től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

Az emberi szükségletek rendszere **18 óra**

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A szükségletek értelmezése
Hiány-, és növekedésalapú szükségletek
Szükségletek egymásra épülésének elve
A rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat. Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan		Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.

Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügy-feleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan	tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállal-jon döntéseiért.	
Komplexen rend-szerszemlé-letben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány fel-dolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogsza-bályoknak az isme-rete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Fel-használói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai mun-kaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készíté-se.

A tantárgy témakörei

Krízis - kitől kérhetek segítséget **14 óra**

A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás Rendszerabuzús
Kríziskezelő intézményrendszer Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Függőség - szenvedély **14 óra**

A szenvedélybetegség fogalma, típusa
A függőség felismerése, hatása az egyénre
A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei Prevenciós lehetőségek
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Humán szolgáltatások **24 óra**

Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás **20 óra**

Az ember szociális szükségletei Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban A család idősgondozó funkciója és felelőssége
Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Lelki egészségvédelem tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A lelki egészségvédelem tanulási terület elsődleges feladata a szemléletformálás, a pozitív életszemlélet és a nehézségek legyűrése a személyiség védelme mellett. Az életkorok mentálhigiénés jellemzőinek és az egyéni élethelyzetek megismerésével, a mindennapi életben keletkező problémák hatékony kezelését sajátítja el. Az elsajátított kommunikációs technikákkal képessé válik a segítő kapcsolat kialakítására és a kliensek érzelmi igényeinek, szükségleteinek észlelésére, azok kielégítésére. Felismeri a mentálhigiénés támaszokat, feltárja a belső erőforrásokat és azok mozgósításának lehetőségeit. Szakmai munkája során felmerülő problémák esetén esetmegbeszélő csoport-, egyéni elakadásainak esetén szupervízori segítséget kér.

Mentálhigiéné tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egyéni és közösségi mentálhigiéné alapvető ismereteinek elsajátítása, a lelki egészségvédelem kialakításának és megtartásának eszközrendszereinek birtokában a lelki harmónia kialakítása. Félelem és szorongásoldó technikák ismerete és alkalmazása. Krízishelyzeteket felismerése, kezelése, pszichés válsághelyzetben azonnali segítségnyújtás. Énvédő-, rekreációs technikák alkalmazásával, rendszeres önvizsgálattal lelki egyensúlyának megtartása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások

mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret: család és közösség témakör, fejlődéspszichológia: életkori szakaszok jellemzői, informatika, digitális kommunikáció, közösségi terek.

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Mentálhigiénés eszközrendszerét folyamatosan fejleszti, önfejlesztést, önképzést végez.	A mentálhigéné fogalmi rendszere, alapvető ismeretei. Ismeret-készség, jártasság. Mentálhigiéné eszközrendszere.	Teljesen önállóan	Érzelmi intelligencia. Kapcsolatteremtő képesség, figyelmes, tapintatos. Érzelmi igényekre érzékeny. Türelmes magával	word ismerete, levelező programok kezelése
Segítő tevékenységét a pszichológiai kulturáltság eszközeivel végzi.	A pszichológiai kulturáltság fogalma, elemei: rezonantia, empátia, szakmai tudás, humanizmus.	Teljesen önállóan	és másokkal szemben. Problémaérzékeny, a problémákra azonnal reagál, segítséget nyújt. Képes egy csoport tagjaként hatékonyan dolgoznia a cél elérése érdekében.	
Az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőit ismeri, a változásokat észleli.	Életkorok pszichés és mentális jellemzői, életszakaszok: csecsemő-, kisded-, óvodás-, kisiskolás, serdülő-, fiatal felnőtt-, felnőtt és időskor.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, filmeket ismer és elemez
Társas környezetéhez a helyzetnek megfelelően alkalmazkodik.	Közösségi mentálhigiéné alapismeretei, a közösség egyénre gyakorolt hatásai.	Teljesen önállóan		
Félelmeit és szorongásait ismeri, azokat megfelelően kezeli.	Félelem és szorongás fogalma, fajtái, személyiségre gyakorolt hatásai. Testi-, lelki és viselkedésbeli jellemzői. Félelem és szorongásoldó technikák.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, zenei darabokat keres, ismer és alkalmaz érzelmeinek kezelésére
Krízisben lévő egyéneknek, családoknak saját kompetenciáján belül segítséget nyújt.	Krízis fogalma, fajtái, okai. A krízis folyamat szakaszai, kimeneteli lehetőségei. A segítés útjai. Krízisintervenció.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
A gyászolás folyamatában pszichés vezetést nyújt, segítő beszélgetést folytat.	A veszteség, a gyász, gyászolás alapfogalmai, alapismeretei. A segítés technikái, módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		Filmek elemzése, feldolgozása, digitális eszközöket alkalmaz.

A tantárgy témakörei

Krízis, krízisintervenció **12 óra**

A témakör a lélektanilag kritikus helyzetekkel és azok oldásával foglalkozik.

A krízis fogalma, a lélektanilag kritikus állapot jellemzői
A krízisek fajtái: normatív, paranormatív krízisek
A krízisre adott reakciók, a személyiségre gyakorolt hatásai
A krízis szakaszai, kimeneteli lehetőségei
Krízishelyzetek, társadalmi-, és egyéni élethelyzetek
Krízisintervenció

Veszteségek, gyász, gyászolás **12 óra**

A témakör az egyéni és társas veszteségélményekkel és a veszteségek feldolgozásának módszereivel foglalkozik.
Veszteségek fogalma, típusai, lélektani jellemzői
Egyéni és társadalmi veszteségek, elsődleges- másodlagos veszteségek
Gyász, gyászolás, a gyászfolyamat és szakaszai
A veszteség és gyász személyiségre gyakorolt hatása, társadalmi jellemzői, kulturális meghatározottságuk.
A normális és a kórós gyászfolyamat.
Támogató attitűd gyász esetén, a hozzátartozók vezetése.

Kiégés, Burnout és a Helfer szindróma **12 óra**

A témakör a segítő hivatásban megjelenő veszélyeztető tényezőkkel, jelenségekkel foglalkozik.
Kiégés fogalma, a kiégés szindróma, kialakulásának okai, rizikófaktorai
Kiégés folyamata, szakaszai,
Kiégés prevenció, kiégés teszt, öndiagnózis, a kiégés kezelése
Altruizmus, Helfer szindróma fogalma, jellemzői, kialakulásuk okai, megoldási lehetőségek

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigiénés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes szabadság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem

stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Erőszak- és akadálymentes kommunikáció **12 óra**

A témakör a segítő-, bántás nélküli kommunikáció témájával foglalkozik.
Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben és a segítő szakma világban.
Az érzelmek azonosítása és szabad kifejezése a kommunikációban.
Az érzelmek elfojtása a kommunikáció folyamatában.
Kérés és követelés a kommunikációban. A kérések kifejezése, a cél ás a folyamat kapcsolata.
Közlési sorompók és akadályok. Jelzések fogadása, értelmezése.

Empátia szerepe a kommunikációban, empátiás kapcsolódás.
Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.
Kölcsönös kapcsolatok, partneri viszonyok a kommunikációban.

Szakmai identitás, pályatükör **6 óra**

A témakör a szakmai pálya kezdeti lépéseihez, a hivatáshoz vezető út eléréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A szakmai identitás fogalma, kialakulásának lépései.
Identitáskérdések a szociális munkában.
A szociális munkások identifikációjának jellemzői. Identitas bizonytalanságok.
Profilok és segítők. Tipológiák.
Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, szerepe, jelentősége.
Portfólió fogalma, szükségessége, helye a szakmai életpályában.
A portfólió típusai.
Szakma portfólió elemei, készítésének lépései.
A portfólió készítésének gyakorlata.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segítséget nyújtani.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 után, társadalomföldrajz - kultúrák elhelyezkedése, rétegek helyzete,

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Népesedési adatok gyűjt és elemez.	Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése	Teljesen önállóan	Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi mun-	internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol

Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.	Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájutás- egyenlőtlenségek ismerete.	Teljesen önállóan	káját. A másságot tisztelő, segítőkész. Precíz, pontos munkavégzés. Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulónak tanácsot ad, ügyeket kezel.	excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata
Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelvét alkalmazza.	Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.	Teljesen önállóan		
Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.	Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichés-érzelmi-, fizikai szegénység.	Teljesen önállóan		
Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére.	Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete.	Teljesen önállóan		excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés
Interjút készít, családi kapcsolatrendszert ábrázol, elemez.	Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.	Teljesen önállóan		kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével
Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.	Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.	Teljesen önállóan		excel táblázat kezelés

A tantárgy témakörei

Hátrányos helyzetű csoportok a társadalomban **18 óra**

A cigányság helyzete és megítélése a magyar társadalomban.
Hajléktalanság, társadalmi, jogi, erkölcs szociálpolitikai megítélése.
Pszichiátriai és mentális betegséggel élők társadalmi helyzete.
Fogyatékkal élők társadalmi helyzete.
Szegénység társadalmi megítélése és kezelése Magyarországon.
Szegénység, devianciák, bűnözés összefüggései.
Öröklött szegénység.
Idősek helyzete a mai magyar társadalomban.

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozási alapismeretek tantárgy 36 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A gondozás folyamatának, komplexitásának, rendszerszemléletének elsajátítása. Az egyénre szabott bánásmód mellett a gondozás elemeinek gyakorlatban történő alkalmazása, és az igényekhez igazított segítségnyújtás a mindennapokban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Biológia:
Egészséges ember gondozása

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A holisztikus szemléletű gondozást végez.	A gondozás történeti áttekintése és jelene. Gondoskodás, gondozás, egészség, betegség, ápolás fogalma.	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó empatikus humánus magatartás. Munkájában pontos, következetes. Döntéseiért, tevékenységéért felelősséget vállal. Toleráns és elfogadó a mássággal szemben. Kreatív, figyelme megosztható.	Információ gyűjtés, internet és számítógépes programok segítségével, böngésző programok alkalmazása
Az egyedi igényekhez igazodó segítséget nyújt.	A gondozás jellemzői, alul-, túlgondozás, időbelisége, terjedelme.	Teljesen önállóan		
Alapvető szükségleteket elégít ki.	A gondozás elemei: fizikai-, egészségügyi-, psziché-, foglalkoztatás, előgondozás, érdekvédelem)	Teljesen önállóan		
Foglalkoztatásokat-programokat szervez és kivitelez.	Mentálhigiénés ellátás	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. alkalmazása, infografika, Word alkalmazása
Alapvető érdekeket képvisel és segít érvényre juttatni.	Érdekvédelem.	Instrukció alapján részben önállóan		

Gondozási tervet készít	A gondozás folyamata, szakaszai. Gondozási tervek típusai, elemei.	Teljesen önállóan		Excell, Word ismerete, alkalmazása

A tantárgy témakörei

Sajátos gondozási szükségletek **18 óra**

Csecsemők és kisgyermekek gondozása. Időskorúak gondozása.
Fogyatékkal élők gondozása. Pszichiátriai betegek gondozása. Szenvedélybetegek gondozása.
Demenciával élők gondozása
Gyógyíthatatlan betegek gondozása. Haldoklók gondozása.

A gondozás tervezése **18 óra**

Szükségleteken alapuló gondozás tervezése. Gondozási terv készítésére vonatkozó szabályok.
Gondozási tervek fajtái, tartalmi elemei.
Szociális ápoló gondozó szerepe a gondozási tervek készítésében. Szolgáltatást igénybe vevők bevonása a gondozási tervek megvalósításában. A gondozási terv megvalósításában résztvevő team tagjai és szerepük.
Gondozási tervek megvalósítása, felülvizsgálatuk.

Gondozás tanulási terület

Gondozási szükségletek felmérése tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szükségletfelmérés módszereinek, eszközeinek a megismerése és tudatos alkalmazása a gondozói munka során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia: Maslow piramis, kognitív folyamatok

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adatokat gyűjt és rendszerez.	A szükségletfelmérés fogalma, szerepe, jelentősége a gondozási folyamatban.	Instrukció alapján részben önállóan	Támogató, motiváló magatartás. Empatikus, másságot elfogad, tisztelettudó, problémamegoldó hozzáállás. A bizalom elnyerésének képessége, megbízhatóság. Feladat és problémaorientáltság. Együttműködő, kommunikációja hiteles, akadály-, és erőszakmentes. Munkájában precíz, pontos.	Excel táblázat
Dokumentumokat elemez	Állapotfelmérés, egészségi állapot,	Instrukció alapján részben önállóan		digitális anyagok, dokumentációk elemzése, értelmezése
Vizsgálatokat végez	Betegmegfigyelés szempontjai, elemei, lépései, A megtekintés és a vizsgálat menete	Teljesen önállóan		
Felméréseket készít, a kapott eredményeke rögzíti és értékeli.	Fizikai, pszichés-, mentális állapotfelmérés eszközei, technikái.	Teljesen önállóan		kérdőívek, tesztek online készítése, excell táblázatban kiértékelést végez
Megváltozott helyzeteket felismer, problémát észlel	Az emberi szervezet működése, normál és kóros állapotok, elváltozások	Teljesen önállóan		
Genogramot-, ecomapot készít és értelmez	Szociális állapot felmérésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		grafikai programok használata
Erőforrásokat felismeri és mozgósítja	Külső és belső erőforrások, természetes támaszok	Teljesen önállóan		ábrák, diagramok készítése

A tantárgy témakörei

Szükségletek felmérése és módszerei **18 óra**

Fizikai-, egészségi-, pszichés-mentális-, szociális állapotok felmérése.
Felmérő tesztek, kérdőívek, skálák ismerete és alkalmazása.
Információszerzés, adatgyűjtés módszerei: megfigyelés, vizsgálat, tesztek, kérdőívek kitöltése, gyakorlása, egyéni beszélgetés, környezettanulmány, előgondozás, szükségletlista, dokumentum elemzés.
Adatgyűjtés eszközei. Az adatok feldolgozásának módszerei és értékelése.
Team munka a szükségletek felmérésében.

Szükségletek és erőforrások **18 óra**

Társadalmi erőforrások.
Intézményi erőforrások a szociális gondozásban.
Az egyén erőforrásainak feltérképezésének módszerei, genogram, ecomap alkalmazása, in- terjú készítése.
Szociális ápoló gondozó erőforrásai.
Az erőforrások bevonása a kliens szükségleteinek kielégítésébe. Az erőforrások felhasználása a gondozási munka támogatására.

Gondozás tanulási terület

Gondozás az alapellátásban tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szociálpolitika: humán intézményrendszerek, igénybevétel módja

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan	Segítőkész, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és meg-	internetes keresőprogramokat használ,
Tájékoztatást ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete
Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan		online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,
Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében.	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitas	Teljesen önállóan		

Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan	tartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan		google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tantárgy témakörei

Az alapellátás intézményrendszere **36 óra**

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere, az ellátás feladata, nyújtott szolgáltatások:
Falu és tanyagondnoki ellátás
Étkeztetés
Házi segítségnyújtás
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
Családsegítés, gyermekvédelem
Közösségi ellátások
Támogató szolgálat
Utcai szociális munka
Nappali ellátás

Gondozás tanulási terület

Gondozás a szakosított ellátásban tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Ismeretszerzés a szociális szakosított ellátások formáiról, szakmai munkájáról. A komplex, teljeskörű gondozás ismereteinek birtokában, egyénre szabott bánásmód elveinek alkalmazásával, mindennapi segítő tevékenység kivitelezése, ápoló-gondozó team tagjakén. Szociális ellátórendszer célcsoportjainak megismerése, fejlesztésük és rehabilitációjuk cél- és eszközrendszerének ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesités és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szociálpolitika: humán ellátórendszer intézményei, szocio-, foglalkoztatóterápiák, rehabilitáció

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tájékoztatást nyújt a szakosított ellátásokról, szolgáltatásokról	A szakosított intézmények formái, szolgáltatásai, az igénybevétel feltételei	Instrukció alapján részben önállóan	Tiszteletteljes, elfogadó magatartást tanúsít. Képes az együttműködésre, team tagjaként eredményesen dolgozni. Munkájával szemben felelősségteljes, következetes. Hitelesen és őszintén kommunikál. Nem erőszakos, indulatait, érzelmeit kezelni tudja. Felismeri mások érzelmi igényeit. Titoktartási kötelezettséggel dolgozik. Megbízható, igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre	böngésző é keresőprogramokat használ
Szükségleteket mér fel, megtervezi gondozási munkáját.	Szociális ellátás célcsoportjai: idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek, hajléktalanok	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata
Ápoló-gondozó team tagjaként egyénre szabott gondozást nyújt.	A gondozás folyamata, a komplex gondozás, egyéni bánásmód, a gondozói team	Teljesen önállóan		
Ápoló-gondozó munkája során rehabilitációs- és prevenciós tevékenységet végez.	Ápolás-gondozás -nevelés- rehabilitáció és a prevenció egysége, egymás mellettisége, egymásra épülése.	Teljesen önállóan		infografika, ppt. ismerete és alkalmazása
Szakmai munkáját rendszeresen értékeli és fejleszti.	Ellenőrzés, értékelés fogalma, célja, módjai és eszközei. A fejlesztés-, a fejlődés lehetőségei és szükségessége.	Teljesen önállóan		adatok elemzése, értékelése, excel, táblázatok és diagramok ismerete
Munkáját, tevékenységét határidőre, pontosan dokumentálja.	Munkája során kötelezően használt dokumentációk, adminisztrációs feladatok ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A szakosított ellátás intézményrendszere **36 óra**

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere:
Ápolást gondozást nyújtó intézmények
Rehabilitációs intézmények.
Lakóotthonok.
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények.
Támogatott lakhatás.

Ápolástan tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

Ápolási alapismeretek tantárgy 54 óra

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolás alapismereteinek elsajátítása mellett az ápolási igények felmérése, az ápolás prevenció-rehabilitáció szemléletű kivitelezése, a betegek testi-lelki komfortjának biztosítása. Az ápolói team tagjaként a gyógyulás érdekében együttműködő és önálló feladatok szakszerű elvégzése. Alázat-, és szolgálatkész ápolói munkavégzés.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg ápolási szükségleteit és saját kompetenciáján belül elvégzi az ápolási feladatokat	Az ápolás fogalma, célja, ápolói tevékenységek, az ápolás folyamata és szakaszai. V. Henderson 14. alapvető szükséglete	Teljesen önállóan	Hiteles, erőszak- és akadálymentes kommunikáció. A betegek igényeire épülő ápolói tevékenység. Speciális szükségletek felismerése, és segítése a gyógyulás érdekében. Empatikus, tisztelettudó. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Hatékonyan segíti elő,- ápolói team tagjaként, - a	folyamatábra tervezése, adatok gyűjtéséhez excel ismeret
A beteg komfortérzetét biztosítja, a szükséges kényelmi eszközöket alkalmazza.	A kényelemérzet, a fájdalom természete, élettana. A fájdalom legyűrésének módja. A jó körérzet elősegítése. A kényelmi eszközök fogalma típusai, használatuknak elvei.	Teljesen önállóan		google űrlapok, felmérések, tesztek, skálák készítése, böngészők

Gondoskodik a beteg biztonságos tárgyi feltételeiről, akadálymentes környezetet alakít ki.	Biztonság, védelem, környezet fogalma. Veszélyforrások, tisztaság fogalma, formái. Az egyén biztonságát veszélyeztető tényezők.	Teljesen önállóan	gyógyulást.	digitalis tervező-programok
Rendszeres betegmozgatást végez a prevenció érdekében.	Hely-, helyzetváltoztatás. Mobilitás, aktivitás. Járás. A mozgás, torna jelentősége, élettani hatásai. ROM gyakorlatok fogalma, formái. Prevenció fogalma, formái, eszközei.	Teljesen önállóan		videofilmek készítése, szerkesztése
Előírásoknak megfelelő fizikális és természeti gyógymódokat alkalmaz	Gyógyító eljárások fogalma, típusa. Természetes gyógymódok. fizikális technikák (masszázsok, manuális kezelések, hő és hideg terápiák, víz, föld, levegő kezelések, természetes eszközökkel végzett eljárások	Teljesen önállóan		ppt, oktatófilmek keresése, letöltése
Állapotoknak, betegségeknek megfelelő speciális ápolói feladatokat lát el.	Sebgyógyulás folyamata, sebgyógyulás szövődményei, sebellátás formái, eszközei, előírásai. Légzés és ápolás. Ápolási folyamat és az oxigénellátás. Puzus-oximetria. Leszívás, Infúzió. Sztómakezelések.	Jelöljön ki egy elemet.		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése
Segítséget nyújt a beteg személyi higiénéjében, a tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.	A higiénés ápolás fogalma, típusai. Bőrápolás, bőr épségének zavarát elősegítő kockázati tényezők. Gyakori bőrproblémák. A fürdetés célja, terápiás fürdetések. Szájhigiéné. Haj és szőrzet ápolása. Szem-, fül-, orr ápolása. Körmök tisztántartása.	Teljesen önállóan		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése

Előkészít az ágyazáshoz és szakszerűen kivitelezi. Állapotoknak megfelelő fektetési módokat alkalmaz.	Betegszoba rendben tartása, a kórtermi környezet. Speciális szobaberendezési tárgyak. Gyakori ágyhelyzetek, az ágy rendben tartása, az ágynemű. Az ágyazás szabályai.	Teljesen önállóan		keresőprogramok, oktató kisfilmek letöltése
Folyamatosan figyelemmel kíséri a folyadék-, és táplálék felvételt, ürítési szükségletek kielégítésében nyújt segítséget.	A táplálás elvei, a tápanyagok fogalma, formái, jellegzetességei. Vitaminok, ásványi anyagok. A megfelelő étrend megtervezése. A táplálás változása a fejlődés folyamán. A táplálás és ápolás. Vizeletkiválasztást befolyásoló tényezők. Gyakori vizeletürítési problémák.	Teljesen önállóan		ppt, fénykép nézegető programok
Előítéletmentes, szaknyelvi kommunikációt folytat.	Kommunikáció fogalma, fajtái, típusai. A kommunikációs akadályok, kommunikációs zavarok. Szaknyelvi kommunikáció.	Teljesen önállóan		levelezés,

A tantárgy témakörei

Aktivitás, pihenés **10 óra**

A témakör a beteg komfortérzetének biztosításával foglalkozik:
A pihenés fogalma, a pihenési igény változása életkoronként.

- Az egyén komfortjának biztosítása különböző életszakszokban, élethelyzetekben
- Biztonság szükségletének kielégítése
- Az ágyazás szabályai és formái.
- Ágyazás előkészítése, eszközei.
- Fektetési módok és kivitelezése
- A pihenés, mozgás, aktivitás szerepe a gyógyulásban.
- Aktív, passzív mozgás, és helyzetváltoztatás
- A beteg mobilizálásának szabályai
- Torna, gyógytorna feladata, szerepe a gyógyulásban
- A tartós fekvés szövődményei
- Felfekvés megelőzése

Személyi higiéné biztosítása **12 óra**

A témakör a beteg személyi higiéné témakörébe tartozó ápolói tevékenységet öleli fel.
A személyi higiéné fogalma, szerepe a gyógyulásban

- Az ápoló személyi higiénéje az ápolás során
- Az ellátott testének tisztántartása

- Szájhigiéné
- A menstruáció higiénéje
- Az inkontinens beteg higiénéje
- Inkontinencia termékek és használatuk
- A tisztálkodás eszközei
- Mosdatás, fürdetés előkészítése, kivitelezése
- Gyermekek mosdatása, fürdetése

Tápanyag-biztosítás **12 óra**

A témakör az táplálkozás és ürítési szükségletek ápolói feladatait tartalmazza.
Táplálkozás-élettani alapfogalmak

- A táplálék és folyadékellátás módjai.
- A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban
- Az egészséges táplálkozás alapelvei
- A diéta fogalma, fajtái, jelentőségük a gyógyulásban
- A folyadékszükséglet, és folyadékpótlás módjai
- Az étkezés és étkeztetés tárgyi feltételei
- Az étkeztetés személyi feltételei HACCP alapismeretek
- Előkészítés étkeztetéshez
- Az ürítés szükségletének biztosítása
- Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők, és eszközök
- Az ürítés életkorral, betegséggel együtt járó problémái

Speciális ápolási igények **12 óra**

A témakör a speciális igényű betegek szakápolási ismereteit tartalmazza.
Cukorbeteg ápolása, vércukorszint mérése

- Magasvérnyomásos beteg gondozása, vérnyomás mérés
- Demenciával élő idősek ápolása
- Fogyatékkal élő emberek ápolása
- Pszichiátriai betegek ápolása
- Gyermekek ápolása
- Addiktológiai betegek ápolása
- Krónikus, gyógyíthatatlan betegek ápolása
- Haldokló betegek ápolása
- Fertőző betegek ápolása

Az ápoló személyisége **8 óra**

A témakör az ápolás folyamatában, és az ápolási folyamatban résztvevők közötti kommunikáció formáival, elemeivel, szabályszerűségével foglalkozik.
Ápoló és beteg közötti kommunikáció

- Hiteles és szaknyelven való kommunikáció
- Kommunikációs képesség a látás, hallás-, beszédsérült emberrel
- Konfliktuskezelés, önsegítő technikák alkalmazása
- Kulturális különbségből adódó szokások tiszteletben tartása
- Titoktartási kötelezettség
- Az ápoló személyi higiénéje

Ápoló kommunikációja a beteg hozzátartozóival

- Személyiségi jogok és adatvédelem az ápolási munka során
- Az ápolás etikai szabályai
- Ápolói kompetenciák

- Biztonság, és bizalom szerepe a beteg és az ápoló kapcsolatában
- Az emberi kapcsolatok szerepe a gyógyulásban
- Az esztétikai szükséglet az ápolási munkában
- Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete az ápolói munkában
- Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

Ápolástan tanulási terület

Betegmegfigyelés tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló a betegmegfigyelés elméleti ismereteinek birtokában képes legyen a beteg megtekintésére, megfigyelésére, a betegvizsgálatok előkészítésére, kivitelezése, az elváltozások észlelésére és jelzésére. Az elváltozások pontos és szakszerű dokumentálására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A megadott szempontoknak megfelelően betegmegfigyelést végez.	A tünetekről általában, tünetcsoport fogalma, ismérvei. Objektív, szubjektív tünetek, Általános, helyi-, és speciális tünetek.	Teljesen önállóan	Önálló munkavégzésre képes. Ismeri	
A betegmegfigyelés során észlelt elváltozásokat az észlelés pillanatában jelzi.	A jelzés fontossága, időfaktorok, a jelzés módja, az információk pontossága, szakszerűsége	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök használata
A betegvizsgálathoz szükséges eszközöket, dokumentációkat előkészíti.	A méréshez szükséges eszközök ismerete, a hőmérők, vérnyomásmérők típusai, formái. Az előkészítés menete.	Teljesen önállóan		

Vitális paramétereket mér,- pulzus, vérnyomás, légzés, hőmérséklet- és dokumentál.	A vérnyomás, a pulzus, a hőmérséklet és légzés fogalma, mérésének módjai. A vitális paraméterek normális értéke,	Teljesen önállóan	a normális élettani funkciókat, felismeri a változásokat. Problémaérzékeny, könnyen alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Gyors döntéshozási képességgel rendelkezik. Szakszerűen kommunikál, segítségkérés,	digitális diagnosztikus eszközök használata, értékek elemzése
Testváladékokat megfigyel, a higiénés előírásoknak megfelelően tárolja, kezeli és vizsgálatra küldi.	Vizelet, a hányadék, a széklet, a köpet és egyéb váladékok megfigyelésének szempontjai: menynyisége, minősége, kóros elváltozásai. A váladékfelfogó edények ismerete, alkalmazása.	Teljesen önállóan		
Egyszerű allergiás próbát - bőrpróbavégez, annak eredményét dokumentálja.	A gyógyszerek beadásának elvei, a gyógyszerérzékenység fogalma, típusai, megelőző tevékenységek, a bőrpróba menete, ismerete, allergiás reakciók,	Instrukció alapján részben önállóan		digitalizált oktató kisfilmek letöltése

A tantárgy témakörei

A megfigyelés alapismeretei **11 óra**

A témakör a beteg megfigyelésével és annak szempontjaival, eszközeivel és módszereivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

A betegmegfigyelés szerepe az ápolásban

- A betegmegfigyelés szempontjai, eszközei
- Az ápoló szerepe, tevékenysége a betegmegfigyelésben
- A megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése
- A betegmegfigyelés dokumentálása, megfigyelőlapok fajtái, vezetésének szabályai

Általános tünettan **11 óra**

A témakör a tünetek alapismeretivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:
Figyelemfelhívó panaszok/tünetek ismerete

- A beteg általános megfigyelése
- Objektív-, szubjektív tünetek
- Általános-, és helyi-, speciális tünetek,
- A tünetcsoport - szimptómák

A beteg általános megtekintése **11 óra**

A témakör az általános megfigyelés elemeivel foglalkozik.
A bőr és elváltozásainak megfigyelése

- A testtartás, járás, mozgás megfigyelése
- A beszéd, hallás megfigyelése
- A viselkedés, pszichés állapot megfigyelése

A beteg testtájankénti megtekintése **11 óra**

A témakör az emberi felépítés és testrészeinek a megfigyelésével foglalkozik.
Fej, arc, arckifejezés megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése

- Szem, nyak, mellkas megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése
- Gerincoszlop, has, végtagok megtekintése, elváltozások észlelése és jelentése

Élettani funkciók megfigyelése **10 óra**

A témakör az életfontosságú funkciók megfigyelésével, és az elváltozások időbeni jelzésével foglalkozik.
Vitális paraméterek: légzés, pulzus, vérnyomás, hőmérséklet
A beteg tudatállapota

- Alvás megfigyelése
- Testváladékok megfigyelése
- Allergiás reakciók megfigyelése

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Gerontológia-geriátria tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az időskorral járó változások megismerése, az időskor problémáinak kezelése és támogatása, a geriátria tárgykörébe tartozó betegségek ismerete, ápoló-gondozó munka hatékony végzése. Az időskori rehabilitáció folyamatának, színtereinek, lépéseinek ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves idősellátásban eltöltött szakmai gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Az időskor testi-lelki változásait felismeri, azonosítja.	Az időskor jellemzői. Érzékszervi, testi-szervi változásai. Az időskor lelki, és mentális változásai. Multimorboditás-, polymorbiditás, az időskor leggyakrabban előforduló betegségei.	Teljesen önállóan	Az időseket elfogadó, tisztelő magatartást. Türelmes, nyugodt munkavégzés. Hangos, érthető-, helyzethez illő kommunikáció. Kreatív, innovatív-, jó szervezőkészséggel rendelkezik. Együttműködő, könnyen és jól alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Figyelmes, empatikus.	ppt. ismerete, alkalmazása
Pszichés támogatást nyújt a veszteségekkel küzdő idős embereknek.	Gerontopszichológia alapismeretei, az időskor lelki válságai, a veszteségek és azok feldolgozásának eszközei. A támogatás formái.	Teljesen önállóan		word ismerete, filmek keresése, közös filmnézés és feldolgozás
A segítséget igénylő idős személy megváltozott igényeinek, szükségleteinek kielégítésében segítséget nyújt.	Az időskor jellegzetes változása, az 5 "I" ismerete. A megváltozott szükségletek listája, azok ismerete és alkalmazása munkája során. Személyi és tárgyi környezete, azok szerepe és funkciói.	Teljesen önállóan		
Fokozott figyelemmel kíséri és végzi az idősek gyógyszerelését.	Az időskorban leggyakrabban használt gyógyszerek, gyógyszercsoportok, azok hatásai, mechanizmusai, ápolói feladatok a gyógyszerekkel való ellátás során	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete, digitális kommunikációs eszközök
Demens betegeket életvitelében segítséget nyújt, foglalkozásokat szervez	Az aktivitás, a napi ritmus. Motiválás és sikerek szerepe az idősek életében. Demens betegek foglalkoztatásának formái, lehetőségei, eszközei.	Teljesen önállóan		digitális játékok, képkeresők, memóriafejlesztő, kognitív képességeket fejlesztő játékok, programok
A segédeszközök használatát, azok higiénés tisztántartásukat megtanítja az idős embereknek.	A segédeszközök fogalma, fajtái, típusai. A segédeszközökkel szembeni elvárások, higiénés követelményei. Beszerzésük, tárolásuk.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata, képek, oktató kisfilmek, word használata

A tantárgy témakörei

Időskorral járó változások **27 óra**

Geriátria és gerontológia fogalma.
Kronológiai kor és biológiai kor.
Jellegzetes testi változások idős korban.
A bőr jellegzetes változásai, a testtartás, járás változásai idős korban
Az érzékszervek állapot változásai. Hallás látás szaglás. ízlelés változása
A belső szervek állapotváltozásai. A keringés betegségei időskorban
Légzés és emésztés jellegzetes zavarai idős korban.
Kiválasztási rendszer működésének problémái idős korban.
Lelki változások időskorban. Az időskor súlyos lelki problémái

Időskorban előforduló problémák kezelése és támogatás **27 óra**
„5 i" immobilitás, inkontinencia, instabilitás, intellektuális hanyatlás, iatrogenia.
Alvásproblémák, átalvási problémák, álmatlanság, aluszékonyság
Kedélyállapot változásai
Jellegzetes viselkedésváltozások,
Diagnosztikai nehézségek időskorban.
Leggyakrabban használt gyógyszerek idős korban, gyógyszerszedési szokások.
Gyógyszerek felszívódásának zavarai időskorban
Idős ember segítése gyógyszerszedéskor
Szocio-pszichológiai kezelések lehetőségei demenciával élőknél:
Kognitív stimuláció realitás-orientációs terápia, viselkedési intervenció

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 160 óra

2. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Munkavállalói idegen nyelv tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során megfelelő idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62 óra

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, s nyelvi szintjüknek megfelelően hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet megfogalmazni a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően, nyelvi panelek és gyakori kifejezések segítségével.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, a személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket egyszerű mondatokkal meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket egyszerűbb mondatok, nyelvi szerkezetek segítségével. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan fel tudjanak tenni munkájukat érintő egyszerűbb kérdéseket.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteire, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményeit, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, és céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincscsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések **11 óra**

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).
Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.
Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél **20 óra**

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.
Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, a szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogy tipikus szófordulatok és nyelvi panelek segítségével hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” – általános társalgás **11 óra**

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. az időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a megfelelő kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Állásinterjú **20 óra**

A témakör végére a tanuló képes egyszerűbb mondatokkal és megfelelő koherenciával

hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és egyszerűbb kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.
A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismereteivel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítés, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Szociálpolitika tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszer területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, államformák, pszichológia: Maslow szükségletrendszere, etika, - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, türelmes társas környezeté-	

Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan	hez. Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák megoldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászorulónak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	ppt, keresőprogramok ismerete
Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan		
Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan		
Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása
Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása
Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan		Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák

A tantárgy témakörei

A jóléti rendszerek **18 óra**

A szociális ellátás átfogó rendszerei, a jóléti védelem formái.
Családtámogatások.
Foglalkoztatással kapcsolatos ellátások.
Szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások. A nyugdíjrendszer működése.

Közigazgatási ismeretek **10 óra**

Az állam és az önkormányzatok felépítése.
Önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere.
A magyar közigazgatási rendszer struktúrája: kormány, kormányhivatalok feladata és hatásköre.

A szociálpolitika intézményrendszere **22 óra**

Az állami, önkormányzati, egyházi-, magán és civil szféra intézményei, működésük sajátosságai.
Önkormányzati szociális ellátások, támogatások formái, a jogosultság megszerzésének feltételei.
A segítő szakember szerepe a rendszer működésében, az ellátáshoz való hozzájutás elősegítésében.

A társadalmi helyzet és az egészség 1**2 óra**

Az ártó-védő társadalom
A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel.
A szegénység és a betegség összefüggései.
Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei.
Adatok tanulmányozása, nemzetközi összehasonlító elemzése a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok alapján.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segítséget nyújtani.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, társadalomismeret tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 után, társadalomföldrajz - kultúrák elhelyezkedése, rétegek helyzete,

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Népesedési adatok gyűjt és elemez.	Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése	Teljesen önállóan	Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi munkáját. A másságot tisztelő, segítőkész. Precíz, pontos munkavégzés. Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulónak tanácsot ad, ügyeket kezel.	internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol
Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.	Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájutás- egyenlőtlenségek ismerete.	Teljesen önállóan		excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata
Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelvét alkalmazza.	Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.	Teljesen önállóan		
Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.	Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichés-érzelmi-, fizikai szegénység.	Teljesen önállóan		
Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére.	Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete.	Teljesen önállóan		excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés
Interjút készít, családi kapcsolatrendszert ábrázol, elemez.	Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.	Teljesen önállóan		kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével
Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.	Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.	Teljesen önállóan		excel táblázat kezelés

A szociológia alapfogalmai és tevékenységi területe 31 óra

Társadalom struktúra, társadalmi státusz, társadalmi mobilitás, migráció, szegénység, anómia, norma, érték, kultúra, szubkultúra

Társadalmi és egyéni szükségletek. Társadalmi csoportok különböző szükségletei.

A szociológiai adatfelvétel módszerei, megfigyelés, dokumentum elemzés, adatgyűjtés és elemzés, interjú.

A társadalom összetételének és a társadalmi folyamatok elemzése, az adatok értelmezésének módszere és ábrázolása.

Statisztikák készítése és célja.

A helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái.

A szociológiai adatok, tanulmányok felhasználása a társadalompolitika alakításában, hatásuk a szociálpolitikára, a szociális munkára, képzésre, a jogalkotásra, a gazdaságra.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Szociális munka tantárgy **62 óra**

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Gyakorlati szakmai munka végzésének elméleti megalapozása, a szociális munka alapvető ismeretinek elsajátításával. A segítségnyújtás alapját képező gyakorlat vezérelt értékek és az egyén természetes támaszainak az igénybe vevő erőforrásainak a megismerése Ismereteket szerez az egyéni esetkezelés, a családokkal és csoportokkal végzett való szociális munka eszközrendszeréről, a problémák megoldásának lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser végzettség minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszeren belül.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A szociális munka gyakorlati értékei mentén végzi munkáját.	A társadalompolitika, szociálpolitikai értékei (egyenlőség, szabadság, tolerancia, igazságosság)	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, előítéletmentes attitűd, Kompetenciáján belül önálló munkavégzés. Pontos, precíz, szakszerű kivitelezés, Döntésképesség, helyzetfelismerés, Helyzethez illő viselkedés, adekvát, szakszerű kommunikáció, szervezői képesség, kapcsolattartás a szakemberekkel, titoktartás mellett végzi munkáját.	
Azonosítja a döntéshelyzeteket és szakmai kompetenciájában hozza meg a döntését.	Szociális munka dilemmáinak ismerete	Teljesen önállóan		
Feltárja az egyén természetes erőforrásait és ennek irányában motiválttá teszi.	Humánökorendszer.	Teljesen önállóan		
Szerepeit letisztultan alkalmazza.	Szociális szakember szerepkészlete.	Teljesen önállóan		
Azonosítja az egyéni problémákat, közvetít és tanácsot ad.	Problémamegoldó folyamatok ismerete, egyéni esetkezelés	Teljesen önállóan		

Kliense kapcsán komplex módon megsegíti annak családját.	Családokkal végzett szociális munka-forma: családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia	Instrukció alapján részben önállóan		
Kompetenciájába tartozó csoport-munkát végez (igényfelmérés, szervezés, kivitelezés)	Szociális csoport-munka technikái, ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		programszervezés, tájékoztatók készítése, - internetes felületek kezelése
Ismerteti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat és azokat előírás szerűen vezeti.	Munkavégzéséhez kacsolódó adminisztrációs alapismeretek,	Teljesen önállóan		elektronikus dokumentációk ismerete, kezelésük, továbbításuk és tárolásuk
Szakmai beszámolót készít a fenntartó részére.	Adatgyűjtés, adatelemzés, saját munkaterületén	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata, levelező program ismerete

A tantárgy témakörei

Családokkal végzett szociális munka **12 óra**

Családstruktúra, családi alrendszerek, hierarchia.
Családi életciklusok és a hozzájuk kapcsolódó krízisek.
Szociális munka családokkal: Családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia
családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások intézményi háttere.
Iskolai és óvodai szociális munka jelentősége.

Szociális munka csoportokkal **17 óra**

A csoport fogalma, a csoportokkal végzett szociális munka jelentősége a szociális munkában.
Csoportok formái, típusai, létrejöttének okai. Csoport identitás.
A szociális csoportmunka folyamata.
A csoport fejlődésének szakaszai. Szerepek és a szerepek változása a csoportban.
Csoport kultúra, csoportnorma, csoportkohézió kialakulása. Kommunikációs és interakciós minták a csoportban.
Szociális csoportmunka modellek.

Közösségi szociális munka **17 óra**

A közösségfejlesztés meghatározása, szemlélete. A közösségfejlesztés célja.
A közösségi szociális munka társadalmi jelentősége.
A közösségi szociális munka formái, folyamatai.
Közösségszervezés, közösségfejlesztés, szociális fejlesztés a szociális munka módszereivel.
A közösségszervező szerepei.
Innováció a közösségi szociális munkában.

Szociális adminisztráció **16 óra**

A szociális adminisztráció célja szerepe a szociális segítő tevékenységében.

A szociális adminisztráció jogszabályi háttere.
Dokumentációk fajtái.
Esettanulmány, gondozási tervek, munkatervek, beszámolók, esetnapló, forgalmi napló, látogatási és eseménynapló, igénybevételi napló, feljegyzések, megállapodások, jelentések.
Hivatalos levelezés, jelzés.

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozás az alapellátásban tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociálpolitika: humán intézményrendszerek, igénybevétel módja

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan		internetes keresőprogramokat használ,
Tájékoztatást ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete

Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan	Segítőkész, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,
Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében.	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitas	Teljesen önállóan		
Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan		online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan		google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tantárgy témakörei

Háztartási ismeretek **15,5 óra**

Háztartás fogalma.

Háztartás vezetés tervezése, szervezése, irányítása, rendszerezése, a speciális igények figyelembevételével.

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások kiszűrése, azok elhárítása.

A háztartásban alkalmazott gépek berendezések, használata, tisztítása.

A biztonságos környezet megteremtése, alapvető munka és balesetvédelemi szempontok a háztartásban.

Háztartásgazdálkodás: családi költségvetés tervezése, adósságkezelés

Gondozás tanulási terület

Szociális gondozás adminisztrációja tantárgy **31 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét, a szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódó adminisztrációt. Alkalmazni tudja a gondozói munka különböző formájához kapcsolódó kötelező adminisztrációt. Rendelkezzen egyfajta digitális kultúrával a munkájához kapcsolódóan.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika tantárgy: word, excel, szociálpolitika: intézmények működésének feltételei

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Dokumentumokat értelmez	Intézményi dokumentumok ismerete: SZMSZ, Szakmai program, a nyilvántartás és működésdokumentációi,	Instrukció alapján részben önállóan	Információk szabályszerű kezelése, titoktartási kötelezettség. Precíz, pontos munkavégzés. Hatékony kommunikáció. Digitális kulturáltság. Minőségi munkavégzés. Változások folyamatos észlelése, követése és jelzése.	word, szkennelés, digitális fényképek kezelése
Nyilvántartásokat, iratokat és adatokat kezel	Iratok, okiratok, dokumentumok fogalma, típusai, kitöltésük szabályai. Adatvédelem, titoktartás.	Instrukció alapján részben önállóan		Excell táblázatkezelés, word és levelezőprogram
Kommunikációs eszközöket használ	Az információ átadás formái, módjai, szerepe a gondozás folyamatában.	Teljesen önállóan		közösségi oldalak ismerete, kapcsolattartás digitális formái
Javaslatokat tesz a protokollok módosítására	Protokoll, minőség fogalma, formái, lépései. A protokoll szerepe a minőségbiztosításban	Teljesen önállóan		
Organogramot készít.	A szervezet felépítése, struktúrája. Kapcsolatok rendszere, alá és fölérendeltségi viszonyok.	Instrukció alapján részben önállóan		excel-, word ismerete,
Statisztikák készítéséhez adatokat szolgáltat.	Intézmény adatszolgáltatási kötelezettségei. Statisztikák, felmérések, beszámolók.	Teljesen önállóan		excel kezelése, levelezőprogramok ismerete

A tantárgy témakörei

Dokumentációs alapismeretek Szociális adminisztráció fogalma, célja. **10 óra**

- Irat, okirat, dokumentum fogalma, jellemzői, fajtái.
- Iratok kezelése, nyilvántartása, iktatása tárolása, selejtezése.
- Formai, tartalmi követelmények.
- Hivatalos irat létrehozásának szabályai.
- Az intézményi adminisztrációval foglalkozó munkacsoportok.
- Adatvédelem az adminisztrációs tevékenységben.
- Az intézmény adminisztrációs tevékenységéhez használt eszközök.
- Számítógépes programok az adminisztrációban.

Intézményi adminisztráció **12 óra**

Szervezeti Működési Szabályzat célja és kötelező tartalma

- Szakmai program célja kötelező tartalma, mellékletei.
- Házirend kötelező tartalmi elemei,
- Kötelező szabályzatok
- Utasítások
- Organogram

Minőségbiztosítás **9 óra**

Minőségbiztosítás lehetőségei a szociális intézményekben.

- Adminisztráció szerepe a minőségbiztosításban.
  - Felmérések, statisztikák, kérdőívek készítése, szerepük a gondozási tevékenységben.
  - Szakmai protokoll, mint a minőségbiztosítás eszköze.
  - A szakmai protokoll szerepe az ápolásban, gondozásban.
  - Protokollok készítése, fejlesztése. .

Gondozás tanulási terület

Akadályozottság és a segédeszközök tantárgy **31 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Ismerje fel a társadalmi különbözőséget, azonosítsa a másságot és rendelkezzen megfelelő mennyiségű információval az életvitelükben akadályozott emberekről, a segítségnyújtás formáiról, módjairól. Ismereteit a mindennapi munkája során alkalmazza, mely által enyhíteni tudja az ellátottak akadályozottságából eredő hátrányait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés, rehabilitációs szakember (Bsc, Msc) és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ápolás: prevenció, rehabilitáció tananyag, kommunikáció: speciális kommunikáció, kommunikáció formái

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megkülönböztetés nélkül végzi gondozói munkáját.	Károsodás, fogyatékosság, rokkantság fogalma. A másság értelmezése. Fogyatékossági típusok.	Teljesen önállóan	Másságot elfogadó magatartás, tisztelet a másággal szemben. Előítéletmentes munkavégzés. Fokozott érzékenység a segítséggel szemben. Hatékonyan kommunikál. Együttműködő. Problémaérzékeny.	fényképnézegető programok
Tájékoztatást nyújt a társadalmi segítség formáiról.	A rehabilitáció színterei, intézményei, a segítségnyújtás lehetőségei, szakemberei.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt, infografika ismerete és használata
Speciális igényeket észlel, értelmez és ennek megfelelő gondozói munkát végez.	A sérült emberek személyiségjegyei, speciális gondozási igényei, annak észlelése és kielégítése.	Teljesen önállóan		
Akadálymentesen kommunikál.	Életvitelükben akadályozottak kommunikációja, a kapcsolatteremtés és fenntartás módjai és lehetőségei. A speciális kommunikációs eszközök.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket ismer és használ
Megtanítja az ellátottakat a segédeszközök használatára.	Segédeszközök fogalma, típusai, szerepük a mindennapi életvitelben. Biztonságos környezet.	Teljesen önállóan		
Felügyeli a segédeszközök biztonságos használatát és gondoskodik tisztántartásukról.	A segédeszközökkel szembeni elvárások, a biztonságos környezeti-, és személyi feltételek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Fogalmi meghatározások és az akadályozottság formái **15 óra**

Károsodás, fogyatékosság, rokkantság, meghatározása.
A sérülések okai, a sérült személyiség jegyei.
Az életvitelükben akadályozottak színterei.
Érzékszervi akadályozottak.
Értelmileg akadályozottak.
Mozgásukban akadályozottak.
Érzelmi-, akarati sérültek.
Kommunikációs képességükben akadályozottak.

Tanulásukban akadályozottak.

Rehabilitáció **16 óra**

Rehabilitáció értelmezése, a komplex rehabilitáció.
A rehabilitációt igénylők köre.
A rehabilitáció színterei.
A rehabilitáció módszerei.
A rehabilitáció sajátos területei.
Prevenció fogalma, fajtái és eszközrendszere

Fejlesztő foglalkozások tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértékelésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifejezésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

mentálhigiénés szakember, játékpedagógus, szabadidőszervező, egészségfejlesztő- rekreációs szakember, szociális munkás, népművelő humán szakos diplomával

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ének-zene: hangszerismeret, zenei műfajok, Vizuális nevelés: rajzolás, festés, ábrarajzolás, Testnevelés: gimnasztika, technika - kézműves foglalkozások

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egyéni és közösségi igényfelmérést végez	Egyéni és közösségi igények felmérésének módszerei és eszközei, motívumok rendszere	Teljesen önállóan	Önállóság, szervezési készség, kézügyesség, együttműködés, körültekintő, felelősségteljes, bizalom elérésére és megtartására	google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel
Az igényfelmérésnek megfelelően csoportokat alakít ki	Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás ismérvei	Teljesen önállóan		

Foglakoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat	A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái, működésük alapelvei	Teljesen önállóan	törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés, folyamatos önfejlesztés, példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának képessége, a folyamatok nyomon követése, kapcsolatteremtési és fenntartási képesség	
Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket	A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete	Teljesen önállóan		ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása
Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében	A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítés formái	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,
Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban	Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez
A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez	szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete és használata
A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi	Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői,	Teljesen önállóan		
Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.	A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer

A tantárgy témakörei

Munkaterápia **15,5 óra**

A munkaterápia fogalma, jelentősége
A munkaterápia fokozatai, fajtái, szerepe a szociális intézményekben
A munka és a személyiségfejlődés,
Terápiák helye a rehabilitációban

Ápolástan tanulási terület

Szakápolási ismeretek tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ellátórendszeren belül, az ápoló-gondozó intézményekben megjelenő szakápolási feladatok ismerete, ápolói team tagjaként egyes részfeladatok önálló kivitelezése. A gyógyszerelés, sebkezelés, folyadékpótlás, parenterális táplálás, ürítési zavarok, a haldokló beteg ápolói tevékenységének szakmai ismerete és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Utasításoknak megfelelően sebet kezel.	A sebek felosztása, a sebgyógyulás folyamat, szövődményei. A kötések típusai, a sebtisztító szerek.	Instrukció alapján részben önállóan	Orvosi utasításoknak, előírásoknak megfelelő ápolói tevékenységet végez. Munkáját alázattal, felelősségteljesen és következetesen végzi. Vizsgálatok előkészítésében körültekintő. Méltóságteljes, empatikus minden beteggel szemben.	
A veszélyes hulladékokat szakszerűen tárol.	A veszélyes hulladék fogalma, fajtái, típusai. Tárolásuk előírásai.	Teljesen önállóan		
Orvosi utasításoknak megfelelően - saját kompetenciáján belül - injekciót ad be.	Fecskendők, tűk, eldobható injekciós egységek ismerete. Injekció felszívás ampullából. Az injekció beadása. (sc.im.)	Instrukció alapján részben önállóan		
Vérvételhez előkészít, vizeletmintát vesz.	A vérvétel célja, funkciója, a vérvételhez szükséges eszközök, a kivitelezés lépései. A vizelet laboratóriumi vizsgálata, mintagyűjtés. Általános vizeletpróbák.	Instrukció alapján részben önállóan		

Katéterezéshez előkészít, segít a kivitelezésben.	A katéterek fajtái és részei. A katéterezés általános szabályai. A nő-, és a férfi katéterezés. A katéterezés kivitelezésének menete. Veszélyei, állandó katéter.	Instrukció alapján részben önállóan	Tapintatos, beteg-centrikus hozzáállás jellemzi munkáját.	
Haldokló beteget kísér, testi -lelki komfortérzetét biztosítja.	A haldoklás szakaszai, ápolói tevékenységek a szakaszok tükrében. A haldokló beteg testi-lelki ápolása.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egészségnevelés, felvilágosítás **15,5 óra**

A témakör az ápolói tevékenység során megjelenő egészségnevelő feladatokat foglalja magában.

Részvétel az elsődleges prevenciós tevékenységben

- Tájékoztatást ad az egészséges életmódról.
- Közreműködés a rehabilitációs team munkájában

Klinikumi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésére, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

Belgyógyászati ismeretek tantárgy **15,5 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompe-

tencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. Kommunikációja tisztelettel-jes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és felelősségteljes.	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete
Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segédkezik.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felettesének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.	Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknél.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Reumatológiai és daganatos betegségek **15,5 óra**

Az ízületek gyulladásos betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diag-

nosztika, terápia)
Az ízületek degeneratív betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
Gondozási és alapápolási feladatok.
A daganatos megbetegedések rizikófaktorok, öröklés, életmód.
Daganatos betegségek diagnosztikai lehetőségei, rák megelőző állapotok felismerése.
A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia.
Gondozási és alapápolási feladatok.
Hospice és palliatív szemléletű ápolás, gondozás

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A neurológia és a pszichiátria körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves szakmai gyakorlat, a pszichiátria, a neurológia területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri, észleli a betegségek tüneteit.	Neurológia és a pszichiátriai betegségek tünettana. Panaszok, kóros elváltozások.	Teljesen önállóan	Gyors döntésképesség, határozott fellépés, azonnali cselekvés képessége, a változás felismerésének képessége, együttműködés a szakmai teammel. Hatékony, eredményes, kapcsolatteremtés és	képek, kisfilmek készítése, használata, kezelése
Életet veszélyeztető helyzetekben azonnal cselekszik, mentőt-, segítséget hív.	Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű kórképek. Idegrendszer gyulladásos betegségei. Agydaganatok. Traumás sérülések. Epilepszia.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket használ,

Diagnosztikus eszközös vizsgálathoz előkészít, segít a kivitelezésben.	Diagnosztikus eszközök fogalma, fajtái, funkciói, működésük alapelvei. Vizsgálatelőkészítési ismeretek. CT, MRI, RTG, EEG, ENG, EMG, LP	Instrukció alapján részben önállóan	kapcsolattartás. Környezet ártalmainak kiküszöbölése, megértő, elfogadó, empatikus, nyugodt és higgadt hozzáállás a betegekhez.	diagnosztikus eszközök ismerte, használata,
Ápoló-gondozó feladatát a prevenció és rehabilitáció elveinek figyelembevételével végzi.	A neurológiai-, és pszichiátria betegeknél megjelenő ápoló-gondozói feladatok, tevékenységek. Prevenció és rehabilitáció jelentősége és szükségszerűsége a neurológiában és a pszichiátriában.	Teljesen önállóan		oktató-kisfilmek, képek, fényképek, szkennelés, fotókészítés
Pszichés-mentális vezetést végez, terápiás miliőt biztosít, támogatást nyújt.	A neurológiai és pszichiátriai betegségek személyiségre gyakorolt hatása. Betegségélmény, betegségfeldolgozás.	Teljesen önállóan		
A családtagok és a környezet felvilágosítása, betegségedukáció - kompetenciájának megfelelően.	A családdal való kommunikáció szintjei, formái, tartalmi elemei, ideje. Elérhetőség biztosítása,	Teljesen önállóan		levelezőprogramok, digitális tájékoztató készítése, felvilágosítás, információ átadás digitalizált térben

A tantárgy témakörei

Pszichiátriai betegségek **31 óra**

A pszichiátriai betegségek közé tartozó kórképek.
A betegségek okai, hajlamosító tényezők.
„4 D” Deviancia, Distressz, Diszfunkcionális, Veszélyes (Dangerous)
Előítéletek a pszichiátriai betegekkel szemben.
Pszichiátriai betegek gyógykezelése Magyarországon.
Szorongásos zavarok - neurósis
Pszichózisok
Hangulatzavarok
Személyiségzavarok
Demenciák
A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Kisklinikumi ismeretek tantárgy **31 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szemészet, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gége és a fertőző betegségek körébe tartozó szakmai ismeretek, valamint a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatban történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Tüneteket, elváltozásokat észlel, melyeket jelez szakmai felettesének.	A szemészet, a fül-orr-gége, a bőrgyógyászat tárgykörébe tartozó betegségek, tünetei, kórmechanizmusai.	Teljesen önállóan	Hatékony és felelősségteljes munkát végez. Vigyázz saját maga és a betegek testi épségére. Szakszerű tudásával megakadályozza a fertőzések kialakulásukat és tovaterjedésüket. Eredményes problémamegoldás, változások azonnali észlelése. Szakszerű információátadás. Preventív szemléletű feladatvégzés. Együttműködő, jó helyzetfelismerés jellemzi.	digitális kommunikációs eszközöket használ
Vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében együttműködő funkciót lát el.	Szemészeti vizsgálatok, visus, térlátás, szemfenék-, szemnyomás vizsgálatok, hallásvizsgálatok és azok lépései, menete, eszközei bőrgyógyászati vizsgálatok és eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		digitális-, diagnosztikus eszközök ismerete és használata
A kisklinikum tárgyköréhez tartozó betegségek esetén a betegségnek megfelelő ápoló-gondozó tevékenységet végez.	Szemészeti, fül-orr-gégei, bőrgyógyászati betegségek terápiája, sajátos ápolói-gondozói tevékenységei,	Teljesen önállóan		

Fertőző betegségeket felismer, terjedésüket saját kompetenciáján belül megakadályozza.	A fertőző betegségek fogalma, terjedésük módja, a fertőző forrás meghatározása, a fertőzés terjedésének útja és módja.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata: fertőző betegségekről szóló kisfilmek
Védőeszközöket használ	A védőeszközök fogalma, fajtái, használatuk jelentősége, előírásai.	Teljesen önállóan		kisfilmek keresése, tájékozódás a digitális térben
Fertőtlenítő eljárásokat végez	A fertőtlenítés fogalma, fajtái, kivitelezésük módjai. A fertőtlenítő eszközök, anyagok ismerete. A fertőtlenítőszerek hatásának ideje, az időszakos és a rendszeres fertőtlenítés.	Teljesen önállóan		Digitális felületen veszélyes anyagok jelzésének keresése, tájékoztatók készítése, ismerete, digitális térben való tájékozódás.

A tantárgy témakörei

Szemészeti betegségek **16 óra**

Szemészeti megbetegedésekre hajlamosító tényezők.
Látás és fénytörési hibák, tünetei, diagnosztikája és kezelés.
Szürkehályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövődménye és terápia.
Zöldhályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövődménye és terápia.
A szem gyulladásos és daganatos betegségei, okai, tünetei és terápia.
Gondozási és alapápolási feladatok szembetegségek esetén

Fül-, orr-, gégészeti megbetegedések **15 óra**

A fül betegségei: gyulladások, sérülések, idegen test.
Halláskárosodások és a hallássérülés mértéke, a károsodás okai, terápia. Öregkori nagyothallás.
Az orrbetegségek: csonttörések, gyulladások, fejlődési rendellenességek, alaki elváltozások, az orr melléküregeinek betegsége
Nyelv, szájüreg, szájfenék betegségei.
A torok, a mandula, a gége és a garat betegségei.
A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Gerontológia-geriátria tantárgy **31 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az időskorral járó változások megismerése, az időskor problémáinak kezelése és támogatása, a geriátria tárgykörébe tartozó betegségek ismerete, ápoló-gondozó munka hatékony végzése. Az időskori rehabilitáció folyamatának, színtereinek, lépéseinek ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves idősellátásban eltöltött szakmai gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Az időskor testi-lelki változásait felismeri, azonosítja.	Az időskor jellemzői. Érzékszervi, testi-szervi változásai. Az időskor lelki, és mentális változásai. Multimorboditás-, polymorbiditás, az időskor leggyakrabban előforduló betegségei.	Teljesen önállóan	Az időseket elfogadó, tisztelő magatartást. Türelmes, nyugodt munkavégzés. Hangos, érthető-, helyzethez illő kommunikáció. Kreatív, innovatív-, jó szervezőkészséggel rendelkezik. Együttműködő, könnyen és jól alkalmazkodik a megváltozott hely-	ppt. ismerete, alkalmazása
Pszichés támogatást nyújt a veszteségekkel küzdő idős embereknek.	Gerontopszichológia alapismeretei, az időskor lelki válságai, a veszteségek és azok feldolgozásának eszközei. A támogatás formái.	Teljesen önállóan		word ismerete, filmek keresése, közös filmnézés és feldolgozás
A segítséget igénylő idős személy megváltozott igényeinek, szükségleteinek kielégítésében segítséget nyújt.	Az időskor jellegzetes változása, az 5 "I" ismerete. A megváltozott szükségletek listája, azok ismerete és alkalmazása munkája során. Személyi és tárgyi környezete, azok szerepe és funkciói.	Teljesen önállóan		

Fokozott figyelemmel kíséri és végzi az idősek gyógyszerelését.	Az időskorban leggyakrabban használt gyógyszerek, gyógyszercsoportok, azok hatásai, mechanizmusai, ápolói feladatok a gyógyszerekkel való ellátás során	Teljesen önállóan	zetekhez. Figyelmes, empatikus.	word, levelezőprogramok ismerete, digitális kommunikációs eszközök
Demens betegeket életvitelében segítséget nyújt, foglalkozásokat szervez	Az aktivitás, a napi ritmus. Motiválás és sikerek szerepe az idősek életében. Demens betegek foglalkoztatásának formái, lehetőségei, eszközei.	Teljesen önállóan		digitális játékok, képkeresők, memóriafejlesztő, kognitív képességeket fejlesztő játékok, programok
A segédeszközök használatát, azok higiénés tisztántartásukat megtanítja az idős embereknek.	A segédeszközök fogalma, fajtái, típusai. A segédeszközökkel szembeni elvárások, higiénés követelményei. Beszerzésük, tárolásuk.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata, képek, oktató kisfilmek, word használata

A tantárgy témakörei

Időskori rehabilitáció folyamata, feladatai **31 óra**

Az elsődleges problémák stabilizálása.
A másodlagos komplikációk megelőzése.
Az elvesztett működések helyreállítása (látás, hallás, mozgás).
Az egyén környezetéhez való alkalmazkodásának elősegítése.
A tárgyi környezet kialakítása, az idős/demens egyénhez igazítása.
Az idős/demenciával élő ember családban maradásának elősegítése.
Az idős/demens betegek gyógyszerellátás és speciális orvosi szolgáltatások.
A biztonságos közlekedés lehetőségének megteremtése idős/demens beteg esetén, balesetmegelőzés.
Gyógyulást és rehabilitációt nehezítő tényezők idős/demens betegnél.
Kórházi elbocsátások problémái.
Fájdalom megfigyelése és a szenvedés csökkentésének lehetőségei demens betegnél.
Az intézményes és szociális szolgáltatások és az otthon változtatás kérdései, tanácsadás

GYAKORLAT:

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tantárgy 77,5 óra
2,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályaútjának kisérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigié- nés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Etika: tisztelet témakör, személyiségpszichológia, alapvető emberi jogok, személyes sza- badság témakör

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énfejlődés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsit.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvárt viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér

Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,
Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan		excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Énkép, önismeret, társismeret **12 óra**

A témakör saját belső világunk megismerésével, az önismereti tükörrel foglalkozik, az alábbi területek segítségével.
Az én, az énképfogalma, dimenziói és síkjai.
Önmagunkra vonatkozó információk csatornái. Érzelmi kongruencia.
Önismeret fogalma, szintjei, a JoHari ablak. Az önismeret elsajátításának folyamata. Az önismereti kerék.
Az énfejlődés és szakaszai. Loevinger és Eric
Erikson. Személyes adottságaink és képességeink.
Önértékelés, önelfogadás, önbizalom.
Társas észlelés, társismeret, szociális tükör, visszajelzések, reflektivitás. Alkalmazkodás és elfogadás.

Erőszak- és akadálymentes kommunikáció **11,5 óra**

A témakör a segítő-, bántás nélküli kommunikáció témájával foglalkozik.
Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben és a segítő szakma világban.
Az érzelmek azonosítása és szabad kifejezése a
kommunikációban. Az érzelmek elfojtása a kommunikáció
folyamatában.
Kérés és követelés a kommunikációban. A kérések kifejezése, a cél ás a folyamat kapcsolata.
Közlési sorompók és akadályok. Jelzések fogadása,
értelmezése. Empátia szerepe a kommunikációban, empátiás
kapcsolódás.
Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.
Kölcsönös kapcsolatok, partneri viszonyok a kommunikációban.

Kapcsolatok és tárgyalástechnika **18 óra**

A témakör a kapcsolatok és a tárgyalási hatékonyság növelése, a tárgyalástechnikai módszerválasztás tudatossá tételével foglalkozik.
A kapcsolatok fogalma, létrejöttének indítékai. A társas mező.
Csereelméletek. A kapcsolatok fajtái, fejlődése.
Interakció és kommunikáció.
Társas készségek, interakciós függőségek.

A tárgyalási helyzetek, a tárgyalás különböző típusai

Az eredményes tárgyalás külső-belső feltételei A tárgyalás előkészítése
A tárgyalás különböző fázisai
A tárgyalási stratégia, tárgyalási taktikák Nehéz tárgyalási szituációk megoldása

Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés **24 óra**

A témakör a kliensek érzelmi problémáinak megoldásához nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A segítő kapcsolat fogalma, a segítés szintjei és formái. A szükségletek megjelenési formái.
A konzultáció, mint a segítő kapcsolat egyik formája. A konzultáció formái. A segítő beszélgetés fogalma és feltételei. Kongruencia.
A rogersi terápia elvei.
A tanácsadás fogalma, módszere, kulcselemei. A tanácsadóval szembeni elvárások.
A pszichoterápia meghatározása, technikái.

Szakmai identitás, pályatükör **12 óra**

A témakör a szakmai pálya kezdeti lépéseihez, a hivatáshoz vezető út eléréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A szakmai identitás fogalma, kialakulásának lépései. Identitáskérdések a szociális munkában.
A szociális munkások identifikációjának jellemzői. Identitas bizonytalanságok. Profilok és segítők. Tipológiák.
Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, szerepe, jelentősége.
Portfólió fogalma, szükségessége, helye a szakmai életpályában. A portfólió típusai.
Szakma portfólió elemei, készítésének lépései. A portfólió készítésének gyakorlata.

Lelki egészségvédelem tanulási terület

Esetmegbeszélés és szupervízió tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló képes legyen a szakmai munkája során az esetmegbeszélést, mint segítő módszert alkalmazni, eseteket ismertetni, a szakmai team csapatában aktívan részt venni. Tudja jelezni elakadásait és megfelelő időben segítséget kérni munkájához.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

mentálhigiénikus, mentálhigiénés szakember, szupervízor, szociális munkás mentálhigié- nés szakiránnyal, csoportvezetői tapasztalattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és azonosítja a szakmai munkája során felmerülő problémákat.	A probléma meghatározása, észlelésének formái.	Teljesen önállóan	Önmagát elfogadó attitűd. Képességeinek, erősségeinek és gyengeségeinek ismerete. Együttműködő team tagjaként hatékony munkavégzésre képes. Problémaérzékenység, problémamegoldó konfliktuskezelés. Hiteles, őszinte kommunikáció. Érzelmi intelligencia. Kompromisszumkészség a csapatmunkában. Felelősségvállalás, célorientáltság.	nem releváns
A problémák megoldása érdekében szakmai segítséget kér.	A segítségkérés formái, időbelisége. A segítségkérés kommunikációs szabályai.	Teljesen önállóan		nem releváns
Esetmegbeszélő csoportokon vesz részt, esetismertetést végez.	Esetmegbeszélés-, ismertetés fogalma, szerepe, jelentősége. Az esetmegbeszélés keretei, elvei és lépései.	Teljesen önállóan		nem releváns
Problémaközpontú, hiteles kommunikációt végez.	Kommunikációs alapismeretek, a közlés technikái.	Teljesen önállóan		nem releváns

A tantárgy témakörei

Esetmegbeszélés alapismeretei, szerepe, jelentősége a szociális munkában **31 óra**

A témakör a szakmai munka során felmerülő problémák többszempontú megközelítésével foglalkozik.
Az esetmegbeszélés fogalma, formái
Az esetmegbeszélés keretei, elvei, lépései
Esetismertetés, esetvezetés, esetkezelés a mindennapi gyakorlatban

A szupervízió helye, szerepe a szociális munkában **31 óra**

A témakör a szakmai pályán történő elakadásokhoz nyújt segítséget, elősegítve a kiégés megelőzését.
A szupervízió definíciója, alapfogalmai, kialakulása, nemzetközi kitekintés A szupervízió módszertana: egyéni-, csoportos-, teamszupervízió
A szupervizor személyisége, kompetenciája

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismeretei- vel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítés, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digi- tális eszközök segítségével.

Szociálpolitika tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, minimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszer területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Történelem 8. osztály, államformák, pszichológia: Maslow szükségletrendszere, etika, - emberi jogok

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, türelmes társas környezetéhez. Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák megoldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden rászoruló-	
Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan		ppt, keresőprogramok ismerete
Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan		

Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan	nak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	
Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása
Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határkörei. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása
Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan		Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák

A tantárgy témakörei

Szociálpolitikai alapismeretek **15,5 óra**

Társadalompolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma.
A szociálpolitika feladata, intézményrendszere. A szociálpolitika célja, technikái - alapelvei.
Társadalmi integrációt veszélyeztető folyamatok. Szociálpolitika értékei. Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei.
A szükségletek rendszere és a szükséglet kielégítés módja.
Szociálpolitikai alapfogalmak: diszkrimináció, egyenlőtlenség, hátrányos helyzet, depriváció, szegénység, érdemes-érdemtelen kategóriák.

A szociális munkavégzés ismeretei és eszközei tanulási terület

Szociális munka tantárgy **46,5 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Gyakorlati szakmai munka végzésének elméleti megalapozása, a szociális munka alapvető ismeretinek elsajátításával. A segítségnyújtás alapját képező gyakorlat vezérelt értékek és az egyén természetes támaszainak az igénybe vevő erőforrásainak a megismerése Ismereteket szerez az egyéni esetkezelés, a családokkal és csoportokkal végzett való szociális munka eszközrendszeréről, a problémák megoldásának lehetőségeiről.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser végzettség mi- nimum 3 éves szakmai tapasztalattal a szociális ellátórendszeren belül.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A szociális munka gyakorlati értékei mentén végzi munkáját.	A társadalompolitika, szociálpolitikai értékei (egyenlőség, szabadság, tolerancia, igazságosság)	Teljesen önállóan	Tisztelettudó, elfogadó, előítéletmentes attitűd, Kompetenciáján belül önálló munkavégzés. Pontos, precíz, szakszerű kivitelezés, Döntésképesség, helyzetfelismerés, Helyzethez illó viselkedés, adekvát, szakszerű kommunikáció, szervezői képesség, kapcsolattartás a szakemberekkel, titoktartás mellett végzi munkáját.	
Azonosítja a döntéshelyzeteket és szakmai kompetenciájában hozza meg a döntését.	Szociális munka dilemmáinak ismerete	Teljesen önállóan		
Feltárja az egyén természetes erőforrásait és ennek irányában motiválttá teszi.	Humánökorendszer.	Teljesen önállóan		
Szerepeit letisztultan alkalmazza.	Szociális szakember szerepkészlete.	Teljesen önállóan		
Azonosítja az egyéni problémákat, közvetít és tanácsot ad.	Problémamegoldó folyamatok ismerete, egyéni esetkezelés	Teljesen önállóan		
Kliense kapcsán komplex módon megsegíti annak családját.	Családokkal végzett szociális munkaforma: családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia	Instrukció alapján részben önállóan		

Kompetenciájába tartozó csoportmunkát végez (igényfelmérés, szervezés, kivitelezés)	Szociális csoportmunka technikái, ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		programszervezés, tájékoztatók készítése, - internetes felületek kezelése
Ismerteti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat és azokat előírás szerűen vezeti.	Munkavégzéséhez kacsolódó adminisztrációs alapismeretek,	Teljesen önállóan		elektronikus dokumentációk ismerete, kezelésük, továbbításuk és tárolásuk
Szakmai beszámolót készít a fenntartó részére.	Adatgyűjtés, adatelemzés, saját munkaterületén	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata, levelező program ismerete

A tantárgy témakörei

Általános szociális munka **24 óra**

A szociális munka elhelyezése a
társadalomtudományokban. A szociális munka jellemzői,
célja.
A szociális munka értékei.
Etikai dilemmák a szociális munkában, dilemmák kezelése és
feloldása. A szociális munkás tevékenységi területei.
A szociális munka színterei, humán ökorendszer.
Szakmai kompetenciahatárok a szociális
munkában. A szociális munkás szerepei,
készségei.

Alkalmazott módszerek a szociális munkában **22,5 óra**

Esetkezelés - kapcsolatfelvétel a klienssel. Interjú típusai, készítésének
szabályai. Megfigyelés, családlátogatás.
Gondozás,
családgondozás.
Személyi segítés.
Tanácsadás, intervenció,
krízisintervenció. Tárgyalás, közvetítés.
Közreműködés,
szervezés. Team
munka.

Gondozás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanuló alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának alkalma- zásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

Gondozás az alapellátásban tantárgy 31 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai isme- retei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szociálpolitika: humán intézményrendszerek, igénybevétel módja

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan	Segítőkész, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik,	internetes keresőprogramokat használ,
Tájékoztatást ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete
Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan		online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,

Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek kielégítése érdekében.	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitas	Teljesen önállóan	felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő- és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	
Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan		online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan		google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tantárgy témakörei

Gondozási feladatok az alapellátásban **31 óra**

Szociális ápoló gondozó feladatai a szociális étkeztetésben. Szociális ápoló gondozó feladatai a házi segítségnyújtásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban. Szociális ápoló gondozó feladatai a nappali ellátásban.
Szociális ápoló gondozó feladatai a támogató szolgáltatásnál és a közösségi ellátásoknál.

Gondozás tanulási terület

Gondozás a szakosított ellátásban tantárgy 46,5 óra
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismeretszerzés a szociális szakosított ellátások formáiról, szakmai munkájáról. A komplex, teljeskörű gondozás ismereteinek birtokában, egyénre szabott bánásmód elveinek alkalmazásával, mindennapi segítő tevékenység kivitelezése, ápoló-gondozó team tagjakén. Szociális ellátórendszer célcsoportjainak megismerése, fejlesztésük és rehabilitációjuk cél- és eszközrendszerének ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesités és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociálpolitika: humán ellátórendszer intézményei, szocio-, foglalkoztatóterápiák, rehabi-

litáció

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tájékoztatást nyújt a szakosított ellátásokról, szolgáltatásokról	A szakosított intézmények formái, szolgáltatásai, az igénybevétel feltételei	Instrukció alapján részben önállóan	Tiszteletteljes, elfogadó magatartást tanúsít. Képes az együttműködésre, team tagjaként eredményesen dolgozni. Munkájával szemben felelősségteljes, következetes. Hitelesen és őszintén kommunikál. Nem erőszakos, indulatait, érzelmeit kezelni tudja. Felismeri mások érzelmi igényeit. Titoktartási kötelezettséggel dolgozik. Megbízható, igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre	böngésző é keresőprogramokat használ
Szükségleteket mér fel, megtervezi gondozási munkáját.	Szociális ellátás célcsoportjai: idősek, fogyatékos személyek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek, hajléktalanok	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata
Ápoló-gondozó team tagjaként egyénre szabott gondozást nyújt.	A gondozás folyamata, a komplex gondozás, egyéni bánásmód, a gondozói team	Teljesen önállóan		
Ápoló-gondozó munkája során rehabilitációs- és prevenciós tevékenységet végez.	Ápolás-gondozás -nevelés- rehabilitáció és a prevenció egysége, egymás mellettisége, egymásra épülése.	Teljesen önállóan		infografika, ppt. ismerete és alkalmazása
Szakmai munkáját rendszeresen értékeli és fejleszti.	Ellenőrzés, értékelés fogalma, célja, módjai és eszközei. A fejlesztés-, a fejlődés lehetőségei és szükségessége.	Teljesen önállóan		adatok elemzése, értékelése, excel, táblázatok és diagramok ismerete
Munkáját, tevékenységét határidőre, pontosan dokumentálja.	Munkája során kötelezően használt dokumentációk, adminisztrációs feladatok ismerete.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gondozási feladatok a szakosított ellátásokban **46,5 óra**

A szociális ellátás célcsoportjai.

Szociális ápoló gondozó feladatai az idősek otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai a fogyatékos személyek otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai pszichiátriai-, szenvedélybetegek otthonában. Szociális ápoló gondozó feladatai a hajléktalanok otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai a rehabilitációs otthonokban.

Gondozás tanulási terület

Szociális gondozás adminisztrációja tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét, a szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódó adminisztrációt. Alkalmazni tudja a gondozói mun- ka különböző formájához kapcsolódó kötelező adminisztrációt. Rendelkezzen egyfajta digitá- lis kultúrával a munkájához kapcsolódóan.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika tantárgy: word, excel, szociálpolitika: intézmények működésének feltételei

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Dokumentumokat értelmez	Intézményi dokumentumok ismerete: SZMSZ, Szakmai program, a nyilvántartás és működésdokumentációi,	Instrukció alapján részben önállóan	Információk szabályszerű kezelése, titoktartási kötelezettség. Precíz, pontos munkavégzés. Hatékony kommunikáció. Digitális kulturáltság. Minőségi munkavégzés. Változások folyamatos észlelése, követése és jelzése.	word, szkennelés, digitális fényképek kezelése
Nyilvántartásokat, iratokat és adatokat kezel	Iratok, okiratok, dokumentumok fogalma, típusai, kitöltésük szabályai. Adatvédelem, titoktartás.	Instrukció alapján részben önállóan		Excell táblázatkezelés, word és levelezőprogram
Kommunikációs eszközöket használ	Az információ átadás formái, módjai, szerepe a gondozás folyamatában.	Teljesen önállóan		közösségi oldalak ismerete, kapcsolattartás digitális formái
Javaslatokat tesz a protokollok módosítására	Protokoll, minőség fogalma, formái, lépései. A protokoll szerepe a minőségbiztosításban	Teljesen önállóan		
Organogramot készít.	A szervezet felépítése, struktúrája. Kapcsolatok rendszere, alá és fölérendeltségi viszonyok.	Instrukció alapján részben önállóan		excel-, word ismerete,

Statisztikák készítéséhez adatokat szolgáltat.	Intézmény adatszolgáltatási kötelezettségei. Statisztikák, felmérések, beszámolók.	Teljesen önállóan		excel kezelése, levelezőprogramok ismerete

A tantárgy témakörei

Adminisztráció az alapellátásban **15 óra**

Az igénybevétel feltételei.
A jogosultság megállapításának adminisztrációs eszközei.
A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok.
A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai az alapellátás szolgáltatása- inál

Adminisztráció a szakellátásban **16 óra**

Az igénybevétel feltételei.
A jogosultság megállapításának eszközei.
A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok.
A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai a szakellátás szolgáltatásainál.

Gondozás tanulási terület

Akadályozottság és a segédeszközök tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Ismerje fel a társadalmi különbözőséget, azonosítsa a másságot és rendelkezzen megfelelő mennyiségű információval az életvitelükben akadályozott emberekről, a segítségnyújtás formáiról, módjairól. Ismereteit a mindennapi munkája során alkalmazza, mely által enyhíteni tudja az ellátottak akadályozottságából eredő hátrányait.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

szociális munkás, szociális menedzser, szociális szervező, szociálpedagógus tereptanári képesítés, rehabilitációs szakember (Bsc, Msc) és legalább 3 éves szakmai gyakorlattal a szociális ellátás területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ápolás: prevenció, rehabilitáció tananyag, kommunikáció: speciális kommunikáció, kommunikáció formái

A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megkülönböztetés nélkül végzi gondozói munkáját.	Károsodás, fogyatékosság, rokkantság fogalma. A másság értelmezése. Fogyatékossági típusok.	Teljesen önállóan	Másságot elfogadó magatartás, tisztelet a mással szemben. Előítéletmentes munkavégzés. Fokozott érzékenység a segítséggel szemben. Hatékonyan kommunikál. Együttműködő. Problémaérzékeny.	fényképnézegető programok
Tájékoztatást nyújt a társadalmi segítség formáiról.	A rehabilitáció színterei, intézményei, a segítségnyújtás lehetőségei, szakemberei.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt, infografika ismerete és használata
Speciális igényeket észlel, értelmez és ennek megfelelő gondozói munkát végez.	A sérült emberek személyiségjegyei, speciális gondozási igényei, annak észlelése és kielégítése.	Teljesen önállóan		
Akadálymentesen kommunikál.	Életvitelükben akadályozottak kommunikációja, a kapcsolatteremtés és fenntartás módjai és lehetőségei. A speciális kommunikációs eszközök.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket ismer és használ
Megtanítja az ellátottakat a segédeszközök használatára.	Segédeszközök fogalma, típusai, szerepük a mindennapi életvitelben. Biztonságos környezet.	Teljesen önállóan		
Felügyeli a segédeszközök biztonságos használatát és gondoskodik tisztántartásukról.	A segédeszközökkel szembeni elvárások, a biztonságos környezeti-, és személyi feltételek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Segédeszközök **14 óra**

A segédeszközök fogalma, osztályozása. A segédeszközökkel szembeni elvárások.
Gyógyászati segédeszközök fogalma, típusai. Rehabilitációs-, technikai eszközök fogalma, típusai. Segédeszközök-ellátási rendszerek.

Segédeszközök és a gondozói munka

17óra

Segédeszközök a mindennapokban.

Segédeszközök helye és szerepe a gondozói munkában.
Szociális ápoló és gondozó feladata a segédeszközöket használó ellátottaknál.

Fejlesztő foglalkozások tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértéke- lésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tantárgy 93 óra
3 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifeje- zésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
mentálhigiénés szakember, játékpedagógus, szabadidőszervező, egészségfejlesztő-rekre- ációs szakember, szociális munkás, népművelő humán szakos diplomával

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Ének-zene: hangszerismeret, zenei műfajok, Vizuális nevelés: rajzolás, festés, ábrarajzo- lás, Testnevelés: gimnasztika, technika - kézműves foglalkozások

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Egyéni és közösségi igényfelmérést végez	Egyéni és közösségi igények felmérésé-nek módszerei és eszközei, motívu-mok rendszere	Teljesen önállóan	Önállóság, szerve-zési készség, kéz-ügyesség, együtt-működés, körülte-kintő, felelősségtel-jes, bizalom elérésé-re és megtartására	google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel
Az igényfelmérés-nek megfelelően csoportokat alakít ki	Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás is-mérvei	Teljesen önállóan		

Foglakoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat	A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái, működésük alapelvei	Teljesen önállóan	törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés, folyamatos önfejlesztés, példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának képessége, a folyamatok nyomon követése, kapcsolatteremtési és fenntartási képesség	
Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket	A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete	Teljesen önállóan		ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása
Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében	A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítés formái	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,
Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban	Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez
A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez	szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete és használata
A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi	Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői,	Teljesen önállóan		
Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.	A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer

A tantárgy témakörei

Foglalkoztatásterápia **36 óra**

Szocioterápia fogalma, célja, fajtái,
színterei Szocioterápia, mint
közösségfejlesztő
Foglalkoztatásterápia fogalma, módszerei, hatása , a terápiába bevonás
kritériumai Kognitív terápiák: a kognitív képességek rendszere, kognitív fejlesztő
foglalkozások Zeneterápia: érzelemfeldolgozás, intra-, és interperszonális
integráció
Bibilioterápia: az irodalom gyógyító hatása
Színjátszás terápiája, önkifejezés formája, komplex
művészetterápia Kreatív és művészetterápiák: az alkotás
művészete és szabadsága

Rekreációs foglalkozások **36 óra**

Rekreáció fogalma és jelentősége
Sportjellegű foglalkozások
Mozgásterápia, mint kifejezőterápia, a mozgás és érzelmek kapcsolata, test és lélek harmóniája
Táncterápia, mint az élményalkotás, érzelemkifejezés eszköze, az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása
Játékterápia, a játék "öngyógyító" szerepe, a személyiségre és a közösségre gyakorolt hatá- sai

Programszervezés Ünnepélyek, megemlékezések **21 óra**

Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a szociális intézményekkel
Kulturális programok a szociális
intézményekben Kirándulások, szabadidős
programok szervezése

Ápolástan tanulási terület

Szakápolási ismeretek tantárgy **46,5 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ellátórendszeren belül, az ápoló-gondozó intézményekben megjelenő szakápolási feladatok ismerete, ápolói team tagjaként egyes részfeladatok önálló kivitelezése. A gyógyszerelés, sebkezelés, folyadékpótlás, parenterális táplálás, ürítési zavarok, a haldokló beteg ápolói tevékenységének szakmai ismerete és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Utasításoknak megfelelően sebet kezel.	A sebek felosztása, a sebgyógyulás folyamat, szövődményei. A kötések típusai, a sebtisztító szerek.	Instrukció alapján részben önállóan	Orvosi utasításoknak, előírásoknak megfelelő ápolói tevékenységet végez. Munkáját alázattal, felelősségteljesen és következetesen végzi. Vizsgálatok előkészítésében körültekintő. Méltóságteljes, empatikus minden beteggel szemben. Tapintatos, betegcentrikus hozzáállás jellemzi munkáját.	
A veszélyes hulladékokat szakszerűen tárol.	A veszélyes hulladék fogalma, fajtái, típusai. Tárolásuk előírásai.	Teljesen önállóan		
Orvosi utasításoknak megfelelően - saját kompetenciáján belül - injekciót ad be.	Fecskendők, tűk, eldobható injekciós egységek ismerete. Injekció felszívás ampullából. Az injekció beadása. (sc.im.)	Instrukció alapján részben önállóan		
Vérvételhez előkészít, vizeletmintát vesz.	A vérvétel célja, funkciója, a vérvételhez szükséges eszközök, a kivitelezés lépései. A vizelet laboratóriumi vizsgálata, mintagyűjtés. Általános vizeletpróbák.	Instrukció alapján részben önállóan		
Katéterezéshez előkészít, segít a kivitelezésben.	A katéterek fajtái és részei. A katéterezés általános szabályai. A nő-, és a férfi katéterezés. A katéterezés kivitelezésének menete. Veszélyei, állandó katéter.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló beteget kísér, testi -lelki komfortérzetét biztosítja.	A haldoklás szakaszai, ápolói tevékenységek a szakaszok tükrében. A haldokló beteg testi-lelki ápolása.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Sebgondozás **16 óra**

A témakör sebellátás, sebgondozás speciális ápolói tevékenységeivel foglalkozik. Sebek fajtái, jellemzői.

- Decubitus tünetei, fokozatai, megelőzése, sebellátás.
- Krónikus sebek kötözése, megfigyelése, előkészítés sebkezeléshez.
- Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása

Folyadékpótlás, injekciózás, vérvétel, oxigénellátás **12,5 óra**

A témakör az invazív beavatkozások ápolói tevékenységével

foglalkozik. Subcután injekció beadásának előkészítése, beadása.

- Intramusculáris injekciózás előkészítése, injekció beadása
- Infúziós folyadékbevitelnél beteg felügyelete, megfigyelése.
- Vérvétel előkészítése, beteg előkészítése vérvételhez, éhgyomor biztosítása, vize- letminta vétele. Kar rögzítése, beteg megfigyelése.
- Oxigén kezelés orrszondával, vagy oxigénmaszkkal

Mesterséges táplálás, ürítés és váladék kezelés **18 óra**

A témakör megváltozott táplálkozási és ürítési szükséglettel rendelkező beteg ápolói tevékenységét foglalja megában.

Katéteres beteg gondozása, előkészítés katéterezéshez, segédkezés katéterezésnél, ka té- teres beteg megfigyelése, katéter ellenőrzése, tisztántartása

- Stoma ellátása, bőr gondozása, stoma tisztántartása, stomazsák cseréje, stomazsák cseréjének betanítása
- Gasztrostomán történő táplálás és folyadékbevitel. Tápszer adagolása, szonda átmosása, szerelék tisztántartása, szájápolás.
- Tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, bőrvédelem, szövődmények felismerése
- Beöntés formái, előkészítés beöntéshez, segédkezés beöntés kivitelezésénél
- Mintavétel vizeletből, székletből, köpetből, seb és egyéb váladékokból, minták tá- rolása.

Ápolástan tanulási terület

Ápolási adminisztráció tantárgy **31 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolásban alkalmazott dokumentumok, programok megismerése és gyakorlati használatának elsajátítása. Az ápolási munka szakszerű, hiteles adminisztrálása. Az eredményes ápolás támogatása az adminisztráció eszközeivel. Az adminisztráció különböző formáinak alkalmazása, az ápolást végző szakemberek közötti kommunikációban.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

okleveles ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

szakmai kommunikációs ismeretek, szövegértés, digitális kompetencia: szövegszerkesz- tők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 80%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ápolási tevékenységét szakszerűen dokumentálja	Az ápolási dokumentációk fogalma, típusai, előírásai,	Instrukció alapján részben önállóan	Pontos, precíz, felelősségteljes munkát végez. Tudomására jutott adatokat a titoktartás mellett szakszerűen kommunikálja. Az ápolási folyamat kötelezően előírt dokumentációit szakszerűen vezeti. A gyógyító team tagjaival folyamatosan kommunikál. Együttműködő. Önálló munkavégzésre képes, betartva kompetenciahatárát.	elektronikus adattárolás
Munkája során folyamatos kommunikációt végez.	Az információátadás szerepe, jelentősége, annak módjai.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök ismerete
Alkalmazza a gyógyító munka során elvárt szaknyelvezetet.	Az orvosi latin nyelv ismerete, alkalmazása.	Teljesen önállóan		
Adatokat vesz fel és azokat a gyógyítás érdekében kezeli.	Adatok fogalma, típusai, azok kezelésének szabályai.	Teljesen önállóan		excel - táblázatkezelés
Vizsgálatra küldött anyagokhoz kísérőlapokat tölt ki. Munkája során kezelőlapokat használ, értelmez.	Az adatlapok, kezelőlapok formái, tartalmi elemei, kitöltésének előírásai.	Instrukció alapján részben önállóan		táblázatok, űrlapok kezelése, továbbítása, levelezés
Leltárt készít.	A leltár fogalma, szerepe, típusai. A leltárkészítésének elvárásai, szabályai. A leltár tárolásának módja.	Teljesen önállóan		excel táblázatkezelés és adatok tárolása

A tantárgy témakörei

Az ápolói munka általános dokumentálása **8 óra**

A témakör az ápolási folyamat során megjelenő kötelező dokumentációk formáival és szabályszerűségével foglalkozik.

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése papír alapon és számítógépen.

- Ápolási lap vezetése.
- Szakmai nyelv használata a dokumentációban. Betegadatok felvétele, adatkezelés
- Vizsgálati anyagok, dokumentációk tárolása és kezelése számítógépen.

Anamnézis és terápia adminisztrációja **8 óra**

A témakör a betegek állapotfelvételénél és a terápiás feladatok kivitelezésében megjelenő dokumentációkkal foglalkozik.

Ápolási anamnézis felvételének dokumentumai, típusai, vezetésük, szerepük az ápolásban.

- Az ápolási anamnézist alátámasztó dokumentumok, források.
- Kezelőlapok fajtái, vezetésükre vonatkozó szabályok, kompetenciák.
- Gyógyszerelési lap, gyógyszernyilvántartás vezetése.
- Mérgek, kábító-fájdalomcsillapító szerek adminisztrációja.

Az életfunkciókra vonatkozó adatok adminisztrálása **8 óra**

A témakör a vitális paraméterek rögzítésére szolgáló nyomtatványokkal, dokumentációk-

kal, azok szakszerű kitöltésével és vezetésével foglalkozik.
Vérnyomás, pulzus megfigyelő lap vezetése, az értékek helyes rögzítése.

- Légzés, hőmérséklet – lázlapok - megfigyelő lap vezetése, a megfigyelés helyes rögzítése.
- Vizelet, széklet, váladékürítésére szolgáló megfigyelő lapok vezetése, megfigyelé- sek helyes rögzítése.
- Tudatállapotot felmérő lapok vezetése, eredmények rögzítése.

Az ápolói tevékenységhez kapcsolódó egyéb adminisztráció **7 óra**

A témakör az ápolói tevékenység megelőző és követő dokumentációk típusait, és kitöltési szabályait foglalja magában.
Leltár felvétele a személyes tárgyakról, értékmegőrzés.

- Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs kötelezettségek.
- Veszélyes hulladék

Klinikumi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésé- re, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

Belgyógyászati ismeretek tantárgy 62 óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlattal

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni. Kommunikációja tiszteletteljes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és felelősségteljes.	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete
Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segédkezik.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felettesének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gondozói tevékenységet végez.	Gondozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknél.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Légzőszervek megbetegedései **24 óra**

Panaszok és tünetek légzőszervi betegségekben Vizsgálatok légzőszervi betegségekben

A felsőlégutak gyulladásos betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia) A tüdő betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A mellhártya betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia) A légutak allergiás megbetegedése, asthma.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Emésztőrendszer és az anyagcsere betegségei **24 óra**

Panaszok és tünetek
Vizsgálatok az emésztőszervi betegségekben
A szájüreg, a nyelőcső, a gyomor és a belek betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia), obstipáció.
A máj és epeutak betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnoszti- ka, terápia)
A hasnyálmirigy betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
Emésztőrendszer fertőző betegségei. Gondozási és alapápolási feladatok.
Diabetes, elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek. A betegségek szövődményei.
Az anyagcsere betegségek okai, hajlamosító tényezői, öröklés, életmód, táplálkozás. A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Vizeletkiválasztás és szerveinek betegségei **14 óra**

Panaszok és tünetek vesebetegségekben
Vizsgálatok vesebetegségekben
A vese betegségei, a vese fertőzéses megbetegedései, a vese érrendszeri zavarai, vesekövesség, vesedaganatok, veseelégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)
Gondozási és ápolási feladatok

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tantárgy 46,5 óra
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A neurológia és a pszichiátria körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves szakmai gyakorlat, a pszichiátria, a neurológia területén

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan,

emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri, észleli a betegségek tüneteit.	Neurológia és a pszichiátriai betegségek tünettana. Panaszok, kóros elváltozások.	Teljesen önállóan	Gyors döntésképesség, határozott fellépés, azonnali cselekvés képessége, a változás felismerésének képessége, együttműködés a szakmai teammel. Hatékony, eredményes, kapcsolatteremtés és kapcsolattartás. Környezet ártalmainak kiküszöbölése, megértő, elfogadó, empatikus, nyugodt és higgadt hozzáállás a betegekhez.	képek, kisfilmek készítése, használata, kezelése
Életet veszélyeztető helyzetekben azonnal cselekszik, mentőt-, segítséget hív.	Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű kórképek. Idegrendszer gyulladásos betegségei. Agydaganatok. Traumás sérülések. Epilepszia.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket használ,
Diagnosztikus eszközös vizsgálathoz előkészít, segít a kivitelezésben.	Diagnosztikus eszközök fogalma, fajtái, funkciói, működésük alapelvei. Vizsgálatelőkészítési ismeretek. CT, MRI, RTG, EEG, ENG, EMG, LP	Instrukció alapján részben önállóan		diagnosztikus eszközök ismerte, használata,
Ápoló-gondozó feladatát a prevenció és rehabilitáció elveinek figyelembevételével végzi.	A neurológiai-, és pszichiátria betegeknél megjelenő ápoló-gondozói feladatok, tevékenységek. Prevenció és rehabilitáció jelentősége és szükségszerűsége a neurológiában és a pszichiátriában.	Teljesen önállóan		oktató-kisfilmek, képek, fényképek, szkennelés, fotókészítés
Pszichés-mentális vezetést végez, terápiás miliőt biztosít, támogatást nyújt.	A neurológiai és pszichiátriai betegségek személyiségre gyakorolt hatása. Betegségélmény, betegségfeldolgozás.	Teljesen önállóan		
A családtagok és a környezet felvilágosítása, betegségedukáció - kompetenciájának megfelelően.	A családdal való kommunikáció szintjei, formái, tartalmi elemei, ideje. Elérhetőség biztosítása,	Teljesen önállóan		levelezőprogramok, digitális tájékoztató készítése, felvilágosítás, információ átadás digitalizált térben

A tantárgy témakörei

Neurológiai betegségek **46,5 óra**

Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű CVB
Gyulladásos betegségek: Encephalitis, Meningitis, Myelitis, Lyme kór, Guillain –Barré szindróma
Sclerosis multiplex, Myasthenia
gravis Parkinson-kór, Epilepszia
Agydaganatok, traumás idegrendszeri sérülések
A betegségek okai, kórélettana, tünettana, diagnosztikája,
terápiája Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció.
Gondozási és alapápolási feladatok.

Klinikumi ismeretek tanulási terület

Kisklinikumi ismeretek tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szemészet, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gége és a fertőző betegségek körébe tartozó szakmai ismeretek, valamint a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatban történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Okleveles orvosdoktor, egyetemi okleveles ápoló-, diplomás ápoló-, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató minimum 5 éves betegágy melletti gyakorlat

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

anatómia, 8. osztály az emberi test felépítése és működése, etikai ismeretek, embertan, emberismeret, ált. isk. 7-8 o, gyógyszertani alapok-ágazati alapképzés, digitális kompetencia: szövegszerkesztők, táblázatkezelők, prezentációs eszközök ismerete

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Tüneteket, elváltozásokat észlel, melyeket jelez szakmai felettesének.	A szemészet, a fül-orr-gége, a bőrgyógyászat tárgykörébe tartozó betegségek, tünetei, kórmechanizmusai.	Teljesen önállóan	Hatékony és felelősségteljes munkát végez. Vigyázz saját maga és a	digitális kommunikációs eszközöket használ

Vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében együttműködő funkciót lát el.	Szemészeti vizsgálatok, visus, térlátás, szemfenék-, szemnyomás vizsgálatok, hallásvizsgálatok és azok lépései, menete, eszközei bőrgyógyászati vizsgálatok és eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan	betegek testi épségére. Szakszerű tudásával megakadályozza a fertőzések kialakulásukat és tovaterjedésüket. Eredményes problémamegoldás, változások azonnali észlelése. Szakszerű információátadás. Preventív szemléletű feladatvégzés. Együttműködő, jó helyzetfelismerés jellemzi.	digitális-, diagnosztikus eszközök ismerete és használata
A kisklinikum tárgyköréhez tartozó betegségek esetén a betegségnek megfelelő ápológondozó tevékenységet végez.	Szemészeti, fül-orr-gégei, bőrgyógyászati betegségek terápiája, sajátos ápolói-gondozói tevékenységei,	Teljesen önállóan		
Fertőző betegségeket felismer, terjedésüket saját kompetenciáján belül megakadályozza.	A fertőző betegségek fogalma, terjedésük módja, a fertőző forrás meghatározása, a fertőzés terjedésének útja és módja.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata: fertőző betegségekről szóló kisfilmek
Védőeszközöket használ	A védőeszközök fogalma, fajtái, használatuk jelentősége, előírásai.	Teljesen önállóan		kisfilmek keresése, tájékozódás a digitális térben
Fertőtlenítő eljárásokat végez	A fertőtlenítés fogalma, fajtái, kivitelezésük módjai. A fertőtlenítő eszközök, anyagok ismerete. A fertőtlenítőszerek hatásának ideje, az időszakos és a rendszeres fertőtlenítés.	Teljesen önállóan		Digitális felületen veszélyes anyagok jelzésének keresése, tájékoztatók készítése, ismerete, digitális térben való tájékozódás.

A tantárgy témakörei

Bőrgyógyászati betegségek **15 óra**

A bőr elváltozásainak elsődleges és másodlagos elemi jelenségei. Az elváltozás fajtái, jellemzői, terápia.
A bőr gyulladásos megbetegedései: furunculus, carbunculus, ótvar, orbánc, okai, tünetei, terápia.
Gombák által okozott betegségek, bőr és körömgomba okai, tünetei, terápia.
Állati élősködők által okozott bőrbetegségek: rühösség, fejtetű, lapostetű, ruhatetű, ágyipoloska tünetei, terápia.
Pikkelysömör és a bőr allergiás megbetegedéseinek okai, tünetei, terápia.

Bőrbetegek vizsgálatának speciális ápolói szempontjai.
Gondozási és alapápolási feladatok a bőr betegségei esetén.

Fertőző betegségek, járványok **16 óra**

Fertőző betegségek lefolyása, fázisai.
Járvány fogalmi meghatározása,
Fertőző forrás fogalma, a fertőzés terjedésének módjai. A védőoltások szerepe a járványok megfékezésében.
Jelentésköteles fertőző betegségek.
Influenza és influenza szerű megbetegedések okai, tünetei, terápia.
Enterális fertőzések: Salmonella, Hepatitis A, fertőzés tünetei, oka, terápiája.
Aerogén fertőzések: TBC, Influenza és influenza szerű megbetegedések okai, tünetei, terápia.
Haematogén fertőzések: Hepatitis B, Ételfertőzések okai, tünetei, terápia.

Diószegi Sámuel Baptista Technikum és Szakképző Iskola

OM 100563

a

SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens

5 0923 22 04

SZAKMA

HELYI TANTERVE

2020.

A SZAKMA ALAPADATAI

1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális
1.2 A szakma megnevezése: Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens
1.3 A szakma azonosító száma: 5 0923 22 04
1.4 A szakma szakmairányai: —
1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás
1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: —

A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).
A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	1/13.	2/14.
	Évfolyam összes óraszáma	**252**	**324**	**422+82**	**436 +68**	**683+ 61**	**1102+ 158**	**980+105**
Munkavállalói ismere-tek	**Munkavállalói ismeretek**	**18**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18**	**0**
	Álláskeresés	5					5	
	Munkajogi alapismeretek	5					5	
	Munkaviszony létesítése	5					5	
	Munkanélküliség	3					3	
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	**Munkavállalói idegen nyelv**	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11		11
	Önéletrajz és motivációs levél					20		20
	„Small talk” – általános társalgás					11		11
	Állásinterjú					20		20
Szociális ágazati alapképzés	**Szakmai személyiségfejlesztés**	**72**	**72**	**0**	**0**	**0**	**144**	**0**
	Kommunikációs készségfejlesztés	18	26				44	
	Viselkedéskultúra	36					36	
	A reális énkép ismerete	18	28				46	
	Konfliktuskezelés		18				18	
	Pszichológia	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72+36**	**0**
	Általános és személyiséglélektani ismere-tek	16					16+18	
	Fejlődéslélektani alapok	12	12				24	
	Szociálpszichológiai alapismeretek	8	12				20	

	Családi mentálhigiéné		12				12+18	
	Egészségügyi ismeretek	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72+36**	**0**
	Az emberi test felépítése	26					26	
	Népegészségtani alapismeretek		12				12+18	
	Gyógyszertani alapok	10					10+18	
	Egészségkultúra		12				12	
	Környezetvédelem és fenntarthatóság		12				12	
	Elsősegélynyújtás alapismeretei	**32+4**	**22-4**	**0**	**0**	**0**	**54**	**0**
	Az elsősegélynyújtás alapjai	**4**+4	2				**6**+6	
	Elsődleges teendők vészhelyzetekben	4	2				**6**+6	
	A segélyhívás folyamata, újraélesztés	4	2				**6**+6	
	Eszméletlen sérült	4	6-2				10	
	Baleseti sérülések	4	2				6	
	Mérgezések	4	2				6	
	Belgyógyászati állapotok és ellátásuk	8	6-2				14	
	Társadalomismeret	**36**	**36**	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**
	A mai magyar társadalom	18					18	
	Demográfia és népesedés		18				18	
	Család és háztartás		18				18	
	Az emberi szükségletek rendszere	18					18	
	Szociális ismeretek	**22-4**	**122 +4**	**0**	**0**	**0**	**144+36**	**0**
	Szociális ellátórendszer ismerete	12-2					12	
	A szociális segítés etikája		22				22+18	
	Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel		24+4				24	
	Krízis- kitől kérhetek segítséget	10-2					10+18	
	Függőség – szenvedély		26				26	

	Humán szolgáltatások		26				26	
	Szociális gondoskodás		24				24	

Szükségletfelmérés, problémamegoldás	**Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek**	**0**	**0**	**36+ 18**	**0**	**0**	**36+18**	**0**
	Gondoskodás hazai, nemzetközi története			4+3			4+2	
	Gyermekvédelem története			6+3			6+2	
	Szociálpolitikai ismeretek			8+2			8+3	
	Szociológiai ismeretek			8+2			8+3	
	Egyenlőtlenségek létrejötte, az integráció lehetőségei			6+8			6+4	
	Intézmények, bürokratikus szervezetek			4			4+4	
	Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei	**0**	**0**	**36+18**	**0**	**0**	**24+12**	**12+19**
	Szervezeti formák			12+6			12+6	
	Szervezeti működés			12+6			12+6	
	Vezetés szervezés			12+6				12+19
	Szociális munka elmélete	**0**	**0**	**80+10**	**18**	**0**	**82+8**	**16+15**
	Humán ökorendszer			10			10+6	
	Szociális munka eszközei			14			14	
	Természetes támogatórendszer			10+8			10	
	Szociális munka módszerei			16			16+2	
	Szociális munka elméleti háttere			14			14	
	Egyéni-, csoport-, közösségi szociális munka			8+2	10		18	
	Jog, erkölcs, etika a szociális munkában			8	8			**16+15**
	Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása	**0**	**0**	**36+18**	**0**	**0**	**36**	**0**
	Kapcsolatfelvétel			6+6			6	
	Problémamegoldás			6+6			6	
	Krízisintervenció			6+6			6	
	Mentálhigiéné prevenciós szerepe			6			6	

	Konfliktusok típusai, hatásmechanizmusai			6			6	
	Konfliktus, erőszak kezelése, megoldása intézményi keretek között			6			6	

	Ápolás, gondozás ismeretei	**0**	**0**	**54**	**0**	**0**	**18**	**31+15,5**
	Szükségletek hierachiája			18			18	
	Alapápolási feladatok			18				15+0,5
	Gondozási feladatok			18				16+15
Életvitel-rekreáció-szabadidő-kultúra	**Életvitel-kultúra**	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**72**	**0**
	Életvitel, életmód ismeret			18			18	
	Közösségfejlesztés alapjai			18			18	
	Közösségi munka gyakorlata			36			36	
	Egészségkultúra	**0**	**0**	**72+18**	**0**	**0**	**72**	**0**
	Egészség, egészségnevelés			12+6			12+6	
	Egészségvédelem, egészségmegőrzés			36			36	
	Egészségstratégia, egészségfejlesztés			24+12			24-6	
	Rekreáció-kultúra	**0**	**0**	**0**	**36**	**0**	**36**	**0**
	Rekreáció elmélete				12+6		12+6	
	Mentálhigiéné				24-6		24-6	
	Szabadidő-kultúra	**0**	**0**	**0**	**0**	**124**	**0**	**124**
	Szabadidős ismeretek					16-0,5		16-0,5
	Szabadidő-szervezés módszertani kérdései					46+0,5		46+0,5
	Szabadidő-szervezés gyakorlata					62		62

	Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben	**0**	**0**	**0**	**54**	**62**	**54**	**62+62**
	Fejlődéslélektani ismeretek				27		27	
	A serdülőkor pszichológiai jellemzői				27		27	
	A serdülőkorban felmerülő sajátos magatartásformák, pszichés problémák					18-2,5		18+28,5

	A családból kiemelt gyermekek sérülékeny helyzete					17+2,5		17+2,5
	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai					17		17
	Ellátási szükségletek típusai, jogi szabályozása a gyermekvédelmi szakellátásban					10		10+31
	A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben	**0**	**0**	**0**	**0**	**90+18,5**	**60+12**	**30+1**
	Pedagógiai ismeretek					20+6,5	20+4	
	Nevelési folyamatok					20	20+4	
	Gyógypedagógiai ismeretek					20	20+4	
	Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben zajló nevelés sajátosságai					20+12		20
	A gyakorlatban alkalmazható egyéb módszerek					10		10+1
	A szakmai működés keretei a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben	**0**	**0**	**0**	**54**	**0**	**0**	**54+8**
	A gyermekvédelem intézményrendszere				14			14+2
	A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek személyi feltételei				13			13+2

	A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátásban, a javítóintézeti ellátásban megvalósuló team-munka sajátosságai				14			14+2
	A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek tárgyi feltételei				13			13+2
	Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban	**0**	**0**	**0**	**0**	**90+3**	**0**	**90+3**
	Fogyatékkal élő személyek jellemzői					18-5		18-5

	Hajléktalan személyek jellemzői					18+8		18+8
	Időskorú személyek jellemzői					18		18
	Pszichiátriai betegek jellemzői					18		18
	Szenvedélybetegek jellemzői					18		18
	A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben	**0**	**0**	**0**	**36+18**	**63+14,5**	**0**	**99-6**
	Egyéni esetkezelés a szolgáltatásokban/ intézményekben				18			18-5
	Szociálismunka csoportokkal				18+18			18-1
	Rehabilitáció, terápiás munka					18		18
	Az igénybevevők kapcsolatainak támogatása					9+4		9
	Az önállóság, önellátás kérdései					18+10,5		18
	Konfliktus és kríziskezelés					18		18
	A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban	**0**	**0**	**0**	**36+18**	**0**	**0**	**31+15,5**
	A személyes gondoskodást nyújtó szociális alap és szakellátások rendszere				10+8			8+7,5
	A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások/intézmények személyi feltételei				8+4			8+2
	Munkamódszerek a szolgáltatásokban/intézményekben				10+2			8+3
	A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások/intézmények tárgyi feltételei				8+4			7+3

Admi	**Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása**	**0**	**0**	**36**	**36**	**0**	**36**	**31**
	Gépírási alapgyakorlatok			9			9	
	Szövegszerkesztés			18			18	
	Táblázatkezelés			9	9		9	8-1,5
	Adatbázis készítése, kezelése				18			14+1,5
	Elektronikus információ és kommunikáció				4			4
	Prezentáció készítés				5			5
	Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek	**0**	**0**	**0**	**22+14**	**68+25**	**0**	**90+3**
	A munkakörnyezet ismerete				4+14			4+5,5

	Ügyviteli és ügyirat-kezelési alapismeretek				9	9+6		18-2,5
	Információs folyamatok, adat- és információvédelem				9	9+7		18
	Iratkészítés gyakorlata					18+12		18
	Kapcsolattartás és levelezés gyakorlata					16		16
	Közigazgatási eljárási és dokumentációs alapismeretek					16		16
	Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata	**0**	**0**	**0**	**72**	**0**	**0**	**62**
	Kommunikáció az ügyintézésben				22			16-0,5
	Ügyintézési feladatok				20			18+0,5
	Ügyfélszolgálati feladatok				30			28
	Intézményi adminisztráció	**0**	**0**	**0**	**72+18**	**0**	**0**	**62**
	Szociális, és gyermekvédelmi intézmények, javítóintézetek működése				10			8
	Statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek				14			12+3,5
	Szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás				12			10-3,5

	Szociális alapszolgáltatások és szakosított szociális ellátások, gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátások igénybevétele				12+18			10
	Döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés				12			10
	Vezetési és projektismeret				12			12

	Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	A szolgáltatás/intézmény alapdokumentumainak megismerése					10+5,5		10+5,5
	Az igénybevevők köre, személyi anyag elemzése					10		10
	Kommunikáció szakemberekkel, a teammunka jellemzői					10		10

	Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció					10		10
	Dokumentum készítés szabályai					10		10
	Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása					12-5,5		12-5,5
	Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja	**0**	**0**	**0**	**0**	**62**	**0**	**62**
	Az intézmény alapdokumentumainak megismerése					10+5,5		10+5,5
	Az igénybevevők/ellátottak köre, személyi anyag elemzése					10		10
	Kommunikáció szakemberekkel, a teammunka jellemzői					10		10
	Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció					10		10
	Dokumentum készítés szabályai					10		10
	Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása					12-5,5		12-5,5
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	180	190		360	

A táblázatban szereplő tantárgyakhoz és témakörökhöz rendelt óraszámok, ha fekete színnel jelöltek, akkor elméleti órákat jelentenek, ha pirossal, akkor gyakorlatiakat. A szabad órasáv óráit ugyanilyen színnel „+”jelzéssel adtuk az eredeti óraszámokhoz.

9. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

MUNKAVÁLLALÓI ISMERETEK MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
—

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
—

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

A tantárgy témakörei

Álláskeresés **5** óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek **5** óra

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése **5** óra

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.
A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség **3** óra

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel
Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

SZOCIÁLIS ÁGAZATI ALAPOKTATÁS MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Pszichológia tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai tartalmak: Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret. Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássá-got tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősségteljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút- térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelen-tősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése

Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák – infográfika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Általános és személyiséglélektani ismeretek **16** óra

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiséglélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei
A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere
Az érzelmek világa
A cselekvés lélektana
A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői
Személyiségelméletek

Fejlődéslélektani alapok **12** óra

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismereteket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.
A fejlődés zavarai.
Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.
A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.
A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociálpszichológiai alapismeretek **8** óra

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan		3D atlasz értelmezése

Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek ha-tás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszer-csoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészségbetegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Az emberi test felépítése **26** óra

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.
Érzékszervek és az idegrendszer.

Gyógyszertani alapok **10** óra

A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa
A gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat.	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, esz-közei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	Saját élményein keresztül más személyek élet-minőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít

Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

A mai magyar társadalom **18** óra

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom fogalmi meghatározása
A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek
A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)
A mai magyar társadalom térbeli jellemzői
A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal
Az egyén társadalmi meghatározottsága
A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység kultúrája
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás
A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Felismeri az alapvető szociálisproblémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

Szociális ellátórendszer ismerete **10** óra

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek
A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma,
A szociális háló fogalma

Krízis - kitől kérhetek segítséget **8** óra

A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás
Rendszerabuzús
Krízisekezelő intézményrendszer
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

9. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

SZOCIÁLIS ÁGAZATI ALAPKÉPZÉS MEGNEVEZÉSŰ TANULÁSI TERÜLET

Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy 72 óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és asegítés területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - önismeret, társismeret. A tanulóknak a családjukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs eszközök használata

Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait.	Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés **18** óra

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

Viselkedéskultúra **36** óra

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben
A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása
Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása

Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárása
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete **18** óra
A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő minden más személyt.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan		
Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan		

Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai **8** óra

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben **4** óra

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése
A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése.
Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés **4** óra

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:
A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése
Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült **4** óra

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Az eszméletlenség okai
Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk
Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek
Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések **4** óra

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A sérülések csoportosítása
Sebzés fogalma, típusai
Vérzések típusai
Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás
Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái
Égési, fagyási sérülések ellátása
Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések **4** óra

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete
Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek
ABCDE algoritmus alkalmazása
Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk **8** óra

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:
Agyi vérellátási zavarok
Mellkasi panaszok
Nehézlégzés: pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása
Rovar-, kullancscsípés ellátása
Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása
Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

Az emberi szükségletek rendszere

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A szükségletek értelmezése
Hiány-, és növekedésalapú szükségletek
Szükségletek egymásra épülésének elve
A rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

10. ÉVFOLYAM

ELMÉLET :

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat.	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása

A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	Saját élményein keresztül más személyek élet-minőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

Demográfia és népesedés **18** óra

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom összetételét mutató adatok
Demográfia, korfa értelmezése
A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra
Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta
Népesedés - népmozgalom - értelmezése
Népszámlálás, mikrocenzus.

Család és háztartás **18** óra

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:
A család fogalmi meghatározásai
A család funkciói
A család szerepe, jelentősége a társadalomban
Család szerkezete, ábrázolása
Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociálisproblémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociálisseg ítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		

Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel **28** óra
Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése
Reflexiók készítése prezentációs formában

Függőség – szenvedély **26** óra
A szenvedélybetegség fogalma, típusa
A függőség felismerése, hatása az egyénre
A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei
Prevenciós lehetőségek
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

10. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy **72 óra**

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és asegítés területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - önismeret, társismeret. A tanulóknak a családjukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan		Digitális kommunikációs eszközök használata

Ismerteti és alkalmaz za az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás,szabályait elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait.	Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés **26** óra

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

A reális énkép ismerete **28** óra

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai

A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségekKonfliktuskezelés **18** óra
A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései
A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómódszerei. A lelki folyamatok rendszere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássá-got tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezeté-	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése

Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan	hez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősségteljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút- térképet" készít.	A fejlődéslélektan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén tár-sas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infográfika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Fejlődéslélektani alapok **12** óra

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismereteket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.

A fejlődés zavarai.

Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.

A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociálpszichológiai alapismeretek **12** óra

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Családi mentálhigiéné **12** óra

A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik.
Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A család fejlődési életciklusai
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenciós eszközök és technikák

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszercsoportok	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Népegészségtani alapismeretek **12** óra

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Életmód és betegség.

Népbetegségek – nem fertőző betegségek

Járványtani alapismeretek

Fertőző betegségek

Egészségkultúra **12** óra

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői
Az egészség megőrzését szolgáló területek
Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök
A szenvedélyek világa
Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet
Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság **12** óra

Környezetvédelem
Fenntartható fejlődés
A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet
A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere
Globális környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai
Légkörhöz kapcsolódó globális problémák
Vízszennyezés, talajszennyezés
Hulladékgazdálkodás alapelvei
Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)
Hulladékok környezetkárosító hatásai
Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/
Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy **18 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat kozó speciális elvárások

Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.
A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő minden más személyt.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan		
Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan		
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatá-	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, hasz-

sát.				nálata.
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai **2** óra

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben **2** óra

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése
A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés **2** óra

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:
A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése
Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült **4** óra

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldol-

gozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Az eszméletlenség okai
Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk
Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek
Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések **2** óra

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A sérülések csoportosítása
Sebzés fogalma, típusai
Vérzések típusai
Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás
Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái
Égési, fagyási sérülések ellátása
Gyakori gyermekkori balesetek okai és következménye

Mérgezések **2** óra

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete
Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek
ABCDE algoritmus alkalmazása
Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk **4** óra

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:
Agyi vérellátási zavarok
Mellkasi panaszok
Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása
Rovar-, kullancscsípés ellátása
Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása
Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **72 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő,

elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociálisproblémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociálisszegítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

A szociális segítés etikája **22** óra

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A szociális szakember szerepei, felelőssége
Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén
Az előítéletek hatása a szociális segítésben
Kommunikációs "sorompók". Akadályok az együttműködésben.

Humán szolgáltatások **26** óra

Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások
Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás **24** óra

Az ember szociális szükségletei
Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban
A család idősgondozó funkciója és felelőssége
Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz
A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

11. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az igénybevevők, az ellátottak, koruk, egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetükből keletkező problémák megoldásának igényével, konfliktusaik kezelése érdekében fordulnak a szociális ellátórendszer és gyermekjóléti alapellátás szakembereihez. Ez történhet önkéntesen, vagy hatósági rendelkezés okán, kapcsolatfelvételre kötelezettként. A probléma-, krízis definiálása, a megoldás módszertana, az együttműködés, a probléma megszüntetése vagy minimalizálása, ha ez nem lehetséges, azzal történő együttélésben nyújt segítséget a szakember.
A gyermekvédelmi szakellátási szakemberek közreműködnek a családjukból hatósági intézkedéssel kiemelt gyermekek életkorához és szükségleteihez igazodó gondozásában és nevelésében, önálló életre való felkészítésében egyéni gondozási-nevelési terv szerint, ami a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményén alapul.
Javítóintézet szakemberei közreműködnek a jogerős bírósági ítélettel vagy a letartóztatottként javítóintézeti ellátásban lévő fiatalkorú reszocializációjában és személyiségfejlődésének korrekciójában, valamint integrációjának előkészítésében, önálló életre való felkészítésében szakértői csoport véleményére építve.
A tanulónak lehetősége nyílik megismerni a szolgáltatás, ellátás nyújtásának kereteit. A szervezetszociológiai, valamint a vezetés, szervezés, szervezeti magatartás, szervezeti kultúra elméleti ismeretei az intézmények működéséről, a munkatársak együttműködését.

Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a szociális ellátás és a gyermekvédelem történetének, a korábbi és jelenlegi ellátások, szolgáltatások fejlődésének megismerése révén, megismeri e szakterületek célját, funkcióját, működésének feltételeit, az állami, önkormányzati, egyházi, nonprofit/civil fenntartók szerepvállalásának jelentőségét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismereti tárgyakból: Történelem, Társadalomismeret

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a szociális segítés történetét.	A szociális segítés történetének ismerete	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére. Nyitott feladatok megértésére, érdeklődő.	Böngészés, keresés, információszűrés
A megszerzett elméleti ismereteit rendszerezi.	Ismeri a szociálpolitikai alapelveket	Instrukció alapján részben önállóan		Elvégzi információk értékelését, tárolását digitális formá(k)ban
Dokumentumok alapján intézmények, szervezetek működését modellezi	A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer ismerete	Teljesen önállóan		Tanulmányaihoz célzottan keres ismereteket digitális felületeken
Összekapcsol ismereteket, azonosít, megkülönböztet, összefüggéseket felismer	Ismeri az időfaktor jelentőségét az ellátások biztosításában	Instrukció alapján részben önállóan		A digitalizálandó információk tárolását elvégzi
A múltból a jelenben is aktuális ismereteket adaptál	Ismeri az ápolás, gondozás fejlődéstörténetét	Instrukció alapján részben önállóan		
Adaptálja a szociológiai ismereteit a szakma gyakorlása során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a szocializáció ismeretanyagából az adekvát elemeket a problémamegoldás, kezelés során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Gondoskodás hazai, nemzetközi története **7** óra

A szociális gondoskodás nemzetközi és hazai története. Szociálpolitikai alapismeretek. Az ellátórendszer fejlődésének története, a szegénygondozástól a szabadpiacon megvásárolható szolgáltatásokig.

A szociális ellátások fejlődése, dologházaktól az ellátási kötelezettségen át az alternatív ellátásokig. Érdemes, érdemtelen szegény fogalom jelentéstartalmának változásai koronként, társadalmi berendezkedésenként

Gyermekvédelem története **9** óra

Gyermekvédelem a múltban és a jelenben, a XXI. század kihívásai. Út a zárt gondozástól a nyitott gondozásig.

Szociálpolitikai ismeretek **10** óra

Szociálpolitikai alapelvek (prevenció, korrekció, integráció, szegregáció, univerzalitás, szelektivitás), szintjei (mikor-, mezo-, makro), alanyai (életkor, nem, gazdasági aktivitás, struktúrában betöltött pozíció szerint), eszközök, értékek, ideológiák (liberális, konzervatív, kor-

porista, marxista, skandináv) és megoldások (jóléti-, reziduális, intézményesített redisztributív) megjelenése az ellátásban, gondozásban.

Szociológiai ismeretek **10** óra

Társadalmi szabályszerűségek, társadalmi helyzetek megítélése, kulturális különbségek tudatosítása, (szak)politikai döntések hatásainak megítélése. Esélyegyenlőség, a kultúra sokszínűsége, mint érték, norma, viselkedési minta meghatározója.
Szocializáció szakaszai, közegei. Deviancia és konformitás, diszkrimináció, előítélet, rétegződés és osztályszerkezet, társadalmi mobilitás. Szegénység, egyenlőtlenség. Társadalmi tőkeformák (gazdasági, kulturális, szociális, emberi). Szervezetek és csoportok, informális kapcsolatok, emberi erőforrás jelentősége.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismerje meg a hallgató a kereteket, feltételeket adó szervezeti formákat, a szervezetek működésének jellemzőit, a vezetés, a szervezés módjait, a szervezeti kultúra elemeit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Feltérképezi az adott szervezeti struktúrát és abban elhelyezi magát.	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális környezetben történő kommunikáció, hálózatba kapcsolt eszközök segítségével

Munkacsoport, team, projekt vezetőjeként csoportdinamikai folyamatokat felismerve azokat adekvát módon kezeli	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Teljesen önállóan	Szervezet tagjaként lojális a vezetés, a munkatársak irányában, azonosul a szervezet céljaival,stratégiai célkitűzéseivel. A szervezeten kívül is képviseli mindazon értékeket, melyeket a szervezet magáénak tekint	Digitális eszközök és alkalmazások széles körén keresztül történő interakció
A szervezeti szabályoknak megfelelő kommunikációs csatornákon, az elvárt módon, megfelelő tartalommal kommunikál	Kapcsolattartás a szervezeten belül és kívül	Teljesen önállóan		A kommunikációs módok és stratégiák célcsoporthoz történő igazítása
Betartja a szervezeti kommunikáció terén az elvárásokat, a módszereket	Szervezeti konfliktusok kezelési módjai	Instrukció alapján részben önállóan		A média használata a csoportmunkában, a forrásanyagok, tudás és tartalmak együttműködés keretében történő létrehozása
Közreműködik folyamatokon belüli feladatok-folyamatszervezésének továbbfejlesztésében	Folyamatszervezési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		Különböző formátumú tartalmak, létrehozása, a létrehozott tartalmak szerkesztése és javítása

A tantárgy témakörei

Szervezeti formák **18** óra

Centralizált, hierarchikus, decentralizált, kooperatív szervezeti formák: egyszerű funkcionális-, centralizált funkcionális-, mátrix-, divízionális szervezetek jellemzői.

Szervezeti működés **18** óra

Szervezetek hatékony működését, befolyásolását szolgáló tényezők (struktúra, folyamatok illeszkedése, vezetési és szervezési elvek, szervezeti kultúra) tudományos/technikai környezet, szervezeti kapcsolatok, kulturális környezet.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Szociális munka elmélete tantárgy **72** óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szakma gyakorlásához szükséges elméleti ismeretek átadása. A szociális munka ideológiai alapjai, értékek és etikai elvek megismerése, a szociális munka színterei, eszközei, az alkalmazható módszerek elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus

és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Etika
A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Rendszerszemléletben gondolkodik	A humán öko-rendszer nyolc szintjének működése	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére.	Tudja, hogyan kell újból előhívni és kezelni a mentett vagy tárolt információt, tartalmakat.
A rendszerszemléletű gondolkodás révén felismeri az ellátott, igénybevevő valós problémáját	A humán-ökorendszer szintjeinek elégséges, elégtelen működésének ismérvei	Instrukció alapján részben önállóan		
Érzéseket, verbális, nonverbális közléseket megért	Segítő kapcsolat kommunikációja	Teljesen önállóan		Számos kommunikációs eszköz haladó szintű funkcióját tudja használni, hogy kommunikáljon
Pozitív megerősítéssel motiválja a segítségek kérőt	Ellátott, igenybevevő természetes támogatórendszerének ismerete	Teljesen önállóan		
Felhasználja munkája során a szociális munka lehetséges eszközeit, módszereit	Önkéntesek foglalkoztatásának intézményi szabályozása	Irányítással		Létre tud hozni szöveg, táblázat, kép, hangfájlokat
Kiválasztja az ellátott, igénybevevő számára a megfelelő módszereket és alkalmazza azokat	Ismeri a szociális munka módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot működtet ellátottal, i igénybevevővel	Ismeri a krízis megelőzésének, kezelésének módszereit	Teljesen önállóan		
Munkáját a jogszabályok és a Szociális munka etikai kódexében fogfaltak betartásával végzi	Jogi-, etikai ismeretek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Humán ökorendszer **10** óra

Rendszerszemléletű gondolkodás, problémafeltárás. A szociális munka színtere, a humán-ökorendszer megfelelő működésének jellemzői, a rendszerben, szintjeinek elégtelen működése esetén a problémaforrást felismerése.

Szociális munka eszközei **14** óra

Jogszerű működés, anyagi források, szolgáltatások elérhetősége. A szociális szakember, mint „eszköz", tudás, készségek, képességek, értékrend révén. Kommunikációja tartalma, az alkalmazott technikák alapján, hiteles, mintát közvetít. A szociális munka megfelelő adminisztrációja is eszköz, a szakszerű működés feltétele.

Természetes támogatórendszer **18** óra

Természetes támogatórendszer feltérképezése (genogram, ecomap). A természetes támogatórendszer mint támasz, mint problémaforrás.
Önkéntesek bevonása az ellátottak, igénybevevők segítésében, az intézmény működésébe.

Szociális munka módszerei **16** óra

Szociális munka során alkalmazható módszerek: kapcsolatfelvétel, interjú (mély-, életút-, problémafeltáró) megfigyelés, családlátogatás, diagnózis felállítása, tanácsadás, intervenció, különböző terápiák, tréningek, képviselet, közreműködés, szervezés, közvetítés (mediáció), tárgyalás, esetkonferencia, védelembe vételi tárgyalás, problémamegoldás, krízis intervenció, (család)gondozás, személyi segítés, közösségi alapú gondozás, ápolást, gondozást, rehabilitációt biztosító intézményi gondozás.
Dokumentumelemzés, esettanulmány, ápolási-, gondozási terv, team munka.

Szociális munka elméleti háttere **14** óra

Liberális, konzervatív, szociáldemokrata ideológia, szociális tanulás, szerepelmélet modell, problémamegoldó, feladatközpontú irányzat, krízis elmélet.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A probléma-, konfliktus kezelése, megoldásában az elméleti ismeretek birtokában, az alkalmazható módszerek eszközök, technikák megismerése. Az ellátott igénybevevő kora, egészségi állapota aktuális fizikai terhelése függvényében reagál, ezért a megoldásban a számukra adható segítség, kezelés is része az ismereteknek.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesí- tési

követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Elfogadóan, előítéletmentesen kommunikál	Kapcsolatfelvétel módszertana	Teljesen önállóan	Önállóan, és/vagy másokkal együttműködve	Információk gyűjtése, feldolgozása, megértése és kritikus értékelése
Információkat értékel, feldolgoz	Problémamegoldó modell alkalmazása	Teljesen önállóan		
Lényegre törően, röviden, tömören fogalmaz szóban és írásban	Megállapodás, szerződéskötés	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztési ismeretek, elektronikus dokumentációs programok alkalmazása
Betartja és követi a szakmai előírásokat, protokollokat	Pszichés-, mentális problémával küzdőkkel folytatott munka ismeretei	Instrukció alapján részben önállóan		
Feszültségmentesen kommunikál, támogató a kapcsolatban	Krízisek fajtái, krízisállapot jellemzői, krízisintervenció	Instrukció alapján részben önállóan		
Asszertívan, erőszakmentesen kommunikál	Konfliktus típusa, hatásmechanizmusa, jellege, fokozata, stílusa	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Kapcsolatfelvétel **12** óra

Kapcsolatfelvétel az ellátottal, igénybevevővel, családtagjaival, egyéb számára jelentőséggel bíró személy(ekk)el, információszerzés, meghallgatás. A probléma meghatározása (álprobléma, valós probléma, hogy látja az ellátott, gondozott, a környezete, hatóságok, hivatalok).

Problémamegoldás 12 óra

Probléma felismerése, jellemzőinek, lényegének meghatározása, megoldási javaslatok, alternatívák közül az optimális, végrehajtható, megvalósítható kiválasztása, a megoldás kivitelezése, megvalósítás, az elért eredmény értékelése.

Krízisintervenció **12** óra

Problémakezelés, krízisintervenció pszichológiai megközelítésben: ellátott, igénybevevő személye, szerepe a folyamatban. Egészséges, érett személyiség jellemzői, személyiségjegyei. Diszfunkciós működés, mint a megoldás akadálya. Krízisintervenció.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ápolás, gondozás ismeretei tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az ápolás, gondozás fogalma, tartalma. Szervezése, kivitelezése (mód, gyakoriság), a tevékenységek közötti összefüggések megismertetése. Az egészségügyi ellátás típusai, a gondozás elemeinek megismerése

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Okleveles orvosdoktor, szociális munkás (Bsc, Msc), szociális szervező, szociális menedzser, szociálgerontológus, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociálpolitikus, egészségügyi szakoktató, diplomás ápoló

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Biológia - egészségtan, Életvitel és gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a gyermek, felnőtt ápolási-és gondozási szükségleteit	Gyermek, felnőtt ápolási-, gondozási szükségletei	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, a tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le.	
Ápolási-, gondozási tevékenysége során, biztonságot nyújtó feltételeket teremt	Anatómia, kórtan, fejlődéslélektan, gyógy-pedagógiai ismeretek	Teljesen önállóan		
Együttműködő az egészségügyi ellátás szakembereivel	Ismeri az életkor specifikus betegségeket, a beteg ápolásának, gondozásá nak módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot alakít ki és tart fent	Az ellátott, igénybevevő állapotváltozásának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Az előírások szerinti dokumentációt elektronikusan elkészíti
Egészségnevelés, betegségmegelőzés terén kongruens	Ismeri a mentálhigiéné megelőzésre vonatkozó elméletét	Teljesen önállóan		
Motiválja az ellátottakat, igénybevevőket	Ismeri a különböző foglalkoztatási formák célját, működését	Teljesen önállóan		
Csoportok munkáját segíti, közreműködik programok megvalósításában	Ismeri a szabadidőszervezés, rekreáció módszertanát	Teljesen önállóan		

Ügyintézés, érdekképviselet keretében eljárva, tiszteletben tartja ellátottja, igénybevevője autonóm döntését	Viselkedésetika	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szükségletek hierarchiája **18** óra

Életminőség objektív és szubjektív jellemzői, a biztonsághiány, kapcsolatok, környezeti-, életkori jellemzők, materiális tényezők hatása.
Egészségi állapot megőrzése, javítása, fejlesztése, helyreállítása, állapot stabilizálás. Betegség-, szenvedés megelőzése, emberi méltóság megőrzése. Önállóság mielőbbi elérése/visszanyerése, függőség csökkentése.

Alapápolási feladatok **18** óra

Szociális alapszolgáltatást szakosított szociális ellátást, gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, javítóintézetben 24 órás alapápolási feladatok ellátása.
Alapápolási feladatok: az ápolási-, gondozási tervben foglaltaknak, a szociális és gyermekvédelmi asszisztens kompetenciahatárain belül történő biztosítása.
Az ellátott, igénybevevő aktuális állapotának felmérése alapján, az ellátott, igénybevevő életkora, mentális állapota, önkiszolgáló képessége függvényében önállóan, vagy segítséggel: személyi higiéné biztosítása (fürdés, fog-, száj-, körömápolás, hajmosás, bőrápolás), étkezésben és a folyadékbevitelnél közreműködés, az ürítési szükségletek biztosítása.
Étkezés, sz.sz. diéta biztosítása.
Időjárásnak megfelelő öltözködés, környezet megfelelő higiénéjének biztosítása fertőzések megelőzése.
Gyógyszerbeszerzés, az adagolás szükség szerinti kontrollálása, fizikai láz-, fájdalomcsillapítás. Étkezés, sz.sz. diéta biztosítása. Gyógyászati segédeszközök beszerzése, alkalmazás támogatása.
Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben a kötelező védőoltások, az életkor specifikus vizsgálatok nyomon követése. Gyermekbetegségek tüneteinek felismerése, gyermekbalesetek megelőzése, betegmegfigyelés, szakorvosi vizsgálatokra eljutás biztosítása. Allergén faktorok (étel, levegő, környezeti) kontrollálása.

Életvitel –rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Életvitel–rekreáció–szabadidő-kultúra tanulási terület életvitel-kultúra, egészségkultúra, rekreáció-kultúra, szabadidő-kultúra tantárgyak szerinti rendszerezésben tartalmazza a Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szakmai tudástartalmának összetevőit a korábban tanultak

bővítése, mélyítése, új ismeretek közlése, készségek kialakítása, fejlesztése céljából. A tanulási terület ismereteinek elsajátítása eredményeként:

- tanulók megismerik az életvitel, életmód, közösség, egészség, rekreáció, szabadidő téma-körökhöz kapcsolódó szakkifejezéseket, elméleteket, egymáshoz való viszonyukat,
- az erősségek fejlesztésére fókuszáló, képességek fejlesztését hangsúlyozó, önreflektív szemléletmód megismerésével a tanulók saját gondolkodási és érzelmi, szociális, szociális-problémamegoldó képességeik fejlődnek,
- a szabadidős tevékenységek tervezési, szerevezési feladatainak végzésén keresztül képessé válnak a szociális ellátórendszer intézményeiben, a gyermekjóléti alap-, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben jellemző szabadidős, rekreációs tevékenységek szervezésében, lebonyolításában való részvételére és/vagy lebonyolítására a program céljaitól függően,
- a közösségi szociális munka, egészségnevelési, szabadidőszervezései módszerek, eljárások, eszközök megismerésével, irányított gyakorlásával a tanulók módszertani ismeretekre tesznek szert, tudatosítják a módszerek kiválasztásának szempontjait, alkalmaznak módszereket a szakmai tudásuk, készségeik, kompetenciahatáraikon belül.

Életvitel-kultúra tantárgy **36 óra**

A tantárgy tanításának fő célja

Az Életvitel-kultúra tantárgy keretén belül a tanulók mélyebb tudásra tesznek szert az életvitel, életmód témakörökben. A társadalomtudományi szakkifejezések, megközelítések, elméletek elsajátítása mellett ismeretek szereznek a mai magyar tárasdalom kulturális jellemzőiről, értékorientációiról. A közösségfejlesztés témakörökön belül megismerik a közösségfejlesztés, közösségi szociális munka módszerét, a kapcsolódó szakmai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás keretén belül jó gyakorlatokról, intézményi közösségi programokról tájékozódnak.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociális munkás (Bsc, Msc), szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser, ok- leveles szociális gazdasági szakember, andragógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Társadalomismeret, szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

A számára optimális időfelhasználás figyelembevételével hatékonyan szervezi munkáját	Ismeri az életvitel, életmód, életstílus, kultúra fogalmait. Ismeri és fel tudja sorolni az életmódkutatás módszereit. Ismeri a napi tevékenységszerkezet osztályozásait, korosztályi jellemzőit.	Teljesen önállóan	Elköteleződés, motiváltság, pontosság, empátia, kreativitás,	Információ gyűjtése, felhasználása.
Érzékennyé válik a helyi közösségek problémáira, az egymást követő cselekvési sorokat, alkalmazott módszereket értelmezi, elemzi.	Ismeri a közösség, közösségfejlesztés fogalmait, kapcsolódó elméleteit, a közösségfejlesztés alkalmazott módszereit.	Teljesen önállóan		
A partnerekkel, kliensekkel, hátrányos helyzetű csoportokkal, közösségekkel végzett munkája során a probléma megoldásában együttműködik.	Ismeri a közösségi szociális munka folyamatait, ismer módszereket, technikákat, a hátrányos helyzetű közösségek jellemzőit ismeri.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a digitális tudását a programok népszerűsítése érdekében. A megvalósult programokról beszámolót készít, a szakkifejezések adekvát alkalmazásával.	A közösségi szociális munkához, közösségfejlesztéshez, kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó programok. A közös munkavégzés szabályai.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.

A tantárgy témakörei

Életvitel, életmód ismeret **18** óra

Életvitel, életmód, életstílus fogalmai.
Kultúra meghatározása, a kultúra elemei (vallás, történelem, értékek, társadalmi szervezetek, intézmények, nyelv).
A magyar társadalom rétegződése, társadalmi egyenlőtlenségek értelmezése, típusai.
Anyagi, tudáselosztási, munkamegosztás egyenlőtlenségei.
Fogyasztói társadalom, fogyasztói kultúra jellemzői. Digitális kultúra jellemzői.
Értékek, fogyasztás, kultúra egyenlőtlenségei.
Az életstílus dimenziói. Életstíluscsoportok és jellemzőik.
Éltmódkutatások irányzatai, életmódkutatás módszerei (Időmérleg, háztartás-statisztika, megfigyelés és élettörténet).
Életmódmodellek. Életmódfajták (stabil, labilis).
Életminőség, jóllét fogalma, az életminőség objektív és szubjektív mutatói.
Napi tevékenységek osztályozási rendszere (Társadalmilag kötött tevékenységek, fiziológi- ailag kötött tevékenységek, szabadon végzett tevékenységek).
Tevékenységszerkezet alakulására ható tényezők (gazdasági, társadalmi, kulturális).
Tevékenységszerkezet korosztályok szerinti különbségei.
Időfelhasználás korosztályi sajátosságai. Az életmódváltás nehézségei.
Életviteli kultúrát meghatározó fő területek.

Közösségfejlesztés alapjai **18** óra

Közösség, közösségfejlesztés fogalma, maghatározása.
A közösség pszichológiai jellemzői.
Értékek felosztása (anyagi, szellemi, erkölcsi), egyéni és közösségi értékek.
Közösségfejlesztési alapelvek.
Közösségfejlesztés története.
Közösségfejlesztés fázisai.
Közösségfejlesztésben alkalmazott módszerek (interjú, közösségi beszélgetés, közösségi felmérés, helyi cselekvési terv).
A szociális területen alkalmazott közösségi munka.
A közösségi szociális munka modelljei.
A közösségi szociális munka folyamata, módszerei, technikái.
A közösségi szociális munka fázisai.
Intervenció meghatározása, közösségi beavatkozás jellemzői.
A közösségi szociális munka tárgyi és személyi feltételei.
A hátrányos helyzetű közösségek jellemzői.
Időskorúakkal végzett közösségi munka.
Gyermekekkel, fiatalkorúakkal végzett közösségi munka.
Családok és közösségek kohézióját erősítő programok, közösségi akciók, tevékenységek céljai, hatásuk.
Közösség-és kompetenciafejlesztést célzó programok hatásai

Életvitel –rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Egészségkultúra tantárgy **54 óra**
1,5 óra/ hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúra tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség, egészségnevelés, egészségfejlesztés, egészségvédelem, egészségmegőrzés fogalmait, területeit, módszereit, technikáit. Ismereteik alkalmazásával tudjanak intézményspecifikus gyakorlatokat végrehajtani e területen.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális szakember, ápoló (Bsc, Msc), egészségfejlesztő szakember (bsc, Msc)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Testnevelés és egészségfejlesztés, biológia, kémia, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A mozgást -és szabad levegőn tartózkodást megtervezi, egészséges étrendet összeállít.	Ismeri az egészség és egészség-nevelés fogalmát, meg tudja nevezni az összetevőit, területeit, az egészégnevelés színtereit, mód-szereit.	Instrukció alapján részben önállóan	Felelősségtudat, önállóság, kreativitás, aktivitás, motiváltság	Információ gyűjtése, felhasználása.
Alkalmazza tanult egészségnevelési módszereket.	Ismeri az egészségnevelési módszereket a testi és mentális egészség területén.	Irányítással		
Rrelaxációs gyakorlatokat végez.	Ismer i az egészségmegőrzés fogalmát. Ismer néhány Magyarországon elérhető egészségügyi szűrővizsgálatot.	Teljesen önállóan		
Felsorol néhány intézményspecifi-kus egészségnevelési, egészségfejlesztési programot.	Ismeri az egészségfejlesztés fogalmát, modelljeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egészség, egészségnevelés **18** óra

Egészség, egészségkultúra fogalma, összetevői.
Egészséget meghatározó tényezők.
Testi egészség jellemzői.
Mentális egészség jellemzői.
Egészségnevelés célja, feladata, területei.
Egészségnevelési területei: szomatikus, pszichés.
Egészségnevelés színterei.
Egészségnevelés módszerei.
Testi nevelés, mozgás jelentősége az egészségmegőrzésben.
Testi nevelés, szabad levegőn való tartózkodás szerepe az egészségmegőrzésben.
Egészségmegőrzést, korrekciót segítő mozgásformák, és gyakorlatok.
Tisztaság, testi higiéné fogalma, területei, szerepük az egészségmegőrzésben.
Egészéges étrend, táplálkozási szokások.
Táplálkozási piramis.
Egészséges, cukorbeteg, lisztérzékeny, tejcukor érzékeny ember étrendje.
Gyors éttermi táplálkozás hatásai.

Egészségvédelem, egészségmegőrzés **36** óra

Egészségvédelem, egészségmegőrzés fogalma.
Egészségügyi szűrések, védőoltások, önvizsgálat, önszűrés.
Egészséges életmód, életvezetés.
Bioritmus, napirend, hetirend fontossága.
Napirend, hetirend a gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális szolgáltatást nyújtó intéz-

ményekben.
Stressz hatása az egészségre, feloldásának, elhárításának technikái.
Egészség érzelmi összetevői, devianciák, civilizációs betegségek az egészség területén.
Érzelmi intelligencia, szociális egészség.
Konfliktusok, és azok kezelésének hatása az egészségre.
Konfliktus-és stresszkezelő gyakorlatok.
Relaxáció formái, hatásuk a lelki és mentális egészségre.
Relaxációs gyakorlatok.

11. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az igénybevevők, az ellátottak, koruk, egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetükből keletkező problémák megoldásának igényével, konfliktusaik kezelése érdekében fordulnak a szociális ellátórendszer és gyermekjóléti alapellátás szakembereihez. Ez történhet önkéntesen, vagy hatósági rendelkezés okán, kapcsolatfelvételre kötelezettként. A probléma-, krízis definiálása, a megoldás módszertana, az együttműködés, a probléma megszüntetése vagy minimalizálása, ha ez nem lehetséges, azzal történő együttélésben nyújt segítséget a szakember.

A gyermekvédelmi szakellátási szakemberek közreműködnek a családjukból hatósági intézkedéssel kiemelt gyermekek életkorához és szükségleteihez igazodó gondozásában és nevelésében, önálló életre való felkészítésében egyéni gondozási-nevelési terv szerint, ami a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményén alapul.

Javítóintézet szakemberei közreműködnek a jogerős bírósági ítélettel vagy a letartóztatottként javítóintézeti ellátásban lévő fiatalkorú reszocializációjában és személyiségfejlődésének korrekciójában, valamint integrációjának előkészítésében, önálló életre való felkészítésében szakértői csoport véleményére építve.

A tanulónak lehetősége nyílik megismerni a szolgáltatás, ellátás nyújtásának kereteit. A szervezetszociológiai, valamint a vezetés, szervezés, szervezeti magatartás, szervezeti kultúra elméleti ismeretei az intézmények működéséről, a munkatársak együttműködését.

Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló a szociális ellátás és a gyermekvédelem történetének, a korábbi és jelenlegi ellátások, szolgáltatások fejlődésének megismerése révén, megismeri e szakterületek célját, funkcióját, működésének feltételeit, az állami, önkormányzati, egyházi, nonprofit/civil fenntartók szerepvállalásának jelentőségét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus

és/vagy

a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közismereti tárgyakból: Történelem, Társadalomismeret

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a szociális segítés történetét.	A szociális segítés történetének ismerete	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére. Nyitott feladatok megértésére, érdeklődő.	Böngészés, keresés, információszűrés
A megszerzett elméleti ismereteit rendszerezi.	Ismeri a szociálpolitikai alapelveket	Instrukció alapján részben önállóan		Elvégzi információk értékelését, tárolását digitális formá(k)ban
Dokumentumok alapján intézmények, szervezetek működését modellezi	A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer ismerete	Teljesen önállóan		Tanulmányaihoz célzottan keres ismereteket digitális felületeken
Összekapcsol ismereteket, azonosít, megkülönböztet, összefüggéseket felismer	Ismeri az időfaktor jelentőségét az ellátások biztosításában	Instrukció alapján részben önállóan		A digitalizálandó információk tárolását elvégzi
A múltból a jelenben is aktuális ismereteket adaptál	Ismeri az ápolás, gondozás fejlődéstörténetét	Instrukció alapján részben önállóan		
Adaptálja a szociológiai ismereteit a szakma gyakorlása során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a szocializáció ismeretanyagából az adekvát elemeket a problémamegoldás, kezelés során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Egyenlőtlenségek létrejötte, az integráció lehetőségei **14** óra

Alap-, és a szakellátás célja, funkciója, rendszere. Észlelő-, és jelzőrendszer szerepe, funkciója. Egyenlőtlenségek okai (biológiai, strukturális), szegénység kategóriák (abszolút, relatív), társadalmi rétegződés, a társadalmi integráció lehetőségei, eszközei, jelenléte az ellátás, gondozás során.

Egyenlőtlenségi elméletek (szociáldarwinizmus, depriváció, halmozottan hátrányos helyzet) deprivációs ciklus, társadalmi determinizmus, mint a segítségnyújtáshoz elengedhetetlen ismeretek, beavatkozást befolyásoló tényezők.

Intézmények, bürokratikus szervezetek **4** óra

Szociális, gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a javítóintézeti ellátás, intézményei. Szervezet megismerése dokumentumokból (Alapító okirat, SzMSz stb.). hatáskör, illetékesség, felelősség, információáramlás. Bürokrácia, mint a szervezet működésének feltétele.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei tantárgy **18** óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismerje meg a hallgató a kereteket, feltételeket adó szervezeti formákat, a szervezetek működésének jellemzőit, a vezetés, a szervezés módjait, a szervezeti kultúra elemeit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Feltérképezi az adott szervezeti struktúrát és abban elhelyezi magát.	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	Szervezet tagjaként lojális a vezetés, a munkatársak irányában, azonosul a szervezet céljaival,stratégiai célkitűzéseivel. A szervezeten kívül is képviseli mind-	Digitális környezetben történő kommunikáció, hálózatba kapcsolt eszközök segítségével
Munkacsoport, team, projekt vezetőjeként csoportdinamikai folyamatokat felismerve azokat adekvát módon kezeli	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Teljesen önállóan		Digitális eszközök és alkalmazások széles körén keresztül történő interakció
A szervezeti szabályoknak megfelelő kommunikációs csatornákon, az elvárt módon, megfelelő tartalommal kommunikál	Kapcsolattartás a szervezeten belül és kívül	Teljesen önállóan		A kommunikációs módok és stratégiák célcsoporthoz történő igazítása

Betartja a szervezeti kommunikáció terén az elvárásokat, a módszereket	Szervezeti konfliktusok kezelési módjai	Instrukció alapján részben önállóan	azon értékeket, melyeket a szervezet magáénak tekint	A média használata a csoportmunkában, a forrásanyagok, tudás és tartalmak együttműködés keretében történő létrehozása
Közreműködik folyamatokon belüli feladatok-folyamatszervezésének továbbfejlesztésében	Folyamatszervezési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		Különböző formátumú tartalmak, létrehozása, a létrehozott tartalmak szerkesztése és javítása

A tantárgy témakörei

Vezetés szervezés **18** óra

Szervezet alapfeladatai, humán erőforrás (szakmai felkészültség), vezetési stílus, módszer, konfliktuskezelés, kommunikáció, együttműködés, szerepflexibilitás, motiváció, érdekstruktúra.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Szociális munka elmélete tantárgy **18** óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szakma gyakorlásához szükséges elméleti ismeretek átadása. A szociális munka ideológiai alapjai, értékek és etikai elvek megismerése, a szociális munka színterei, eszközei, az alkalmazható módszerek elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Etika
A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Rendszerszemléletben gondolkodik	A humán öko-rendszer nyolc szintjének működése	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére.	Tudja, hogyan kell újból előhívni és kezelni a mentett vagy tárolt információt, tartalmakat.
A rendszerszemléletű gondolkodás révén felismeri az ellátott, igénybevevő valós problémáját	A humán-ökorendszer szintjeinek elégséges, elégtelen működésének ismérvei	Instrukció alapján részben önállóan		
Érzéseket, verbális, nonverbális közléseket megért	Segítő kapcsolat kommunikációja	Teljesen önállóan		Számos kommunikációs eszköz haladó szintű funkcióját tudja használni, hogy kommunikáljon
Pozitív megerősítéssel motiválja a segítségek kérőt	Ellátott, igenybevevő természetes támogatórendszerének ismerete	Teljesen önállóan		
Felhasználja munkája során a szociális munka lehetséges eszközeit, módszereit	Önkéntesek foglalkoztatásának intézményi szabályozása	Irányítással		Létre tud hozni szöveg, táblázat, kép, hangfájlokat
Kiválasztja az ellátott, igénybevevő számára a megfelelő módszereket és alkalmazza azokat	Ismeri a szociális munka módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot működtet ellátottal, i igénybevevővel	Ismeri a krízis megelőzésének, kezelésének módszereit	Teljesen önállóan		
Munkáját a jogszabályok és a Szociális munka etikai kódexében fogfaltak betartásával végzi	Jogi-, etikai ismeretek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egyéni-, csoport-, közösségi szociális munka **10** óra
Szociális munka egyénekkel/családokkal, csoport-, közösségi szociális munka. Családi alrendszerek, hierarchia, családi életciklusok.

Jog, erkölcs, etika a szociális munkában **8** óra
Szociális munka jogi keretei, etikája. Etika, erkölcs, morál. Általános társadalom-politikai- és a szociális szakma értékrendszere. Szociális munka etikai kódexe. Etikai dilemmák.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása tantárgy **18 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A probléma-, konfliktus kezelése, megoldásában az elméleti ismeretek birtokában, az alkalmazható módszerek eszközök, technikák megismerése. Az ellátott igénybevevő kora, egészségi állapota aktuális fizikai terhelése függvényében reagál, ezért a megoldásban a számukra adható segítség, kezelés is része az ismereteknek.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesí- tési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elfogadóan, előítéletmentesen kommunikál	Kapcsolatfelvétel módszertana	Teljesen önállóan	Önállóan, és/vagy másokkal együttműködve	Információk gyűjtése, feldolgozása, megértése és kritikus értékelése
Információkat értékel, feldolgoz	Problémamegoldó modell alkalmazása	Teljesen önállóan		
Lényegre törően, röviden, tömören fogalmaz szóban és írásban	Megállapodás, szerződéskötés	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztési ismeretek, elektronikus dokumentációs programok alkalmazása
Betartja és követi a szakmai előírásokat, protokollokat	Pszichés-, mentális problémával küzdőkkel folytatott munka ismeretei	Instrukció alapján részben önállóan		
Feszültségmentesen kommunikál, támogató a kapcsolatban	Krízisek fajtái, krízisállapot jellemzői, krízisintervenció	Instrukció alapján részben önállóan		
Asszertívan, erőszakmentesen kommunikál	Konfliktus típusa, hatásmechanizmusa, jellege, fokozata, stílusa	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Mentálhigiéné prevenciós szerepe **6** óra
Mentálhigiéné prevenciós színterei a konfliktus-, krízis kialakulásának megelőzésében. Gyermek, fiatal konfliktus-, krízishelyzetben. Életkor-specifikus megoldási stratégiák.

Konfliktusok típusai, hatásmechanizmusai **6** óra

Intrapszichés, interperszonális, csoport-, strukturális, társadalmi. Jellege szerint: valódi-, ál- és áttételes-, téves-, lappangó-, érdek, kulturális-, érdek-, hatalmi konfliktus. Hatásmechaniz- musa alapján: konstruktív, destruktív. Fokozata: enyhe, köztes, súlyos. Konfliktuskezelési stílusok: versengő, kompromisszumkész, alkalmazkodó, elkerülő, együttműködő. Konstruk- tív konfliktuskezelés.

Konfliktus, erőszak kezelése, megoldása intézményi keretek között **6** óra

Konfliktushelyzet kialakulása, a megoldás specifikumai ellátottak, igénybevevők bentlakásos, otthont nyújtó intézményekben.

Bántalmazás formái (fizikai, lelki, szexuális, ideértve: kényszerítés, kínzás, molesztálás) és a rongálás megelőzés lehetőségei, módja.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ápolás, gondozás ismeretei tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolás, gondozás fogalma, tartalma. Szervezése, kivitelezése (mód, gyakoriság), a tevékenységek közötti összefüggések megismertetése. Az egészségügyi ellátás típusai, a gondozás elemeinek megismerése

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Okleveles orvosdoktor, szociális munkás (Bsc, Msc), szociális szervező, szociális menedzser, szociálgerontológus, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociálpolitikus, egészségügyi szakoktató, diplomás ápoló

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Biológia - egészségtan, Életvitel és gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a gyermek, felnőtt ápolási-és gondozási szükségleteit	Gyermek, felnőtt ápolási-, gondozási szükségletei	Teljesen önállóan		
Ápolási-, gondozási tevékenysége során, biztonságot nyújtó feltételeket teremt	Anatómia, kórtan, fejlődéslélektan, gyógy-pedagógiai ismeretek	Teljesen önállóan		

Együttműködő az egészségügyi ellátás szakembereivel	Ismeri az életkor specifikus betegségeket, a beteg ápolásának, gondozásá nak módszereit	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, a tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le.	
Segítő kapcsolatot alakít ki és tart fent	Az ellátott, igénybevevő állapotváltozásának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Az előírások szerinti dokumentációt elektronikusan elkészíti
Egészségnevelés, betegségmegelőzés terén kongruens	Ismeri a mentálhigiéné megelőzésre vonatkozó elméletét	Teljesen önállóan		
Motiválja az ellátottakat, igénybevevőket	Ismeri a különböző foglalkoztatási formák célját, működését	Teljesen önállóan		
Csoportok munkáját segíti, közreműködik programok megvalósításában	Ismeri a szabadidőszervezés, rekreáció módszertanát	Teljesen önállóan		
Ügyintézés, érdekképviselet keretében eljárva, tiszteletben tartja ellátottja, igénybevevője autonóm döntését	Viselkedésetika	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gondozási feladatok **18** óra

Gondozás, segítségnyújtás, az önálló életvitel megtartását, visszanyerését, csökkenésének megelőzését célzó tevékenység. A túlgondozás, alulgondozás veszélyei, következményei. Elemei: fizikai, egészségügyi, mentálhigiénés gondozás, (, fejlesztő-) foglalkoztatás, szabadidő szervezés, ügyintézés, érdekvédelem, érdekképviselet.
Autonómia, aktivitás támogatása, életritmus függvényében, rendszerszerű működés biztosítása egyes tevékenységekben.
Életkornak, életvitelnek megfelelő környezet kialakítása, privát szféra biztosítása. Ruházat és annak tisztán tartása biztosítása.
Edukációs feladatok: egészségmegőrzés, egészséges életmódra nevelés.
Mentálhigiénés gondozás: életesemények hatásainak, következményeinek kezelése, családi kapcsolatok fenntartásának segítése. Konfliktuskezelés, kommunikációs készségek, képességek fejlesztése.
Ellátottak, igénybevevők tematikus, szabadidős, tanuló csoportjai szervezése, működési feltételeinek biztosítása, támogatása.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Életvitel-kultúra tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az Életvitel-kultúra tantárgy keretén belül a tanulók mélyebb tudásra tesznek szert az életvitel, életmód témakörökben. A társadalomtudományi szakkifejezések, megközelítések, elméletek elsajátítása mellett ismeretek szereznek a mai magyar társadalom kulturális jellemzőiről, érték-

orientációiról. A közösségfejlesztés témakörökön belül megismerik a közösségfejlesztés, közösségi szociális munka módszerét, a kapcsolódó szakmai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás keretén belül jó gyakorlatokról, intézményi közösségi programokról tájékozódnak.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociális munkás (Bsc, Msc), szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser, ok- leveles szociális gazdasági szakember, andragógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Társadalomismeret, szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A számára optimális időfelhasználás figyelembevételével hatékonyan szervezi munkáját	Ismeri az életvitel, életmód, életstílus, kultúra fogalmait. Ismeri és fel tudja sorolni az életmódkutatás módszereit. Ismeri a napi tevékenységszerkezet osztályozásait, korosztályi jellemzőit.	Teljesen önállóan	Elköteleződés, motiváltság, pontosság, empátia, kreativitás,	Információ gyűjtése, felhasználása.
Érzékennyé válik a helyi közösségek problémáira, az egymást követő cselekvési sorokat, alkalmazott módszereket értelmezi, elemzi.	Ismeri a közösség, közösségfejlesztés fogalmait, kapcsolódó elméleteit, a közösségfejlesztés alkalmazott módszereit.	Teljesen önállóan		
A partnerekkel, kliensekkel, hátrányos helyzetű csoportokkal, közösségekkel végzett munkája során a probléma megoldásában együttműködik.	Ismeri a közösségi szociális munka folyamatait, ismer módszereket, technikákat, a hátrányos helyzetű közösségek jellemzőit ismeri.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a digitális tudását a programok népszerűsítése érdekében. A megvalósult programokról beszámolót készít, a szakkifejezések adekvát alkalmazásával.	A közösségi szociális munkához, közösségfejlesztéshez, kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó programok. A közös munkavégzés szabályai.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.

A tantárgy témakörei

Közösségi munka gyakorlata **36** óra

Közösségfejlesztés a szociális ellátórendszer, a gyermekjóléti alap-, gyermekvédelmi szak- ellátás és a javítóintézeti ellátás intézményeinek szakmai programjaiban.
Közösségi szociális munka gyakorlata a gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakel- látás, a javítóintézeti ellátás és a szociális szolgáltatást nyújtó intézmények tevékenységrend- szerében.
Közösség-és kompetenciafejlesztést célzó programok megismerése.
Közösségi élet fejlesztésének lehetőségei, módszerei, eszközei, közösségfejlesztést szolgáló programok kínálata az intézményekben.
Csoportos készségfejlesztés formái, gyakorlata a gyermekjóléti alapellátási, gyermekvé- delmi szakellátási intézményekben valamint javítóintézetekben.
A szociális szolgáltatást nyújtó intézmények és a helyi közösségek kapcsolattartásának, együttműködésének formái.
Jó gyakorlatok megismerése a közösségfejlesztés területén.
Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens feladatai, kompetenciái a közösségfejlesztő munka során.

Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szerepe, a vele szemben elvárt viselkedésmódok a közösségekkel végzett munka folyamatában.
Munka-, baleset- és tűzvédelem szabályai.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Egészségkultúra tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúra tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség, egészségnevelés, egészségfejlesztés, egészségvédelem, egészségmegőrzés fogalmait, területeit, módszereit, technikáit. Ismereteik alkalmazásával tudjanak intézményspecifikus gyakorlatokat végrehajtani e területen.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális szakember, ápoló (Bsc, Msc), egészségfejlesztő szakember (bsc, Msc)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Testnevelés és egészségfejlesztés, biológia, kémia, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő di- gitális kompeten- ciák

A mozgást -és szabad levegőn tartózkodást megtervezi, egészséges étrendet összeállít.	Ismeri az egészség és egészség-nevelés fogalmát, meg tudja nevezni az összetevőit, területeit, az egészégnevelés színtereit, mód-szereit.	Instrukció alapján részben önállóan	Felelősségtudat, önállóság, kreativitás, aktivitás, motiváltság	Információ gyűjtése, felhasználása.
Alkalmazza tanult egészségnevelési módszereket.	Ismeri az egészségnevelési módszereket a testi és mentális egészség területén.	Irányítással		
Rrelaxációs gyakorlatokat végez.	Ismer i az egészségmegőrzés fogalmát. Ismer néhány Magyarországon elérhető egészségügyi szűrővizsgálatot.	Teljesen önállóan		
Felsorol néhány intézményspecifi-kus egészségnevelési, egészségfejlesztési programot.	Ismeri az egészségfejlesztés fogalmát, modelljeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egészségstratégia, egészségfejlesztés **36** óra

Egészségműveltség, egészségpromóció fogalma.
Egészségfejlesztés meghatározásai, szemléletmódok.
Egészségfejlesztési modellek (orvostudományi, magatartásváltozást célzó megközelítés, ok- tató jellegű, kliens központú megközelítés, társadalmi változást célzó megközelítés).
Országos egészségnevelési, egészségfejlesztési programok, kapcsolódási pontok és lehetőségek a megvalósításban.
Egészségnevelési és egészségfejlesztési programok a szociális szolgáltatást nyújtó, a gyermekjóléti alap-, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek szakmai programjaiban.
Egészségnapok, egészséghetek szervezése a szociális szolgáltatást nyújtó, a gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek szakmai programjaiban.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.
Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntés-előkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.
Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok,

nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.
Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A közismereti oktatás során elsajátított informatikai ismeretek elmélyítése, a napi munkájukat segítő számítástechnikai programok, IKT eszközök megismerése és alkalmazása.
A tanulók a munkavédelmi előírásoknak megfelelően kezeljék a számítógépet és a kapcsolódó eszközöket (pl. nyomtató, projektor).
A számítógép alkalmazásával legyenek képesek a munkatevékenységükhöz kapcsolódó adminisztrációs feladatok, szövegszerkesztési, táblázat-kezelési, adatbázis-kezelési műveletek elvégzésére, prezentáció készítésére. Alkalmazzák az internethasználat által nyújtott előnyöket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Informatikai tanár, vagy Informatikus végzettség, informatikai szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Közismeret informatika tantárgy

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megteremti munkavédelmi előírásoknak megfelelő munkakörülményeket. Kezeli a számítógépet és tartozékait, IKT eszközöket.	Ismeri a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit. Ismeri a számítógép, és IKT eszközök használatára vonatkozó működtetési és biztonsági előírásokat. A feladat elvégzéséhez kiválasztja a megfelelő szoftvert, programot.	Teljesen önállóan	Érti és betartja a munkavédelmi sza-	Számítástechnikai eszközöket, IKT eszközöket ismer és használ (számítógép, projektor, interaktív tábla, stb).

Dokumentumot szerkeszt szövegszerkesztő programmal, megadott formai és tartalmi szempontok szerint, keresett információval történő kiegészítéssel.	Ismeri a gépírás technikáját. Ismeri szövegszerkesztő programokat, a dokumentumszerkesztés alapműveleteit, a dokumentumok elkészítésének formai és tartalmi követelményeit.	Teljesen önállóan	bályokat. A számítástechnikai és IKT eszközöket az előírásoknak megfelelően használja. Érdeklődik a munkáját segítő számítástechnikai programok iránt. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Munkáját a szakmai etikai normák szerint végzi, betartja az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.	Szövegszerkesztő program segítségével dokumentumot (kérelmet, nyilatkozatost, stb.) szerkeszt, ki tud tölteni sablonokat, űrlapokat, nyomtatványokat. Hatékonyan tudja használni nyomtatványok letöltéséhez az internetes böngészőket.
Táblázatot szerkeszt, táblázatba adatokat tölt fel. Egyszerű számításokat, kimutatásokat végez, diagramot készít táblázatkezelő programmal.	Ismeri a táblázatkezelés alapműveleteit.	Teljesen önállóan		Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. Kezeli a táblázat-kezelő (excel) programot, grafikont, diagramot készít.

A tantárgy témakörei

Gépírási alapgyakorlatok **9** óra

Az alapkarakter-készlet elsajátítása, számjelek, írásjelek, funkcióbillentyűk gyakorlása, mozdulat- és betűkapcsolási gyakorlatok.
Írássebesség fokozása, ujjtechnikai gyakorlatok.
A másolási készség gyakorlása. Mondatok írása, összefüggő szöveg másolása sortartással.
Szógyakorlatok, mondatgyakorlatok.

Szövegszerkesztés **18** óra

A dokumentumok tárolására szolgáló mapparendszer kialakítása. Mappa és fájlkezelési feladatok (létrehozás, elnevezés, megnyitás, bezárás, áthelyezés, másolás, törlés, nyomtatás (különböző beállításokkal) stb.
A szövegszerkesztő program alapfunkcióinak alkalmazása: oldalbeállítás, elrendezés, papírméret, tájolás, töréspontok (oldaltörés, szakasztörés, hasábtörés) elhelyezése, karakterek formázása, bekezdések alkotása, formázása, szegély, oldalszegély, mintázat (kitöltés) elhelye- zése, felsorolás, többszintű felsorolás létrehozása, tabulátorpozíciók elhelyezése, különböző típusú tabulátorok használata, szöveg beillesztése, táblázat, diagram, kép, alakzat, oldal- szám, dátum és idő, szövegdoboz, WordArt, iniciálé, szimbólum, vízjel, lábjegyzet, képalá- írás, megjegyzés beszúrása, irányított beillesztés, más irodai programmal előállított objek- tum beillesztése, a beszúrt/beillesztett objektum formázása, címsor létrehozása stílusok használatával, szövegrészek formázása stílus alkalmazásával, szövegrész, szöveg keresése, cseréje, élőfej, élőláb létrehozása, szerkesztése, nyelvi eszközök, használata: helyesírás-el- lenőrzés, automatikus elválasztás stb.
Szövegbevitel, szövegek szerkesztésének gyakorlása, szerkesztett szövegek mentése, nyomtatása.
A munkakörben előforduló dokumentumminták szerkesztése.

Táblázatkezelés **9** óra

Adatok rögzítése táblázatban.
Táblázatkezelő program alapfunkcióinak alkalmazása: munkalapok azonosítása, beszúrása, törlése, oldalbeállítás funkciói, adatbevitel, másolás, beillesztés, egyszerű táblázatok létrehozása, forrásfájlban kapott táblázat bővítése, táblázat esztétikus formázása, karakterek formázása, cellaműveletek (adatok igazítása, cellák egyesítése, felosztása), különböző számformátumok alkalmazása, sor, oszlop beszúrása, törlése, elrejtése, felfedése, egyszerű számolási műveletek egyéni képlettel vagy függvények alkalmazásával, egyszerű rendezés, szűrés, a táblázat megadott adataiból diagramok létrehozása, formázása, elhelyezése, kép, alakzat, szövegdoboz, WordArt, szimbólumok beszúrása, szerkesztése.
A munkakörben jellemző táblázatok elkészítése.

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 180 óra

12. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Rekreáció-kultúra tantárgy **18 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A rekreáció-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék az életminőség fogalmát, modelljeit, a rekreáció elméletéhez és módszertanához kapcsolódó alapfogalmakat, a rekreáció irányzatait, területeit, korosztályi jellemzőit. További cél, hogy ismerjék a mentálhigiénés szemléletmód alapjait, a lelki egészségvédelem fogalmát, módszereit, színtereit. Saját élményeik alapján tudatosítsák magukban a szakmai szerepeiket, ismerjék fel a saját mentális egészségüket erősítő és gyengítő tényezőket, önismeretük fejlődjön.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Testnevelés és egészségfejlesztés, szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, szociális ismeretek, pszichológia

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Munkája során tudatosan alkalmazza a rekreatív szemléletet.	Ismeri az életminőség, a rekreáció fogalmait, a rekreációi felosztását, irányzatait, a szellemi és fizikai rekreáció jellemzőit, tevékenységeit.	Teljesen önállóan	motiváció, együttműködés, empátia, rugalmasság, problémaelemzés, adekvát kommunikáció	
Összeállítja a korosztályok szerinti élményszerző, egészség megőrző tevékenységek kínálatát.	Ismeri az ifjúkori rekreációs, fiatalkori rekreációs, felnőttkori rekreációs, időskori rekreációs tevékenységek jellemző tevékenységeit, hatásukat.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.

Munkája során a holisztikus megközelítést alkalmazza.	Ismeri a mentálhigiénés szemléletmód alapjait. Ismeri a mentálhigiéné fogalmát, paradigmáit, színtereit.	Teljesen önállóan		
Fejleszti önismereti tudását a saját élményei megtapasztalásával, egyéni feldatmegoldással. Felismeri a saját mentális egészséget erősítő és gyengítő tényezőket, az erősítendő területeken célokat tűz ki.	Ismeri a stressz fogalmát, a megküzdési stratégiákat, a kiégéshez vezető tényezőket, megelőzésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Rekreáció elmélete **18** óra

Életminőség (Quality of life), jólét, a szubjektív jóllét értelmezése, befolyásoló tényezői.
Életminőség modellek (Allart, Rahman).
A munka és a magánélet egyensúlya.
Kultúra és szabadidős kikapcsolódás hatása az életminőségre.
Életminőség és a rekreáció kapcsolata.
A rekreáció fogalma, értelmezése, a rekreáció célja.
A rekreáció és szabadidő kapcsolata, egymáshoz való viszonya.
A rekreáció történeti áttekintése, kialakulásának okai.
A rekreáció felosztása (Dobozy-Jakabi).
A rekreáció kor szerinti felosztása (ifjúkori rekreáció, fiatalkori rekreáció, felnőttkori rekreáció, időskori rekreáció).
A rekreáció irányzatai. Outdoor, egészségmegőrző, élménykereső irányzatok, változatai és jellemzői.
A rekreáció területei: szellemi és fizikai rekreáció.
A szellemi rekreáció jellemzői, tevékenységei, pozitív hatásai.
A fizikai rekreáció jellemzői, tevékenységei, pozitív hatásai.
A rekreációszervezés módszerei, eszközei.
Mentális és pszichés rekreáció jelentősége.
A rekreáció formái, megvalósítási lehetőségei a szociális szolgáltatások területén.
Egyéni rekreációs szükségletek és lehetőségek feltérképezése.
Rekreációs programok szervezésének fázisai, módszertani ismeretei (igényfelmérés, szükségletek felmérése, egészségi, fizikai állapot felmérés, levezetés, utómunkálatok).
Tervezés dokumentumai (programterv stb.).

Szakmai tevékenységek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.

Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.

Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.

Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben tantárgy 18 óra

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a szociális intézményekben alkalmazott módszerek, munkaformák elméleti ismereteit és megismeri alkalmazásuk gyakorlati lehetőségét. Megismeri a szociális munka módszerei közül az egyéni esetkezelés és a csoportmunka elméletét és intézményi gyakorlatát. Megismeri a rehabilitáció fogalmát, lehetőségeit a különböző igénybevevői csoportok gondozásában. Tapasztalatot szerez az intézmény rehabilitációs tevékenységeiről, a komplex gondozás megvalósulásáról, az intézmény által nyújtott terápiás lehetőségekről. Megismeri a személyes gondoskodást igénybevevő személyek kapcsolatának a jellemzőit, az intézményi elhelyezés ártalmait. A tantárgy elsajátítása során megismeri a krízis kezelés elméletét és intézményi gyakorlatát.

A tantárgy elsajátítása során a tanuló olyan ismereteket szerez, amelyek képessé teszik, hogy felkészülten vegyen részt a szociális intézményrendszerben az ellátottak gondozásában, rehabilitációjában.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szociális ismeretek, Szakmai személyiségfejlesztés, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bizalmi kapcsolat kialakítása	Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Munkavégzése során szakmai ismereteit tudatosan kezeli, nyíltan kommunikál. Az igénybevevőkkel elfogadó, empatikus kapcsolatot alakít ki, előítélet mentes attitűd jellemzi.	
Krízist kezel	A krízis intervenció lépései, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Támogatja az igénybevevők szociális kapcsolódásait	Intézményi ártalmak, az elmagányosodás hatása a mentális állapotra	Teljesen önállóan		
Konfliktust kezel	Konfliktus kezelő technikák, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Segítőbeszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere	Teljesen önállóan		
Részt vesz az igénybevevők rehabilitációjában	Komplex gondozás, a rehabilitáció tevékenységei	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz csoport foglalkozásokon	Szociális csoportmunka jellemzői, csoportdinamikai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Tevékenységeket szervez	Az igénybevevők jellemzői, intézményi ártalmak	Instrukció alapján részben önállóan		A tevékenységhez szükséges IKT eszközöket használja
Segíti az igénybevevőket önálló életvezetésük kialakításában	Komplex gondozás, rehabilitáció	Teljesen önállóan		
Segíti az igénybevevőket önellátásukban	Komplex gondozás, szükségletekhez igazodó ellátás	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egyéni esetkezelés a szolgáltatásokban/intézményekben **18** óra

Az esetkezelés fogalma, elméleti irányzatok: pszichoanalitikus, funkcionális, pszichiszociális, problémamegoldó, viselkedés-lélektani, családterápiás stb. A problémamegoldó folyamat három szakasza és az abban alkalmazható módszerek. Az erőforrás fogalma, típusai, a hiányok és erőforrások számbavételének módszerei. Az egyéni esetkezelés intézményi gyakorlata, a komplex gondozásban betöltött szerepe. Az egyéni esetkezelés során kialakult kapcsolat a szakember és a személyes gondoskodást igénybevevő személy között. Az egyéni esetkezelés megvalósulása a különböző területeken dolgozó szakemberek együttműködése útján. Az asszertív kommunikáció előnyei az esetkezelésében. A segítőbeszélgetés alkalmazása.

Szakmai tevékenységek tanulási terület

A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban tantárgy
18 óra

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy elsajátítása során a tanuló átfogó képet kap a szociális ellátásban résztvevő szolgáltatásokról/intézményekről, azok alapvető működésének feltételeiről, a szociális ellátásban betöltött szerepéről, fő szakmai célkitűzéseiről, személyi- és tárgyi feltételeiről és szervezeti felépítéséről. Elsajátítja a szociális szolgáltatások/intézmény rendszerén belül a különböző szolgáltatások/intézmények - szakmai működéshez szükséges- kapcsolódásainak sajátosságait. A szociális alap- és szakosított ellátás rendszerén belül átlátja saját munkakörére, tevékenységére vonatkozó lehetőségeket. Gyakorlatban jól alkalmazható módszereket ismer meg a szolgáltatás/intézmény keretein belüli, illetve azon kívül megvalósuló szakmai együttműködés módjairól. Ismeretei alapján képes átlátni és szemléletébe ágyazni a team-munka, a komplex gondozás jelentőségét és a kompetenciahatárok betartásának fontosságát a szociális ellátásban megvalósuló szakmai munkája során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociális munkás, szociálpolitikus, pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, aki a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapképzés során elsajátított Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információkat továbbít és kér a szociális ellátórendszerről, szóban és írásban	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere, az információk szerepe a gondozásban	Teljesen önállóan	Munkavégzését az együttműködés, a szakmai kompetenciák ismerete és betartása jellemzi. Motivált a szakmai fejlődésre, kiégésének megelőzésére. Innovatív ötleteit megosztja, tevékeny az erőforrások bővítésében.	Szövegszerkesztő használatával levelet, dokumentumot készít
Együttműködik az igénybevevő/gondozott ellátása során a különböző szolgáltatások/intézmények munkatársaival, szóban és írásban.	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával levelet dokumentumot készít
Feladatainak ellátása során felismeri a hatáskörén túl mutató helyzeteket, problémákat	Munkaköri leírás, hatáskör, team-munka jellemzői	Teljesen önállóan		

Felismeri a jelentési kötelezettség hatálya alá tartozó eseményeket és a protokollnak megfelelően jár el	Jelentési kötelezettség szabályai, körülményei	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést készít
Felismeri a bántalmazásra utaló jeleket és a protokollnak megfelelően jár el	A bántalmazás jelei, kezelésének protokollja	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő segítségével jelentést készít
Együttműködik a szolgáltatás/intézmény munkatársaival a komplex gondozás megvalósítása érdekében	A szakmai munka módszerei, komplex gondozás	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít.
Ismeri a munkája ellátásához szükséges tárgyi feltételeket	Munkaköri leírás, a szolgáltatás/intézmény működésének tárgyi feltételei, használt eszközök köre	Teljesen önállóan		
Pályázati lehetőségek keresésében részt vesz	A szolgáltatás/intézmény működésének tárgyi feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		
Pályázat írásban, megvalósításban közreműködik	Az intézmény működésének szakmai keretei, feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít, digitális kompetenciáinak birtokában elektronikus felületeken dolgozik
Részt vesz szakmai továbbképzéseken.	Szociális továbbképzés rendszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alap és szakellátások rendszere **18** óra

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alap- és szakosított ellátások rendszere. Falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat, házi segítségnyújtás, étkeztetés, családsegítés, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, nappali ellátások, utcai szociális munka. Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás, átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás, lakóott- honi ellátás, rehabilitációs intézményi ellátás, - támogatott lakhatás. A különböző szolgáltatások/intézmények alapvető működésének feltételei, funkciói, feladatai, fő szakmai célkitűzései, a szociális ellátásban betöltött szerepük, tevékenységeik összefonódásának jellemzői. Az egyes szolgáltatások/intézmény típusok szakmai működésének célrendszere. A külön- böző intézmények jogszabályi hátterének, az alapvető működéshez szükséges alapdokumen- tumainak meghatározása. A különböző szolgáltatások/intézmények szervezeti felépítése, hi- erarchiája. A szociális ellátórendszer alap és szakosított ellátásban betölthető munkakörök, önálló tevékenységére vonatkozó lehetőségek. Saját munkakörének az adott intézmény szer- vezeti hierarchiájába elfoglalt helyére, munkáját általánosságban, illetve napi szinten meg- határozó alapdokumentumok köre. A bántalmazás kezelésének intézményi szabályozása, megelőzésének lehetőségei, teendők bántalmazás esetén, az információk kezelésének, jelen- tésének rendszere.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.

Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntés-előkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.

Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.

Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A közismereti oktatás során elsajátított informatikai ismeretek elmélyítése, a napi munkájukat segítő számítástechnikai programok, IKT eszközök megismerése és alkalmazása.

A tanulók a munkavédelmi előírásoknak megfelelően kezeljék a számítógépet és a kapcsolódó eszközöket (pl. nyomtató, projektor).

A számítógép alkalmazásával legyenek képesek a munkatevékenységükhöz kapcsolódó adminisztrációs feladatok, szövegszerkesztési, táblázat-kezelési, adatbázis-kezelési műveletek elvégzésére, prezentáció készítésére. Alkalmazzák az internethasználat által nyújtott előnyöket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikai tanár, vagy Informatikus végzettség, informatikai szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Közismereti informatika tantárgy

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megteremti munkavédelmi előírásoknak megfelelő munkakörülményeket. Kezeli a számítógépet és tartozékait, IKT eszközöket.	Ismeri a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit. Ismeri a számítógép, és IKT eszközök használatára vonatkozó működtetési és biztonsági előírásokat. A feladat elvégzéséhez kiválasztja a megfelelő szoftvert, programot.	Teljesen önállóan	Érti és betartja a munkavédelmi szabályokat. A számítástechnikai és IKT eszközöket az előírásoknak megfelelően használja. Érdeklődik a munkáját segítő számítástechnikai programok iránt. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Munkáját a szakmai etikai normák szerint végzi, betartja az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.	Számítástechnikai eszközöket, IKT eszközöket ismer és használ (számítógép, projektor, interaktív tábla, stb).
Adatbázist készít és kezel. Szakszerűen kiválasztja és használja a feladat végrehajtásához használandó adatokat, információkat, információforrásokat.	Ismeri az ügyintézést segítő adatbázisok elkészítésének követelményeit. Ismeri az internethasználat biztonsági szabályait, az elektronikus kommunikáció csatornáit.	Teljesen önállóan		Alkalmazza az adatbázis-kezelő progra- mokat. Internetes forrásból dokumen- tumok elkészítésé- hez ismereteket szerez, információt gyűjt.
Táblázatot szerkeszt, táblázatba adatokat tölt fel. Egyszerű számításokat, kimutatásokat végez, diagramot készít táblázatkezelő programmal.	Ismeri a táblázatkezelés alapműveleteit.	Teljesen önállóan		Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. Kezeli a táblázat-kezelő (excel) programot, grafikont, diagramot készít.
Prezentációt készít.	Ismeri a prezentáció készítés alapműveleteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális eszközök segítségével az munkáját képileg és szövegesen dokumentálja, prezentációt, beszámolót készít. Internetes lehetőségek alkalmazásával elsajátítja., továbbfejleszti prezentációs technikáit

A tantárgy témakörei

Táblázatkezelés **9** óra

Adatok rögzítése táblázatban.

Táblázatkezelő program alapfunkcióinak alkalmazása: munkalapok azonosítása, beszúrása, törlése, oldalbeállítás funkciói, adatbevitel, másolás, beillesztés, egyszerű táblázatok létrehozása, forrásfájlban kapott táblázat bővítése, táblázat esztétikus formázása, karakterek for-

mázása, cellaműveletek (adatok igazítása, cellák egyesítése, felosztása), különböző számformátumok alkalmazása, sor, oszlop beszúrása, törlése, elrejtése, felfedése, egyszerű számolási műveletek egyéni képlettel vagy függvények alkalmazásával, egyszerű rendezés, szűrés, a táblázat megadott adataiból diagramok létrehozása, formázása, elhelyezése, kép, alakzat, szövegdoboz, WordArt, szimbólumok beszúrása, szerkesztése.
A munkakörben jellemző táblázatok elkészítése.

Elektronikus információ és kommunikáció **4** óra

A biztonságos és hatékony internethasználat szabályai, a munkafeladatokhoz kapcsolódóan. Internetes honlapok látogatása, információ keresése az interneten, feldolgozása, tárolása, továbbítása (elektronikusan).
E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben.

Prezentáció készítés **5** óra

A prezentáció, mint kommunikációs technika.
A prezentációkészítés lépései (felkészülés, tervezés, megvalósítás).
Tipográfiai alapismeretek (betűk, szöveg, színek, stb.), a prezentációkészítés alapfogalmai. Elrendezések kiválasztása, háttértervezés, tervezősablonok és bemutató sablonok, diaterve- zés, egyedi háttértervezés, tartalom beillesztése, formázása, animációs effektusok, jegyze- tek, megjegyzések, emlékeztetők készítése, áttűnés beállítása, diaidőzítés beállítása, bemu- tatók, diasorszám, dátum, időpont és élőláb berakás, dia módosítása, stb.
Prezentáció készítése egy konkrét bemutató készítő programban.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ágazatban tanuló ismerje meg az adminisztráció alapfogalmait, eszközeit, és sajátítsa el a szociális igazgatás, valamint a gyermekvédelem területén fellelhető alapvető ügyviteli, ügyirat-kezelési, és ügyintézési technikákat.
Értse meg az információs folyamatokat, az intézményben keletkezett iratok, dokumentumok elkészítésének, kezelésének, tárolásának szabályait, ismerje meg a dokumentumok formai és tartalmi követelményeit.
Legyen tisztában az adatok, információk védelmének fontosságával, tartsa be az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.
Legyen képes a munkavégzését szabályozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására. Alkalmazza a hagyományos és elektronikus kapcsolattartás formáit.
Adminisztrációs ismereteit használja fel a gyakorlat során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező szociális szakiránnyal, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, Szociális menedzser, ügyviteli és ügyirat-kezelési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi ellátásban legalább 3 éves szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Szociális

ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Adminisztrációs, iratkezelési, ügyviteli feladatokat lát el. Vezeti a feladatkörébe utalt nyilvántartásokat.	Ismeri az iratok, dokumentumok fajtáit, funkcióit, elkészítését, az ügyvitel és ügyiratkezelés alapfogalmait, folyamatait, feladatait, a manuális és számítógépes ügyiratkezelést. Ismeri az intézmény iratkezelésre vonatkozó szabályait, az ügyintézés rendjét, az irodai hagyományos papíralapú, vagy elektronikus adminisztrációt.	Teljesen önállóan	A dokumentumokat kellő részletezettséggel, a szakmai fogalomrendszer alkalmazásával készíti el, törekszik a szakszerű, pontos, precíz munkavégzésre, felelős és igényes munkát végez. Figyelemmel kíséri a munkájához tartozó jogszabályok változásait. A tudomására jutott adatok kezelésével kapcsolatosan a szabályok, előírások szerint felelősen jár el.	Számítógépes ügyviteli programokat használ (dokumentumkezelésre, iktatásra, nyilvántartásra, ügyféliratok kezelésére, stb.).
Feldolgozza az adatokat és információkat. Betartja az információk és adatok felhasználásának szabályait.	Ismeri az adatok, információk keletkezésének folyamatát, adat- és információ védelemre vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Irodatechnikai, információs és kom - munikációs eszközöket használ amunkafolyamatokban.
Komplex iratokat készít el, kitölti a nyomtatványokat kézzel, számítógéppel.	Ismeri az intézményi dokumentumokat, nyilvántartásokat, a dokumentumszerkesztés alapjait, az egyes dokumentumokra vonatkozó tartalmi és formai előírásokat.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok segítségével készít el dokumentumokat.
Hivatalos levelet ír, továbbít postai úton, és elektronikusan.	Ismeri a levelek előkészítésére és továbbítására vonatkozó formai és tartalmi követelményeket, a kapcsolattartás intézményi szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, elektronikus kommunikáció, levelek elektronikus továbbítása.
Ügyet intéz személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, elektronikusan.	Ismeri az ügyintézésre, kapcsolattartásra vonatkozó intézményi szabályokat.	Teljesen önállóan		Az ügyek intézését digitális úton is elvégzi.

A közigazgatásban használatos kérelmeket, jegyzőkönyveket, idézéseket, értesítéseket, határozatokat készít el számítógépes szövegszerkesztő program segítségével.	Ismeri a közigazgatási eljárás dokumentumait, a dokumentumok tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása.

A tantárgy témakörei

A munkakörnyezet ismerete **18** óra

Irodatípusok, a munkakörnyezet munkára gyakorolt hatásai.
Az adminisztráció eszközei: informatikai, kommunikációs, irodatechnikai (ügyviteli), funkcióik. Ügyviteli és irodai kisgépek kezelése (telefon, telefax, másológépek, iratmegsemmisítő gépek, kötészeti gépek).
Az irodai munkaszervezés alapelvei, követelményei hagyományos és digitális munkafolyamatokban.
Ügyintézés hagyományosan, személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, e-csatornán.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Intézményi adminisztráció tantárgy **36 óra**

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények, a gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatások/intézmények, valamint a javítóintézetek működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét.
Intézményi gyakorlata során átfogó képet tudjon alkotni az egyes ellátási formákról, és az ellátások igénybevételéről. Tudja, hogy ki, milyen ellátásra jogosult, mit vehet igénybe, legyen képes adott ügyben eljárni.
A statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek, a döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés folyamatára vonatkozó információk, valamint a vezetési és projektismeretek kiegészítik a hallgató eddig megszerzett ismereteit, és segítséget nyújtanak az összefüggések és kapcsolódási pontok új megvilágításba kerüléséhez.
A szociális és gyámügyi igazgatás ügymenetének megismerésével a tanuló alkalmassá válik az ügyintézői munka igazgatási feladatainak ellátására, és részt tud venni az intézményi szolgáltatások kialakításában, fejlesztésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező végzettség, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, aki- nek legalább 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátás, , a szociális igazgatás, vagy a gyermekvédelem területén.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Az alapképzés során megismert Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információt, tájékoztatást nyújt a személyes gondoskodást biztosító ellátásokról, szolgáltatásokról, az ellátások megszerzésének feltételeiről, az ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumokról, a dokumentumok elérhetőségéről.	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi ellátásokat, szolgáltatásokat. Ismeri az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokat.	Teljesen önállóan	Kiválasztja a tájékoztatáshoz szükséges, leginkább megfelelő és hasznosítható információkat, és érthetően átadja. Figyelemmel kíséri a rábízott területtel összefüggő jogszabályi környezet előírásait és azok változását.	Az információk megszerzéséhez internetes böngészőt használ. A megszerzett információkat digitálisan rögzíti.
Tájékoztatást nyújt az ellátottak, igénybevevők által igénybe vehető jogi szolgáltatásokról, a panaszkezelés módjáról., az érdekvédelmi szervezetek eléréséről.	Ismeri az intézményi jogviszony alanyainak jogait, kötelezettségeit, az érdekvédelemmel foglalkozó szervezeteket.	Teljesen önállóan	Szakszerűen ellátja a feladatkörével összefüggő dokumentációs feladatokat a rendeletek, belső utasítások, szabályzatok alapján. Törekszik az információk, és adatok pontos megfigyelésére, rögzítésére, a dokumentumok precíz elkészítésére	Digitális kompetenciái birtokában az adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellátja.
Kérelmet készít elő. Segítséget nyújt az ügyfeleknek az ellátások igénybevételében, űrlapok, nyomtatványok kitöltésében, elkészítésében, hivatalos ügyek intézésében. Szervezi és figyelemmel kíséri az ügyek végrehajtását.	Ismeri az egyes intézményekben használatos dokumentumokat, és eljárási folyamatokat.	Teljesen önállóan		Internet használatával beszerzi, szövegszerkesztővel kitölti, megírja a szociális és gyermekvédelmi rendszerben alkalmazott dokumentumokat.
Statisztikai beszámolókat készít.	Ismeri a statisztika készítés alapműveleteit, a demográfiai adatok megkeresésének és értelmezésének módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		A statisztikai beszámoló készítéséhez szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ, prezentációt készít.
Adatokat gyűjt (egyénekről, családokról, helyi közösségekről. Környezettanulmányt készít.	Ismeri az adatgyűjtés és erőforrások feltárásának módszereit. Ismeri a környezettanulmány készítésének szempontjait.	Irányítással		Észrevételeit számítógépen szövegszerkesztő program használatával rögzíti.

Határidőben és szakszerűen érdemi döntésre előkészíti a feladatkörébe utalt ügyeket.	Ismeri az intézményi vezetés, irányítás felépítését, a döntési kompetenciákat, a döntés-előkészítés folyamatát, az adatgyűjtés módszereit.	Irányítással		Az előterjesztéseket számítógépes szövegszerkesztővel, diagramok beillesztésével készíti el. Prezentációt készít.
Ügyfélforgalmi adatokat elemez, részt vesz erőforrások és szociális hiányok feltárásában, a szolgáltatások megszervezésében.	Ismeri és értelmezi a szolgáltatás-szervezés jogszabályi feltételeit, előírásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Számítógépes szövegszerkesztő, táblázat-kezelő, adatbázis-kezelő programokat alkalmaz.
Ügyintézői feladatokat lát el projektekkel, pályázatokkal kapcsolatosan.	Ismeri a projekt és a pályázat fogalmát, folyamatát, az előkészítés feladatait és dokumentumait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes forrásból tájékozódik pályázatokról. Dokumentumokat számítógépen előkészít.

A tantárgy témakörei

Szociális, és gyermekvédelmi intézmények, javítóintézetek működése **10** óra

Az intézmények működésének jogi háttere. Az intézmény létesítésére és működésére vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok (Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat).
Új intézmény kialakítására vonatkozó szabályok.
Az intézmény adminisztrációs rendjére ható jogszabályok, belső szabályzatok.
Intézményi nyilvántartások.
Az intézményi jogviszony keletkezése, általános szabályai és megszűnése.
Az intézményi jogviszony alanyainak jogai, kötelességei.
Adatvédelem.
Érdekvédelmi szervezetek, az ellátottak, igénybevevők által igénybe vehető jogi szolgáltatások, a panaszkezelés módja.
A kötelezően előírt dokumentumok (naplók, űrlapok).
Intézmény megismerési gyakorlat: szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelmi szakellátási intézményben, javítóintézetben, a szociális és gyermekvédelmi igazgatás hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szerveinél, járási hivatalnál. Az intézmény szociális vagy gyermekvédelmi rendszerben betöltött helye, belső struktúrája, nyilvántartási és adminisztrációs rendszere.

Statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek **14** óra

Statisztika fogalma, módszertana, az adatgyűjtés megszervezésének szakaszai.
A statisztika állami szabályozása (statisztikai törvény, OSAP).
Országos statisztikai adatgyűjtés körébe tartozó szociális adatfelvételek, pénzbeli ellátásokra vonatkozó adatgyűjtés, intézményhálózatra vonatkozó adatgyűjtés alapadatai, feldolgozásuk.
Az általános statisztika módszereinek gyakorlása: táblaszerkesztés, viszonyszámok, grafikus ábrázolás.
A szociális és a gyermekvédelmi területre vonatkozó adatok szöveges elemzése, statisztikai felmérés tervezése egy-egy témakörben.
Demográfia fogalma, demográfiai mutatószámok (termékenység, halálozás, házasságkötés), a hazai demográfiai folyamatok alakulása.

Demográfiai adatok megkeresése, értelmezése.
Az államháztartás szerkezete, alrendszerei, a jövedelmek keletkezése, újraelosztása.
A kincstár fogalma és szerepe, a központi költségvetés tervezése, felépítése, a központi költségvetés által közvetlenül finanszírozott szociális ellátások.
A helyi önkormányzatok forrásai, az önkormányzati költségvetés felépítése, szerkezete, az állami támogatások funkciói, típusai.
A pénzbeli szociális és gyermekjóléti ellátások finanszírozása, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások/ellátások állami támogatása, a szakmai követelmények és a költségvetési lehetőségek összeegyeztetése, a szociális ellátások helyi tervezése.
A költségvetési szervek fogalma, a nem állami szervek fogalma, típusai, a nem állami szervek által végzett szociális és gyermekvédelmi feladatok támogatása.
A szociális és gyermekvédelmi intézmények sajátos pénzügyi szabályai: térítési, illetve gondozási díj megállapítása.
Finanszírozási szabályok, finanszírozással kapcsolatos ügyiratok.
Bevételek kezelése.

Zsebpénzzel, költőpénzzel kapcsolatos feladatok, az ellátottak, igénybevevők pénzének kezelésére vonatkozó szabályok.

Szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás **12** óra

A szociális igazgatás szervei, intézményrendszere, felépítése.
A szociális igazgatás helyi szabályozása, az önkormányzati rendelet sajátosságai.
Szociális hatósági eljárások és eljárási szabályok.
A kötelező és vállalható szociális ellátások rendszere, csoportosítása.
A szociális intézmények feladatköre, belső hierarchiája, kapcsolatrendszere, az intézmények működtetésének személyi és tárgyi feltételei, az intézményekkel szemben támasztott szakmai követelmények.
Szociális vállalkozás, szerződéses szociális ellátások.
A gyámügyi igazgatás szervei, az egyes szervek feladat- és hatásköre.
A gyámügyi igazgatás intézményrendszere, felépítése, gyermekvédelmi intézmények.
A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás főbb szabályai, általános és egyéb illetékesség, egyéb eljárási szabályok.
A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések.

12. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az igénybevevők, az ellátottak, koruk, egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetükből keletkező problémák megoldásának igényével, konfliktusaik kezelése érdekében fordulnak a szociális ellátórendszer és gyermekjóléti alapellátás szakembereihez. Ez történhet önkéntesen, vagy hatósági rendelkezés okán, kapcsolatfelvételre kötelezettként. A probléma-, krízis definiálása, a megoldás módszertana, az együttműködés, a probléma megszüntetése vagy minimalizálása, ha ez nem lehetséges, azzal történő együttélésben nyújt segítséget a szakember.
A gyermekvédelmi szakellátási szakemberek közreműködnek a családjukból hatósági intézkedéssel kiemelt gyermekek életkorához és szükségleteihez igazodó gondozásában és nevelésében, önálló életre való felkészítésében egyéni gondozási-nevelési terv szerint, ami a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményén alapul.
Javítóintézet szakemberei közreműködnek a jogerős bírósági ítélettel vagy a letartóztatottként javítóintézeti ellátásban lévő fiatalkorú reszocializációjában és személyiségfejlődésének korrekciójában, valamint integrációjának előkészítésében, önálló életre való felkészítésében szakértői csoport véleményére építve.
A tanulónak lehetősége nyílik megismerni a szolgáltatás, ellátás nyújtásának kereteit. A szervezetszociológiai, valamint a vezetés, szervezés, szervezeti magatartás, szervezeti kultúra elméleti ismeretei az intézmények működéséről, a munkatársak együttműködését.

Szociális munka elmélete tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a szociális ellátás és a gyermekvédelem történetének, a korábbi és jelenlegi ellátások, szolgáltatások fejlődésének megismerése révén, megismeri e szakterületek célját, funkcióját, működésének feltételeit, az állami, önkormányzati, egyházi, nonprofit/civil fenntartók szerepvállalásának jelentőségét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismereti tárgyakból: Történelem, Társadalomismeret

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a szociális segítés történetét.	A szociális segítés történetének ismerete	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére. Nyitott feladatok megértésére, érdeklődő.	Böngészés, keresés, információszűrés
A megszerzett elméleti ismereteit rendszerezi.	Ismeri a szociálpolitikai alapelveket	Instrukció alapján részben önállóan		Elvégzi információk értékelését, tárolását digitális formá(k)ban
Dokumentumok alapján intézmények, szervezetek működését modellezi	A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer ismerete	Teljesen önállóan		Tanulmányaihoz célzottan keres ismereteket digitális felületeken
Összekapcsol ismereteket,azonosít,megkülönböztet,összefüggéseket felismer	Ismeri az időfaktor jelentőségét az ellátások biztosításában	Instrukció alapján részben önállóan		A digitalizálandó információk tárolását elvégzi
A múltból a jelenben is aktuális ismereteket adaptál	Ismeri az ápolás, gondozás fejlődéstörténetét	Instrukció alapján részben önállóan		
Adaptálja a szociológiai ismereteit a szakma gyakorlása során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a szocializáció ismeretanyagából az adekvát elemeket a problémamegoldás, kezelés során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Egyéni-, csoport-, közösségi szociális munka **10** óra

Szociális munka egyénekkel/családokkal, csoport-, közösségi szociális munka. Családi alrendszerek, hierarchia, családi életciklusok.

Jog, erkölcs, etika a szociális munkában **8** óra

Szociális munka jogi keretei, etikája. Etika, erkölcs, morál. Általános társadalom-politikai- és a szociális szakma értékrendszere. Szociális munka etikai kódexe. Etikai dilemmák.

Életvitel –rekreáció – szabadidő - kultúra

Rekreáció-kultúra tantárgy **18 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A rekreáció-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék az életminőség fogalmát, mo-

delljeit, a rekreáció elméletéhez és módszertanához kapcsolódó alapfogalmakat, a rekreáció irányzatait, területeit, korosztályi jellemzőit. További cél, hogy ismerjék a mentálhigiénés szemléletmód alapjait, a lelki egészségvédelem fogalmát, módszereit, színtereit. Saját élményeik alapján tudatosítsák magukban a szakmai szerepeiket, ismerjék fel a saját mentális egészségüket erősítő és gyengítő tényezőket, önismeretük fejlődjön.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Testnevelés és egészségfejlesztés, szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, szociális ismeretek, pszichológia

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Munkája során tudatosan alkalmazza a rekreatív szemléletet.	Ismeri az életminőség, a rekreáció fogalmait, a rekreációi felosztását, irányzatait, a szellemi és fizikai rekreáció jellemzőit, tevékenységeit.	Teljesen önállóan	motiváció, együttműködés, empátia, rugalmasság, problémaelemzés, adekvát kommunikáció	
Összeállítja a korosztályok szerinti élményszerző, egészség megőrző tevékenységek kínálatát.	Ismeri az ifjúkori rekreációs, fiatalkori rekreációs, felnőttkori rekreációs, időskori rekreációs tevékenységek jellemző tevékenységeit, hatásukat.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Munkája során a holisztikus megközelítést alkalmazza.	Ismeri a mentálhigiénés szemléletmód alapjait. Ismeri a mentálhigiéné fogalmát, paradigmáit, színtereit.	Teljesen önállóan		
Fejleszti önismereti tudását a saját élményei megtapasztalásával, egyéni feldatmegoldással. Felismeri a saját mentális egészséget erősítő és gyengítő tényezőket, az erősítendő területeken célokat tűz ki.	Ismeri a stressz fogalmát, a megküzdési stratégiákat, a kiégéshez vezető tényezőket, megelőzésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Mentálhigiéné 18 **óra**

Mentálhigiéné, lelki egészség fogalma, a mentális egészség jellemzői.
Mentálhigiéné paradigmái, korszakok.
Közösségi mentálhigiéné.
A mentálhigiénés szemlélet jellemzői.
A mentálhigiéné módszerei (prevenció, pozitív pszichológia, egészségpromóció).
Prevenció fogalma, a prevenció szintjei a mentálhigiénében.
A mentálhigiéné intézményei, színterei (laikus, professzionális), fő tevékenységi területei.
Család, mint mentálhigiénés csoport. A család szerepe a mentális egészség hozzájárulásához.
A család, mint támogató rendszer funkciói (G.Caplan).
Csoport fogalma, fajtái, a csoportfejlődés szakaszai. Mesterséges csoportok formái. Természetes csoportok (önsegítő csoportok, közösség). Együttműködő szakmai csoportok jellemzői. Teamszerepek.
Csoportdinamikai jelenségek, folyamatok. Csoporton belüli kommunikáció.
Vezetés fogalma, feladatai, vezetési stílusok a szervezetben.
A szerep, státus szociálpszichológiai fogalma, szereptanulás, szerepkonfliktusok, csoporton belüli szerepek.
Stressz fogalma, stresszkeltő események. Intézményi stresszforrások. Megküzdési stratégiák (érzelemközpontú stratégiák, problémaközpontú stratégiák, elhárító mechanizmusok).
Kiégés fogalma, tünetei, folyamata.
Kiégés okai (szakmai, magánéleti, munkahelyi), megelőzésének és kezelésének lehetőségei
Intervenció, krízisintervenció.
Segítő szakmában dolgozó szakemberek mentálhigiénés lehetőségei, a szakmai személyiség gondozásának és fejlődésének támogatása (esetmegbeszélés, szupervízió).
A szupervízió fogalma, funkciói, formái, jelentősége.
Az esetmegbeszélés meghatározása, célja, szakaszai, jelentősége.
A segítő kapcsolat, segítő kommunikáció sajátosságai, jellemzői.
Támogató magatartásformák megismerése, gyakorlata. A segítő kapcsolat dinamikája, pszichológiai jellemzői.

Szakmai tevékenységek tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.
Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyer-

mekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.
Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.
Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

54 óra

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló elsajátítja a fejlődés folyamata során megvalósuló törvényszerűségeket, a különböző életkorokra jellemző sajátosságokat. Átfogó képet kap a serdülőkort érintő biológiai, szociális és pszichológiai változások folyamatáról, a serdülőkorban felmerülő sajátos megatartásformákról és pszichés problémákról. Ismereteket szerez a gyermek családból való kiemelésének pszichés következményeiről, a veszteségélménnyel járó tünetekről, azok megnyilvánulási formáiról, az intézményi környezetbe való beilleszkedés támogatásának lehetőségeiről. Tevékenysége során a gondozottak életkorra és aktuális élethelyzetére jellemző megnyilvánulásait- ismeretei birtokában- tudatosan képes megfigyelni, átlátni és tevékenysége során ezekre képes adekvátan, a gyermek fejlődését támogatva reagálni. Elsajátítja a közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságainak pozitív és negatív aspektusait, felismeri az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzeteket, valamint a csoporthierarchiából adódó lehetséges veszélyeket. Ezek megelőzésére, kezelésére irányuló módszereket képes alkalmazni. Átlátja, ismeri és tevékenysége során szem előtt tartja a gyermeki jogokat, az ellátottak érdekképviseletének lehetőségeit. Ismereteket szerez gyermekvédelemi szakellátásban alkalmazott ellátási szükségletek típusairól, a speciális, különleges és kettős szükséglet fogalmáról, megjelenési formáiról, jogi szabályozásáról. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátás- ban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Szakmai személyiségfejlesztés, Pszichológia,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Segíti a beilleszkedést. Kontaktust kezdeményez.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadó, előítéletmentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűd	
Felismeri a bántalmazásból adódó tüneteket	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei	Instrukció alapján részben önállóan		
Bizalmi kapcsolatot alakít ki.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Felismeri az életkori sajátosságokból adódó megnyilvánulásokat	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Teljesen önállóan		
Életkori sajátosságokra fejlődést támogató módon viszonyul.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri az aktuális élethelyzetből adódó viselkedésmódokat	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai. A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai	Instrukció alapján részben önállóan		
Erősíti a csoporthoz tartozás érzését.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Csoportkohéziót növelő gyakorlatok	Teljesen önállóan		
Az ellátottakat segíti a gyermeki jogok ismeretében, érdekképviseletében	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Gyermeki jogok, érdekképviselet lehetőségeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megelőzi a csoporton belül bántalmazást.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei. Asszertív kommunikáció, segítő beszélge-	Instrukció alapján részben önállóan		

	tés módszere			

A tantárgy témakörei

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjólé-ti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

Fejlődéslélektani ismeretek **27** óra

A fejlődés fogalma, folyamata, biológiai, társadalmi és pszichológiai tényezők összefonódásának mintázata. Méhen belüli fejlődés és születés. Csecsemőkor fejleményei. Kezdeti képességek és a változás folyamata. Biológiai változások, észlelés és mozgás fejlődése, kognitív változások, társas kapcsolatok jellemzői, én-fejlődése, beszéd alakulása. A csecsemő fejlődésének optimális feltételei. A szeparáció hatásai. Kötődés szerepe. Kisgyermekkor sajátosságai, értelmi fejlődés, egocentrizmus, rajzolási képesség fejlődése, nyelv elsajátítása. Társas fejlődés, azonosságtudat megszerzése, nemi identitás alakulása, az azonosulás és az ödipális komplexus fogalma. Önszabályozó képesség fejlődése, agresszió és proszociális viselkedés. A család, mint a fejlődés közege. A fejlődést befolyásoló környezeti hatások. Iskoláskor fejleményei. Kognitív és biológiai fejlődés, én-fejlődés, társas kapcsolatok alakulása, iskolai oktatás hatásai. Serdülőkori fejlődés biológiai és szociális alapjai, pszichológiai fejleményei. A fiatal felnőttkora jellemző sajátosságok. A fejlődés, mint egész életen át tartó folyamat, Erik H. Erikson pszichoszociális stádiumai.

A serdülőkor pszichológiai fejleményei **27** óra

A serdülőkor, mint különálló fejlődési szakasz dilemmái. A modern társadalmakban a serdülőkor időszakának jellemzői, időbeni kitolódásának okai. A kamaszkor szakaszai (prepubertás, pubertás, késői serdülőkor) és azok fejlődési feladatai. A felnőttkorba vezető bio-pszicho-szociális átmenet összefüggései, jellemzői. A pubertás, nemi érés jellemzői, hatása az érzelmi, ill. társas élet átalakulására, a gondolkodás, intellektuális érdeklődés és kognitív képességek új minőségének megjelenésére, az erkölcsi fejlődésre, valamint az identitás újraformálására és stabilizálására. A társas kapcsolatok átalakulásának, az önállóság fokozódásának, a kortárs csoportok növekvő hatásának folyamata, annak törvényszerűségei.

Szülőkkel való konfliktusok megjelenésének okai. A serdülőkori barátságok funkciója, fej- lődésben betöltött szerepük. A vezető rétegben lévő kortársak szerepe, hatása. A csoportképződés pozitív és negatív aspektusai, ezeket befolyásoló tényezők. Ellenkező neműekkel való kapcsolat alakulása, szexualitás iránti érdeklődés. A gondolkodás, erkölcsi gondolkodás fejlődése. Piaget-i kognitív fejlődés szakaszai, formális műveletek szakasza. Daniel Keating serdülőkori gondolkodás jellemzői. Lawrence Kohlberg erkölcsi gondolkodás fejlődésének szakaszai. A serdülőkor, mint az identitás fejlődésének kitűntetett időszaka. Erik H. Erikson pszichocszociális fejlődéselméletének serdülőkor időszakára vonatkozó aspektusai. Az identitás kialakulását támogató és hátráltató környezeti tényezők.

Szakmai tevékenységek tanulási terület

A szakmai működés keretei a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

54/54 óra

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló átfogó képet kap a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátási intézményekről és a javítóintézetekről, azok alapvető működésének feltételeiről, a gyermekvédelem rendszerében betöltött szerepéről, fő szakmai célkitűzéseiről, személyi- és tárgyi feltételeiről és szervezeti felépítéséről. Elsajátítja a gyermekvédelmi rendszeren belül a különböző intézmények - szakmai működéshez szükséges- kapcsolódásainak sajátosságait. A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás rendszerén belül átlátja saját munkakörére, tevékenységére vonatkozó lehetőségeket, feladatokat. Megismeri a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer sajátosságait, ebben saját szerepkörére vonatkozó szabályokat. Gyakorlatban jól alkalmazható módszereket ismer meg az intézmény keretein belül illetve azon kívül megvalósuló szakmai együttműködés módjairól. Ismeretei alapján képes átlátni és szemléletébe ágyazni a team-munka jelentőségét a szakmai munkája során a titoktartási kötelezettség és adatvédelmi szabályok, valamint a kompetenciahatárok betartásának figyelembe vételével. Megismeri a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben a tárgyi környezetre vonatkozó iránymutatásokat, gyermekvédelmi elvárásokat. Elsajátítja az intézmény tárgyi környezetének, eszközeinek bővítésére irányuló pályázatok felkutatásának, elkészítésének gyakorlatát.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Szociális munkás, szociálpolitikus, pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban, gyermekvédelmi szakellátásban vagy javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai személyiségfejlesztés, Gyermekvédelem története, Intézmények, bürokratikus szervezetek, Szervezeti formák, Szervezeti működés, Jog, erkölcs, etika a szociális munkában,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Team-megbeszélést szervez	Munkakörök, tevékenységek, kompetenciahatárok, felelősségi körök ismerete rete	Instrukció alapján részben önállóan	Határozott, pontos, precíz, megbízható, kommunikatív, lényeglátó, kerettartó, együttműködő attitűd.	Team megbeszélésről számítógépen, szövegszerkesztő segítségével jegyzőkönyvet vezet
Pályázatokat készít	Pályázatok felkutatásának, elkészítésének menete, gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Internet használatával felkutatja a pályázati lehetőségeket, szövegszerkesztő segítségével ehhez szükséges dokumentumokat készít. Digitális kompetenciáinak birtokában elektronikus felületeken dolgozik

Külső intézményekkel kapcsolatot tart	A hivatalos kommunikáció szabályai. Munkakörök, kompetenciahatárok ismerete Team-munka jellemzői Intézmények kapcsolatrendszere Adatvédelmi szabályok és titoktartási kötelezettség ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Számítógépen, internet használatával levelezést folytat
Információkat továbbít	Munkakörök, kompetenciahatárok ismerete Team-munka jellemzői Intézmények kapcsolatrendszere Adatvédelmi szabályok és titoktartási kötelezettség ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával levelet, dokumentumot készít
Adatvédelmi szabályokat tart be	Adatvédelmi szabályok ismerete	Teljesen önállóan		
Esetmegbeszélő tanácskozáson vesz részt	Fejlődéslélektani ismeretek, Pedagógiai ismeretek, Gyógypedagógiai ismeretek Egyéni szükségletek rendszere,Csoportdinamikai sajátosságok Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A gyermekvédelem intézményrendszere **14** óra

A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményei. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekek átmeneti gondozását biztosító szolgáltatások/intézmények, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok, otthont nyújtó ellátási formák (nevelőszülői hálózatok, gyermekotthonok, különleges gyermekotthonok, speciális gyermekotthonok, lakásotthonok, különleges lakásotthonok, speciális lakásotthonok , központi speciális gyermekotthonok, kísérő nélküli kiskorúak gyermekotthona, utógondozó otthon), Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság, megyei és fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságok, javítóintézetek. A különböző szolgáltatások/intézmények alapvető működésének feltételei, funkciói, feladatai, fő szakmai célkitűzései, a gyermekvédelem rendszerében betöltött szerepük, tevékenységeik összefonódásának jellemzői. A különböző intézmények jogszabályi hátterének, az alapvető működéshez szükséges alapdokumentumainak meghatározása. A különböző intézmények szervezeti felépítése. A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben betölthető munkaköreiben, az önálló tevékenységre vonatkozó lehetőségek. Saját munkakörének az adott intézmény szervezeti hierarchiájába elfoglalt helyére, munkáját általánosságban, illetve napi szinten meghatározó alapdokumentumok köre. A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer sajátosságai, ebben saját szerepkörére vonatkozó szabályok.

A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek személyi feltételei **13** óra

A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményei és a javítóintézetek működésének személyi feltételrendszere. A szakmai működéshez és az ellátás biztosításához szükséges munkakörök, feladatok, felelősségi körök meghatározása. Saját munkakörére,

önálló tevékenységére vonatkozó lehetőségek köre. Munkaköri leírás tartalmi elemei, önálló tevékenységre, felelősségi körre vonatkozó iránymutatásai. A szociális és gyermekvédelmi továbbképzés rendszere és pedagógus előmenetel rendszere, a szakmai személyiség fejlesztésének lehetőségei.

A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátásban, a javítóintézeti ellátásban megvalósuló team-munka sajátosságai **14** óra

A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben megvalósuló ellátás és szakmai munka sajátosságai. Az intézményen belüli munkakörök szakmai együttműködésének lehetőségei. A külső intézményekkel, tevékenységi körökkel való közös munka sajátosságai. Gyermekvédelmi gyámokkal, gyermekjogi képviselővel, egészségügyi ellátórendszerrel, pszichiátriai osztályokkal, gyermekvédelmi szakértő bizottságokkal, tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságokkal, köznevelési és szakképzési intézményekkel, területi gyermekvédelmi szakszolgálatokkal, gyámhivatalokkal, rendőrséggel, bírósággal, ügyészséggel stb. megvalósuló szakmai munka módjai, jellemzői. A hatékony információáramlást akadályozó tényezők és támogató lehetőségek. Az egyes munkakörök, tevékenységek kompetenciahatárainak meghatározása, a szakmai munka során a kompetenciahatárok betartásának fontossága. A hatékony kommunikáció és az információ áramlásának szükségessége és szerepe az eredményes szakmai munkában és a döntéshozó folyamatokban. Az esetmegbeszélő tanácskozás, a szakmai team megbeszélés módszerei. A titoktartási kötelezettség és az adatvédelmi szabályok betartásának lehetőségei a team-munka során.

A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek tárgyi feltételei **13** óra

A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményei és a javítóintézetek működésének tárgyi feltételei. A , gondozási, nevelési, fejlesztési tevékenység során a tárgyi környezetre vonatkozó iránymutatások, gyermekvédelmi elvárások. A tárgyi feltételrendszer védelmére, kezelésére vonatkozó szabályok. A tárgyi feltételek, eszközök szakmai munkában betöltött szerepe. Az eszközök bővítésének lehetőségei, pályázatokban való részvétel módjának, gyakorlatának elsajátítása.

Szakmai tevékenységek tanulási terület

A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben tantárgy 36 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a szociális intézményekben alkalmazott módszerek, munkaformák elméleti ismereteit és megismeri alkalmazásuk gyakorlati lehetőségét. Megismeri a szociális munka módszerei közül az egyéni esetkezelés és a csoportmunka elméletét és intézményi gyakorlatát. Megismeri a rehabilitáció fogalmát, lehetőségeit a különböző igénybevevői csoportok gondozásában. Tapasztalatot szerez az intézmény rehabilitációs tevékenységeiről, a komplex gondozás megvalósulásáról, az intézmény által nyújtott terápiás lehetőségekről. Megismeri a személyes gondoskodást igénybevevő személyek kapcsolatának a jellemzőit, az intézményi elhelyezés ártalmait. A tantárgy elsajátítása során megismeri a krízis kezelés elméletét és intézményi gyakorlatát.

A tantárgy elsajátítása során a tanuló olyan ismereteket szerez, amelyek képessé teszik, hogy

felkészülten vegyen részt a szociális intézményrendszerben az ellátottak gondozásában, rehabilitációjában.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szociális ismeretek, Szakmai személyiségfejlesztés, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bizalmi kapcsolat kialakítása	Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Munkavégzése során szakmai ismereteit tudatosan kezeli, nyíltan kommunikál. Az igénybevevőkkel elfogadó, empatikus kapcsolatot alakít ki, előítélet mentes attitűd jellemzi.	
Krízist kezel	A krízis intervenció lépései, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Támogatja az igénybevevők szociális kapcsolódásait	Intézményi ártalmak, az elmagányosodás hatása a mentális állapotra	Teljesen önállóan		
Konfliktust kezel	Konfliktus kezelő technikák, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Segítőbeszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere	Teljesen önállóan		
Részt vesz az igénybevevők rehabilitációjában	Komplex gondozás, a rehabilitáció tevékenységei	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz csoport foglalkozásokon	Szociális csoportmunka jellemzői, csoportdinamikai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Tevékenységeket szervez	Az igénybevevők jellemzői, intézményi ártalmak	Instrukció alapján részben önállóan		A tevékenységhez szükséges IKT eszközöket használja
Segíti az igénybevevőket önálló életvezetésük kialakításában	Komplex gondozás, rehabilitáció	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szociálismunka csoportokkal **36** óra

A szociális csoportmunka definíciója. A csoportmunka előnyei és hátrányai. A csoportok típusai, a szociális munkában alkalmazott csoportok. Csoportmodellek – társadalmi célmodell, reciprok modell, gyógyító modell. A csoport működésének következménye a csoportdinamikára. A csoportban kialakuló szerepek. A csoport alakulás fázisai. A csoportvezetés kérdései, a csoportvezető kompetenciái, munkaköre, a csoportok tervezése. A csoportmunka illeszkedése a gondozottak szükségleteihez. A szociális csoportmunka gyakorlata az intéz-

ményben. A szenvedélybetegek rehabilitációjában használt csoportmunka jellemzői, a Minnesota modell.

Szakmai tevékenységek tanulási terület

A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban tantárgy

36 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló átfogó képet kap a szociális ellátásban résztvevő szolgáltatásokról/intézményekről, azok alapvető működésének feltételeiről, a szociális ellátásban betöltött szerepéről, fő szakmai célkitűzéseiről, személyi- és tárgyi feltételeiről és szervezeti felépítéséről. Elsajátítja a szociális szolgáltatások/intézmény rendszerén belül a különböző szolgáltatások/intézmények - szakmai működéshez szükséges- kapcsolódásainak sajátosságait. A szociális alap- és szakosított ellátás rendszerén belül átlátja saját munkakörére, tevékenységére vonatkozó lehetőségeket. Gyakorlatban jól alkalmazható módszereket ismer meg a szolgáltatás/intézmény keretein belüli, illetve azon kívül megvalósuló szakmai együttműködés módjairól. Ismeretei alapján képes átlátni és szemléletébe ágyazni a team-munka, a komplex gondozás jelentőségét és a kompetenciahatárok betartásának fontosságát a szociális ellátásban megvalósuló szakmai munkája során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, aki a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alapképzés során elsajátított Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információkat továbbít és kér a szociális ellátórendszerről, szóban és írásban	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere, az információk szerepe a gondozásban	Teljesen önállóan	Munkavégzését az együttműködés, a szakmai kompetenciák ismerete és betartása jellemzi. Motivált a szakmai fejlődésre, kiégésének megelőzésére. Innovatív ötleteit megosztja, tevékeny az	Szövegszerkesztő használatával levelet, dokumentumot készít
Együttműködik az igénybevevő/gondozott ellátása során a különböző szolgáltatások/intézményekmunkatársaival, szóban és írásban.	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával levelet dokumentumot készít

Feladatainak ellátása során felismeri a hatáskörén túl mutató helyzeteket,problémákat	Munkaköri leírás, hatáskör, team- munka jellemzői	Teljesen önállóan	erőforrások bővítésében.	
Felismeri a jelentési kötelezettség hatálya alá tartozó eseményeket és a protokollnak megfelelően jár el	Jelentési kötelezettség szabályai, körülményei	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést készít
Felismeri a bántalmazásra utaló jeleket és a protokollnak megfelelően jár el	A bántalmazás jelei, kezelésének protokollja	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő segítségével jelentést készít
Együttműködik a szolgáltatás/intézmé munkatársaival a komplex gondozás megvalósítása érdekében	A szakmai munka módszerei, komplex gondozás	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít.
Ismeri a munkája ellátásához szükséges tárgyi feltételeket	Munkaköri leírás, a szolgáltatás/intézmény működésének tárgyi feltételei, használt eszközök köre	Teljesen önállóan		
Pályázati lehetőségek keresésében részt vesz	A szolgáltatás/intézmény működésének tárgyi feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		
Pályázat írásban, megvalósításban közreműködik	Az intézmény működésének szakmai keretei, feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít, digitális kompetenciáinak birtokában elektronikus felületeken dolgozik
Részt vesz szakmai továbbképzéseken.	Szociális továbbképzés rendszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások/intézmények személyifeltételei **12** óra

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alap- és szakosított ellátások működé- sének személyi feltételrendszere. A szakmai működéshez és az ellátás biztosításához szük- séges munkakörök, feladatok, felelősségi körök meghatározása. Saját munkakörére, önálló tevékenységére vonatkozó lehetőségek köre. Munkaköri leírás tartalmi elemei, önálló tevékenységre, felelősségi körre vonatkozó iránymutatásai. A szociális továbbképzés rendszere, a szakmai személyiség fejlesztésének lehetőségei.

Munkamódszerek a szolgáltatásokban/intézményekben **12** óra

A szociális ellátórendszerben megvalósuló ellátás és szakmai munka sajátosságai. A szolgáltatáson/intézményen belüli munkakörök szakmai együttműködésének lehetőségei. A külső intézményekkel, tevékenységi körökkel való közös munka sajátosságai. Az igénybe- vevők törvényes képviselőivel, egészségügyi ellátórendszerrel, a foglalkoztatáshoz kapcso- lódó intézményekkel, rehabilitációs bizottsággal, gyámhivatalokkal, a közigazgatás egyéb intézményeivel megvalósuló szakmai munka módjai, jellemzői. A hatékony információ-

áramlást akadályozó tényezők és támogató lehetőségek. Az egyes munkakörök, tevékenysé- gek kompetenciahatárainak meghatározása, a szakmai munka során a kompetenciahatárok betartásának fontossága. A hatékony kommunikáció és az információ áramlásának szükséges- sége és szerepe az eredményes szakmai munkában és a döntéshozó folyamatokban. Az esetmegbeszélő tanácskozás, a szakmai team megbeszélés módszerei, a komplex gondozás feltételei. A titoktartási kötelezettség és az adatvédelmi szabályok betartása a közös munka során

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások/intézmények tárgyi feltételei **12** óra

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alap- és szakosított ellátások működé- séhez szükséges tárgyi feltételek. Az igénybevevőkelhelyezési körülményeire vonatkozó szabályok a tárgyi környezetre vonatkozó iránymutatások. A tárgyi feltételrendszer védel- mére, kezelésére vonatkozó szabályok. A tárgyi feltételek, eszközök szakmai munkában be- töltött szerepe. A szakmai munka feltételeit, a gondozást, rehabilitációt segítő eszközök. Az eszközök bővítésének lehetőségei, pályázatokban való részvétel módjának, gyakorlatának elsajátítása.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmé- nek rendszerében.

Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntés-elő- készítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.

Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.

Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A közismereti oktatás során elsajátított informatikai ismeretek elmélyítése, a napi munkájukat segítő számítástechnikai programok, IKT eszközök megismerése és alkalmazása.

A tanulók a munkavédelmi előírásoknak megfelelően kezeljék a számítógépet és a kapcsolódó eszközöket (pl. nyomtató, projektor).

A számítógép alkalmazásával legyenek képesek a munkatevékenységükhöz kapcsolódó adminisztrációs feladatok, szövegszerkesztési, táblázat-kezelési, adatbázis-kezelési műveletek elvégzésére, prezentáció készítésére. Alkalmazzák az internethasználat által nyújtott előnyöket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Informatikai tanár, vagy Informatikus végzettség, informatikai szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Közismereti informatika tantárgy

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Megteremti munkavédelmi előírásoknak megfelelő munkakörülményeket. Kezeli a számítógépet és tartozékait, IKT eszközöket.	Ismeri a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit. Ismeri a számítógép, és IKT eszközök használatára vonatkozó működtetési és biztonsági előírásokat. A feladat elvégzéséhez kiválasztja a megfelelő szoftvert, programot.	Teljesen önállóan	Érti és betartja a munkavédelmi szabályokat. A számítástechnikai és IKT eszközöket az előírásoknak megfelelően használja. Érdeklődik a munkáját segítő számítástechnikai programok iránt. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Munkáját a szakmai etikai normák szerint végzi, betartja az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.	Számítástechnikai eszközöket, IKT eszközöket ismer és használ (számítógép, projektor, interaktív tábla, stb).
Adatbázist készít és kezel. Szakszerűen kiválasztja és használja a feladat végrehajtásához használandó adatokat, információkat, információforrásokat.	Ismeri az ügyintézést segítő adatbázisok elkészítésének követelményeit. Ismeri az internethasználat biztonsági szabályait, az elektronikus kommunikáció csatornáit.	Teljesen önállóan		Alkalmazza az adatbázis-kezelő progra- mokat. Internetes forrásból dokumen- tumok elkészítésé- hez ismereteket szerez, információt gyűjt.
Táblázatot szerkeszt, táblázatba adatokat tölt fel. Egyszerű számításokat, kimutatásokat végez, diagramot készít táblázatkezelő programmal.	Ismeri a táblázatkezelés alapműveleteit.	Teljesen önállóan		Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. Kezeli a táblázat-kezelő (excel) programot, grafikont, diagramot készít.
Prezentációt készít.	Ismeri a prezentáció készítés alapműveleteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális eszközök segítségével az munkáját képileg és szövegesen dokumentálja, prezentációt, beszámolót készít. Internetes lehetőségek alkalmazásával elsajátítja., to-

				vábbfejleszti pre- zentációs technikáit

A tantárgy témakörei

Adatbázis készítése, kezelése **18** óra

Adatbevitel, a munkájához kapcsolódó adatbázis-kezelő program alapfunkcióinak alkalma- zása: adatbázisba adatok feltöltése (forrásfájlban kapott adatok bővítése, módosítása, egyéni adatbevitel), adattáblából adatok kikeresése (szűrés), rekordok módosítása, beszúrása, tör- lése, adatok rendezése a táblákban, lekérdezés létrehozása, mentése, szerkesztése, jelen- tés készítése, módosítása, nyomtatása.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ágazatban tanuló ismerje meg az adminisztráció alapfogalmait, eszközeit, és sajá- títsa el a szociális igazgatás, valamint a gyermekvédelem területén fellelhető alapvető ügyviteli, ügyirat-kezelési, és ügyintézési technikákat.

Értse meg az információs folyamatokat, az intézményben keletkezett iratok, dokumentumok elkészítésének, kezelésének, tárolásának szabályait, ismerje meg a dokumentumok formai és tartalmi követelményeit.

Legyen tisztában az adatok, információk védelmének fontosságával, tartsa be az adat- és infor- mációvédelemre vonatkozó szabályokat.

Legyen képes a munkavégzését szabályozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására. Al- kalmazza a hagyományos és elektronikus kapcsolattartás formáit.

Adminisztrációs ismereteit használja fel a gyakorlat során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Igazgatásszervező szociális szakiránnyal, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, Szociális menedzser, ügyviteli és ügyirat-kezelési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti- gyermekvédelmi ellátásban legalább 3 éves szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adminisztrációs, iratkezelési, ügyviteli feladatokat lát el. Vezeti a feladatkörébe utalt nyilvántartásokat.	Ismeri az iratok, dokumentumok fajtáit, funkcióit, elkészítését, az ügyvitel és ügyiratkezelés alapfogalmait, folyamatait, feladatait, a manuális és számítógépes ügyiratkezelést. Ismeri az intézmény iratkezelésre vonatkozó szabályait, az ügyintézés rendjét, az irodai hagyományos papíralapú, vagy elektronikus adminisztrációt.	Teljesen önállóan	A dokumentumokat kellő részletezettséggel, a szakmai fogalomrendszer alkalmazásával készíti el, törekszik a szakszerű, pontos, precíz munkavégzésre, felelős és igényes munkát végez. Figyelemmel kíséri a munkájához tartozó jogszabályok változásait. A tudomására jutott adatok kezelésével kapcsolatosan a szabályok, előírások szerint felelősen jár el.	Számítógépes ügyviteli programokat használ (dokumentumkezelésre, iktatásra, nyilvántartásra, ügyféliratok kezelésére, stb.).
Feldolgozza az adatokat és információkat. Betartja az információk és adatok felhasználásának szabályait.	Ismeri az adatok, információk keletkezésének folyamatát, adat- és információ védelemre vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Irodatechnikai, információs és kom - munikációs eszközöket használ amunkafolyamatokban.
Komplex iratokat készít el, kitölti a nyomtatványokat kézzel, számítógéppel.	Ismeri az intézményi dokumentumokat, nyilvántartásokat, a dokumentumszerkesztés alapjait, az egyes dokumentumokra vonatkozó tartalmi és formai előírásokat.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok segítségével készít el dokumentumokat.
Hivatalos levelet ír, továbbít postai úton, és elektronikusan.	Ismeri a levelek előkészítésére és továbbítására vonatkozó formai és tartalmi követelményeket, a kapcsolattartás intézményi szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, elektronikus kommunikáció, levelek elektronikus továbbítása.
Ügyet intéz személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, elektronikusan.	Ismeri az ügyintézésre, kapcsolattartásra vonatkozó intézményi szabályokat.	Teljesen önállóan		Az ügyek intézését digitális úton is elvégzi.
A közigazgatásban használatos kérelmeket, jegyzőkönyveket, idézéseket, értesítéseket, határozatokat készít el számítógépes szövegszerkesztő program segítségével.	Ismeri a közigazgatási eljárás dokumentumait, a dokumentumok tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása.

A tantárgy témakörei

Ügyviteli és ügyirat-kezelési alapismeretek **9** óra

Adminisztráció, ügyvitel fogalma, feladatrendszere.
Az irat fogalma, az iratok fajtái, jellemzői.
Az ügyirat fogalma, főbb követelményei, az ügyiratok csoportosítása.
Az iratkezelés/ügykezelés/ügyiratkezelés fogalma, célja, rendeltetése, folyamata, szakaszai (nyilvántartásba vétel, ügyiratkezelés, ügyintézés lezárása utáni iratkezelés).
Az iratkezelés és -tárolás dokumentumai.
A manuális és a számítógépes ügyiratkezelés feladatai: küldemények érkeztetése, postabon- tás, kezdő és utóirat megkülönböztetése, iktatás, iktatókönyv használata, gyűjtőszám, gyűj- tőív alkalmazása, szignálás, előadói ív vezetése, határidő-nyilvántartás, postázás, posta- könyv, irattározás fogalma.
Ügyiratkezelés az ügyintézés lezárása után, irattárba vétel. Az irattárolás fogalma, fajtái (papíralapú, digitális), szabályozása. Az irattárolás személyi és tárgyi feltételei, biztonsági védelme.
A selejtezés (papíralapú, digitális) fogalma, az eljárás folyamata, végrehajtása, dokumentá- lása. Elektronikus iratok selejtezése. Nem selejtezhető irattári tételek.

Információs folyamatok, adat- és információvédelem **9** óra

Az adminisztrációra ható információs folyamatok.
Az információ fogalma, keletkezése, az információfeldolgozás módja, eszközei, célja, funkciója, személyi és tárgyi feltételei, információk összeállítása.
Az adat fogalma. Adatfelvétel, nyilvántartás kezelés, adat feldolgozása. Az adat- és információkezelés értelmezése, szabályozása.
Adatszolgáltatás, adatvédelem, a személyes és szenzitív adatok védelme.
Személyes adatok gyűjtése, feldolgozása, felhasználásának korlátozása, az érintett személyek védelme.
Különleges adatok, tájékoztatási kötelezettségek, kezelési hozzájárulás. Adatvédelmi szintek (szervezeti) és felelősségi körük.

Adatvédelmi hatóság szerepe, funkciója, adatvédelmi biztos jogköre.
A szervezeti adatkezelés szabályozása. Az adatvédelmi szabályzat tartalmi elemei. Az adatkezelés technikai háttere, biztonsági elemei.
Jogszabálykövetés, jogszabálykeresés.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata tantárgy **72 óra**

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a munkakör legjellemzőbb kommunikációs tevékenységformáit, ismerje fel a különböző viselkedéstípusokat, és szakszerűen alkalmazza a megfelelő kommunikációs technikákat egyénekkel vagy intézményekkel történő kapcsolattartása során.

Legyen képes az egyéneknek vagy intézményeknek történő információnyújtásra írásban, szóban, személyesen vagy elektronikusan.
Szakszerű tájékoztatást tudjon adni az intézmény profiljáról, szolgáltatásairól, az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, az ellátások igénybevételének módjáról.
Legyen képes az ügyiratokkal kapcsolatos tájékoztatásra. Tudjon segítséget nyújtani a különböző ügyiratok kitöltésében, valamint hivatalos ügyek intézésében a hozzá fordulóval együtt, vagy megbízása alapján.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pedagógus, Pszichológus, Mentálhigiénés szakember, Pedagógia szakos tanár, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, ügyintézési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti alapellátásban gyermekvédelmi szakellátásban legalább 3 éves szakmai gya- korlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Pszichológia, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információt, tájékoztatást nyújt írásban és szóban, személyesen vagy elektronikusan intézmények szolgáltatásairól, szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, az ellátások igénybevételének módjáról, az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokról.	Ismeri a kommunikáció folyamatát, formáit, jellemzőit, a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció jellemzőit. Ismeri a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokat, intézményeket, az egyes ellátások igényléséhez szükséges dokumentumokat, kitöltésük módját.	Teljesen önállóan	Elfogadja és alkalmazza a munkakörében elvárt magatartási normákat. Betartja a megjelenésére vonatkozó munkahelyi elvárásokat. Törekszik a közölni kívánt információk lényegre törő, és eredményes megfogalmazására. Alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.	A tájékoztatást internethasználattal, elektronikusan is elküldi. Munkáját számítógépes alkalmazások segítségével dokumentálja (szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ.)
Személyesen a hozzá fordulóval együtt, vagy megbízás alapján hivatalos ügyet intéz, dokumentumot (pl. kérelmet) készít el, nyomtatványokat, űrlapokat tölt ki.	Ismeri a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokat, az egyes ellátások igényléséhez szükséges dokumentumokat, kitöltésük módját.	Teljesen önállóan		A hivatalos dokumentumokat a hozzá forduló kérésére vagy megbízása alapján internethasználattal, elektronikusan is megküldi. Munkáját számítógépes alkalmazások segítségével dokumentálja(szöveg - szerkesztő, táblázatkezelő programokat használ.)

Ügyfélszolgálatot lát el. Kezeli az ügyfelek megkereséseit, problémáit, személyesen vagy egyéb kommunikációs csatornákon.	Ismeri az ügyfélszolgálati kommunikáció és tevékenység jellemzőit, formáit, eleget tesz az elvárásoknak. Felismeri a különböző ügyféltípusokat, a típushoz illeszkedő ügyfélkezelési módszereket alkalmaz. Betartja az online ügyfélszolgálatra vonatkozó szabályokat. Ismeri és alkalmazza a hatékony probléma-megoldási technikákat. Alkalmazza a szóbeli kapcsolatfelvétel szabályait	Teljesen önállóan	Nonverbális kommunikációja összhangban van tartalmi közléseivel. Felelősséget vállal a rábízott területen a jogszerűség betartásáért, szakértelemmel foglalkozik a rábízott területtel összefüggő valamenynyi kérdéssel.	Az ügyfélszolgálati feladatok dokumentálására számítógépes alkalmazásokat használ. Ügyfélforgalmi adatokat, információkat rögzít táblázatban, adatbázisban. Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
Hatékonyan alkalmazza a telefonos kommunikációt az ügyfélszolgálatban.	Ismeri a telefonos kommunikáció formáit, szabályait.	Teljesen önállóan		Ügyfélforgalmi adatokat, információkat rögzít táblázatban, adatbázisban.

A tantárgy témakörei

Kommunikáció az ügyintézésben **22** óra

A kommunikáció jelentése, fogalma, fajtái, tényezői, csatornái, folyamata.
Az emberi kommunikáció előnyei. A tömegkommunikáció fogalma, fajtái, funkciói, csatornái és jellemzői (előnyei-hátrányai), hatása.
A szóbeli kommunikáció megjelenési formái, előnyei, szakaszai, tartalmi és formai jegyei.
Nonverbális kommunikáció: területek, zónák, tenyér-, kéz- és kargesztusok, archoz érintett gesztusok, védőkorlátok, a szem jelzései, nonverbális jelek.
Kommunikációjukban akadályozott személyekkel való kapcsolattartás.
Sajátos kommunikációs jelzések, kommunikációs hiányosságok értelmezése.
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése.
Konfliktuskezelés, konfliktus-megoldási technikák és módszerek.
Az írásbeli kommunikáció jellegzetességei, fajtái, formái, jelentősége, szabályai.
Az elektronikus kommunikáció fajtái, formái, jellemzői, szabályai.
A szóbeli és írásbeli kommunikáció összehasonlítása (egyezőségek, különbözőségek)
A telefonos kommunikáció jellemzői, sajátosságai, illemszabályai.
Nonverbális jegyek ate- lefonos kommunikációban.
A telefonos kommunikáció folyamata: híváskezdeményezés szabálya, bejövő hívások fogadása, beszélgetés hatékony vezetése, lezárás.)
A hatékony telefonos kommunikáció szabályai. A telefonos kommunikáció csapdái.

Személyközi kommunikációs alapismeretek, protokoll, öltözködés, stílus, nyelvezet, fogalmazás.
Kérdezéstechnika, kérdéstípusok, a kérdéstípusok jellemzői (előnyök, hátrányok), a kérdezés folyamata, a hatékony és eredményes kérdezési módok.

Viselkedéstípusok: asszertív, passzív, agresszív, manipulatív. A viselkedéstípusok jellemzői.
Az együttműködő kommunikáció.
Az értő figyelem fogalma, szabályai, technikája, az empátia szerepe, az elfogadás, az aktív hallgatás, közléssorompók.
Beszédtechnikai alapok (hangsúly, hangerő, beszédtempó).

Ügyintézési feladatok **20** óra

Ügyintézés a szociális igazgatásban, a gyermekek védelmének rendszerében.
Az ügyintézés intézményi, jogi, etikai, magatartási és eljárási szabályai.
Az ügyfél autonómiája, önállósága az ügyintézés során.
A segítő kompetenciahatárai.
A segítségnyújtás formái.
Információnyújtás és tanácsadás feladatai.
Űrlapok, nyomtatványok kitöltése, kérelem készítése a szolgáltatást igénybe vevők kérésére, az ügyfél segítésének módszerei, technikái.
Ügyintézés más intézményeknél, hatóságnál az ellátottal, igénybevevővel együtt, vagy megbízása alapján (hivatalos ügyek, közüzemi, szociális és hatósági ügyek rendezése).
A megbízás dokumentumai. Az ügyintézés dokumentálása (beszámoló, jelentés, stb. készítése).

Ügyfélszolgálati feladatok **30** óra

Tájékoztató anyagok készítésének feladatai.
Információs és tájékoztató anyagok közzétételének formái, módszerei.
Az ügyfélfogadás és ügyfélszolgálat fogalma.
Ügyfélfogadási, ügyfélszolgálati feladatok és alapszabályok.
Az információközlés szabályai.
Dokumentum és adatkezelés, adatvédelem.
Információnyújtás, tájékoztatás feladatai, módszerei.
A személyes, telefonos, írásbeli tájékoztatásra vonatkozó intézményi és etikai normák.
Intézményekkel való kapcsolattartásra vonatkozó előírások.
Ügyfélfogadási és ügyfélszolgálati kommunikáció helyzetek.
Ügyfélforgalom dokumentumai, adminisztrációs feladatok, adatok rögzítése, az ügyfélforgalmi adatok elemzésének módszerei.
Az ügyfélforgalmi adatok közzétételére vonatkozó szabályok.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Intézményi adminisztráció tantárgy **54 óra**

1.5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények, a gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatások/intézmények, valamint a javítóintézetek működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét.
Intézményi gyakorlata során átfogó képet tudjon alkotni az egyes ellátási formákról, és az ellá-

tások igénybevételéről. Tudja, hogy ki, milyen ellátásra jogosult, mit vehet igénybe, legyen képes adott ügyben eljárni.
A statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek, a döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés folyamatára vonatkozó információk, valamint a vezetési és projektismeretek kiegészítik a hallgató eddig megszerzett ismereteit, és segítséget nyújtanak az összefüggések és kapcsolódási pontok új megvilágításba kerüléséhez.
A szociális és gyámügyi igazgatás ügymenetének megismerésével a tanuló alkalmassá válik az ügyintézői munka igazgatási feladatainak ellátására, és részt tud venni az intézményi szolgáltatások kialakításában, fejlesztésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező végzettség, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, aki- nek legalább 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátás, , a szociális igazgatás, vagy a gyermekvédelem területén.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Az alapképzés során megismert Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Információt, tájékoztatást nyújt a személyes gondoskodást biztosító ellátásokról, szolgáltatásokról, az ellátások megszerzésének feltételeiről, az ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumokról, a dokumentumok elérhetőségéről.	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi ellátásokat, szolgáltatásokat. Ismeri az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokat.	Teljesen önállóan	Kiválasztja a tájékoztatáshoz szükséges, leginkább megfelelő és hasznosítható információkat, és érthetően átadja. Figyelemmel kíséri a rábízott területtel összefüggő jogszabályi környezet előírásait és azok változását.	Az információk megszerzéséhez internetes böngészőt használ. A megszerzett információkat digitálisan rögzíti.
Tájékoztatást nyújt az ellátottak, igénybevevők által igénybe vehető jogi szolgáltatásokról, a panaszkezelés módjáról., az érdekvédelmi szervezetek eléréséről.	Ismeri az intézményi jogviszony alanyainak jogait, kötelezettségeit, az érdekvédelemmel foglalkozó szervezeteket.	Teljesen önállóan	Szakszerűen ellátja a feladatkörével összefüggő dokumentációs feladatokat a rendeletek, belső utasítások, szabályzatok alapján. Törekszik az információk, és adatok	Digitális kompetenciái birtokában az adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellátja.

Kérelmet készít elő. Segítséget nyújt az ügyfeleknek az ellátások igénybevételében, űrlapok, nyomtatványok kitöltésében, elkészítésében, hivatalos ügyek intézésében. Szervezi és figyelemmel kíséri az ügyek végrehajtását.	Ismeri az egyes intézményekben használatos dokumentumokat, és eljárási folyamatokat.	Teljesen önállóan	pontos megfigyelésére, rögzítésére, a dokumentumok precíz elkészítésére	Internet használatával beszerzi, szövegszerkesztővel kitölti, megírja a szociális és gyermekvédelmi rendszerben alkalmazott dokumentumokat.
Statisztikai beszámolókat készít.	Ismeri a statisztika készítés alapműveleteit, a demográfiai adatok megkeresésének és értelmezésének módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		A statisztikai beszámoló készítéséhez szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ, prezentációt készít.
Adatokat gyűjt (egyénekről, családokról, helyi közösségekről. Környezettanulmányt készít.	Ismeri az adatgyűjtés és erőforrások feltárásának módszereit. Ismeri a környezettanulmány készítésének szempontjait.	Irányítással		Észrevételeit számítógépen szövegszerkesztő program használatával rögzíti.
Határidőben és szakszerűen érdemi döntésre előkészíti a feladatkörébe utalt ügyeket.	Ismeri az intézményi vezetés, irányítás felépítését, a döntési kompetenciákat, a döntés-előkészítés folyamatát, az adatgyűjtés módszereit.	Irányítással		Az előterjesztéseket számítógépes szövegszerkesztővel, diagramok beillesztésével készíti el. Prezentációt készít.
Ügyfélforgalmi adatokat elemez, részt vesz erőforrások és szociális hiányok feltárásában, a szolgáltatások megszervezésében.	Ismeri és értelmezi a szolgáltatás-szervezés jogszabályi feltételeit, előírásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Számítógépes szövegszerkesztő, táblázat-kezelő, adatbázis-kezelő programokat alkalmaz.
Ügyintézői feladatokat lát el projektekkel, pályázatokkal kapcsolatosan.	Ismeri a projekt és a pályázat fogalmát, folyamatát, az előkészítés feladatait és dokumentumait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes forrásból tájékozódik pályázatokról. Dokumentumokat számítógépen előkészít.

A tantárgy témakörei

Szociális alapszolgáltatások és szakosított szociális ellátások, gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátások igénybevétele **30** óra

Pénzbeli ellátások és szociális szolgáltatások, személyes gondoskodást nyújtó ellátások.
A szociális alapszolgáltatások célja, formái, a hozzájutás feltételei.
A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások igénybevételének általános szabályai, a jogosultság feltételei, megszüntetése.
A gyermekvédelmi törvényben szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakellátás és gyermekvédelmi hatósági intézkedések célja.

A gyermekjóléti alapellátás formái, intézményei, hozzájutás feltételei.
A gyermekvédelmi szakellátás formái, intézményei, a hozzájutás feltételei.
Az ellátottak, igénybevevők jogai, tájékoztatási kötelezettség, érdekvédelem.
A családtámogatások rendszere, az egyes támogatások célja, a jogosultság feltételei.
Gyermeket nevelők kedvezményei, a biztosítási jogviszonyhoz kötött ellátások jellemzői.
A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben alkalmazott dokumentumok, az ellátások igényléséhez kapcsolódó kérelmek, beadványok, nyomtatványok, űrlapok beszerzésére, kitöltésére, megírására vonatkozó előírások, az ügyiratok tartalmi és formai követelményei.
Környezettanulmány, jegyzőkönyv készítése.
Az információnyújtásra és tájékoztatásra vonatkozó előírások (intézménybe érkező klienseknek, hivatalba érkező ügyfeleknek).
Az intézményekben használatos nyilvántartások elkészítésre, vezetésére, ellenőrzésére és frissítésére vonatkozó előírások.

Döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés **12** óra

Adatgyűjtés, szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei, információ gyűjtés szolgáltatásokról.
Ügyfélforgalmi adatok elemzése, a szociális hiányok feltárásának feladatai.
A döntési kompetenciák rendszere, hatáskör és illetékesség.
A döntés-előkészítés folyamata, részfeladatai a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben, önkormányzati és a járási hivatalokban.

Előterjesztések, kérelmek formai, tartalmi követelményei.
A szolgáltatás, és szolgáltatás-szervezés fogalma.
A szolgáltatások támogatására vonatkozó szabályok, jogi keretek.
A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások, szolgáltatások szervezésének finanszírozási és szervezeti kérdései.
A szolgáltatás-szervezés dokumentálása.
Intézmény megismerési gyakorlat:
Az intézmény helye a szociális, a gyermekjóléti alapellátás, és a gyermekvédelmi szakellátás rendszerében, az adott település ellátási rendszerében.
Az intézmény profilja, tevékenységének rendszere, szolgáltatásai, külső és belső kapcsolatrendszere, belső struktúrája.
Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, belső szabályzatok, pénzforrási lehetőségek, működése és fenntartása, döntési folyamatai.

Vezetési és projektismeretek **12** óra

A vezetés, irányítás fogalma.
Vezetői tevékenységek (tervezés, szervezés, koordinálás, motiválás, ellenőrzés), vezetési stílusok.
A szervezet fogalma, szervezeti formák, szervezeti kultúra, a szervezetek működését befolyásoló külső és belső kapcsolatok
Szervezeti struktúrák, munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, döntési szintek és szabályok.
Projekt fogalma, típusai, csoportosítása, a projekt folyamata (koncepció kialakítása, elemzés, tervezés, végrehajtás, megvalósítás, ellenőrzés).
A projektben résztvevők (projektgazda, szponzor, projektvezető, tanácsadók, aktív tagok), feladatelosztás, felelősség-meghatározás, külső közreműködői szervezetek, külső-belső érdekcsoportok.
Pályázatfigyelés. A pályázatírás tartalmi és formai követelményei.

A projektekkel, pályázatokkal kapcsolatos általános és ügyintézői feladatok.

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 190 óra

13. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások:
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések **11** óra

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).
Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.
Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél **20** óra

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.
Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” – általános társalgás 11 óra

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.
Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.
A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú **20** óra

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.
A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.
A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.
A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.
A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulmányi terület

Szabadidő-kultúra tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A Szabadidő-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók ismerjék meg a szabadidő fogalmát, funkcióit, szükségességét, arányát, az emberi szervezetre gyakorolt hatását. További cél, hogy módszertani ismereteik birtokában képesek legyenek szabadidős program kínálatot összeállítani illetve egyszerű programot szervezni, segítséggel lebonyolítani, irányítani a különböző korosztályok számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben és javítóintézetekben.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz-

ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben és szabadidő szervezésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: művészeti ismeretek, testnevelés, földünk-és környezetünk, szociális ismeretek, pszicho- lógia

A képzés órakeretének legalább 75%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Változatos szabadidő tervet állít össze maga és családja számára.	Ismeri a szabad-idő fogalmát, funkcióit, a meg-felelő arányát, és a szabadidő eltöltésének lehetséges formáit.	Teljesen önállóan	intelligencia, kreativitás, önállóság, aktivitás, felelősségtudat, szabálytudat, segítőkészség, rugalmasság, alkalmazkodó képesség	Információ gyűjtése, felhasználása.
Különböző korosztályba tartozók számára szabadidő kínálatot állít össze.	Ismeri a szabadidő szervezés célját, feladatait. Felsorolja a tanult szabadidős tevékenységeket korosztály szerint, funkció szerint és az emberi szervezetre gyakorolt fejlesztő hatása alapján.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Szociális szolgáltatást nyújtó intézményekben egyszerű szabadidős programot, rendezvényt szervez és lebonyolít.	Ismeri a szabad-idős program szervezésével kapcsolatos folyamatot, a program szervezésének fázisait, lépéseit. Ismeri, hogy egy-egy program lebonyolításával kapcsolatban milyen körülményeket, személyi, tárgyi feltételeket szükséges figyelembe venni.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Megszervez és irányít egyszerű művészeti, sport programot, kirándulást, tábort valamely korosztály számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben.	Ismeri a szociális intézményekben szervezhető művészeti, sport programok, kirándulások, táboroztatás célját, feladatát, szerevezésnek módját, folyamatát, lépéseit	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.

Szakszerűen vezeti, elkészíti a programokhoz kapcsolódó dokumentációt.	Ismeri a szabadidős programok dokumentációkészítésének módszertanát.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása

A tantárgy témakörei

Szabadidős ismeretek **15,5** óra

A szabadidő értelmezése, meghatározásai.
A munka és szabadidő kapcsolata, egymáshoz való viszonya.
Hazai és nemzetközi kutatások a szabadidő vonatkozásában.
A szabadidő funkciói.
A szabadidőt befolyásoló tényezők.
Családi szabadidő jellemzői, szerepe a család életében.
A szabadidő eltöltésének egyéni és csoportos formái.
A szabadidős tevékenységek fajtái (kulturális, művészeti; mozgásos, sport; játék, komplex tevékenységek).
A szabadidős tevékenységek intézményrendszere.
A szabadidő kulturált eltöltésének feltételei.
A generációk jellemzői, a szabadidő eltöltésének, felhasználásának generációs kérdései.
A szabadidős tevékenységek személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai gyermekkorban.
A szabadidős, rekreációs tevékenységek jelentősége, hatásai időskorban.
A szabadidő eltöltésének deviáns formái.
A társadalmi és technológiai fejlődés hatása a szabadidő eltöltésére.
Online életforma hatása a szabadidő eltöltésére.
Szabadidő-élmény, flow szemlélet és a szabadidős tevékenységek összefüggései.

Szakmai tevékenység tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.
Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.
Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.
Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal

való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjólé-ti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy 15,5 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló elsajátítja a fejlődés folyamata során megvalósuló törvényszerűségeket, a különböző életkorokra jellemző sajátosságokat. Átfogó képet kap a serdülőkort érintő biológiai, szociális és pszichológiai változások folyamatáról, a serdülőkorban felmerülő sajátos megatartásformákról és pszichés problémákról. Ismereteket szerez a gyermek családból való kiemelésének pszichés következményeiről, a veszteségélménnyel járó tünetekről, azok megnyilvánulási formáiról, az intézményi környezetbe való beilleszkedés támogatásának lehetőségeiről. Tevékenysége során a gondozottak életkorra és aktuális élethelyzetére jellemző megnyilvánulásait- ismeretei birtokában- tudatosan képes megfigyelni, átlátni és tevékenysége során ezekre képes adekvátan, a gyermek fejlődését támogatva reagálni. Elsajátítja a közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságainak pozitív és negatív aspektusait, felismeri az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzeteket, valamint a csoporthierarchiából adódó lehetséges veszélyeket. Ezek megelőzésére, kezelésére irányuló módszereket képes alkalmazni. Átlátja, ismeri és tevékenysége során szem előtt tartja a gyermeki jogokat, az ellátottak érdekképviseletének lehetőségeit. Ismereteket szerez gyermekvédelemi szakellátásban alkalmazott ellátási szükségletek típusairól, a speciális, különleges és kettős szükséglet fogalmáról, megjelenési formáiról, jogi szabályozásáról. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások
Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szakmai személyiségfejlesztés, Pszichológia,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Segíti a beilleszkedést. Kontaktust kezdeményez.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadó, előítéletmentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűd	
Felismeri a bántalmazásból adódó tüneteket	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei	Instrukció alapján részben önállóan		
Bizalmi kapcsolatot alakít ki.	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Felismeri az életkori sajátosságokból adódó megnyilvánulásokat	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Teljesen önállóan		
Életkori sajátosságokra fejlődést támogató módon viszonyul.	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri az aktuális élethelyzetből adódó viselkedésmódokat	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai. A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai	Instrukció alapján részben önállóan		
Erősíti a csoporthoz tartozás érzését.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Csoportkohéziót növelő gyakorlatok	Teljesen önállóan		
Az ellátottakat segíti a gyermeki jogok ismeretében, érdekképviseletében	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Gyermeki jogok, érdekképviselet lehetőségeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megelőzi a csoporton belül bántalmazást.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei. Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A serdülőkorban felmerülő sajátos magatartásformák, pszichés problémák **15,5** óra

A serdülőkori válság és fejlődési krízis fogalma, megjelenési formái. A fejlődési krízis meghatározása Erik H. Erikson pszichocszociális fejlődés-elméletének nézőpontján keresztül. A serdülőkori válság megjelenési formái, okai, kezelésének lehetőségei. Az identitáskrízis, teljesítménykrízis, autoritáskrízis, szociális gátlás, szorongásos-depresszív tünetek, evészavar, alvászavar, drogfogyasztás, indulatkontroll problémák, önveszélyeztető magatartásformák, acting out reakciók, szuicid fantáziák-szándék-kísérlet- cselekedet meghatározása, kialakulásának hátterében meghúzódó okok feltérképezése, kezelésük lehetőségei.

Szakmai tevékenység tanulási terület

A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben tantárgy 46,5 óra

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló átfogó képet kap a nevelés folyamatát, célját, feladatait érintő ismeretekről. Elsajátítja a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben megvalósuló közösségi nevelés folyamatának sajátosságait. Ismereteket szerez a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben az ellátottakat érintő ellátási szükségletek rendszeréről, a speciális, különleges, kettős ellátási szükségletű gyermekek nevelésének sajátosságairól. Ismereteket szerez a teljes körű ellátás, gondozás fogalmáról, illetve ezek biztosításának feltételeiről a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben. Átlátja, hogy saját tevékenysége során személyisége, nevelői/vezetői attitűdje, az általa közvetített értékek milyen formában hatnak az ellátott gyermekek, fiatal felnőttek nevelésének folyamatára, személyiségük formálására. Gyakorlatban jól alkalmazható, szemléletformáló módszereket, technikákat ismer meg. Képessé válik a különböző ellátási szükséglettel rendelkező gyermekekkel való kapcsolat kialakítására, így hatékonyan képes részt venni a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben megvalósuló nevelési és gondozási feladatokban, a tanulás támogatásának folyamatában, a tevékenységszervezésben és a biztonság megteremtésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai személyiségfejlesztés, Elsősegélynyújtás alapismeretei, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása, Életvitel-kultúra, Egészségkultúra, Rekreáció-kultúra, Szabadidő-kultúra

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bizalmi kapcsolatot alakít ki	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetésmódszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Együttműködő, hiteles, higgadt, tudatos, következetes, határozott, kiszámítható, empatikus, kerettartó, elfogadó, nyitott előítéletmentes attitűd. Gyors reagálás, érzelmi elérhetőség, asszertív kommunikáció.	
Segítő beszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere, szabályai	Teljesen önállóan		
Nevelési és gondozási feladatokat végez	Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek A gyermekvédelmi intézményekben zajló nevelés sajátosságai Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Tanulási folyamatot támogat	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Tanulást segítő technikák, módszerek	Teljesen önállóan		
Tevékenységeket szervez	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Krízis-helyzetet kezel	Traumatudatos szemlélet gyakorlata Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		

Konfliktusokat kezel	Konfliktuskezelő technikák, Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere Mediáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Motivációs rendszert működtet	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Nevelés folyamata Értékelő-motiváló rendszerek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Pedagógiai ismeretek **26,5** óra

A nevelés fogalma, jellemzői, célja, feladatai. A szocializáció fogalma, a szocializáció színterei. A család fogalma, funkciói, a nevelésben betöltött szerepe. A családokkal való kapcsolattartás, együttműködés formái. Konstruktív életvezetés, mint nevelési érték. A konstruktív életvezetés személyiségbeli feltételei.

Gyógypedagógiai ismeretek **20** óra

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei. A megismerő funkciók fejlődése az egyes életszakaszokban, a megismerő funkciók zavara. A megismerő funkciók, kognitív képességek fejlesztésének lehetőségei. Korai fejlesztés, gondozás fogalma, feladata. Az értelmi akadályozottság definíciója, súlyossági fokozatai, jellemzői. Hallássérülés, látássérülés, kommunikációs zavarok, tanulási, érzelmi és a viselkedési zavarok, mozgássérülés, tanulásban akadályozottság, autizmus spektrum zavar okai, tünetei. A sérülés típusokra jellemző gyermekek, tanulók nevelésének, oktatásának jellemzői. Fogyatékos gyermeket nevelő családok nehézségei. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek csoportjai. A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók csoportjai, nevelésük és oktatásuk sajátosságai, a csoportok jellemzői. Az eltérő fejlődésből adódó hátrányok. Különleges, speciális szükségletet vagy kettős szükségletet mutató gyermekek nevelésének, fejlesztésének lehetőségei. Habilitáció, rehabilitáció gyógypedagógiai értelmezése. Retardáció, regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma. Integráció, inkluzió, szegregáció fogalmainak értelmezése. Az integráció típusai, formái és szintjei. Az inkluzív nevelés szemlélete, tárgyi és személyi feltételei.

Szakmai tevékenység tanulási terület

Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban tantárgy 31 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri az igénybevevők egyes köreinek jellemzőit. Átfogó képet kap a fogyatékosság fogalmáról, típusairól. Ismereteket szerez a fogyatékosság következményeiről az önállóság, autonómia területein. Megismeri a hajléktalansághoz vezető okokat, veszélyeztető tényezőket, a hajléktalanság mentális és szociális következményeit. Tanulása során megismeri az időskorra jellemző sajátságokat az egészség, mentális állapot területein. A tantárgy elsajátítása során képet kap a pszichiátriai betegségek kialakulásának okairól, típusairól, az önálló életvezetésre gyakorolt következményeiről. Megismeri a szenvedélybetegségek típusait, különösen az alkoholizmus és a pszichoaktív szerek fogyasztóinak jellemzőit. Az egyes igénybevevői körök jellemzőinek ismeretével képessé válik az igénybevevők szükségleteikhez igazodó kommunikációra, bánásmódra, átlátja a tevékenysége során elérhető célokat, tiszteletben tartja az igénybevevők jogait és képessé válik munkáját úgy szervezni, hogy az illeszkedjen az igénybevevők egyéni jellemzőihez. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során az ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a problémáik megoldásában támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások
Szociális munkás, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapképzés során elsajátított Egészségügyi ismeretek, Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.
A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szükségletekhez igazodóan alakít ki kapcsolatot az igénybevevőkkel.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan	Munkája során tiszteletben tartja az igénybevevők személyiségi jogait, szükségleteikhez igazodó bánásmódot alkalmaz. Az élet, mint érték szemlélettel végzi munkáját. Munkáját a problémák megol-	
Felépülés szemléletű gondozást végez	A szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek jellemzőinek ismerete.	Teljesen önállóan		
Támogatja a gondozottakat problémáik definiálásában.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan		

Részt vesz a gondozási tervek kidolgozásában	Az igénybevevői kör általános jellemzőinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	dására törekvés jellemzi, mely során elfogadó, előítélet mentes attitűddel viszonyul a gondozottakhoz.	Szövegszerkesztő használatával rész vesz a gondozási terv elkészítésében.

A tantárgy témakörei

Fogyatékkal élő személyek jellemzői **13** óra

A fogyatékosság fogalma, kialakulásának okai. A fogyatékosság típusai, mozgássérültség, látássérültség, hallássérültség, beszédfogyatékosság, értelmi fogyatékosság, autizmus spektrum zavar, pszichoszociális fogyatékosság. A halmozott, súlyosan-halmozott fogyatékosság. A rehabilitáció lehetőségei az egyes típusok tekintetében. A fogyatékos személyek intézményi ellátásának okai, a család feladatai a fogyatékos személyek ellátásában. Fogyatékos gyermek nevelése, fogyatékos családtag gondozása a családban, a család funkciói, megküzdés, elfogadás. A fogyatékosság társadalmi megítélésének változásai, helyzete a XXI. században. Az emberi élet, mint érték a fogyatékkal élő személyek gondozásában. Az igénybevevőkkel való bánásmód különös tekintettel a személyiségi jogaik tiszteletben tartására és az előítélet-mentes attitűd kialakítására.

Pszichiátriai betegek jellemzői **18** óra

A pszichiátriai betegségek osztályozása. A mentális egészség fogalma. A pszichiátriai betegségek és tüneteik. Pszichotikus zavarok, pszichotikus kórképek. Szkizofrénia, paranoid szkizofrénia, hebefrénia, katatón szkizofrénia, depressziós tünetcsoport, mániás tünetcsoport, bipoláris zavarok. A pszichiátriai betegek körében leggyakrabban megjelenő álta- lános tünetei: szorongás, alvászavarok, figyelem és koncentráció zavarok, demencia. A csa- lád szerepe a kórokokban. A pszichiátriai betegek gyógyszeres és pszichoterápiája. A pszichiátriai betegek veszélyeztető viselkedése. Bánásmód a pszichiátriai betegekkel különös tekintettel a személyiségi jogaik tiszteletben tartására és felépülés szemléletű gondozásukra.

Szakmai tevékenység tanulási terület

A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben tantárgy 31 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a szociális intézményekben alkalmazott módszerek, munkaformák elméleti ismereteit és megismeri alkalmazásuk gyakorlati lehetőségét. Megismeri a szociális munka módszerei közül az egyéni esetkezelés és a csoportmunka elméletét és intézményi gyakorlatát. Megismeri a rehabilitáció fogalmát, lehetőségeit a különböző igénybevevői csoportok gondozásában. Tapasztalatot szerez az intézmény rehabilitációs tevékenységeiről, a komplex gondozás megvalósulásáról, az intézmény által nyújtott terápiás lehetőségekről. Megismeri a személyes gondoskodást igénybevevő személyek kapcsolatának a jellemzőit, az intézményi elhelyezés ártalmait. A tantárgy elsajátítása során megismeri a krízis kezelés elméletét és intézményi gyakorlatát.

A tantárgy elsajátítása során a tanuló olyan ismereteket szerez, amelyek képessé teszik, hogy felkészülten vegyen részt a szociális intézményrendszerben az ellátottak gondozásában, rehabilitációjában.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások:
Szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szociális ismeretek, Szakmai személyiségfejlesztés, Probléma-, konfliktus kezelése, meg- oldása,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bizalmi kapcsolat kialakítása	Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Munkavégzése során szakmai ismereteit tudatosan kezeli, nyíltan kommunikál. Az igénybevevőkkel elfogadó, empatikus kapcsolatot alakít ki, előítélet mentes attitűd jellemzi.	
Krízist kezel	A krízis intervenció lépései, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Támogatja az igénybevevők szociális kapcsolódásait	Intézményi ártalmak, az elmagányosodás hatása a mentális állapotra	Teljesen önállóan		
Konfliktust kezel	Konfliktus kezelő technikák, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Segítőbeszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere	Teljesen önállóan		
Részt vesz az igénybevevők rehabilitációjában	Komplex gondozás, a rehabilitáció tevékenységei	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz csoport foglalkozásokon	Szociális csoportmunka jellemzői, csoportdinamikai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Tevékenységeket szervez	Az igénybevevők jellemzői, intézményi ártalmak	Instrukció alapján részben önállóan		A tevékenységhez szükséges IKT eszközöket használja
Segíti az igénybevevőket önálló életvezetésük kialakításában	Komplex gondozás, rehabilitáció	Teljesen önállóan		
Segíti az igénybevevőket önellátásukban	Komplex gondozás, szükségletekhez igazodó ellátás	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Rehabilitáció, terápiás munka **18** óra

A rehabilitáció fogalma, célja. A rehabilitációs tevékenység meghatározása. A rehabilitáció fajtái: orvosi, jogi, pedagógiai, gyógypedagógiai, foglalkozási, szociális rehabilitáció. A rehabilitáció komplex jellege. A rehabilitáció folyamata: felismerés, diagnózis, prognózis. A rehabilitáció célja: az igénybevevők önálló életvezetési képességének kialakítása, illetve helyreállítása. A rehabilitáció megvalósításának módszerei szenvedélybetegek, fogyatékkal élő személyek, pszichiátriai betegek és hajléktalan személyek ellátása során. Az önálló életvezetéshez szükséges kompetenciák, önellátás, foglalkoztatás, szociális kapcsolatok kérdései.
A rehabilitáció folyamatában alkalmazott terápiák, egyéni és csoportos terápiás foglalkozások. Felépülési-modell és szemlélet jellemzői. Az adott intézményben folyó rehabilitációs tevékenységek, terápiás lehetőségek.

Az igénybevevők kapcsolatainak támogatása **13** óra

Az intézményes ellátás ártalmai, az önállóság, önellátás, a szociális kapcsolatok terén. Az elmagányosodás mentális következményei. Az igénybevevők szociális kapcsolatainak feltérképezése. A szociális ellátást nyújtó intézmények feladatai az igénybevevők kapcsolatainak ápolásában, a kapcsolattartás szabályozása, lehetőségeinek biztosítása, a házirend kapcsolattartásra vonatkozó szabályai. A családi kapcsolatok erősítését szolgáló tevékenységek, konfliktus-kezelés lehetőségei, módszerei. Az igénybevevők szociális kapcsolatainak erősítését célzó programok, intézményen belül, intézmények között és intézményen kívül. Az adott intézmény gyakorlata a kapcsolatok ápolásában, az intézményi programok megismerése.

Admisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.
Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyiratkezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntéselőkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.
Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.
Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ágazatban tanuló ismerje meg az adminisztráció alapfogalmait, eszközeit, és sajátítsa el a szociális igazgatás, valamint a gyermekvédelem területén fellelhető alapvető ügyviteli,

ügyirat-kezelési, és ügyintézési technikákat.
Értse meg az információs folyamatokat, az intézményben keletkezett iratok, dokumentumok elkészítésének, kezelésének, tárolásának szabályait, ismerje meg a dokumentumok formai és tartalmi követelményeit.
Legyen tisztában az adatok, információk védelmének fontosságával, tartsa be az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.
Legyen képes a munkavégzését szabályozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására. Alkalmazza a hagyományos és elektronikus kapcsolattartás formáit.
Adminisztrációs ismereteit használja fel a gyakorlat során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező szociális szakiránnyal, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, Szociális menedzser, ügyviteli és ügyirat-kezelési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti- gyermekvédelmi ellátásban legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adminisztrációs, iratkezelési, ügyviteli feladatokat lát el. Vezeti a feladatkörébe utalt nyilvántartásokat.	Ismeri az iratok, dokumentumok fajtáit, funkcióit, elkészítését, az ügyvitel és ügyirat-kezelés alapfogalmait, folyamatait, feladatait, a manuális és számítógépes ügyiratkezelést. Ismeri az intézmény iratkezelésre vonatkozó szabályait, az ügyintézés rendjét, az irodai - hagyományos papíralapú, vagy elektronikus adminisztrációt.	Teljesen önállóan	A dokumentumokat kellő részletezettséggel, a szakmai fogalomrendszer alkalmazásával készíti el, törekszik a szakszerű, pontos, precíz munkavégzésre, felelős és igényes munkát végez.	Számítógépes ügyviteli programokat használ (dokumentumkezelésre, iktatásra, nyilvántartásra, ügyféliratok kezelésére, stb.).
Feldolgozza az adatokat és információkat. Betartja az információk és adatok felhasználásának szabályait.	Ismeri az adatok, információk keletkezésének folyamatát, az adat- és információ védelemre vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközöket használ a munkafolyamatokban.

Komplex iratokat készít el, kitölti a nyomtatványokat kézzel, számítógéppel.	Ismeri az intézményi dokumentumokat, nyilvántartásokat, a dokumentumszerkesztés alapjait, az egyes dokumentumokra vonatkozó tartalmi és formai előírásokat.	Teljesen önállóan	Figyelemmel kíséri a munkájához tartozó jogszabályok változásait. A tudomására jutott adatok kezelésével kapcsolatosan a szabályok, előírások szerint felelősen jár el.	Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok segítségével készít el dokumentumokat.
Hivatalos levelet ír, továbbít postai úton, és elektronikusan.	Ismeri a levelek előkészítésére és továbbítására vonatkozó formai és tartalmi követelményeket, a kapcsolattartás intézményi szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, elektronikus kommunikáció, levelek elektronikus továbbítása.
Ügyet intéz személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, elektronikusan.	Ismeri az ügyintézésre, kapcsolattartásra vonatkozó intézményi szabályokat.	Teljesen önállóan		Az ügyek intézését digitális úton is elvégzi.
A közigazgatásban használatos kérelmeket, jegyzőkönyveket, idézéseket, értesítéseket, határozatokat készít el számítógépes szövegszerkesztő program segítségével.	Ismeri a közigazgatási eljárás dokumentumait, a dokumentumok tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása.

A tantárgy témakörei

Ügyviteli és ügyirat-kezelési alapismeretek **15** óra

Adminisztráció, ügyvitel fogalma, feladatrendszere.
Az irat fogalma, az iratok fajtái, jellemzői.
Az ügyirat fogalma, főbb követelményei, az ügyiratok csoportosítása.
Az iratkezelés/ügykezelés/ügyiratkezelés fogalma, célja, rendeltetése, folyamata, szakaszai (nyilvántartásba vétel, ügyiratkezelés, ügyintézés lezárása utáni iratkezelés).
Az iratkezelés és -tárolás dokumentumai.
A manuális és a számítógépes ügyiratkezelés feladatai: küldemények érkeztetése, postabontás, kezdő és utóirat megkülönböztetése, iktatás, iktatókönyv használata, gyűjtőszám, gyűjtőív alkalmazása, szignálás, előadói ív vezetése, határidő-nyilvántartás, postázás, postakönyv, irattározás fogalma.
Ügyiratkezelés az ügyintézés lezárása után, irattárba vétel. Az irattárolás fogalma, fajtái (papíralapú, digitális), szabályozása. Az irattárolás személyi és tárgyi feltételei, biztonsági védelme.
A selejtezés (papíralapú, digitális) fogalma, az eljárás folyamata, végrehajtása, dokumentálása.
Elektronikus iratok selejtezése. Nem selejtezhető irattári tételek.

Információs folyamatok, adat- és információvédelem **16** óra

Az adminisztrációra ható információs folyamatok.
Az információ fogalma, keletkezése, az információfeldolgozás módja, eszközei, célja, funkciója, személyi és tárgyi feltételei, információk összeállítása.

Az adat fogalma. Adatfelvétel, nyilvántartás kezelés, adat feldolgozása.
Az adat- és információkezelés értelmezése, szabályozása.
Adatszolgáltatás, adatvédelem, a személyes és szenzitív adatok védelme.
Személyes adatok gyűjtése, feldolgozása, felhasználásának korlátozása, az érintett személyek védelme.
Különleges adatok, tájékoztatási kötelezettségek, kezelési hozzájárulás.
Adatvédelmi szintek (szervezeti) és felelősségi körük.

Adatvédelmi hatóság szerepe, funkciója, adatvédelmi biztos jogköre.
A szervezeti adatkezelés szabályozása. Az adatvédelmi szabályzat tartalmi elemei.
Az adatkezelés technikai háttere, biztonsági elemei.
Jogszabálykövetés, jogszabálykeresés.

3.1.1 Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja tantárgy 62/62 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az igénybevevők gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka soránhasznált dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésévelösszefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat.

Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a szociális ellátó rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező szociális szakiránnyal, aki a szociális területen legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szociális ismeretek tantárgyra, valamint a szakirányú képzés Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata, és Intézményi adminisztráció tantárgyaira épül.

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem

stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az adott intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során az igénybevevők érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás, előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri az intézményi szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ.
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri az intézményben használatos dokumentumokat, az intézményi adatkezelési szabályzatot.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri az intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 A szolgáltatás/intézmény alapdokumentumainak megismerése

A szervezet működését meghatározó alapdokumentumok megismerése: Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program, Működési Engedély, Házirend. Az egyes dokumentu-

mok egymásra épülésének vizsgálata.
A szolgáltatás/ intézmény belső szabályzatainak áttekintése.
Az intézményi működést biztosító szabályzatok: élelmezési szabályzat, pénzkezelési szabályzat, ruházati szabályzat, letéti szabályzat, munkaköri leírás, munka- és tűzvédelmi szabályzat, adatvédelmi szabályzat.
A munkavégzés speciális szabályzatai, az intézményben fogadott hallgatókra, tanulókra vonatkozó szabályzatok, utasítások.
A munkavállalók érdekképviseletének működését szabályzó dokumentumok.
Az ellátást biztosító szabályzatok: személyes tárgyak leltára, az érdekképviselet szabályozása, a panaszjog érvényesítésének lehetőségei.
Az intézmény fenntartója, törvényességi ellenőrzést ellátó szervek, az ellenőrzés tapasztalatai.
A területre vonatkozó jogi ismeretek.

Admisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.2 Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja tantárgy 15,5 óra 0,5 óra/hét

3.1.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az igénybevevők gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka soránhasznált dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat.

Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a szociális ellátó rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező szociális szakiránnyal, aki a szociális területen legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szociális ismeretek tantárgyra, valamint a szakirányú képzés Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata, és Intézményi adminisztráció tantárgyaira épül.

3.1.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti az adott intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során az igénybevevők érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás,	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri az intézményi szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ.
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan	előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri az intézményben használatos dokumentumokat, az intézményi adatkezelési szabályzatot.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri az intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.2.6 A tantárgy témakörei

3.1.2.6.1 A szolgáltatás/intézmény alapdokumentumainak megismerése

A szervezet működését meghatározó alapdokumentumok megismerése: Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program, Működési Engedély, Házirend. Az egyes dokumentumok egymásra épülésének vizsgálata.
A szolgáltatás/ intézmény belső szabályzatainak áttekintése.
Az intézményi működést biztosító szabályzatok: élelmezési szabályzat, pénzkezelési szabályzat, ruházati szabályzat, letéti szabályzat, munkaköri leírás, munka- és tűzvédelmi szabályzat, adatvédelmi szabályzat.
A munkavégzés speciális szabályzatai, az intézményben fogadott hallgatókra, tanulókra vonatkozó szabályzatok, utasítások.
A munkavállalók érdekképviseletének működését szabályzó dokumentumok.
Az ellátást biztosító szabályzatok: személyes tárgyak leltára, az érdekképviselet szabályozása, a panaszjog érvényesítésének lehetőségei.
Az intézmény fenntartója, törvényességi ellenőrzést ellátó szervek, az ellenőrzés tapasztalatai.
A területre vonatkozó jogi ismeretek.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.3 Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja tantárgy15,5 óra 0,5 óra/hét

3.1.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az ellátottakkal, igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az ellátottak gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a gyermekvédelem, a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka során- használt dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat. Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők/ellátásban részesülők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a gyermekvédelmi rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat-

kozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező, aki a gyermekvédelmi területen legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakirányú képzésben megismert Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézési és ügyfélszolgálat gyakorlata, Intézményi adminisztráció szakmai tárgyakra épül.

3.1.3.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az szolgáltatások/ intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során a gyermekek érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az ellátottakkal és igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás, előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri a szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az ellátottakat, igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri a szolgáltatás/intézményben használatos dokumentumokat, az iratkezelési szabályokat.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri a szolgáltatás/ intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.3.6 A tantárgy témakörei

3.1.3.6.1 Az intézmény alapdokumentumainak megismerése

A szervezet működését meghatározó alapdokumentumok megismerése: Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program, Működési Engedély, Házirend. Az egyes dokumentumok egymásra épülésének vizsgálata.
Az intézmény belső szabályzatainak áttekintése.
Az intézményi működést biztosító szabályzatok: élelmezési szabályzat, pénzkezelési szabályzat, ruházati szabályzat, letéti szabályzat, munkaköri leírás, munka- és tűzvédelmi szabályzat, adatvédelmi szabályzat.
A munkavégzés speciális szabályzatai, az intézményben fogadott hallgatókra, tanulókra vonatkozó szabályzatok, utasítások.
A munkavállalók érdekképviseletének működését szabályzó dokumentumok.
Az ellátást biztosító szabályzatok: zsebpénzkezelési szabályzat, ruházati leltár, személyes tárgyak leltára, az érdekképviselet szabályozása, a panaszjog érvényesítésének lehetőségei.
Az intézmény fenntartója, törvényességi ellenőrzést ellátó szervek, az ellenőrzés tapasztalatai.
A területre vonatkozó jogi ismeretek.

13. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Szabadidő-kultúra tantárgy **108,5 óra**
3,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A Szabadidő-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók ismerjék meg a szabadidő fogalmát, funkcióit, szükségességét, arányát, az emberi szervezetre gyakorolt hatását. További cél, hogy módszertani ismereteik birtokában képesek legyenek szabadidős program kínálatot összeállítani illetve egyszerű programot szervezni, segítséggel lebonyolítani, irányítani a különböző korosztályok számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben és javítóintézetekben.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben és szabadidő szervezésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: művészeti ismeretek, testnevelés, földünk-és környezetünk, szociális ismeretek, pszicho- lógia

A képzés órakeretének legalább 75%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Változatos szabadidő tervet állít össze maga és családja számára.	Ismeri a szabad-idő fogalmát, funkcióit, a meg-felelő arányát, és a szabadidő eltöltésének lehetséges formáit.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Különböző korosztályba tartozók számára szabadidő kínálatot állít össze.	Ismeri a szabadidő szervezés célját, feladatait. Felsorolja a tanult szabadidős tevékenységeket korosztály szerint, funkció szerint és az emberi szervezetre gyakorolt fejlesztő hatása alapján.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.

Szociális szolgáltatást nyújtó intézményekben egyszerű szabadidős programot, rendezvényt szervez és lebonyolít.	Ismeri a szabad-idős program szervezésével kapcsolatos folyamatot, a program szervezésének fázisait, lépéseit. Ismeri, hogy egy-egy program lebonyolításával kapcsolatban milyen körülményeket, személyi, tárgyi feltételeket szükséges figyelembe venni.	Teljesen önállóan	intelligencia, kreativitás, önállóság, aktivitás, felelősségtudat, szabálytudat, segítőkészség, rugalmasság, alkalmazkodó képesség	Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Megszervez és irányít egyszerű művészeti, sport programot, kirándulást, tábort valamely korosztály számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben.	Ismeri a szociális intézményekben szervezhető művészeti, sport programok, kirándulások, táboroztatás célját, feladatát, szerevezésnek módját, folyamatát, lépéseit	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Szakszerűen vezeti, elkészíti a programokhoz kapcsolódó dokumentációt.	Ismeri a szabadidős programok dokumentációkészítésének módszertanát.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása

A tantárgy témakörei

Szabadidő-szervezés módszertani kérdései **46,5** óra

A szabadidőszervezés céljai, feladatai.
A szabadidős programok, rendezvények, tevékenyégek szervezésének feltételei, pszichológiai, szociológiai, neveléselméleti, kulturális szempontok.
A szabadidős kínálat kialakításának sajátosságai a különböző szabadidős színtereken, a szolgáltatást igénybe vevők körében.
A szabadidős tevékenységek szervezését megelőző igény-, és szükségletfelmérés módszerei, a szociális szolgáltatások területén (kérdőív, beszélgetést, a személyes interjút, a csoportos interjút stb.). Módszerek kiválasztásának szempontjai.
Kérdőívek típusai, kérdőívszerkesztés szabályai, alkalmazott kérdéstípusok, kérdésfeltevés, kérdőív felvétele.
Interjúk típusai, előkészítés feladatai, interjúkészítés szabályai, interjú felvétele.
A szabadidős programok szervezésének fázisai, folyamata (tervezés, levezetés, utómunka).
A szabadidős programok tervezésének, szervezésének jellemzői. (Időbeliség típusa szerinti tervek, célmeghatározás, célcsoportok meghatározása, feladatok, ütemezés, szervezési módok, módszerek tervezése, irányítás típusa, felelősök, eszközigény, költségterv stb.)
Együttműködést támogató, kreativitást ösztönző technikák ismerete (ötletbörze, ötletdoboz stb.).
A szabadidős programok lebonyolításának jellemzői.
A szabadidős programok utómunkálatainak jellemzői.
A szabadidős programok dokumentációi, tartalmuk, formái, jellemzői.
Munka-, baleset- és tűzvédelem felmérése a szabadidős programok lebonyolítása során.

A szabadidős programok infrastrukturális háttere, szervezésének és lebonyolításának személyi feltételei.
Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai.
Környezettudatosság.
A szabadidős programok marketingje.
A szociális munka módszereinek alkalmazása a szabadidő-szervezési feladatokban.

Szabadidő-szervezés gyakorlata **62** óra

A szabadidős tevékenységek formái, szabadidős kínálat típusai a gyermekjóléti, gyerekvédelmi és szociális intézményekben. A különböző élethelyzetű ellátottak, igénybevevők számára szervezett szabadidős programok.
A szabadidő-szervezési ismeretek alkalmazása a szociális szolgáltatásokat ellátó intézményekben, közreműködés szabadidő-szervezési feladatokban.
A foglalkoztatás elvei, formái időskorban, fizikai, szellemi, kulturális, szórakoztató foglalkoztatás céljai, tervezése és szervezése. Életkor specifikus foglalkoztatási formák.
Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai, szakmai kompetenciái a szabadidős tevékenységek rendszerében.
A művészeti tevékenységekhez (irodalmi, zenei, képzőművészeti) kapcsolódó feladatok, hatásuk a személyiség fejlődésére. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a művészeti tevékenységek területén.
Mozgás és sporttevékenységhez kapcsolódó feladatok, hatásuk a személyiség fejlődésére. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a mozgás és sporttevékenységek területén.
A táborozás célja, feladata. Tábortípusok. A táborok tervezéséhez, szervezéséhez kapcsolódó feladatok. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a táboroztatás során.
A kirándulások célja, feladata. Kirándulástípusok. A kirándulások tervezéséhez, szervezéséhez kapcsolódó feladatok. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a kirándulások során.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.
Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.
Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.

Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

46,5 óra

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a fejlődés folyamata során megvalósuló törvényszerűségeket, a különböző életkorokra jellemző sajátosságokat. Átfogó képet kap a serdülőkort érintő biológiai, szociális és pszichológiai változások folyamatáról, a serdülőkorban felmerülő sajátos megatartásformákról és pszichés problémákról. Ismereteket szerez a gyermek családból való kiemelésének pszichés következményeiről, a veszteségélménnyel járó tünetekről, azok megnyilvánulási formáiról, az intézményi környezetbe való beilleszkedés támogatásának lehetőségeiről. Tevékenysége során a gondozottak életkorra és aktuális élethelyzetére jellemző megnyilvánulásait- ismeretei birtokában- tudatosan képes megfigyelni, átlátni és tevékenysége során ezekre képes adekvátan, a gyermek fejlődését támogatva reagálni. Elsajátítja a közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságainak pozitív és negatív aspektusait, felismeri az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzeteket, valamint a csoporthierarchiából adódó lehetséges veszélyeket. Ezek megelőzésére, kezelésére irányuló módszereket képes alkalmazni. Átlátja, ismeri és tevékenysége során szem előtt tartja a gyermeki jogokat, az ellátottak érdekképviseletének lehetőségeit. Ismereteket szerez gyermekvédelemi szakellátásban alkalmazott ellátási szükségletek típusairól, a speciális, különleges és kettős szükséglet fogalmáról, megjelenési formáiról, jogi szabályozásáról. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szakmai személyiségfejlesztés, Pszichológia,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Segíti a beilleszkedést. Kontaktust kezdeményez.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadó, előítéletmentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűd	
Felismeri a bántalmazásból adódó tüneteket	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei	Instrukció alapján részben önállóan		
Bizalmi kapcsolatot alakít ki.	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Felismeri az életkori sajátosságokból adódó megnyilvánulásokat	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Teljesen önállóan		
Életkori sajátosságokra fejlődést támogató módon viszonyul.	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri az aktuális élethelyzetből adódó viselkedésmódokat	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai. A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai	Instrukció alapján részben önállóan		
Erősíti a csoporthoz tartozás érzését.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Csoportkohéziót növelő gyakorlatok	Teljesen önállóan		
Az ellátottakat segíti a gyermeki jogok ismeretében, érdekképviseletében	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Gyermeki jogok, érdekképviselet lehetőségeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megelőzi a csoporton belül bántalmazást.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei. Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A családból kiemelt gyermekek sérülékeny helyzete **19,5** óra

A családból való kiemelés hatásai, az ezzel járó veszteségélmény életkortól függő megjelenési formái, tünetei. A gyászfolyamat szakaszai. A gyermekbántalmazások típusai és formái, viselkedésben megnyilvánuló tünetei. A PTSD fogalma, tünetei, kezelésének lehetőségei. Az intézményi környezetbe való beilleszkedés nehézségei. Az intézményi környezetbe való befogadást, beilleszkedést hátráltató tényezők és támogató lehetőségek. A traumatizált gyermekekkel való kapcsolat kialakításának lehetőségei, a traumatudatos-szemlélet gyakorlatban történő alkalmazása. A kulturális különbségekből adódó nehézségek kezelésének lehetőségei. A gyermeki jogok megismerése, az érdekképviselet lehetőségei, különös tekintettel az intézményi környezetben nevelkedő gyermekek sérülékeny helyzetére fókuszálva.

A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai **17** óra

A közösségi nevelés során felmerülő csoportdinamikai sajátosságok pozitív és negatív aspektusai. A csoportkohézió erősítésének, a gyermekek közötti szeretet-kapcsolat kialakításának lehetőségei. Ezt nehezítő tényezők, ill. ezt támogató módszerek megismerése. Az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzetek megismerése. Bűnelkövetés, áldozattá válás, korai iskolaelhagyás, pszichoaktív szerhasználat megelőzésének lehetőségei. A csoporthierarchiából adódó veszélyek, fenyegetés, kényszerítés, megfélemlítés, lelki, fizikai, szexuális bántalmazás felismerésében és kezelésében alkalmazható módszerek.

Ellátási szükségletek típusai, jogi szabályozása a gyermekvédelmi szakellátásban **10** óra

A gyermekvédelmi szakellátásban alkalmazott speciális, különleges és kettős ellátási szükséglet fogalmának meghatározása, ehhez kapcsolódó jogszabályi háttér megismerése. A különböző ellátási szükségletek megjelenésének formái, sajátosságai, megállapítást és az annak megfelelő elhelyezést érintő szabályozások.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben tantárgy 62 óra

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló átfogó képet kap a nevelés folyamatát, célját, feladatait érintő ismeretekről. Elsajátítja a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben megvalósuló közösségi nevelés folyamatának sajátosságait. Ismereteket szerez a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben az ellátottakat érintő ellátási szükségletek rendszeréről, a speciális, különleges, kettős ellátási szükségletű gyermekek nevelésének sajátosságairól. Ismereteket szerez a teljes körű ellátás, gondozás fogalmáról, illetve ezek biztosításának feltételeiről a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben. Átlátja, hogy saját tevékenysége során személyisége, nevelői/vezetői attitűdje, az általa közvetített értékek milyen formában hatnak az ellátott gyermekek, fiatal felnőttek nevelésének folyamatára, személyiségük formálására. Gyakorlatban jól alkalmazható, szemléletformáló módszereket, technikákat ismer meg. Képessé válik a különböző ellátási szükséglettel rendelkező gyermekekkel való kapcsolat kialakítására, így hatékonyan képes részt venni a gyermekvédelmi szak-

ellátás intézményeiben megvalósuló nevelési és gondozási feladatokban, a tanulás támogatásának folyamatában, a tevékenységszervezésben és a biztonság megteremtésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai személyiségfejlesztés, Elsősegélynyújtás alapismeretei, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása, Életvitel-kultúra, Egészségkultúra, Rekreáció-kultúra, Szabadidő-kultúra

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bizalmi kapcsolatot alakít ki	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetésmódszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Együttműködő, hiteles, higgadt, tudatos, következetes, határozott, kiszámítható, empatikus, kerettartó, elfogadó, nyitott előítéletmentes attitűd. Gyors reagálás, érzelmi elérhetőség, asszertív kommunikáció.	
Segítő beszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere, szabályai	Teljesen önállóan		
Nevelési és gondozási feladatokat végez	Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek A gyermekvédelmi intézményekben zajló nevelés sajátosságai Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Tanulási folyamatot támogat	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Tanulást segítő technikák, módszerek	Teljesen önállóan		

Tevékenységeket szervez	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Krízis-helyzetet kezel	Traumatudatos szemlélet gyakorlata Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		
Konfliktusokat kezel	Konfliktuskezelő technikák, Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere Mediáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Motivációs rendszert működtet	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Nevelés folyamata Értékelő-motiváló rendszerek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Nevelési folyamatok **20** óra

A nevelés folyamata. A tevékenység funkciója a nevelésben. A motiváció szerepe a tevékenységszervezésben. A jellem fejlesztése és a fejlődését meghatározó tényezők. Az önfejlesztő aktivitás szükségleteinek kialakítása a nevelés folyamatában. A nevelési módszerek osztályozása és rendszere. A módszerek kiválasztásának szempontjai. A közvetett és közvetlen nevelési módszerek. A nevelés területei, céljai, alapvető feladatai. Az értelmi nevelés, esztétikai nevelés, testi nevelés, erkölcsi nevelés, vallási nevelés, közösségi nevelés céljai, személyiségfejlesztésben betöltött szerepük.

Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a

javítóintézetekben zajló nevelés sajátosságai **32** óra

A teljes körű ellátás fogalma, biztosításának feltételei. A gondozás fogalma, lehetőségei és feltételei a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetben. Tevékenységszervezés és megvalósulás pedagógiai kérdései. Kommunikáció és együttműködés a tevékenységszervezésben. A teljes körű ellátáshoz kapcsolódó résztevékenységek. Nevelési és gondozási feladatok a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben: egyéni fejlesztés, közösségi nevelés, motivációs rendszer és értékelés, kötött és kötetlen foglalkozások, önkiszolgáló tevékenységek, munkára nevelés. Tanulási folyamat támogatása, egyéni differenciált fejlesztés, tehetség-gondozás. Lelki gondozás, vallásgyakorlás. Egészségügyi ellátás, mentálhigiéné, prevenció. Engedély nélküli eltávozások, szökések megelőzésének lehetőségei. Bűnmegelőzés, áldozattá válás lehetőségeinek megelőzése. Utógondozás és utógondozói ellátás. Terápiás lehetőségek, módszerek, személyiségfejlesztés, normastruktúra fejlesztés, életkompetenciák fejlesztése, kommunikációfejlesztés, agressziókezelés. A pedagógiai program tartalmi elemei. A pedagógiai légkör, a nevelő személyisége, a nevelői értékek, nevelői attitűd és vezetési stílusok hatása a nevelés folyamatában. A nevelés folyamatában szükséges készségek, kompetenciák a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben: stabilitás, motiváció, együttműködés, hitelesség, következetesség, kiszámítható keretek, empátia, érzelmi kötődés, elfogadás, szokásrendszer. Szakmai nyitottság, előítélet mentesség, együttműködési készség, erőszakmentes, asszertív kommunikáció, eredményes konfliktuskezelés. A gyermekkel való kapcsolat kialakításának lehetőségei, a kapcsolat kialakítását akadályozó tényezők. A speciális, különleges és kettős ellátási szükségletű gyermek sajátosságai, egyéni bánásmód érvényesülése a nevelés folyamatában. A biztonság megteremtésének lehetőségei a gyermekjóléti alapellátási, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben. A rendkívüli esemény és krízis-helyzetek fogalma, annak típusai. A rendkívüli események és krízis-helyzetek során alkalmazható módszerek, lehetőségek.

A gyakorlatban alkalmazható egyéb módszerek **10** óra

Asszertív kommunikáció alkalmazása. Traumatudatos konfliktus- és kríziskezelés. Segítő beszélgetés. Montessori módszer. Élménypedagógia lehetőségei. Resztoratív technikák, mediációs- és jóvátételi eljárás alkalmazásának lehetőségei a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban tantárgy **62** óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri az igénybevevők egyes köreinek jellemzőit. Átfogó képet kap a fogyatékosság fogalmáról, típusairól. Ismereteket szerez a fogyatékosság következményeiről az önállóság, autonómia területein. Megismeri a hajléktalansághoz vezető okokat, veszélyeztető tényezőket, a hajléktalanság mentális és szociális következményeit. Tanulása során megismeri az időskorra jellemző sajátságokat az egészség, mentális állapot területein. A tantárgy elsajátítása során képet kap a pszichiátriai betegségek kialakulásának okairól, típusairól, az önálló életvezetésre gyakorolt következményeiről. Megismeri a szenvedélybetegségek típusait, különösen az alkoholizmus és a pszichoaktív szerek fogyasztóinak jellemzőit. Az egyes igénybevevői körök jellemzőinek ismeretével képessé válik az igénybevevők szük-

ségleteikhez igazodó kommunikációra, bánásmódra, átlátja a tevékenysége során elérhető célokat, tiszteletben tartja az igénybevevők jogait és képessé válik munkáját úgy szervezni, hogy az illeszkedjen az igénybevevők egyéni jellemzőihez. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során az ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a problémáik megoldásában támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociális munkás, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapképzés során elsajátított Egészségügyi ismeretek, Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szükségletekhez igazodóan alakít ki kapcsolatot az igénybevevőkkel.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan	Munkája során tiszteletben tartja az igénybevevők személyiségi jogait, szükségleteikhez igazodó bánásmódot alkalmaz. Az élet, mint érték szemlélettel végzi munkáját. Munkáját a problémák megoldására törekvés jellemzi, mely során elfogadó, előítélet mentes attitűddel viszonyul a gondozottakhoz.	
Felépülés szemléletű gondozást végez	A szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek jellemzőinek ismerete.	Teljesen önállóan		
Támogatja a gondozottakat problémáik definiálásában.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan		
Részt vesz a gondozási tervek kidolgozásában	Az igénybevevői kör általános jellemzőinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával rész vesz a gondozási terv elkészítésében.

A tantárgy témakörei

Hajléktalan személyek jellemzői **26** óra

A hajléktalansággal veszélyeztetett társadalmi csoportok köre, különösen a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatal felnőttek, a büntetés végrehajtás intézményeiből kikerülők, az alacsonyjövedelmű családok helyzete. A depriváció és a tanult tehetetlenség fogalmai és a hajléktalanság kialakulása közötti összefüggések. A hajléktalansághoz vezető okok feltárása. A munkanélküliség okai, helyzete Magyarországon. A foglalkoztatás helyzete, lehető-

ségei Magyarországon. Életvezetési elakadások a hajléktalanok életútjában, szenvedélybetegség. A hajléktalan személyek családi kapcsolatainak jellemzői. A hajléktalanokkal való bánásmód különös tekintettel a személyiségi jogaikra, foglalkoztatási rehabilitációjukra.

Időskorú személyek jellemzői **18** óra

Az időskor, mint életszakasz pszichológiai jellemzői. Az intézményekben élő időskorúak veszteség élményei, megküzdési módjai. Az igénybevevők családi kapcsolatainak jellemzői, a család szerepe az időskorú személygondozásában. A család szerepének változásai az idősek ellátásában, a gyermekek szerepe, felelőssége az időskorú szülők ellátásában. Az időskorra jellemző egészségügyi állapot, különös tekintettel az önelletást befolyásoló állapotokra, betegségekre. Az időskorúakkal való bánásmód különös tekintettel a szükségletekhez illeszkedően a legjobb életminőség biztosítására, személyiségi jogaik tiszteletben tartására.

Szenvedélybetegek jellemzői **18** óra

A drog fogalma, legális és illegális drogok. A függőség fogalma (dependencia, addikció) A szerhasználat során kialakuló tolerancia. Szerfüggőség és viselkedés függőség. A függőségek során kialakuló ciklikusság. A drogkarrier kialakulásának szakaszai: kipróbáló, rekreációs, vagy szabadidős használó, szituációs használat, intenzifikált használat, kényszeres használat. Kettős diagnózisú szerhasználók. A szenvedélybetegek családi kapcsolatai, szenvedélybeteg a családban, működési zavarok. Szenvedélybetegek gyermekkorban, fiatal felnőttkorban, felnőttkorban. Bánásmód a szenvedélybetegekkel különös tekintettel a felépülés szemléletű gondozásukra és személyiségi jogaik tiszteletben tartására.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás szakosított intézményeiben tantárgy 46,5 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a szociális intézményekben alkalmazott módszerek, munkaformák elméleti ismereteit és megismeri alkalmazásuk gyakorlati lehetőségét. Megismeri a szociális munka módszerei közül az egyéni esetkezelés és a csoportmunka elméletét és intézményi gyakorlatát. Megismeri a rehabilitáció fogalmát, lehetőségeit a különböző igénybevevői csoportok gondozásában. Tapasztalatot szerez az intézmény rehabilitációs tevékenységeiről, a komplex gondozás megvalósulásáról, az intézmény által nyújtott terápiás lehetőségekről. Megismeri a személyes gondoskodást igénybevevő személyek kapcsolatának a jellemzőit, az intézményi elhelyezés ártalmait. A tantárgy elsajátítása során megismeri a krízis kezelés elméletét és intézményi gyakorlatát.

A tantárgy elsajátítása során a tanuló olyan ismereteket szerez, amelyek képessé teszik, hogy felkészülten vegyen részt a szociális intézményrendszerben az ellátottak gondozásában, rehabilitációjában.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások:

Szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szociális ismeretek, Szakmai személyiségfejlesztés, Probléma-, konfliktus kezelése, meg- oldása,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bizalmi kapcsolat kialakítása	Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Munkavégzése során szakmai ismereteit tudatosan kezeli, nyíltan kommunikál. Az igénybevevőkkel elfogadó, empatikus kapcsolatot alakít ki, előítélet mentes attitűd jellemzi.	
Krízist kezel	A krízis intervenció lépései, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Támogatja az igénybevevők szociális kapcsolódásait	Intézményi ártalmak, az elmagányosodás hatása a mentális állapotra	Teljesen önállóan		
Konfliktust kezel	Konfliktus kezelő technikák, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Segítőbeszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere	Teljesen önállóan		
Részt vesz az igénybevevők rehabilitációjában	Komplex gondozás, a rehabilitáció tevékenységei	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz csoport foglalkozásokon	Szociális csoportmunka jellemzői, csoportdinamikai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Tevékenységeket szervez	Az igénybevevők jellemzői, intézményi ártalmak	Instrukció alapján részben önállóan		A tevékenységhez szükséges IKT eszközöket használja
Segíti az igénybevevőket önálló életvezetésük kialakításában	Komplex gondozás, rehabilitáció	Teljesen önállóan		
Segíti az igénybevevőket önellátásukban	Komplex gondozás, szükségletekhez igazodó ellátás	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az önállóság, önellátás kérdései **28,5** óra

Az önállóság fejlesztésének lehetőségei az intézményekben élő gondozottak tekintetében, a szükségletekhez illeszkedő gondozás kérdései. Az önállóságot támogató bánásmód, kommunikáció és az egyéni szükségletek kérdései. Az intézményi ártalmak megjelenése az igénybevevők önellátása, önállósága területén. A támogatott lakhatás jogszabályi háttere. A támogatott lakhatást igénybe vevők köre, jellemzőik. A támogatott lakhatás szerepe a gondozottak társadalmi integrációjában. Az önálló életvitel elemei. A támogatott lakhatás szolgáltatási elemei: felügyelet, étkeztetés, gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, pedagógiai, gyógypedagógiai segítségnyújtás, háztartási segítségnyújtás.

Konfliktus és kríziskezelés **18** óra

A konfliktusok kialakulásának általános okai és intézményi megjelenése. A gondozottak kö-

zött kialakult konfliktusok okai. A megelőzésének lehetőségei, a házirend, mint az együttélés szabályait tartalmazó dokumentum, az érdekérvényesítés kérdései, érdekképviselet fórumai, panaszjog. A gondozottak és a szakemberek között megjelenő konfliktusok, ellátottjogi képviselet. A szakemberek között kialakult konfliktusok és feloldásainak lehetőségei. A konfliktusok megelőzése, a világosan dokumentált, letisztázott hatáskörök. A kompetenciák túllépéséből eredő konfliktusok szakszerű megoldása. A konfliktus kezelésének stratégiái (Thomas-Kilmann teszt). Konfliktusok kezelésének gyakorlata: resztoratív technikák, jóvátétel. Az asszertív viselkedés és kommunikáció szerepe a konfliktusok kezelésében és kialakulások megelőzésében. Az adott intézményben alkalmazott konfliktus megoldási módok. A krízis definíciója, típusai (fejlődési és akcidentális krízisek). A krízishelyzet lehetséges kimenetelei: a megoldás, a kompromisszum, az eredménytelen megoldás és az összeomlás. A leggyakoribb krízishelyzetek: az intézménybe kerülés körülményei, a megszokott szociokulturális közegből való kiszakadás, a korábbi kapcsolatok megszűnése, együttélésből fakadó különböző konfliktusok, gondnokváltás stb. A krízisintervenció jellegzetességei. A segítő szakember specifikus készségei, feladata a krízisintervenció folyamatában. A krízis kezelés gyakorlata az adott intézménybe.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.

Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyiratkezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntéselőkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.

Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.

Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ágazatban tanuló ismerje meg az adminisztráció alapfogalmait, eszközeit, és sajátítsa el a szociális igazgatás, valamint a gyermekvédelem területén fellelhető alapvető ügyviteli, ügyirat-kezelési, és ügyintézési technikákat.

Értse meg az információs folyamatokat, az intézményben keletkezett iratok, dokumentumok elkészítésének, kezelésének, tárolásának szabályait, ismerje meg a dokumentumok formai és tartalmi követelményeit.
Legyen tisztában az adatok, információk védelmének fontosságával, tartsa be az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.
Legyen képes a munkavégzését szabályozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására. Alkalmazza a hagyományos és elektronikus kapcsolattartás formáit.
Adminisztrációs ismereteit használja fel a gyakorlat során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező szociális szakiránnyal, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, Szociális menedzser, ügyviteli és ügyirat-kezelési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti- gyermekvédelmi ellátásban legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Adminisztrációs, iratkezelési, ügyviteli feladatokat lát el. Vezeti a feladatkörébe utalt nyilvántartásokat.	Ismeri az iratok, dokumentumok fajtáit, funkcióit, elkészítését, az ügyvitel és ügyirat-kezelés alapfogalmait, folyamatait, feladatait, a manuális és számítógépes ügyiratkezelést. Ismeri az intézmény iratkezelésre vonatkozó szabályait, az ügyintézés rendjét, az irodai - hagyományos papíralapú, vagy elektronikus adminisztrációt.	Teljesen önállóan	A dokumentumokat kellő részletezettséggel, a szakmai fogalomrendszer alkalmazásával készíti el, törekszik a szakszerű, pontos, precíz munkavégzésre, felelős és igényes munkát végez.	Számítógépes ügyviteli programokat használ (dokumentumkezelésre, iktatásra, nyilvántartásra, ügyféliratok kezelésére, stb.).
Feldolgozza az adatokat és információkat. Betartja az információk és adatok felhasználásának szabályait.	Ismeri az adatok, információk keletkezésének folyamatát, az adat- és információ védelemre vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Irodatechnikai, információs és kommunikációs eszközöket használ a munkafolyamatokban.

Komplex iratokat készít el, kitölti a nyomtatványokat kézzel, számítógéppel.	Ismeri az intézményi dokumentumokat, nyilvántartásokat, a dokumentumszerkesztés alapjait, az egyes dokumentumokra vonatkozó tartalmi és formai előírásokat.	Teljesen önállóan	Figyelemmel kíséri a munkájához tartozó jogszabályok változásait. A tudomására jutott adatok kezelésével kapcsolatosan a szabályok, előírások szerint felelősen jár el.	Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok segítségével készít el dokumentumokat.
Hivatalos levelet ír, továbbít postai úton, és elektronikusan.	Ismeri a levelek előkészítésére és továbbítására vonatkozó formai és tartalmi követelményeket, a kapcsolattartás intézményi szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, elektronikus kommunikáció, levelek elektronikus továbbítása.
Ügyet intéz személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, elektronikusan.	Ismeri az ügyintézésre, kapcsolattartásra vonatkozó intézményi szabályokat.	Teljesen önállóan		Az ügyek intézését digitális úton is elvégzi.
A közigazgatásban használatos kérelmeket, jegyzőkönyveket, idézéseket, értesítéseket, határozatokat készít el számítógépes szövegszerkesztő program segítségével.	Ismeri a közigazgatási eljárás dokumentumait, a dokumentumok tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása.

A tantárgy témakörei

Iratkészítés gyakorlata **30** óra

Intézményi dokumentumok előállítása. Iratok, ügyiratok, hivatalos iratok, levelek, nyilvántartások készítésének tartalmi, nyelvi, formai követelményei, feltételei. Azonosító adatok helyesírása (személyi adatok, azonosító számok, címek, elérhetőségek, stb. írásmódja.) Hibátlan adatbevitel, esztétikus kivitelezés.
Belső szervezeti iratok pl. értesítés, felszólítás, meghívó nyelvi, tartalmi és formai jellemzői.
Az iratkészítés technikája számítógépen, a hivatali stílus alkalmazása.
Az iratok helyesírási, nyelvhelyességi, nyelvhasználati szempontjai.
Iratok, hivatali levelek stilisztikai elemzése.
Iratok készítésének gyakorlatai: iratsablon készítése, nyomtatványok, űrlapok kitöltése, készítése
Nyilvántartások készítésének és vezetésének gyakorlata.

Kapcsolattartás és levelezés gyakorlata **16** óra

A szóbeli és az írásbeli kapcsolattartás funkciója, változásai.
Az írásbeli kapcsolattartás hagyományos (papíralapú) formái, udvariassági szabályai.
Az elektronikus kapcsolattartás formái, udvariassági szabályai, előnyei és hátrányai.
A munkahelyi kapcsolattartás lehetséges formái (emlékeztető, feljegyzés, körlevél, jelentés, beszámoló, meghívó stb.).
Elektronikus feladatok ellátása során a biztonságos internethasználat előírásai.
A hivatalos szervekkel való kapcsolattartás jellemzői.
A levél és a levelezés formai, tartalmi, nyelvi jellemzői.
Beadvány, kérvény, kérelem, fellebbezés, panasz, bejelentés, javaslat, értesítés, meghívó, határozat levelezési szabályai, fogalmazási és szerkesztési követelményei.

Önéletrajz, szakmai önéletrajz, pályázat levelezési szabályai, fogalmazási és szerkesztési követelményei.
Intézmények belső iratai: emlékeztető, feljegyzés.

Közigazgatási eljárási és dokumentációs alapismeretek **16** óra

Az ügyintézés fogalma.
A közigazgatási szervek működése.
Az ügyintézésre vonatkozó közigazgatási hatósági eljárási szabályok (törvény hatálya, illetékesség szabályai, ügyintézési határidő, jogorvoslatok stb.), a közigazgatási eljárás ügymenete.
A közigazgatási ügy, a hatáskör, az illetékesség jellemzői, az ügyfél, a képviselet, a tényállás és a határidők fő tudnivalói.
A közigazgatási eljárás adminisztrációja, egyes iratok (pl. szerződés, határozat, fellebbezés) tartalmának jogszabályi követelményei.
A kérelem, a jegyzőkönyv, az idézés, az értesítés, hatósági bizonyítvány és a határozatok formai és tartalmi követelményei.
A hatósági bizonyítvány, a hatósági nyilvántartás és hatósági ellenőrzés a közigazgatásban.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.1 Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja tantárgy 46,5 óra 1,5 óra/hét

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az igénybevevők gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka soránhasznált dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat.

Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a szociális ellátó rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező szociális

szakiránnyal, aki a szociális területen legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szociális ismeretek tantárgyra, valamint a szakirányú képzés Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata, és Intézményi adminisztráció tantárgyaira épül.

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az adott intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során az igénybevevők érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás,	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri az intézményi szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ.
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan	előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri az intézményben használatos dokumentumokat, az intézményi adatkezelési szabályzatot.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri az intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Az igénybevevők köre, személyi anyag elemzése 10 óra

A szolgálatás/intézmény igénybevevői körének jellemzői az intézmény által vezetett statisztikai adatok alapján. Bekerülési okok, életkori jellemzők, sajátosságok stb.
A személyi anyag elemzése az alábbi szempontok alapján:
A személyi anyagban vezetett személyes információk, előzményi dokumentumok.
Egészségügyi iratok, zárójelentések, szakvélemények, szakértői bizottságok által készített szakvélemények, iskolai végzettséggel kapcsolatos dokumentumok, egyéb hatósági iratok.
A befogadás dokumentumai, értesítések, nyilatkozatok, kérelmek. Személyes tárgyak, ruházati leltár. Személyes iratok átvétele.
Az ellátás igénybevételére való jogosultságot igazoló dokumentumok.
A korlátozottan cselekvőképes igénybe vevő esetén törvényes képviseletéről szóló határozat.
A kapcsolattartást szabályozó határozatok.

Az igénybevevő vagyoni helyzetével, pénzbeli ellátásával kapcsolatos dokumentumok.
Az ellátás során keletkezett iratok, vélemények, vizsgálati eredmények, bírósági ítéletek, egészségügyi iratok, gondozással kapcsolatos iratok, igénybe vett szolgáltatások.
Az ellátás megszűnésének okára vonatkozó dokumentumok.
Az adatok kezeléséhez, a személyiségi jogok tiszteletben tartásához, az iratok kezeléséhez tartozó jogi ismeretek alkalmazása.

3.1.1.6.2 Kommunikáció szakemberekkel, a team-munka jellemzői 10 óra

Az intézmény belső kommunikációs rendszerének, fórumainak jellemzői, a döntéshozó folyamatok menete, a résztvevők köre, a különböző szakemberek kompetenciahatárainak, felelősségi- és hatáskörének megismerése.
A döntésekről készült emlékeztetők, utasítások menete.
A gondozás során birtokába jutott információk kezelésének szakmai szabályai, titoktartási kötelezettség, személyiségi jogok védelme.
A jelentési kötelezettség körébe tartozó információk, események.
Megoldásközpontú gondolkodás elsajátítása a team megbeszéléseken, esetmegbeszélő tanácskozásokon és a döntéshozó fórumokon.
Az intézmény külső intézményekkel, szakemberekkel való kapcsolatrendszerének jellemzői, annak kommunikációs alapelvei.

3.1.1.6.3 Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció 10 óra

Az intézményi működés során elektronikusan (pl.: KENYSZI) és papír alapon vezetett nyilvántartások, adatszolgáltatások (pl.: KSH, fenntartó részére) ismerete.
Várólista kezelése.
A szolgáltatáson/intézményen belüli napi jelentések rendszere (igénybe vevők létszáma, szolgáltatás igénylések száma).
Az igénybevevők ellátásához tartozó nyilvántartások.
A szakmai ellátás folyamatosságát és az információ áramlás biztosítását szolgáló adminisztrációs feladatok, valamint az igénybevevőkkel kapcsolatos releváns információk közvetítése a megfelelő fórumok felé.

Nyilvántartások, statisztikák elkészítését meghatározó jogszabályok ismerete.

3.1.1.6.4 Dokumentum készítés szabályai 10 óra

A hivatalos levelezés formai követelményeinek ismerete, környezettanulmány, jegyzőkönyv, kérelem, feljegyzés, beadvány, jelentés, jelzés, emlékeztető, panasz, meghívó esetén.
Az aláírásra jogosultak köre.
A különböző szakmai dokumentációk elkészítésére jogosultak köre.
A szakmai nyelvezet, az egyes részterületeken használt szakmai fogalmak ismerete és adekvát használata.
A különböző dokumentumok elkészítéséhez használt szempontsorok.
A dokumentumok elkészítéséhez tartozó jogszabályi háttér ismerete, alkalmazása.

3.1.1.6.5 Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása 6,5 óra

A "rendkívüli esemény", veszélyeztető helyzetek fogalma, annak típusai.
A rendkívüli események és veszélyeztető helyzetek körét meghatározó dokumentumok, intézményi protokoll megismerése, az ezekhez kapcsolódó adminisztrációs kötelezettség.
A jelentések formai és tartalmi követelményei.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésének jogszabályi háttere, jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettség szabályai.

A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésére jogosultak köre, az ehhez kapcsolódó eljárási rend.
Eltűnés esetén jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettségek.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.2 Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja tantárgy 46,5 óra

1,5 óra/hét

3.1.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az ellátottakkal, igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az ellátottak gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a gyermekvédelem, a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka során- használt dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat. Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők/ellátásban részesülők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája

során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a gyermekvédelmi rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező, aki a gyermekvédelmi területen legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakirányú képzésben megismert Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézési és ügyfélszolgálat gyakorlata, Intézményi adminisztráció szakmai tárgyakra épül.

3.1.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az szolgáltatások/ intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során a gyermekek érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az ellátottakkal	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri a szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.

Az ellátottakat, igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri a szolgáltatás/intézményben használatos dokumentumokat, az iratkezelési szabályokat.	Teljesen önállóan	és igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás, előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri a szolgáltatás/ intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.2.5.1 Az igénybevevők/ellátottak köre, személyi anyag elemzése 10 óra

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatás és intézmény ellátotti körének jellemzői a szolgáltatás/intézmény által vezetett statisztikai adatok alapján. Igénybevételi és bekerülési okok, életkori jellemzők, sajátosságok stb.

Igénybevevőre, ellátottra vonatkozó egyéni iratanyag. Egészségügyi iratok, zárójelentések, szakvélemények, szakértői bizottságok által készített szakvélemények, iskolai végzettséggel kapcsolatos dokumentumok, egyéb hatósági iratok. A jogszabályban előírt dokumentációs rendszer. Javítóintézeti ellátás, letartóztatás esetén ügyészi rendelvény, bírósági, rendőrségi iratok.

A befogadás dokumentumai, értesítések, nyilatkozatok, kérelmek. Személyes tárgyak, ruházati leltár. Személyes iratok átvétele.

Az ellátás igénybevételére való jogosultságot igazoló dokumentumok.

A gyermek törvényes képviseletéről szóló határozat. A kapcsolattartást szabályozó határozatok.

Az ellátott, igénybevevő vagyoni helyzetével, pénzbeli ellátásával kapcsolatos dokumentumok.

Az ellátás során keletkezett iratok, vélemények, vizsgálati eredmények, bírósági ítéletek, egészségügyi iratok, gondozással kapcsolatos iratok, igénybe vett szolgáltatások.

Az elbocsájtással kapcsolatos dokumentumok, bírósági ítélet, a gyermekátvételéről szóló iratok. Az adatok kezeléséhez, a személyiségi jogok tiszteletben tartásához, az iratok kezeléséhez tartozó jogi ismeretek alkalmazása.

3.1.2.5.2 Kommunikáció szakemberekkel, a team-munka jellemzői 10 óra

Az intézmény belső kommunikációs rendszerének, fórumainak jellemzői, a döntéshozó folyamatok menete, a résztvevők köre, a különböző szakemberek kompetenciahatárainak, felelősségi- és hatáskörének megismerése.

A döntésekről készült emlékeztetők, utasítások menete.

A gondozás során birtokába jutott információk kezelésének szakmai szabályai, titoktartási kötelezettség, személyiségi jogok védelme.

A jelentési kötelezettség körébe tartozó információk, események.

Megoldásközpontú gondolkodás elsajátítása a team megbeszéléseken, esetmegbeszélő tanácskozásokon és a döntéshozó fórumokon.

Az intézmény külső intézményekkel, szakemberekkel való kapcsolatrendszerének jellemzői, annak kommunikációs alapelvei.

3.1.2.5.3 Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció 10 óra

Az intézményi működés során elektronikusan (pl.: KENYSZI) és papír alapon vezetett nyil-

vántartások, adatszolgáltatások (pl.: KSH, fenntartó részére) ismerete.
Várólista kezelése.
Az intézményen belüli napi jelentések rendszere (gondozottak létszáma).
Az ellátottak, igénybevevők gondozásához tartozó nyilvántartások.
A szakmai ellátás folyamatosságát és az információ áramlás biztosítását szolgáló adminisztrációs feladatok (gondozási napló), valamint az ellátottakkal, igénybevevőkkel kapcsolatos releváns információk közvetítése a megfelelő fórumok felé.
Nyilvántartások, statisztikák elkészítését meghatározó jogszabályok ismerete.

3.1.2.5.4 Dokumentum készítés szabályai 10 óra

A hivatalos levelezés formai követelményeinek ismerete, környezettanulmány, jegyzőkönyv, kérelem, feljegyzés, beadvány, jelentés, jelzés, emlékeztető, panasz, meghívó esetén.
Az aláírásra jogosultak köre.
A különböző szakmai dokumentációk elkészítésére jogosultak köre.
A szakmai nyelvezet, az egyes részterületeken használt szakmai fogalmak ismerete és adekvát használata.
A különböző dokumentumok elkészítéséhez használt szempontsorok.
A dokumentumok elkészítéséhez tartozó jogszabályi háttér ismerete, alkalmazása.

3.1.2.5.5 Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása 6,5 óra

A rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzetek fogalma, annak típusai.
A rendkívüli események és veszélyeztető helyzetek körét meghatározó dokumentumok, intézményi protokoll megismerése, az ezekhez kapcsolódó adminisztrációs kötelezettség.
A jelentések formai és tartalmi követelményei.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésének jogszabályi háttere (biztonsági elkülönítés, nevelési felügyelet), jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettség szabályai.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésére jogosultak köre, az ehhez kapcsolódó eljárási rend.
Eltűnés, szökés, engedély nélküli távollét esetén jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettségek. Gyermekbántalmazás észlelése esetén követendő eljárás, a gyermekbántalmazás jelzése, kivizsgálása

1/13. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

Munkavállalói ismeretek tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások: —

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

A tantárgy témakörei

Álláskeresés **5** óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek **5** óra

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony
A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége
Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)
Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése **5** óra

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai
A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.
A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő
A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei
A munkaszerződés módosítása
Munkaviszony megszűnése, megszüntetése
Munkaidő és pihenőidő
A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség **3** óra

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel
Az álláskeresési ellátások fajtái
Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)
Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)
Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításá-

nak megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Pszichológia tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.
A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a másságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősségteljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút- térképet" készít.	A fejlődéslélektan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése

Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infográfika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén társas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma,területei,vizsgálómódszerei.Személy észlelés.Társas befolyásolás egymásra hatása	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák – infográfika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Fejlődéslélektani alapok **24** óra

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik.
Alapvető ismereteket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői.
A fejlődés zavarai.
Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.
A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.
A kötődés és szeparáció.
Kötődéselméletek, kötődési mintázatok.
Hospitalizmus
A játék pedagógiája és pszichológiája

Családi mentálhigiéné **30** óra

A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik.
Ismeretet nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A család fejlődési életciklusai
Családi szerepek, családi konfliktusok
A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben
A család lelki egészségének összetevői
Krízishelyzetek a családban.
A család elégtelen, hibás működése
Prevenciós eszközök és technikák

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonló- ságok és különbsé- gek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa, adagolása, gyógyszer-formák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.

Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes kereső-programokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Az emberi test felépítése **26** óra

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Síkok és irányok
Sejtek és szövetek
Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.
Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.
Érzékszervek és az idegrendszer.

Gyógyszertani alapok **28** óra

A témakör a gyógyszertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa
A gyógyszerek adagolása
Gyógyszerformák
Gyógyszercsoportok

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk, valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humaniszti-

kus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat.	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, esz-közei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	Saját élményein keresztül más személyek élet-minőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

A mai magyar társadalom **18** óra

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A társadalom fogalmi meghatározása

A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek

A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)
A mai magyar társadalom térbeli jellemzői
A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal
Az egyén társadalmi meghatározottsága
A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység kultúrája
A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Demográfia és népesedés **18** óra

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:
A társadalom összetételét mutató adatok
Demográfia, korfa értelmezése
A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra
Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta
Népesedés - népmozgalom - értelmezése
Népszámlálás, mikrocenzus

Család és háztartás **18** óra

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:
A család fogalmi meghatározásai
A család funkciói
A család szerepe, jelentősége a társadalomban
Család szerkezete, ábrázolása
Háztartás fogalmi meghatározása
Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **90 óra**
2,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommuni-

káció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociálisproblémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

A szociális segítés etikája **40** óra

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra. Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A szociális szakember szerepei, felelőssége
Együttműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén
Az előítéletek hatása a szociális segítésben
Kommunikációs "sorompók". Akadályok az együttműködésben.

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel **24** óra
Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése
Reflexiók készítése prezentációs formában

Függőség – szenvedély **26** óra
A szenvedélybetegség fogalma, típusa
A függőség felismerése, hatása az egyénre
A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei
Prevenciós lehetőségek
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az igénybevevők, az ellátottak, koruk, egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetükből keletkező problémák megoldásának igényével, konfliktusaik kezelése érdekében fordulnak a szociális ellátórendszer és gyermekjóléti alapellátás szakembereihez. Ez történhet önkéntesen, vagy hatósági rendelkezés okán, kapcsolatfelvételre kötelezettként. A probléma-, krízis definiálása, a megoldás módszertana, az együttműködés, a probléma megszüntetése vagy minimalizálása, ha ez nem lehetséges, azzal történő együttélésben nyújt segítséget a szakember.
A gyermekvédelmi szakellátási szakemberek közreműködnek a családjukból hatósági intézkedéssel kiemelt gyermekek életkorához és szükségleteihez igazodó gondozásában és nevelésében, önálló életre való felkészítésében egyéni gondozási-nevelési terv szerint, ami a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményén alapul.
Javítóintézet szakemberei közreműködnek a jogerős bírósági ítélettel vagy a letartóztatottként javítóintézeti ellátásban lévő fiatalkorú reszocializációjában és személyiségfejlődésének korrekciójában, valamint integrációjának előkészítésében, önálló életre való felkészítésében szakértői csoport véleményére építve.
A tanulónak lehetősége nyílik megismerni a szolgáltatás, ellátás nyújtásának kereteit. A szervezetszociológiai, valamint a vezetés, szervezés, szervezeti magatartás, szervezeti kultúra elméleti ismeretei az intézmények működéséről, a munkatársak együttműködését.

Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a szociális ellátás és a gyermekvédelem történetének, a korábbi és jelenlegi ellátások, szolgáltatások fejlődésének megismerése révén, megismeri e szakterületek célját, funkcióját, működésének feltételeit, az állami, önkormányzati, egyházi, nonprofit/civil fenntartók szerepvállalásának jelentőségét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismereti tárgyakból: Történelem, Társadalomismeret

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bemutatja a szociális segítés történetét.	A szociális segítés történetének ismerete	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére. Nyitott feladatok megértésére, érdeklődő.	Böngészés, keresés, információszűrés
A megszerzett elméleti ismereteit rendszerezi.	Ismeri a szociálpolitikai alapelveket	Instrukció alapján részben önállóan		Elvégzi információk értékelését, tárolását digitális formá(k)ban
Dokumentumok alapján intézmények, szervezetek működését modellezi	A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer ismerete	Teljesen önállóan		Tanulmányaihoz célzottan keres ismereteket digitális felületeken
Összekapcsol ismereteket, azonosít, megkülönböztet, összefüggéseket felismer	Ismeri az időfaktor jelentőségét az ellátások biztosításában	Instrukció alapján részben önállóan		A digitalizálandó információk tárolását elvégzi
A múltból a jelenben is aktuális ismereteket adaptál	Ismeri az ápolás, gondozás fejlődéstörténetét	Instrukció alapján részben önállóan		
Adaptálja a szociológiai ismereteit a szakma gyakorlása során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a szocializáció ismeretanyagából az adekvát elemeket a problémamegoldás, kezelés során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Gondoskodás hazai, nemzetközi története **6** óra

A szociális gondoskodás nemzetközi és hazai története. Szociálpolitikai alapismeretek. Az

ellátórendszer fejlődésének története, a szegénygondozástól a szabadpiacon megvásárolható szolgáltatásokig.
A szociális ellátások fejlődése, dologházaktól az ellátási kötelezettségen át az alternatív ellátásokig. Érdemes, érdemtelen szegény fogalom jelentéstartalmának változásai koronként, társadalmi berendezkedésenként

Gyermekvédelem története **8** óra
Gyermekvédelem a múltban és a jelenben, a XXI. század kihívásai. Út a zárt gondozástól a nyitott gondozásig.

Szociálpolitikai ismeretek **11** óra
Szociálpolitikai alapelvek (prevenció, korrekció, integráció, szegregáció, univerzalitás, szelektivitás), szintjei (mikor-, mezo-, makro), alanyai (életkor, nem, gazdasági aktivitás, struktúrában betöltött pozíció szerint), eszközök, értékek, ideológiák (liberális, konzervatív, korporista, marxista, skandináv) és megoldások (jóléti-, reziduális, intézményesített redisztributív) megjelenése az ellátásban, gondozásban.

Szociológiai ismeretek **11** óra
Társadalmi szabályszerűségek, társadalmi helyzetek megítélése, kulturális különbségek tudatosítása, (szak)politikai döntések hatásainak megítélése. Esélyegyenlőség, a kultúra sokszínűsége, mint érték, norma, viselkedési minta meghatározója.
Szocializáció szakaszai, közegei. Deviancia és konformitás, diszkrimináció, előítélet, rétegződés és osztályszerkezet, társadalmi mobilitás. Szegénység, egyenlőtlenség. Társadalmi tőkeformák (gazdasági, kulturális, szociális, emberi). Szervezetek és csoportok, informális kapcsolatok, emberi erőforrás jelentősége.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismerje meg a hallgató a kereteket, feltételeket adó szervezeti formákat, a szervezetek működésének jellemzőit, a vezetés, a szervezés módjait, a szervezeti kultúra elemeit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Feltérképezi az adott szervezeti struktúrát és abban elhelyezi magát.	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	Szervezet tagjaként lojális a vezetés, a munkatársak irányában, azonosul a szervezet céljaival,stratégiai célkitűzéseivel. A szervezeten kívül is képviseli mindazon értékeket, melyeket a szervezet magáénak tekint	Digitális környezetben történő kommunikáció, hálózatba kapcsolt eszközök segítségével
Munkacsoport,team, projekt vezetőjeként csoportdinamikai folyamatokat felismerve azokat adekvát módon kezeli	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Teljesen önállóan		Digitális eszközök és alkalmazások széles körén keresztül történő interakció
A szervezeti szabályoknak megfelelő kommunikációs csatornákon, az elvárt módon, megfelelő tartalommal kommunikál	Kapcsolattartás a szervezeten belül és kívül	Teljesen önállóan		A kommunikációs módok és stratégiák célcsoporthoz történő igazítása
Betartja a szervezeti kommunikáció terén az elvárásokat, a módszereket	Szervezeti konfliktusok kezelési módjai	Instrukció alapján részben önállóan		A média használata a csoportmunkában, a forrásanyagok, tudás és tartalmak együttműködés keretében történő létrehozása
Közreműködik folyamatokon belüli feladatok-folyamatszervezésének továbbfejlesztésében	Folyamatszervezési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		Különböző formátumú tartalmak, létrehozása, a létrehozott tartalmak szerkesztése és javítása

A tantárgy témakörei

Szervezeti formák **18** óra

Centralizált, hierarchikus, decentralizált, kooperatív szervezeti formák: egyszerű funkcionális-, centralizált funkcionális-, mátrix-, divízionális szervezetek jellemzői.

Szervezeti működés **18** óra

Szervezetek hatékony működését, befolyásolását szolgáló tényezők (struktúra, folyamatok illeszkedése, vezetési és szervezési elvek, szervezeti kultúra) tudományos/technikai környezet, szervezeti kapcsolatok, kulturális környezet.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Szociális munka elmélete tantárgy **72** óra
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szakma gyakorlásához szükséges elméleti ismeretek átadása. A szociális munka ideológiai alapjai, értékek és etikai elvek megismerése, a szociális munka színterei, eszközei, az alkalmazható módszerek elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Etika

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Rendszerszemléletben gondolkodik	A humán öko-rendszer nyolc szintjének működése	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére.	Tudja, hogyan kell újból előhívni és kezelni a mentett vagy tárolt információt, tartalmakat.
A rendszerszemléletű gondolkodás révén felismeri az ellátott, igénybevevő valós problémáját	A humán-ökorendszer szintjeinek elégséges, elégtelen működésének ismérvei	Instrukció alapján részben önállóan		
Érzéseket, verbális, nonverbális közléseket megért	Segítő kapcsolat kommunikációja	Teljesen önállóan		Számos kommunikációs eszköz haladó szintű funkcióját tudja használni, hogy kommunikáljon
Pozitív megerősítéssel motiválja a segítségek kérőt	Ellátott, igenybevevő természetes támogatórendszerének ismerete	Teljesen önállóan		
Felhasználja munkája során a szociális munka lehetséges eszközeit, módszereit	Önkéntesek foglalkoztatásának intézményi szabályozása	Irányítással		Létre tud hozni szöveg, táblázat, kép, hangfájlokat
Kiválasztja az ellátott, igénybevevő számára a megfelelő módszereket és alkalmazza azokat	Ismeri a szociális munka módszereit	Teljesen önállóan		

Segítő kapcsolatot működtet ellátottal, i igénybevevővel	Ismeri a krízis megelőzésének, kezelésének módszereit	Teljesen önállóan		
Munkáját a jogszabályok és a Szociális munka etikai kódexében fogfaltak betartásával végzi	Jogi-, etikai ismeretek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Humán ökorendszer **16** óra

Rendszerszemléletű gondolkodás, problémafeltárás. A szociális munka színtere, a humánökorendszer megfelelő működésének jellemzői, a rendszerben, szintjeinek elégtelen működése esetén a problémaforrást felismerése.

Szociális munka eszközei **14** óra

Jogszerű működés, anyagi források, szolgáltatások elérhetősége. A szociális szakember, mint „eszköz", tudás, készségek, képességek, értékrend révén. Kommunikációja tartalma, az alkalmazott technikák alapján, hiteles, mintát közvetít. A szociális munka megfelelő adminisztrációja is eszköz, a szakszerű működés feltétele.

Természetes támogatórendszer **10** óra

Természetes támogatórendszer feltérképezése (genogram, ecomap). A természetes támogatórendszer mint támasz, mint problémaforrás.
Önkéntesek bevonása az ellátottak, igénybevevők segítésében, az intézmény működésébe.

Szociális munka elméleti háttere **14** óra

Liberális, konzervatív, szociáldemokrata ideológia, szociális tanulás, szerepelmélet modell, problémamegoldó, feladatközpontú irányzat, krízis elmélet.

Egyéni-, csoport-, közösségi szociális munka **18** óra

Szociális munka egyénekkel/családokkal, csoport-, közösségi szociális munka. Családi alrendszerek, hierarchia, családi életciklusok.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása tantárgy 18 óra

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A probléma-, konfliktus kezelése, megoldásában az elméleti ismeretek birtokában, az alkalmazható módszerek eszközök, technikák megismerése. Az ellátott igénybevevő kora, egészségi állapota aktuális fizikai terhelése függvényében reagál, ezért a megoldásban a számukra adható segítség, kezelés is része az ismereteknek.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus

és/vagy

a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesí- tési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elfogadóan, előítéletmentesen kommunikál	Kapcsolatfelvétel módszertana	Teljesen önállóan	Önállóan, és/vagy másokkal együttműködve	Információk gyűjtése, feldolgozása, megértése és kritikus értékelése
Információkat értékel, feldolgoz	Problémamegoldó modell alkalmazása	Teljesen önállóan		
Lényegre törően, röviden, tömören fogalmaz szóban és írásban	Megállapodás, szerződéskötés	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztési ismeretek, elektronikus dokumentációs programok alkalmazása
Betartja és követi a szakmai előírásokat, protokollokat	Pszichés-, mentális problémával küzdőkkel folytatott munka ismeretei	Instrukció alapján részben önállóan		
Feszültségmentesen kommunikál, támogató a kapcsolatban	Krízisek fajtái, krízisállapot jellemzői, krízisintervenció	Instrukció alapján részben önállóan		
Asszertívan, erőszakmentesen kommunikál	Konfliktus típusa, hatásmechanizmusa, jellege, fokozata, stílusa	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Kapcsolatfelvétel **6** óra

Kapcsolatfelvétel az ellátottal, igénybevevővel, családtagjaival, egyéb számára jelentőséggel bíró személy(ekk)el, információszerzés, meghallgatás. A probléma meghatározása (álprobléma, valós probléma, hogy látja az ellátott, gondozott, a környezete, hatóságok, hivatalok).

Problémamegoldás **6** óra

Probléma felismerése, jellemzőinek, lényegének meghatározása, megoldási javaslatok, alternatívák közül az optimális, végrehajtható, megvalósítható kiválasztása, a megoldás kivitelezése, megvalósítás, az elért eredmény értékelése.

Krízisintervenció **6** óra

Problémakezelés, krízisintervenció pszichológiai megközelítésben: ellátott, igénybevevő személye, szerepe a folyamatban. Egészséges, érett személyiség jellemzői, személyiségjegyei. Diszfunkciós működés, mint a megoldás akadálya. Krízisintervenció

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ápolás, gondozás ismeretei tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolás, gondozás fogalma, tartalma. Szervezése, kivitelezése (mód, gyakoriság), a tevékenységek közötti összefüggések megismertetése. Az egészségügyi ellátás típusai, a gondozás elemeinek megismerése

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Okleveles orvosdoktor, szociális munkás (Bsc, Msc), szociális szervező, szociális menedzser, szociálgerontológus, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociálpolitikus, egészségügyi szakoktató, diplomás ápoló

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Biológia - egészségtan, Életvitel és gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a gyermek, felnőtt ápolási- és gondozási szükségleteit	Gyermek, felnőtt ápolási-, gondozási szükségletei	Teljesen önállóan		

Ápolási-, gondozási tevékenysége során, biztonságot nyújtó feltételeket teremt	Anatómia, kórtan, fejlődéslélektan, gyógypedagógiai ismeretek	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, a tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le.	
Együttműködő az egészségügyi ellátás szakembereivel	Ismeri az életkor specifikus betegségeket, a beteg ápolásának, gondozásának módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot alakít ki és tart fent	Az ellátott, igénybevevő állapotváltozásának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Az előírások szerinti dokumentációt elektronikusan elkészíti
Egészségnevelés, betegségmegelőzés terén kongruens	Ismeri a mentálhigiéné megelőzésre vonatkozó elméletét	Teljesen önállóan		
Motiválja az ellátottakat, igénybevevőket	Ismeri a különböző foglalkoztatási formák célját, működését	Teljesen önállóan		
Csoportok munkáját segíti, közreműködik programok megvalósításában	Ismeri a szabadidőszervezés, rekreáció módszertanát	Teljesen önállóan		
Ügyintézés, érdekképviselet keretében eljárva, tiszteletben tartja ellátottja, igénybevevője autonóm döntését	Viselkedésetika	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szükségletek hierarchiája **18** óra

Életminőség objektív és szubjektív jellemzői, a biztonsághiány, kapcsolatok, környezeti-, életkori jellemzők, materiális tényezők hatása.

Egészségi állapot megőrzése, javítása, fejlesztése, helyreállítása, állapot stabilizálás. Betegség-, szenvedés megelőzése, emberi méltóság megőrzése. Önállóság mielőbbi elérése/visszanyerése, függőség csökkentése.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Életvitel–rekreáció–szabadidő-kultúra tanulási terület életvitel-kultúra, egészségkultúra, rekreáció-kultúra, szabadidő-kultúra tantárgyak szerinti rendszerezésben tartalmazza a Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szakmai tudástartalmának összetevőit a korábban tanultak bővítése, mélyítése, új ismeretek közlése, készségek kialakítása, fejlesztése céljából. A tanulási terület ismereteinek elsajátítása eredményeként:

- tanulók megismerik az életvitel, életmód, közösség, egészség, rekreáció, szabadidő téma-körökhöz kapcsolódó szakkifejezéseket, elméleteket, egymáshoz való viszonyukat,
- az erősségek fejlesztésére fókuszáló, képességek fejlesztését hangsúlyozó, önreflektív szemléletmód megismerésével a tanulók saját gondolkodási és érzelmi, szociális, szo-

ciális-problémamegoldó képességeik fejlődnek,
- a szabadidős tevékenységek tervezési, szerevezési feladatainak végzésén keresztül képessé válnak a szociális ellátórendszer intézményeiben, a gyermekjóléti alap-, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben jellemző szabadidős, rekreációs tevékenységek szervezésében, lebonyolításában való részvételére és/vagy lebonyolítására a program céljaitól függően,
- a közösségi szociális munka, egészségnevelési, szabadidőszervezései módszerek, eljárások, eszközök megismerésével, irányított gyakorlásával a tanulók módszertani ismeretekre tesznek szert, tudatosítják a módszerek kiválasztásának szempontjait, alkalmaznak módszereket a szakmai tudásuk, készségeik, kompetenciahatáraikon belül.

Életvitel-kultúra tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az Életvitel-kultúra tantárgy keretén belül a tanulók mélyebb tudásra tesznek szert az életvitel, életmód témakörökben. A társadalomtudományi szakkifejezések, megközelítések, elméletek elsajátítása mellett ismeretek szereznek a mai magyar tárasdalom kulturális jellemzőiről, értékorientációiról. A közösségfejlesztés témakörökön belül megismerik a közösségfejlesztés, közösségi szociális munka módszerét, a kapcsolódó szakmai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás keretén belül jó gyakorlatokról, intézményi közösségi programokról tájékozódnak.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociális munkás (Bsc, Msc), szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser, ok- leveles szociális gazdasági szakember, andragógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Társadalomismeret, szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A számára optimális időfelhasználás figyelembevételével hatékonyan szervezi munkáját	Ismeri az életvitel, életmód, életstílus, kultúra fogalmait. Ismeri és fel tudja sorolni az életmódkutatás módszereit. Ismeri a napi tevékenységszerkezet osztályozásait, korosztályi jellemzőit.	Teljesen önállóan	Elköteleződés, mo-	Információ gyűjtése, felhasználása.
Érzékennyé válik a helyi közösségek problémáira, az egymást követő cselekvési sorokat, alkalmazott módszereket értelmezi, elemzi.	Ismeri a közösség, közösségfejlesztés fogalmait, kapcsolódó elméleteit, a közösségfejlesztés alkalmazott módszereit.	Teljesen önállóan		

A partnerekkel, kliensekkel, hátrányos helyzetű csoportokkal, közösségekkel végzett munkája során a probléma megoldásában együttműködik.	Ismeri a közösségi szociális munka folyamatait, ismer módszereket, technikákat, a hátrányos helyzetű közösségek jellemzőit ismeri.	Teljesen önállóan	tiváltság, pontosság, empátia, kreativitás,	
Alkalmazza a digitális tudását a programok népszerűsítése érdekében. A megvalósult programokról beszámolót készít, a szakkifejezések adekvát alkalmazásával.	A közösségi szociális munkához, közösségfejlesztéshez, kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó programok. A közös munkavégzés szabályai.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.

A tantárgy témakörei

Életvitel, életmód ismeret **18** óra

Életvitel, életmód, életstílus fogalmai.
Kultúra meghatározása, a kultúra elemei (vallás, történelem, értékek, társadalmi szervezetek, intézmények, nyelv).
A magyar társadalom rétegződése, társadalmi egyenlőtlenségek értelmezése, típusai.
Anyagi, tudáselosztási, munkamegosztás egyenlőtlenségei.
Fogyasztói társadalom, fogyasztói kultúra jellemzői. Digitális kultúra jellemzői.
Értékek, fogyasztás, kultúra egyenlőtlenségei.
Az életstílus dimenziói. Életstíluscsoportok és jellemzőik.
Éltmódkutatások irányzatai, életmódkutatás módszerei (Időmérleg, háztartás-statisztika, megfigyelés és élettörténet).
Életmódmodellek. Életmódfajták (stabil, labilis).
Életminőség, jóllét fogalma, az életminőség objektív és szubjektív mutatói.
Napi tevékenységek osztályozási rendszere (Társadalmilag kötött tevékenységek, fiziológi- ailag kötött tevékenységek, szabadon végzett tevékenységek).
Tevékenységszerkezet alakulására ható tényezők (gazdasági, társadalmi, kulturális).
Tevékenységszerkezet korosztályok szerinti különbségei.
Időfelhasználás korosztályi sajátosságai. Az életmódváltás nehézségei.
Életviteli kultúrát meghatározó fő területek.

Közösségfejlesztés alapjai **18** óra

Közösség, közösségfejlesztés fogalma, maghatározása.
A közösség pszichológiai jellemzői.
Értékek felosztása (anyagi, szellemi, erkölcsi), egyéni és közösségi értékek.
Közösségfejlesztési alapelvek.
Közösségfejlesztés története.
Közösségfejlesztés fázisai.
Közösségfejlesztésben alkalmazott módszerek (interjú, közösségi beszélgetés, közösségi felmérés, helyi cselekvési terv).
A szociális területen alkalmazott közösségi munka.
A közösségi szociális munka modelljei.
A közösségi szociális munka folyamata, módszerei, technikái.
A közösségi szociális munka fázisai.
Intervenció meghatározása, közösségi beavatkozás jellemzői.

A közösségi szociális munka tárgyi és személyi feltételei.
A hátrányos helyzetű közösségek jellemzői.
Időskorúakkal végzett közösségi munka.
Gyermekekkel, fiatalkorúakkal végzett közösségi munka.
Családok és közösségek kohézióját erősítő programok, közösségi akciók, tevékenységek céljai, hatásuk.
Közösség- és kompetenciafejlesztést célzó programok hatásai

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Egészségkultúra tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az egészségkultúra tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség, egészségnevelés, egészségfejlesztés, egészségvédelem, egészségmegőrzés fogalmait, területeit, módszereit, technikáit. Ismereteik alkalmazásával tudjanak intézményspecifikus gyakorlatokat végrehajtani e területen.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szoci- ális szakember, ápoló (Bsc, Msc), egészségfejlesztő szakember (bsc, Msc)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Testnevelés és egészségfejlesztés, biológia, kémia, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A mozgást -és szabad levegőn tartózkodást megtervezi, egészséges étrendet összeállít.	Ismeri az egészség és egészség-nevelés fogalmát, meg tudja nevezni az összetevőit, területeit, az egészégnevelés színtereit, mód-szereit.	Instrukció alapján részben önállóan	Felelősségtudat, önállóság, kreativitás,	Információ gyűjtése, felhasználása.
Alkalmazza tanult egészségnevelési módszereket.	Ismeri az egészségnevelési módszereket a testi és mentális egészség területén.	Irányítással		

Rrelaxációs gyakorlatokat végez.	Ismer i az egészségmegőrzés fogalmát. Ismer néhány Magyarországon elérhető egészségügyi szűrővizsgálatot.	Teljesen önállóan	aktivitás, motiváltság	
Felsorol néhány intézményspecifi-kus egészségnevelési, egészségfejlesztési programot.	Ismeri az egészségfejlesztés fogalmát, modelljeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egészség, egészségnevelés **18** óra

Egészség, egészségkultúra fogalma, összetevői.
Egészséget meghatározó tényezők.
Testi egészség jellemzői.
Mentális egészség jellemzői.
Egészségnevelés célja, feladata, területei.
Egészségnevelési területei: szomatikus, pszichés.
Egészségnevelés színterei.
Egészségnevelés módszerei.
Testi nevelés, mozgás jelentősége az egészségmegőrzésben.
Testi nevelés, szabad levegőn való tartózkodás szerepe az egészségmegőrzésben.
Egészségmegőrzést, korrekciót segítő mozgásformák, és gyakorlatok.
Tisztaság, testi higiéné fogalma, területei, szerepük az egészségmegőrzésben.
Egészséges étrend, táplálkozási szokások.
Táplálkozási piramis.
Egészséges, cukorbeteg, lisztérzékeny, tejcukor érzékeny ember étrendje.
Gyors éttermi táplálkozás hatásai.

Egészségvédelem, egészségmegőrzés **36** óra

Egészségvédelem, egészségmegőrzés fogalma.
Egészségügyi szűrések, védőoltások, önvizsgálat, önszűrés.
Egészséges életmód, életvezetés.
Bioritmus, napirend, hetirend fontossága.
Napirend, hetirend a gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális szolgáltatást nyújtó intézményekben.
Stressz hatása az egészségre, feloldásának, elhárításának technikái.
Egészség érzelmi összetevői, devianciák, civilizációs betegségek az egészség területén.
Érzelmi intelligencia, szociális egészség.
Konfliktusok, és azok kezelésének hatása az egészségre.
Konfliktus-és stresszkezelő gyakorlatok.
Relaxáció formái, hatásuk a lelki és mentális egészségre.
Relaxációs gyakorlatok.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Rekreáció-kultúra tantárgy **18 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A rekreáció-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék az életminőség fogalmát, modelljeit, a rekreáció elméletéhez és módszertanához kapcsolódó alapfogalmakat, a rekreáció irányzatait, területeit, korosztályi jellemzőit. További cél, hogy ismerjék a mentálhigiénés szemléletmód alapjait, a lelki egészségvédelem fogalmát, módszereit, színtereit. Saját élményeik alapján tudatosítsák magukban a szakmai szerepeiket, ismerjék fel a saját mentális egészségüket erősítő és gyengítő tényezőket, önismeretük fejlődjön.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Testnevelés és egészségfejlesztés, szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, szociális ismeretek, pszichológia

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Munkája során tudatosan alkalmazza a rekreatív szemléletet.	Ismeri az életminőség, a rekreáció fogalmait, a rekreációi felosztását, irányzatait, a szellemi és fizikai rekreáció jellemzőit, tevékenységeit.	Teljesen önállóan	motiváció, együttműködés, empátia, rugalmasság, problémaelemzés, adekvát kommunikáció	
Összeállítja a korosztályok szerinti élményszerző, egészség megőrző tevékenységek kínálatát.	Ismeri az ifjúkori rekreációs, fiatalkori rekreációs, felnőttkori rekreációs, időskori rekreációs tevékenységek jellemző tevékenységeit, hatásukat.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Munkája során a holisztikus megközelítést alkalmazza.	Ismeri a mentálhigiénés szemléletmód alapjait. Ismeri a mentálhigiéné fogalmát, paradigmáit, színtereit.	Teljesen önállóan		

Fejleszti önismereti tudását a saját élményei megtapasztalásával, egyéni feldatmegoldással. Felismeri a saját mentális egészséget erősítő és gyengítő tényezőket, az erősítendő területeken célokat tűz ki.	Ismeri a stressz fogalmát, a megküzdési stratégiákat, a kiégéshez vezető tényezőket, megelőzésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Rekreáció elmélete **18** óra

Életminőség (Quality of life), jólét, a szubjektív jóllét értelmezése, befolyásoló tényezői.
Életminőség modellek (Allart, Rahman).
A munka és a magánélet egyensúlya.
Kultúra és szabadidős kikapcsolódás hatása az életminőségre.
Életminőség és a rekreáció kapcsolata.
A rekreáció fogalma, értelmezése, a rekreáció célja.
A rekreáció és szabadidő kapcsolata, egymáshoz való viszonya.
A rekreáció történeti áttekintése, kialakulásának okai.
A rekreáció felosztása (Dobozy-Jakabi).
A rekreáció kor szerinti felosztása (ifjúkori rekreáció, fiatalkori rekreáció, felnőttkori rekreáció, időskori rekreáció).
A rekreáció irányzatai. Outdoor, egészségmegőrző, élménykereső irányzatok, változatai és jellemzői.
A rekreáció területei: szellemi és fizikai rekreáció.
A szellemi rekreáció jellemzői, tevékenységei, pozitív hatásai.
A fizikai rekreáció jellemzői, tevékenységei, pozitív hatásai.
A rekreációszervezés módszerei, eszközei.
Mentális és pszichés rekreáció jelentősége.
A rekreáció formái, megvalósítási lehetőségei a szociális szolgáltatások területén.
Egyéni rekreációs szükségletek és lehetőségek feltérképezése.
Rekreációs programok szervezésének fázisai, módszertani ismeretei (igényfelmérés, szükségletek felmérése, egészségi, fizikai állapot felmérés, levezetés, utómunkálatok).
Tervezés dokumentumai (programterv stb.).

1/13. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánum, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviseletét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

Szakmai személyiségfejlesztés tantárgy 144óra
4 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A tanulók önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és asegítés területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Pszichológus, viselkedéselemző, mentálhigiénés szakember, aki legalább 5 éves igazolt csoportvezetői tapasztalattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Osztályfőnöki órák tematikus tananyagai - önismeret, társismeret. A tanulóknak a családjukban, intézményekben, kortárscsoportokban, társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait.	Digitális kommunikációs eszközök használata
Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan		Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tantárgy témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés **44** óra

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái
A verbális kommunikáció
A nem verbális kommunikáció
Metakommunikációs jelek
Kongruencia a kommunikációban
Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése
Saját kommunikáció reális észlelése
Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése
Társak visszajelzéseinek fogadása
Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényébe

Viselkedéskultúra **36** óra

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben

A mindennapi viselkedéskultúra alapnormáinak elsajátítása
Az udvarias és asszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete **46** óra
A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyén belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményháttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Konfliktuskezelés **18** óra
A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései
A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokba
A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

Szociális ágazati alapképzés tanulási terület

Pszichológia tantárgy **54 óra**

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.
A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Viselkedéselemző, pszichológus, mentálhigiénés szakember, pedagógia szakos tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Készség és személyiségfejlesztés: énkép, önismeret-, társismeret.
Társadalomismeret: a család és a csoport alapvető fogalmi rendszere
A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómód-szerei. A lelki folyamatok rend-szere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a mássá-got tisztelő segítség-nyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is. Problémaérzékeny, következetes, felelősségteljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata,motívumtanulás, motivált visel-kedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan		Videófilmek készítése, azok elemzése.
Érzelmi "életút- térképet" készít.	A fejlődéslélektan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infógrafika
Felmérést készít-csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén társas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei.Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatása.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák – infógrafika

Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tantárgy témakörei

Általános és személyiséglélektani ismeretek **34** óra

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiséglélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei
A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere
Az érzelmek világa
A cselekvés lélektana
A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői
Személyiségelméletek

Szociálpszichológiai alapismeretek **20** óra

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.
Az alábbi témákat dolgozza fel:
A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója
Személyészlelés
Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.
Csoportlélektan
A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok
Konformitás, norma, deviancia.

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Egészségügyi ismeretek tantárgy **54 óra**
1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Okleveles egyetemi ápoló, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségügyi tanár

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Közismeret: Biológia 8. osztály, Az ember szervezete és egészsége

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes. Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonló- ságok és különbsé- gek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan		excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa, adagolása, gyógyszer-formák és gyógyszercsoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.
Prevenciós programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan		Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, öko-lábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan		internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A tantárgy témakörei

Népegészségtani alapismeretek **30** óra

A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Életmód és betegség.

Népbetegségek – nem fertőző betegségek

Járványtani alapismeretek

Fertőző betegségek

Egészségkultúra **12** óra

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői
Az egészség megőrzését szolgáló területek
Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök
A szenvedélyek világa
Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet
Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság **12** óra

Környezetvédelem
Fenntartható fejlődés
A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet
A környezetvédelem feladata, alapelvei
Természetvédelem törvényi háttere
Globális környezeti problémák:
Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai
Légkörhöz kapcsolódó globális problémák
Vízszennyezés, talajszennyezés
Hulladékgazdálkodás alapelvei
Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)
Hulladékok környezetkárosító hatásai
Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/
Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Elsősegélynyújtás alapismeretei tantárgy **54 óra**

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A segélynyújtó segítőkész, empatikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások
Orvos, diplomás ápoló, okleveles ápoló, egészségügyi szaktanár, egészségügyi szakoktató, mentőtiszt

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Biológia 8. osztály Az ember létfenntartó szervei, az életműködések szabályozása témakör
Egészségügyi alapismeretek: Az emberi test felépítése, élettani működése, egészségkultúra

A képzés órakeretének legalább 90%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

<table>
<tr><th>Készségek, képességek</th><th>Ismeretek</th><th>Önállóság és felelősség mértéke</th><th>Elvárt viselkedésmódok, attitűdök</th><th>Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák</th></tr>
<tr><td>Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.</td><td>Az emberi test működésének élettani folyamatai</td><td>Teljesen önállóan</td><td rowspan="5">Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a beteg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatva ezzel a beteget/sérültet, a segítőtársakat és a környezetben lévő minden más személyt.</td><td rowspan="2">Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.</td></tr>
<tr><td>A közvetlen életveszély elhárítását megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.</td><td>Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.</td><td>Teljesen önállóan</td></tr>
<tr><td>Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.</td><td>A helyszíni ellátás menetének, a készségszintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.</td><td>Teljesen önállóan</td><td rowspan="2">Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.</td></tr>
<tr><td>Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.</td><td>Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.</td><td>Teljesen önállóan</td></tr>
<tr><td>Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.</td><td>A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.</td><td>Instrukció alapján részben önállóan</td><td></td></tr>
<tr><td>Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a méreg további bejutását és elkezdi közömbösíteni a hatását.</td><td>Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.</td><td>Instrukció alapján részben önállóan</td><td>Információgyűjtés, méreginformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.</td></tr>
</table>

Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A tantárgy témakörei

Az elsősegélynyújtás alapjai **12** óra

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítés elveivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:
Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete
Motiváló és gátló tényezők
Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc
Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben **12** óra

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésével foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése
Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)
Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés **12** óra

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével. Téma felosztása:
A szakszerű segítségkérés
Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése
Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült **10** óra

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
Az eszméletlenség okai
Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk
Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek
Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések **6** óra

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A sérülések csoportosítása
Sebzés fogalma, típusai
Vérzések típusai
Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás
Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái
Égési, fagyási sérülések ellátása
Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgezések **6** óra

A témakör a mérgezések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:
A leggyakoribb mérgezéseket okozó toxikus anyagok ismerete
Mérgezésre utaló jellegzetes tünetek
ABCDE algoritmus alkalmazása
Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk **14** óra

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:
Agyi vérellátási zavarok
Mellkasi panaszok
Nehézlégzés: Pszeudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása
Rovar-, kullancscsípés ellátása
Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása
Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Társadalomismeret tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, társadalomismeret tanár, legalább 3 évvel rendelkező a gyermekvédelem területén dolgozó felsőfokú végzettségű szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
A történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalomföldrajzi információk,

valamint demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. Pszichológia: humanisztikus irányzat. Történelem 8. osztály, Magyarország 1945 től

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát. Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat.	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, esz-közei.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan		Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálozási ráta	Teljesen önállóan	Saját élményein keresztül más személyek élet-minőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli. Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egy-másra épülése, fajtái és hatásuk a társadalmat alkotó egyénre.	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

A tantárgy témakörei

Az emberi szükségletek rendszere **18** óra

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A szükségletek értelmezése

Hiány-, és növekedésalapú szükségletek

Szükségletek egymásra épülésének elve
A rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

Szociális ágazati alapoktatás tanulási terület

Szociális ismeretek tantárgy **90 óra**
2,5 óra

A tantárgy tanításának fő célja
A tanulók megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítés egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal rendelkező szociális szakember

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Pszichológia - személyiséglélektan, szociálpszichológia - csoport- szocializáció folyamata, motivációs elméletek, konfliktuskezelési stratégiák, norma-deviancia, asszertív kommunikáció szociálpolitika - társadalmi rétegződés, szubkultúrák jellemzői, mobilitás

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Felismeri az alapvető szociálisproblémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus humánus magatartást mutat.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítés eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősek jogait	Teljesen önállóan		
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		

Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismer etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.
Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan		Prezentáció készítése.

A tantárgy témakörei

Szociális ellátórendszer ismerete **12** óra
Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek
A jogi szabályozás alapelvei
A szociális jólét tartalma,
A szociális háló fogalma

Krízis - kitől kérhetek segítséget **28** óra
A Krízis fogalma, típusai
A bántalmazás folyamata
A segítő, támogató hozzáállás
Rendszerabuzús
Kríziskezelő intézményrendszer
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Humán szolgáltatások **26** óra
Mi a humán szolgáltatás?
Intézményesült humán szolgáltatások
Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás **24** óra
Az ember szociális szükségletei
Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai
Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban
A család idősgondozó funkciója és felelőssége
Ápolás-gondozás alapfogalmai
A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz
A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai
Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az igénybevevők, az ellátottak, koruk, egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetükből keletkező problémák megoldásának igényével, konfliktusaik kezelése érdekében fordulnak a szociális ellátórendszer és gyermekjóléti alapellátás szakembereihez. Ez történhet önkéntesen, vagy hatósági rendelkezés okán, kapcsolatfelvételre kötelezettként. A probléma-, krízis definiálása,

a megoldás módszertana, az együttműködés, a probléma megszüntetése vagy minimalizálása, ha ez nem lehetséges, azzal történő együttélésben nyújt segítséget a szakember.
A gyermekvédelmi szakellátási szakemberek közreműködnek a családjukból hatósági intézkedéssel kiemelt gyermekek életkorához és szükségleteihez igazodó gondozásában és nevelésében, önálló életre való felkészítésében egyéni gondozási-nevelési terv szerint, ami a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményén alapul.
Javítóintézet szakemberei közreműködnek a jogerős bírósági ítélettel vagy a letartóztatottként javítóintézeti ellátásban lévő fiatalkorú reszocializációjában és személyiségfejlődésének korrekciójában, valamint integrációjának előkészítésében, önálló életre való felkészítésében szakértői csoport véleményére építve.
A tanulónak lehetősége nyílik megismerni a szolgáltatás, ellátás nyújtásának kereteit. A szervezetszociológiai, valamint a vezetés, szervezés, szervezeti magatartás, szervezeti kultúra elméleti ismeretei az intézmények működéséről, a munkatársak együttműködését.

Szociálpolitikai, szociológiai, szervezeti ismeretek tantárgy 18 óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló a szociális ellátás és a gyermekvédelem történetének, a korábbi és jelenlegi ellátások, szolgáltatások fejlődésének megismerése révén, megismeri e szakterületek célját, funkcióját, működésének feltételeit, az állami, önkormányzati, egyházi, nonprofit/civil fenntartók szerepvállalásának jelentőségét.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Közismereti tárgyakból: Történelem, Társadalomismeret

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a szociális segítés történetét.	A szociális segítés történetének ismerete	Teljesen önállóan		Böngészés, keresés, információszűrés
A megszerzett elméleti ismereteit rendszerezi.	Ismeri a szociálpolitikai alapelveket	Instrukció alapján részben önállóan		Elvégzi információk értékelését, tárolását digitális formá(k)ban

Dokumentumok alapján intézmények, szervezetek működését modellezi	A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer ismerete	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére. Nyitott feladatok megértésére, érdeklődő.	Tanulmányaihoz célzottan keres ismereteket digitális felületeken
Összekapcsol ismereteket, azonosít, megkülönböztet, összefüggéseket felismer	Ismeri az időfaktor jelentőségét az ellátások biztosításában	Instrukció alapján részben önállóan		A digitalizálandó információk tárolását elvégzi
A múltból a jelenben is aktuális ismereteket adaptál	Ismeri az ápolás, gondozás fejlődéstörténetét	Instrukció alapján részben önállóan		
Adaptálja a szociológiai ismereteit a szakma gyakorlása során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Alkalmazza a szocializáció ismeretanyagából az adekvát elemeket a problémamegoldás, kezelés során	Szociológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Egyenlőtlenségek létrejötte, az integráció lehetőségei **10** óra

Alap-, és a szakellátás célja, funkciója, rendszere. Észlelő-, és jelzőrendszer szerepe, funkciója. Egyenlőtlenségek okai (biológiai, strukturális), szegénység kategóriák (abszolút, relatív), társadalmi rétegződés, a társadalmi integráció lehetőségei, eszközei, jelenléte az ellátás, gondozás során.
Egyenlőtlenségi elméletek (szociáldarwinizmus, depriváció, halmozottan hátrányos helyzet) deprivációs ciklus, társadalmi determinizmus, mint a segítségnyújtáshoz elengedhetetlen ismeretek, beavatkozást befolyásoló tényezők.

Intézmények, bürokratikus szervezetek **8** óra

Szociális, gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a javítóintézeti ellátás, intézményei. Szervezet megismerése dokumentumokból (Alapító okirat, SzMSz stb.). hatáskör, illetékesség, felelősség, információáramlás. Bürokrácia, mint a szervezet működésének feltétele.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Szociális munka elmélete tantárgy **18** óra
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szakma gyakorlásához szükséges elméleti ismeretek átadása. A szociális munka ideológiai alapjai, értékek és etikai elvek megismerése, a szociális munka színterei, eszközei, az alkalmazható módszerek elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális

elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Etika

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	**Ismeretek**	**Önállóság és fele-lősség mértéke**	**Elvárt viselkedés-módok, attitűdök**	**Általános és szak-mához kötődő di-gitális kompeten-ciák**
Rendszerszemléletben gondolkodik	A humán öko-rendszer nyolc szintjének működése	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére.	Tudja, hogyan kell újból előhívni és kezelni a mentett vagy tárolt információt, tartalmakat.
A rendszerszemléletű gondolkodás révén felismeri az ellátott, igénybevevő valós problémáját	A humán-ökorend- szer szintjeinek elégsé-ges, elégtelen működé-sének ismérvei	Instrukció alapján részben önállóan		
Érzéseket, verbális, nonverbális közléseket megért	Segítő kapcsolat kommunikációja	Teljesen önállóan		Számos kommunikációs eszköz haladó szintű funkcióját tudja használni, hogy kommunikáljon
Pozitív megerősítéssel motiválja a segítségek kérőt	Ellátott, igenybevevő természetes támogatórendszerének ismerete	Teljesen önállóan		
Felhasználja munkája során a szociális munka lehetséges eszközeit, módszereit	Önkéntesek foglalkoztatásának intézményi szabályozása	Irányítással		Létre tud hozni szöveg, táblázat, kép, hangfájlokat
Kiválasztja az ellátott, igénybevevő számára a megfelelő módszereket és alkalmazza azokat	Ismeri a szociális munka módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot működtet ellátottal, i igénybevevővel	Ismeri a krízis megelőzésének, kezelésének módszereit	Teljesen önállóan		
Munkáját a jogszabályok és a Szociális munka etikai kódexében fogfaltak betartásával végzi	Jogi-, etikai ismeretek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szociális munka módszerei **18** óra

Szociális munka során alkalmazható módszerek: kapcsolatfelvétel, interjú (mély-, életút-, problémafeltáró) megfigyelés, családlátogatás, diagnózis felállítása, tanácsadás, intervenció, különböző terápiák, tréningek, képviselet, közreműködés, szervezés, közvetítés (mediáció), tárgyalás, esetkonferencia, védelembe vételi tárgyalás, problémamegoldás, krízis intervenció, (család)gondozás, személyi segítés, közösségi alapú gondozás, ápolást, gondozást, rehabilitációt biztosító intézményi gondozás.
Dokumentumelemzés, esettanulmány, ápolási-, gondozási terv, team munka.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása tantárgy 18 óra

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A probléma-, konfliktus kezelése, megoldásában az elméleti ismeretek birtokában, az alkalmazható módszerek eszközök, technikák megismerése. Az ellátott igénybevevő kora, egészségi állapota aktuális fizikai terhelése függvényében reagál, ezért a megoldásban a számukra adható segítség, kezelés is része az ismereteknek.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus

és/vagy

a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesí- tési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: —

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elfogadóan, előítéletmentesen kommunikál	Kapcsolatfelvétel módszertana	Teljesen önállóan	Önállóan, és/vagy	Információk gyűjtése, feldolgozása, megértése és kritikus értékelése
Információkat értékel, feldolgoz	Problémamegoldó modell alkalmazása	Teljesen önállóan		
Lényegre törően, röviden, tömören fogalmaz szóban és írásban	Megállapodás, szerződéskötés	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztési ismeretek, elektronikus dokumentációs programok alkalmazása

Betartja és követi a szakmai előírásokat, protokollokat	Pszichés-, mentális problémával küzdőkkel folytatott munka ismeretei	Instrukció alapján részben önállóan	másokkal együttműködve	
Feszültségmentesen kommunikál, támogató a kapcsolatban	Krízisek fajtái, krízisállapot jellemzői, krízisintervenció	Instrukció alapján részben önállóan		
Asszertívan, erőszakmentesen kommunikál	Konfliktus típusa, hatásmechanizmusa, jellege, fokozata, stílusa	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Mentálhigiéné prevenciós szerepe **6** óra

Mentálhigiéné prevenciós színterei a konfliktus-, krízis kialakulásának megelőzésében. Gyermek, fiatal konfliktus-, krízishelyzetben. Életkor-specifikus megoldási stratégiák.

Konfliktusok típusai, hatásmechanizmusai **6** óra

Intrapszichés, interperszonális, csoport-, strukturális, társadalmi. Jellege szerint: valódi-, ál- és áttételes-, téves-, lappangó-, érdek, kulturális-, érdek-, hatalmi konfliktus. Hatásmechaniz- musa alapján: konstruktív, destruktív. Fokozata: enyhe, köztes, súlyos. Konfliktuskezelési stílusok: versengő, kompromisszumkész, alkalmazkodó, elkerülő, együttműködő. Konstruk- tív konfliktuskezelés.

Konfliktus, erőszak kezelése, megoldása intézményi keretek között **6** óra

Konfliktushelyzet kialakulása, a megoldás specifikumai ellátottak, igénybevevők bentlakásos, otthont nyújtó intézményekben.
Bántalmazás formái (fizikai, lelki, szexuális, ideértve: kényszerítés, kínzás, molesztálás) és a rongálás megelőzés lehetőségei, módja.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Életvitel–rekreáció–szabadidő-kultúra tanulási terület életvitel-kultúra, egészségkultúra, rekreáció-kultúra, szabadidő-kultúra tantárgyak szerinti rendszerezésben tartalmazza a Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szakmai tudástartalmának összetevőit a korábban tanultak bővítése, mélyítése, új ismeretek közlése, készségek kialakítása, fejlesztése céljából. A tanulási terület ismereteinek elsajátítása eredményeként:

- tanulók megismerik az életvitel, életmód, közösség, egészség, rekreáció, szabadidő téma-körökhöz kapcsolódó szakkifejezéseket, elméleteket, egymáshoz való viszonyukat,
- az erősségek fejlesztésére fókuszáló, képességek fejlesztését hangsúlyozó, önreflektív szemléletmód megismerésével a tanulók saját gondolkodási és érzelmi, szociális, szociális-problémamegoldó képességeik fejlődnek,
- a szabadidős tevékenységek tervezési, szerevezési feladatainak végzésén keresztül képessé válnak a szociális ellátórendszer intézményeiben, a gyermekjóléti alap-, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben jellemző szabadidős, rekreációs tevékenységek szervezésében, lebonyolításában való részvételére és/vagy lebonyolítására a program céljaitól függően,
- a közösségi szociális munka, egészségnevelési, szabadidőszervezési módszerek, eljá-

rások, eszközök megismerésével, irányított gyakorlásával a tanulók módszertani ismeretekre tesznek szert, tudatosítják a módszerek kiválasztásának szempontjait, alkalmaznak módszereket a szakmai tudásuk, készségeik, kompetenciahatáraikon belül.

Életvitel-kultúra tantárgy **36 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az Életvitel-kultúra tantárgy keretén belül a tanulók mélyebb tudásra tesznek szert az életvitel, életmód témakörökben. A társadalomtudományi szakkifejezések, megközelítések, elméletek elsajátítása mellett ismeretek szereznek a mai magyar tárasdalom kulturális jellemzőiről, értékorientációiról. A közösségfejlesztés témakörökön belül megismerik a közösségfejlesztés, közösségi szociális munka módszerét, a kapcsolódó szakmai alapfogalmakat, a gyakorlati oktatás keretén belül jó gyakorlatokról, intézményi közösségi programokról tájékozódnak.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociális munkás (Bsc, Msc), szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális menedzser, ok- leveles szociális gazdasági szakember, andragógus

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Társadalomismeret, szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A számára optimális időfelhasználás figyelembevételével hatékonyan szervezi munkáját	Ismeri az életvitel, életmód, életstílus, kultúra fogalmait. Ismeri és fel tudja sorolni az életmódkutatás módszereit. Ismeri a napi tevékenységszerkezet osztályozásait, korosztályi jellemzőit.	Teljesen önállóan	Elköteleződés, motiváltság, pontosság, empátia, kreativitás,	Információ gyűjtése, felhasználása.
Érzékennyé válik a helyi közösségek problémáira, az egymást követő cselekvési sorokat, alkalmazott módszereket értelmezi, elemzi.	Ismeri a közösség, közösségfejlesztés fogalmait, kapcsolódó elméleteit, a közösségfejlesztés alkalmazott módszereit.	Teljesen önállóan		
A partnerekkel, kliensekkel, hátrányos helyzetű csoportokkal, közösségekkel végzett munkája során a probléma megoldásában együttműködik.	Ismeri a közösségi szociális munka folyamatait, ismer módszereket, technikákat, a hátrányos helyzetű közösségek jellemzőit ismeri.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza adigitális tudását a programok népszerűsítése érdekében. A megvalósult programokról beszámolót készít, a szakkifejezések adekvát alkalmazásával.	A közösségi szociális munkához, közösségfejlesztéshez, kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó programok. A közös munkavégzés szabályai.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.

A tantárgy témakörei

Közösségi munka gyakorlata **36** óra

Közösségfejlesztés a szociális ellátórendszer, a gyermekjóléti alap-, gyermekvédelmi szak- ellátás és a javítóintézeti ellátás intézményeinek szakmai programjaiban.
Közösségi szociális munka gyakorlata a gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakel- látás, a javítóintézeti ellátás és a szociális szolgáltatást nyújtó intézmények tevékenységrend- szerében.
Közösség-és kompetenciafejlesztést célzó programok megismerése.
Közösségi élet fejlesztésének lehetőségei, módszerei, eszközei, közösségfejlesztést szolgáló programok kínálata az intézményekben.
Csoportos készségfejlesztés formái, gyakorlata a gyermekjóléti alapellátási, gyermekvé- delmi szakellátási intézményekben valamint javítóintézetekben.
A szociális szolgáltatást nyújtó intézmények és a helyi közösségek kapcsolattartásának, együttműködésének formái.
Jó gyakorlatok megismerése a közösségfejlesztés területén.
Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens feladatai, kompetenciái a közösségfejlesztő munka során.

Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szerepe, a vele szemben elvárt viselkedésmódok a közösségekkel végzett munka folyamatában.
Munka-, baleset- és tűzvédelem szabályai.

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Egészségkultúra tantárgy **18 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségkultúra tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék az egészség, egészségnevelés, egészségfejlesztés, egészségvédelem, egészségmegőrzés fogalmait, területeit, módszereit, technikáit. Ismereteik alkalmazásával tudjanak intézményspecifikus gyakorlatokat végrehajtani e területen.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szoci- ális szakember, ápoló (Bsc, Msc), egészségfejlesztő szakember (bsc, Msc)

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Testnevelés és egészségfejlesztés, biológia, kémia, egészségügyi ismeretek

A képzés órakeretének legalább 25%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell

lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A mozgást -és szabad levegőn tartózkodást megtervezi, egészséges étrendet összeállít.	Ismeri az egészség és egészség-nevelés fogalmát, meg tudja nevezni az összetevőit, területeit, az egészégnevelés színtereit, mód-szereit.	Instrukció alapján részben önállóan	Felelősségtudat, önállóság, kreativitás, aktivitás, motiváltság	Információ gyűjtése, felhasználása.
Alkalmazza tanult egészségnevelési módszereket.	Ismeri az egészségnevelési módszereket a testi és mentális egészség területén.	Irányítással		
Rrelaxációs gyakorlatokat végez.	Ismer i az egészségmegőrzés fogalmát. Ismer néhány Magyarországon elérhető egészségügyi szűrővizsgálatot.	Teljesen önállóan		
Felsorol néhány intézményspecifi-kus egészségnevelési, egészségfejlesztési programot.	Ismeri az egészségfejlesztés fogalmát, modelljeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egészségstratégia, egészségfejlesztés 18 óra

Egészségműveltség, egészségpromóció fogalma.
Egészségfejlesztés meghatározásai, szemléletmódok.
Egészségfejlesztési modellek (orvostudományi, magatartásváltozást célzó megközelítés, ok- tató jellegű, kliens központú megközelítés, társadalmi változást célzó megközelítés).
Országos egészségnevelési, egészségfejlesztési programok, kapcsolódási pontok és lehetőségek a megvalósításban.
Egészségnevelési és egészségfejlesztési programok a szociális szolgáltatást nyújtó, a gyermekjóléti alap-, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek szakmai programjaiban.
Egészségnapok, egészséghetek szervezése a szociális szolgáltatást nyújtó, a gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátás intézményeinek szakmai programjaiban

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Rekreáció-kultúra tantárgy 18 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A rekreáció-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók megismerjék az életminőség fogalmát, modelljeit, a rekreáció elméletéhez és módszertanához kapcsolódó alapfogalmakat, a rekreáció irányzatait, területeit, korosztályi jellemzőit. További cél, hogy ismerjék a mentálhigiénés szemléletmód alapjait, a lelki egészségvédelem fogalmát, módszereit, színtereit. Saját élményeik alapján tudatosítsák magukban a szakmai szerepeiket, ismerjék fel a saját mentális egészségüket erősítő és gyengítő tényezőket, önismeretük fejlődjön.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intéz- ményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Testnevelés és egészségfejlesztés, szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, szociális ismeretek, pszichológia

A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Munkája során tudatosan alkalmazza a rekreatív szemléletet.	Ismeri az életminőség, a rekreáció fogalmait, a rekreációi felosztását, irányzatait, a szellemi és fizikai rekreáció jellemzőit, tevékenységeit.	Teljesen önállóan	motiváció, együttműködés, empátia, rugalmasság, problémaelemzés, adekvát kommunikáció	
Összeállítja a korosztályok szerinti élményszerző, egészség megőrző tevékenységek kínálatát.	Ismeri az ifjúkori rekreációs, fiatalkori rekreációs, felnőttkori rekreációs, időskori rekreációs tevékenységek jellemző tevékenységeit, hatásukat.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Munkája során a holisztikus megközelítést alkalmazza.	Ismeri a mentálhigiénés szemléletmód alapjait. Ismeri a mentálhigiéné fogalmát, paradigmáit, színtereit.	Teljesen önállóan		

Fejleszti önismereti tudását a saját élményei megtapasztalásával, egyéni feladatmegoldással. Felismeri a saját mentális egészséget erősítő és gyengítő tényezőket, az erősítendő területeken célokat tűz ki.	Ismeri a stressz fogalmát, a megküzdési stratégiákat, a kiégéshez vezető tényezőket, megelőzésének lehetőségeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Mentálhigiéné 18 **óra**

Mentálhigiéné, lelki egészség fogalma, a mentális egészség jellemzői.
Mentálhigiéné paradigmái, korszakok.
Közösségi mentálhigiéné.
A mentálhigiénés szemlélet jellemzői.
A mentálhigiéné módszerei (prevenció, pozitív pszichológia, egészségpromóció).
Prevenció fogalma, a prevenció szintjei a mentálhigiénében.
A mentálhigiéné intézményei, színterei (laikus, professzionális), fő tevékenységi területei.
Család, mint mentálhigiénés csoport. A család szerepe a mentális egészség hozzájárulásához.
A család, mint támogató rendszer funkciói (G.Caplan).

Csoport fogalma, fajtái, a csoportfejlődés szakaszai. Mesterséges csoportok formái. Természetes csoportok (önsegítő csoportok, közösség). Együttműködő szakmai csoportok jellemzői. Teamszerepek.
Csoportdinamikai jelenségek, folyamatok. Csoporton belüli kommunikáció.
Vezetés fogalma, feladatai, vezetési stílusok a szervezetben.
A szerep, státus szociálpszichológiai fogalma, szereptanulás, szerepkonfliktusok, csoporton belüli szerepek. Stressz fogalma, stresszkeltő események. Intézményi stresszforrások. Megküzdési stratégiák (érzelemközpontú stratégiák, problémaközpontú stratégiák, elhárító mechanizmusok).
Kiégés fogalma, tünetei, folyamata.
Kiégés okai (szakmai, magánéleti, munkahelyi), megelőzésének és kezelésének lehetőségei
Intervenció, krízisintervenció.
Segítő szakmában dolgozó szakemberek mentálhigiénés lehetőségei, a szakmai személyiség gondozásának és fejlődésének támogatása (esetmegbeszélés, szupervízió).
A szupervízió fogalma, funkciói, formái, jelentősége.
Az esetmegbeszélés meghatározása, célja, szakaszai, jelentősége.
A segítő kapcsolat, segítő kommunikáció sajátosságai, jellemzői. Támogató magatartásformák megismerése, gyakorlata. A segítő kapcsolat dinamikája, pszichológiai jellemzői.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők

jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.
Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.
Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.
Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

54 óra

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló elsajátítja a fejlődés folyamata során megvalósuló törvényszerűségeket, a különböző életkorokra jellemző sajátosságokat. Átfogó képet kap a serdülőkort érintő biológiai, szociális és pszichológiai változások folyamatáról, a serdülőkorban felmerülő sajátos megatartásformákról és pszichés problémákról. Ismereteket szerez a gyermek családból való kiemelésének pszichés következményeiről, a veszteségélménnyel járó tünetekről, azok megnyilvánulási formáiról, az intézményi környezetbe való beilleszkedés támogatásának lehetőségeiről. Tevékenysége során a gondozottak életkorra és aktuális élethelyzetére jellemző megnyilvánulásait- ismeretei birtokában- tudatosan képes megfigyelni, átlátni és tevékenysége során ezekre képes adekvátan, a gyermek fejlődését támogatva reagálni. Elsajátítja a közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságainak pozitív és negatív aspektusait, felismeri az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzeteket, valamint a csoporthierarchiából adódó lehetséges veszélyeket. Ezek megelőzésére, kezelésére irányuló módszereket képes alkalmazni. Átlátja, ismeri és tevékenysége során szem előtt tartja a gyermeki jogokat, az ellátottak érdekképviseletének lehetőségeit. Ismereteket szerez gyermekvédelemi szakellátásban alkalmazott ellátási szükségletek típusairól, a speciális, különleges és kettős szükséglet fogalmáról, megjelenési formáiról, jogi szabályozásáról. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátás- ban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Szakmai személyiségfejlesztés, Pszichológia,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Segíti a beilleszkedést. Kontaktust kezdeményez.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadó, előítéletmentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűd	
Felismeri a bántalmazásból adódó tüneteket	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei	Instrukció alapján részben önállóan		
Bizalmi kapcsolatot alakít ki.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Felismeri az életkori sajátosságokból adódó megnyilvánulásokat	Fejlődéslélektani ismerete A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Teljesen önállóan		
Életkori sajátosságokra fejlődést támogató módon viszonyul.	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri az aktuális élethelyzetből adódó viselkedésmódokat	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai. A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai	Instrukció alapján részben önállóan		
Erősíti a csoporthoz tartozás érzését.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Csoportkohéziót növelő gyakorlatok	Teljesen önállóan		
Az ellátottakat segíti a gyermeki jogok ismeretében, érdekképviseletében	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Gyermeki jogok,érdekképviselet lehetőségeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megelőzi a csoporton belül bántalmazást.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei. Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		

	Segítő beszélgetés módszere			

A tantárgy témakörei

Fejlődéslélektani ismeretek **27** óra

A fejlődés fogalma, folyamata, biológiai, társadalmi és pszichológiai tényezők összefonódásának mintázata. Méhen belüli fejlődés és születés. Csecsemőkor fejleményei. Kezdeti képességek és a változás folyamata. Biológiai változások, észlelés és mozgás fejlődése, kognitív változások, társas kapcsolatok jellemzői, én-fejlődése, beszéd alakulása. A csecsemő fejlődésének optimális feltételei. A szeparáció hatásai. Kötődés szerepe. Kisgyermekkor sajátosságai, értelmi fejlődés, egocentrizmus, rajzolási képesség fejlődése, nyelv elsajátítása. Társas fejlődés, azonosságtudat megszerzése, nemi identitás alakulása, az azonosulás és az ödipális komplexus fogalma. Önszabályozó képesség fejlődése, agresszió és proszociális viselkedés. A család, mint a fejlődés közege. A fejlődést befolyásoló környezeti hatások. Iskoláskor fejleményei. Kognitív és biológiai fejlődés, én-fejlődés, társas kapcsolatok alakulása, iskolai oktatás hatásai. Serdülőkori fejlődés biológiai és szociális alapjai, pszichológiai fejleményei. A fiatal felnőttkora jellemző sajátosságok. A fejlődés, mint egész életen át tartó folyamat, Erik H. Erikson pszichoszociális stádiumai.

A serdülőkor pszichológiai jellemzői **27** óra

A serdülőkor, mint különálló fejlődési szakasz dilemmái. A modern társadalmakban a ser- dülőkor időszakának jellemzői, időbeni kitolódásának okai. A kamaszkor szakaszai (prepu- bertás, pubertás, késői serdülőkor) és azok fejlődési feladatai. A felnőttkorba vezető bio- szocio-pszichológiai átmenet összefüggései, jellemzői. A pubertás, nemi érés jellemzői, ha- tása az érzelmi, ill. társas élet átalakulására, a gondolkodás, intellektuális érdeklődés és kog- nitív képességek új minőségének megjelenésére, az erkölcsi fejlődésre, valamint az identitás újraformálására és stabilizálására. A társas kapcsolatok átalakulásának, az önállóság foko- zódásának, a kortárs csoportok növekvő hatásának folyamata, annak törvényszerűségei.

Szülőkkel való konfliktusok megjelenésének okai. A serdülőkori barátságok funkciója, fej- lődésben betöltött szerepük. A vezető rétegben lévő kortársak szerepe, hatása. A csoportkép- ződés pozitív és negatív aspektusai, ezeket befolyásoló tényezők. Ellenkező neműekkel való kapcsolat alakulása, szexualitás iránti érdeklődés. A gondolkodás, erkölcsi gondolkodás fej- lődése. Piaget-i kognitív fejlődés szakaszai, formális műveletek szakasza. Daniel Keating serdülőkori gondolkodás jellemzői. Lawrence Kohlberg erkölcsi gondolkodás fejlődésének szakaszai. A serdülőkor, mint az identitás fejlődésének kitűntetett időszaka. Erik H. Erikson pszichocszociális fejlődés-elméletének serdülőkor időszakára vonatkozó aspektusai. Az identitás kialakulását támogató és hátráltató környezeti tényezők.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben tantárgy 72 óra

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló átfogó képet kap a nevelés folyamatát, célját, feladatait érintő ismeretekről. Elsajátítja

a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben megvalósuló közösségi nevelés folyamatának sajátosságait. Ismereteket szerez a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben az ellátottakat érintő ellátási szükségletek rendszeréről, a speciális, különleges, kettős ellátási szükségletű gyermekek nevelésének sajátosságairól. Ismereteket szerez a teljes körű ellátás, gondozás fogalmáról, illetve ezek biztosításának feltételeiről a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben. Átlátja, hogy saját tevékenysége során személyisége, nevelői/vezetői attitűdje, az általa közvetített értékek milyen formában hatnak az ellátott gyermekek, fiatal felnőttek nevelésének folyamatára, személyiségük formálására. Gyakorlatban jól alkalmazható, szemléletformáló módszereket, technikákat ismer meg. Képessé válik a különböző ellátási szükséglettel rendelkező gyermekekkel való kapcsolat kialakítására, így hatékonyan képes részt venni a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben megvalósuló nevelési és gondozási feladatokban, a tanulás támogatásának folyamatában, a tevékenységszervezésben és a biztonság megteremtésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai személyiségfejlesztés, Elsősegélynyújtás alapismeretei, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása, Életvitel-kultúra, Egészségkultúra, Rekreáció-kultúra, Szabadidő-kultúra

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bizalmi kapcsolatot alakít ki	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Együttműködő, hiteles, higgadt, tudatos, következetes, határozott, kiszámítható, empatikus,kerettartó,elfogadó, nyitott, előítéletmentes attitűd. Gyors reagálás, érzelmi elérhetőség, asszertív kommunikáció.	
Segítő beszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere, szabályai	Teljesen önállóan		

Nevelési és gondozási feladatokat végez	Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek A gyermekvédelmi intézményekben zajló nevelés sajátosságai Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Tanulási folyamatot támogat	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Tanulást segítő technikák, módszerek	Teljesen önállóan		
Tevékenységeket szervez	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Krízis-helyzetet kezel	Traumatudatos szemlélet gyakorlata Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		
Konfliktusokat kezel	Konfliktuskezelő technikák, Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere Mediáció	Instrukció alapján részben önállóan		

Motivációs rendszert működtet	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Nevelés folyamata Értékelő-motiváló rendszerek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Pedagógiai ismeretek **24** óra

A nevelés fogalma, jellemzői, célja, feladatai. A szocializáció fogalma, a szocializáció színterei. A család fogalma, funkciói, a nevelésben betöltött szerepe. A családokkal való kapcsolattartás, együttműködés formái. Konstruktív életvezetés, mint nevelési érték. A konstruktív életvezetés személyiségbeli feltételei.

Nevelési folyamatok **24** óra

A nevelés folyamata. A tevékenység funkciója a nevelésben. A motiváció szerepe a tevékenységszervezésben. A jellem fejlesztése és a fejlődését meghatározó tényezők. Az önfejlesztő aktivitás szükségleteinek kialakítása a nevelés folyamatában. A nevelési módszerek osztályozása és rendszere. A módszerek kiválasztásának szempontjai. A közvetett és közvetlen nevelési módszerek. A nevelés területei, céljai, alapvető feladatai. Az értelmi nevelés, esztétikai nevelés, testi nevelés, erkölcsi nevelés, vallási nevelés, közösségi nevelés céljai, személyiségfejlesztésben betöltött szerepük.

Gyógypedagógiai ismeretek **24** óra

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei. A megismerő funkciók fejlődése az egyes életszakaszokban, a megismerő funkciók zavara. A megismerő funkciók, kognitív képességek fejlesztésének lehetőségei. Korai fejlesztés, gondozás fogalma, feladata. Az értelmi akadályozottság definíciója, súlyossági fokozatai, jellemzői. Hallássérülés, látássérülés, kommunikációs zavarok, tanulási, érzelmi és a viselkedési zavarok, mozgássérülés, tanulásban akadályozottság, autizmus spektrum zavar okai, tünetei. A sérülés típusokra jellemző gyermekek, tanulók nevelésének, oktatásának jellemzői. Fogyatékos gyermeket nevelő családok nehézségei. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek csoportjai. A különleges bánásmódot igénylő sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók csoportjai, nevelésük és oktatásuk sajátosságai, a csoportok jellemzői. Az eltérő fejlődésből adódó hátrányok. Különleges, speciális szükségletet vagy kettős szükségletet mutató gyermekek nevelésének, fejlesztésének lehetőségei. Habilitáció, rehabilitáció gyógypedagógiai értelmezése. Retardáció, regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma. Integráció, inkluzió, szegregáció fogalmainak értelmezése. Az integráció típusai, formái és szintjei. Az inkluzív nevelés szemlélete, tárgyi és személyi feltételei.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.
Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntés-előkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.
Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.
Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása tantárgy 36 óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A közismereti oktatás során elsajátított informatikai ismeretek elmélyítése, a napi munkájukat segítő számítástechnikai programok, IKT eszközök megismerése és alkalmazása.
A tanulók a munkavédelmi előírásoknak megfelelően kezeljék a számítógépet és a kapcsolódó eszközöket (pl. nyomtató, projektor).
A számítógép alkalmazásával legyenek képesek a munkatevékenységükhöz kapcsolódó adminisztrációs feladatok, szövegszerkesztési, táblázat-kezelési, adatbázis-kezelési műveletek elvégzésére, prezentáció készítésére. Alkalmazzák az internethasználat által nyújtott előnyöket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Informatikai tanár, vagy Informatikus végzettség, informatikai szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Közismeret informatika tantárgy

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Megteremti munkavédelmi előírásoknak megfelelő munkakörülményeket. Kezeli a számítógépet és tartozékait, IKT eszközöket.	Ismeri a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit. Ismeri a számítógép, és IKT eszközök használatára vonatkozó működtetési és biztonsági előírásokat. A feladat elvégzéséhez kiválasztja a megfelelő szoftvert, programot.	Teljesen önállóan	Érti és betartja a munkavédelmi szabályokat. A számítástechnikai és IKT eszközöket az előírásoknak megfelelően használja. Érdeklődik a munkáját segítő számítástechnikai programok iránt. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Munkáját a szakmai etikai normák szerint végzi, betartja az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.	Számítástechnikai eszközöket, IKT eszközöket ismer és használ (számítógép, projektor, interaktív tábla, stb).
Dokumentumot szerkeszt szövegszerkesztő programmal, megadott formai és tartalmi szempontok szerint, keresett információval történő kiegészítéssel.	Ismeri a gépírás technikáját. Ismeri szövegszerkesztő programokat, a dokumentumszerkesztés alapműveleteit, a dokumentumok elkészítésének formai és tartalmi követelményeit.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével dokumentumot (kérelmet, nyilatkozatost, stb.) szerkeszt, ki tud tölteni sablonokat, űrlapokat, nyomtatványokat. Hatékonyan tudja használni nyomtatványok letöltéséhez az internetes böngészőket.
Táblázatot szerkeszt, táblázatba adatokat tölt fel. Egyszerű számításokat, kimutatásokat végez, diagramot készít táblázatkezelő programmal.	Ismeri a táblázatkezelés alapműveleteit.	Teljesen önállóan		Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. Kezeli a táblázat-kezelő (excel) programot, grafikont, diagramot készít.

A tantárgy témakörei

Gépírási alapgyakorlatok **9** óra

Az alapkarakter-készlet elsajátítása, számjelek, írásjelek, funkcióbillentyűk gyakorlása, mozdulat- és betűkapcsolási gyakorlatok.
Írássebesség fokozása, ujjtechnikai gyakorlatok.
A másolási készség gyakorlása. Mondatok írása, összefüggő szöveg másolása sortartással.
Szógyakorlatok, mondatgyakorlatok.

Szövegszerkesztés **18** óra

A dokumentumok tárolására szolgáló mapparendszer kialakítása. Mappa és fájlkezelési feladatok (létrehozás, elnevezés, megnyitás, bezárás, áthelyezés, másolás, törlés, nyomtatás (különböző beállításokkal) stb.
A szövegszerkesztő program alapfunkcióinak alkalmazása: oldalbeállítás, elrendezés, papírméret, tájolás, töréspontok (oldaltörés, szakasztörés, hasábtörés) elhelyezése, karakterek formázása, bekezdések alkotása, formázása, szegély, oldalszegély, mintázat (kitöltés) elhelye- zése, felsorolás, többszintű felsorolás létrehozása, tabulátorpozíciók elhelyezése, különböző típusú tabulátorok használata, szöveg beillesztése, táblázat, diagram, kép, alakzat, oldal- szám, dátum és idő, szövegdoboz, WordArt, iniciálé, szimbólum, vízjel, lábjegyzet, képalá- írás, megjegyzés beszúrása, irányított beillesztés, más irodai programmal előállított objek- tum beillesztése, a beszúrt/beillesztett objektum formázása, címsor létrehozása stílusok használatával, szövegrészek formázása stílus alkalmazásával, szövegrész, szöveg keresése, cseréje, élőfej, élőláb létrehozása,

szerkesztése, nyelvi eszközök, használata: helyesírás-el- lenőrzés, automatikus elválasztás stb.
Szövegbevitel, szövegek szerkesztésének gyakorlása, szerkesztett szövegek mentése, nyomtatása.
A munkakörben előforduló dokumentumminták szerkesztése.

Táblázatkezelés **9** óra

Adatok rögzítése táblázatban.
Táblázatkezelő program alapfunkcióinak alkalmazása: munkalapok azonosítása, beszúrása, törlése, oldalbeállítás funkciói, adatbevitel, másolás, beillesztés, egyszerű táblázatok létrehozása, forrásfájlban kapott táblázat bővítése, táblázat esztétikus formázása, karakterek formázása, cellaműveletek (adatok igazítása, cellák egyesítése, felosztása), különböző számformátumok alkalmazása, sor, oszlop beszúrása, törlése, elrejtése, felfedése, egyszerű számolási műveletek egyéni képlettel vagy függvények alkalmazásával, egyszerű rendezés, szűrés, a táblázat megadott adataiból diagramok létrehozása, formázása, elhelyezése, kép, alakzat, szövegdoboz, WordArt, szimbólumok beszúrása, szerkesztése.
A munkakörben jellemző táblázatok elkészítése.

Egybefüggő szakmai gyakorlat: 360 óra

2/14. ÉVFOLYAM

ELMÉLET:

Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy **62 óra**
2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások:
A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Idegen nyelvek

A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskeresés folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskeresés folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakoribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Az álláskeresés lépései, álláshirdetések **11** óra

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).
Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.
Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

Önéletrajz és motivációs levél **20** óra

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.
Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

„Small talk” – általános társalgás **11** óra

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és

a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzszoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.
Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.
A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

Állásinterjú **20** óra

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.
A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.
A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.
A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.
A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ápolás, gondozás ismeretei tantárgy **31 óra**
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Az ápolás, gondozás fogalma, tartalma. Szervezése, kivitelezése (mód, gyakoriság), a tevékenységek közötti összefüggések megismertetése. Az egészségügyi ellátás típusai, a gondozás elemeinek megismerése

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Okleveles orvosdoktor, szociális munkás (Bsc, Msc), szociális szervező, szociális menedzser, szociálgerontológus, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociálpolitikus, egészségügyi szakoktató, diplomás ápoló

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Biológia - egészségtan, Életvitel és gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a gyermek, felnőtt ápolási-és gondozási szükségleteit	Gyermek, felnőtt ápolási-, gondozási szükségletei	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, a tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le.	
Ápolási-, gondozási tevékenysége során, biztonságot nyújtó feltételeket teremt	Anatómia, kórtan, fejlődéslélektan, gyógy-pedagógiai ismeretek	Teljesen önállóan		
Együttműködő az egészségügyi ellátás szakembereivel	Ismeri az életkor specifikus betegségeket, a beteg ápolásának, gondozásá nak módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot alakít ki és tart fent	Az ellátott, igénybevevő állapotváltozásának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Az előírások szerinti dokumentációt elektronikusan elkészíti
Egészségnevelés, betegségmegelőzés terén kongruens	Ismeri a mentálhigiéné megelőzésre vonatkozó elméletét	Teljesen önállóan		
Motiválja az ellátottakat, igénybevevőket	Ismeri a különböző foglalkoztatási formák célját, működését	Teljesen önállóan		
Csoportok munkáját segíti, közreműködik programok megvalósításában	Ismeri a szabadidőszervezés, rekreáció módszertanát	Teljesen önállóan		
Ügyintézés, érdekképviselet keretében eljárva, tiszteletben tartja ellátottja, igénybevevője autonóm döntését	Viselkedésetika	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Gondozási feladatok **31** óra

Gondozás, segítségnyújtás, az önálló életvitel megtartását, visszanyerését, csökkenésének megelőzését célzó tevékenység. A túlgondozás, alulgondozás veszélyei, következményei. Elemei: fizikai, egészségügyi, mentálhigiénés gondozás, (, fejlesztő-) foglalkoztatás, szabadidő szervezés, ügyintézés, érdekvédelem, érdekképviselet.

Autonómia, aktivitás támogatása, életritmus függvényében, rendszerszerű működés biztosítása egyes tevékenységekben.

Életkornak, életvitelnek megfelelő környezet kialakítása, privát szféra biztosítása. Ruházat és annak tisztán tartása biztosítása.

Edukációs feladatok: egészségmegőrzés, egészséges életmódra nevelés.

Mentálhigiénés gondozás: életesemények hatásainak, következményeinek kezelése, családi kapcsolatok fenntartásának segítése. Konfliktuskezelés, kommunikációs készségek, képességek fejlesztése.

Ellátottak, igénybevevők tematikus, szabadidős, tanuló csoportjai szervezése, működési feltételeinek biztosítása, támogatása

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Szabadidő-kultúra tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A Szabadidő-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók ismerjék meg a szabadidő fogalmát, funkcióit, szükségességét, arányát, az emberi szervezetre gyakorolt hatását. További cél, hogy módszertani ismereteik birtokában képesek legyenek szabadidős program kínálatot összeállítani illetve egyszerű programot szervezni, segítséggel lebonyolítani, irányítani a különböző korosztályok számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben és javítóintézetekben.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben és szabadidő szervezésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: művészeti ismeretek, testnevelés, földünk-és környezetünk, szociális ismeretek, pszicho- lógia

A képzés órakeretének legalább 75%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Változatos szabadidő tervet állít össze maga és családja számára.	Ismeri a szabad-idő fogalmát, funkcióit, a meg-felelő arányát, és a szabadidő eltöltésének lehetséges formáit.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Különböző korosztályba tartozók számára szabadidő kínálatot állít össze.	Ismeri a szabadidő szervezés célját, feladatait. Felsorolja a tanult szabadidős tevékenységeket korosztály szerint, funkció szerint és az emberi szervezetre gyakorolt fejlesztő hatása alapján.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.

Szociális szolgáltatást nyújtó intézményekben egyszerű szabadidős programot, rendezvényt szervez és lebonyolít.	Ismeri a szabad-idős program szervezésével kapcsolatos folyamatot, a program szervezésének fázisait, lépéseit. Ismeri, hogy egy-egy program lebonyolításával kapcsolatban milyen körülményeket, személyi, tárgyi feltételeket szükséges figyelembe venni.	Teljesen önállóan	intelligencia, kreativitás, önállóság, aktivitás, felelősségtudat, szabálytudat, segítőkészség, rugalmasság, alkalmazkodó képesség	Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Megszervez és irányít egyszerű művészeti, sport programot, kirándulást, tábort valamely korosztály számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben.	Ismeri a szociális intézményekben szervezhető művészeti, sport programok, kirándulások, táboroztatás célját, feladatát, szerevezésnek módját, folyamatát, lépéseit	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Szakszerűen vezeti, elkészíti a programokhoz kapcsolódó dokumentációt.	Ismeri a szabadidős programok dokumentációkészítésének módszertanát.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása

A tantárgy témakörei

Szabadidős ismeretek **15,5** óra

A szabadidő értelmezése, meghatározásai.
A munka és szabadidő kapcsolata, egymáshoz való viszonya.
Hazai és nemzetközi kutatások a szabadidő vonatkozásában.
A szabadidő funkciói.
A szabadidőt befolyásoló tényezők.
Családi szabadidő jellemzői, szerepe a család életében.
A szabadidő eltöltésének egyéni és csoportos formái.
A szabadidős tevékenységek fajtái (kulturális, művészeti; mozgásos, sport; játék, komplex tevékenységek).
A szabadidős tevékenységek intézményrendszere.
A szabadidő kulturált eltöltésének feltételei.
A generációk jellemzői, a szabadidő eltöltésének, felhasználásának generációs kérdései.
A szabadidős tevékenységek személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai gyermekkorban.
A szabadidős, rekreációs tevékenységek jelentősége, hatásai időskorban.
A szabadidő eltöltésének deviáns formái.
A társadalmi és technológiai fejlődés hatása a szabadidő eltöltésére.
Online életforma hatása a szabadidő eltöltésére.
Szabadidő-élmény, flow szemlélet és a szabadidős tevékenységek összefüggései.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.

Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.

Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.

Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

46,5 óra

1,5 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a fejlődés folyamata során megvalósuló törvényszerűségeket, a különböző életkorokra jellemző sajátosságokat. Átfogó képet kap a serdülőkort érintő biológiai, szociális és pszichológiai változások folyamatáról, a serdülőkorban felmerülő sajátos megatartásformákról és pszichés problémákról. Ismereteket szerez a gyermek családból való kiemelésének pszichés következményeiről, a veszteségélménnyel járó tünetekről, azok megnyilvánulási formáiról, az intézményi környezetbe való beilleszkedés támogatásának lehetőségeiről. Tevékenysége során a gondozottak életkorra és aktuális élethelyzetére jellemző megnyilvánulásait- ismeretei birtokában- tudatosan képes megfigyelni, átlátni és tevékenysége során ezekre képes adekvátan, a gyermek fejlődését támogatva reagálni. Elsajátítja a közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságainak pozitív és negatív aspektusait, felismeri az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzeteket, valamint a csoporthierarchiából adódó lehetséges veszélyeket. Ezek megelőzésére, kezelésére irányuló módszereket képes alkalmazni. Átlátja, ismeri és tevékenysége során szem előtt tartja a gyermeki jogokat, az ellátottak érdekképviseletének lehetőségeit. Ismereteket szerez gyermekvédelemi szakellátásban alkalmazott ellátási szükségletek típusairól, a speciális, különleges és kettős szükséglet fogalmáról, megjelenési formáiról, jogi szabályozásáról. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások

Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szakmai személyiségfejlesztés, Pszichológia,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Segíti a beilleszkedést. Kontaktust kezdeményez.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadó, előítéletmentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűd	
Felismeri a bántalmazásból adódó tüneteket	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei	Instrukció alapján részben önállóan		
Bizalmi kapcsolatot alakít ki.	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Felismeri az életkori sajátosságokból adódó megnyilvánulásokat	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Teljesen önállóan		
Életkori sajátosságokra fejlődést támogató módon viszonyul.	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri az aktuális élethelyzetből adódó viselkedésmódokat	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai. A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai	Instrukció alapján részben önállóan		

Erősíti a csoporthoz tartozás érzését.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Csoportkohéziót növelő gyakorlatok	Teljesen önállóan		
Az ellátottakat segíti a gyermeki jogok ismeretében, érdekképviseletében	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Gyermeki jogok, érdekképviselet lehetőségeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megelőzi a csoporton belül bántalmazást.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei. Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A serdülőkorban felmerülő sajátos magatartásformák, pszichés problémák **46,5** óra

A serdülőkori válság és fejlődési krízis fogalma, megjelenési formái. A fejlődési krízis meghatározása Erik H. Erikson pszichocszociális fejlődés-elméletének nézőpontján keresztül. A serdülőkori válság megjelenési formái, okai, kezelésének lehetőségei. Az identitáskrízis, teljesítménykrízis, autoritáskrízis, szociális gátlás, szorongásos-depresszív tünetek, evészavar, alvászavar, drogfogyasztás, indulatkontroll problémák, önveszélyeztető magatartásformák, acting out reakciók, szuicid fantáziák-szándék-kísérlet- cselekedet meghatározása, kialakulásának hátterében meghúzódó okok feltérképezése, kezelésük lehetőségei.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A működés tartalmi és gyakorlati elemei a gyermekjóléti alapellátásban és a gyermekvédelmi szakellátásban, valamint a javítóintézetben tantárgy 31 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló átfogó képet kap a nevelés folyamatát, célját, feladatait érintő ismeretekről. Elsajátítja a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben megvalósuló közösségi nevelés folyamatának sajátosságait. Ismereteket szerez a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben az ellátottakat érintő ellátási szükségletek rendszeréről, a speciális, különleges, kettős ellátási szükségletű gyermekek nevelésének sajátosságairól. Ismereteket szerez a teljes körű ellátás, gondozás fogalmáról, illetve ezek biztosításának feltételeiről a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben. Átlátja, hogy saját tevékenysége során személyisége, nevelői/vezetői attitűdje, az általa közvetített értékek milyen formában hatnak az ellátott gyermekek, fiatal felnőttek nevelésének folyamatára, személyiségük formálására. Gyakorlatban jól alkalmazható, szemléletformáló módszereket, technikákat ismer meg. Képessé válik a különböző ellátási szükséglettel rendelkező gyermekekkel való kapcsolat kialakítására, így hatékonyan képes részt venni a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben megvalósuló nevelési és gondozási feladatokban, a tanulás támogatásá-

nak folyamatában, a tevékenységszervezésben és a biztonság megteremtésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai személyiségfejlesztés, Elsősegélynyújtás alapismeretei, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása, Életvitel-kultúra, Egészségkultúra, Rekreáció-kultúra, Szabadidő-kultúra

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Bizalmi kapcsolatot alakít ki	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Együttműködő, hiteles, higgadt, tudatos, következetes, határozott, kiszámítható, empatikus,kerettartó,elfogadó, nyitott, előítéletmentes attitűd. Gyors reagálás, érzelmi elérhetőség, asszertív kommunikáció.	
Segítő beszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere, szabályai	Teljesen önállóan		
Nevelési és gondozási feladatokat végez	Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek A gyermekvédelmi intézményekben zajló nevelés sajátosságai Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Tanulási folyamatot támogat	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Tanulást segítő technikák, módszerek	Teljesen önállóan		

Tevékenységeket szervez	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Pedagógiai ismeretek Nevelés folyamata Gyógypedagógiai ismeretek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Krízis-helyzetet kezel	Traumatudatos szemlélet gyakorlata Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		
Konfliktusokat kezel	Konfliktuskezelő technikák, Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere Mediáció	Instrukció alapján részben önállóan		
Motivációs rendszert működtet	Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Nevelés folyamata Értékelő-motiváló rendszerek Asszertív kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben zajló nevelés sajátosságai **20** óra

A teljes körű ellátás fogalma, biztosításának feltételei. A gondozás fogalma, lehetőségei és feltételei a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetben. Tevékenységszervezés és megvalósulás pedagógiai kérdései. Kommunikáció és együttműködés a tevékenységszervezésben. A teljes körű ellátáshoz kapcsolódó résztevékenységek. Nevelési és gondozási feladatok a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben: egyéni fejlesztés, közösségi nevelés, motivációs rendszer és értékelés, kötött és kötetlen foglalkozások, önkiszolgáló tevékenységek, munkára nevelés. Tanulási folyamat támogatása, egyéni differenciált fejlesztés,

tehetség-gondozás. Lelki gondozás, vallásgyakorlás. Egészségügyi ellátás, mentálhigiéné, prevenció. Engedély nélküli eltávozások, szökések megelőzésének lehetőségei. Bűnmegelőzés, áldozattá válás lehetőségeinek megelőzése. Utógondozás és utógondozói ellátás. Terápiás lehetőségek, módszerek, személyiségfejlesztés, normastruktúra fejlesztés, életkompetenciák fejlesztése, kommunikációfejlesztés, agressziókezelés. A pedagógiai program tartalmi elemei. A pedagógiai légkör, a nevelő személyisége, a nevelői értékek, nevelői attitűd és vezetési stílusok hatása a nevelés folyamatában. A nevelés folyamatában szükséges készségek, kompetenciák a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben: stabilitás, motiváció, együttműködés, hitelesség,következetesség, kiszámítható keretek, empátia, érzelmi kötődés, elfogadás, szokásrendszer. Szakmai nyitottság, előítélet mentesség, együttműködési készség, erőszakmentes, asszertív kommunikáció, eredményes konfliktuskezelés. A gyermekkel való kapcsolat kialakításának lehetőségei, a kapcsolat kialakítását akadályozó tényezők. A speciális, különleges és kettős ellátási szükségletű gyermek sajátosságai, egyéni bánásmód érvényesülése a nevelés folyamatában. A biztonság megteremtésének lehetőségei a gyermekjóléti alapellátási, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben. A rendkívüli esemény és krízis-helyzetek fogalma, annak típusai. A rendkívüli események és krízis-helyzetek során alkalmazható módszerek, lehetőségek.

A gyakorlatban alkalmazható egyéb módszerek **11** óra

Asszertív kommunikáció alkalmazása. Traumatudatos konfliktus- és kríziskezelés. Segítő beszélgetés. Montessori módszer. Élménypedagógia lehetőségei. Resztoratív technikák, mediációs- és jóvátételi eljárás alkalmazásának lehetőségei a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban tantárgy

31 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri az igénybevevők egyes köreinek jellemzőit. Átfogó képet kap a fogyatékosság fogalmáról, típusairól. Ismereteket szerez a fogyatékosság következményeiről az önállóság, autonómia területein. Megismeri a hajléktalansághoz vezető okokat, veszélyeztető tényezőket, a hajléktalanság mentális és szociális következményeit. Tanulása során megismeri az időskorra jellemző sajátságokat az egészség, mentális állapot területein. A tantárgy elsajátítása során képet kap a pszichiátriai betegségek kialakulásának okairól, típusairól, az önálló életvezetésre gyakorolt következményeiről. Megismeri a szenvedélybetegségek típusait, különösen az alkoholizmus és a pszichoaktív szerek fogyasztóinak jellemzőit. Az egyes igénybevevői körök jellemzőinek ismeretével képessé válik az igénybevevők szükségleteikhez igazodó kommunikációra, bánásmódra, átlátja a tevékenysége során elérhető célokat, tiszteletben tartja az igénybevevők jogait és képessé válik munkáját úgy szervezni, hogy az illeszkedjen az igénybevevők egyéni jellemzőihez. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során az ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a problémáik megoldásában támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó

speciális elvárások
Szociális munkás, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapképzés során elsajátított Egészségügyi ismeretek, Társadalomismeret, Szociális ismeretek
A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
A szükségletekhez igazodóan alakít ki kapcsolatot az igénybevevőkkel.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan	Munkája során tiszteletben tartja az igénybevevők személyiségi jogait, szükségleteikhez igazodó bánásmódot alkalmaz. Az élet, mint érték szemlélettel végzi munkáját. Munkáját a problémák megoldására törekvés jellemzi, mely során elfogadó, előítélet mentes attitűddel viszonyul a gondozottakhoz.	
Felépülés szemléletű gondozást végez	A szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek jellemzőinek ismerete.	Teljesen önállóan		
Támogatja a gondozottakat problémáik definiálásában.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan		
Részt vesz a gondozási tervek kidolgozásában	Az igénybevevői kör általános jellemzőinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával rész vesz a gondozási terv elkészítésében.

A tantárgy témakörei

Fogyatékkal élő személyek jellemzői **13** óra
A fogyatékosság fogalma, kialakulásának okai. A fogyatékosság típusai, mozgássérültség, látássérültség, hallássérültség, beszédfogyatékosság, értelmi fogyatékosság, autizmus spektrum zavar, pszichoszociális fogyatékosság. A halmozott, súlyosan-halmozott fogyatékosság. A rehabilitáció lehetőségei az egyes típusok tekintetében. A fogyatékos személyek intézményi ellátásának okai, a család feladatai a fogyatékos személyek ellátásában. Fogyatékos gyermek nevelése, fogyatékos családtag gondozása a családban, a család funkciói, megküzdés, elfogadás. A fogyatékosság társadalmi megítélésének változásai, helyzete a XXI. században. Az emberi élet, mint érték a fogyatékkal élő személyek gondozásában. Az igénybevevőkkel való bánásmód különös tekintettel a személyiségi jogaik tiszteletben tartására és az előítélet-mentes attitűd kialakítására.

Pszichiátriai betegek jellemzői **18** óra
A pszichiátriai betegségek osztályozása. A mentális egészség fogalma. A pszichiátriai betegségek és tüneteik. Pszichotikus zavarok, pszichotikus kórképek. Szkizofrénia, paranoid szkizofrénia, hebefrénia, katatón szkizofrénia, depressziós tünetcsoport, mániás tünetcsoport, bipoláris zavarok. Az A pszichiátriai betegek körében leggyakrabban megjelenő általános tünetei: szorongás, alvászavarok, figyelem és koncentráció zavarok, demencia. A család szerepe a kórokokban. A pszichiátriai betegek gyógyszeres és pszichoterápiája. A pszi-

chiátriai betegek veszélyeztető viselkedése. Bánásmód a pszichiátriai betegekkel különös tekintettel a személyiségi jogaik tiszteletben tartására és felépülés szemléletű gondozásukra.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás intézményeiben tantárgy 31 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló elsajátítja a szociális intézményekben alkalmazott módszerek, munkaformák elméleti ismereteit és megismeri alkalmazásuk gyakorlati lehetőségét. Megismeri a szociális munka módszerei közül az egyéni esetkezelés és a csoportmunka elméletét és intézményi gyakorlatát. Megismeri a rehabilitáció fogalmát, lehetőségeit a különböző igénybevevői csoportok gondozásában. Tapasztalatot szerez az intézmény rehabilitációs tevékenységeiről, a komplex gondozás megvalósulásáról, az intézmény által nyújtott terápiás lehetőségekről. Megismeri a személyes gondoskodást igénybevevő személyek kapcsolatának a jellemzőit, az intézményi elhelyezés ártalmait. A tantárgy elsajátítása során megismeri a krízis kezelés elméletét és intézményi gyakorlatát.

A tantárgy elsajátítása során a tanuló olyan ismereteket szerez, amelyek képessé teszik, hogy felkészülten vegyen részt a szociális intézményrendszerben az ellátottak gondozásában, rehabilitációjában.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szociális ismeretek, Szakmai személyiségfejlesztés, Probléma-, konfliktus kezelése, meg- oldása,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bizalmi kapcsolat kialakítása	Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Munkavégzése során szakmai ismereteit tudatosan kezeli, nyíltan kommunikál. Az igénybevevőkkel elfogadó, empatikus kapcsolatot alakít ki, előítélet	
Krízist kezel	A krízis intervenció lépései, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Támogatja az igénybevevők szociális kapcsolódásait	Intézményi ártalmak, az elmagányosodás hatása a mentális állapotra	Teljesen önállóan		
Konfliktust kezel	Konfliktus kezelő technikák, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		

Segítőbeszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere	Teljesen önállóan	mentes attitűd jellemzi.	
Részt vesz az igénybevevők rehabilitációjában	Komplex gondozás, a rehabilitáció tevékenységei	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz csoport foglalkozásokon	Szociális csoportmunka jellemzői, csoportdinamikai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Tevékenységeket szervez	Az igénybevevők jellemzői, intézményi ártalmak	Instrukció alapján részben önállóan		A tevékenységhez szükséges IKT eszközöket használja
Segíti az igénybevevőket önálló életvezetésük kialakításában	Komplex gondozás, rehabilitáció	Teljesen önállóan		
Segíti az igénybevevőket önellátásukban	Komplex gondozás, szükségletekhez igazodó ellátás	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Egyéni esetkezelés a szolgáltatásokban/intézményekben **13** óra

Az esetkezelés fogalma, elméleti irányzatok: pszichoanalitikus, funkcionális, pszichiszociális, problémamegoldó, viselkedés-lélektani, családterápiás stb. A problémamegoldó folyamat három szakasza és az abban alkalmazható módszerek. Az erőforrás fogalma, típusai, a hiányok és erőforrások számbavételének módszerei. Az egyéni esetkezelés intézményi gyakorlata, a komplex gondozásban betöltött szerepe. Az egyéni esetkezelés során kialakult kapcsolat a szakember és a személyes gondoskodást igénybevevő személy között. Az egyéni esetkezelés megvalósulása a különböző területeken dolgozó szakemberek együttműködése útján. Az asszertív kommunikáció előnyei az esetkezelésében. A segítőbeszélgetés alkalmazása.

Rehabilitáció, terápiás munka **18** óra

A rehabilitáció fogalma, célja. A rehabilitációs tevékenység meghatározása. A rehabilitáció fajtái: orvosi, jogi, pedagógiai, gyógypedagógiai, foglalkozási, szociális rehabilitáció. A rehabilitáció komplex jellege. A rehabilitáció folyamata: felismerés, diagnózis, prognózis. A rehabilitáció célja: az igénybevevők önálló életvezetési képességének kialakítása, illetve helyreállítása. A rehabilitáció megvalósításának módszerei szenvedélybetegek, fogyatékkal élő személyek, pszichiátriai betegek és hajléktalan személyek ellátása során. Az önálló életvezetéshez szükséges kompetenciák, önellátás, foglalkoztatás, szociális kapcsolatok kérdései.

A rehabilitáció folyamatában alkalmazott terápiák, egyéni és csoportos terápiás foglalkozások. Felépülési-modell és szemlélet jellemzői. Az adott intézményben folyó rehabilitációs tevékenységek, terápiás lehetőségek.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban tantárgy

15,5 óra

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tantárgy elsajátítása során a tanuló átfogó képet kap a szociális ellátásban résztvevő szolgáltatásokról/intézményekről, azok alapvető működésének feltételeiről, a szociális ellátásban betöltött szerepéről, fő szakmai célkitűzéseiről, személyi- és tárgyi feltételeiről és szervezeti felépítéséről. Elsajátítja a szociális szolgáltatások/intézmény rendszerén belül a különböző szolgáltatások/intézmények - szakmai működéshez szükséges- kapcsolódásainak sajátosságait. A szociális alap- és szakosított ellátás rendszerén belül átlátja saját munkakörére, tevékenységére vonatkozó lehetőségeket. Gyakorlatban jól alkalmazható módszereket ismer meg a szolgáltatás/intézmény keretein belüli, illetve azon kívül megvalósuló szakmai együttműködés módjairól. Ismeretei alapján képes átlátni és szemléletébe ágyazni a team-munka, a komplex gondozás jelentőségét és a kompetenciahatárok betartásának fontosságát a szociális ellátásban megvalósuló szakmai munkája során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociális munkás, szociálpolitikus, pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, aki a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapképzés során elsajátított Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információkat továbbít és kér a szociális ellátórendszerről, szóban és írásban	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere, az információk szerepe a gondozásban	Teljesen önállóan	Munkavégzését az együttműködés, a szakmai kompetenciák ismerete és betartása jellemzi. Motivált a szakmai fejlődésre, kiégésének megelőzésére. Innovatív ötleteit megosztja, tevékeny az erőforrások bővítésében.	Szövegszerkesztő használatával levelet, dokumentumot készít
Együttműködik az igénybevevő/gondozott ellátása során a különböző szolgáltatások/intézmények munkatársaival, szóban és írásban.	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával levelet dokumentumot készít
Feladatainak ellátása során felismeri a hatáskörén túl mutató helyzeteket, problémákat	Munkaköri leírás, hatáskör, teammunka jellemzői	Teljesen önállóan		

Felismeri a jelentési kötelezettség hatálya alá tartozó eseményeket és a protokollnak megfelelően jár el	Jelentési kötelezettség szabályai, körülményei	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést készít
Felismeri a bántalmazásra utaló jeleket és a protokollnak megfelelően jár el	A bántalmazás jelei, kezelésének protokollja	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő segítségével jelentést készít
Együttműködik a szolgáltatás/intézmény munkatársaival a komplex gondozás megvalósítása érdekében	A szakmai munka módszerei, komplex gondozás	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít.
Ismeri a munkája ellátásához szükséges tárgyi feltételeket	Munkaköri leírás, a szolgáltatás/intézmény működésének tárgyi feltételei, használt eszközök köre	Teljesen önállóan		
Pályázati lehetőségek keresésében részt vesz	A szolgáltatás/intézmény működésének tárgyi feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		
Pályázat írásban, megvalósításban közreműködik	Az intézmény működésének szakmai keretei, feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít, digitális kompetenciáinak birtokában elektronikus felületeken dolgozik
Részt vesz szakmai továbbképzéseken.	Szociális továbbképzés rendszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alap és szakellátások rendszere **15,5** óra
A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alap- és szakosított ellátások rendszere. Falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat, házi segítségnyújtás, étkeztetés, családsegítés, támogató szolgáltatás, közösségi ellátások, nappali ellátások, utcai szociális munka. Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás, átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás, lakóott- honi ellátás, rehabilitációs intézményi ellátás, - támogatott lakhatás. A különböző szolgáltatások/intézmények alapvető működésének feltételei, funkciói, feladatai, fő szakmai célkitűzései, a szociális ellátásban betöltött szerepük, tevékenységeik összefonódásának jellemzői. Az egyes szolgáltatások/intézmény típusok szakmai működésének célrendszere. A külön- böző intézmények jogszabályi hátterének, az alapvető működéshez szükséges alapdokumen- tumainak meghatározása. A különböző szolgáltatások/intézmények szervezeti felépítése, hi- erarchiája. A szociális ellátórendszer alap és szakosított ellátásban betölthető munkakörök, önálló tevékenységére vonatkozó lehetőségek. Saját munkakörének az adott intézmény szer- vezeti hierarchiájába elfoglalt helyére, munkáját általánosságban, illetve napi szinten meg- határozó alapdokumentumok köre. A bántalmazás kezelésének intézményi szabályozása, megelőzésének lehetőségei, teendők bántalmazás esetén, az információk kezelésének, jelen- tésének rendszere.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.

Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntés-előkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.

Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.

Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása tantárgy 15,5 óra 0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A közismereti oktatás során elsajátított informatikai ismeretek elmélyítése, a napi munkájukat segítő számítástechnikai programok, IKT eszközök megismerése és alkalmazása.

A tanulók a munkavédelmi előírásoknak megfelelően kezeljék a számítógépet és a kapcsolódó eszközöket (pl. nyomtató, projektor).

A számítógép alkalmazásával legyenek képesek a munkatevékenységükhöz kapcsolódó adminisztrációs feladatok, szövegszerkesztési, táblázat-kezelési, adatbázis-kezelési műveletek elvégzésére, prezentáció készítésére. Alkalmazzák az internethasználat által nyújtott előnyöket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikai tanár, vagy Informatikus végzettség, informatikai szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Közismereti informatika tantárgy

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Megteremti munkavédelmi előírásoknak megfelelő munkakörülményeket. Kezeli a számítógépet és tartozékait, IKT eszközöket.	Ismeri a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit. Ismeri a számítógép, és IKT eszközök használatára vonatkozó működtetési és biztonsági előírásokat. A feladat elvégzéséhez kiválasztja a megfelelő szoftvert, programot.	Teljesen önállóan	Érti és betartja a munkavédelmi szabályokat. A számítástechnikai és IKT eszközöket az előírásoknak megfelelően használja. Érdeklődik a munkáját segítő számítástechnikai programok iránt. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Munkáját a szakmai etikai normák szerint végzi, betartja az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.	Számítástechnikai eszközöket, IKT eszközöket ismer és használ (számítógép, projektor, interaktív tábla, stb).
Adatbázist készít és kezel. Szakszerűen kiválasztja és használja a feladat végrehajtásához használandó adatokat, információkat, információforrásokat.	Ismeri az ügyintézést segítő adatbázisok elkészítésének követelményeit. Ismeri az internethasználat biztonsági szabályait, az elektronikus kommunikáció csatornáit.	Teljesen önállóan		Alkalmazza az adatbázis-kezelő progra- mokat. Internetes forrásból dokumen- tumok elkészítésé- hez ismereteket szerez, információt gyűjt.
Táblázatot szerkeszt, táblázatba adatokat tölt fel. Egyszerű számításokat, kimutatásokat végez, diagramot készít táblázatkezelő programmal.	Ismeri a táblázatkezelés alapműveleteit.	Teljesen önállóan		Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. Kezeli a táblázat-kezelő (excel) programot, grafikont, diagramot készít.
Prezentációt készít.	Ismeri a prezentáció készítés alapműveleteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális eszközök segítségével az munkáját képileg és szövegesen dokumentálja, prezentációt, beszámolót készít. Internetes lehetőségek alkalmazásával elsajátítja., továbbfejleszti prezentációs technikáit

A tantárgy témakörei

Táblázatkezelés **6,5** óra

Adatok rögzítése táblázatban.

Táblázatkezelő program alapfunkcióinak alkalmazása: munkalapok azonosítása, beszúrása, törlése, oldalbeállítás funkciói, adatbevitel, másolás, beillesztés, egyszerű táblázatok létrehozása, forrásfájlban kapott táblázat bővítése, táblázat esztétikus formázása, karakterek formázása, cellaműveletek (adatok igazítása, cellák egyesítése, felosztása), különböző számformátumok alkalmazása, sor, oszlop beszúrása, törlése, elrejtése, felfedése, egyszerű számolási műveletek egyéni képlettel vagy függvények alkalmazásával, egyszerű rendezés, szűrés,

a táblázat megadott adataiból diagramok létrehozása, formázása, elhelyezése, kép, alakzat, szövegdoboz, WordArt, szimbólumok beszúrása, szerkesztése.
A munkakörben jellemző táblázatok elkészítése.

Elektronikus információ és kommunikáció **4** óra

A biztonságos és hatékony internethasználat szabályai, a munkafeladatokhoz kapcsolódóan. Internetes honlapok látogatása, információ keresése az interneten, feldolgozása, tárolása, továbbítása (elektronikusan).
E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben.

Prezentáció készítés **5** óra

A prezentáció, mint kommunikációs technika.
A prezentációkészítés lépései (felkészülés, tervezés, megvalósítás).
Tipográfiai alapismeretek (betűk, szöveg, színek, stb.), a prezentációkészítés alapfogalmai. Elrendezések kiválasztása, háttértervezés, tervezősablonok és bemutató sablonok, diaterve- zés, egyedi háttértervezés, tartalom beillesztése, formázása, animációs effektusok, jegyze- tek, megjegyzések, emlékeztetők készítése, áttűnés beállítása, diaidőzítés beállítása, bemu- tatók, diasorszám, dátum, időpont és élőláb berakás, dia módosítása, stb.
Prezentáció készítése egy konkrét bemutató készítő programban.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ágazatban tanuló ismerje meg az adminisztráció alapfogalmait, eszközeit, és sajátítsa el a szociális igazgatás, valamint a gyermekvédelem területén fellelhető alapvető ügyviteli, ügyirat-kezelési, és ügyintézési technikákat.
Értse meg az információs folyamatokat, az intézményben keletkezett iratok, dokumentumok elkészítésének, kezelésének, tárolásának szabályait, ismerje meg a dokumentumok formai és tartalmi követelményeit.
Legyen tisztában az adatok, információk védelmének fontosságával, tartsa be az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.
Legyen képes a munkavégzését szabályozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására. Alkalmazza a hagyományos és elektronikus kapcsolattartás formáit.
Adminisztrációs ismereteit használja fel a gyakorlat során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező szociális szakiránnyal, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, Szociális menedzser, ügyviteli és ügyirat-kezelési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti-gyermekvédelmi ellátásban legalább 3 éves szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adminisztrációs, iratkezelési, ügyviteli feladatokat lát el. Vezeti a feladatkörébe utalt nyilvántartásokat.	Ismeri az iratok, dokumentumok fajtáit, funkcióit, elkészítését, az ügyvitel és ügyiratkezelés alapfogalmait, folyamatait, feladatait, a manuális és számítógépes ügyiratkezelést. Ismeri az intézmény iratkezelésre vonatkozó szabályait, az ügyintézés rendjét, az irodai hagyományos papíralapú, vagy elektronikus adminisztrációt.	Teljesen önállóan	A dokumentumokat kellő részletezettséggel, a szakmai fogalomrendszer alkalmazásával készíti el, törekszik a szakszerű, pontos, precíz munkavégzésre, felelős és igényes munkát végez. Figyelemmel kíséri a munkájához tartozó jogszabályok változásait. A tudomására jutott adatok kezelésével kapcsolatosan a szabályok, előírások szerint felelősen jár el.	Számítógépes ügyviteli programokat használ (dokumentumkezelésre, iktatásra, nyilvántartásra, ügyféliratok kezelésére, stb.).
Feldolgozza az adatokat és információkat. Betartja az információk és adatok felhasználásának szabályait.	Ismeri az adatok, információk keletkezésének folyamatát, adat- és információ védelemre vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Irodatechnikai, információs és kom - munikációs eszközöket használ amunkafolyamatokban.
Komplex iratokat készít el, kitölti a nyomtatványokat kézzel, számítógéppel.	Ismeri az intézményi dokumentumokat, nyilvántartásokat, a dokumentumszerkesztés alapjait, az egyes dokumentumokra vonatkozó tartalmi és formai előírásokat.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok segítségével készít el dokumentumokat.
Hivatalos levelet ír, továbbít postai úton, és elektronikusan.	Ismeri a levelek előkészítésére és továbbítására vonatkozó formai és tartalmi követelményeket, a kapcsolattartás intézményi szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, elektronikus kommunikáció, levelek elektronikus továbbítása.

Ügyet intéz személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, elektronikusan.	Ismeri az ügyintézésre, kapcsolattartásra vonatkozó intézményi szabályokat.	Teljesen önállóan		Az ügyek intézését digitális úton is elvégzi.
A közigazgatásban használatos kérelmeket, jegyzőkönyveket, idézéseket, értesítéseket, határozatokat készít el számítógépes szövegszerkesztő program segítségével.	Ismeri a közigazgatási eljárás dokumentumait, a dokumentumok tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása.

A tantárgy témakörei

Ügyviteli és ügyirat-kezelési alapismeretek **15,5** óra

Adminisztráció, ügyvitel fogalma, feladatrendszere.
Az irat fogalma, az iratok fajtái, jellemzői.
Az ügyirat fogalma, főbb követelményei, az ügyiratok csoportosítása.
Az iratkezelés/ügykezelés/ügyiratkezelés fogalma, célja, rendeltetése, folyamata, szakaszai (nyilvántartásba vétel, ügyiratkezelés, ügyintézés lezárása utáni iratkezelés).
Az iratkezelés és -tárolás dokumentumai.
A manuális és a számítógépes ügyiratkezelés feladatai: küldemények érkeztetése, postabon- tás, kezdő és utóirat megkülönböztetése, iktatás, iktatókönyv használata, gyűjtőszám, gyűj- tőív alkalmazása, szignálás, előadói ív vezetése, határidő-nyilvántartás, postázás, posta- könyv, irattározás fogalma.
Ügyiratkezelés az ügyintézés lezárása után, irattárba vétel. Az irattárolás fogalma, fajtái (papíralapú, digitális), szabályozása. Az irattárolás személyi és tárgyi feltételei, biztonsági védelme.
A selejtezés (papíralapú, digitális) fogalma, az eljárás folyamata, végrehajtása, dokumentá- lása. Elektronikus iratok selejtezése. Nem selejtezhető irattári tételek.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata tantárgy **15,5 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló ismerje meg a munkakör legjellemzőbb kommunikációs tevékenységformáit, ismerje fel a különböző viselkedéstípusokat, és szakszerűen alkalmazza a megfelelő kommunikációs technikákat egyénekkel vagy intézményekkel történő kapcsolattartása során.
Legyen képes az egyéneknek vagy intézményeknek történő információnyújtásra írásban, szóban, személyesen vagy elektronikusan.
Szakszerű tájékoztatást tudjon adni az intézmény profiljáról, szolgáltatásairól, az egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, az ellátások igénybevételének módjáról.

Legyen képes az ügyiratokkal kapcsolatos tájékoztatásra. Tudjon segítséget nyújtani a különböző ügyiratok kitöltésében, valamint hivatalos ügyek intézésében a hozzá fordulóval együtt, vagy megbízása alapján.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pedagógus, Pszichológus, Mentálhigiénés szakember, Pedagógia szakos tanár, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, ügyintézési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti alapellátásban gyermekvédelmi szakellátásban legalább 3 éves szakmai gya- korlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Pszichológia, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Információt, tájékoztatást nyújt írásban és szóban, személyesen vagy elektronikusan intézmények szolgáltatásairól, szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, az ellátások igénybevételének módjáról, az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokról.	Ismeri a kommunikáció folyamatát, formáit, jellemzőit, a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció jellemzőit. Ismeri a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokat, intézményeket, az egyes ellátások igényléséhez szükséges dokumentumokat, kitöltésük módját.	Teljesen önállóan	Elfogadja és alkalmazza a munkakörében elvárt magatartási normákat. Betartja a megjelenésére vonatkozó munkahelyi elvárásokat. Törekszik a közölni kívánt információk lényegre törő, és eredményes megfogalmazására. Alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.	A tájékoztatást internethasználattal, elektronikusan is elküldi. Munkáját számítógépes alkalmazások segítségével dokumentálja (szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ.)
Személyesen a hozzá fordulóval együtt, vagy megbízás alapján hivatalos ügyet intéz, dokumentumot (pl. kérelmet) készít el, nyomtatványokat, űrlapokat tölt ki.	Ismeri a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokat, az egyes ellátások igényléséhez szükséges dokumentumokat, kitöltésük módját.	Teljesen önállóan		A hivatalos dokumentumokat a hozzá forduló kérésére vagy megbízása alapján internethasználattal, elektronikusan is megküldi. Munkáját számítógépes alkalmazások segítségével dokumentálja(szöveg - szerkesztő, táblázatkezelő programokat használ.)

Ügyfélszolgálatot lát el. Kezeli az ügyfelek megkereséseit, problémáit, személyesen vagy egyéb kommunikációs csatornákon.	Ismeri az ügyfélszolgálati kommunikáció és tevékenység jellemzőit, formáit, eleget tesz az elvárásoknak. Felismeri a különböző ügyféltípusokat, a típushoz illeszkedő ügyfélkezelési módszereket alkalmaz. Betartja az online ügyfélszolgálatra vonatkozó szabályokat. Ismeri és alkalmazza a hatékony probléma-megoldási technikákat. Alkalmazza a szóbeli kapcsolatfelvétel szabályait	Teljesen önállóan	Nonverbális kommunikációja összhangban van tartalmi közléseivel. Felelősséget vállal a rábízott területen a jogszerűség betartásáért, szakértelemmel foglalkozik a rábízott területtel összefüggő valamenynyi kérdéssel.	Az ügyfélszolgálati feladatok dokumentálására számítógépes alkalmazásokat használ. Ügyfélforgalmi adatokat, információkat rögzít táblázatban, adatbázisban. Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
Hatékonyan alkalmazza a telefonos kommunikációt az ügyfélszolgálatban.	Ismeri a telefonos kommunikáció formáit, szabályait.	Teljesen önállóan		Ügyfélforgalmi adatokat, információkat rögzít táblázatban, adatbázisban.

A tantárgy témakörei

Kommunikáció az ügyintézésben **15,5** óra

A kommunikáció jelentése, fogalma, fajtái, tényezői, csatornái, folyamata.
Az emberi kommunikáció előnyei. A tömegkommunikáció fogalma, fajtái, funkciói, csatornái és jellemzői (előnyei-hátrányai), hatása.
A szóbeli kommunikáció megjelenési formái, előnyei, szakaszai, tartalmi és formai jegyei.
Nonverbális kommunikáció: területek, zónák, tenyér-, kéz- és kargesztusok, archoz érintett gesztusok, védőkorlátok, a szem jelzései, nonverbális jelek.
Kommunikációjukban akadályozott személyekkel való kapcsolattartás.
Sajátos kommunikációs jelzések, kommunikációs hiányosságok értelmezése.
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése.
Konfliktuskezelés, konfliktus-megoldási technikák és módszerek.
Az írásbeli kommunikáció jellegzetességei, fajtái, formái, jelentősége, szabályai.

Az elektronikus kommunikáció fajtái, formái, jellemzői, szabályai.
A szóbeli és írásbeli kommunikáció összehasonlítása (egyezőségek, különbözőségek)
A telefonos kommunikáció jellemzői, sajátosságai, illemszabályai.
Nonverbális jegyek a te- lefonos kommunikációban.
A telefonos kommunikáció folyamata: híváskezdeményezés szabálya, bejövő hívások fogadása, beszélgetés hatékony vezetése, lezárás.)
A hatékony telefonos kommunikáció szabályai. A telefonos kommunikáció csapdái.

Személyközi kommunikációs alapismeretek, protokoll, öltözködés, stílus, nyelvezet, fogalmazás.
Kérdezéstechnika, kérdéstípusok, a kérdéstípusok jellemzői (előnyök, hátrányok), a kérdezés folyamata, a hatékony és eredményes kérdezési módok.
Viselkedéstípusok: asszertív, passzív, agresszív, manipulatív. A viselkedéstípusok jellemzői.
Az együttműködő kommunikáció.
Az értő figyelem fogalma, szabályai, technikája, az empátia szerepe, az elfogadás, az aktív hallgatás, közléssorompók.
Beszédtechnikai alapok (hangsúly, hangerő, beszédtempó).

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Intézményi adminisztráció tantárgy **15,5 óra**

0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények, a gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatások/intézmények, valamint a javítóintézetek működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét.
Intézményi gyakorlata során átfogó képet tudjon alkotni az egyes ellátási formákról, és az ellátások igénybevételéről. Tudja, hogy ki, milyen ellátásra jogosult, mit vehet igénybe, legyen képes adott ügyben eljárni.
A statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek, a döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés folyamatára vonatkozó információk, valamint a vezetési és projektismeretek kiegészítik a hallgató eddig megszerzett ismereteit, és segítséget nyújtanak az összefüggések és kapcsolódási pontok új megvilágításba kerüléséhez.
A szociális és gyámügyi igazgatás ügymenetének megismerésével a tanuló alkalmassá válik az ügyintézői munka igazgatási feladatainak ellátására, és részt tud venni az intézményi szolgáltatások kialakításában, fejlesztésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Igazgatásszervező végzettség, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, aki- nek legalább 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátás, , a szociális igazgatás, vagy a gyermekvédelem területén.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:
Az alapképzés során megismert Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információt, tájékoztatást nyújt a személyes gondoskodást biztosító ellátásokról, szolgáltatásokról, az ellátások megszerzésének feltételeiről, az ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumokról, a dokumentumok elérhetőségéről.	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi ellátásokat, szolgáltatásokat. Ismeri az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokat.	Teljesen önállóan	Kiválasztja a tájékoztatáshoz szükséges, leginkább megfelelő és hasznosítható információkat, és érthetően átadja. Figyelemmel kíséri a rábízott területtel összefüggő jogszabályi környezet előírásait és azok változását.	Az információk megszerzéséhez internetes böngészőt használ. A megszerzett információkat digitálisan rögzíti.
Tájékoztatást nyújt az ellátottak, igénybevevők által igénybe vehető jogi szolgáltatásokról, a panaszkezelés módjáról., az érdekvédelmi szervezetek eléréséről.	Ismeri az intézményi jogviszony alanyainak jogait, kötelezettségeit, az érdekvédelemmel foglalkozó szervezeteket.	Teljesen önállóan	Szakszerűen ellátja a feladatkörével összefüggő dokumentációs feladatokat a rendeletek, belső utasítások, szabályzatok alapján. Törekszik az információk, és adatok pontos megfigyelésére, rögzítésére, a dokumentumok precíz elkészítésére	Digitális kompetenciái birtokában az adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellátja.
Kérelmet készít elő. Segítséget nyújt az ügyfeleknek az ellátások igénybevételében, űrlapok, nyomtatványok kitöltésében, elkészítésében, hivatalos ügyek intézésében. Szervezi és figyelemmel kíséri az ügyek végrehajtását.	Ismeri az egyes intézményekben használatos dokumentumokat, és eljárási folyamatokat.	Teljesen önállóan		Internet használatával beszerzi, szövegszerkesztővel kitölti, megírja a szociális és gyermekvédelmi rendszerben alkalmazott dokumentumokat.
Statisztikai beszámolókat készít.	Ismeri a statisztika készítés alapműveleteit, a demográfiai adatok megkeresésének és értelmezésének módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		A statisztikai beszámoló készítéséhez szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ, prezentációt készít.
Adatokat gyűjt (egyénekről, családokról, helyi közösségekről. Környezettanulmányt készít.	Ismeri az adatgyűjtés és erőforrások feltárásának módszereit. Ismeri a környezettanulmány készítésének szempontjait.	Irányítással		Észrevételeit számítógépen szövegszerkesztő program használatával rögzíti.

Határidőben és szakszerűen érdemi döntésre előkészíti a feladatkörébe utalt ügyeket.	Ismeri az intézményi vezetés, irányítás felépítését, a döntési kompetenciákat, a döntés-előkészítés folyamatát, az adatgyűjtés módszereit.	Irányítással		Az előterjesztéseket számítógépes szövegszerkesztővel, diagramok beillesztésével készíti el. Prezentációt készít.
Ügyfélforgalmi adatokat elemez, részt vesz erőforrások és szociális hiányok feltárásában, a szolgáltatások megszervezésében.	Ismeri és értelmezi a szolgáltatás-szervezés jogszabályi feltételeit, előírásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Számítógépes szövegszerkesztő, táblázat-kezelő, adatbázis-kezelő programokat alkalmaz.
Ügyintézői feladatokat lát el projektekkel, pályázatokkal kapcsolatosan.	Ismeri a projekt és a pályázat fogalmát, folyamatát, az előkészítés feladatait és dokumentumait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes forrásból tájékozódik pályázatokról. Dokumentumokat számítógépen előkészít.

A tantárgy témakörei

Statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek **15,5** óra

Statisztika fogalma, módszertana, az adatgyűjtés megszervezésének szakaszai.
A statisztika állami szabályozása (statisztikai törvény, OSAP).
Országos statisztikai adatgyűjtés körébe tartozó szociális adatfelvételek, pénzbeli ellátásokra vonatkozó adatgyűjtés, intézményhálózatra vonatkozó adatgyűjtés alapadatai, feldolgozásuk.
Az általános statisztika módszereinek gyakorlása: táblaszerkesztés, viszonyszámok, grafikus ábrázolás.
A szociális és a gyermekvédelmi területre vonatkozó adatok szöveges elemzése, statisztikai felmérés tervezése egy-egy témakörben.
Demográfia fogalma, demográfiai mutatószámok (termékenység, halálozás, házasságkötés), a hazai demográfiai folyamatok alakulása.
Demográfiai adatok megkeresése, értelmezése.
Az államháztartás szerkezete, alrendszerei, a jövedelmek keletkezése, újraelosztása.
A kincstár fogalma és szerepe, a központi költségvetés tervezése, felépítése, a központi költségvetés által közvetlenül finanszírozott szociális ellátások.
A helyi önkormányzatok forrásai, az önkormányzati költségvetés felépítése, szerkezete, az állami támogatások funkciói, típusai.
A pénzbeli szociális és gyermekjóléti ellátások finanszírozása, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások/ellátások állami támogatása, a szakmai követelmények és a költségvetési lehetőségek összeegyeztetése, a szociális ellátások helyi tervezése.
A költségvetési szervek fogalma, a nem állami szervek fogalma, típusai, a nem állami szervek által végzett szociális és gyermekvédelmi feladatok támogatása.
A szociális és gyermekvédelmi intézmények sajátos pénzügyi szabályai: térítési, illetve gondozási díj megállapítása.
Finanszírozási szabályok, finanszírozással kapcsolatos ügyiratok.
Bevételek kezelése.

Zsebpénzzel, költőpénzzel kapcsolatos feladatok, az ellátottak, igénybevevők pénzének kezelésére vonatkozó szabályok.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.3 Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja tantárgy 15,5 óra 0,5 óra/hét

3.1.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.

A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az igénybevevők gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka soránhasznált dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.

Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat.

Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.

A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a szociális ellátó rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező szociális szakiránnyal, aki a szociális területen legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szociális ismeretek tantárgyra, valamint a szakirányú képzés Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata, és Intézményi adminisztráció tantárgyaira épül.

3.1.3.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az adott intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során az igénybevevők érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás,	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri az intézményi szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ.
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan	előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri az intézményben használatos dokumentumokat, az intézményi adatkezelési szabályzatot.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri az intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.3.6 A tantárgy témakörei

3.1.3.6.1 A szolgáltatás/intézmény alapdokumentumainak megismerése

A szervezet működését meghatározó alapdokumentumok megismerése: Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program, Működési Engedély, Házirend. Az egyes dokumentumok egymásra épülésének vizsgálata.

A szolgáltatás/ intézmény belső szabályzatainak áttekintése.
Az intézményi működést biztosító szabályzatok: élelmezési szabályzat, pénzkezelési szabályzat, ruházati szabályzat, letéti szabályzat, munkaköri leírás, munka- és tűzvédelmi szabályzat, adatvédelmi szabályzat.
A munkavégzés speciális szabályzatai, az intézményben fogadott hallgatókra, tanulókra vonatkozó szabályzatok, utasítások.
A munkavállalók érdekképviseletének működését szabályzó dokumentumok.
Az ellátást biztosító szabályzatok: személyes tárgyak leltára, az érdekképviselet szabályozása, a panaszjog érvényesítésének lehetőségei.
Az intézmény fenntartója, törvényességi ellenőrzést ellátó szervek, az ellenőrzés tapasztalatai.
A területre vonatkozó jogi ismeretek.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.4 Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja tantárgy 15,5 óra 0,5 óra/hét

3.1.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az ellátottakkal, igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az ellátottak gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a gyermekvédelem, a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka során- használt dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat. Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők/ellátásban részesülők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.

A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a gyermekvédelmi rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező, aki a gyermekvédelmi területen legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakirányú képzésben megismert Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézési és ügyfélszolgálat gyakorlata, Intézményi adminisztráció szakmai tárgyakra épül.

3.1.4.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az szolgáltatások/ intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során a gyermekek érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az ellátottakkal	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri a szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.

Az ellátottakat, igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri a szolgáltatás/intézményben használatos dokumentumokat, az iratkezelési szabályokat.	Teljesen önállóan	és igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás, előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri a szolgáltatás/ intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.4.6 A tantárgy témakörei

3.1.4.6.1 Az intézmény alapdokumentumainak megismerése

A szervezet működését meghatározó alapdokumentumok megismerése: Szervezeti és Működési Szabályzat, Szakmai Program, Működési Engedély, Házirend. Az egyes dokumentumok egymásra épülésének vizsgálata.

Az intézmény belső szabályzatainak áttekintése.

Az intézményi működést biztosító szabályzatok: élelmezési szabályzat, pénzkezelési szabályzat, ruházati szabályzat, letéti szabályzat, munkaköri leírás, munka- és tűzvédelmi szabályzat, adatvédelmi szabályzat.

A munkavégzés speciális szabályzatai, az intézményben fogadott hallgatókra, tanulókra vonatkozó szabályzatok, utasítások.

A munkavállalók érdekképviseletének működését szabályzó dokumentumok.

Az ellátást biztosító szabályzatok: zsebpénzkezelési szabályzat, ruházati leltár, személyes tárgyak leltára, az érdekképviselet szabályozása, a panaszjog érvényesítésének lehetőségei.

Az intézmény fenntartója, törvényességi ellenőrzést ellátó szervek, az ellenőrzés tapasztalatai.

A területre vonatkozó jogi ismeretek.

2/14. ÉVFOLYAM

GYAKORLAT:

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója
Az igénybevevők, az ellátottak, koruk, egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetükből keletkező problémák megoldásának igényével, konfliktusaik kezelése érdekében fordulnak a szociális ellátórendszer és gyermekjóléti alapellátás szakembereihez. Ez történhet önkéntesen, vagy hatósági rendelkezés okán, kapcsolatfelvételre kötelezettként. A probléma-, krízis definiálása, a megoldás módszertana, az együttműködés, a probléma megszüntetése vagy minimalizálása, ha ez nem lehetséges, azzal történő együttélésben nyújt segítséget a szakember.
A gyermekvédelmi szakellátási szakemberek közreműködnek a családjukból hatósági intézkedéssel kiemelt gyermekek életkorához és szükségleteihez igazodó gondozásában és nevelésében, önálló életre való felkészítésében egyéni gondozási-nevelési terv szerint, ami a megyei/fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottság szakmai véleményén alapul.
Javítóintézet szakemberei közreműködnek a jogerős bírósági ítélettel vagy a letartóztatottként javítóintézeti ellátásban lévő fiatalkorú reszocializációjában és személyiségfejlődésének korrekciójában, valamint integrációjának előkészítésében, önálló életre való felkészítésében szakértői csoport véleményére építve.
A tanulónak lehetősége nyílik megismerni a szolgáltatás, ellátás nyújtásának kereteit. A szervezetszociológiai, valamint a vezetés, szervezés, szervezeti magatartás, szervezeti kultúra elméleti ismeretei az intézmények működéséről, a munkatársak együttműködését.

Ellátás, gondozás, szolgáltatásnyújtás szervezeti keretei tantárgy **31** óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
Ismerje meg a hallgató a kereteket, feltételeket adó szervezeti formákat, a szervezetek működésének jellemzőit, a vezetés, a szervezés módjait, a szervezeti kultúra elemeit.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Feltérképezi az adott szervezeti struktúrát és abban elhelyezi magát.	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	Szervezet tagjaként lojális a vezetés, a munkatársak irányában, azonosul a szervezet céljaival,stratégiai célkitűzéseivel. A szervezeten kívül is képviseli mindazon értékeket, melyeket a szervezet magáénak tekint	Digitális környezetben történő kommunikáció, hálózatba kapcsolt eszközök segítségével
Munkacsoport, team, projekt vezetőjeként csoportdinamikai folyamatokat felismerve azokat adekvát módon kezeli	Szervezet és vezetéselméleti ismeretek	Teljesen önállóan		Digitális eszközök és alkalmazások széles körén keresztül történő interakció
A szervezeti szabályoknak megfelelő kommunikációs csatornákon, az elvárt módon, megfelelő tartalommal kommunikál	Kapcsolattartás a szervezeten belül és kívül	Teljesen önállóan		A kommunikációs módok és stratégiák célcsoporthoz történő igazítása
Betartja a szervezeti kommunikáció terén az elvárásokat, a módszereket	Szervezeti konfliktusok kezelési módjai	Instrukció alapján részben önállóan		A média használata a csoportmunkában, a forrásanyagok, tudás és tartalmak együttműködés keretében történő létrehozása
Közreműködik folyamatokon belüli feladatok-folyamatszervezésének továbbfejlesztésében	Folyamatszervezési ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		Különböző formátumú tartalmak, létrehozása, a létrehozott tartalmak szerkesztése és javítása

A tantárgy témakörei

Vezetés szervezés **31** óra

Szervezet alapfeladatai, humán erőforrás (szakmai felkészültség), vezetési stílus, módszer, konfliktuskezelés, kommunikáció, együttműködés, szerepflexibilitás, motiváció, érdekstruktúra.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Szociális munka elmélete tantárgy **31** óra
1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A szakma gyakorlásához szükséges elméleti ismeretek átadása. A szociális munka ideológiai alapjai, értékek és etikai elvek megismerése, a szociális munka színterei, eszközei, az alkalmazható módszerek elsajátítása.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
legalább 5 év szakmai gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező Szociális munkás (Bsc,Msc), Szociálpedagógus (Bsc, Msc), Szociális menedzser, Szociálpolitikus
és/vagy
a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények vezetői számára előírt képesítési követelményekben szereplő szakképzettséggel és 5 év szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben vezetői munkakörben eltöltött, szakmai gyakorlattal rendel- kező szakember.
Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, Etika

A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Rendszerszemléletben gondolkodik	A humán öko-rendszer nyolc szintjének működése	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le. Törekszik a jogszabályok és az etikai normák figyelembe vételére.	Tudja, hogyan kell újból előhívni és kezelni a mentett vagy tárolt információt, tartalmakat.
A rendszerszemléletű gondolkodás révén felismeri az ellátott, igénybevevő valós problémáját	A humán-ökorend- szer szintjeinek elégsé-ges, elégtelen működé-sének ismérvei	Instrukció alapján részben önállóan		
Érzéseket, verbális, nonverbális közléseket megért	Segítő kapcsolat kommunikációja	Teljesen önállóan		Számos kommunikációs eszköz haladó szintű funkcióját tudja használni, hogy kommunikáljon
Pozitív megerősítéssel motiválja a segítségek kérőt	Ellátott, igenybevevő természetes támogatórendszerének ismerete	Teljesen önállóan		
Felhasználja munkája során a szociális munka lehetséges eszközeit, módszereit	Önkéntesek foglalkoztatásának intézményi szabályozása	Irányítással		Létre tud hozni szöveg, táblázat, kép, hangfájlokat

Kiválasztja az ellátott, igénybevevő számára a megfelelő módszereket és alkalmazza azokat	Ismeri a szociális munka módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot működtet ellátottal, i igénybevevővel	Ismeri a krízis megelőzésének, kezelésének módszereit	Teljesen önállóan		
Munkáját a jogszabályok és a Szociális munka etikai kódexében fogfaltak betartásával végzi	Jogi-, etikai ismeretek	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Jog, erkölcs, etika a szociális munkában **31** óra

Szociális munka jogi keretei, etikája. Etika, erkölcs, morál. Általános társadalom-politikai- és a szociális szakma értékrendszere. Szociális munka etikai kódexe. Etikai dilemmák.

Szükségletfelmérés, problémamegoldás tanulási terület

Ápolás, gondozás ismeretei tantárgy **15,5 óra**
0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

Az ápolás, gondozás fogalma, tartalma. Szervezése, kivitelezése (mód, gyakoriság), a tevékenységek közötti összefüggések megismertetése. Az egészségügyi ellátás típusai, a gondozás elemeinek megismerése

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Okleveles orvosdoktor, szociális munkás (Bsc, Msc), szociális szervező, szociális menedzser, szociálgerontológus, mentálhigiénés szakember, egészségfejlesztő mentálhigiénikus, szociálpolitikus, egészségügyi szakoktató, diplomás ápoló

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Biológia - egészségtan, Életvitel és gyakorlat

A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Felismeri a gyermek, felnőtt ápolási-és gondozási szükségleteit	Gyermek, felnőtt ápolási-, gondozási szükségletei	Teljesen önállóan	Nyitott a gondolkodás, a tudásszerzés, a tanulásra. Motivált az ismeretszerzésre. Elkötelezett a minőségi tanulás iránt. Értékel, mérlegel, következtetéseket von le.	
Ápolási-, gondozási tevékenysége során, biztonságot nyújtó feltételeket teremt	Anatómia, kórtan, fejlődéslélektan, gyógy-pedagógiai ismeretek	Teljesen önállóan		
Együttműködő az egészségügyi ellátás szakembereivel	Ismeri az életkor specifikus betegségeket, a beteg ápolásának, gondozásá nak módszereit	Teljesen önállóan		
Segítő kapcsolatot alakít ki és tart fent	Az ellátott, igénybevevő állapotváltozásának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Az előírások szerinti dokumentációt elektronikusan elkészíti
Egészségnevelés, betegségmegelőzés terén kongruens	Ismeri a mentálhigiéné megelőzésre vonatkozó elméletét	Teljesen önállóan		
Motiválja az ellátottakat, igénybevevőket	Ismeri a különböző foglalkoztatási formák célját, működését	Teljesen önállóan		
Csoportok munkáját segíti, közreműködik programok megvalósításában	Ismeri a szabadidőszervezés, rekreáció módszertanát	Teljesen önállóan		
Ügyintézés, érdekképviselet keretében eljárva, tiszteletben tartja ellátottja, igénybevevője autonóm döntését	Viselkedésetika	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Alapápolási feladatok **15,5** óra

Szociális alapszolgáltatást szakosított szociális ellátást, gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, javítóintézetben 24 órás alapápolási feladatok ellátása.

Alapápolási feladatok: az ápolási-, gondozási tervben foglaltaknak, a szociális és gyermekvédelmi asszisztens kompetenciahatárain belül történő biztosítása.

Az ellátott, igénybevevő aktuális állapotának felmérése alapján, az ellátott, igénybevevő életkora, mentális állapota, önkiszolgáló képessége függvényében önállóan, vagy segítséggel: személyi higiéné biztosítása (fürdés, fog-, száj-, körömápolás, hajmosás, bőrápolás), étkezésben és a folyadékbevitelnél közreműködés, az ürítési szükségletek biztosítása.

Étkezés, sz.sz. diéta biztosítása.

Időjárásnak megfelelő öltözködés, környezet megfelelő higiénéjének biztosítása fertőzések megelőzése.

Gyógyszerbeszerzés, az adagolás szükség szerinti kontrollálása, fizikai láz-, fájdalomcsillapítás. Étkezés, sz.sz. diéta biztosítása. Gyógyászati segédeszközök beszerzése, alkalmazás támogatása.

Gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben a kötelező védő-

oltások, az életkor specifikus vizsgálatok nyomon követése. Gyermekbetegségek tüneteinek felismerése, gyermekbalesetek megelőzése, betegmegfigyelés, szakorvosi vizsgálatokra eljutás biztosítása. Allergén faktorok (étel, levegő, környezeti) kontrollálás

Életvitel – rekreáció – szabadidő – kultúra tanulási terület

Szabadidő-kultúra tantárgy **108,5 óra**
3,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A Szabadidő-kultúra tantárgy célja, hogy a tanulók ismerjék meg a szabadidő fogalmát, funkcióit, szükségességét, arányát, az emberi szervezetre gyakorolt hatását. További cél, hogy módszertani ismereteik birtokában képesek legyenek szabadidős program kínálatot összeállítani illetve egyszerű programot szervezni, segítséggel lebonyolítani, irányítani a különböző korosztályok számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben és javítóintézetekben.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociálpolitikus, szociális munkás, szociálpedagógus, szociális menedzser, szociális intézményben legalább 3 év gyakorlattal felsőfokú (Bsc, Msc) végzettséggel rendelkező szociális vagy mentálhigiénés végzettséggel rendelkező, tréningek vezetésben és szabadidő szervezésben jártas diplomás szakember.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: művészeti ismeretek, testnevelés, földünk-és környezetünk, szociális ismeretek, pszichológia

A képzés órakeretének legalább 75%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Változatos szabadidő tervet állít össze maga és családja számára.	Ismeri a szabad-idő fogalmát, funkcióit, a meg-felelő arányát, és a szabadidő eltöltésének lehetséges formáit.	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.

Különböző korosztályba tartozók számára szabadidő kínálatot állít össze.	Ismeri a szabadidő szervezés célját, feladatait. Felsorolja a tanult szabadidős tevékenységeket korosztály szerint, funkció szerint és az emberi szervezetre gyakorolt fejlesztő hatása alapján.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása.
Szociális szolgáltatást nyújtó intézményekben egyszerű szabadidős programot, rendezvényt szervez és lebonyolít.	Ismeri a szabad-idős program szervezésével kapcsolatos folyamatot, a program szervezésének fázisait, lépéseit. Ismeri, hogy egy-egy program lebonyolításával kapcsolatban milyen körülményeket, személyi, tárgyi feltételeket szükséges figyelembe venni.	Teljesen önállóan	intelligencia, kreativitás, önállóság, aktivitás, felelősségtudat, szabálytudat, segítőkészség, rugalmasság, alkalmazkodó képesség	Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Megszervez és irányít egyszerű művészeti, sport programot, kirándulást, tábort valamely korosztály számára a szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelemi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben.	Ismeri a szociális intézményekben szervezhető művészeti, sport programok, kirándulások, táboroztatás célját, feladatát, szerevezésnek módját, folyamatát, lépéseit	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása.
Szakszerűen vezeti, elkészíti a programokhoz kapcsolódó dokumentációt.	Ismeri a szabadidős programok dokumentációkészítésének módszertanát.	Instrukció alapján részben önállóan		Információ gyűjtése, felhasználása. Digitális tartalom létrehozása, digitális kommunikáció alkalmazása

A tantárgy témakörei

Szabadidő-szervezés módszertani kérdései **46,5** óra

A szabadidőszervezés céljai, feladatai.

A szabadidős programok, rendezvények, tevékenyégek szervezésének feltételei, pszichológiai, szociológiai, neveléselméleti, kulturális szempontok.

A szabadidős kínálat kialakításának sajátosságai a különböző szabadidős színtereken, a szolgáltatást igénybe vevők körében.

A szabadidős tevékenységek szervezését megelőző igény-, és szükségletfelmérés módszerei, a szociális szolgáltatások területén (kérdőív, beszélgetést, a személyes interjút, a csoportos interjút stb.). Módszerek kiválasztásának szempontjai.

Kérdőívek típusai, kérdőívszerkesztés szabályai, alkalmazott kérdéstípusok, kérdésfeltevés, kérdőív felvétele.

Interjúk típusai, előkészítés feladatai, interjúkészítés szabályai, interjú felvétele.
A szabadidős programok szervezésének fázisai, folyamata (tervezés, levezetés, utómunka).
A szabadidős programok tervezésének, szervezésének jellemzői. (Időbeliség típusa szerinti tervek, célmeghatározás, célcsoportok meghatározása, feladatok, ütemezés, szervezési módok, módszerek tervezése, irányítás típusa, felelősök, eszközigény, költségterv stb.)
Együttműködést támogató, kreativitást ösztönző technikák ismerete (ötletbörze, ötletdoboz stb.).
A szabadidős programok lebonyolításának jellemzői.
A szabadidős programok utómunkálatainak jellemzői.
A szabadidős programok dokumentációi, tartalmuk, formái, jellemzői.
Munka-, baleset- és tűzvédelem felmérése a szabadidős programok lebonyolítása során.
A szabadidős programok infrastrukturális háttere, szervezésének és lebonyolításának személyi feltételei.
Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai.
Környezettudatosság.
A szabadidős programok marketingje.
A szociális munka módszereinek alkalmazása a szabadidő-szervezési feladatokban.

Szabadidő-szervezés gyakorlata **62** óra

A szabadidős tevékenységek formái, szabadidős kínálat típusai a gyermekjóléti, gyerekvédelmi és szociális intézményekben. A különböző élethelyzetű ellátottak, igénybevevők számára szervezett szabadidős programok.
A szabadidő-szervezési ismeretek alkalmazása a szociális szolgáltatásokat ellátó intézményekben, közreműködés szabadidő-szervezési feladatokban.
A foglalkoztatás elvei, formái időskorban, fizikai, szellemi, kulturális, szórakoztató foglalkoztatás céljai, tervezése és szervezése. Életkor specifikus foglalkoztatási formák.
Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai, szakmai kompetenciái a szabadidős tevékenységek rendszerében.
A művészeti tevékenységekhez (irodalmi, zenei, képzőművészeti) kapcsolódó feladatok, hatásuk a személyiség fejlődésére. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a művészeti tevékenységek területén.
Mozgás és sporttevékenységhez kapcsolódó feladatok, hatásuk a személyiség fejlődésére. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a mozgás és sporttevékenységek területén.
A táborozás célja, feladata. Tábortípusok. A táborok tervezéséhez, szervezéséhez kapcsolódó feladatok. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a táboroztatás során.
A kirándulások célja, feladata. Kirándulástípusok. A kirándulások tervezéséhez, szervezéséhez kapcsolódó feladatok. Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens szervezési és irányítási feladatai a kirándulások során.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben,

javítóintézetekben, valamint a szociális ellátórendszer intézményeiben végzendő tevékenységek megismeréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az ellátottak, igénybevevők jellemzőiről, a szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemeiről, megismerik a szakmai működés kereteit a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás, a szociális alap- és szakosított ellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben.
Tapasztalatokat szereznek a gondozottakkal való szakmai munka tevékenységeiről, megismerik az ezekhez kapcsolódó módszereket. Elsajátítják a szakemberekkel való együttműködés munkaformáit, megismerik a team-munka helyét, szerepét a gondozottak szükségleteihez igazodó ellátás megvalósításában. A tanulási terület teljesítése során ismeretek szereznek a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás és a szociális alap és szakosított ellátások intézményi rendszeréről, megismerik az intézmények struktúráját és működésük személyi és tárgyi feltételeit.
Alkalmazzák informatikai ismereteiket a gondozottakkal való tevékenységek során.
Felkészülnek az önálló feladat ellátásra, az ellátottakkal, igénybevevőkkel és a munkatársakkal való együttműködésre, munkájukat a hatályos jogszabályok ismeretei szerint, a gondozottak érdekeit figyelembe véve látják el.

Az ellátásban részesülő gyermekek és fiatal felnőttek jellemzői a gyermekjólé-ti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

77,5 óra

2,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló elsajátítja a fejlődés folyamata során megvalósuló törvényszerűségeket, a különböző életkorokra jellemző sajátosságokat. Átfogó képet kap a serdülőkort érintő biológiai, szociális és pszichológiai változások folyamatáról, a serdülőkorban felmerülő sajátos megatartásformákról és pszichés problémákról. Ismereteket szerez a gyermek családból való kiemelésének pszichés következményeiről, a veszteségélménnyel járó tünetekről, azok megnyilvánulási formáiról, az intézményi környezetbe való beilleszkedés támogatásának lehetőségeiről. Tevékenysége során a gondozottak életkorra és aktuális élethelyzetére jellemző megnyilvánulásait- ismeretei birtokában- tudatosan képes megfigyelni, átlátni és tevékenysége során ezekre képes adekvátan, a gyermek fejlődését támogatva reagálni. Elsajátítja a közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságainak pozitív és negatív aspektusait, felismeri az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzeteket, valamint a csoporthierarchiából adódó lehetséges veszélyeket. Ezek megelőzésére, kezelésére irányuló módszereket képes alkalmazni. Átlátja, ismeri és tevékenysége során szem előtt tartja a gyermeki jogokat, az ellátottak érdekképviseletének lehetőségeit. Ismereteket szerez gyermekvédelemi szakellátásban alkalmazott ellátási szükségletek típusairól, a speciális, különleges és kettős szükséglet fogalmáról, megjelenési formáiról, jogi szabályozásáról. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:

Pedagógus, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban vagy gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szakmai személyiségfejlesztés, Pszichológia,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Segíti a beilleszkedést. Kontaktust kezdeményez.	Fejlődéslélektani ismeretek. A serdülőkor pszichológiai fejleményei Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan	Elfogadó, előítéletmentes, empatikus, a fejlődést támogató attitűd	
Felismeri a bántalmazásból adódó tüneteket	Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei	Instrukció alapján részben önállóan		
Bizalmi kapcsolatot alakít ki.	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei Családból kiemelt gyermekek sajátosságai Segítő beszélgetés módszere Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Felismeri az életkori sajátosságokból adódó megnyilvánulásokat	Fejlődéslélektani ismeretek, A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Teljesen önállóan		
Életkori sajátosságokra fejlődést támogató módon viszonyul.	Fejlődéslélektani ismeretek A serdülőkor pszichológiai fejleményei	Instrukció alapján részben önállóan		

Felismeri az aktuális élethelyzetből adódó viselkedés-módokat	Családból kiemelt gyermekek sajátos-ságai. A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai	Instrukció alapján részben önállóan		
Erősíti a csoporthoz tartozás érzését.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Csoportkohéziót növelő gyakorlatok	Teljesen önállóan		
Az ellátottakat segíti a gyermeki jogok ismeretében, érdekképviseletében	Családból kiemelt gyermekek sajátos-ságai Gyermeki jogok, érdekképviselet lehetőségeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri, megelőzi a csoporton belül bántalmazást.	A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai Bántalmazások típusai, tünetei. Asszertív kommunikáció Segítő beszélgetés módszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A családból kiemelt gyermekek sérülékeny helyzete **19,5** óra

A családból való kiemelés hatásai, az ezzel járó veszteségélmény életkortól függő megjelenési formái, tünetei. A gyászfolyamat szakaszai. A gyermekbántalmazások típusai és formái, viselkedésben megnyilvánuló tünetei. A PTSD fogalma, tünetei, kezelésének lehetőségei. Az intézményi környezetbe való beilleszkedés nehézségei. Az intézményi környezetbe való befogadást, beilleszkedést hátráltató tényezők és támogató lehetőségek. A traumatizált gyermekekkel való kapcsolat kialakításának lehetőségei, a traumatudatos-szemlélet gyakorlatban történő alkalmazása. A kulturális különbségekből adódó nehézségek kezelésének lehetőségei. A gyermeki jogok megismerése, az érdekképviselet lehetőségei, különös tekintettel az intézményi környezetben nevelkedő gyermekek sérülékeny helyzetére fókuszálva.

A közösségi nevelés csoportdinamikai sajátosságai **17** óra

A közösségi nevelés során felmerülő csoportdinamikai sajátosságok pozitív és negatív aspektusai. A csoportkohézió erősítésének, a gyermekek közötti szeretet-kapcsolat kialakításának lehetőségei. Ezt nehezítő tényezők, ill. ezt támogató módszerek megismerése. Az intézményi környezetben való nevelkedésből adódó veszélyeztető helyzetek megismerése. Bűnelkövetés, áldozattá válás, korai iskolaelhagyás, pszichoaktív szerhasználat megelőzésének lehetőségei. A csoporthierarchiából adódó veszélyek, fenyegetés, kényszerítés, megfélemlítés, lelki, fizikai, szexuális bántalmazás felismerésében és kezelésében alkalmazható módszerek.

Ellátási szükségletek típusai, jogi szabályozása a gyermekvédelmi szakellátásban **41** óra

A gyermekvédelmi szakellátásban alkalmazott speciális, különleges és kettős ellátási szükséglet fogalmának meghatározása, ehhez kapcsolódó jogszabályi háttér megismerése. A különböző ellátási szükségletek megjelenésének formái, sajátosságai, megállapítást és az annak megfelelő elhelyezést érintő szabályozások.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A szakmai működés keretei a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben valamint a javítóintézetekben tantárgy

62 óra

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló átfogó képet kap a gyermekjóléti alapellátási és a gyermekvédelmi szakellátási intézményekről és a javítóintézetekről, azok alapvető működésének feltételeiről, a gyermekvédelem rendszerében betöltött szerepéről, fő szakmai célkitűzéseiről, személyi- és tárgyi feltételeiről és szervezeti felépítéséről. Elsajátítja a gyermekvédelmi rendszeren belül a különböző intézmények - szakmai működéshez szükséges- kapcsolódásainak sajátosságait. A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás rendszerén belül átlátja saját munkakörére, tevékenységére vonatkozó lehetőségeket, feladatokat. Megismeri a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer sajátosságait, ebben saját szerepkörére vonatkozó szabályokat. Gyakorlatban jól alkalmazható módszereket ismer meg az intézmény keretein belül illetve azon kívül megvalósuló szakmai együttműködés módjairól. Ismeretei alapján képes átlátni és szemléletébe ágyazni a team-munka jelentőségét a szakmai munkája során a titoktartási kötelezettség és adatvédelmi szabályok, valamint a kompetenciahatárok betartásának figyelembe vételével. Megismeri a gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben a tárgyi környezetre vonatkozó iránymutatásokat, gyermekvédelmi elvárásokat. Elsajátítja az intézmény tárgyi környezetének, eszközeinek bővítésére irányuló pályázatok felkutatásának, elkészítésének gyakorlatát.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások:
Szociális munkás, szociálpolitikus, pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, aki a gyermekjóléti alapellátásban, gyermekvédelmi szakellátásban vagy javítóintézeti ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Szakmai személyiségfejlesztés, Gyermekvédelem története, Intézmények, bürokratikus szervezetek, Szervezeti formák, Szervezeti működés, Jog, erkölcs, etika a szociális munkában,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Team-megbeszélést szervez	Munkakörök, tevékenységek, kompetenciahatárok, felelősségi körök ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Határozott, pontos, precíz, megbízható, kommunikatív, lényeglátó, kerettartó, együttműködő attitűd.	Team megbeszélésről számítógépen, szövegszerkesztő segítségével jegyzőkönyvet vezet
Pályázatokat készít	Pályázatok felkutatásának, elkészítésének menete, gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Internet használatával felkutatja a pályázati lehetőségeket, szövegszerkesztő segítségével ehhez szükséges dokumentumokat készít. Digitális kompetenciáinak birtokában elektronikus felületeken dolgozik
Külső intézményekkel kapcsolatot tart	A hivatalos kommunikáció szabályai Munkakörök, kompetenciahatárok ismerete Team-munka jellemzői Intézmények kapcsolatrendszere Adatvédelmi szabályok és titoktartási kötelezettség ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Számítógépen, internet használatával levelezést folytat
Információkat továbbít	Munkakörök, kompetenciahatárok ismerete Team-munka jellemzői Intézmények kapcsolatrendszere Adatvédelmi szabályok és titoktartási kötelezettség ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával levelet, dokumentumot készít
Adatvédelmi szabályokat tart be	Adatvédelmi szabályok ismerete	Teljesen önállóan		
Esetmegbeszélő tanácskozáson vesz részt	Fejlődéslélektani ismeretek, Pedagógiai ismeretek Gyógypedagógiai ismeretek Egyéni szükségletek rendszere, Csoportdinamikai sajátosságok Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A gyermekvédelem intézményrendszere **16** óra

A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás intézményei. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekek átmeneti gondozását biztosító szolgáltatások/intézmények, Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatok, otthont nyújtó ellátási formák (nevelőszülői hálózatok, gyermekotthonok, különleges gyermekotthonok, speciális gyermekotthonok, lakásotthonok, különleges lakásotthonok, speciális lakásotthonok , központi speciális gyermekotthonok, kísérő nélküli kiskorúak gyermekotthona, utógondozó otthon), Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság, megyei és fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságok, javítóintézetek. A különböző szolgáltatások/intézmények alapvető működésének feltételei, funkciói, feladatai, fő szakmai célkitűzései, a gyermekvédelem rendszerében betöltött szerepük, tevékenységeik összefonódásának jellemzői. A különböző intézmények jogszabályi hátterének, az alapvető működéshez szükséges alapdokumentumainak meghatározása. A különböző intézmények szervezeti felépítése. A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben betölthető munkaköreiben, az önálló tevékenységre vonatkozó lehetőségek. Saját munkakörének az adott intézmény szervezeti hierarchiájába elfoglalt helyére, munkáját általánosságban, illetve napi szinten meghatározó alapdokumentumok köre. A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer sajátosságai, ebben saját szerepkörére vonatkozó szabályok.

A gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek személyi feltételei **15** óra

A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményei és a javítóintézetek működésének személyi feltételrendszere. A szakmai működéshez és az ellátás biztosításához szükséges munkakörök, feladatok, felelősségi körök meghatározása. Saját munkakörére, önálló tevékenységére vonatkozó lehetőségek köre. Munkaköri leírás tartalmi elemei, önálló tevékenységre, felelősségi körre vonatkozó iránymutatásai. A szociális és gyermekvédelmi továbbképzés rendszere és pedagógus előmenetel rendszere, a szakmai személyiség fejlesztésének lehetőségei.

A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátásban, a javító- intézeti ellátásban megvalósuló team-munka sajátosságai **16** óra

A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben és a javítóintézetekben megvalósuló ellátás és szakmai munka sajátosságai. Az intézményen belüli munkakörök szakmai együttműködésének lehetőségei. A külső intézményekkel, tevékenységi körökkel való közös munka sajátosságai. Gyermekvédelmi gyámokkal, gyermekjogi képviselővel, egészségügyi ellátórendszerrel, pszichiátriai osztályokkal, gyermekvédelmi szakértő bizottságokkal, tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságokkal, köznevelési és szakképzési intézményekkel, területi gyermekvédelmi szakszolgálatokkal, gyámhivatalokkal, rendőrséggel, bírósággal, ügyészséggel stb. megvalósuló szakmai munka módjai, jellemzői. A hatékony információáramlást akadályozó tényezők és támogató lehetőségek. Az egyes munkakörök, tevékenységek kompetenciahatárainak meghatározása, a szakmai munka során a kompetenciahatárok betartásának fontossága. A hatékony kommunikáció és az információ áramlásának szükségessége és szerepe az eredményes szakmai munkában és a döntéshozó folyamatokban. Az esetmegbeszélő tanácskozás, a szakmai team megbeszélés

módszerei. A titoktartási kötelezettség és az adatvédelmi szabályok betartásának lehetőségei a team-munka során.

A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás, a javítóintézeti ellátás intézményeinek tárgyi feltételei **15** óra

A gyermekjóléti alapellátás, a gyermekvédelmi szakellátás intézményei és a javítóintézetek működésének tárgyi feltételei. A , gondozási, nevelési, fejlesztési tevékenység során a tárgyi környezetre vonatkozó iránymutatások, gyermekvédelmi elvárások. A tárgyi feltételrendszer védelmére, kezelésére vonatkozó szabályok. A tárgyi feltételek, eszközök szakmai munkában betöltött szerepe. Az eszközök bővítésének lehetőségei, pályázatokban való részvétel módjának, gyakorlatának elsajátítása.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

Az igénybevevők jellemzői személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokban tantárgy

62 óra

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri az igénybevevők egyes köreinek jellemzőit. Átfogó képet kap a fogyatékosság fogalmáról, típusairól. Ismereteket szerez a fogyatékosság következményeiről az önállóság, autonómia területein. Megismeri a hajléktalansághoz vezető okokat, veszélyeztető tényezőket, a hajléktalanság mentális és szociális következményeit. Tanulása során megismeri az időskorra jellemző sajátságokat az egészség, mentális állapot területein. A tantárgy elsajátítása során képet kap a pszichiátriai betegségek kialakulásának okairól, típusairól, az önálló életvezetésre gyakorolt következményeiről. Megismeri a szenvedélybetegségek típusait, különösen az alkoholizmus és a pszichoaktív szerek fogyasztóinak jellemzőit. Az egyes igénybevevői körök jellemzőinek ismeretével képessé válik az igénybevevők szükségleteikhez igazodó kommunikációra, bánásmódra, átlátja a tevékenysége során elérhető célokat, tiszteletben tartja az igénybevevők jogait és képessé válik munkáját úgy szervezni, hogy az illeszkedjen az igénybevevők egyéni jellemzőihez. A tanuló olyan szemléletet alakít ki, melynek során az ellátottak egyéni szükségleteire, életkorukból és élethelyzetükből adódó sajátosságaira elfogadó, előítélet-mentes, empatikus, a problémáik megoldásában támogató attitűddel képes viszonyulni.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások

Szociális munkás, gyógypedagógus, pszichológus, viselkedés elemző, szociálpedagógus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alapképzés során elsajátított Egészségügyi ismeretek, Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szükségletekhez igazodóan alakít ki kapcsolatot az igénybevevőkkel.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan	Munkája során tiszteletben tartja az igénybevevők személyiségi jogait, szükségleteikhez igazodó bánásmódot alkalmaz. Az élet, mint érték szemlélettel végzi munkáját. Munkáját a problémák megoldására törekvés jellemzi, mely során elfogadó, előítélet mentes attitűddel viszonyul a gondozottakhoz.	
Felépülés szemléletű gondozást végez	A szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek jellemzőinek ismerete.	Teljesen önállóan		
Támogatja a gondozottakat problémáik definiálásában.	Az igénybevevői kör jellemzőinek ismerete	Teljesen önállóan		
Részt vesz a gondozási tervek kidolgozásában	Az igénybevevői kör általános jellemzőinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával rész vesz a gondozási terv elkészítésében.

A tantárgy témakörei

Hajléktalan személyek jellemzői **26** óra

A hajléktalansággal veszélyeztetett társadalmi csoportok köre, különösen a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatal felnőttek, a büntetés végrehajtás intézményeiből kikerülők, az alacsonyjövedelmű családok helyzete. A depriváció és a tanult tehetetlenség fogalmai és a hajléktalanság kialakulása közötti összefüggések. A hajléktalansághoz vezető okok feltárása. A munkanélküliség okai, helyzete Magyarországon. A foglalkoztatás helyzete, lehetőségei Magyarországon. Életvezetési elakadások a hajléktalanok életútjában, szenvedélybetegség. A hajléktalan személyek családi kapcsolatainak jellemzői. A hajléktalanokkal való bánásmód különös tekintettel a személyiségi jogaikra, foglalkoztatási rehabilitációjukra.

Időskorú személyek jellemzői **18** óra

Az időskor, mint életszakasz pszichológiai jellemzői. Az intézményekben élő időskorúak veszteség élményei, megküzdési módjai. Az igénybevevők családi kapcsolatainak jellemzői, a család szerepe az időskorú személygondozásában. A család szerepének változásai az idősek ellátásában, a gyermekek szerepe, felelőssége az időskorú szülők ellátásában. Az időskorra jellemző egészségügyi állapot, különös tekintettel az önelletást befolyásoló állapotokra, betegségekre. Az időskorúakkal való bánásmód különös tekintettel a szükségletekhez illeszkedően a legjobb életminőség biztosítására, személyiségi jogaik tiszteletben tartására.

Szenvedélybetegek jellemzői **18** óra

A drog fogalma, legális és illegális drogok. A függőség fogalma (dependencia, addikció) A szerhasználat során kialakuló tolerancia. Szerfüggőség és viselkedés függőség. A függőségek során kialakuló ciklikusság. A drogkarrier kialakulásának szakaszai: kipróbáló, rekreációs, vagy szabadidős használó, szituációs használat, intenzifikált használat, kényszeres használat. Kettős diagnózisú szerhasználók. A szenvedélybetegek családi kapcsolatai, szen-

vedélybeteg a családban, működési zavarok. Szenvedélybetegek gyermekkorban, fiatal felnőttkorban, felnőttkorban. Bánásmód a szenvedélybetegekkel különös tekintettel a felépülés szemléletű gondozásukra és személyiségi jogaik tiszteletben tartására.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A szakmai működés tartalmi és gyakorlati elemei a szociális ellátás intézményeiben tantárgy 62 óra

2 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja
A tanuló elsajátítja a szociális intézményekben alkalmazott módszerek, munkaformák elméleti ismereteit és megismeri alkalmazásuk gyakorlati lehetőségét. Megismeri a szociális munka módszerei közül az egyéni esetkezelés és a csoportmunka elméletét és intézményi gyakorlatát. Megismeri a rehabilitáció fogalmát, lehetőségeit a különböző igénybevevői csoportok gondozásában. Tapasztalatot szerez az intézmény rehabilitációs tevékenységeiről, a komplex gondozás megvalósulásáról, az intézmény által nyújtott terápiás lehetőségekről. Megismeri a személyes gondoskodást igénybevevő személyek kapcsolatának a jellemzőit, az intézményi elhelyezés ártalmait. A tantárgy elsajátítása során megismeri a krízis kezelés elméletét és intézményi gyakorlatát.
A tantárgy elsajátítása során a tanuló olyan ismereteket szerez, amelyek képessé teszik, hogy felkészülten vegyen részt a szociális intézményrendszerben az ellátottak gondozásában, rehabilitációjában.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonat- kozó speciális elvárások:
Szociális munkás, szociálpedagógus, szociálpolitikus, szociális menedzser, aki a szociális ellátás területén legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak: Szociális ismeretek, Szakmai személyiségfejlesztés, Probléma-, konfliktus kezelése, megoldása,

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bizalmi kapcsolat kialakítása	Asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Krízist kezel	A krízis intervenció lépései, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan	Munkavégzése so-	

Támogatja az igénybevevők szociális kapcsolódásait	Intézményi ártalmak, az elmagányosodás hatása a mentális állapotra	Teljesen önállóan	rán szakmai ismereteit tudatosan kezeli, nyíltan kommunikál. Az igénybevevőkkel elfogadó, empatikus kapcsolatot alakít ki, előítélet mentes attitűd jellemzi.	
Konfliktust kezel	Konfliktus kezelő technikák, asszertív kommunikáció	Teljesen önállóan		
Segítőbeszélgetést folytat	Segítő beszélgetés módszere	Teljesen önállóan		
Részt vesz az igénybevevők rehabilitációjában	Komplex gondozás, a rehabilitáció tevékenységei	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz csoport foglalkozásokon	Szociális csoportmunka jellemzői, csoportdinamikai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Tevékenységeket szervez	Az igénybevevők jellemzői, intézményi ártalmak	Instrukció alapján részben önállóan		A tevékenységhez szükséges IKT eszközöket használja
Segíti az igénybevevőket önálló életvezetésük kialakításában	Komplex gondozás, rehabilitáció	Teljesen önállóan		
Segíti az igénybevevőket önellátásukban	Komplex gondozás, szükségletekhez igazodó ellátás	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szociálismunka csoportokkal **17** óra

A szociális csoportmunka definíciója. A csoportmunka előnyei és hátrányai. A csoportok típusai, a szociális munkában alkalmazott csoportok. Csoportmodellek – társadalmi célmodell, reciprok modell, gyógyító modell. A csoport működésének következménye a csoportdinamikára. A csoportban kialakuló szerepek. A csoport alakulás fázisai. A csoportvezetés kérdései, a csoportvezető kompetenciái, munkaköre, a csoportok tervezése. A csoportmunka illeszkedése a gondozottak szükségleteihez. A szociális csoportmunka gyakorlata az intézményben. A szenvedélybetegek rehabilitációjában használt csoportmunka jellemzői, a Minnesota modell.

Az igénybevevők kapcsolatainak támogatása **9** óra

Az intézményes ellátás ártalmai, az önállóság, önellátás, a szociális kapcsolatok terén. Az elmagányosodás mentális következményei. Az igénybevevők szociális kapcsolatainak feltérképezése. A szociális ellátást nyújtó intézmények feladatai az igénybevevők kapcsolatainak ápolásában, a kapcsolattartás szabályozása, lehetőségeinek biztosítása, a házirend kapcsolattartásra vonatkozó szabályai. A családi kapcsolatok erősítését szolgáló tevékenységek, konfliktus-kezelés lehetőségei, módszerei. Az igénybevevők szociális kapcsolatainak erősítését célzó programok, intézményen belül, intézmények között és intézményen kívül. Az adott intézmény gyakorlata a kapcsolatok ápolásában, az intézményi programok megismerése.

Az önállóság, önellátás kérdései **18** óra

Az önállóság fejlesztésének lehetőségei az intézményekben élő gondozottak tekintetében, a szükségletekhez illeszkedő gondozás kérdései. Az önállóságot támogató bánásmód, kom-

munikáció és az egyéni szükségletek kérdései. Az intézményi ártalmak megjelenése az igénybevevők önellátása, önállósága területén. A támogatott lakhatás jogszabályi háttere. A támogatott lakhatást igénybe vevők köre, jellemzőik. A támogatott lakhatás szerepe a gondozottak társadalmi integrációjában. Az önálló életvitel elemei. A támogatott lakhatás szolgáltatási elemei: felügyelet, étkeztetés, gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, pedagógiai, gyógypedagógiai segítségnyújtás, háztartási segítségnyújtás.

Konfliktus és kríziskezelés **18** óra

A konfliktusok kialakulásának általános okai és intézményi megjelenése. A gondozottak között kialakult konfliktusok okai. A megelőzésének lehetőségei, a házirend, mint az együttélés szabályait tartalmazó dokumentum, az érdekérvényesítés kérdései, érdekképviselet fórumai, panaszjog. A gondozottak és a szakemberek között megjelenő konfliktusok, ellátottjogi képviselet. A szakemberek között kialakult konfliktusok és feloldásainak lehetőségei. A konfliktusok megelőzése, a világosan dokumentált, letisztázott hatáskörök. A kompetenciák túllépéséből eredő konfliktusok szakszerű megoldása. A konfliktus kezelésének stratégiái (Thomas-Kilmann teszt). Konfliktusok kezelésének gyakorlata: resztoratív technikák, jóvátétel. Az asszertív viselkedés és kommunikáció szerepe a konfliktusok kezelésében és kialakulások megelőzésében. Az adott intézményben alkalmazott konfliktus megoldási módok. A krízis definíciója, típusai (fejlődési és akcidentális krízisek). A krízishelyzet lehetséges kimenetelei: a megoldás, a kompromisszum, az eredménytelen megoldás és az összeomlás. A leggyakoribb krízishelyzetek: az intézménybe kerülés körülményei, a megszokott szociokulturális közegből való kiszakadás, a korábbi kapcsolatok megszűnése, együttélésből fakadó különböző konfliktusok, gondnokváltás stb. A krízisintervenció jellegzetességei. A segítő szakember specifikus készségei, feladata a krízisintervenció folyamatában. A krízis kezelés gyakorlata az adott intézménybe.

Szakmai tevékenységek megnevezésű tanulási terület

A szakmai működés keretei a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban tantárgy

31 óra

1 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy elsajátítása során a tanuló átfogó képet kap a szociális ellátásban résztvevő szolgáltatásokról/intézményekről, azok alapvető működésének feltételeiről, a szociális ellátásban betöltött szerepéről, fő szakmai célkitűzéseiről, személyi- és tárgyi feltételeiről és szervezeti felépítéséről. Elsajátítja a szociális szolgáltatások/intézmény rendszerén belül a különböző szolgáltatások/intézmények - szakmai működéshez szükséges- kapcsolódásainak sajátosságait. A szociális alap- és szakosított ellátás rendszerén belül átlátja saját munkakörére, tevékenységére vonatkozó lehetőségeket. Gyakorlatban jól alkalmazható módszereket ismer meg a szolgáltatás/intézmény keretein belüli, illetve azon kívül megvalósuló szakmai együttműködés módjairól. Ismeretei alapján képes átlátni és szemléletébe ágyazni a team-munka, a komplex gondozás jelentőségét és a kompetenciahatárok betartásának fontosságát a szociális ellátásban megvalósuló szakmai munkája során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Szociális munkás, szociálpolitikus, pedagógus, gyógypedagógus, szociálpedagógus, aki a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásban legalább 5 éves gyakorlattal rendelkezik

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Alapképzés során elsajátított Társadalomismeret, Szociális ismeretek

A képzés órakeretének legalább 60%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Információkat továbbít és kér a szociális ellátórendszerről, szóban és írásban	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere, az információk szerepe a gondozásban	Teljesen önállóan	Munkavégzését az együttműködés, a szakmai kompetenciák ismerete és betartása jellemzi. Motivált a szakmai fejlődésre, kiégésének megelőzésére. Innovatív ötleteit megosztja, tevékeny az erőforrások bővítésében.	Szövegszerkesztő használatával levelet, dokumentumot készít
Együttműködik az igénybevevő/gondozott ellátása során a különböző szolgáltatások/intézmények munkatársaival, szóban és írásban.	A szolgáltatások/intézmények kapcsolatrendszere	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával levelet dokumentumot készít
Feladatainak ellátása során felismeri a hatáskörén túl mutató helyzeteket, problémákat	Munkaköri leírás, hatáskör, teammunka jellemzői	Teljesen önállóan		
Felismeri a jelentési kötelezettség hatálya alá tartozó eseményeket és a protokollnak megfelelően jár el	Jelentési kötelezettség szabályai, körülményei	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést készít
Felismeri a bántalmazásra utaló jeleket és a protokollnak megfelelően jár el	A bántalmazás jelei, kezelésének protokollja	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő segítségével jelentést készít
Együttműködik a szolgáltatás/intézmény munkatársaival a komplex gondozás megvalósítása érdekében	A szakmai munka módszerei, komplex gondozás	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumot készít.

Ismeri a munkája el- látásához szükséges tárgyi feltételeket	Munkaköri leírás, a szolgáltatás/intéz- mény működésének tárgyi feltételei, használt eszközök köre	Teljesen önállóan		
Pályázati lehetőség- gek keresésében részt vesz	A szolgáltatás/intéz- mény működésének tárgyi feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		
Pályázat írásban, megvalósításban közreműködik	Az intézmény mű- ködésének szakmai keretei, feltételei	Instrukció alapján részben önállóan		Szövegszerkesztő használatával doku- mentumot készít, di- gitális kompetenciá- inak birtokában elektronikus felüle- teken dolgozik
Részt vesz szakmai továbbképzéseken.	Szociális tovább- képzés rendszere	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások/intézmények személyi feltételei

10 óra

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alap- és szakosított ellátások működé- sének személyi feltételrendszere. A szakmai működéshez és az ellátás biztosításához szük- séges munkakörök, feladatok, felelősségi körök meghatározása. Saját munkakörére, önálló tevékenységére vonatkozó lehetőségek köre. Munkaköri leírás tartalmi elemei, önálló tevé- kenységre, felelősségi körre vonatkozó iránymutatásai. A szociális továbbképzés rendszere, a szakmai személyiség fejlesztésének lehetőségei.

Munkamódszerek a szolgáltatásokban/intézményekben **11** óra

A szociális ellátórendszerben megvalósuló ellátás és szakmai munka sajátosságai. A szol- gáltatáson/intézményen belüli munkakörök szakmai együttműködésének lehetőségei. A külső intézményekkel, tevékenységi körökkel való közös munka sajátosságai. Az igénybe- vevők törvényes képviselőivel, egészségügyi ellátórendszerrel, a foglalkoztatáshoz kapcso- lódó intézményekkel, rehabilitációs bizottsággal, gyámhivatalokkal, a közigazgatás egyéb intézményeivel megvalósuló szakmai munka módjai, jellemzői. A hatékony információ- áramlást akadályozó tényezők és támogató lehetőségek. Az egyes munkakörök, tevékenysé- gek kompetenciahatárainak meghatározása, a szakmai munka során a kompetenciahatárok betartásának fontossága. A hatékony kommunikáció és az információ áramlásának szüksé- gessége és szerepe az eredményes szakmai munkában és a döntéshozó folyamatokban. Az esetmegbeszélő tanácskozás, a szakmai team megbeszélés módszerei, a komplex gondozás feltételei. A titoktartási kötelezettség és az adatvédelmi szabályok betartása a közös munka során

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások/intézmények tárgyi feltételei **10** óra

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális alap- és szakosított ellátások működé- séhez szükséges tárgyi feltételek. Az igénybevevőkelhelyezési körülményeire vonatkozó szabályok a tárgyi környezetre vonatkozó iránymutatások. A tárgyi feltételrendszer védel- mére, kezelésére

vonatkozó szabályok. A tárgyi feltételek, eszközök szakmai munkában be- töltött szerepe. A szakmai munka feltételeit, a gondozást, rehabilitációt segítő eszközök. Az eszközök bővítésének lehetőségei, pályázatokban való részvétel módjának, gyakorlatának elsajátítása.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szociális ellátórendszerben, a gyermekjóléti alapellátás, és gyermekvédelmi szakellátás intézményeiben, valamint a javítóintézetekben felmerülő adminisztrációs feladatok megismerését szolgálja.

A tanulási terület teljesítése során a tanulók ismereteket szereznek az intézményi és hatósági adminisztrációs rendszerekről a szociális igazgatás területén, valamint a gyermekek védelmének rendszerében.

Tapasztalatokat szereznek az szolgáltatások/intézmények ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatainak ellátásáról, a tények, információk, adatok, folyamatok rögzítéséről, a nyilvántartások kezeléséről, ügyfélforgalmi adatokat elemeznek, statisztikai beszámolókat készítenek, döntés-előkészítési, szolgáltatás-szervezési és ügyfélszolgálati feladatokat látnak el.

Alkalmazzák informatikai ismereteket az iratok, dokumentumok, kérelmek, nyomtatványok, nyilvántartások elkészítése során, kezelik a szükséges táblázatkezelő, szövegszerkesztő programokat és szoftvereket.

Felkészülnek az önálló, felelős munkavégzésre, a dokumentumok szakszerű és pontos elkészítésére, munkájukat a hatályos jogszabályok figyelembevételével látják el.

Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása tantárgy 15,5 óra 0,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A közismereti oktatás során elsajátított informatikai ismeretek elmélyítése, a napi munkájukat segítő számítástechnikai programok, IKT eszközök megismerése és alkalmazása.

A tanulók a munkavédelmi előírásoknak megfelelően kezeljék a számítógépet és a kapcsolódó eszközöket (pl. nyomtató, projektor).

A számítógép alkalmazásával legyenek képesek a munkatevékenységükhöz kapcsolódó adminisztrációs feladatok, szövegszerkesztési, táblázat-kezelési, adatbázis-kezelési műveletek elvégzésére, prezentáció készítésére. Alkalmazzák az internethasználat által nyújtott előnyöket.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikai tanár, vagy Informatikus végzettség, informatikai szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Közismereti informatika tantárgy

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megteremti munkavédelmi előírásoknak megfelelő munkakörülményeket. Kezeli a számítógépet és tartozékait, IKT eszközöket.	Ismeri a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeit. Ismeri a számítógép, és IKT eszközök használatára vonatkozó működtetési és biztonsági előírásokat. A feladat elvégzéséhez kiválasztja a megfelelő szoftvert, programot.	Teljesen önállóan	Érti és betartja a munkavédelmi szabályokat. A számítástechnikai és IKT eszközöket az előírásoknak megfelelően használja. Érdeklődik a munkáját segítő számítástechnikai programok iránt. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Munkáját a szakmai etikai normák szerint végzi, betartja az adat- és információvédelemre vonatkozó szabályokat.	Számítástechnikai eszközöket, IKT eszközöket ismer és használ (számítógép, projektor, interaktív tábla, stb).
Adatbázist készít és kezel. Szakszerűen kiválasztja és használja a feladat végrehajtásához használandó adatokat, információkat, információforrásokat.	Ismeri az ügyintézést segítő adatbázisok elkészítésének követelményeit. Ismeri az internethasználat biztonsági szabályait, az elektronikus kommunikáció csatornáit.	Teljesen önállóan		Alkalmazza az adatbázis-kezelő progra- mokat. Internetes forrásból dokumen- tumok elkészítésé- hez ismereteket szerez, információt gyűjt.
Táblázatot szerkeszt, táblázatba adatokat tölt fel. Egyszerű számításokat, kimutatásokat végez, diagramot készít táblázatkezelő programmal.	Ismeri a táblázatkezelés alapműveleteit.	Teljesen önállóan		Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi. Kezeli a táblázat-kezelő (excel) programot, grafikont, diagramot készít.
Prezentációt készít.	Ismeri a prezentáció készítés alapműveleteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális eszközök segítségével az munkáját képileg és szövegesen dokumentálja, prezentációt, beszámolót készít. Internetes lehetőségek alkalmazásával elsajátítja., továbbfejleszti prezentációs technikáit

A tantárgy témakörei

Adatbázis készítése, kezelése **15,5** óra

Adatbevitel, a munkájához kapcsolódó adatbázis-kezelő program alapfunkcióinak alkalma- zása: adatbázisba adatok feltöltése (forrásfájlban kapott adatok bővítése, módosítása, egyéni adatbevitel), adattáblából adatok kikeresése (szűrés), rekordok módosítása, beszúrása, tör- lése, adatok rendezése a táblákban, lekérdezés létrehozása, mentése, szerkesztése, jelen- tés készítése, módosítása, nyomtatása.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek tantárgy **77,5 óra**
2,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A szociális ágazatban tanuló ismerje meg az adminisztráció alapfogalmait, eszközeit, és sajá- títsa el a szociális igazgatás, valamint a gyermekvédelem területén fellelhető alapvető ügyviteli, ügyirat-kezelési, és ügyintézési technikákat.

Értse meg az információs folyamatokat, az intézményben keletkezett iratok, dokumentumok elkészítésének, kezelésének, tárolásának szabályait, ismerje meg a dokumentumok formai és tartalmi követelményeit.

Legyen tisztában az adatok, információk védelmének fontosságával, tartsa be az adat- és infor- mációvédelemre vonatkozó szabályokat.

Legyen képes a munkavégzését szabályozó rendelkezések értelmezésére és alkalmazására. Al- kalmazza a hagyományos és elektronikus kapcsolattartás formáit.

Adminisztrációs ismereteit használja fel a gyakorlat során.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Igazgatásszervező szociális szakiránnyal, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, Szociális menedzser, ügyviteli és ügyirat-kezelési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti- gyermekvédelmi ellátásban legalább 3 éves szakmai gyakorlattal ren- delkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adminisztrációs, iratkezelési, ügyviteli feladatokat lát el. Vezeti a feladatkörébe utalt nyilvántartásokat.	Ismeri az iratok, dokumentumok fajtáit, funkcióit, elkészítését, az ügyvitel és ügyiratkezelés alapfogalmait, folyamatait, feladatait, a manuális és számítógépes ügyiratkezelést. Ismeri az intézmény iratkezelésre vonatkozó szabályait, az ügyintézés rendjét, az irodai hagyományos papíralapú, vagy elektronikus adminisztrációt.	Teljesen önállóan	A dokumentumokat kellő részletezettséggel, a szakmai fogalomrendszer alkalmazásával készíti el, törekszik a szakszerű, pontos, precíz munkavégzésre, felelős és igényes munkát végez. Figyelemmel kíséri a munkájához tartozó jogszabályok változásait. A tudomására jutott adatok kezelésével kapcsolatosan a szabályok, előírások szerint felelősen jár el.	Számítógépes ügyviteli programokat használ (dokumentumkezelésre, iktatásra, nyilvántartásra, ügyféliratok kezelésére, stb.).
Feldolgozza az adatokat és információkat. Betartja az információk és adatok felhasználásának szabályait.	Ismeri az adatok, információk keletkezésének folyamatát, adat- és információ védelemre vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		Irodatechnikai, információs és kom - munikációs eszközöket használ amunkafolyamatokban.
Komplex iratokat készít el, kitölti a nyomtatványokat kézzel, számítógéppel.	Ismeri az intézményi dokumentumokat, nyilvántartásokat, a dokumentumszerkesztés alapjait, az egyes dokumentumokra vonatkozó tartalmi és formai előírásokat.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, adatbázis-kezelő programok segítségével készít el dokumentumokat.
Hivatalos levelet ír, továbbít postai úton, és elektronikusan.	Ismeri a levelek előkészítésére és továbbítására vonatkozó formai és tartalmi követelményeket, a kapcsolattartás intézményi szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, elektronikus kommunikáció, levelek elektronikus továbbítása.
Ügyet intéz személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, elektronikusan.	Ismeri az ügyintézésre, kapcsolattartásra vonatkozó intézményi szabályokat.	Teljesen önállóan		Az ügyek intézését digitális úton is elvégzi.

A közigazgatásban használatos kérelmeket, jegyzőkönyveket, idézéseket, értesítéseket, határozatokat készít el számítógépes szövegszerkesztő program segítségével.	Ismeri a közigazgatási eljárás dokumentumait, a dokumentumok tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Digitális formanyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása.

A tantárgy témakörei

A munkakörnyezet ismerete **9,5** óra

Irodatípusok, a munkakörnyezet munkára gyakorolt hatásai.
Az adminisztráció eszközei: informatikai, kommunikációs, irodatechnikai (ügyviteli), funkcióik. Ügyviteli és irodai kisgépek kezelése (telefon, telefax, másológépek, iratmegsemmisítő gépek, kötészeti gépek).
Az irodai munkaszervezés alapelvei, követelményei hagyományos és digitális munkafolyamatokban.
Ügyintézés hagyományosan, személyes megjelenéssel, telefonon, levélváltással, e-csatornán.

Információs folyamatok, adat- és információvédelem **18** óra

Az adminisztrációra ható információs folyamatok.
Az információ fogalma, keletkezése, az információfeldolgozás módja, eszközei, célja, funkciója, személyi és tárgyi feltételei, információk összeállítása.
Az adat fogalma. Adatfelvétel, nyilvántartás kezelés, adat feldolgozása. Az adat- és információkezelés értelmezése, szabályozása.
Adatszolgáltatás, adatvédelem, a személyes és szenzitív adatok védelme.
Személyes adatok gyűjtése, feldolgozása, felhasználásának korlátozása, az érintett személyek védelme.
Különleges adatok, tájékoztatási kötelezettségek, kezelési hozzájárulás. Adatvédelmi szintek (szervezeti) és felelősségi körük.
Adatvédelmi hatóság szerepe, funkciója, adatvédelmi biztos jogköre.
A szervezeti adatkezelés szabályozása. Az adatvédelmi szabályzat tartalmi elemei. Az adatkezelés technikai háttere, biztonsági elemei.
Jogszabálykövetés, jogszabálykeresés.

Iratkészítés gyakorlata **18** óra

Intézményi dokumentumok előállítása. Iratok, ügyiratok, hivatalos iratok, levelek, nyilvántartások készítésének tartalmi, nyelvi, formai követelményei, feltételei. Azonosító adatok helyesírása (személyi adatok, azonosító számok, címek, elérhetőségek, stb. írásmódja.) Hibátlan adatbevitel, esztétikus kivitelezés.
Belső szervezeti iratok pl. értesítés, felszólítás, meghívó nyelvi, tartalmi és formai jellemzői.
Az iratkészítés technikája számítógépen, a hivatali stílus alkalmazása.
Az iratok helyesírási, nyelvhelyességi, nyelvhasználati szempontjai.
Iratok, hivatali levelek stilisztikai elemzése.
Iratok készítésének gyakorlatai: iratsablon készítése, nyomtatványok, űrlapok kitöltése, ké-

szítése
Nyilvántartások készítésének és vezetésének gyakorlata.

Kapcsolattartás és levelezés gyakorlata **16** óra

A szóbeli és az írásbeli kapcsolattartás funkciója, változásai.
Az írásbeli kapcsolattartás hagyományos (papíralapú) formái, udvariassági szabályai.
Az elektronikus kapcsolattartás formái, udvariassági szabályai, előnyei és hátrányai.
A munkahelyi kapcsolattartás lehetséges formái (emlékeztető, feljegyzés, körlevél, jelentés, beszámoló, meghívó stb.).
Elektronikus feladatok ellátása során a biztonságos internethasználat előírásai.
A hivatalos szervekkel való kapcsolattartás jellemzői.
A levél és a levelezés formai, tartalmi, nyelvi jellemzői.
Beadvány, kérvény, kérelem, fellebbezés, panasz, bejelentés, javaslat, értesítés, meghívó, határozat levelezési szabályai, fogalmazási és szerkesztési követelményei.
Önéletrajz, szakmai önéletrajz, pályázat levelezési szabályai, fogalmazási és szerkesztési követelményei.
Intézmények belső iratai: emlékeztető, feljegyzés.

Közigazgatási eljárási és dokumentációs alapismeretek **16** óra

Az ügyintézés fogalma.
A közigazgatási szervek működése.
Az ügyintézésre vonatkozó közigazgatási hatósági eljárási szabályok (törvény hatálya, illetékesség szabályai, ügyintézési határidő, jogorvoslatok stb.), a közigazgatási eljárás ügymenete.
A közigazgatási ügy, a hatáskör, az illetékesség jellemzői, az ügyfél, a képviselet, a tényállás és a határidők fő tudnivalói.
A közigazgatási eljárás adminisztrációja, egyes iratok (pl. szerződés, határozat, fellebbezés) tartalmának jogszabályi követelményei.
A kérelem, a jegyzőkönyv, az idézés, az értesítés, hatósági bizonyítvány és a határozatok formai és tartalmi követelményei.
A hatósági bizonyítvány, a hatósági nyilvántartás és hatósági ellenőrzés a közigazgatásban.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata tantárgy **46,5 óra**

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a munkakör legjellemzőbb kommunikációs tevékenységformáit, ismerje fel a különböző viselkedéstípusokat, és szakszerűen alkalmazza a megfelelő kommunikációs technikákat egyénekkel vagy intézményekkel történő kapcsolattartása során.
Legyen képes az egyéneknek vagy intézményeknek történő információnyújtásra írásban, szóban, személyesen vagy elektronikusan.
Szakszerű tájékoztatást tudjon adni az intézmény profiljáról, szolgáltatásairól, az egyes szociá-

lis és gyermekvédelmi ellátásokról, az ellátások igénybevételének módjáról.
Legyen képes az ügyiratokkal kapcsolatos tájékoztatásra. Tudjon segítséget nyújtani a különböző ügyiratok kitöltésében, valamint hivatalos ügyek intézésében a hozzá fordulóval együtt, vagy megbízása alapján.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Pedagógus, Pszichológus, Mentálhigiénés szakember, Pedagógia szakos tanár, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, ügyintézési ismereteket oktató és a szociális, gyermekjóléti alapellátásban gyermekvédelmi szakellátásban legalább 3 éves szakmai gya- korlattal rendelkező pedagógus.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
Az ágazati alapképzés során megismert Szakmai készségfejlesztés és kommunikáció, Pszichológia, Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Információt, tájékoztatást nyújt írásban és szóban, személyesen vagy elektronikusan intézmények szolgáltatásairól, szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, az ellátások igénybevételének módjáról, az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokról.	Ismeri a kommunikáció folyamatát, formáit, jellemzőit, a hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció jellemzőit. Ismeri a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokat, intézményeket, az egyes ellátások igényléséhez szükséges dokumentumokat, kitöltésük módját.	Teljesen önállóan	Elfogadja és alkalmazza a munkakörében elvárt magatartási normákat. Betartja a megjelenésére vonatkozó munkahelyi elvárásokat. Törekszik a közölni kívánt információk lényegre törő, és eredményes megfogalmazására. Alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.	A tájékoztatást internethasználattal, elektronikusan is elküldi. Munkáját számítógépes alkalmazások segítségével dokumentálja (szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ.)
Személyesen a hozzá fordulóval együtt, vagy megbízás alapján hivatalos ügyet intéz, dokumentumot (pl. kérelmet) készít el, nyomtatványokat, űrlapokat tölt ki.	Ismeri a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokat, az egyes ellátások igényléséhez szükséges dokumentumokat, kitöltésük módját.	Teljesen önállóan		A hivatalos dokumentumokat a hozzá forduló kérésére vagy megbízása alapján internethasználattal, elektronikusan is megküldi. Munkáját számítógépes alkalmazások segítségével dokumentálja(szöveg - szerkesztő, táblázatkezelő programokat használ.)
Ügyfélszolgálatot lát el. Kezeli az ügyfelek megkereséseit, problémáit, személyesen vagy egyéb kommunikációs csatornákon.	Ismeri az ügyfélszolgálati kommunikáció és tevékenység jellemzőit, formáit, eleget tesz az elvárásoknak. Felismeri a különböző ügyféltípusokat, a típushoz illeszkedő ügyfélkezelési módszereket alkalmaz. Betartja az online ügyfélszolgálatra vonatkozó szabályokat. Ismeri és alkalmazza a hatékony probléma-megoldási technikákat.	Teljesen önállóan	Nonverbális kommunikációja összhangban van tartalmi közléseivel. Felelősséget vállal a rábízott területen a jogszerűség betartásáért, szakértelemmel foglalkozik a rá-	Az ügyfélszolgálati feladatok dokumentálására számítógépes alkalmazásokat használ. Ügyfélforgalmi adatokat, információkat rögzít táblázatban, adatbázisban. Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.

	Alkalmazza a szóbeli kapcsolatfelvétel szabályait		bízott területtel összefüggő valamenynyi kérdéssel.	
Hatékonyan alkalmazza a telefonos kommunikációt az ügyfélszolgálatban.	Ismeri a telefonos kommunikáció formáit, szabályait.	Teljesen önállóan		Ügyfélforgalmi adatokat, információkat rögzít táblázatban, adatbázisban.

A tantárgy témakörei

Ügyintézési feladatok **18,5** óra

Ügyintézés a szociális igazgatásban, a gyermekek védelmének rendszerében.
Az ügyintézés intézményi, jogi, etikai, magatartási és eljárási szabályai.
Az ügyfél autonómiája, önállósága az ügyintézés során.
A segítő kompetenciahatárai.
A segítségnyújtás formái.
Információnyújtás és tanácsadás feladatai.
Űrlapok, nyomtatványok kitöltése, kérelem készítése a szolgáltatást igénybe vevők kérésére, az ügyfél segítésének módszerei, technikái.
Ügyintézés más intézményeknél, hatóságnál az ellátottal, igénybevevővel együtt, vagy megbízása alapján (hivatalos ügyek, közüzemi, szociális és hatósági ügyek rendezése).
A megbízás dokumentumai. Az ügyintézés dokumentálása (beszámoló, jelentés, stb. készítése).

Ügyfélszolgálati feladatok **28** óra

Tájékoztató anyagok készítésének feladatai.
Információs és tájékoztató anyagok közzétételének formái, módszerei.
Az ügyfélfogadás és ügyfélszolgálat fogalma.
Ügyfélfogadási, ügyfélszolgálati feladatok és alapszabályok.
Az információközlés szabályai.
Dokumentum és adatkezelés, adatvédelem.
Információnyújtás, tájékoztatás feladatai, módszerei.
A személyes, telefonos, írásbeli tájékoztatásra vonatkozó intézményi és etikai normák.
Intézményekkel való kapcsolattartásra vonatkozó előírások.
Ügyfélfogadási és ügyfélszolgálati kommunikáció helyzetek.
Ügyfélforgalom dokumentumai, adminisztrációs feladatok, adatok rögzítése, az ügyfélforgalmi adatok elemzésének módszerei.
Az ügyfélforgalmi adatok közzétételére vonatkozó szabályok.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

Intézményi adminisztráció tantárgy **46,5 óra**

1,5 óra/hét

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények, a gyermekjóléti alapellátást, gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatások/intézmények, valamint a javítóintézetek működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét.

Intézményi gyakorlata során átfogó képet tudjon alkotni az egyes ellátási formákról, és az ellátások igénybevételéről. Tudja, hogy ki, milyen ellátásra jogosult, mit vehet igénybe, legyen képes adott ügyben eljárni.

A statisztikai, demográfiai és költségvetési ismeretek, a döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés folyamatára vonatkozó információk, valamint a vezetési és projektismeretek kiegészítik a hallgató eddig megszerzett ismereteit, és segítséget nyújtanak az összefüggések és kapcsolódási pontok új megvilágításba kerüléséhez.

A szociális és gyámügyi igazgatás ügymenetének megismerésével a tanuló alkalmassá válik az ügyintézői munka igazgatási feladatainak ellátására, és részt tud venni az intézményi szolgáltatások kialakításában, fejlesztésében.

A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Igazgatásszervező végzettség, Szociális munkás, Szociálpolitikus, Szociálpedagógus, aki- nek legalább 3 éves szakmai gyakorlata van a szociális ellátás, , a szociális igazgatás, vagy a gyermekvédelem területén.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

Az alapképzés során megismert Szociális ismeretek és Humán szolgáltatások tantárgyakra épül.

A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák

Információt, tájékoztatást nyújt a személyes gondoskodást biztosító ellátásokról, szolgáltatásokról, az ellátások megszerzésének feltételeiről, az ellátás igénybevételéhez szükséges dokumentumokról, a dokumentumok elérhetőségéről.	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi ellátásokat, szolgáltatásokat. Ismeri az ellátások igénybevételéhez szükséges dokumentumokat.	Teljesen önállóan	Kiválasztja a tájékoztatáshoz szükséges, leginkább megfelelő és hasznosítható információkat, és érthetően átadja. Figyelemmel kíséri a rábízott területtel összefüggő jogszabályi környezet előírásait és azok változását.	Az információk megszerzéséhez internetes böngészőt használ. A megszerzett információkat digitálisan rögzíti.
Tájékoztatást nyújt az ellátottak, igénybevevők által igénybe vehető jogi szolgáltatásokról, a panaszkezelés módjáról., az érdekvédelmi szervezetek eléréséről.	Ismeri az intézményi jogviszony alanyainak jogait, kötelezettségeit, az érdekvédelemmel foglalkozó szervezeteket.	Teljesen önállóan	Szakszerűen ellátja a feladatkörével összefüggő dokumentációs feladatokat a rendeletek, belső utasítások, szabályzatok alapján. Törekszik az információk, és adatok pontos megfigyelésére, rögzítésére, a dokumentumok precíz elkészítésére	Digitális kompetenciái birtokában az adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellátja.
Kérelmet készít elő. Segítséget nyújt az ügyfeleknek az ellátások igénybevételében, űrlapok, nyomtatványok kitöltésében, elkészítésében, hivatalos ügyek intézésében. Szervezi és figyelemmel kíséri az ügyek végrehajtását.	Ismeri az egyes intézményekben használatos dokumentumokat, és eljárási folyamatokat.	Teljesen önállóan		Internet használatával beszerzi, szövegszerkesztővel kitölti, megírja a szociális és gyermekvédelmi rendszerben alkalmazott dokumentumokat.
Statisztikai beszámolókat készít.	Ismeri a statisztika készítés alapműveleteit, a demográfiai adatok megkeresésének és értelmezésének módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		A statisztikai beszámoló készítéséhez szövegszerkesztő, táblázatkezelő programokat használ, prezentációt készít.
Adatokat gyűjt (egyénekről, családokról, helyi közösségekről. Környezettanulmányt készít.	Ismeri az adatgyűjtés és erőforrások feltárásának módszereit. Ismeri a környezettanulmány készítésének szempontjait.	Irányítással		Észrevételeit számítógépen szövegszerkesztő program használatával rögzíti.
Határidőben és szakszerűen érdemi döntésre előkészíti a feladatkörébe utalt ügyeket.	Ismeri az intézményi vezetés, irányítás felépítését, a döntési kompetenciákat, a döntés-előkészítés folyamatát, az adatgyűjtés módszereit.	Irányítással		Az előterjesztéseket számítógépes szövegszerkesztővel, diagramok beillesztésével készíti el. Prezentációt készít.

Ügyfélforgalmi adatokat elemez, részt vesz erőforrások és szociális hiányok feltárásában, a szolgáltatások megszervezésében.	Ismeri és értelmezi a szolgáltatás-szervezés jogszabályi feltételeit, előírásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Számítógépes szövegszerkesztő, táblázat-kezelő, adatbázis-kezelő programokat alkalmaz.
Ügyintézői feladatokat lát el projektekkel, pályázatokkal kapcsolatosan.	Ismeri a projekt és a pályázat fogalmát, folyamatát, az előkészítés feladatait és dokumentumait.	Instrukció alapján részben önállóan		Internetes forrásból tájékozódik pályázatokról. Dokumentumokat számítógépen előkészít.

A tantárgy témakörei

Szociális, és gyermekvédelmi intézmények, javítóintézetek működése **8** óra

Az intézmények működésének jogi háttere. Az intézmény létesítésére és működésére vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok (Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat).
Új intézmény kialakítására vonatkozó szabályok.
Az intézmény adminisztrációs rendjére ható jogszabályok, belső szabályzatok.
Intézményi nyilvántartások.
Az intézményi jogviszony keletkezése, általános szabályai és megszűnése.
Az intézményi jogviszony alanyainak jogai, kötelességei.
Adatvédelem.
Érdekvédelmi szervezetek, az ellátottak, igénybevevők által igénybe vehető jogi szolgáltatások, a panaszkezelés módja.
A kötelezően előírt dokumentumok (naplók, űrlapok).
Intézmény megismerési gyakorlat: szociális, gyermekjóléti alapellátási, gyermekvédelmi szakellátási intézményben, javítóintézetben, a szociális és gyermekvédelmi igazgatás hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szerveinél, járási hivatalnál. Az intézmény szociális vagy gyermekvédelmi rendszerben betöltött helye, belső struktúrája, nyilvántartási és adminisztrációs rendszere.

Szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás **6,5** óra

A szociális igazgatás szervei, intézményrendszere, felépítése.
A szociális igazgatás helyi szabályozása, az önkormányzati rendelet sajátosságai.
Szociális hatósági eljárások és eljárási szabályok.
A kötelező és vállalható szociális ellátások rendszere, csoportosítása.
A szociális intézmények feladatköre, belső hierarchiája, kapcsolatrendszere, az intézmények működtetésének személyi és tárgyi feltételei, az intézményekkel szemben támasztott szakmai követelmények.
Szociális vállalkozás, szerződéses szociális ellátások.
A gyámügyi igazgatás szervei, az egyes szervek feladat- és hatásköre.
A gyámügyi igazgatás intézményrendszere, felépítése, gyermekvédelmi intézmények.
A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás főbb szabályai, általános és egyéb illetékesség, egyéb eljárási szabályok.
A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések.

Szociális alapszolgáltatások és szakosított szociális ellátások, gyermekjóléti alap- és gyermekvédelmi szakellátások igénybevétele **10** óra

Pénzbeli ellátások és szociális szolgáltatások, személyes gondoskodást nyújtó ellátások.
A szociális alapszolgáltatások célja, formái, a hozzájutás feltételei.
A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások igénybevételének általános szabályai, a jogosultság feltételei, megszüntetése.
A gyermekvédelmi törvényben szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelmi szakellátás és gyermekvédelmi hatósági intézkedések célja.
A gyermekjóléti alapellátás formái, intézményei, hozzájutás feltételei.
A gyermekvédelmi szakellátás formái, intézményei, a hozzájutás feltételei.
Az ellátottak, igénybevevők jogai, tájékoztatási kötelezettség, érdekvédelem.
A családtámogatások rendszere, az egyes támogatások célja, a jogosultság feltételei.
Gyermeket nevelők kedvezményei, a biztosítási jogviszonyhoz kötött ellátások jellemzői.
A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézményekben, javítóintézetekben alkalmazott dokumentumok, az ellátások igényléséhez kapcsolódó kérelmek, beadványok, nyomtatványok, űrlapok beszerzésére, kitöltésére, megírására vonatkozó előírások, az ügyiratok tartalmi és formai követelményei.
Környezettanulmány, jegyzőkönyv készítése.
Az információnyújtásra és tájékoztatásra vonatkozó előírások (intézménybe érkező klienseknek, hivatalba érkező ügyfeleknek).
Az intézményekben használatos nyilvántartások elkészítésre, vezetésére, ellenőrzésére és frissítésére vonatkozó előírások.

Döntés-előkészítés és szolgáltatás-szervezés **10** óra

Adatgyűjtés, szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei, információ gyűjtés szolgáltatásokról.
Ügyfélforgalmi adatok elemzése, a szociális hiányok feltárásának feladatai.
A döntési kompetenciák rendszere, hatáskör és illetékesség.
A döntés-előkészítés folyamata, részfeladatai a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben, önkormányzati és a járási hivatalokban.

Előterjesztések, kérelmek formai, tartalmi követelményei.
A szolgáltatás, és szolgáltatás-szervezés fogalma.
A szolgáltatások támogatására vonatkozó szabályok, jogi keretek.
A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások, szolgáltatások szervezésének finanszírozási és szervezeti kérdései.
A szolgáltatás-szervezés dokumentálása.
Intézmény megismerési gyakorlat:
Az intézmény helye a szociális, a gyermekjóléti alapellátás, és a gyermekvédelmi szakellátás rendszerében, az adott település ellátási rendszerében.
Az intézmény profilja, tevékenységének rendszere, szolgáltatásai, külső és belső kapcsolatrendszere, belső struktúrája.
Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, belső szabályzatok, pénzforrási lehetőségek, működése és fenntartása, döntési folyamatai.

Vezetési és projektismeretek **12** óra

A vezetés, irányítás fogalma.
Vezetői tevékenységek (tervezés, szervezés, koordinálás, motiválás, ellenőrzés), vezetési stílusok.
A szervezet fogalma, szervezeti formák, szervezeti kultúra, a szervezetek működését befolyásoló külső és belső kapcsolatok
Szervezeti struktúrák, munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, döntési szintek és szabályok.
Projekt fogalma, típusai, csoportosítása, a projekt folyamata (koncepció kialakítása, elemzés, tervezés, végrehajtás, megvalósítás, ellenőrzés).
A projektben résztvevők (projektgazda, szponzor, projektvezető, tanácsadók, aktív tagok), feladatelosztás, felelősség-meghatározás, külső közreműködői szervezetek, külső-belső érdekcsoportok.
Pályázatfigyelés. A pályázatírás tartalmi és formai követelményei.
A projektekkel, pályázatokkal kapcsolatos általános és ügyintézői feladatok.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.5 Szociális szolgáltatások/intézmények adminisztrációja tantárgy 46,5 óra 1,5 óra/hét

3.1.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tanuló a tantárgy elsajátítása során megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az igénybevevők gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a közigazgatás, a szociális- és az igazságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka soránhasznált dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat.

Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a szociális ellátó rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező szociális szakiránnyal, aki a szociális területen legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ágazati alapképzés során megismert Szociális ismeretek tantárgyra, valamint a szakirányú képzés Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézés és ügyfélszolgálat gyakorlata, és Intézményi adminisztráció tantárgyaira épül.

3.1.5.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti az adott intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során az igénybevevők érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védelméhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás, előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri az intézményi szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ.
Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri az intézményben használatos dokumentumokat, az intézményi adatkezelési szabályzatot.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít

Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri az intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.5.6 A tantárgy témakörei

3.1.5.6.1 Az igénybevevők köre, személyi anyag elemzése 10 óra

A szolgálatás/intézmény igénybevevői körének jellemzői az intézmény által vezetett statisztikai adatok alapján. Bekerülési okok, életkori jellemzők, sajátosságok stb.
A személyi anyag elemzése az alábbi szempontok alapján:
A személyi anyagban vezetett személyes információk, előzményi dokumentumok.
Egészségügyi iratok, zárójelentések, szakvélemények, szakértői bizottságok által készített szakvélemények, iskolai végzettséggel kapcsolatos dokumentumok, egyéb hatósági iratok.
A befogadás dokumentumai, értesítések, nyilatkozatok, kérelmek. Személyes tárgyak, ruházati leltár. Személyes iratok átvétele.
Az ellátás igénybevételére való jogosultságot igazoló dokumentumok.
A korlátozottan cselekvőképes igénybe vevő esetén törvényes képviseletéről szóló határozat.
A kapcsolattartást szabályozó határozatok.

Az igénybevevő vagyoni helyzetével, pénzbeli ellátásával kapcsolatos dokumentumok.
Az ellátás során keletkezett iratok, vélemények, vizsgálati eredmények, bírósági ítéletek, egészségügyi iratok, gondozással kapcsolatos iratok, igénybe vett szolgáltatások.
Az ellátás megszűnésének okára vonatkozó dokumentumok.
Az adatok kezeléséhez, a személyiségi jogok tiszteletben tartásához, az iratok kezeléséhez tartozó jogi ismeretek alkalmazása.

3.1.5.6.2 Kommunikáció szakemberekkel, a team-munka jellemzői 10 óra

Az intézmény belső kommunikációs rendszerének, fórumainak jellemzői, a döntéshozó folyamatok menete, a résztvevők köre, a különböző szakemberek kompetenciahatárainak, felelősségi- és hatáskörének megismerése.
A döntésekről készült emlékeztetők, utasítások menete.
A gondozás során birtokába jutott információk kezelésének szakmai szabályai, titoktartási kötelezettség, személyiségi jogok védelme.
A jelentési kötelezettség körébe tartozó információk, események.
Megoldásközpontú gondolkodás elsajátítása a team megbeszéléseken, esetmegbeszélő tanácskozásokon és a döntéshozó fórumokon.
Az intézmény külső intézményekkel, szakemberekkel való kapcsolatrendszerének jellemzői, annak kommunikációs alapelvei.

3.1.5.6.3 Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció 10 óra

Az intézményi működés során elektronikusan (pl.: KENYSZI) és papír alapon vezetett nyil-

vántartások, adatszolgáltatások (pl.: KSH, fenntartó részére) ismerete.
Várólista kezelése.
A szolgáltatáson/intézményen belüli napi jelentések rendszere (igénybe vevők létszáma, szolgáltatás igénylések száma).
Az igénybevevők ellátásához tartozó nyilvántartások.
A szakmai ellátás folyamatosságát és az információ áramlás biztosítását szolgáló adminisztrációs feladatok, valamint az igénybevevőkkel kapcsolatos releváns információk közvetítése a megfelelő fórumok felé.
Nyilvántartások, statisztikák elkészítését meghatározó jogszabályok ismerete.

3.1.5.6.4 Dokumentum készítés szabályai 10 óra

A hivatalos levelezés formai követelményeinek ismerete, környezettanulmány, jegyzőkönyv, kérelem, feljegyzés, beadvány, jelentés, jelzés, emlékeztető, panasz, meghívó esetén.
Az aláírásra jogosultak köre.
A különböző szakmai dokumentációk elkészítésére jogosultak köre.
A szakmai nyelvezet, az egyes részterületeken használt szakmai fogalmak ismerete és adekvát használata.
A különböző dokumentumok elkészítéséhez használt szempontsorok.
A dokumentumok elkészítéséhez tartozó jogszabályi háttér ismerete, alkalmazása.

3.1.5.6.5 Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása 6,5 óra

A "rendkívüli esemény", veszélyeztető helyzetek fogalma, annak típusai.
A rendkívüli események és veszélyeztető helyzetek körét meghatározó dokumentumok, intézményi protokoll megismerése, az ezekhez kapcsolódó adminisztrációs kötelezettség.
A jelentések formai és tartalmi követelményei.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésének jogszabályi háttere, jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettség szabályai.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésére jogosultak köre, az ehhez kapcsolódó eljárási rend.
Eltűnés esetén jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettségek.

Adminisztráció ismerete és gyakorlata tanulási terület

3.1.6 Gyermekjóléti szolgáltatások, gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási intézmények és a javítóintézetek adminisztrációja tantárgy 46,5 óra

1,5 óra/hét

3.1.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi intézmények dokumentációs kötelezettségeit és ennek gyakorlatban történő megvalósulását, valamint az eddig elsajátított elméleti ismereteket alkalmazza. A tanuló alkalmassá váljon az adminisztráció írásbeli feladatainak ellátására, a szükséges dokumentumok kezelésére és az ellátottakkal, igénybevevőkkel, valamint szakemberekkel való hatékony kommunikációra.
A tantárgy elsajátítása során a tanuló megismeri és átlátja a dokumentációs munka szerepét az intézmény működésében, az ellátottak gondozásában. Megismeri az adminisztrációs feladatokat meghatározó jogszabályi hátteret a gyermekvédelem, a közigazgatás, a szociális- és az igaz-

ságszolgáltatás területén egyaránt. A gyakorlati képzés során megismeri az intézményi működéséhez szükséges alapdokumentumokat (SZMSZ, Házirend, Szakmai Program, Alapító Okirat, Működési Engedély), valamint átfogó képet kap az egyes intézménytípusokban - a mindennapi munka során- használt dokumentációról, illetve a rendkívüli események és a krízishelyzetek kezelésével összefüggő adminisztrációs és kommunikációs teendőkről.
Átlátja az adminisztrációs munkához kapcsolódó szakmai iránymutatásokat, beleértve a különböző szakemberek közötti együttműködés fontosságát, az érintett szakemberek, illetve saját munkájára vonatkozó kompetencia határokat. Elsajátítja a szolgáltatást igénybe vevők/ellátásban részesülők személyiségi jogaihoz és adatainak védelméhez fűződő ismereteket, a munkája során keletkezett dokumentumok kezelésének, tárolásának, archiválásának, illetve megsemmisítésének szabályait.
A gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja és gyakorlatot szerez egy adott intézmény dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozóan, mely során képes átfogó képet kialakítani a gyermekvédelmi rendszer különböző intézményeinek dokumentációs és adminisztrációs feladataira vonatkozó általános irányelvekről, teendőkről.

3.1.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szociális munkás, szociálpolitikus, szociálpedagógus, jogász, igazgatásszervező, aki a gyermekvédelmi területen legalább 3 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

3.1.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakirányú képzésben megismert Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása, Adminisztrációs és ügyintézési ismeretek, Ügyintézési és ügyfélszolgálat gyakorlata, Intézményi adminisztráció szakmai tárgyakra épül.

3.1.6.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény működését, helyét az ellátó rendszerben.	Az szolgáltatások/ intézmények működését meghatározó jogszabályok, dokumentumok ismerete.	Teljesen önállóan	Átlátja az intézmény működését, és helyét a szociális ellátó rendszerben. Munkája során a gyermekek érdekeit tartja szem előtt, személyiségi jogaik védel-	Digitális kompetenciái birtokában az intézmény honlapján megtalálható szabályzatokat elolvassa.
Ismerteti az adott szolgáltatás/intézmény belső szabályzatait, döntési útvonalait.	Ismeri a szabályzatokat, döntési fórumokat, hatásköröket.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában a belső szabályzatokat elektronikusan olvassa.
Alkalmazza az intézet protokollját rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzet esetén.	A rendkívüli helyzetek kezeléséről szóló protokoll, szabályzatok ismerete, jelentési kötelezettség szabályai.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával jelentést ír, levelezési programot használ

Részt vesz a team működésében, információkat szerez be és oszt meg az intézmény szakembereivel.	Ismeri az intézmény döntéshozó fórumait, a team működési módszereit, a titoktartás szabályait.	Teljesen önállóan	méhez tartozó szabályokat alkalmazza. A tevékenységét megoldás központú gondolkodás jellemzi. Feladatait kompetencia határainak betartásával végzi. Együttműködik a munkatársaival. Az ellátottakkal és igénybevevőkkel problémáik kezelése során együttműködésre törekszik. Munkavégzését precizitás, előítéletmentesség és nyitottság jellemzi.	Szövegszerkesztő használatával feljegyzéseket készít a tudomására jutott információkról. Jegyzőkönyvet vezet team ülésekről.
A befogadással és elbocsájtással kapcsolatos iratokat készít, kezel.	Ismeri a befogadás és elbocsájtás dokumentumait.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít.
Az ellátottakat, igénybevevőket érintő ügyekben iratokat kezel, készít.	Ismeri a szolgáltatás/intézményben használatos dokumentumokat, az iratkezelési szabályokat.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő használatával dokumentumokat készít
Vezeti a napi adminisztrációt.	Ismeri az intézmény adminisztrációs kötelezettségeit.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.
Nyilvántartást vezet, jelentéseket, statisztikát készít.	Ismeri a szolgáltatás/ intézmény adatszolgáltatási kötelezettségét.	Teljesen önállóan		Digitális kompetenciái birtokában adminisztrációs feladatokat elektronikusan is ellát.

3.1.6.6 A tantárgy témakörei

3.1.6.6.1 Az igénybevevők/ellátottak köre, személyi anyag elemzése 10 óra

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatás és intézmény ellátotti körének jellemzői a szolgáltatás/intézmény által vezetett statisztikai adatok alapján. Igénybevételi és bekerülési okok, életkori jellemzők, sajátosságok stb.

Igénybevevőre, ellátottra vonatkozó egyéni iratanyag. Egészségügyi iratok, zárójelentések, szakvélemények, szakértői bizottságok által készített szakvélemények, iskolai végzettséggel kapcsolatos dokumentumok, egyéb hatósági iratok. A jogszabályban előírt dokumentációs rendszer. Javítóintézeti ellátás, letartóztatás esetén ügyészi rendelvény, bírósági, rendőrségi iratok.

A befogadás dokumentumai, értesítések, nyilatkozatok, kérelmek. Személyes tárgyak, ruházati leltár. Személyes iratok átvétele.

Az ellátás igénybevételére való jogosultságot igazoló dokumentumok.

A gyermek törvényes képviseletéről szóló határozat. A kapcsolattartást szabályozó határozatok.

Az ellátott, igénybevevő vagyoni helyzetével, pénzbeli ellátásával kapcsolatos dokumentumok.

Az ellátás során keletkezett iratok, vélemények, vizsgálati eredmények, bírósági ítéletek, egészségügyi iratok, gondozással kapcsolatos iratok, igénybe vett szolgáltatások.

Az elbocsájtással kapcsolatos dokumentumok, bírósági ítélet, a gyermekátvételéről szóló iratok. Az adatok kezeléséhez, a személyiségi jogok tiszteletben tartásához, az iratok kezeléséhez tartozó jogi ismeretek alkalmazása.

3.1.6.6.2 Kommunikáció szakemberekkel, a team-munka jellemzői 10 óra

Az intézmény belső kommunikációs rendszerének, fórumainak jellemzői, a döntéshozó folyamatok menete, a résztvevők köre, a különböző szakemberek kompetenciahatárainak, felelősségi- és hatáskörének megismerése.
A döntésekről készült emlékeztetők, utasítások menete.
A gondozás során birtokába jutott információk kezelésének szakmai szabályai, titoktartási kötelezettség, személyiségi jogok védelme.
A jelentési kötelezettség körébe tartozó információk, események.

Megoldásközpontú gondolkodás elsajátítása a team megbeszéléseken, esetmegbeszélő tanácskozásokon és a döntéshozó fórumokon.
Az intézmény külső intézményekkel, szakemberekkel való kapcsolatrendszerének jellemzői, annak kommunikációs alapelvei.

3.1.6.6.3 Nyilvántartások, statisztikák, napi adminisztráció 10 óra

Az intézményi működés során elektronikusan (pl.: KENYSZI) és papír alapon vezetett nyilvántartások, adatszolgáltatások (pl.: KSH, fenntartó részére) ismerete.
Várólista kezelése.
Az intézményen belüli napi jelentések rendszere (gondozottak létszáma).
Az ellátottak, igénybevevők gondozásához tartozó nyilvántartások.
A szakmai ellátás folyamatosságát és az információ áramlás biztosítását szolgáló adminisztrációs feladatok (gondozási napló), valamint az ellátottakkal, igénybevevőkkel kapcsolatos releváns információk közvetítése a megfelelő fórumok felé.
Nyilvántartások, statisztikák elkészítését meghatározó jogszabályok ismerete.

3.1.6.6.4 Dokumentum készítés szabályai 10 óra

A hivatalos levelezés formai követelményeinek ismerete, környezettanulmány, jegyzőkönyv, kérelem, feljegyzés, beadvány, jelentés, jelzés, emlékeztető, panasz, meghívó esetén.
Az aláírásra jogosultak köre.
A különböző szakmai dokumentációk elkészítésére jogosultak köre.
A szakmai nyelvezet, az egyes részterületeken használt szakmai fogalmak ismerete és adekvát használata.
A különböző dokumentumok elkészítéséhez használt szempontsorok.
A dokumentumok elkészítéséhez tartozó jogszabályi háttér ismerete, alkalmazása.

3.1.6.6.5 Rendkívüli események, veszélyeztető helyzetek dokumentálása 6,5 óra

A rendkívüli esemény, veszélyeztető helyzetek fogalma, annak típusai.
A rendkívüli események és veszélyeztető helyzetek körét meghatározó dokumentumok, intézményi protokoll megismerése, az ezekhez kapcsolódó adminisztrációs kötelezettség.
A jelentések formai és tartalmi követelményei.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésének jogszabályi háttere (biztonsági elkülönítés, nevelési felügyelet), jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettség szabályai.
A személyes szabadságot korlátozó intézkedések elrendelésére jogosultak köre, az ehhez kapcsolódó eljárási rend.
Eltűnés, szökés, engedély nélküli távollét esetén jelentéstételi feladatok, dokumentációs kötelezettségek. Gyermekbántalmazás észlelése esetén követendő eljárás, a gyermekbántalmazás jelzése, kivizsgálása.